

21

Φιλοσοφία, Βιβλίο, Αθήνα, 1950

~~2/1~~
10-X-30

Γράμμα Λυμειωμένη

Γράμμα 16/12/30.

of αλφω = of αλφω ενν
2 αλφω ενν

~~Καθημερινή~~
~~Καθημερινή~~
~~Καθημερινή~~

Καθημερινή

20/7/32.
Γιάζω Ε. Γυρωσίον

ΧΡ. Β. ΛΩΛΟΥ
Γυμνασιάρχου

ΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΚΑΙ ΙΔΙΑΙ

ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν δια-
πονηθέντες αὐτοὶ ἑαυτῶν εὐμα-
θέστεροι γίνονται πρὸς τὰ
μείζω καὶ σπουδαιότερα τῶν
μαθημάτων. Ἰσοχρ.

Τιμὴ μετὰ βιβλιοσήμου δραχ. 40.30

βιβλιοσήμον 11,20, πρόσδεστον 2, 20

Ἀριθ. πράξεως ἐκπ. Συμβ. $\frac{750}{26-8-25}$

Ἐν Ἀθήναις

Ἐκδοτικὸς Οἶκος Λ. καὶ Π. Δημητράκου

Ὁδὸς Σταδίου 56

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως.

Οὐδὲν
3

1^α εἰσαγωγή
2^α εἰσαγωγή

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΛΟΓΟΣ — ΠΡΟΤΑΣΙΣ — ΠΕΡΙΟΔΟΣ

§ 1. Ἡ διὰ λέξεων ἔκφρασις τῶν διανοημάτων ἡμῶν λέγεται **λόγος**.

§ 2. Ὁ λόγος δόναται νὰ περιέχη πολλὰ ἢ ἓν μόνον διανόημα. Λόγος περιέχων ἓν μόνον διανόημα λέγεται **πρότασις**: οἱ μαθηταὶ γυμνάζονται.—ὁ Θεὸς εἶνε δίκαιος.

§ 3. Ὁ λόγος ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς ἢ πλείονων προτάσεων. Λόγος διὰ μιᾶς ἢ πλείονων προτάσεων τέλειον νόημα ἐκφράζων καὶ διὰ τῆς τελείας στιγμῆς ἢ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου στιζόμενος λέγεται **τέλειος λόγος** ἢ **περίοδος**. Τμήμα δὲ περιόδου ἐκ μιᾶς ἢ πλείονων προτάσεων ἀποτελούμενον καὶ διὰ τῆς ἄνω στιγμῆς στιζόμενον λέγεται **κῶλον**: ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴκοσι· οἱ γὰρ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι τοῦ πρόσω· ὑπώπτεον γὰρ ἤδη ἐπὶ βασιλέα ἰέναι· μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἔφασαν.

§ 4. Δια τοῦ λόγου ἢ τῆς προτάσεως ἐκφράζομεν τὰς ἰδίας ἡμῶν κρίσεις ἢ θελήσεις ἢ ἐρωτῶμεν ἄλλον, δηλ. ζητοῦμεν νὰ μάθωμεν τὴν κρίσιν ἢ τὴν θέλησιν ἄλλου. Λόγος ἢ πρότασις, δι' ἧς ἐρωτῶμεν ἄλλον λέγεται **λόγος ἐρωτηματικὸς** ἢ **ἐρωτηματικὴ πρότασις** ἢ **ἀπλῶς ἐρώτησις**: ὁ Πέτρος ἔγραψε τὴν ἐπιστολήν.— φέρε τὸ βιβλίον.— θὰ κάμῃς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον διέταξα;— νὰ φύγω;

Σημ. Κατὰ τὰς αἰ προτάσεις καὶ αἱ ἐρωτήσεις εἶνε δύο εἰδῶν, προτάσεις ἢ ἐρωτήσεις κρίσεως καὶ προτάσεις ἢ ἐρωτήσεις ἐπιθυμίας (§ 222 καὶ 234).

§ 5. Λόγος λεγόμενος ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ λέγοντος λέγεται **εὐθύς**, λόγος δὲ ἐπαναλαμβανόμενος ὑπὸ ἄλλου τροποποιημένος πολλάκις κατὰ τι λέγεται **πλάγιος** (§ 311): τιμῶ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους.—εἶπεν ὅτι τιμᾷ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους.

Ἐρώτησις λεγομένη ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος λέγεται **εὐθεῖα** (§ 229), ἐρώτησις δὲ ἐπαναλαμβανόμενη ὑπ' ἄλλου τροποποιημένη πολλάκις κατὰ τι λέγεται **πλαγία** (§ 275): θὰ ἔχωμεν μάθημα αὔριον;—οἱ μαθηταὶ ἠρώτησαν ἐὰν θὰ ἔχωσι μάθημα αὔριον.

Ὅροι τῆς προτάσεως.

§ 6. Οἱ ἀνγκαιῶι ὄροι τῆς προτάσεως εἶνε δύο, τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορήμα. Καὶ ὑποκείμενον λέγεται τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα περὶ οὗ γίνεται ὁ λόγος, **κατηγορήμα** δὲ τὸ περὶ τοῦ ὑποκειμένου λεγόμενον : Οἱ ἄνθρωποι ἐργάζονται. — ὁ Σωκράτης ἐστὶ σοφός.

§ 7. Τὸ ὑποκείμενον συνήθως εἶνε οὐσιαστικόν, τὸ δὲ κατηγορήμα εἶνε ἢ ρῆμα ἢ ὄνομα (ἐπίθετον ἢ οὐσιαστικόν) μετὰ τοῦ εἶναι : ὁ παῖς τρέχει.—ὁ ἄνθρωπός ἐστι θνητός.—ὁ Πειραιεύς ἐστὶ πόλις.

§ 8. Ὅταν τὸ κατηγορήμα εἶνε ρῆμα λέγεται **κατηγορηματικὸν ρῆμα** ἢ ἀπλῶς **ρῆμα**, ὅταν δὲ εἶνε ὄνομα μετὰ τοῦ εἶναι, τότε τὸ μὲν ὄνομα λέγεται **κατηγορούμενον**, τὸ δὲ εἶναι, ὅπερ συνδέει αὐτὸ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου, λέγεται **συνδεδεικόν**.

§ 9. Εἰς τὴν πρότασιν προστίθενται πολλάκις καὶ ἄλλαι λέξεις ὀρίζουσαι ἀκριβέστερον τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορήμα. Αἱ λέξεις αὗται λέγονται **προσδιορισμοί** : οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες τιμῶνται πλεῖστον.—ὁ Νικίας ἦν λίαν πλούσιος.

Σημ. Ὁ προσδιορισμὸς δύναται γὰρ προσδιορίζη καὶ προσδιορισμὸν : Κῦρος ὁ Περσῶν βασιλεύς.

§ 10. Οἱ προσδιορισμοὶ εἶνε δύο εἰδῶν, **ὀνομαστικοὶ καὶ ἐπιρρηματικοί**. Οἱ μὲν ὀνομαστικοὶ ἐκφέρονται δι' ὀνομάτων : ὁ Ὀλυμπός ἐστὶν ὄρος ὑψηλόν.—Οἱ δὲ ἐπιρρηματικοὶ ἐκφέρονται δι' ἐπιρρημάτων ἢ διὰ πλαγίας πτώσεως μετὰ προθέσεως ἢ ἄνευ προθέσεως : κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ.—καθαρός τὸ σῶμα.

§ 11. Πολλὰ ρήματα δέχονται ὡς συμπλήρωμα πλαγίαν πτώσιν, ἧτις λέγεται **ἀντικείμενον** : ὁ πατήρ ἀγαπᾷ τὰ τέκνα.—κίδομαι τῶν φίλων.

Σημ. Ἀντικείμενον λέγεται τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς ὃ μεταβαίνει ἢ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου.

Εἶδη τῶν προτάσεων

§ 12. Πρότασις ἔχουσα μόνον ὑποκείμενον καὶ κατηγορήμα λέγεται **ἀπλή** : ὁ μαθητὴς γράφει.—ὁ παῖς ἐστὶν εὐφυής.

§ 13. Πρότασις ἔχουσα προσδιορισμοὺς λέγεται **ἐπηυξημένη** ἢ **πεπλατυσμένη** : ἐνταῦθα ἔμειναν οἱ Ἕλληνες ἡμέρας τρεῖς.

§ 14. Πρότασις ἔχουσα πλείονα τοῦ ἑνὸς ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα ἢ προσδιορισμοὺς λέγεται **σύνθετος** : ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Πλάτων ἦσαν σοφοί.—ὁ μαθητὴς ἐστὶ χρηστός καὶ ἐπιμελής.— ὁμοίως καὶ πρῶως τὴν συμφύραζαν φέρεις. Πλ.

§ 15. Πρότασις, τῆς ὁποίας εἰς ἢ πλείονες ὄροι ἐλλείπουσι λέγεται **ἐλλιπής** : τίς εἶπε τοῦτο ; ἐγὼ (ἐν. εἶπον τοῦτο).

§ 16. Πρότασις ἐκφράζουσα μόνῃ αὐτοτελὲς νόημα λέγεται **κυρία ἢ ἀνεξάρτητος** : συνῆλθον οἱ στρατιῶται.—Πρότασις μὴ ἐκφράζουσα αὐτοτελὲς νόημα, ἀλλὰ προσδιορίζουσα ἢ συμπληροῦσα ἄλλην λέγεται **δευτερεύουσα ἢ ἐξηρητημένη ἢ ὑποτελής** : ἐπεὶ συνῆλθον οἱ στρατιῶται, ἔλεξε Ξενοφῶν.— § 19, 21, 22.

§ 17. Πρότασις μετ' ἀρνήσεως λέγεται **ἀποφατική**, ἄνευ ἀρνήσεως λέγεται **καταφατική** : ἡ οἰκία οὐκ ἔστι καλή.— ἡ οἰκία ἐστὶ καλή.

Σημ. Ἀρνητικὰ ἢ ἀποφατικὰ μέρη εἶνε τὸ οὐ καὶ τὸ μὴ καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν σύνθετα οὔτε, μῆτε κ.λ.

Σύνδεσις τῶν προτάσεων

§ 18. Προτάσεις συναποτελοῦσαι περίσῃδον συνήθως συνδέονται πρὸς ἀλλήλας : ἐπεὶ δὲ ἠσθάνει Δαρεῖος καὶ ὑπώπτενε τελευτήν τοῦ βίου, ἐβούλετο τὸν παῖδα ἀμφοτέρῳ παρεῖναι.

§ 19. Ἡ σύνδεσις τῶν προτάσεων εἶνε διττή.

α') **Κατὰ παράταξιν**, ὅταν αἱ προτάσεις παρατάσσονται αὐτοτελῶς καὶ ἀνεξαρτήτως : εἶπε ταῦτα καὶ ἀπῆλθε.

β') **Καθ' ὑπόταξιν**, ὅταν ἡ μία προσδιορίζῃ τὴν ἄλλην : ἐπεὶ εἶπε ταῦτα, ἀπῆλθε.

Σημ. ἐν τῇ ὑπόταξι ἡ προσδιοριζομένη πρότασις εἶνε κυρία, ἡ δὲ προσδιορίζουσα δευτερεύουσα.

§ 20. Αἱ κατὰ παράταξιν συνδεόμεναι προτάσεις εἶνε ὁμοταγεῖς, συνδέονται δὲ οὕτω οὐ μόνον κύριαι, ἀλλὰ καὶ δευτερεύουσαι προτάσεις ; πρὸς ἀλλήλας : ὁ δὲ πείθεται καὶ συλλαμβάνει Κῦρον.—ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῷ.

Σημ. Δευτερεύουσα πρότασις δύναται γὰρ προσδιορίζῃ ἄλλην δευτερεύουσαν, ἥτις δι' αὐτὴν εἶνε κυρία : λαβὼν ἡμᾶς ἐπορευόμεν, ἵνα, εἴτι δέοιτο, ὠφελόην αὐτὸν ἀνθ' ὧν εὐ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου.

§ 21. Ἡ σύνδεσις τῶν προτάσεων γίνεται διὰ τῶν συνδέσμων, ἐκ τούτων δὲ κατὰ πρᾶταξιν μὲν συνδέουσιν οἱ συμπλεκτικοί, οἱ ἀντιθετικοί, οἱ διαζευκτικοί καὶ οἱ συμπερασματικοί (πλὴν τοῦ ὥστε καὶ ὡς), καθ' ὑπόταξιν δὲ οἱ εἰδικοί, οἱ αἰτιολογικοί (πλὴν τοῦ γάρ), οἱ τελικοί, οἱ συμπερασματικοί (ὥστε, ὡς), οἱ ὑποθετικοί, οἱ χρονικοί, αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι καὶ τὰ ἀναφορικὰ ἐπιρρήματα.

§ 22. Αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις ὀνομάζονται ἐκ τῶν εἰσαγόντων αὐτὰς συνδέσμων καὶ εἶνε εἰδικαί, αἰτιολογικαί, τελικαί, συμπερασματικαί, ὑποθετικαί, παραχωρητικαί (εἰ καὶ, καὶ εἰ), χρονικαί, ἀναφορικαί, πλάμια ἐρωτηματικαί (δι' ἀναφορικῶν καὶ ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων).

Σημ. Ὡς δευτερεύουσα πρότασις δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχή, ἅτινα φυλάττουσι τὴν σύνταξιν τοῦ συστοίχου ῥήματος: καὶ *Σενία τῷ Ἀρκάδι παραγγέλλει ἦκειν λαβόντα τοὺς ἄνδρας.*

Ὅρισμὸς καὶ Διαίσεις τοῦ Συντακτικοῦ

§ 23. Συντακτικὸν λέγεται τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς, ὅπερ διδάσκει τοὺς κανόνας τῆς συντάξεως.

Σύνταξις δὲ λέγεται ἡ ὀρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων πρὸς κατασκευὴν λόγου.

§ 24. Τὸ συντακτικὸν διαιρεῖται εἰς τρία μέρη.

- α') Περὶ τῶν ὄρων τῆς προτάσεως,
- β') Περὶ συνδέσεως τῶν προτάσεων,
- γ') Περὶ σχημάτων.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ

Υποκείμενον (§ 6)

§ 25. Ὡς ὑποκείμενον τίθεται κυρίως οὐσιαστικὸν ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία : ἐγὼ ἔγραφα. — ὁ πατήρ ἦλθε.

§ 26. Καὶ πᾶν ἄλλο μέρος τοῦ λόγου κλιτὸν ἢ ἄκλιτον οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον καὶ ἀπαρέμφατον καὶ ὁλόκληρος πρότασις τίθεται ὡς ὑποκείμενον : ὁ ζητῶν εὐρίσκει. — τὸ πάλαι ἐστὶν ἐπίρρημα. — τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν. — τὸ γινῶθι σαυτὸν ἐστὶ χαλεπώτατον.

§ 27. Τὸ ὑποκείμενον τῶν ρημάτων τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν : οἱ ἄνδρες ἀπέθανον. — λεγέτω ἕτερος (¹).

§ 28. ὡς ὑποκείμενον τίθεται καὶ αἰτιαιτικὴ μετὰ προθέσεως.

1) Μετὰ τῆς εἰς, περί, ἀμφί, πρὸς, ὑπέρ, εἰς δῆλωσιν χρόνον ἢ ποσοῦ ὡς ἐγγιστα ὠρισμένου : πρὸς ἐσπέραν ἦν (= σχεδὸν ἐσπέρα). — ἦδη τε ἦν ἀμφὶ πλήθουςαν ἀγορὰν (= περίπου ὥρα, καθ' ἣν ἡ ἀγορὰ εἶνε πλήρης). — ἀπέθανον περὶ τοὺς τριακοσίους (= περίπου τριακόσιοι). — εἰς ἄνδρας διακοσίους καὶ εἴκοσιν ἐνέμειναν τῇ ἐξόδῳ (= σχεδὸν διακοσιοὶ καὶ εἴκοσι) (²).

2) Μετὰ τῆς κατὰ εἰς δῆλωσιν χωρισμοῦ : καθ' ἑκάστους ἐκαλοῦντο Ἕλληνες (= χωριστὰ ἕκαστοι).

3) Μετὰ τῆς ἐπὶ εἰς δῆλωσιν ἐκτάσεως : εἰ κατασκαφεῖ ἐπὶ δέκα στάδια τῶν μακρῶν τειχῶν (= ἕκτασις δέκα σταδίων).

(1) Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρέμφατου τίθεται ἢ νοεῖται κατὰ πτώσιν ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιαιτικὴν. Ἡ δὲ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον αὐτῆς κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν : αὐτοὶ γὰρ (ἔφασαν) νῦν στρατηγεῖν, οὐκ ἐκέλευον. — ἐκέλευον αὐτοὺς ἤκειν κάλλιον βουλευσαμένους.

(2) Οὕτω τίθεται τὸ ὑποκείμενον καὶ ἐπὶ μετοχῆς : συνειλεγμένων περὶ ἐπτακοσίους (= περίπου ἐπτακοσίων).

Σημ. Ἡ τοιαύτη ἐμπρόθετος αἰτιατικὴ τίθεται καὶ ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς ἀντικείμενον καὶ ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς: οἱ Πέρσαι λέγονται ἀμφὶ τὰς τριάκοντα μυριάδας εἶναι.—τοῦ μεγάλου οἰκοδομήματος ἐπὶ μέγα κατέσσεε (=μεγάλῃν ἔκτασιν).—ὀπλῖται εἰς ἑξακισχιλίους (=σχεδὸν ἑξακισχιλιοί).

Κατηγορούμενον (§ 8)

§ 29. Ὡς κατηγορούμενον τίθεται κυρίως ἐπίθετον, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὸν καὶ πᾶν μέρος τοῦ λόγου κλιτὸν ἢ ἄκλιτον καὶ ἀπαρέμφατον καὶ ὀλόκληρος πρότασις: τὸ βιβλίον ἐστὶν ὠφέλιμον.— ἡ Αἴγυψός ἐστι νῆσος.—τὸ πάλαι οὐκ ἔστι νῦν.—ὁ Φίλιππος ἐστὶν ὅ,τι ἂν τις εἴπη. Δ.

Συνδεδεικνὸν (§ 8)

§ 30. Ὡς συνδεδεικτὰ χρησιμεύουσι,

α') Τὸ εἶναι καθ' ὅλας τὰς ἐγκλίσεις: ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ θνητός.

Σημ. Τὸ εἶμι ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ὑπάρχω καὶ τότε ὑπάγεται εἰς τὰ κατηγορηματικὰ ῥήματα: ἐστὶ χρήματα ἡμῖν.—καὶ γὰρ ἦν ποτε, ἀλλὰ νῦν οὐκ εἶμι ἔτι. Εὐρ.

β') Τὸ ὑπάρχειν, τυγχάνειν, διατελεῖν, μένειν, πεφυκέναι, φῦναι: τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. (Δ).—εἰ σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων. (Πλ.).—μένω ἐλεύθερος. (Μ.).—ἀχίτων διατελεῖς. (Ξ.).—πέφυκεν ἐσθλός (=φύσει ἐστίν).

γ') Τὸ γίνεσθαι, καθίστασθαι, ἀποβαίνειν, ἐκβαίνειν: τῷ τρόπῳ γίγνου φιλοπροσήγορος. ('Ισ.).—κατέστη εὐεργέτης τῆς Ἑλλάδος. ('Ισ.).—σοφοῖς ὀμιλῶν κατὰς ἐκβήσει σοφός.

δ) Ἄλλα τινὰ ῥήματα παθητικά. Τοιαῦτα εἶναι.

1) Τὰ **δοξαστικά** (νομίζεσθαι, φαίνεσθαι, δοκεῖν κλ.): ὅστις σοὶ ἀδικώτατος φαίνεται ἄνθρωπος.—οὐ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι θέλει.

2) Τὰ **κλητικά** (κλεισθαι, ὀνομάζεσθαι, λέγεσθαι, ἀκούειν κλ.): ἀποποιεῖται κληθήσονται.—ἀντὶ φίλων καὶ ξένων νῦν κόλακες καὶ θεοῖς ἐχθροὶ ἀκούουσι (=λέγονται).

3) Τὰ **ἐκλογῆς σημαντικά** (ἐκλέγεσθαι, αἰρεῖσθαι, χειροτονεῖσθαι κλ.): (Θηραμένης) ἠρέθη στρατηγός.

Σημ. Τὰ ἐνεργητικὰ τούτων ἔχονται κατηγορούμενον τοῦ ἀντικειμένου: νόμιζε τὴν μὲν πατριδα οἶκον, τοὺς δὲ πολίτας εἰαίρους.—οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι καλοῦσι με Εὐδαμορίαν.—ἡ πόλις εἶλοντο Ἀγησίλαον βασιλέα.

§ 31. Καί πλείστα ἄλλα ρήματα δέχονται κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου ἢ τοῦ ἀντικειμένου, ὅπερ εἶνε δύο εἰδῶν,

α') ἐπιρρηματικὸν ἐκφράζον χρόνον, τρόπον, τόπον καὶ σκοπὸν καὶ ἰσοδυναμοῦν μὲ ἐπίρρημα ἢ ἐπιρρηματικὸν προσδιορισμὸν: τριταῖος ἀφίκετο (= τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ). — ἔτι σκοταῖος παρῆλθε (= σκοτούς ὄντος ἔτι). — σκηνοῦμεν ὑπαῖθροιο (= ἐν ὑπαίθρῳ). — ἀνήγοντό πελάγιοι (= εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος). — Κλέαρχον εἶσω παρεκάλεσε σύμβουλον. — αἱ νῆες αἱ ἐλθοῦσαι βοηθοί. — τὰς πόλεις ἐκούσας παρέλαβε (= ἐκουσίως). — ἀκρίτους ἀπέκτειναν πάντας (= χωρὶς γὰ τούς δικάσωσι). — Οὕτω καὶ χρώμαί τινα φίλω ἢ ὡς φίλω, χρώμαί τινα διδασκάλω.

β) προληπτικὸν ἢ τοῦ ἀποτελέσματος ἐκφράζον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως καὶ ἰσοδυναμοῦν μὲ συμπερασματικὴν πρότασιν: Φίλιππος ἠδέξῃθη μέγας (= ὥστε μέγας γενέσθαι). Δ. — μὴ νομίζει' ἐκείνω πεπηγῆναι τὰ πράγματι ἀθάνατα (= ὥστε εἶναι ἀθάνατα). Δ. — κυκλοτερεῖς μέγα τόξον ἔτεινεν (= ὥστε γενέσθαι κυκλοτερές). — χορὴ παῖδας ἐκδιδάσκεισθαι σοφούς (= ὥστε σοφούς γενέσθαι). — τῶν μαχομένων ἀπειλητικὰ τὰ ὄμματα ἀπεικαστέον (= δεῖ ἀπεικάειν τὰ ὄμματα τῶν μαχομένων, ὥστε φαίνεσθαι ἀπειλητικά).

πρβλ. κάθημαι ἡσυχος, ἔμεινα ἄγρυπνος, ἦλθε πρῶτος, ἐπήγα πεζός. — σπουδάξω ἰατρός (= ὥστε γὰ γείνω ἰατρός). — ἔδραλα τὸ παιδί μου κτίστη.

Ἑλληνῆς πρότασις (§ 15)

α') Ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§ 32. Ἐπὶ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τὸ ὑποκείμενον δηλοῦται διὰ τῆς καταλήξεως: γράφω, γράφεις. — Μόνον δὲ ἐπὶ ἐμφάσεως ἢ ἀντιθέσεως προστίθεται ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία: οὐχ οὕτως ἄφρων οὐδ' ἀτυχῆς εἰμι ἐγώ. — Σὺ μὲν παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ. Ἰσ.

§ 33. Ἐπὶ τρίτου προσώπου τὸ ὑποκείμενον ἀναγκαίως τίθεται, διότι ἡ κατάληξις δὲν δύναται γὰ δηλώσῃ αὐτό. Δὲν τίθεται δὲ,

α') Ὅταν νοῆται ἐκ τῶν ἡγουμένων: ἐξεπλάγη δὲ καὶ βασιλεὺς τῇ ἐφόδῳ τοῦ στρατεύματος· ἐδήλωσε δὲ τοῦτο οἷς τῇ ὑστεραία ἔπραττε.

β') Ἐπὶ τοῦ γ' πληθυντικῶς προσώπου, ὅταν νοῆται ὡς ὑποκεί-

μενον οἱ ἄνθρωποι : φασὶ μὲν οὖν καὶ δασέα τὰ ὄρη ταῦτα εἶναι.—
ὄν γὰρ ἂν ἐκεῖνος ἀμάοτη, σοὶ τὰς αἰτίας ἀναθήσουσι. Ἰσ.—
οὐ γὰρ που ἀμαθία εὔβουλεύονται.

πρβλ. πῶς σὲ λένε ;—τί πωλοῦν ;—τί τρῶνε σήμερα ;—ἀπὸ ποῦ
πηγαίνουν στήν ἀγορά ;

γ') Ἐπὶ τῶν ὕει, νίφει, ἀστροάπτει καὶ τῶν ὁμοίων, ἔνθα νοεῖ-
ται ὁ θεός.

δ') Ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῶν σημαίνοντων πράξιν, ἧτις εἶνε
ἔργον ὀρισμένου προσώπου : ἐσάλπιγξεν (ὁ σαλπικτής).—ἐκήρουξεν
(ὁ κήρουξ).—τὸν νόμον ὑμῖν αὐτὸν ἀναγνώσεται (ὁ γραμματεὺς). Δ.
πρβλ. ἐγάνωσε τὰ χαλκώματα (ὁ γανωτής).—ἔρραψε τὰ φορέματά
μου (ὁ ῥάπτης).—ἐσήμανε δώδεκα (τὸ ὠρολόγιον).—ἐκτύπησεν
εἴσοδον (ὁ κῶδων ἢ ὁ ἐπιστάτης).

Σημ. α') Ἡ τὸ ἀόριστον ὑποκείμενον δηλοῦσα ἀντωνυμία τίς σπανίως
παρλείπεται ἐν κυρίᾳ προτάσει : ἦγον ἐκ Καρυῶν (τινὲς) λέγοντες.—Συνήθως
παρλείπεται ἐν δευτερευούσῃ προτάσει καὶ ἰδίᾳ μετὰ ἀπαρέμφατον, οὐ ὑπο-
κείμενον νοεῖται ἢ αἰτιατικὴ τινά : ἢ (ἀμαθία) τοῦ οἶσθαι (τινὰ) εἰδέναι, ἃ
οὐκ οἶδε (τίς). Πλ. ἀπ.

Σημ. β') Τὸ ἀόριστον ὑποκείμενον δηλοῦται καὶ διὰ τοῦ β' ἐνικῶν προ-
σώπου ἰδίᾳ εὐκτικῆς ἢ ὀριστικῆς ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἂν : ὕδωρ ἐκχέας
πηλὸν οὐ ποιήσεις (=οὐ ποιήσει τις). Ἡρ.—Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέ-
ροισι μετεῖη.—τὴν πόλιν ὄντως ἂν ἠγήσω πολέμου ἐργαστήριον εἶναι (=ἠγή-
σατό τις ἄν).

πρβλ. ἔδρεξε τόσον πολὺ ὥστε ἐνόμιζες ὅτι θὰ χαλάσῃ ὁ κόσμος.—
ὅπως στρώσῃ; (=στρώσῃ τις), θὰ κοιμηθῆς.

β') Ὡς πρὸς τὸ κατηγοούμενον.

§ 31. Τὸ κατηγορούμενον παρλείπεται ἐν συνεχεῖς λόγῳ
λαμβανόμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων : μέτρον δ' αὐτῶ οὐχ ἢ ψυχὴ,
ἀλλ' ὁ νόμος ἐστὶ (δηλ. μέτρον).

γ') Ὡς πρὸς τὸ συνδεδεικόν.

§ 35. Τοῦ συνδεδεικῶς εἶναι συνηθέστατα παρλείπονται οἱ τύποι
ἐστὶ καὶ εἰσί, σπικνωτέρων δὲ οἱ ἄλλοι : ἐγὼ πάσχειν ὀτιοῦν ἔτοι-
μος (εἰμί).—δίκαιος σὺ ἠγεῖσθαι (εἶ). Πλ.—πόθεν οὖν ὁ πόρος
τῶν χρημάτων (ἔσται); Δ.—τίς γὰρ ἂν σου (εἶη) ἰκανώτερος
πέισαι ;—τοῖς θεοῖς μεγίστη χάρις (ἔστω).—ὡς ἂν αὐτῶ δοκῆ
ἀσφαλὲς (εἶναι).—ἄτοπα λέγεις καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ (όντα).

Σημ. α') Ἰδίᾳ παρλείπεται τὸ γ' ἐνικόν πρόσωπον τῆς ἰριστικῆς.

α') ἐπὶ γνωμικῶν καὶ παροιμιῶν : μέτρον ἄριστον. Γν.

β') ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χροῶν, θέμις, ἀκμή, καιρός, ὦρα, ἐλπὶς κλπ. ἀνάγκη βουλευέσθαι. Δ.— οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρός, ἀλλ' ἔργων ἀκμή. Σ.

γ') Ἐπὶ τῶν οὐδετέρων ἐπιθέτων ῥάδιον, χαλεπόν, ἄξιον, δῆλον, οἶόν τε, δυνατόν κλπ. καὶ τῶν εἰς τέον ῥηματικῶν : φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥάδιον.— πειρατέον ὀρθῶς λέγειν.

Σημ. β' Καὶ τὸ ὑπαρκτικὸν εἶναι παραλείπεται: ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ ἀκολασία (ἔστι) Πλ. Μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐν τῇ φράσει: οὐδεὶς ὅς, οὐδεὶς ὅστις οὐ (=πᾶς): οὐδεὶς ὅς οὐ πέφηνε.—οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν θεοποιήτων εἶναι νομίσειεν. Ἰσ.

δ') Ὡς πρὸς τὸ ῥῆμα.

§ 36. Τὸ ῥῆμα παραλείπεται ὅταν εὐκόλως νοητῆται ἐκ τῶν συμφραζομένων ἢ ἐκ τῆς συχνῆς χρήσεως: οὗτος μὲν ὕδωρ, ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω. Δ.—δεῦρ, ὦ Σώκρατες (ἴθι). Πλ.—ἐς κόρακας (ἔρρε). οἱ σύμμαχοι τὸν δῆμον ἀνδραγαθίας ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης (ἔστεφάνωσαν) ἢ οἱ σύμμαχοι ἀριστεῖον τῇ Ἀθηναίᾳ (ἀνέθεσαν). Δ. ἐξ ὄνουχος τὸν λέοντα (γινώσκομεν).—μηδὲν ἄγαν (ποιεῖ). Πλ.—μή μοι μυθίους μηδὲ δισμυθίους ξένους(εἶπτε). Δ.

πρόλ. ἐμπρός, παιδιὰ (πηγαίνετε).—στάνάθεμα κακῆ καρδιᾶ (νὰ πάη).—ἔδῳ, Νικόλα (ἔλα).—χρόνια πολλὰ (νὰ ζήσετε), καλὴ χρονιά, καλὴ νύχτα (νὰ περάσετε).

ε') Ὡς πρὸς πλείονας ὄρους.

§ 37. Ἐν συνεχείᾳ λόγου δύναται νὰ παραλείπηται,

1) Τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον: θεῶν οὐδεὶς φιλοσοφεῖ οὐδ' ἐπιθυμεῖ σοφός γενέσθαι ἔστι γὰρ (πᾶς θεὸς σοφός). Πλ.

2) Τὸ συνδετικὸν καὶ τὸ κατηγορούμενον: σύ τε Ἕλληνα καὶ ἡμεῖς (Ἕλληγές ἐσμεν).

3) Τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ συνδετικόν: σὺ δὲ τίς εἶ, ὦ ἄνθρωπε; παιδοτρόβης (ἐγὼ εἰμι). Πλ.

3) Πάντες οἱ κύριοι ὄροι τῆς προτάσεως: τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἀσθενεῖ (=οὐ μὰ Δία τέθνηκε Φίλιππος). Δ.

Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον

§ 38. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν εἶνε ἐπίθετον συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν: ὁ πατήρ ἐστι

καλός. — ἡ μήτηρ ἐστὶ καλή. — οἱ θεοὶ εἰσιν ἀθάνατοι. — τῶ ἄνδρῳ ἐγενέσθην φιλοτιμοτάτω.

§ 39. Τὸ ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον, ὅταν λαμβάνηται ὡς οὐσιαστικὸν καὶ δηλοῖ γενικὴν ἔννοιαν, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ ὑποκείμενον, τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν οὐδετέρου γένους ἐνικοῦ ἀριθμοῦ οἰουδήποτε γένους καὶ ἀριθμοῦ καὶ ἂν εἴνε τὸ ὑποκείμενον: δειλὸν ὁ πλοῦτος. — αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν. — δεινὸν οἱ πολλοί, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας. — ἡ σοφία πάντων κάλλιστον, ἡ δὲ ἀμαθία πάντων αἰσχιστον. Πλ.

Σημ. Γενικὴν ἔννοιαν ἐκφράζει καὶ τὸ τί (ἐρωτημ.), τί (ἄφοριστ.), οὐδέν, μηδέν: τί ἐστὶ χρόνος; — τί ἦν τὰ λεχθέντα καὶ παραχθέντα; — δοκοῦσί τι εἶναι μηδὲν ὄντες.

§ 40. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν εἴνε οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἀναγκαιῶς μὲν κατὰ πῶσιν, τυχαίως δὲ κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν: ὁ καρπὸς ἐστὶ σῦκα. — ὁ Ὀλυμπὸς ἐστὶν ὄρος. — ἡ Κέρκυρα ἐστὶ νῆσος.

§ 41. Τὸ κατηγορούμενον πολλάκις τίθεται κατὰ γενικὴν, ἣτις λέγεται **γενικὴ κατηγορηματικὴ** καὶ δηλοῖ,

1) **Τὸν κτήτορα** (γενικὴ κτητικὴ): ἡ ἡγεμονία ἐστὶ τῆς πόλεως (κτηῖμα). Ἴσ. — ὅσοι τῶν μεγάλων δήμων ἐστέ (= ἐκ τῶν μεγάλων δήμων, ἀνήκετε εἰς τοὺς μεγάλους δήμους). — Θουκυδίδης οἰκίας μεγάλης ἦν (= ἐκ μεγάλης οἰκίας). — πενίαν φέρειν οὐ παντός, ἀλλ' ἄνδρὸς σοφοῦ (ἴδιον). — τὸ σιγᾶν ὁμολογοῦντος ἐστὶ (σημεῖον).

2) **Ἰδιότητα** (μέτρον, ἀξίαν, ἡλικίαν ἢ ἄλλην ἰδιότητα τοῦ ὑποκειμένου, γενικὴ τῆς ἰδιότητος): εἰμὶ τριάκοντα ἐτῶν. Πλ. — ὁ Εὐφράτης τὸ εὐρὸς ἐστὶ τεσσάρων πλέθρων. — ὅσοι τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν. — οὗτοί εἰσι τῶν αὐτῶν βουλευμάτων. Δ.

πρβλ. τὸ βιβλίον εἴνε μιᾶς δρχμηῆς. — τὸ παιδί εἴνε δέκα χρονῶν. — αὐτὸς εἴνε καλῆς γνώμης (καλόγνώμος), καλῆς ψυχῆς.

3) **Ὑλην** (γενικὴ τῆς ὕλης): οἱ στέφανοι οὐ δόδων ἦσαν, ἀλλὰ χρυσίου. Δ.

4) **Τὸ ὄλον** (γενικὴ διαιρετικὴ): Ἰπποκράτης ὄδ' ἐστὶ τῶν ἐπιχωρίων (εἷς). Πλ. — ἦν δὲ καὶ οὗτος τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων (εἷς). — ἡ Ζέλειά ἐστὶ τῆς Ἀσίας (μέρος).

Συμφωνία τοῦ ῥήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§ 42. Τὸ ῥήμα συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ πρόσω-

πον και ἀριθμόν: ἐγὼ λέγω. — σὺ λέγεις. — ἐκεῖνοι λέγουσι. —
τῶ ἀδελφῶ ἀπαιδε ἐτελετευσάτην.

Σημ. ὑποκείμενον δυϊκοῦ ἀριθμοῦ συντάσσεται καὶ μετὰ ῥήματος πληθοντικοῦ ἀριθμοῦ: ἀριστῶντι Ξενοφῶντι προσέτερον δύο νεανίσκω.

§ 43. Πληθοντικὸν ὑποκείμενον οὐδέτερου γένους συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος (*Ἀττικὴ σύνταξις*, § 313). — ξύλα δ' ἦν πολλά. — ταῦτα μὲν ἐστὶν ἅπαντα τὰ χωρία ἄθλα τοῦ πολέμου. Δ.

(44. Ἐνικὸν ὑποκείμενον περιληπτικὸν δηλοῦν πρόσωπα συντάσσεται μετὰ ῥήματος πληθοντικοῦ ἀριθμοῦ (*σχῆμα κατὰ σύνεσιν*, § 312): τὸ πλῆθος οἴονται. Θ. — ὁ στρατὸς ἀπέβαινον. Θ.

πρὸλ. τὸ ξεύρουν ὄλος ὁ κόσμος. — ἄν κάνουν ἔτσι ὁ κόσμος.

Σημ. Περιληπτικὰ λέγονται τὰ διὰ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ σημαίνοντα πολλά. Ταῦτα δὲ δηλοῦσιν ἢ πρόσωπα, δῆμος, πόλις, στρατός, ἢ πράγματα, κέραμος, πλίνθος. Οὕτω τίθενται καὶ ὀνόματα λαῶν: ὁ Ἀσσύριος. — ὁ Μακεδών. — ὁ Πέρσης (= οἱ Πέρσαι).

πρὸλ. ὁ Ἕλλην εἶνε εὐφυής. — ὁ Ἄγγλος εἶνε φιλαλήθης. κλ. — ὄρα σελ. 265.)

Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς πλείονα τοῦ ἐνὸς ὑποκείμενα (§ 14).

§ 45 Ἐπὶ ἐμφύχων ὁμογενῶν ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον τίθεται κατὰ πληθοντικὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων: Σωκράτης καὶ Πλάτων ἦσαν σοφοί. — ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ εἰσι καλαί.

§ 46. Ἐπὶ ἐμφύχων ἑτερογενῶν ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον τίθεται κατὰ πληθοντικὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον γένος. Εἶνε δὲ ἐπικρατέστερον τὸ ἄρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τὸ θηλυκὸν τοῦ οὐδέτερου: εἴπερ μέλλουσιν ἀγαθοὶ εἶναι ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ. Πλ. — συνελθλυθότες ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη πολλά. — αἱ δὲ ἡμέτεροι ἄλοχοι (= σύζυγοι) καὶ νήπια τέκνα εἶατ' ἐν μεράοις ποτιδέγμενα (= κἀθῆνται προσμένουσαι). Ἰλ. Β. 136.

§ 47. Ἐπὶ ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον τίθεται συνήθως κατὰ πληθοντικὸν ἀριθμὸν καὶ οὐδέτερον γένος: αἰδῶς καὶ φόβος ἔμφυτα ἀνθρώποις. — εὐγένειά τε καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ δηλὰ ἐστὶν ἀγαθὰ ὄντα.

Πρὸλ. ἡ πέννη καὶ ἡ μελάνη εἶνε χρήσιμα πρὸς γραφήν.

Σημ. Ἐπὶ ἐμφύχων ἅμα καὶ ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον

τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἢ κατὰ τὸ γένος τῶν ἐμφύχων ὑποκειμένων ἢ κατ' οὐδέτερον γένος: ἢ τύχη καὶ ὁ Φίλιππος ἦσαν τῶν ἔργων κύριοι. Αἰσχ. — ἢ καλλίστη πολιτεία καὶ ὁ κάλλιστος ἀνὴρ λοιπὰ ἄν ἡμῖν εἴη διελεῖν. Πλ.

Συμφωνία τοῦ ῥήματος πρὸς πλείονα τοῦ ἐνὸς ὑποκείμενα.

§ 48. α') Κατ' ἀριθμὸν.

Ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων τὸ ῥήμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἢ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πλησιεστέρου ἢ ἐπικρατεστέρου ὑποκειμένου: *Ἐδρουμέδων καὶ Σοφοκλῆς ἐστράτευσαν.* — οἱ ἐν *Μιλήτῳ* καὶ ὁ *Ἀστυόχος* ἐθάρασησε. Θ.— βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον.— *Τό:* ὁ *Ἀλκιβιάδης* μετὰ *Μαντιθέου* ἀπέδρασαν = *Ἀλκιβιάδης καὶ Μαντιθεός*, ἐκ τούτου δὲ ὁ πληθυντικὸς.

Σημ. Ἐπὶ δύο ὑποκειμένων ἐκαστὸ ἀριθμὸς τὸ ῥήμα τίθεται κατὰ δυϊκὸν ἀριθμὸν: *Μίνως καὶ Λυκοῦργος νόμους ἐθέτην.* Πλ.— Ὅμοίως καὶ τὸ κατηγορούμενον: *ἐγὼ τε καὶ ὁ σὸς πατήρ* ἐταίρω *τε καὶ φίλω* ἡμερ. Πλ.

β') Κατὰ πρόσωπον.

Ἐπὶ ὑποκειμένων διαφόρων προσώπων τὸ ῥήμα τίθεται συνήθως κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον πρόσωπον, ἐνίοτε δὲ κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ πλησιεστέρου ὑποκειμένου: *οὐκ ἐσμὲν ποιηταὶ ἐγὼ τε καὶ σύ.* — *ἐγὼ καὶ Γοργίας* ἐν τοῖς ἔργοις σφαλλόμεθα. — *οὐδ' σὺ μόνος οὐδ' οἱ σοὶ φίλοι* πρόωτοι ταύτην τὴν δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε. — *οἶδα σαφῶς καὶ ἐγὼ καὶ σύ.* — *σύ τε Ἕλληνας εἶ καὶ ἡμεῖς.* — ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ἡμεῖς. Δ.

Σημ. α' Ἐπικρατέστερον πρόσωπον εἶναι τὸ α' τοῦ β' καὶ τὸ β' τοῦ γ'.

Σημ. δ'. Εἰς δὴλῳσιν γενικῶς τοῦ προσώπου λαμβάνεται τὸ ἀρσενικὸν γένος ὡς ἐπικρατέστερον: *ἵππότερος ἂν ἢ βελτίων*, εἶθ' ὁ ἀνὴρ εἶθ' ἡ γυνή, οὗτος καὶ πλείων φέρεται τούτου τοῦ ἀγαθοῦ. — τὸν ὁμοῖον ἀγαι θεός ὡς (= πρὸς) τὸν ὁμοῖον.

Ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ (§ 10)

§ 49. Οἱ ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ ἐκφέρονται δι' ἐπιθέτου ἢ οὐσιαστικοῦ, ἐπομένως εἶνε δύο εἰδῶν, ἐπιθετικοὶ καὶ οὐσιαστικοί.

§

α'. Ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοί.

§ 50. Οἱ ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικά, μεθ' ὧν συνάπτονται οὕτω στενῶς, ὥστε ἀποτελοῦσι μετ' αὐτῶν μίαν ἔννοιαν: μεγάλη πόλις (= μεγαλόπολις).— ἀγαθὸς ἀνὴρ.

Σημ. Ὁ ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς δηλοῖ ιδιότητα τοῦ οὐσιαστικοῦ γνωστὴν ἤδη καὶ πρὸ πολλοῦ ἀποδεδομένην εἰς τὸ οὐσιαστικόν, τὸ δὲ κατηγορούμενον δηλοῖ ιδιότητα νῦν γινωσκομένην καὶ ἀποζιδομένην εἰς τὸ οὐσιαστικόν: ὁ σοφὸς Σωκράτης.—ὁ Σωκράτης ἐστὶ σοφός.

§ 51 Ὡς ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται:

α') Ἐπίθετον, ἀντωνυμία, μετοχή: ὁ σοφὸς ἀνὴρ.—χίλιοι ἱππεῖς.—τοιαῦτα ἔργα.—οἱ ἐργαζόμενοι ἄνθρωποι.

β') Γενικὴ οὐσιαστικοῦ ἢ ἐπίρρημα ἢ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς μετ' ἄρρητου: ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος (=ὁ Ἀθηναϊκός).—τάς τε τῶν σπουδαίων γνώμας, καὶ τὰς τῶν φαύλων διανοίας.—τάς ἡδονὰς θήρουνε τὰς μετὰ δόξης. Ἴσ.—ἢ ἄγαν ἐλευθερία. Πλ.—Περικλῆς ὁ πάνυ.

γ') Προσηγορικὰ ὀνόματα σημαίνοντα τάξιν, ἡλικίαν, ἐπιτήδευμα, ἐθνικότητα συναπτόμενα μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνὴρ, ἄνθρωπος, γυνή: ἀνὴρ μάντις.—ἄνθρωποι ὑπογοραμματεῖς.—γοαῦς γυνή.—ἄνδρες δικασταί, στρατιῶται κλπ.

πρβλ. γέρος ἄνθρωπος, γρηῃ γυναικίς, γιατρὸς ἄνθρωπος.

§ 52. Ἐπειδὴ τὸ οὐσιαστικόν μετὰ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν προστίθεται εἰς αὐτὸ ἀσυνδέτως καὶ ἕτερον ἐπίθετον προσδιορίζον τὴν ἔννοιαν τούτην: πολλοὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες.—γέρον ἐραστὴς ἐσχάτη κακὴ τύχη (=κακοτυχία). Μέ. 90.

§ 53. Δύο ἢ πλείονα ἐπίθετα προσδιορίζοντα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον οὐσιαστικόν συνδέονται πρὸς ἄλληλα διὰ τοῦ καὶ ἢ τέ—καὶ ἢ παρατάσσονται ἀσυνδέτως: διὰ πολλῶν τε καὶ δεινῶν πραγμάτων σεσωσμένοι πάρεστε.—καὶ χιτῶνα πορφυροῦν ποδήρη, στολιδωτὸν τὰ κάτω. Ξ.—λίμνη πλεόν ἢ σταδίου, ὑπόψαμμος, ἀέναος, ποσίμου καὶ θερμοῦ ὕδατος. Ἐλ. 3, 2, 19.

§ 54 Ὁ ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσδιοριζόμενον οὐσιαστικόν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν: ἐργάται ἀγαθοί.—γυναῖκες καλαί.—ὄρη ὑψηλά.

Σημ. Ἀντὶ τοῦ πλείων καὶ ἐλάττων τίθενται συνήθως τὰ ἐπιρρήματα

πλέον, πλεῖν, ἔλαττον πρὸ ἀριθμητικοῦ ἢ λέξεως σημαίνουσας ποσόν: μυριάδες πλέον (ἀντὶ πλείονες) ἢ δώδεκα.—πλεῖν (ἀντὶ πλείονας) ἢ μυρίους ὀπλίτας. Δ.—ἀπέθανον αὐτῶν οὐκ ἔλαττον (ἀντὶ οὐκ ἐλάττονες) τῶν τριάκοντα.—Τὸ δὲ δύο συνάπτεται πολλῶν μετὰ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ: δύο ἀνδριάντας. Θ.—δυσὶν ὀνόμασι. Πλ.

§ 55 Παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ τὸ ἐπίθετον λαμβάνεται ὡς οὐσαστικόν: οἱ θνητοί, οἱ νῦν (ἄνθρωποι).—ὁ ἄκρατος (οἶνος).—ἡ δεξιὰ (χειρ).—ἡ χθὲς (ἡμέρα).—ἡ πολεμία, ἡ φιλία (χώρη).—τὴν πεπωμένην (μοῖραν), ἀπὸ τῆς ἴσης (μοίρας).—ἡ πολιά (θριξ).—ἡ μουσική, ἡ ῥητορικὴ (τέχνη).—τὰ τῆς πόλεως (πράγματα).—(ὄρ. § 68).

Σημ. α' Ἐντεῦθεν τὸ οὐδέτερον πολλῶν ἐπιθέτων λαμβάνεται ὡς οὐσαστικόν: τὸ ἀγαθόν, τὸ κακόν, τὸ καλόν, τὸ δίκαιον, τὸ γλυκόν, τὸ θεομόν κλπ.

Ὅθω καὶ τὰ περιληπτικὴν ἔννοιαν ἔχοντα οὐδέτερα ἐπιθετα καὶ ἴδιὰ τὰ εἰς ἰκόν: τὸ ὑπήκοον (=οἱ ὑπήκοοι).—τὸ ὀπλιτικόν (=οἱ ὀπλίται), τὸ οἰκετικόν (=οἱ οἰκέται), τὸ Ἑλληνικόν, τὸ βαρβαρικόν, τὸ ληστικόν κλπ. (1).

πρβλ. οἱ κκλοῖ, οἱ κκιοῖ, τὸ βεταῖνατο, μὲ τὸ δεξιί, τὸ βουχικό (=τὰ βουχία), τὸ χρυσαφικό κλπ.—ὁ καλόςκαλὸ βὲν βλέπει.

β') Οὐσιαστικοὶ προσδιορισμοί.

§ 56 Οἱ οὐσιαστικοὶ προσδιορισμοὶ ἐκφέρονται δι' οὐσιαστικῶν ὁμοιοπτῶτων ἢ ἑτεροπτῶτων πρὸς τὸ προσδιοριζόμενον.

§ 57 Οἱ ὁμοιόπτωτοι προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικά καὶ εἶνε δύο εἰδῶν α') *παράθεσις*, β') *ἐπεξηγήσεις*.

§ 58 Οἱ ἑτερόπτωτοι προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικά καὶ τὰ ἐπιθετα καὶ ἐκφέρονται διὰ τινος τῶν πλαγίων πτώσεων.

I. ὁμοιόπτωτοι προσδιορισμοί.

α') Παράθεσις.

§ 59. *Παράθεσις* λέγεται οὐσιαστικὸν παρατιθέμενον εἰς ἄλλο οὐσιαστικόν (ἢ προσωπικὴν ἀντωνυμίαν) καὶ χρησιμεῖον ἵνα προσθέσῃ γνώρισμα καὶ ὀρίστη ἀκριβέστερον τὸ οὐσιαστικόν τοῦτο. Ἴσодυναμει δὲ ἢ *πράξεις* μετ' ἀνχορικήν πρότασιν: *Ἀοχιδάμος ὁ*

(1) ἐν τῷ πληθυντικῷ τὰ εἰς ἰκόν ἔχουσι ἄλλην σημασίαν: τὰ Μηδικὰ (=οἱ Μηδικὸὶ πόλεμοι).—τὰ Ἑλληνικά (=ἡ ἱστορία τῶν Ἑλλήνων.—μετὰ τὰ Τρωϊκά (=μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον).

βασιλεύς (=ὄς ἦν βασιλεύς). — Καδούσιοι, ἔθνος ἄλκιμον (=οἱ εἰσιν ἔθνος). — καταβάλλει τὴν ἔλαφον, καλόν τι χοῦμα καὶ μέγα =ἡ ἦν χρῆμα).—ὕμῶν τῶν Ἑλλήνων ἐκάστω.—ὕμᾶς ἀκούω τοὺς Λακεδαιμονίους.

πρβλ. ὁ Μικούλης ὁ ναύαρχος.— ὁ Σολωμὸς ὁ ποιητής.—
ς' ἐμᾶς τοὺς Ἑλληνας δὲν περνοῦν αὐτά.

Σημ. α') Πολλάκις τίθεται παράθεσις εἰς τὸ διὰ τῆς καταλήξεως τοῦ ῥήματος δηλούμενον ὑποκείμενον ἐγώ, σύ, ἡμεῖς, ὑμεῖς: Θεμιστοκλῆς ἦκω παρὰ σέ (=ἐγώ ὁ Θεμιστοκλῆς). Θ. — ὁ παῖς ἀκολουθεῖ μοι. (=σὺ ὁ παῖς).

Σημ. β') Τὰ κύρια ὀνόματα τίθενται ὡς παράθεσις εἰς τὰ προσηγορικὰ καὶ τὰνάπαλιν: ὁ μάντις Ἀρηξίων, Παροράσιος.— Μελήσιππον ἀποστέλλει ἄνδρα Σπαρτιάτην.—Τραγία ἡ νῆσος. Θ.—Δευκίμμη τὸ ἀκρωτήριον. Θ.—τὸ ὄρος Ἰστώνη. Θ.—ἡ πόλις Ταρσοί. Ὅταν δὲ τὸ κύριον ὄνομα εἶνε τοῦ αὐτοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ μὲ τὸ προσηγορικόν τίθεται πολλάκις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἄρθρου ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμός: ὁ Πηγεῖος ποταμός.— ἡ Ἀχερουσία λίμνη.—τὸ Πήλιον ὄρος.

Σημ. γ') Εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικὸν δύνανται γὰ ἀναφέρωνται καὶ πλείους τοῦ ἐνὸς παραθετικὸι προσδιορισμοί: Ἰνάρωσ ὁ Ψαμμίτιχου, Αἴβυς, Λιβύων βασιλεύς.

πρβλ. Μὴν τὸν εἶδατε τὸν Κίτσο, τὸν λεθέντη, τὸν ἀρχιληστή, τὸν πρῶτο καπετάνιο.

§ 60. Οὐσιαστικὸν κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν τίθεται ὡς παράθεσις προηγουμένης προτάσεως καὶ ἐκφράζει κρίσιν ἢ γνώμην ἐπ' αὐτῆς: βιαζόμεθα καὶ στέφη μαιίνεται, πόλει τ' ὄνειδος καὶ θεῶν ἀτιμία (=ὄπερ ἐστὶν ὄνειδος καὶ ἀτιμία).—Ἐλένην κτάνομεν, Μενελάω λύπην πικράν (=ὄπερ ἔσται πικρὰ λύπη). Οὕτω τίθεται καὶ οὐδέτερον ἐπιθετον οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον: κατ—θανοῦσαν (ἐλπίδας εἶχον) εὖ περιστελεῖν, ζηλωτὸν ἀνθρώποισι. Εὖρ.

Σημ. Ἡ τοιαύτη παράθεσις δύναται καὶ γὰ προτάσεται τῆς προσδιοριζομένης προτάσεως (προεξαγγελτικὴ παράθεσις): ὁ τάχιτος τῶν λόγων, τέθνηκε θεῖον Ἰοκάστης κἀρα. Σ. καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς νίκης, οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι τρόπαιον ἀγαπήσαντες ἔστησαν (=καὶ τὸ κορύφωμα τῆς νίκης κλ.). Δυκ. 73. Οὕτω τίθενται συνήθως τὰ οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα οὐδέτερα ἐπιθετα, τὸ μέγιστον, τὸ ἔσχατον, τὸ θαυμασιότατον, τὸ τῆς παρομιίας, τὸ τοῦ Ὅμηρου, δυοῖν θάτερον, κλ. ἢ ἀναφορικὴ πρότασις ἐκφερομένη διὰ τοῦ ὀ: καὶ τὸ μέγιστον ἐφροβεῖτο.—δεῖ δυοῖν θάτερον ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύμπῳ μὴ οἰκεῖν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ. Δ.—ὁ δὲ πάντων δεινότατον, τοιοῦτος ὢν ὡς εὖρους τῷ δήμῳ τοὺς λόγους ποιεῖται.

§ 61. Ἡ παράθεσις συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσδιοριζόμενον οὐσιαστικὸν ἀναγκάκιως κατὰ πτώσιν, τυχήκιως δὲ κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν: περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίον πράγματος.—ἐν Κεβροῖνι, χωρίῳ ἰσχυρῶ.—Ἐπὶ πολλῶν οὐσιαστικῶν τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐπὶ δύο δὲ καὶ κατὰ δυϊκόν: *Ἄγις καὶ Κλεομένης οἱ βασιλεῖς.—πολλοὺς ὁ θνυμὸς ὤλεσεν ἦτε ἀξυνεσία δύο κακῶ τοῖς χρωμένοις.

Σημ. α΄ Παράθεσις εἰς κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἢ ἐπίθετον ἰσοδυναμοῦν μὲ γενικὴν τίθεται κατὰ γενικὴν: παπφῶν ὄνομ' ἔχει τοῦμοῦ πατρός. Πλ.—Ἀθηναῖος εἶ πόλεως τῆς μεγίστης (=ἰξ Ἀθηνῶν). Πλ.—τάμὰ δυστήνου κακά(=τὰ ἐμοῦ τοῦ δυστήνου). Σ.—τὰ ὑμέτερα αὐτῶν κομιεῖσθε (=τὰ ὑμῶν αὐτῶν). Δ

Σημ. β΄ Καὶ τὸ κύριον ὄνομα τίθεται κατὰ γενικὴν (γενικὴ παρθετικὴ): Ἰλίου πτολίεθρον.—ἐν τῷ ὄρει τῆς Ἰστώνης. Θ.—ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν.—τὴν ἐπωνυμίαν τῶν πατρῶων ἰσρῶν. Λυκ. 25.

Ἐν τῇ φράσει ὄνομα ἔχω τὸ κύριον ὄνομα ἢ ἡ παράθεσις τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν: ἔχων ὄνομα Θουκυλίδης. Πλ. Ἀάχ.—προσείληψε τὴν τῶν πονηρῶν κοινὴν ἐπωνυμίαν ὁ συκοφάντης. Αἰσχ. 2, 29.

β' Ἐπεξήγησις.

§ 62. Παράθεσις χρησιμεύουσα πρὸς ἐρμηνεῖαν ἢ ἀκριβέστερον ὀρισμὸν προηγουμένης γενικῆς καὶ ἄορίστου ἐννοίας λέγεται ἐπεξήγησις καὶ εἰσάγεται παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ δῆλα δῆ: ὁ θάνατος τυγχάνει ὦν δυοῖν πραγμάτων διάλυσις, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Πλ.—ὁ κοινὸς ἰατρὸς θεραπεύσει σε, χρόνος.—τούτου τιμῶμαι, σιτήσεως ἐν τῷ προτανεῖῳ. Πλ.—ἡμεῖς οἱ νεώτατοι, ἐγὼ τε καὶ Τιμασίων.

πρὸλ. ποῦ κ' εἶν' οἱ κλέφτες οἱ πολλοί, οἱ Κολοκοτρωναῖοι.—Δὲν κλαῖτε γιὰ τὸν στρατηγὸν, τὸν θοδωράκη Γρίβα;

§ 63. Ὡς ἐπεξήγησις οὐσιαστικοῦ ἢ οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας τίθεται καὶ ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρου ἢ ἄνευ ἄρθρου καὶ ὀλόκληρος πρότασις: εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνησθαι περὶ πάτρης.—τοῦτο θεωρεῖτε, εἰ τάληθῆ ἴλω. Δ.

Σημ. α΄.—Μετὰ τὰ ἐπιρρήματα ὡς καὶ οὕτω τίθεται ὡς ἐπεξήγησις ἀπαρέμφατον ἄνευ ἄρθρου ἢ μετοχή: ἐγὼ ὑμᾶς οὕτως ἐπαίδευον, τοὺς γεραιτέρους προτιμᾶν.—οὕτω διεκείμεθα, ὅτε μὲν γελῶντες, ἐνίοτε δὲ δακρῶντες.—Μετὰ δὲ τὴν ἀντωνυμίαν τοιοῦτος ἐπίθετον ἢ μετοχή ἢ ὀλόκληρος πρότασις: τὸ τῆς πόλεως ἦθος ἴδιοι τις ἂν τοιοῦτον ὄν, ἀμυνδὲς καὶ χρηστόν.—εὐθ' ὀφείδως εὐρήσετε ἄλλον τοιοῦτον, ἀτεχνῶς προσκείμενον τῇ πόλει. Πλ.—φυλακτέον μὴ τοιοῦτον ἡμῖν οἱ ἐπίκουροι ποιήσωσιν, ἀντὶ συμμάχων εὐμενῶν δεσπότηις ἀγροῖσις ἀφομοιωθῶσι. Πλ.

Σημ. β΄. Μετὰ τὸ σημεῖον δέ, τεκμήριον δέ, τὸ δὲ μέγιστον, τὸ δὲ

ἔσχατον καὶ τὰ ὅμοια ἔπεται ἐπεξηγήσεις ἐκφερομένη διὰ τοῦ ὅτι ἢ τοῦ γὰρ ἢ ἀσυνδέτως νοουμένου πρὸ αὐτῆς τοῦ ἐστὶ τοῦτο : *τεκμήριον* δὲ (ἐστὶ τοῦτο)· *χορήματα* γὰρ πλεῖστα ὑπὲρ φιλοτιμίας ἀνήλωσαν. Δ.—τὸ δὲ ἔσχατον πάντων (ἐστὶ τοῦτο), ὅτι θόρυβον παρέχει. Πλ.—*τεκμήριον* δὲ (ἐστὶ τοῦτο)· τῶν ὀργῶν ἐπίλειψις σαφῆς ἐγένετο. Θ.

Σημ. γ'.—Ἡ ἐπεξηγήσις συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐπεξηγούμενον οὐσιαστικὸν ὡς καὶ ἡ παράθεσις.

Σημ. δ'. Ἡ ἐπεξηγήσις ἐκφέρεται ἐνίοτε διὰ τοῦ ῥήματος λέγω καὶ οὐσιαστικοῦ κατ' αἰτιατικὴν ἢ σπανίως κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἐπεξηγούμενου οὐσιαστικοῦ : *μνηστὴρ ἦν μοι ποταμός, Ἀχελῷον λέγω*. Σ.—*Τελαμῶνι δεῖξει μητρί τ' Ἐρβοῖα λέγω*. Σ.—Τὸ λέγω τίθεται καὶ μετὰ μετοχῆς : *μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ πολεμίου λέγω* (=ἐννοῶ, ἐὰν ζῆν ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ οὐδεὶς πολέμιος). Δ. 1, 27.

Περὶ τοῦ ἄρθρου.

§ 64 Τὸ ἄρθρον ὀρίζει τὸ μεθ' οὗ τίθεται οὐσιαστικόν : *ἦλθεν ὁ ἄνθρωπος* (=ὁ γνωστός), *ἦλθεν ἄνθρωπος* (=ἄνθρωπός τις).

§ 65 Τὸ ἄρθρον εἶνε δύο εἰδῶν,

α') **Ἀτομικόν**, ὅταν τὸ ὀριζόμενον οὐσιαστικὸν δηλοῖ ἄτομον (ἐννοίαν ἀτομικὴν) : *ὁ Σωκράτης κατεκλίθη ὑπτιος*· οὕτω γὰρ ἐκέλευσεν ὁ ἄνθρωπος (=ὁ γνωστός, ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς). Πλ.

β') **Γενικόν**, ὅταν τὸ ὀριζόμενον οὐσιαστικὸν δηλοῖ γένος ὄλον (γενικὴν ἐννοίαν) : *ὁ ἄνθρωπος θείας μοίρας μετέσχε* (=πᾶς ἄνθρωπος, τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων). Πλ.—Οὕτω τίθεται τὸ ἄρθρον καὶ μετὰ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν οὐσιαστικῶς λαμβανομένων : *ὁ βουλόμενος* (=πᾶς ὅστις βούλεται).—τὸ *ζητούμενον ἀλωτὸν* (=πᾶν ὅ,τι ζητεῖται) Σ.—*ὁ ἀνδρεῖος, ὁ σοφός, τὸ ἀγαθόν*.

Σημ. Τὸ ἄρθρον ἔχει προσέτι σημασίαν κτητικὴν : *σφόδρα φιλεῖ σε ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ* (=ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου). Πλ.—(πρβλ. ἔρχεται ὁ πατέρας=ὁ πατέρας μου).—*Κῦρος καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἄρματος* (τοῦ ἑαυτοῦ) *τὸν θώρακα ἐνέδου* (τὸν ἑαυτοῦ). (πρβλ. *πισωπατάει τῆλογο* =τὸ ἄλογο του).—*νεῖμας τούτων τὸ μέρος ἐκάστω τῶν ἡγεμόνων* (=τὸ προσήκον μέρος).—*Κλέαρχος ἔχει τὴν δίκην* (=τὴν προσήκουσαν). Καὶ *διανεμητικὴν* : *ἵνα δέκα δραχμὰς τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης σιτηρέσιον λαμβάνῃ* (ἕκαστον μῆνα ἕκαστος στρατιώτης). Δ.

Παράλειψις τοῦ ἄρθρου.

§ 66 Τὸ ἄρθρον παραλείπεται πολλάκις.

α') **Ἐπὶ γενικῶν καὶ ἀφηρημένων ἐννοιῶν** (ἄρετῶν μά-

λιστα καὶ κακιῶν): πλοῦτος σοφίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπε-
ρετής ἐστί. Ἴσ.—ἀρχὴ φιλίας μὲν ἔπαινος, ἐχθρας δὲ φόγος. Ἴσ.

β') Ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων: ἀναστὰς Ξενοφῶν εἶπε.—
ἐπὶ προσώπου δὲ περιωνύμου ἢ προμνημονευθέντος τίθεται: ὁ
Ὅμηρος, ὁ Θεμιστοκλῆς.—ἦν δέ τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν
Ἀθηναῖος. . . . ὁ μέντοι Ξενοφῶν τὴν ἐπιστολὴν ἀνακοινοῦται
Σωκράτει τῷ Ἀθηναίῳ. . . . καὶ ὁ Σωκράτης ὑποπεύσας κλπ.

Σημ. Τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, χωρῶν, ἐορτῶν καὶ τὰ ἐθνικά, τίθενται
μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ ἄνευ αὐτοῦ: ἐκ τῆς Ἑλλάδος.—διὰ τῆς Λυδίας, διὰ
Φρυγίας.—ἐν Θεσσαλίᾳ.—ἄρχεται δὲ ὁ πόλεμος ἐνθέρθε Πελοποννησίων καὶ
Ἀθηναίων Θ.—διὰ τὸ Δήλια ἐκείνου τοῦ μηνὸς εἶναι.

γ') Ἐπὶ τοῦ οὐρανόσ, γῆ, θάλασσα, πατρίς, πόλις, ἄστν,
ἀγρός, ἀγορά, βασιλεύς (ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν) κλπ.:
φαίνονται μοι οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων τούτους μόνους τοὺς
θεοὺς ἠγεῖσθαι, ἥλιον καὶ σελήνην καὶ γῆν καὶ ἄστρα καὶ οὐρα-
νόν. Πλ.—ἐν ἀγορᾷ.—ἔξω πόλεως Θ.—ὅστις ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ
βασιλέως.

δ'). Ἐπὶ τῶν ὀνομάτων τῆς συγγενείας, πατήρ, μήτηρ, γονεῖς,
παῖδες, ἀδελφοί, κλπ.: ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖδας καὶ
γυναῖκας. Λυσ.

ε'). Ἐπὶ λέξεσιν σημαίνουσῶν φυσικὸν τμήμα χρόνου (ἔαρ,
θέρος, ὄρθρος, ἡμέρα, νύξ) μετὰ προθέσεως ἢ ἄνευ προθέσεως:
ἅμα ἦρι, ἅμα ἔφ, διὰ νυκτός, μέχρι δειλῆς, θέρους, χειμῶνος,
ἤρος. Καὶ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐκφράσεων: ἐπὶ δόρου (=ἐπὶ
δεξιᾷ) ἀναστρέφειν.—παρ' ἀσπίδα (=ἐπ' ἀριστερὰ) ἄγειν.—ἐπὶ
πόδα χωρεῖν (=ὀπισθοχωρεῖν.—πρόμναν κρούεσθαι (ὀπισθοχωρεῖν
μὲ τὴν πρόμναν).

Σημ. Ἐὰν δύο ἢ πλείονα οὐσιαστικά συνδέωνται πρὸς ἄλληλα διὰ τοῦ
καὶ ἢ τέ—καί, ἐὰν μὲν ταῦτα νοῶνται ἕκαστον χωριστὰ ἢ ἐν ἀντιθέσει πρὸς
ἄλληλα, τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐκάστου αὐτῶν, ἐὰν δὲ παρίστανται
ὡς συναποτελοῦντα μίαν ἔννοιαν, τὸ ἄρθρον τίθεται μόνον πρὸ τοῦ πρώτου
αὐτῶν: ὡσπερ ἡ ἰατρικὴ καὶ ἡ χαλκευτικὴ καὶ ἡ τεκτονικὴ. Ε.—Σωκράτης
πάντα ἠγεῖτο θεοὺς εἰδέναι τὰ τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα καὶ τὰ σιγῇ βου-
λευόμενα.

Ἐπιθετοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου

§ 67. Γενικὴ οὐσιαστικοῦ, ἐπίρρημα καὶ ἐμπρόθετος προσδιο-
ρισμὸς μετὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνει δύναμιν ἐπιθέτου (§ 51, β):

τὸ ἱππικὸν τὸ ἐκείνων οὕτω μάχεται, τὸ δὲ ὀπλιτικὸν τὸ τῶν Ἑλλήνων, ὡς ἐγὼ λέγω. Πλ.—ἡ σφόδρα ἄγνοια. Πλ.—ὁ καθ' ἡμέραν βίος. Σ.

Οὐσιαστικοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου

§ 68. Σύναρθρον ἐπίθετον καὶ πᾶσα λέξις ἐπιθετικῶς λαμβανόμενη παρχειτομένου τοῦ μεθ' οὗ συνάπτεται οὐσιαστικοῦ λαμβάνει δύναμιν οὐσιαστικοῦ (§ 55) : οἱ ἀγαθοί.—ἡ αὔριον.—τῶν νῦν οἱ τότε διέφερον. Πλ.—τὰ τῶν στρατιωτῶν (=ἡ κτίστασις τῶν στρατιωτῶν).—τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς (ἔστι) καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται (=οἱ θεοί... καὶ ἡ τύχη). Δ.

Σημ. Ἀναφορική πρότασις εἰσαγομένη διὰ τῆς ὄζι, ὄσος, εἶος, καὶ ἔχουσα πρὸ ἐκυτῆς ἄρθρον λαμβάνει δύναμιν ἐπιθέτου ἢ οὐσιαστικοῦ : ὀρέγεται τοῦ ὃ ἔστιν ἴσον Πλ.—ἔχουσα τὴν ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ ὃ ἔστιν ἴσον.—ἐκ γῆς τὰκ πυρὸς καὶ τῶν ὄσα πυρὶ καὶ γῆ κεράννυται.—Σόλων ἐμίσει τοὺς οἶος οὗτος ἀνθρώπους. Δ.

§ 69. Πᾶσα λέξις καὶ ὀλόκληρος πρότασις μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸ λαμβάνει δύναμιν οὐσιαστικοῦ : τὸ τύπτω, τὸ τύπτεις, τὸ Ἀρίσταρχος.—τὸ εἰ βούλει ῥηθῆν πάντα λύει φόβον. Πλ.—τὸ ὑμεῖς ὅταν λέγω, τὴν πόλιν λέγω. Δ.—τὸ δὲ ὅπως τοῦτο λέγε. Δ.—καλὴν ἔφη παραίνεσιν τὴν καὶ δύναμιν ἔρδειν (ἀντι τὸ, καθ' ἑλξιν) ἀπ. 1. 3. 5.
Τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἀντωνυμιῶν.

§ 70. Ἐπίθετον ἀποδιδόμενον εἰς σύναρθρον οὐσιαστικὸν τίθεται, α') μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ μετ' αὐτὰ ἐνάρθρως ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς : ὁ χρηστὸς ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ ὁ χρηστός.

Σημ. Ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς εἶνε τὸ ἐπίθετον καὶ ἀποδιδόμενον εἰς ἀνάρθρον οὐσιαστικὸν ἐνάρθρως ἢ ἀνάρθρως : τί διαφέρει ἀνθρώπος ἀκρατῆς θηρίου τοῦ ἀμαθεστάτου ;

β') πρὸ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ μετ' αὐτὰ ἀνευ ἄρθρου ὡς κατηγορούμενον : τὸ σῶμα θνητὸν ἔχομεν. — φαιδρῶ τῶ προσώπῳ.

§ 71. Ἐν τῇ α' θέσει τῇ ἐπιθετικῇ τὸ οὐσιαστικὸν ἀντιτίθεται πρὸς ἄλλο ὁμοειδές, ἐν δὲ τῇ β' τῇ κατηγορηματικῇ τὸ οὐσιαστικὸν ἀντιτίθεται πρὸς ἑαυτὸ, ἢτοι ἰδιότης ἢ μέρος πρὸς ὁμοειδῆ ἰδιότητα ἢ μέρος τοῦ αὐτοῦ οὐσιαστικοῦ : μισῶ τὸν κακὸν ἄνδρα ἢ τὸν ἄνδρα τὸν κακόν (=τὸν κακὸν καὶ ὄχι τὸν καλόν).—μισῶ κακὸν τὸν

ἄνδρα ἢ τὸν ἄνδρα κακόν (=κακὸν ὄντα, δηλ. ὅταν ἔχη τὴν ιδιότητα τοῦ κακοῦ καὶ ὄχι τὴν τοῦ καλοῦ).—ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος. (=ὁ Ἀθηναϊκὸς καὶ ὄχι ἄλλος τις).—τῶν Ἀθηναίων ὁ δῆμος (=ὁ δῆμος καὶ ὄχι ἄλλο τι τῶν Ἀθηναίων, ἢ γενικὴ διαιρετικὴ).—ἦκω φέρων τὸν πέλεκυν ὀξύτατον.

πρὸλ. θέλω τὸ κοπτερὸ μαχαίρι ἢ τὸ μαχαίρι τὸ κοπτερό, θέλω τὸ μαχαίρι κοπτερὸ ἢ κοπτερὸ τὸ μαχαίρι.

Σημ. α) Ἡ διαφορὰ αὕτη εἶνε καταφαγεστέρα ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων ἄκρος, μέσος, ἔσχατος: ἐπ' ἄκρῳ τῷ δένδρῳ (=εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δένδρου), ἐπὶ τῷ ἄκρῳ δένδρῳ (=εἰς τὸ ἀκρινὸν δένδρον).—ἐν τῇ ἀγορᾷ μέσῃ (=ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς), ἐν τῇ μέσῃ ἀγορᾷ (=εἰς τὴν μεσανήν ἀγορᾶν).—ἐν τῇ νήσῳ ἐσχάτῃ ἐν τῇ ἐσχάτῃ νήσῳ.—ἄκρα τῇ οὐρᾷ σείουσι (=μέτ' ὃ ἀκρον τῆς οὐρᾶς).—ἔσχατον εἶχε τὸ εὐώνυμον (=τὸ ἔσχατον μέρος τοῦ εὐωνύμου). Θ. β.

Σημ. β' τὸ πᾶς ἢ ἅπας τίθεται

1) **κατηγορηματικῶς**: πάντες οἱ ἄνθρωποι (=ὅλοι ἀνεξαιρέτως).—πᾶσαν ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν ἐρῶ. Πλ.—2) **ἐπιθετικῶς**: οἱ πάντες ἄνθρωποι (=τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων).—ἐν τούτῳ ἢ πᾶσα εὐδαιμονία ἐστί. Πλ.—πέμπουσιν ἕξακοσίους καὶ χιλίους τοὺς πάντας (=ἐν ὅλῳ) ἐπλίτας. Θ.

3) Ἄνευ ἄρθρου μετ' ἀνάρθρου οὐσιαστικοῦ καὶ σημαίνει, 1) ἕκαστος, οἰοσθήποτε: πᾶς ἄνθρωπος.—2) ἐντελής, παντελής: ἐν πάσῃ ἀναρχίᾳ καὶ ἀνομίᾳ ζῶν (=ἐν παντελεῖ) Πλ.—Οὕτω τίθεται καὶ τὸ ὅλος (=ὀλόκληρος) καὶ μόνος.

Σημ. γ'. Ὅμοιος τίθεται καὶ ἡ μετοχή: φεύγοντες οἱ πολέμοι καὶ οἱ φεύγοντες πολέμοι.—Ἡ μετοχὴ κατηγορηματικῶς τιθεμένη ἐξηγεῖται πολυλάκις δι' ἀφηρημένου οὐσιαστικοῦ: ἅμα τῷ σίτῳ ἀκμάζοντι (=ἅμα τῇ ἀκμῇ τοῦ σίτου) Θ.—ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχοντι (=ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου).—Περαιῶντι τῷ ἐναυτῷ (=κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους).—ἐπὶ Πυθοδώρῳ ἀρχοντας (=ἐπὶ τῆς ἀρχῆς). Θ.

§ 72. Ἐκ τῶν ἀντωνυμιῶν αἰ κτητικαί, αἰ συσχετικαί δεικτικαί (τοιούτος, τοσοῦτος, τηλικούτος), ἢ αὐτὸς καὶ ἐκ τῶν ἐπιμεριστικῶν ἢ ἕτερος καὶ ἄλλος τίθενται μετὰ τοῦ ἄρθρου ἢ ἄνευ τοῦ ἄρθρου ὡς καὶ τὰ ἐπίθετα: ἢ τοσαύτῃ δύναμις, τοσαύτας δυνάμεις (ἐπιθ. προσδιορ.), ἢ δύναμις τοσαύτη (κατηγορ'). Δ.

Αἱ δὲ λοιπαὶ τίθενται ὡς κατηγορούμενα: οὗτος ὁ ἀνὴρ καὶ ὁ ἀνὴρ οὗτος.—ἄμφότερα τὰ ὄντα τετροπημένον.—ἐν ἑκατέρῳ τῇ πόλει. Θ.

Σημ. α'. Μετὰ τῆς ἀντωνυμίας ἕκαστος τίθεται τὸ οὐσιαστικὸν μετ' ἄρθρου καὶ ἄνευ ἄρθρου: καθ' ἑκάστην ἡμέραν, κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην. Δ.

Σημ. β'. Αἱ προσωπικῆ καὶ αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι σπανιώτατα δέχονται ἄρθρον: τὸν μὲν δὴ σὲ καὶ τὸν ἐμὲ καὶ Γοργίαν καὶ Φίληβον χαρῆ συχνὰ χαιρέω ἐάν. Πλ.—τὸν ἑαυτὸν δὴ λέγων. Πλ. Φαιθρ. 258, α'.—παρὰ τίνας τοὺς ἡμᾶς; Λύσ. 203, β.

§ 73. Μετὰ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν τίθεται τὸ ἄρθρον,

1) ὅταν ἀναφέρωνται εἰς τι γνωστόν: τοῖς τρισὶ δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν φιάλην (=μὲ τοὺς τρεῖς γνωστοὺς δακτύλους).

2) ὅταν ὁ δι' αὐτῶν δηλούμενος ἀριθμὸς παρίσταται ὡς ὠρισμένος ἢ ὡς σύνολον καὶ ἰδίᾳ μετὰ τῶν προθέσεων εἰς, περί, ἀμφί, ὑπέρ: ἐρεῖς ὅτι ἐστὶ τὰ δώδεκα δις ἕξ. Πλ.—ἐγένοντο πελτασταὶ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους (=περίπου δισχιλίοι ἐν συνόλῳ).

3) ὅταν σημαίνωσι μέρος προμνημονευθέντος ὅλου ἢ κλασματικὸν ἀριθμὸν: περιτυχόντες ναυσὶ δέκα Ἀθηναίων τὰς τρεῖς λαμβάνουσι. Θ.—Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοίρας νέμονται (=τὰ 2/5). Θ.—ξυνήεσαν ἀπὸ πόλεως ἐκάστης τὰ δύο μέρη εἰς τὸν Ἴσθμόν (=τὰ δύο μέρη ἐκ τῶν τριῶν, τὰ 2/3). Θ.

Παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἄρθρου.

§ 74. Τὸ ἄρθρον ἀρχικῶς ἦτο ἀντωνυμία δεικτικὴ τιθέμενον ἢ μόνον ὡς οὐσιαστικὸν ἢ μετὰ οὐσιαστικοῦ ὡς ἐπίθετον, οὕτω δὲ μεταχειρίζεται αὐτὸ ὁ Ὅμηρος καὶ ἄλλοι ποιηταί: ὁ (=οὗτος) γὰρ ἦλθε θεὸς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.—οὐνεκα τὸν Χρῆσιν (=ἐκεῖνον τὸν Χρ.).—Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ διετήρησε τὴν σημασίαν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας ἐπὶ τῶν ἐξῆς,

1) ὁ μὲν—ὁ δὲ (=οὗτος μὲν—ἐκεῖνος δέ): ὁ μὲν γὰρ (=οὗτος μὲν) θνητός, ἡ δὲ (=ἐκείνη δὲ) ἀθάνατος.

Σημ. α'. Τὸ ὁ μὲν—ὁ δὲ λαμβάνεται καὶ ἀορίστως προστιθεμένης εἰς αὐτὸ πολλάκις καὶ τῆς ἀντωνυμίας τίς: τῶν πόλεων αἱ μὲν τυραννοῦνται, αἱ δὲ ἀριστοκρατοῦνται, αἱ δὲ δημοκρατοῦνται (=τινὲς μὲν—τινὲς δὲ ἢ ἄλλαι μὲν—ἄλλαι δέ). Πλ.—οἱ μὲν τινας ἀπέθνησκον, οἱ δὲ ἔφευγον.

Σημ. β'. Τὸ μὲν—τὸ δέ, τὰ μὲν—τὰ δέ (=ἀφ' ἐνός μὲν—ἀφ' ἐτέρου δὲ ἢ ἐν μέρει μὲν—ἐν μέρει δὲ) λαμβάνονται ἐπιρρηματικῶς: ἐπορεύθησαν τὰ μὲν τι μαχόμενοι, τὰ δὲ καὶ ἀναπανόμενοι.—Οὕτω ἐξηγοῦνται τοῦτο μὲν—τοῦτο δέ, ἅμα μὲν—ἅμα δέ, ἔνθεν μὲν—ἔνθεν δέ.

2) ὁ δέ, ἡ δέ, τὸ δέ=οὗτος δὲ κλπ: Κῦρος δίδωσι Κλεάρχῳ μυρίους δαρεικούς: ὁ δὲ σφράτευμα συνέλεξε.—τὸ δὲ οὐ τοιοῦτόν ἐστι. Δ.

3) και τον (=καί τούτον, ονομαστική και ὅς): και τον κελεύσαι δοῦναι.

Σημ. Ἡ ἀρχαϊκὴ ονομαστικὴ ὅς διατηρήθη ἐν ταῖς φράσεσιν: ἢ δ' ὅς (=εἶπεν αὐτός), ἢ δ' ἢ (=εἶπεν αὐτή), και ὅς, και ἢ: και ὅς (=καί οὗτος), λέξον ἡμῖν, ἔφη, τὰ ὀνόματα αὐτῶν.—ἠγείσθαι ἐκέλευε τοὺς Ὑγρανίους. και οἱ (=καί οὗτοι) ἠρώτων.—Ἐκ τούτου και ὄς (=καί οὕτως, και μ' ἔλα ταῦτα), οὐδ' ὡς (=οὐδ' οὕτως).

4) τον και τον, τὸ και τό, τὰ και τά, ὅταν ὁ λέγων ἀποφεύγῃ νὰ ὀνομάσῃ πρόσωπα ἢ πράγματα: κάλει μοι τον και τον (=τόν δεῖνα και τον δεῖνα). Λυσ.—Ἔδει τὸ και τὸ ποιῆσαι και τὸ μὴ ποιῆσαι. Δ.

πρὸς μού εἶπε τὸ και τό.

5) πρὸ τοῦ (=πρὸ τούτου τοῦ χρόνου, πρότερον): ἐν οἰκλήματι τινι, φ' πρὸ τοῦ ὡς ταμείῳ ἐχοῖτο Ἰππόνικος. Πλ.

Σημ. Ἡ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ διατηρηθεῖσα σημασία αὕτη τοῦ ἄρθρου εἶνε λείψανον τῆς οὐσιαστικῆς χρήσεως αὐτοῦ, ἢ δὲ συνήθους σημασίας τοῦ ἄρθρου προῆλθεν ἐκ τῆς ἐπιθετικῆς χρήσεως.

Ἐτερόπρωτοι προσδιορισμοὶ (§ 58)

Περὶ πτώσεων ἐν γένει

§ 75. Ἐκτὸς τῶν πέντε γνωστῶν πτώσεων ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶχε τρεῖς ἔτι πτώσεις, τὴν ἀφαιρετικὴν, τὴν τοπικὴν και τὴν ὀργανικὴν. Αἱ πτώσεις αὗται πρῶτως ἐκλιποῦσαι ἀνεπληρώθησαν ἢ μὲν ἀφαιρετικὴ διὰ τῆς γενικῆς, ἢ δὲ τοπικὴ και ἢ ὀργανικὴ διὰ τῆς δοτικῆς. Ὅθεν ἡ γενικὴ εἶνε δύο εἰδῶν καθαρὰ γενικὴ και ἀφαιρετικὴ γενικὴ, ἢ δὲ δοτικὴ εἶνε τριῶν εἰδῶν καθαρὰ δοτικὴ, τοπικὴ δοτικὴ και ὀργανικὴ δοτικὴ¹)

Χρησὶς τῶν πτώσεων

§ 76. Ἡ ονομαστικὴ εἶνε ἡ πτῶσις τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, τοῦ κατηγορουμένου και τῶν παραθετικῶν ἢ ἐπιθετικῶν προσδιορισμῶν.

1) Και ἐν τῇ νέῃ Ἑλληνικῇ ἡ δοτικὴ ἐκλιποῦσα ἀναπληροῦται ἐν μὲν τῷ ἐνικῷ διὰ τῆς γενικῆς, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ διὰ τῆς αἰτιατικῆς: πὲς τῆς νὰ μὴ μὲ καρτερῇ.—πὲς τοὺς νὰ κάτσουν φρόνιμα.

Σημ. Ἡ ὀνομαστικὴ τίθεται συχνάκις ἐπὶ ἐπιφωνήσεων: *φή γὰρ ἀρήσειν Πριάμοιο πόλιν, νήπιος* (= ἄνότητος).—Μετ' ἄρθρου δὲ τίθεται καὶ ἐπὶ προσφωνήσεων: *ὦ Κῦρε καὶ πάντες οἱ παρόντες.*—Ἴδι σὺ ὁ πρῶτος.

Ἡ κλητικὴ εἶνε ἢ πτώσις τῆς προσφωνήσεως δηλοῦσα τὸ πρόσωπον, πρὸς ὃ ἀπευθύνεται ὁ λέγων. Τίθεται δὲ μετὰ τοῦ κλητικοῦ μὲν ἐπιφωνήματος ὡς ἐν ἡρέμῳ λόγῳ, ἄνευ δὲ τούτου ἐν ζωηρῷ λόγῳ (ἐπὶ προσταγῆς δηλ., θαυμασμοῦ καὶ ἀγανακτήσεως): *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.—παῖ, λαβὲ τὸ βιβλίον.* Πλ.—*ἄνθρωπε, τί ποιεῖς;—ἐμβρόντητε, εἶτα νῦν λέγεις;* Δ.

Σημ. Ἡ κλητικὴ εἶνε ἄσχετος συντακτικῶς μετὰ τὴν πρότασιν καὶ διὰ τοῦτο τίθεται μετὰ δύο κομμάτων

§ 77. Ἡ γενικὴ, ἡ δοτικὴ, καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἶνε πτώσεις τῶν προσδιορισμῶν καὶ τίθενται ὡς ἐξῆς,

α'. Γενικὴ

1) ἡ καθαρὰ γενικὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα *τίνος;* καὶ δηλοῖ κυρίως τὸ ὅλον, οὗ μέρος εἶνέ τι (*γενικὴ μεριστικὴ*): *ἄνθρωπος τοῦ δήμου.*—πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων.—ἢ τὸ πρόσωπον εἰς ὃ ἀνήκει τι (*γενικὴ κτητικὴ*): *οἰκία Ἀριστείδου.*—τὸ βιβλίον τοῦ μαθητοῦ.

2) ἡ ἀφαιρετικὴ γενικὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα *ἀπὸ τίνος;* καὶ δηλοῖ τὸ ἀφ' οὗ ἀπομακρύνεται, χωρίζεται, κατάγεται τι: *χωρίζομαι τινός.*

β'. Δοτικὴ

1) ἡ καθαρὰ δοτικὴ δηλοῖ τὸ δι' ὃ γίγνεται ἢ τὸ εἰς ὃ ἀποβλέπει τι: *πᾶς ἄνθρωπος αὐτῷ πονεῖ.*—ἔπέδωκε τὸν μισθὸν τοῖς στρατιώταις.

2) ἡ τοπικὴ δηλοῖ τὸ ποῦ ἢ πότε: *αἰθέρι ναίων.*—ταύτη τῇ ἡμέρᾳ.

3) ἡ ὀργανικὴ δηλοῖ τὸ μετὰ τί: *τὴν θύραν τῇ βακτηρίᾳ ἔκρουε.*

γ'. Ἡ αἰτιατικὴ εἶνε ἢ κατ' ἐξοχὴν πτώσις τοῦ ἀντικειμένου (§ 11) χρησιμεύουσα καὶ ὡς ἐπιρρηματικὸς προσδιορισμὸς: *βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμός.*—*ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς.*

Χ Οὐσιαστικὰ μετὰ Γενικῆς

§ 78. Γενικὴ οὐσιαστικοῦ προσδιορίζουσα ἄλλο οὐσιαστικὸν δηλοῖ,

1) *Τὸν κτήτορα* (ἢ τὸν ἐργάτην τινός, γενικὴ κτητικὴ): *ἀγρός*

Περικλέους.—Ἀχιλλέως παῖς.—οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος.—τοῦτο αὐτῶν ἔδοξέ μοι ἀναισχυντότατον εἶναι. Πλ.

2) Ἰδιότητα (γενικὴ τῆς ιδιότητος (§ 41, 2) : παῖς τριῶν ἐτῶν.—ὁδὸς τριῶν ἡμερῶν.—πυραμῖς πλέθρου.—πρόσωπον τόλμης (=τολμηρὸν). Σ.—λευκῆς χιόνης πέρουρι (=χιονολεύκη). Σ.

πρὸς βιβλίον μιᾶς δραχμῆς, ἄνθρωπος καλῆς καρδιάς (καλόκαρδος).

3) Τὴν ὕλην : νόμισμα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ Πλ.—θαλλοῦ στέφανος. Αἰσχ.—πυρὸς ποταμούς. Πλ.

4) Τὸ περιεχόμενον : πλοῖα σίτου.—βῆκος (=σταμνί) οἴνου.—ἄλλος ἡμέρων δένδρον.

5) Τὴν αἰτίαν : γραφή ἀσεβείας. Δ.—δίκη ὑβρεως, βλάβης. Δ.

6) Τὸ ὄλον (γενικὴ διαιρητικὴ) : ἀνὴρ τοῦ δήμου (=ἐκ τοῦ δήμου).—ἄνδρας τῶν φυλάκων ἀποκτείνουσι. Θ.—ἐν Ἐλαιούντι τῆς Χερρονήσου.—εἰς Οἰνόνη τῆς Ἀττικῆς.

Σημ. α'. Μετὰ γενικῆς διαιρητικῆς συντάσσονται καὶ ἐπίθετα οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα καὶ δηλοῦντα ιδιότητα εἰς μέρος τῶν ἀτόμων τοῦ κατὰ γενικὴν οὐσιαστικῶ ἀναγερομένην καὶ ἀντωνυμίας : οἱ χρηστοὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἰσ.—τὰ σπουδαῖα τῶν πραγμάτων. Δ.—τις Ἑλλήνων πλουσιωτάτοις. Θ.—τῶν πολιτειῶν αἴται. Ἰσ.—πολλοί, ὀλίγοι, τινές, ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων.—Πάντοτε ὁμοῦ οἱ θηνητοὶ ἄνθρωποι, διότι πάντες εἰς θηνητοὶ.

Σημ. β'. Τὸ οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον ἐπίθετον τοῦτο ἢ ἡ ἀντωνυμία τίθεται πολλάκις κατ' οὐδέτερον γένος ἐνικῶ ἢ πληθυντικῶ ἀριθμοῦ : πολὸν τοῦ στρατεύματος.—τῆς Σαλαμῖνος τὰ πολλά.—Τὰ κράτιστα τῆς χώρας. Ε.—Ἐπὶ μέγα δυνάμειος (=εἰς μεγάλην δύναμιν) Θ. 1, 118.—ἐν παντὶ ἀθυμίας ἦσαν (=ἐν πάσῃ ἀθυμίᾳ=ἐν παντελεῖ ἀθυμίας).—ἦν τι καὶ στασιασμοῦ ἐν τῇ πόλει. Θ.—ξυνέπεσον εἰς τοῦτο ἀνάγκης. Θ.—Συχνόταται εἶνε αἱ φράσεις : εἰς τοῦτο ἀνοίας (=εἰς αὐτὸν τὸν εἰθιμὸν τῆς ἀνοίας).—εἰς τοῦτο μωρίας, ὑβρεως αἰσχύνης, εἰς τοσοῦτον ἀπαιδευσίας κλ. ἤκειν ἢ ἀφικνεῖσθαι.)

Σημ. γ'. Τὰ ἐπίθετα πολύς, ἥμισυς, καὶ τὰ ὑπερθετικά ἀντὶ γὰ τεθῶσι κατ' οὐδέτερον γένος τίθενται καθ' ἑλξιν καὶ κατὰ τὸ γένος τοῦ οὐσιαστικῶ ἐνικῶ ἀριθμοῦ ὄντος : πολλὴν τῆς χώρας ἔρρημον οὔσαν.—τοῦ σίτου τὸν ἥμισον.—ἐπὶ τῇ ἡμοσίᾳ τῆς γῆς. Θ. 5, 31.—Τὴν πλεῖστην τῆς στρατιάς. Θ. 7, 3.—τῆς γῆς ἡ ἀριότιη. Θ. 1, 2.—Τὸν πλεῖστον τοῦ χρόνου. 2. 56.

Σημ. δ'. Μετὰ γενικῆς διαιρητικῆς συντάσσονται καὶ ἐπιρρήματα τόπου ἢ χρόνου : ποῦ γῆς ἔστι ;—ἐν ταῦθα ἔστη τῆς ὑβρεως (=εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ὑβρεως).—πηνίκα ἔσται τῆς ἡμέρας (=ποῖα ὥρα τῆς ἡμέρας) ;—τῆς ἡμέρας ὄψε ἦν.

7) Τὸ ἐνεργοῦν ἢ πάσχον πρόσωπον, ὧν ἡ μὲν πρώτη λέγεται

γενική υποκειμενική, ἢ δὲ δευτέρα γενική ἀντικειμενική : ἡ νίκη τῶν Ἑλλήνων (=ἐνίκησαν οἱ Ἕλληνες).—φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως (=ἵνα φυλάττωσι τὴν πόλιν).

Σημ. α'. Ταύτην δέχονται τὰ οὐσιαστικά τὰ σημαίνοντα ἀφηρημένην ἐνέργειαν ῥήματος. Διακρίνεται δὲ ἡ γενική αὕτη, διότι τρεπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ εἰς ῥῆμα ἐνεργητικὸν ἡ γενική γίνεται υποκειμενον ἢ ἀντικείμενον: ἡ κατάθεσις τοῦ μάρτυρος (=τί κατέθεσεν ὁ μάρτυς)—ἡ κατάθεσις τῶν χρημάτων (=κατέθεσέ τις τὰ χρήματα). X

Σημ. β'. Ἡ ἀντικειμενική γενική ἰσοδυναμεῖ πολλάκις μὲ ἐμπρόθετον προσδιορισμὸν: ἀποβάσεις τῆς γῆς (=εἰς τὴν γῆν). Θ.—ἐπικούρημα τῆς χιόνος (=κατὰ τῆς χιόνος).—οἱ θεῶν ὄρακοι (=οἱ πρὸς τοὺς θεούς).—τὸ Μεγαρέων ψήφισμα (=τὸ περὶ τῶν Μεγαρέων). Θ.

Σημ. γ'. Εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικὸν ἀποδίδεται πολλάκις υποκειμενική καὶ ἀντικειμενική γενική: ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατάληψις (=ὁ Πέλοψ κατέλαβε τὴν Πελοπόννησον). Ἰσ.—Καὶ δύο ἀντικειμενικά: διὰ κατάγνωσιν ἀσθενείας σφῶν (=διότι κατέγνωσαν σφῶν ἀσθένειαν). Θ. β, 16.

Οὐσιαστικά μετὰ Δοτικῆς

§ 79. Ἀφηρημένα οὐσιαστικά ῥημάτων ἢ ἐπιθέτων συντασσομένων μετὰ δοτικῆς δέχονται προσδιορισμὸν κατὰ δοτικὴν: δμοιότης ἑαυτῷ. Πλ.—ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις. Δ.—ἐπιδρομὴ τῷ τειχίσματι. Δ.

Οὐσιαστικά μετ' Αἰτιατικῆς

§ 80. Ῥηματικά οὐσιαστικά σημαίνοντα τὸν δρῶντα συνάπτονται ἐνίοτε μετ' αἰτιατικῆς ἀντὶ γενικῆς ἀντικειμενικῆς: φροντιστῆς τὰ μετέωρα (κατὰ τὸ φροντίζειν τι). Πλ.—ἐπιστήμονες ἦσαν τὰ προσήκοντα.—τριβῶν τὰ τοιάδε. Εὐρ.

Ἐπίθετα μετὰ γενικῆς

§ 81. Γενική οὐσιαστικοῦ ἀποδιδόμενη εἰς ἐπίθετον δηλοῖ,

1) τὸν κτήτορα (γενικῆ κτητικῆ): ἵππος ἱερὸς τοῦ Ἥλιου.—οὐ Πολυκλέους ἴδιος ὁ ἀγών, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κοινός. Δ.—Οὕτω καὶ φίλος τινός, ἐχθρὸς τινός. κ.λ.

2) Τὴν ἀξίαν ἢ τὸ τίμημα (γενικὴ τῆς ἀξίας): ἀγρός ταλάντου ἀξιος.—αἵματος ἢ ἀρετὴ ὠνία (¹)

3) Τὴν αἰτίαν (²): φόνου ὑπόδικος. Δ.—ὑπεύθυνος τῆς ἀρχῆς. Δ.—αἷτιος κακοῦ. Δ.—εὐδαίμων μοι ὁ ἀνὴρ ἐφαίμετο τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων. Πλ.

4) Τὸ ὄλον (γενικὴ διαιρετικὴ). Ταύτην δέχονται τὰ μετοχῆς σημντικά καὶ τὰ ὑπερθετικά: κοινωνὸς σοφίας. Πλ.—μέτοχος τῆς πόλεως. Πλ.—ἀνδρείοτατος τῶν Ἑλλήνων.

5) Τὴν ὕλην. Ταύτην δέχονται τὰ πλησμονῆς σημντικά: πλήρης θηρίων.—οἱ πλούσιοι οὐ χροσίου, ἀλλὰ ζωῆς ἀγαθῆς καὶ ἔμφορος. Πλ.

6) Τὸ πάσχον πρόσωπον (γενικὴ ἀντικειμενικὴ). Ταύτην δέχονται,

α') Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας σημντικά: ἐπιμελὴς τῶν φίλων.—φειδωλὸς χρημάτων. Πλ.

β') Τὰ μνήμης καὶ λήθης, ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημντικά: φόρτου μνήμων.—ἀμνήμων τῶν κινδύνων.—ἐμπειρος πολέμου.—ἰδιώτης (=ἀπειρος) τοῦ ἔργου. Ξ.

γ') Τὰ εἰς ἰκὸς ἐνεργητικά: ἐξεταστικὸς τῶν τοιούτων ἔργων (=ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἐξετάζειν τὰ τοιαῦτα).—ποριστικὸς τῶν ἐπιτηδείων.

δ') Τὰ ἀρχικά: ἐγκρατὴς γαστρός.—κύριος τῆς χώρας. Δ.

ε') Τὰ χωρισμοῦ καὶ ἀπομακρύνσεως ἢ ἐνδείας σημντικά (³): ἔρημος φίλων—ὄρφανὸς πατρός. Δ.—φόνου ἀγνός. Πλ.—κενὸς φρενῶν. Οὕτω συντάσσονται καὶ τινα τῶν μετὰ τοῦ στερητικοῦ ἂ συνθέτων: ἀπαθὴς κακῶν.—ἀθέατος τοῦ ἡδίστου θεάματος—ἄπαις (=ἄνευ) ἀρρένων παιδων.

7) Τὸ πρὸς ὃ ἢ σύγκρισις (γενικὴ συγκριτικὴ). Ταύτην δέχονται τὰ παραθετικά, τὰ διαφορικά (ἕτερος, ἄλλος, διάφορος) καὶ τὰ εἰς πλάσιος: οὐδενὸς ὕστερος.—ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος.—ἕτερον τὰ ἡδὺ τοῦ ἀγαθοῦ.—διπλάσια ὧν ἔλαβε. Χ

Συνώνυμοι

1) Ταύτην δέχονται τὰ ἐπίθετα ἄξιος, ἀνάξιος, τίμιος ὠνιος, κ.λ.

2) Ταύτην δέχονται τὰ ἐπίθετα ὑπόδικος, ὑπεύθυνος, ἔνοχος, αἷτιος, εὐδαίμων, μακάριος κ.λ.

3) Ταύτην δέχονται τὰ ἐπίθετα ἐνδείης, ἐλευθέρως, ἀγνός, καθαρός, ἔρηος, φιλός κ.λ.

S

Παραθετικά

§ 82. Πρόσωπόν τι ἢ πρᾶγμα δύναται νὰ ἔχη τὴν διὰ τοῦ ἐπιθέτου δηλουμένην ιδιότητα εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἄλλου ἢ εἰς ἀνώτατον βαθμὸν ὑπὲρ πάντα τὰ λοιπά. Ὁ ἀνώτερος βαθμὸς δηλοῦται διὰ τοῦ συγκριτικοῦ, ὁ δὲ ἀνώτατος διὰ τοῦ ὑπερθετικοῦ: σοφώτερος, σοφώτατος.

§ 83. Διὰ τοῦ συγκριτικοῦ γίνεται ἡ σύγκρισις πρὸς ἓν ἢ πρὸς πολλὰ ὡς ἔν λαμβανόμενα, διὰ δὲ τοῦ ὑπερθετικοῦ πρὸς πολλὰ χωρὶς ἕκαστον λαμβανόμενα: μητρὸς καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερόν ἐστιν ἡ πατρίς.—Πλ.—τὸν πόλεμον ἔσεσθαι ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων (=ἀξιολογώτερον ἐκάστου τῶν προγεγενημένων, ἐπομένως ἀξιολογώτατον ὡς πρὸς ὅλους τοὺς προγεγενημένους). Θ.—ἐγκρατέστατος πάντων ἀνθρώπων (=ἐγκρατέστερος ἐκάστου ἀνθρώπου καὶ ἐπομένως ἐγκρατέστατος μετὰ ὅλων τῶν ἀνθρώπων).

§ 84. Τὸ συγκρινόμενον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα λέγεται α' ὅρος τῆς συγκρίσεως, τὸ δὲ πρὸς ὃ γίνεται ἡ σύγκρισις β' ὅρος τῆς συγκρίσεως. Τὸ δὲ παραθετικὸν δηλοῖ τὴν ιδιότητα ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν γίνεται ἡ σύγκρισις.

§ 85. Ἡ σύγκρισις εἶναι δύο εἰδῶν.

1) **Καθ' ὑπεροχήν**, ὅταν γίνεται ὡς πρὸς ιδιότητα, ἣν ἔχει καὶ ὁ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως: αὐδὴ γλυκίων μέλιτος (=γλυκυτέρα τοῦ μέλιτος γλυκέος ὄντος). Ἰλ. Α.—θάττον θανάτου θεῖ (=τρέχει ταχύτερον τοῦ θανάτου ταχέος ὄντος). Πλ.

2) **Ἀντιθετική**, ὅταν γίνεται ὡς πρὸς ιδιότητα ἀντιθετον ἐκείνης, ἣν ἔχει ὁ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως: θάττων χελώνης (=ταχύτερος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν χελώνην βραδείαν οὔσαν, ἐπομένως ὀλιγώτερον βραδὺς χελώνης).—εἰ κακοδαιμονησάντων καὶ μανέντων νομιμώτεροι γεγόναμεν (=νομιμώτεροι ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἀνθρώπους ἀνομωτάτους, δηλ. τοὺς τριάκοντα, ἐπομένως ὀλιγώτερον ἀνομοι αὐτῶν).—χειρόους τῶν προγόνων (=χειρότεροι τῶν προγόνων ἀρίστων ὄντων, ἐπομένως ὀλιγώτερον ἀγαθοὶ ἀπὸ αὐτούς). Ἰσ.—εἰδότες ὅτι κακίους εἶσι περὶ ἡμᾶς ἢ ἡμεῖς περὶ ἐκείνους (=περισσότερον κακοὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἡμᾶς ἀγαθοὺς ὄντας, ἐπομένως ὀλιγώτερον ἀγαθοὶ ἀπὸ ἡμᾶς).—μὴ ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο (=περισσότερον δειλὸς ἀπὸ ἐμὲ (τὸν Ἔκτορα)

ἀνδρείον ὄντα, ἐπομένως ὀλιγώτερον ἐμοῦ ἀνδρείος, κατώτερος ἐμοῦ κατὰ τὴν ἀνδρείαν (1).

Σημ. α΄. Ἀντιθετικὴ εἶνε ἡ σύγκρισις καὶ ὅταν ἡ σχέσις τῶν συγκρινομένων εἶνε τοιαύτη, ὥστε ὁ εἰς ὅρος τίθεται, ὁ δὲ ἕτερος αἵρεται. Ἡ τοιαύτη σύγκρισις ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ μᾶλλον ἢ : βούλομαι ἐγὼ (=προτιμῶ ἐγὼ) λαὸν σὺν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι (=καὶ μὴ ἀπολέσθαι). — ἐχθροὶ μᾶλλον ἢ φίλοι γίνονται οἱ πάσχοντες ταῦτα (=ἐχθροὶ καὶ οὐ φίλοι). Ε. — βούλονται πολέμῳ μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ ἐγκλήματα διαλύσθαι (=πολέμῳ καὶ οὐ λόγοις Θ.). — Ἐνίοτε προστίθεται εἰς τὸ μᾶλλον ἢ καὶ τὸ οὐ πλεοναπτικῶς: πόλιν ὄλην ἀπολέσαι μᾶλλον ἢ οὐ τοὺς αἰτίους (=πόλιν ὄλην καὶ οὐ τοὺς αἰτίους).

Σημ. β΄. Ὅμοια εἶνε ἡ σύγκρισις καὶ ὅταν συγκρίνονται δύο ιδιότητες τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἢ πράγματος ἐκφερόμεναι ἀμφότεραι διὰ συγκριτικοῦ μεσολαβοῦντος τοῦ ἢ: σοφώτερος ἢ ἀμαθέστερος δοκεῖ εἶναι (=μᾶλλον σοφὸς ἢ ἀμαθής=σοφὸς καὶ οὐκ ἀμαθής). Πλ. — ἐλαφρότεροι πόδας ἢ ἀρνευότεροι (=μᾶλλον ταχεῖς ἢ πλούσιοι=ταχεῖς καὶ οὐ πλούσιοι). — στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες (=πολλοὶ μᾶλλον ἢ ἀγαθοὶ=πολλοὶ καὶ οὐκ ἀγαθοὶ). — συντομώτερον ἢ σαφέστερον διαλεχθῆναι (=συντόμῳ; μᾶλλον ἢ σαφῶς=συντόμῳ καὶ οὐ σαφῶς).

Σύνταξις τῶν συγκριτικῶν

§ 85. Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν ὁ β΄ ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται 1) διὰ γενικῆς (συγκριτικῆς): σὺ εἰ σοφώτερος ἐμοῦ. — ἴσχυσε τὸ ψεῦδος μᾶλλον τῆς ἀληθείας. — νέοις τὸ σιγᾶν κοεῖτόν ἐστι τοῦ λαλεῖν. — 2) διὰ τοῦ ἢ καὶ ὁμοιοπτῶτως ἢ ὁμοίως πρὸς τὸν α΄ ὅρον: ὁ πατήρ ἐστι φρονιμώτερος ἢ ὁ υἱός. — ἐκείνων πολὺ μᾶλλον ἢ

1) Ἐν τῇ τύπῳ ὑπεροχῆς θάσις τῆς συγκρίσεως εἶνε κοινὴ ιδιότης, ἣν ὁ μὲν β΄. ὅρος ἔχει ἐν θετικῷ βαθμῷ, ὁ δὲ α΄ ἐν μειζῶνι: ὁ Α ἐπιμελής — ὁ Β ἐπιμελέστερος (=περισσότερον ἐπιμελής). — Σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος Εὐριπίδης.

Ἐν τῇ τύπῳ ἀντιθέσεως ἡ σύγκρισις γίνεται πρὸς τὴν λογικῶς ἐναντίαν ἔννοιαν, ἣν ὁ μὲν β΄. ὅρος ἔχει ἐν βαθμῷ θετικῷ, ὁ δὲ α΄ νοεῖται ἔχων ἐν βαθμῷ ἥττονι: ὁ Α ἐπιμελής — ὁ Β ἀμελέστερος (=ὀλιγώτερον ἐπιμελής). — ὁ μαθητὴς πάει κακά — ὁ μαθ. πάει καλύτερα (=ὀλιγώτερον κακά, ἀντιθέσις). — ὁ μαθητὴς πάει καλά — ὁ μαθητὴς καλύτερα (=περισσότερον καλά, ὑπεροχή). — οὕτω πρεσβύτερος (=πλέον πρεσβύτης ἢ ὀλιγώτερον νέος). — νεώτερος (=πλέον νέος ἢ ὀλιγώτερον γέρον). — κατετέμνητο δὲ καὶ τᾶφροι αἰ μὲν πρῶται μεγάλα, ἔπειτα δὲ ἐλάττους (=ἥττον μεγάλα). Ε.

Ἄντι τοῦ τύπου ἀντιθέσεως τίθεται πολλάκις τὸ ἥττον καὶ τὸ θετικόν: ἀντι τοῦ θάπτων χελώνης δύναται νὰ λεχθῆ ἥττον βραδύς τῆς χελώνης. — ὁ Α ἐπιμελής — ὁ Β ἥττον ἐπιμελής (ὑπεροχὴ εἰς τὸ ἔλαττον).

ἐμοῦ κατηγορεῖς.—Κύρω μᾶλλον φίλοι ἦσαν ἢ βασιλεῖ.—πολλοὶ
χρησιμώτερον νομίζουσι χοήματα ἢ ἀδελφόν.—οἱ ἄνδρες ἔτρεχον
μᾶλλον ἢ ἐβάδιζον.

Σημ. α'. Πολλάκις δ' ὁ ὅρος τῆς συγκρίσεως τίθεται κατὰ γενικὴν βρα-
χυλογικῶς: Ἀριστείδης ἀπεδείξατο ἔργα λαμπρότερα Ἀλκιβιάδου (=τῶν
ἔργων τοῦ Ἀλκιβιάδου).

πρβλ. ἔχω μέσα μεγαλύτερα ἀπὸ αὐτὸν (=ἀπὸ τὰ μέσα αὐτοῦ). X

Σημ. β'. Πολλάκις τίθεται ὡς β'. ὅρος τῆς συγκρίσεως γενικὴ οὐσιαστι-
κοῦ ἢ μετοχῆς ἀντὶ ὀλοκλήρου προτάσεως: ὀρθότεραν τῆς φύσεως (=ἢ ἐπε-
φύκει).—κρεῖττον λόγου τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς (=ἢ ὡς τῆ λόγῳ τις ἂν
εἴποι).—λευκότεραν τοῦ ὄντος (=ἢ ἦν).—οἱ γυμναστικῆ ἀκράτῳ χρησάμενοι
ἀργιώτεροι τοῦ δέοντος ἀποβαίνουσι (=ἢ δεῖ). Πλ.

Σημ. γ'. Ἐνίοτε μετὰ τὸν ἢ τίθεται ὀνομαστικὴ νοουμένου τοῦ εἰμί ἢ
τοῦ ῥήματος τοῦ α' ὅρου: ἀνδρὸς δυνατωτέρου ἢ ἐγὼ (εἰμί).—τοῖς μᾶλλον
ἀκμάζουσιν ἢ ἐγὼ (ἀκμάζω).—Ἴσ.

Σημ. δ'. Ὁ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται καὶ δι' ἐμπροθέσου προ-
διορισμοῦ: Λυκοῦργος κατειργάσατο ἀρετώτερον εἶναι τὸν καλὸν θάνατον ἀντὶ
τοῦ αἰσχροῦ βίου. Σ.

X § 86. Ἐπὶ ὑπεροχῆς τοῦ α' ὅρου ἀσυγκρίτως ἀνωτέρας ὁ β'
ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται πολλάκις διὰ τοῦ ἢ κατὰ καὶ αἰτια-
τικῆς ἢ διὰ τοῦ ἢ ὡς ἢ ὥστε μετ' ἀπαρεμφάτου: ἔτυχε σεμνοτέρας
ἢ κατ' ἀνθρώπον ταφῆς (=ἀσυγκρίτως σεμνοτέρας τῆς ἀρμοζούσης
εἰς ἀνθρώπον).—τὸ δαιμόνιον ἠγοῦμαι μεγαλοπρεπέστερον ἢ ὡς
τῆς ἐμῆς θεραπείας προσδεῖσθαι.—φοβοῦμαι μὴ τι μείζον ἢ ὥστε
φέρειν δύνασθαι κακὸν τῇ πόλει συμβῆ. X

X § 87. Ὁ β'. ὅρος τῆς συγκρίσεως παραλείπεται, 1) ὅταν νοῆται
εὐκόλως ἐκ τῶν συμφραζομένων: ἤρξατο λόγου ὁ Φαρνάβαζος. καὶ
γὰρ ἦν πρεσβύτερος (Ἀγησιλάου).—2) ὅταν ἢ σύγκρισις εἶνε πρὸς
τὸ δέον ἢ πρὸς ἄλλον χρόνον: τὸ οἴκημα μείζον (τοῦ δέοντος)
ἄχθος λαβὸν κατεροράγη. Θ.—καὶ ἐμὲ ἔτι πολὺ ἐντιμότεραν φανῆναι
(ἢ νῦν φαίνομαι).—3) ὅταν εἶνε τὸ ἀντιθετὸν τοῦ α' ὅρου: ἐν
εὐρήνῃ οἱ ἰδιῶται ἀμείνους τὰς γνώμας ἔχουσιν (ἢ ἐν πολέμῳ) Θ.

Σημ. Τὸ συγκριτικὸν κατὰ παράλειψιν τοῦ β' ὅρου ἰσοδυναμεῖ πολλάκις,
ἰδίᾳ ἐπὶ ἀντιθετικῆς συγκρίσεως, πρὸς τὸ θετικὸν ἢ ἐκφράζει τὸ ἔλαττον τοῦ
θετικοῦ: βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἠγήσεσθε (=ἀγαθὸν καὶ ὄχι κακὸν
ὡς νῦν). Δυσ.—τούτους δὲ ἠγεσθαι χείρους εἶναι (κακοὺς καὶ οὐχὶ ἀγα-
θοὺς ὡς νῦν).—σαώτερος ὡς κε νῆσαι (=σῶος καὶ ὄχι βεδλαμμένος ὅπως
ἂν ἐξακολουθῆς νὰ μὲ ἐρεθίζης).—καὶ νῦ τις ὄδ' εἶπῃσι κακώτερος ἀντιβο-
λήσας (=πρόστυχος, ἀγενής, ὄχι εὐγενής).—ἀπειρότερον παρεσκευασμένο'

=κάπως ἀπείρως). Θ.—*εἰ καὶ γελοιότερον εἰπεῖν* (=ὀλιγον γελοῖον). Πλ.—*ὄψτω* : οἱ νεώτεροι=οἱ νέοι.—οἱ πρεσβύτεροι=οἱ πρεσβῦται.—*νεώτερον*=*νέον κ.λ.*

~~§~~ 88. Τὰ συγκριτικὰ ἐπιτείνονται διὰ τοῦ ἔτι, μᾶλλον, πολύ, πολλῶ, ὀλίγον, ὀλίγω καὶ τῶν τοιούτων : ταῦτ' ἔτι χαλεπότερα.— Πλ.—*μᾶλλον εὐτυχέστερος*.—*πολλῶ ὕστερον*. Θ. ~~§~~

Σύνταξις τῶν ὑπερθετικῶν

§ 89. Ἐπὶ τῶν ὑπερθετικῶν ὁ β'. ὄρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται διὰ γενικῆς ἢ μόνης ἢ μετὰ τοῦ πάντων : *ναυμαχία αὕτη μεγίστη δὴ τῶν πρὸ αὐτῆς γεγένηται*. Θ.—*τὸ νικᾶν ἑαυτὸν πασῶν νικῶν πρώτη τε καὶ ἀρίστη*. Πλ.

(**Σημ. α'.** Ἡ μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν γενικὴ εἶνε συγκριτικὴ. Ὅταν δὲ ὁ πρῶτος ὄρος περιλαμβάνηται εἰς τὰ διὰ τῆς γενικῆς δηλούμενα ἄτομα ἢ τὸ ὑπερθετικὸν λαμβάνηται ὡς οὐσιαστικόν, τότε ἡ γενικὴ εἶνε διαιρετικὴ : *τὴν στρατείαν ἐκείνην γενέσθαι μεγίστην τῶν πρὸ αὐτῆς* (=ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς πρὸ αὐτῆς). Θ.—*φιλοκινδυνότατος πάντων ἀνθρώπων εἶ* (=μεταξὺ ὄλων τῶν ἀνθρώπων). Δ.—*τῶν λόγων μὴ τοὺς ἡδίστους, ἀλλὰ τοὺς ὀφελιμοτάτους* (=ἐκ τῶν λόγων). Ἰσ.

Σημ. β'. Διαιρετικὴ εἶνε καὶ ἡ γενικὴ ἢ κειμένη πλησίον ἑτεροειδοῦς οὐσιαστικοῦ μετὰ ὑπερθετικοῦ, ἀλλὰ ἀναφερομένη εἰς τὸ ὑποκείμενον ἢ ἄλλην λέξιν τῆς προτάσεως : *οἱ ἐκ τῆς Λιβύης Αἰθίοπες οὐλότατον ἔχουσι τρίχωμα πάντων ἀνθρώπων* (=οἱ Αἰθίοπες ἐκ πάντων τῶν ἀνθρώπων). Ἡρ.—*καὶ σοφισταὶ πλεῖστοι γῆς ἐκεῖ εἰσιν* (=ἐκεῖ τῆς γῆς). Πλ.

~~§~~ 90. Ὅταν οὐσιαστικόν τι συγκρίνεται πρὸς ἑαυτό, ὡς β' ὄρος τῆς συγκρίσεως τίθεται ἡ γενικὴ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας μετὰ συγκριτικοῦ μὲν εἰς δῆλωσιν βαθμοῦ ἀνωτέρου ἢ πρότερον, μετὰ ὑπερθετικοῦ δὲ εἰς δῆλωσιν βαθμοῦ ἀνωτάτου ἢ κατὰ πᾶσαν περίστασιν τοῦ προτέρου χρόνου : *δυνατώτεροι αὐτοὶ ἑαυτῶν ἐρίνοντο*. Θ.—*οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν διαπονηθέντες αὐτοὶ ἑαυτῶν εὐμαθέστεροι γίνονται πρὸς τὰ μείζω καὶ σπουδαιότερα τῶν μαθημάτων*. Ἰσ.—*ὄτε δεινότατος σαντοῦ ἦσθα* (=δεινότατος ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περίστασιν τοῦ βίου σου).

§ 91. Τὸ ὑπερθετικὸν τίθεται πολλάκις καὶ ἀπολύτως εἰς δῆλωσιν ὑπερτάτου βαθμοῦ : *Σωκράτης ἦν σοφώτατος καὶ ἄλλους ἰκανώτατος ποιῆσαι σοφοὺς*.

~~§~~ 92. Τὰ ὑπερθετικὰ ἐπιτείνονται, 1) διὰ τοῦ μάλιστα : *μάλισ-*

στα δεινότατος. Θ.—2) διὰ τοῦ πολὺ, πολλῶ, καὶ ἐνί τε διὰ τοῦ μακροῦ : πολὺ φίλτατος.—μακροῦ κάλλιστα. Πλ.—3) διὰ τοῦ ὡς, ὅτι καὶ ἐνιστε διὰ τοῦ ἦ : ὡς βέλτεστα καὶ ὅτι πλεῖστα. Ξ.—ἦ ὄψά τε καὶ ἦδιστα. 4) διὰ τοῦ οἶος : οἶαι χαλεπώταται καὶ βαρύτεται. Πλ.—5) διὰ τοῦ ἐν τοῖς : ἦν ἐγὼ ἐν τοῖς βαρύτεται ἄν ἐνέγκοιμι. Πλ.—6) Διὰ τῆς γενικῆς τοῦ θετικοῦ : κακῶν κάκιστε. Σ.—μαρῶν μαρώτατε. ὙΑρφ.

Σημ. α' Μετὰ τοῦ ὡς τίθεται πολλάκις τὸ δύναμαι, δυνατός εἰμι, οἶός τ' εἰμι καὶ τὰ τοιαῦτα: ὡς ἂν δύνομαι διὰ βραχυτάτων. Ἰσ.—Ὡς δυνατόν ἐλαφροτάτους. Ἰσ.—Ὡς οἶόν τ' ἐναντιωτάτας.

Σημ. β' Τὸ ἐν τοῖς προσελθὼν ἐξ ἐλλείψεως τοῦ ὑπερθετικοῦ κατήνησεν ἐπίρρημα καὶ τίθεται καὶ μετὰ θηλυκοῦ ὑπερθετικοῦ: ὁμολογεῖται ὁ ἔσως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι (=ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις πρεσβύτατος). Πλ.—ἐν τοῖς πλεῖστα νῆες. Θ. 3, 17.—ἐν τοῖς πρώτη ἐγένετο. Θ. 3, 82.

Ἐπίθετα μετὰ δοτικῆς

§ 93. Ἐπίθετα συντασσόμενα μετὰ δοτικῆς εἶνε,

1) Τὰ φιλίας ἢ ἐχθρας, ὠφελείας ἢ βλάβης σημαντικά¹⁾: οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εἶνοι εἰσι.—τύραννος ἅπας ἐχθρός ἐλευθερία καὶ νόμοις ἐναντίος. Δ.

2) Τὰ εὐπειθείας, ὑποταγῆς καὶ προσεγγίσεως σημαντικά: ἵππος εὐπειθῆς τῷ ἡμίονῳ.—ὑπήκοος Κνωξάσῳ.—γειτόν οἰκῷ τῇ Ἑλλάδι.

3) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀομόζοντος ἢ μὴ ἀομόζοντος: ἀνάρμοστον τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ θείῳ. Πλ.

4) Τὰ ταυτότητος, ὁμοιότητος, ἰσότητος καὶ συμφωνίας σημαντικά: λόγους ἴσους τῷ μεγέθει τῶν ἔργων. Ἰσ.—ὠπλισμένοι τοῖς αὐτοῖς ὄπλοις Κύρῳ.—οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ὅμοιοι. Πλ.

5) Τὰ ἀκολουθίας, μίξεως καὶ κοινωνίας σημαντικά: διάδοχος Κλεάνδρῳ.—ἡδονὴ ἄμικτος φρονήσει. Πλ.—κοινὰ πᾶσι κατελέφθησαν. Ἰσ.

Σημ. Πολλὰ τῶν εἰρημένων ἐπιθέτων οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα συντάσσονται μετὰ γενικῆς: φίλος, ἐχθρός, ἐννεός, διάδοχος τινος κ.λ. (§ 78, 1),

1) Τοιαῦτα εἶνε τὸ φίλος, ἐχθρός, εἵνους, κκόνους, εοχθός, κρήσιμος, βλαβερός κ. λ.

Ἐπίθετα μετ' αἰτιατικῆς

§ 94. Ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῶν ἐπιθέτων δηλοῖ τὸ κατὰ τι : καθαρός τὸ σῶμα.

Περὶ τῶν διαθέσεων τοῦ ῥήματος

§ 95. Αἱ διαθέσεις τοῦ ῥήματος εἶναι τέσσαρες, ἐνεργητικῆ, παθητικῆ, μέση καὶ οὐδετέρω.

α) Ἐνεργητικὰ ῥήματα

§ 96. Ἐνεργητικὰ ῥήματα λέγονται τὰ σημαίνοντα ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ. Εἶνε δὲ δύο εἰδῶν μεταβατικὰ καὶ ἀμετάβητα. Καὶ μεταβατικὰ μὲν λέγονται τὰ σημαίνοντα ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου μεταβαίνει εἰς ἄλλο τι (ἀντικείμενον § 11 σημ.) : λούω τὸν πῆδα.—ἀμετάβητα δὲ τὰ σημαίνοντα ὅτι ἡ ἐνέργεια μένει ἐν αὐτῷ τῷ ὑποκειμένῳ : βαίνω, τρέχω, σπεύδω.

§ 97. Μεταβατικὰ τινὰ ῥήματα λαμβάνονται καὶ ἀμεταβάτως, ἄγειν τι, καὶ ἀμεταβάτως : καιρὸς ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους (=χωρεῖν).—ἀπαγορεύειν τι, καὶ ἀμεταβάτως : ἀλείφω μαχόμενον; (=ἔχω ἀποκίμην).—πράττειν τι, καὶ ἀμεταβάτως; εὖ ἢ κακῶς πράττειν (=ἐπιτελεῖν, δοῦναι).

αἶρειν τι, καὶ ἀμεταβάτως : ἄραντες ἐξ Ἀχαρνῶν (=εργαζόμενοι, ἀναχωρήσαντες). Θ.—ἄρας ἐκ τοῦ Ἐμβάτου (=ἀποπλεύσας). Θ.—ἔχειν τι, καὶ ἀμεταβάτως : ἔχε αὐτοῦ (=τάσου). Δ. 1).

καταλύειν τι, καὶ ἀμεταβάτως : καταλύει (τὴν ὁδὸν) πρὸ ἐμοῦ (=μένει, ἐξινίχεται.). Πλ.—τελευτᾷν τι, καὶ ἀμεταβάτως : ὁ χειμῶν ἐτελεύτα (=ἐτελείωνε). Θ.—ἐπεὶ ἐτελεύτησε (τὸν βίον) Δαρειὸς (=ἀπέθανε).

πρὸς κλείω τι, ἀνοίγω τι, δένω τι κλπ. καὶ ἔκλεισε ἡ πόρτα, ἀνοίξε τὸ παράθυρο, ἔδρασε ἡ γλῶσσά μου, ἔλυσεν ὁ κόμβος, ἔχλασεν ὁ κόσμος, ἔφκισ' ὁ καιρός, ἄρπαξε τὸ φῶμι καὶ πλείστα ἄλλα.

1). Ἐχω μετ' αἰτιατικῆς=κρατῶ τι, μετ' ἐπιρρήματος=διάκειμαι : ἔχω καλῶς, κακῶς κλπ., μετ' ἀπαραμφάτου=δύναμαι, μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς=πυρέχω : ἔχω τινὲ γάριν.

§ 98. Ἀμετάβατα ῥήματα κινήσεως σημαντικὰ συντιθέμενα μετὰ προθέσεων γίνονται μεταβατικά : διαβαίνω τὸν ποταμὸν, περιπλέω τὴν νῆσον, παραβαίνω τοὺς νόμους.

§ 99. Μεταβατικὰ ῥήματα συντιθέμενα μετὰ προθέσεως λαμβάνονται καὶ ὡς ἀμετάβατα. Τοιαῦτα εἶνε πολλὰ σύνθετα ἐκ τοῦ βάλλω : ἐκβάλλω (=χύνομαι), ἐμβάλλω, εἰσβάλλω (=εἰσορμῶ), συμβάλλω (=συμπλέκομαι, συνεινῶμαι), μεταβάλλω (=μεταβάλλομαι) καὶ ἐξ ἄλλων ῥημάτων : ἐνδίδωμι (=ὑποχωρῶ), ἐπιδίδωμι (=προοδεύω). — συμμιγνύμαι (=συμπλέκεσθαι). — ἐπιμιγνύμαι (=ἐπιμιγνύσθαι, ἔρχεσθαι εἰς ἐπιμιξίαν). — ὁ ποταμὸς ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν (=χύνεται). — συνέμιξεν ἀλλήλοις (=συνεπλάκησαν).

§ 100. Μεταβατικῶν τινῶν ῥημάτων ὁ β' παρακείμενος ἔχει ἀμετάβατον σημασίαν, ἐάν δὲ ταῦτα ἔχωσι καὶ πρῶτον, ἔχει οὗτος μεταβατικὴν σημασίαν : τέτηκα (=εἶμαι λυωμένος), ἔαγα, πέπηγα, ἔρρωγα, σέσηπα. — ἐγήγεργα (ἄλλον), ἐργήρορα (=εἶμαι ξύπνιος). — δλώλεκα (ἄλλον), δλωλα (=ἔχω χαθῆ). — πέπραχά (τι), πέπραγα (=διάκειμαι). — πέπεικα (ἄλλον), πέποιθα (=ἔχω πεποιθήσιν).

§ 101. Μεταβατικὰ τινὰ ῥήματα ἔχουσι δύο ἀορίστους, τὸν α' μεταβατικὸν καὶ τὸν β' ἀμετάβατον : ἔφρσα (=ἐφύτευσά τι), ἔφρην (=ἐφύτρωσα ἐγώ). — ἔδυσσα (=ἐβούτησα ἄλλον), ἔδυν (=ἐβουτήχθη). — ἔστησα, ἔστην κλ. Ὁ παρακείμενος τούτων εἶνε ἀμετάβατος : πέφρκα, δέδουκα, ἔστηκα (=ἔχω σταθῆ).

β') Μέσα ῥήματα

§ 102. Μέσα ῥήματα λέγονται τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς αὐτὸ τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον. Εἶνε δὲ δύο εἰδῶν, αὐτοπαθῆ καὶ ἀλληλοπαθῆ.

α') Μέσα αὐτοπαθῆ

§ 103. Τὰ αὐτοπαθῆ μέσα εἶνε δύο εἰδῶν,

α') *Εὐθέα*. Ταῦτα σημαίνουσιν ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου εἰς ἑαυτόν, ἰσοδυναμοῦσι δὲ μετὰ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν αἰτιατικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνομίας : λούομαι (=λούω ἑμαυτόν). γυμνάζονται (=γυμνάζουσιν ἑαυτούς). — συγκαλυψάμενος κατέκειτο. Ξ. — οὐτω Κερκυραῖοι ἐτάξαντο. Θ.

β') *Πλάγια*. Ταῦτα σημαίνουσιν ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου εἰς τι ἀνήκον εἰς αὐτὸ ἢ σχετιζόμενον μετ' αὐτοῦ, ἰσοδυναμοῦσι δὲ

μὲ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν γενικὴν ἢ δοτικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας μετὰ προθέσεως ἢ ἄνευ προθέσεως: λοῦμαι τὴν κεφαλὴν (=λοοῦν τὴν ἐμαυτοῦ κεφαλὴν).—ἀποφαίνομαι γνώμην (=ἀποφαίνω τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην).—πορίζομαι χρήματα (=πορίζω χρήματα ἐμαυτῶ).—γυναῖκα ἠγάγετο (=ἠγάγευ ἐαυτῶ).—ἀμύνομαι τινα (=ἀμύνω τινα ἐμαυτῶ=ἀποκροῦν τινα βοηθῶν τὸν ἑαυτὸν μου).—τιμωροῦμαι τινα (=τιμωρῶ τινα ἐμαυτῶ, ἐκδικοῦμαι).—τρέφασθαι, ἀπώσασθαι, ἀποσεύσασθαι (=τρέφει, ἀπῶσαι, ἀποσεύσαι ἀφ' ἑαυτοῦ).—φέρονται οἴκοθεν σίτον (=φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν).—λύομαί τινα=λύω τινα ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ χρημάτων).—παρέχομαί τι (=πσρέχω τι ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ μέσων).—ἀποδίδομαί τι (=δίδωμί τι μακρὰν ἐμαυτοῦ, πωλῶ, ξεκάνω).—Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶνε πολλὰ καὶ ἡ ἀνάλυσις αὐτῶν ποικίλη.

Σημ. α'. Τὰ αὐτοπαθῆ μέσα σημαίνουνσι πολλάκις ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου γινομένην διὰ μέσου ἄλλου καὶ λέγονται διάμεσα: κείρομαι ἢ κείρομαι τὴν κεφαλὴν (=κείρω ἐμαυτὸν ἢ τὴν ἐμαυτοῦ κεφαλὴν διὰ τοῦ κουρέως).—ἄξιον ἦν τότε κείρασθαι τῆ Ἑλλάδι καὶ πενθήσοι. Λυσ.—Ἐδαγόρας τριήρεις ἐνανπηγήσατο. Ἴσ.—ἐγὼ σε ταῦτα ἐδίδαξάμην (=ἐγὼ ἐδίδαξα διὰ τῶν διδασκάλων). X

X **Σημ. β'.** Ἡ δικημοσύνη ἐκφράζεται καὶ διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ: Κῦρος τὸν παραδεισον ἐξέκοψε.—Λύσανδρος τὰς ναῦς ἐπεσκεύασε (διὰ τεχνιτῶν). Τοῦτο δὲ συμβαίνει πάντοτε παρ' ἡμῖν: ἔρραψα φῶρεμα (διὰ τοῦ ράπτου).—ἔκτισα σπιτι.—ἔκαμα παπούτσια.—ἐγάνωσα τὰ χαλκώματα.—ἔκοψα τὰ μαλλιά μου.

X **β'. Μέσα ἀλληλοπαθῆ**
 § 104. Τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα σημαίνουνσι ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν πολλῶν ὑποκειμένων, ἰσοδυναμοῦσι δὲ μὲ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν ἀλληλοπαθῆ ἀντωνυμίαν: φιλεῖσθαι (=φιλεῖν ἀλλήλους).—λοιδορεῖσθαι δ' οὐ πρόπει ἄνδρας ποιητὰς ὥσπερ ἄροτοπώλιδας (=λοιδορεῖν ἀλλήλους). Ἀρφ.—διενείμαντο τὴν ἀρχὴν (=διένειμαν ἀλλήλοις). Πλ.

Σημ. Ἡ ἀλληλοπαθία ἐκφέρεται συνθέστερον διὰ περιφράσεως, παρὰ δὲ μετχγενεστέροις καὶ συνθέσεως: καταγελῶσιν ἀλλήλων.—ἀπέκτειναν ἀλλήλους.—Ἀλληλοκτοροῦσιν.—ἀλληλοφθοροῦσιν. X

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν μέσων ῥημάτων

§ 105. Τὰ μέσα ῥήματα ἔχουσι κοινὰς τοὺς τύπους μὲ τὰ παθητικὰ πλὴν τοῦ μέλλοντος καὶ ἀορίστου: λύσομαι, ἐλυσάμην (μέσ.), λυθήσομαι, ἐλύθην (παθ.).

Σημ. α. Παρ' ἡμῖν ὁ μέσος μέλλων καὶ ἀόριστος ἐκφέρονται διὰ παθη-
τικοῦ: ἐλύθην (=ἐλύθηκα ὑπὸ τινος καὶ ἔλυσα ἑμαυτόν).—θὰ λυθῶ (=ὑπό
τινος καὶ θὰ λύσω ἑμαυτόν).—ἐλούσθην (—ηκα).—θὰ λουσθῶ.—Μόνον δὲ ἐν
τῷ β' ἐνικῷ προσώπῳ τῆς προστακτικῆς ὑπάρχει καὶ μέσος τύπος: πλύσου
(καὶ νὰ πλυθῆς), λούσου, χτενίσου, συλλογίσου, χάσου κλπ.

Σημ. β. Παρ' ἡμῖν εἶνε εὐχρηστα τὰ εὐθέα καὶ τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα,
τὰ δὲ πλάγια εἶνε σπάνια ἐκφερόμενα συνήθως διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τῆς
γενικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας: λούζομαι (=λούομαι, λούω ἑμαυτόν),
κτενίζομαι, στολίζομαι.—ἀγαπιῶνται (=ἀγαπῶσιν ἀλλήλους), τρώγονται 'ὄαν
τὰ σκυλιά, σπρώγονται 'ὄαν τοὺς χοίρους, κλωτσιῶνται 'ὄαν μουλάρια.—φορτώ-
νομαι τὰ ξύλα, δανείζομαι χρήματα, λούζω τὸ κεφάλι μου (=λούομαι τὴν
κεφαλήν), κτενίζω τὰ μαλλιά μου (=κτενίζομαι τὴν κόμην), ἔνιψε τὰ
χέρια του (=ἐνίψατο τὰς χεῖρας).—τοὺς ἐδίωξαν ἀπὸ κοιτά τους (=ἀπέω-
σαντο αὐτούς) κλ.

§ 106. Ῥημάτων τινῶν ὁ παθητικὸς ἀόριστος ἔχει μέστην σημα-
σίαν: ἐβουλήθην, ἐδυνήθην, διελέχθην, ἐπορεύθην, διανοήθην.—
Τὰ τοιαῦτα ῥήματα ἢ δὲν ἔχουσι μέσον ἀόριστον ἢ ἔχουσι τοιοῦτον
μὲ ἄλλην σημασίαν: ἐσώθην (=ἔσωσα ἑμαυτόν), ἐσωσάμην τι
(=ἔσωσά τι ἑμαυτῷ).—ἐκομίσθην (=ἐκόμισα ἑμαυτόν), ἐκομι-
σάμην τι (=ἐκόμισά τι ἑμαυτῷ, ἔλαθον).—ἤρθην (=ἤρα ἑμαυ-
τόν), ἠράμην τι (=ἤρά τι ἐπ' ἑμαυτοῦ).—ἐτραπόμεν (=ἔτρεψα
ἑμαυτόν), ἐτραπέμην τι (=ἔτρεψά τι ἀπ' ἑμαυτοῦ).—ἐψεύσθην
(=ἤπατήθην), ἐψευσάμην εἶπον ψευδῆ).

§ 107. Ῥημάτων τινῶν ὁ μέσος μέλλων ἔχει παθητικὴν σημα-
σίαν: ζημιώσεται (=ζημιωθήσεται).—ὁ δίκαιος μαστιγώσεται, στρε-
βλώσεται, δεδήσεται. Πλ.

§ 108. Ῥημάτων τινῶν ὁ μέσος τύπος διαφέρει οὐσιωδῶς τοῦ
ἐνεργητικοῦ κατὰ σημασίαν: μισθῶ τι (=ἰδίωμι ἐπὶ μισθῷ), μισθοῦ-
μαί τι (=λαμβάνω τι ἐπὶ μισθῷ).—δανείζω (=ἰδίω δάνειον),
δανείζομαι (=λαμβάνω δάνειον).—τίθημι νόμον (ἐπὶ νομοθέτου),
τίθεμαι νόμον (ἐπὶ λαοῦ).—ταμεύω (=εἶμι ταμίης), ταμεύομαι
(=οἰκονομῶ).—πολιτεύω (εἶμι πολίτης), πολιτεύομαι (ζῶ καὶ
ἐνεργῶ ὡς πολίτης).—βουλευώ (=εἶμαι βουλευτής), βουλεύομαι
(=σκέπτομαι).—πρεσβεύω (=εἶμι πρεσβευτής), πρεσβεύομαι
(ἐνεργῶ διὰ πρέσβειων).—ἄρχο τινός (=ἄρχίζω τι, εἰς ὃ θὰ λάβωσι
μέρος καὶ ἄλλοι), ἀρχομαί τινος (=ἄρχίζω πρᾶξιν μου τινα).

Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν οὐδεμίαν διαφορὰ φτίνετα: στρατεύω-ομαι,
στρατοπεδεύω-ομαι, καλλιερῶ-οῦμαι σκοπῶ-οῦμαι, ἀριθμῶ-οῦμαι.

Σημ. Τὸ μέσον ποιῶμαι μετὰ αἰτιτικῆς ῥηματικῆς ἀφαιρεμένου οὐσια-
στικοῦ ἀποτελεῖ περίφρασιν τοῦ συστοίχου ῥήματος: ποιῶμαι πόλεμον, μάχην,

λόγον κλπ.=πολεμῶ, μάχομαι, λέγω κλπ. ἐν ᾧ τὸ ἐνεργητικὸν ποιῶ πόλεμον, μάχην κλπ.=γίνομαι αἰτίας εἰς ἄλλους πολέμου, μάχης κλπ.—ποιοῦμαι τι συμφορᾶν, ἔρομαιον [=εὐρημα], δεινόν, μέγα κλπ.=θεωρῶ.—ποιοῦμαι τι περὶ πολλοῦ (§ 108, σημ.).

§ 109. Πρὸς ἀνάδειξιν τῆς μεσότητος προστίθεται πολλάκις εἰς τὸ μέσον ἢ ἐν αὐτῷ λαμβάνουσα αὐτοπαθῆς ἀντωνομία: τὴν ἑμαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνομαι.—Ἴσ. ἑαυτὸν ἐπισφάξασθαι Κύρῳ.—διαφέρονται ἀλλήλοις. Πλ.—ἐπιμίγνυσθαι ἀλλήλοις.

X γ'. Παθητικά ῥήματα

§ 110. Παθητικά ῥήματα λέγονται τὰ σημάζοντα ὅτι τὸ ὑποκείμενον πάσχει ὑπὸ τινος. Ταῦτα ἔχουσι τοὺς χρόνους κοινούς μετὰ τὰ μέσα πλὴν τοῦ μέλλοντος καὶ ἀορίστου. (§ 105).

§ 111. Παθητικά σχηματίζουν τὰ ἐνεργητικά μεταβατικά ῥήματα: ἢ πόλις τιμᾶ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας (=οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες τιμῶνται ὑπὸ τῆς πόλεως).—ἐν αὐτῇ τῇ Λιβύῃ Καρχηδόνιοι μὲν ἄρχουσι (τῶν Λιβύων), Λίβυες δὲ ἄρχονται (ὑπὸ τῶν Καρχηδόνων).—οὐδέτι ἀπειλοῦμαι (ὑπ' ἄλλων), ἀλλ' ἤδη ἀπειλῶ ἄλλοις.—κατηγορῶ τινος—κατηγορεῖται τις.—φθονῶ τινι—φθονεῖται τις ὑπ' ἐμοῦ.

Σημ. Καὶ ἐξ ἀμεταβίτων σχηματίζονται ἐνίοτε παθητικά: αὐλεῖται πᾶν μέλαθρον. Εὐρ.—Τὰ χόρημα κινδυνεύεται. Δ.—τὰ πεπολιτευμένα, τὰ βεβιωμένα. κλπ.

§ 112. Ἡ τροπὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς παθητικὸν γίνεται ὡς ἐξῆς,

1) Ὅταν τὸ ἐνεργητικὸν ῥῆμα συντάσσεται μετὰ μιᾶς πτώσεως, τότε τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ τρέπεται εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, τὰ δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ποιητικὸν αἴτιον: οἱ Ἀθηναῖοι ἐμίσουν τὸν Φίλιππον—ὁ Φίλιππος ἐμισοῖτο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.—οὐδ' ἀμελεῖται ὑπὸ τῶν θεῶν τὰ τοῦ ἀγαθοῦ ἄνδρος πράγματα (=οὐδ' ἀμελοῦσιν οἱ θεοὶ τῶν πραγμάτων). Πλ.—πολεμοῦνται μὲν ὑπὸ τῶν περιοίκων (=οἱ περίοικοι πολεμοῦσιν αὐτοῖς), ἀπιστοῦνται δὲ ὑπὸ Πελοποννησίων (=ἀπιστοῦσιν αὐτοῖς Πελοποννήσιοι). Ἴσ.

2) Ὅταν τὸ ἐνεργητικὸν ῥῆμα συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς ἢ δοτικῆς τρέπεται εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ ἢ αἰτιατικῆς, ἢ δὲ ἑτέρα πτώσις μένει: ἐπληρώθη ὑπ' ἐμοῦ ἡ φιάλη ὕδα-

3

τος (= ἐγὼ ἐπλήρωσα τὴν φιάλην ὕδατος). — τοῦτο ἐκ θεοῦ δέδοται μοι (= θεὸς δέδωκέ μοι τοῦτο). Πλ.

Σημ. Ἐπὶ τῶν ῥημάτων ἐπιτρέπειν, ἐπιτάττειν καὶ πιστεύειν (τινὶ τι) τρέπεται συνήθως εἰς ὑποκείμενον ἢ δοτική: ἄλλο τι μείζον εὐθὺς ἐπιταχθήσασθε (= ἄλλο τι εὐθὺς ἐπιτάξουσιν ὑμῖν). Θ. — οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακὴν. Θ. — λέγεται ὁμως καὶ: τοῖσιν ἐπιτέτραπτο ἡ φυλακή. Ἡρ. — οἷς ἐτέτακτο παραβοηθεῖν. — Ἐπὶ ἐξ τοῦ ἀποτέμνειν, ἀποκόπτειν, ἐκκόπτειν (τινός τι) καὶ ἡ γενική: Κύρου ἀποτέμνεται ἡ κεφαλή. Ε. — οἱ στρατηγοὶ ἀπειμήθησαν τὰς κεφαλὰς.

3) Ὅταν τὸ ἐνεργητικὸν ῥήμα συντάσσεται μετὰ δύο αἰτιατικῶν, τρέπεται εἰς ὑποκείμενον ἢ αἰτιατικὴ τοῦ προσώπου, ἡ δὲ ἑτέρα μένει: ἐπαιδεύθη μουσικὴν ὑπὸ Λάμπρου (= Λάμπρος ἐπαίδευσεν αὐτὸν μουσικὴν). — Ἐξ δὲ ἡ ἑτέρα αἰτιατικὴ εἶναι κατηγορούμενον τρέπεται καὶ αὕτη εἰς ὀνομαστικὴν: Κύρον στρατηγὸν ἀπέδειξε. — Κύρος στρατηγὸς ἀπεδείχθη.

Σημ. Ἡ σύστοιχος αἰτιατικὴ μένει καὶ ἐν τῷ παθητικῷ: ἄλλην εὐεργεσίαν τις εὐεργετηθεῖς. Πλ. — Ἐνίοτε ὁμως καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ ἀμεταβάτων τινῶν ῥημάτων τρέπεται εἰς ὀνομαστικὴν: ὁ οἰκέτος ἡμῖν πόλεμος οὕτως ἐπολεμήθη. Πλ. — ὁ κίνδυνος κινδυνεύεται Πλ. — ἰκανὰ τοῖς πολεμίοις ἠτύχηται. Θ. — πολλὰ ἡμαρτήθη. Θ. 2, 65.

§ 113. Μεταβητικῶν τινῶν ῥημάτων ὡς παθητικὰ χρησιμεύουσιν ἀμετάβητα ῥήματα μετὰ σημασίας καὶ συντάξεως παθητικῆς: ἀποκτείνειν, παθ. ἀποθνήσκειν. — εὖ ἢ κακῶς ποιεῖν, παθ. εὖ ἢ κακῶς πάσχειν. — εὖ ἢ κακῶς λέγειν, παθ. εὖ ἢ κακῶς ἀκούειν (= ἐπικινεῖσθαι, κκχολογεῖσθαι). — ἐβάλλειν, παθ. ἐκπιπτειν (= ἐξορίζεσθαι). — διώκειν (= κατηγορεῖν), παθητ. φεύγειν (κατηγορεῖσθαι): ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου. — ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου. — δεινὸν ἐστὶ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν πολιτῶν. Ἰβ.

§ 114. Τὸ παθητικὸν ἐνίοτε σχηματίζεται διὰ περιφράσεως: τυγχάνω αἰδοῦς, ἐπιμελείας, οἴκτου, ἐλέου, συγγνώμης (παθητικὰ τοῦ αἰδοῦμαι τινα, ἐπιμέλομαι κλπ.), αἰτίαν ἔχω ἢ ἐν αἰτία εἶμι (παθητ. τοῦ αἰτιῶμαι τινα): ἐπιμελείας τεύξομαι ὑπ' ἀνθρώπων. — ὄνομα ἔχετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βουλομένων τὴν πόλιν λoidoreῖν. Πλ.

Σημ. Ἐνεργητικῶν τινῶν ῥημάτων ὡς παθητικὸν λαμβάνεται ἄλλο ῥήμα: αἰσῶ, παθ. ἀλίσκομαι (κυριεῖσθαι, συλλαμβάνομαι). — αἰσοῦμαι (μέσον = ἐκλέγω), παθ. αἰσοῦμαι (= ἐκλέγομαι). — τέθηκα, παθητ. κεῖμαι. — πράγματα παρέχω τινι, παθ. πράγματα ἔχω. — πληγὰς δίδωμι (= πλήττω), παθ.

πληγὰς λαμβάνω (=πλήττομαι).—δίκηρ λαμβάνω (τιμωρῶ), παθ. δίκηρ δίδομι (τιμωροῦμαι): αἰρεῖσθε ἄρχοντας καὶ ἐλόμενοι ἦκατε εἰς τὸ μέσον τοῦ στρατοπέδου καὶ τοὺς αἰρεθέντας ἄγετε. ἀν. β, 1, 46.

δ) Οὐδέτερα ῥήματα

§ 115. Οὐδέτερα ῥήματα λέγονται τὰ σημαίνοντα ὅτι τὸ ὑποκείμενον οὔτε ἐνεργεῖ οὔτε πάσχει, ἀλλ' εὐρίσκεται ἀπλῶς ἐν τινὶ καταστάσει: ζῶ, καθεύδω, ἠρεμῶ, ἡσυχάζω, εὐτυχῶ.

Ἐποθετικά ῥήματα

§ 116. Ῥήματά τινα ἀπκντῶσι μόνον εἰς τὴν μέσην φωνήν καὶ λέγονται ἀποθετικά. Ταῦτα εἶνε, 1) ἐνεργητικά ἀμετάβατα (ἔρχομαι, οἴχομαι κλπ.) καὶ μεταβατικά (ἐργάζομαι, κήδομαι). 2) μέσα (ἤδομαι, ἐπικηρυκεύομαι). 3) παθητικά (ἀλίσκομαι, ἀπεχθάνομαι κτλ. = μισθῶμαι, ἠττώμαι). 4) οὐδέτερα (κεῖμαι, κήθημαι).

Ἐντικείμενον

(§ 11 σημ. § 30, 3 σημ. § 31)

§ 117. Ἐντικείμενον δέχονται τὰ ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ῥήματα. Ὡς ἐντικείμενον δὲ τίθεται οὐσιαστικὸν καὶ πᾶσι λέξις ἢ πρότασις οὐσιαστικῶς λιμδινομένη: μίσει τοὺς κολακεύοντας. Ἰσ.—ἐδεῖτο αὐτῆς ὁ Ἀστυάγης καταλιπεῖν τὸν Κῦρον.—ἐνέβαλε τὸ μὲν. Πλ.—λέγει ὡς ὑβριστῆς εἰμι. Λυσ.

§ 118. τὸ ἐντικείμενον περιλείπεται

1) ὅταν νοητῆι εὐκόλως: ἡ δικαιοσύνη λυσitelεῖ τῶ ἔχοντι. Πλ.

2) ὅταν εἶναι γενικόν: πέμψας (τινά) ἤρατο αὐτόν.—ὁ φόβος εὐτακτοτέρους ποιεῖ (τοὺς ἀνθρώπους).

3) ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῆ μόνον ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τί μετακτίνει αὐτῆ: ἀδικεῖ Σωκράτης (=ἀδικημα δικπράττει).—δεινὸν τὸ τίκτειν (=τὸ νὰ εἶνε τις μήτηρ). Σ.

Σημ. Ῥήματά τινα περιέχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἐντικείμενον διὰ συνθέσεως: ἵπποτροφῶ (=τρέφω ἵππους), σιδηροφορῶ, ναυπηγῶ, οἰκοδομῶ κλ. — Πολλὰ τούτων ἀποβαλόντι τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄ συνθετικοῦ ἢ μεταφορικῶς λαμβανόμενα λέγονται καὶ ἄλλο ἐντικείμενον: οἰκοδομῶ οἰκίαν, ναόν, τεῖχος.—βουθυτῶ (=θύω) τράγον, ὕν κλ.—δορυφορῶ (=φυλάσσω) τινα.—συκοφαντῶ (=διαβάλλω) τινα.

§ 119. Τῶν μετακτικῶν ῥημάτων, ἄλλα μὲν δέχονται ἐν ἐντικείμενον καὶ λέγονται μονόπρωτα, ἄλλα δὲ δύο καὶ λέγονται

δίπλωτα. Ἐκ τῶν δύο ἀντικειμένων τὸ ἕν λέγεται ἄμεσον, τὸ δὲ ἕτερον ἔμμεσον : πληρῶ τὴν φιάλην (ἔμμεσον) ὕδατος (ἄμεσον). — διδάσκω τὸν παῖδα (ἄμεσον) μουσικὴν (ἔμμεσον).

A' Μονόπτωτα

α' Μετὰ γενικῆς

§ 120. Οὕτω συντάσσονται

1) Τὰ μετοχῆς καὶ ἀπολαύσεως σημεντικά : ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας. Πλ. — οἱ ἀπολαύοντες τῶν σῶν ἀγαθῶν εὐνοί σοι γίνονται. Ξ. — τοῦ μὲν γένους καὶ τῆς δυνάμεως κοιωνοῦσι, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ ἀντιποιοῦνται. Ξ.

Σημ. α'. Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν τοιούτων εἶνε διαιρετικῆ. Ἐνίστε πρὸς τῇ γενικῇ τοῦ ὅλου τίθεται καὶ αἰτιατικὴ δηλοῦσα τὸ μέρος, ἕπερ ἐκ τοῦ ὅλου λαμβάνει τις : κάλλους πλείστον μέρος μετέσχε. Ίσ. — οὐ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. Πλ. — τῆς ἀρετῆς τὸ ἴσον ἀπέλασαν. Λουσ.

Σημ. β'. Καὶ μετ' ἄλλων ῥημάτων τίθεται γενικὴ διαιρετικῆ, ὅταν σημαίνεται οὐχὶ ὅλον τὸ ἀντικείμενον, ἀλλὰ μέρος αὐτοῦ : λαβὼν τῶν κροῶν διεδίδου. — τῶν κηρίων ὅσοι ἔφαγον ἄφρονας ἐγήγοντο. — τῆς γῆς ἔτεμον (μέρος) Θ.

Πρβλ. ἔφαγε ἀπὸ τὸ ψωμί (μέρος), ἔφαγε τὸ ψωμί (ὅλον). —

2) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ποιεῖν τι ἕκ τινος : ἔθωμα αὐτόθι ἦν παλαιὸν λίθων λογάδην πεποιημένον. Θ. — ἔστρωμένη ἔστιν ἡ ὁδὸς λίθου. Ἡρ.

3) Τὰ πλησμονῆς σημεντικά ¹⁾, καὶ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ὄζειν : τὰ Ἀναξαγόρου βιβλία γέμει τούτων τῶν λόγων. Πλ. — πολλῶν χρημάτων εὐπορήσας. Πλ. — ὄζουσι πίσεως. Ἀρφ. πνεῖν μύρου.

Σημ. α'. Κατ' ἀνιολογίαν πρὸς ταῦτα λέγεται : ἡ πηγὴ ὄει ψυχροῦ ὕδατος. Πλ. — λίμνην ζέουσαν ὕδατος καὶ πηλοῦ Πλ. — λούεσθαι ποταμοῖο. Ἰλ. Ζ. 508. — χειρὰς νηράμενος πολυῆς ἁλός. Ὁδ. Β. 251.

Σημ. β'. Ἀντὶ τῆς γενικῆς ταύτης τίθεται πολλακίς δοτικὴ ὀργανικῆ : δάκρουσι πᾶν τὸ στρατεύμα πλησθέν. Θ. 7, 75. 4. ὄειν ὕδατι. Ἰλ. Χ. 149.

4) Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας σημεντικά ²⁾ : ἡ τοῦ θεοῦ φρονησις ἅμα πάντων ἐπιμελέται. — ἔαντοῦ κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ. — τοῖς σπουδαίοις οὐχ οἷόν τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν. Ίσ.

1) Γέμω, θρίθω, πλουτῶ, εὐπορῶ, πέμπλαμαι κλ.

2) Ἐπιμέλομαι, φροντίζω, κήδομαι, προνοῶ, φείδομαι, ὀλιγοῦμαι κλπ.

5) Τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά: ἡδέως τῶν παλαιῶν πράξεων μέμνηται. — δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε οδοῦ.

6) Τὰ ἐφειτικά καὶ τὰ ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας σημαντικά¹⁾: ταύτης τῆς ἀρετῆς ἐφίεσαι. — τὸ ἀνόμοιον ἀνομοίων ἐπιθυμῶ καὶ ἐροῶ. Πλ. — πεινῶσι τοῦ ἐπαίνου ἔνιαι τῶν φύσεων. Ξ. — ἀκοντίζων τὸν ὕν τοῦ μὲν ἀμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τοῦ Κροῖσου παιδός. Ἡρ. — δολκάδος ἀναγομένης ἐπιτυχῶν.

7) Τὰ ἐναρχτικά καὶ τὰ ἀποπειρατικά (ἄρχειν — ἄρχεσθαι, πειρᾶν — πειρᾶσθαι): πολέμου οὐκ ἄρξομεν. Θ. — τοῦ λόγου δὲ ἤρχετο ὧδε. Ξ. — πειράσαντες τοῦ χωρίου (= δοκιμάσαντες νὰ καταλάβουν τὸ χωρ.). Θ.

8) Τὰ αἰσθήσεως σημαντικά πλὴν τοῦ ὁρῶ²⁾: τῶν μαρτύρων ἀκηκόατε. Λυσ. — ἤσθοντο τῆς κραυγῆς. — λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τῆς Κλυξάρου.

Σημ. α'. Κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀφῆς σημαντικῶν τὰ ἱκετευτικά ῥήματα συντάσσονται μετὰ γενικῆς ἐηλούσης τὸ πρᾶγμα, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου (κυρίως οὐ ἀπτόμενος) ἱκετεύει τις: ἱκετεύω σε τῶνδε γονάτων καὶ σοῦ γενείου. Εὐρ.

Σημ. β'. Ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῶν σημαίνοντων ἔχειν, λαμβάνειν, οὖρειν κλ. ἢ γενικῆ σημαίνει τὸ μέρος, ἐξ οὗ κρατεῖ τις τι: χειρὸς ἔχων Μενέλαον. — ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλείωνα. — ἄγειν τῆς ἡγίας τὸν Ἴλπον. — ἔλαβον τῆς ζώνης τὸν Ὁρόνταν.

9) Τὰ ἀρχικά³⁾: θεῖον τὸ ἐθελόντων ἄρχειν. Ξ. — ἑσατράπευε τῆς χώρας. — ἄλλος ἄλλον δεσπόζειν ἀξιοῖ. Πλ.

Σημ. Κρατῶ τινας = εἶμαι ἀνώτερος, εἶμαι κύριος: τῆς γῆς τῆς μὲν ἄλλης ἐκράτουσιν οἱ Μυτιληναῖοι. Θ. — τῶν διὰ τοῦ σώματος ἡδονῶν ἐκράτει. — Κρατῶ τι = κῶ, κκαταβίλλω: Ἀθηναῖοι Σικωνίους μάχη ἐκράτησαν Θ.

ἠγοῦμαι τινας = εἶμαι ἡγεμών: ἠγεῖτο δ' αὐτῶν Ἀρχίδαμος. Θ. — ἠγοῦμαι τινι = εἶμαι ὁδηγός. — οὐκέτι Τισσαφέρους ἡμῖν ἠγήσεται. — ἠγοῦμαι μετ' ἀπαρεμφάτου = νομίζω: ἴσως δὲ ταῦτα μὲν ὁρθῶς ἠγεῖσθε λέγεσθαι. Δ.

10) Τὰ ἔχοντα ἔννοιαν παραθετικῆν⁴⁾: Ἀβροκόμας ὑστέρησε

1) Ἐφίεμαι, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ, τυγχάνω, ἀμαρτάνω, σφάλλομαι, ψεύδομαι. κλπ.

2) Ὀσφραίνομαι, γεύομαι, ἀπτομαι, φαύω, θράττομαι, ἔχομαι, ἀντιλαμβάνομαι, ἐπιλαμβάνομαι κλπ.

3) Ἀρχω, κρατῶ, ἠγοῦμαι, δεσπόζω κλπ.

4) Ὑπερτερῶ, πλεονεκτῶ, ὑστερῶ, ἠττῶμαι περιγίγνομαι κλπ.

τῆς μάχης ἡμέραις πέντε. — Ἀλκιβιάδῃ ὑπῆρχε τῶν τε ἡλικιωτῶν πλέον ἔχειν τῶν τε πρεσβυτέρων μὴ ἐλαττοῦσθαι. — ἄνθρωπος ξυένει ὑπερέχει τῶν ἄλλων. Πλ.

11. Τὰ χωρισμοῦ, ἀπομακρύνσεως καὶ ἐνδείας σημαντικά ¹⁾: ἐπιστήμη χωριζομένη ἀρετῆς πανουργία φαίνεται. Πλ. — ἀπέστη Μεσσήνη Ἀθηναίων. Θ. — ἀπέιχε τῶν ὀρέων ὁ ποταμὸς ἐπὶ στάδια. — εἰ λήγεις τῶν πόνων ἔτι ποιεῖν δυνάμενος. Ἴσ. — ἐπαύσαντο τῆς μάχης. — πολλῶν χρημάτων ἀπορήσας. — τὰ σὰ δεῖται κολαστοῦ μᾶλλον ἔπη. Σ.

12) Τὰ καταγωγῆς σημαντικά, εἶναι, γίνεσθαι, φῦναι: Δαρειῖον καὶ Παρουσιάτιδος γίνονται παῖδες δύο. — θνητοῦ πέφνκας πατρός, Ἡλέκτρα. Σ. — Ἡ γενικὴ προσλαμβάνει καὶ τὴν ἐκ ἧ ἐνίοτε τὴν ἀπό: πρὸς φιλίαν μέγα ὑπάρχει τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν φῦναι. — ἀπὸ βασιλέως πέφνκως. Πλ.

13) Πολλὰ ῥήματα σύνθετα ἐκ προθέσεων, ἀπό, ἐκ, πρό, ὑπέρ, κατά: εὐθύς ἀποπηδήσαντε Σωκράτους ἐπρατίτην τὰ πολιτικά. — Σωκράτης ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν νόμων τοὺς συνόντας. — Μένων πολεμίον οὐδενὸς κατεγέλα. — κατηγορεῖτο Πανσανίου μηδισμός. — καταδικάζω ἐμαντοῦ τῆς ἐσχάτης δίκης ἄξιος εἶναι. — ἐξέροχομαί τινος, προτρέχω τινος, καταφρονῶ τινος κλπ.

β' Μετὰ δοτικῆς

§ 121. Οὕτω συντάσσονται,

1) τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινα διάθεσιν ²⁾: οἱ στρατιῶται ἐχαλέπαινον καὶ ὠργίζοντο τῷ Κλεόρχῳ. — χορὴ πάντας ἀμύνει τῇ πόλει. Θ. — μέμφομαί τι (καὶ μέμφομαί τινα). — λοιδοροῦμαί τι (ἐνεργ. λοιδοροῦ τινα).

Σημ. Τὸ ἀγαπῶ, φιλῶ, ποθῶ, ὠφελῶ μετ' αἰτιατικῆς. — Τὸ ἀγαπῶ μετὰ δοτικῆς ἢ προτάσεως = ἀρκοῦμαι, μένω εὐχαριστημένος: ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις. Δ. — ὁ δ' ἀγαπήσειν μ' ἔφρασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώσω. Δυσ.

2) Τὰ εὐπειθείας, ὑποταγῆς καὶ προσεγγίσεως σημαντικά: τοῖς νόμοις πείθου. Ἴσ. — πάνν ταχύ σοι ὑπακούσεται. —

1) Χωρίζομαι, ἀπέχω, ἀπαλλάττομαι; λήγω, παύομαι, θέομαι, χρήζω, ἀπορῶ, ἐλλείπω, στέρομαι κλ.

2) Βοηθῶ, ἀμύνω, εὖνοῶ, ἐπιβουλεύω, φθονῶ, ὀνειδίζω, ὀργίζομαι κλπ.

ὄμοιον ὄμοιῶ ἀεὶ πελάζει. Πλ.—Ἐν τῷ πείθομαι τινί τι ἡ αἰτιατικὴ εἶναι τῆς ἀναφορᾶς: ταῦτα ἐγὼ σοὶ οὐ πείθομαι, ὦ Μέλητε. Πλ.

3) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ ἀρμόζοντος: ὁ κόντορος ἀρμόττει ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶ. τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πλὴν ἀνθρώποις πρέπει.

4) Τὰ ὁμοιότητος, ισότητος, συμφωνίας, καὶ συνδιαλλαγῆς σημαντικά: φιλοσόφῳ ἔοικας, ὦ νεανίσκε. Ξ.—τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις. Πλ.—ἀντέλεγον πολλοὶ μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίους. Ξ.

5) Τὰ ἀκολουθίας, μίξεως, ἐπιμιξίας σημαντικά: τῇ ἀχαριστίᾳ ἔπεται ἡ ἀναισχυντία. Ξ.—κακοῖς ὁμιλῶν καὶ τὸς ἐκβήσει κακός. Μέ. 274.—Ὅττω διαλέγομαι τινι, χορῶμαί τινι.

6) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρίζειν, πολεμεῖν, μάχεσθαι, ἀγωνίζεσθαι κλπ: πολεμοῦμεν Φιλίππῳ. Δ.—θεῶ μάχεσθαι δεινόν ἐστι καὶ τύχη. Μέ 247.—Τὰ ῥήματα ταῦτα δέχονται καὶ αἰτιατικὴν μετὰ τῆς πρὸς: ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους. Θ.—Τὸ δὲ πολεμῶ, ἀγωνίζομαι μετὰ τινος κλ.—πολεμῶ ἔχων τινὰ σύμμαχον: Ἀθηναῖοι μετὰ Θηβαίων ἐπολέμουν Λακεδαιμονίους.

Σημ. Ἐπὶ τῶν ἐριστικῶν ῥημάτων τὸ πρᾶγμα, περὶ οὗ ἡ ἔρις, ἐκφέρεται διὰ γενικῆς μόνης ἢ μετὰ τῆς: περὶ: ἕως ἂν παύσονται τῶν ἡμετέρων ἀμφισβητοῦντες. Ἰς.—οὔτε ἀντιποιοῦμεθα βασιλεῖ τῆς ἀρχῆς. Ξ.—ὦν ἂν ἑαυτοῖς διενεχθῶσιν ἀνὴρ καὶ γυνή. Δ.—ἐρίζω περὶ τινος.

7) Πολλὰ ῥήματα σύνθετα ἐκ προθέσεων: ἐμμένειν τοῖς δοχοῖς. Ἰς.—θεὸς τοῖς ἀργοῦσιν οὐ παρίσταται. Γν.—συμπράττει τινί, προσέρχομαι τινι, ἀντιλέγω τινί, περιπίπτω τινί, ἐπιχειροῦ τινι.

Δοτικὴ προσωπικὴ

§ 122. Πολλάκις προστίθεται εἰς τὴν πρότασιν δοτικὴ προσώπου σημαίνουσα.

α') τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἔχει τι (δοτικὴ τῆς κτήσεως). Ἡ τοιζότη δοτικὴ τίθεται μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι, ὑπάρχειν, γίγνεσθαι: ἔστι χρήματα ὑμῖν (=ἔχετε χρήματα) Δ.—ἦσαν Κροίσῳ δύο παῖδες. Ἡρ.—φύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων. Δ.—οὐδὲν ἂν πλέον γένοιτο τοῖς ἄλλοις (=δύνανται νὰ ἔχωσιν οἱ ἄλλοι). Ἰς.

Σημ. Τοιαύτη εἶνε ἡ δοτικὴ ἢ τιθεμένη μετὰ τῶν ἀπροσώπων καὶ τοῦ δοκεῖν: μέλει μοί τινος (=ἔχω φροντίδα), δεῖ μοί τινος (=ἔχω ἀνάγκην), δοκεῖ μοι (=ἔχω τὴν ἰδέαν, νομίζω).

β') Τὸ πρόσωπον πρὸς ὠφέλειαν ἢ βλάβην τοῦ ὁποίου γίνεται τι (δοτικὴ χαριστικὴ ἢ ἀντιχαριστικὴ): ἄλλο στοά-
τευμα συνέλεγετο αὐτῷ (=χάριν αὐτοῦ, δι' αὐτόν) ἐν Χερρονήσῳ.
Ξ.—τοὺς μυρσίους δαρεικοὺς οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἐμοὶ
(=χάριν ἐμοῦ).—νῦν δὲ ὑμῖν (=πρὸς χάριν σας) καλῶ τοὺς συνει-
δότας.—καὶ μοι (=πρὸς χάριν μου, παρακαλῶ) λέγε ταύτην τὴν
μαρτυρίαν. Λυκ. 23.—οὔτοι πάντα κακὰ νοοῦσι τῷ τυράννῳ
(=κατὰ, πρὸς βλάβην τοῦ τυράννου). Ξ.—προκατελήπται ἡμῖν
(=πρὸς βλάβην μας) ὁ ὑπὲρ τῆς καταβάσεως λόφος.

γ'. Τὸ ἐνδιαφερόμενον πρόσωπον, ἦτοι τὸ αἰσθανόμενον χαρὰν
ἢ λύπην ἐκ τῆς πράξεως (δοτικὴ ἠθικὴ). Οὕτω τίθενται αἱ δοτικαὶ
τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν: ὡς καλὸς μοι ὁ πάππος.—ἐφοβεῖτο
ὁ Κῦρος μὴ οἱ ἀποθάνοι ὁ πάππος.—οἶμαί σοι ἐκείνους τοὺς
ἀγαθοὺς τὰ πεζικὰ ῥᾶθιως νικήσειν.

πρβλ. νὰ μοῦ φυλάγῃσαι, νὰ μᾶς ζήσῃ, νὰ μὴ σοῦ (ἢ σᾶς) φύγῃ,
νὰ μὴ τοῦ (ἢ τοῦς) πάθῃ τίποτε. X

Σημ. Ἡ ἐν τοῖς διαλόγοις πολλάκις παρεμβαλλομένη δοτικὴ σοί, ὑμῖν,
δηλεῖ ἀπλῶς τὸ ἐνδιαφερόμενον πρόσωπον: τοιαυτὰ σοι ταῦτ' ἐστί (=σάν
ῥωτάς, σάν θέλῃς νὰ μάθῃς.) Σ. Ἠλ. 761.

δ'. Τὸ πρόσωπον ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ὁποῖον ἀληθεύει
τι (δοτικὴ τῆς ἀναφορᾶς): γέρον γέροντι γλῶσσαν ἠδίστην ἔχει
καὶ παῖς παιδί. Γν. X Χαιρεφῶν ἐμοὶ (=δι' ἐμὲ) ζημίᾳ μᾶλλον
ἢ ὠφέλειά ἐστιν. Τοιαύτη εἶνε ἡ δοτικὴ ἐν ταῖς φράσεσιν: ἄξιος
θανάτου τῇ πόλει (=διὰ τὴν πόλιν). Ξ.—ὅπόσου ἄξιος εἶη τοῖς
φίλοις.—πολλοῦ ἄξιος ἐγένετο τῷ στρατεύματι. Ξ.

Σημ. α'. Ἡ τοιαύτη δοτικὴ λαμβάνει καὶ τὸ ὡς: μακρὰν ὡς γέροντι
προυστάλης ὁδὸν Σ. Οἱ Κ. 20.

Σημ. β'. Ἰπὸ ταύτην ὑπάγεται ἡ δοτικὴ τῆς κρίσεως: ἐγὼ τ' ἐτίμησα
τοῖς φρονοῦσιν εὖ (=κατὰ τὴν κρίσιν τῶν εὖ φρονούντων). Σ.—ὦ κράτιστον
πᾶσιν Οἰδίπου κἀρα (=κατὰ τὴν κρίσιν πάντων). Σ.

ε') Τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον (ποιητικὸν αἷτιον), (§ 141,
α, 2): τὰ μὲν ἄλλα ὠμολόγητο αὐτοῖς (=ὑπ' αὐτῶν).—τὸν θάνατον
ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἰρετέον ἐστί. X

§ 123. Πολλάκις τίθεται δοτικὴ μετοχῆς δηλοῦσα ὅτι ἡ ἐν-
νοια τῆς προτάσεως ἔχει κύρος ὡς πρὸς τὴν προσωπικὴν ταύτην

δοτικήν : ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι τὸν Ἴόνιον κόλπον (= εἰάν τις εἰσπλέῃ).
 Θ.—τὸ μὲν ἔξωθεν ἀπτομένῳ σῶμα οὐκ ἄγαν θερμοδὸν ἦν (= εἰ τις ἤπτετο). Θ. 2, 49.—ἡ ὁδὸς διαβάντι τὸν ποταμὸν πρὸς ἐσπέραν ἐπὶ Λυδίαν φέροι (= εἰάν τις διαβῆ τὸν ποταμὸν). Ξ.—πάντες οἱ ποταμοὶ προιοῦσι πρὸς τὰς πηγὰς (= εἰάν τινες προχωρῶσι πρὸς τὰς πηγὰς) διαβῆτοὶ γίνονται.

Ἡ δοτικὴ προσωπικὴ τίθεται πολλακίς μετὰ μετοχῆς σημαίνουσης :

α'). **Χρόνον** ἄφ' οὗ ἢ ἐν ᾧ γίνεταί τι : ἦσαν τῇ Μυτιλήνῃ ἑαλωκυρία ἡμέραι ἑπτὰ (= εἰς τὴν Μυτιλήνῃν ἄφ' ὅτου ἑάλω, ἀπὸ τῆς ἀλωσεως τῆς Μυτιλήνης). Θ.—μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ἔροδοδάκυλος Ἡὼς (= εἰς τοὺτους ὀδρομομένους, ἐν ᾧ οὗτοι ὠδύροντο).—Ξενοφῶντι πορευομένῳ οἱ ἰππεῖς ἐντυγχάνουσι πρεσβευταῖς (= ἐν ᾧ ἐπορεύετο ὁ Ξενοφ.).—ἀποστᾶσι δ' αὐτοῖς Βρασίδας διέπλευσε νυκτὸς εἰς Σκιώνην (= ἄφ' οὗ αὐτοὶ ἀπέστησαν). Θ.

β'). **Τρόπον** : ἀσμένοις τοῖς ἀνθρώποις τὸ φῶς ἐγίνετο (= μὲ εὐχρίστησιν τῶν ἀνθρώπων. Πλ.—Οὕτω τίθενται αἱ μετοχὴ βουλομένῳ, ἀχθομένῳ, ἡδομένῳ συνήθως μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι καὶ γίνεσθαι : ἡδομένοις ἡμῖν οἱ λόγοι γέγονασι (= μὲ εὐχρίστησιν ἡμῶν. Ἡρ.—τῷ πλήθει τῶν Πλαταιῶν οὐ βουλομένῳ ἦν τῶν Ἀθηναίων ἀφίστασθαι (= διὰ τὸ πλῆθος τῶν Πλαταιῶν δὲν ἦτο μὲ τὴν θέλησίν του τὸ νὰ ἀποστατῆ). Θ.—ὄτῳ ὑμῶν μὴ ἀχθομένῳ εἶη (= δι' ὄντινα δὲν εἶνε μὲ δυσχρέσειάν του).—ἂν βουλομένοις ἀκούει ἢ τουτοισί, μνησθήσομαι (= ἂν εἶνε μὲ τὴν θέλησίν των). Δ.—καὶ προσδεχομένῳ μοι τὰ τῆς ὀργῆς ὑμῶν εἰς ἐμὲ γεγένηται (= κατὰ τὴν προσδοκίαν μου). Θ.

γ') Μετ' αἰτιατικῆς.

§ 124. Ἡ αἰτιατικὴ τίθεται ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον τῶν μεταβατικῶν ῥημάτων. Δέχονται δι' αὐτὴν πάντα τὰ ῥήματα τὰ μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὰς ἄνω κατηγορίας, ἅτινα εἶναι πάμπολλα καὶ πολυεῖδη. Ἀναφέρομεν δὲ ἐνταῦθα γενικῶς τὰ σημαίνοντα ὀφέλειαν ἢ βλάβην ἢ ἄλλην ἐπίδρασιν τοῦ ὑποκειμένου ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον : βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμός.—Κλέαρχος ὀφέλει τοὺς Ἕλληνας.—ζήλον τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν σώφρονα.—Γν.—τὸ σπύρισμα ὁ σῖτος ἐπέλειπεν.—Ἀλκιβιάδης ἠναγκάσθη θεραπεύειν τοὺς ἐχθίστους.—λούω τὸν παῖδα.—κτίζω οἰκίαν.—γράφω ἐπιστολήν.

Σύστοιχος αἰτιατική.

§ 125. Μετὰ παντός σχεδόν ῥήματος συνάπτεται αἰτιατική τοῦ συστοίχου ἢ συνωνύμου πρὸς αὐτὸ οὐσιαστικοῦ καὶ λέγεται **σύστοιχος αἰτιατική ἢ σύστοιχον ἢ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον**: βλάπτω βλάβην, μάχομαι μάχην, ζῶ ζωήν, ζῶ βίον, ἀσθενῶ νόσον κλπ.

§ 126. Ἡ σύστοιχος αἰτιατική χρησιμεύει πρὸς ἐπίτασιν καὶ ἀκριθέστερον προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ῥήματος, συνοδεύεται δὲ συνήθως ὑπὸ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ: νοσεῖ νόσον ἀγρίαν.— Ἐκαστον εὐεργετεῖν τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν. Πλ.—δέομαι ὑμῶν δέησιν δικαίαν. Δ.—ζῶ βίον μοχθηρόν. Σ.—οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸν ἰερόν καλοῦμενον πόλεμον ἐστράτευσαν. Θ.—Οὕτω λέγεται **διαιερεῖν ἢ νέμειν τι μέρη**: διήρηται ἡ ἀγορὰ μέρη τέσσαρα (εἰς μέρη τέσσαρα).

Σημ. Ἐνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ τίθεται,

1) Ὅταν τὸ σύστοιχον οὐσιαστικὸν λαμβάνεται ἐπὶ ἐιδικῆς σημασίας, ὅτε θεωρεῖται ὡς καθρὸν ἀντικείμενον: Κοιτωροῦται φόρον τοῖς Σινοπεῦσιν ἔφερον.—ἀπειροχὰ ἤδη φυλακὰς φυλάττων.

2) ὅταν τίθεται μετ' ἀρῶρου ἢ εἰνε πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ: πέμποσι τὰς πομπὰς (=τὰς γνωστὰς πομπὰς).—Δ. ἐτοιηράρχησε τριηραρχίας (=πολλὰς τριηραρχίας).

§ 127 Τὸ σύστοιχον οὐσιαστικὸν πολλάκις πρὸς αὐτὸ ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς αὐτοῦ τρέπεται εἰς οὐδέτερον γένος ἐνικοῦ ἢ συνηθέστερον πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ (ἐπίθετον συστοίχου ἀντικειμένου) ἐξηγούμενον πολλάκις πρὸς ἡμῖν δι' ἐπιρρήματος: δεήσομαι ἡμῶν μέτρια (=μετρίαν δέησιν. Δ.—αἱ ὠτίδες βραχὺ πέτονται (=βραχέων πτησιν, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν).—ἐμὲ μὲν μερᾶλα ἐξημίωσε (=μεγάλως ζημίως, μεγάλως). Λυσ.—οὐδὲν φροντίζει (=οὐδεμίαν φροντίδα, οὐδαμῶς).—οὐδὲν διαφέρει (=οὐδαμῶς).—Οὕτω: δεῖνὰ ὑβρίζειν, δεῖν βλέπειν, δεῖν ἀκοῦειν, μέγα βοᾶν, μέγα φρονεῖν κλπ. ἠδὺν γελᾶν, ἠδὺν ὄζειν, ἠδὺν πνεῖν¹⁾)

Σημ. α') Ἐκ τοιούτης συντάξεως προήλθον αἱ φράσεις: τοῦτο ἀφικόμην (=αὐτήν τὴν ἄρξιν=πρὸς τοῦτο) Σ.—αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτῶ (=αὐτὴν τὴν

1) Ἐκ τούτου τὰ ἐπιρρήματα πολὺ, ὀλίγον, οὐδὲν, τὰ εἰς ὄν συγκριτικὰ καὶ τὰ εἰς α ὑπερθετικὰ.

Καὶ τὰ πρὸς ἡμῖν: κελί, κικιά, στραβά, κουτσά, ψηλά, χαμηλά, μακρὰ, κοντὰ, ὠραῖα, ἄσχημα κλπ.

την τὴν ἀγανάκτησιν—δι' αὐτὸ τοῦτο). Δ. — ταῦτά χαίρω καὶ ταῦτά λυποῦμαι (=διὰ τὰ ἴδια). Δ. 18. 292.— Οὕτω καὶ τὸ χοῶμαι τινί τι: τί βούλεται ἡμῖν χοῆσθαι (=τίνα χρῆσιν=εἰς τι). — ἂ μὲν χρῆσεται τῇ δυνάμει (=τὴν χρῆσιν=πῶς). Δ. 4, 33.

Σημ. β.) Ἐνίστατο τὸ ἐπίθετον τηρεῖ τὸ γένος τοῦ παραλειπομένου οὐσιαστικοῦ: οὐ μὴν γ' ἴσην ἔτισεν. Σοφ.—παῖσον, εἰ σθένης, διπλῆν. Σοφ.

Σημ. γ') Τὴν αἰτιατικὴν τοῦ συστοίχου οὐσιαστικοῦ δέχονται καὶ ἐπιθετα μετὰ τοῦ εἶναι ἢ ἄλλου ῥήματος ἀποτελοῦντα μετ' αὐτῶν ῥηματικὴν ἐννοιαν: ταύτην τὴν σοφίαν εἰμί σοφός. Πλ.—ἀτίμως αὐτοὺς ἐποίησαν ἀτιμίαν τοιαύτην. Θ. 5, 34.

§ 128. Ἡ αἰτιατικὴ τοῦ συστοίχου ἀντικειμένου προσδιορίζεται καὶ διὰ γενικῆς οὐσιαστικοῦ: ἵνα γραφὴν με γράψαιτο ἕβρεως. Δ.—γραφὴν ἕβρεως καὶ δίκην κακηγορίας ἰδίαν φεύξεται. Δ.—εἰδὸν τινα γραφὴν παρανόμων ἀγωνιζόμενον. Δ.—φεύγω φόρου δίκην.—ὄφλων ἀρπαγῆς καὶ κλοπῆς δίκην.

Σημ. α') Τὸ συστοίχον οὐσιαστικόν, ὅταν προσδιορίζεται διὰ γενικῆς, συνηθέστατα παραλείπεται, ἢ δὲ γενικὴ ἢ μένει: δικάζουσιν ἀχαριστίας (δίκην).—ἀσεβείας φεύγοντα ὑπὸ Μελήτου (=γραφὴν ἀσεβείας). Πλ.— ἂν τις ὄφλη ἀστοχαιίας (δίκην).—πνεῖν μύρον, τράγον, ὄζειν πίτιης, ἔειν ὕδατος.—ἢ τρέπεται εἰς αἰτιατικὴν ὄφλισκάνειν δευλίαν (=δίκην δευλίας). Ἡρ.—ὄφλισκάνειν μοῦριαν, ἄνοιαν κλπ. § 129, 6 σημ.

Ἐκ τούτου προῆλθεν ἡ ποικιλία τῶν συντάξεων: ἀγωνίζεσθαι στάδιον, πάλην, δρομόν κλπ. (=ἰγῶνα σταδίου, πάλης, δρόμου).—νικᾶν μάχην, στάδιον, παγκράτιον κλπ. (=νίκην μάχης, σταδίου, παγκρατίου).—νικᾶν Ὀλύμπια, Παναθηναία κλπ. (=νίκην Ὀλυπίων, Παναθηναίων).—θῦειν εὐαγγέλια, γενέθλια, Δύκαια, διαβατήρια κλπ. (=θυσίας εὐαγγελίων κλπ.).—ἔστιω γάμους (=ἔστιασιν γάμων=κίμων τραπεζί διὰ γάμους).—δαίνυμι τάφον (=δαίττα τάφου=κίμων τραπεζί διὰ ταφὴν τινος, παρηγορίαν).—σπένδεσθαι ἀναίρεσιν νεκρῶν (=σπονδὰς ἀναίρεσεως).—ἀποκρίνεσθαι τὸ ψήφισμα (=τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ψηφίσματος, τὴν ἐν τῷ ψηφίσματι).—ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον (=τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ἐρωτώμενου=εἰς τὸ ἐρωτώμενον). Πλ.—τέμνω φιλότητα, δοκία, σπονδὰς κλπ. (=συνάπτω διὰ θυσιῶν φιλίαν, συνθήκας κλπ.)

Σημ. β') Τοιαῦτα εἶνε καὶ αἱ συνήθως ποιητικαὶ συντάξεις: ἔειν ὕδωρ, μέλι, γάλα.—ῦειν χουσόν, πνεῖν μύρον, φλόγα, μέγεα, βλέπειν Ἄσπην, κάραμον, δοίγαρον κλπ. ¹⁾

1) πρβλ. μυρίζει τις κρεμμύδι ἢ κρεμμυδίλας, χωματίλας, μόσχο, βασιλικό, ἀρχοντιά, φτώχεια, λάδι βρέχει.

X Β'. Δίπτωτα

α'. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς

X § 129 Οὕτω συντάσσονται,

1) **Τὰ ἀπολαυστικά**: τῶν λόγων ἡμᾶς Λυσίας εἰστί. Πλ.
2) **Τὰ πλησμονῆς σημαντικά**: οὐκ ἐμπλήσετε τὴν θάλασσαν τριήρων. Δ.

3) **Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μανθάνειν τι παρὰ τινος**: μάθε μου καὶ τάδε. Ὑμεῖς δ' ἐμοῦ ἀκούσεσθε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Πλ. — Καὶ μετὰ τῆς παρὰ: διηρώτων ἂν αὐτούς, ἵνα ἅμα καὶ μανθάνοιμί τι παρ' αὐτῶν.

4) **Τὰ ἀνταλλαγῆς, ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως, τιμῆς ἢ ἀξίας σημαντικά (γενικ. τοῦ τιμήματος)**: ἠλλάξαντο πολλῆς ἐσθαιμονίας πολλὴν κακοδαιμονίαν. τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν τὰ γαθὰ οἱ θεοί. Ἐπίχ. ~~μείζονος αὐτὰ τιμῶνται.~~ Θεμιστοκλέα τῶν μεγίστων δωρεῶν ἠξίωσαν. 17. Οὕτω: πολλοῦ τιμῶμαι, ποιοῦμαι, ἠγοῦμαι τι: πολλοῦ ποιοῦμαι ἀκηκοέναι ἢ ἀκήκοα Πρωταγόρου. Πλ.—τοῦτο Φίλιππος ἀπάντων ἂν ἐτιμήσατο πλείστου. Δ.—Καὶ μετὰ τῆς περί, ὅρ. § 158.

5) **Τὰ ῥήματα θαυμάζειν, μακαρίζειν, ἐπαινεῖν, οἰκτιρεῖν κλπ. καὶ τὰ δικαστικά διώκειν, κρίνειν, δικάζειν κλπ. (γενικ. τῆς αἰτίας)**: ζηλώ σε τοῦ νοῦ, τῆς δὲ δειλίας στυγῶ. Σ.—τοὺς ἀγγέλλοντας τὰ τοιαῦτα τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυμάζω. Θ.—δ Μέλιτος ἐγράφατό με ἀσεβείας. Πλ. Ξενοφῶν οὐκ ἐβούλετο τιμωρῆσασθαι τοὺς Θυνοὺς τῆς ἐπιθέσεως.

Σημ. α'. Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ῥημάτων σημαίνει τὸ ἐγκλημα, ἀλλὰ καὶ τὴν ποινὴν μόνη ἢ μετὰ τῆς περί προθέσεως: καὶ θανάτου δὲ οὗτοι κρίνουσι.—ἠπύχον θανάτου (=εἰσῆχον εἰς δίκην, ἧς ποινὴ ὁ θάνατος).—τουτοσί διώκομεν περί θανάτου.

Σημ. β'. Ἐν τῷ θαυμάζειν τί τινος, ἐπαινεῖν τί τινος κλπ. ἡ γενικὴ δηλοῖ τὸ πρόσωπον, οὐ θαυμάζει, ἐπαινεῖ τίς τι: βασιλεὺς ἐθαύμασεν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν. Θ.—τοῦτο ἐπαινώ Ἀγησιλάου. Ξ.—Ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς τίθεται καὶ δευτερεύουσα πρότασις: θαυμάζω τῶν στρατηγῶν ὅτι οὐ χειρῶνται (=τοῦτο ὅτι).—θαυμάζω τῶν προσβυτέρων, εἰ μηκέτι μέμνηται (=τοῦτο εἰ). 18.—ἐπαινώ αὐτοῦ ὅτι τὸ στρατόπεδον ἐποίησατο (=τοῦτο ὅτι).—Οὕτω συντάσσονται καὶ τινὰ ῥήματα αἰσθήσεως ἢ γνώσεως σημαντικά: τοῦ οἴκαδε πλοῦ διεσκόπον ὅπη κομισθήσονται (=τοῦτο, ὅπη). Θ. 1, 52. διαθεώμενος αὐτῶν ὄσσην χώραν ἔχοιεν (=τοῦτο, ὄσσην κλπ.).—πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐσκόπει τοῦτο)

Χρ. Β. Λώλου—Συντακτικόν

πότερα... ἔρχονται ἐπὶ τὸ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζειν. — Καὶ μετὰ τῆς περὶ : ἐσκόπει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ τάδε.

X6) Τὰ καταδικαστικά, καταγιγνώσκω, καταψηφίζομαι, καταδικάζω, κλπ. Ἐπι τούτων ἡ γενικὴ σημαίνει τὸ προσωποῦν, ἡ δὲ αἰτιατικὴ τὴν ποινὴν, πολλάκις δὲ προστιθεται καὶ τὸ ἐγκλημα κατὰ γενικὴν : πολλῶν οἱ πατέρες ἡμῶν μηδισμοῦ θάνατον κατέγνωσαν.⁹ Ἰσ. **X**

Σημ. Μεταφορικῶς καταγιγνώσκω τινὸς ἀσθένειαν, δειλίαν, ἄνοιαν κλπ. = καταδικάζω τινὰ εἰς ἀσθένειαν κλπ. ἐπομένως θεωρῶ τινὰ ἀσθεῖ ἢ, δειλόν, ἄνοον κλπ. Π. ἠθικὸν εἰς τούτου εἶνε : ὀφλισκάνει τις ἄνοιαν (= δίκην ἀνελκῆ), μωρίαν, γέλωτα κλ. = καταδικάζεται τις εἰς ἄνοιαν, ἐπομένως θεωρεῖται ἄνοος, μωρός, γελοῖος κλπ. : καὶ τῶν ἐγὼ μὲν ἄπειμι ὑφ' ὑμῶν θανάτου δίκην ὀφλῶν, οὗτοι δὲ ὑπὸ τῆς ἀληθείας ὀφληκότες μοχθηρίαν καὶ ἀδικίαν. Πλ. ἀπ. 39, 6. — (ὅρ. § 128, σημ. α'.)

X7) Τὸ χωρισμοῦ καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικὰ¹⁾ : οἱ Θεοτάλοὶ ἐκώλυον τὸν Ἀγησίλαον τῆς πορείας. Ξ. **X** ἔπανσαν τὸν Τιμόθεον τῆς στρατηγίας. — τῶν πατρῶων ἐμὲ ἀπεστέρηκε. Δ.

X8) Πολλὰ ῥήματα σύνθετα ἐκ προθέσεων : ἐκβάλλω τί τινος, προτάσσω, προτιμῶ τί τινος. — οὐκ ἄν τὰ τῶν τριάκοντα ἁμαρτήματα ἐμοῦ κατηγοροῦν. Λυσ. **X**

X β'. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ Δοτικῆς

§ 130. Οὕτω συντάσσονται,

1) Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ διδόναι, λέγειν, δεικνύναι : πολλὰ οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις.

2) Τὰ ὁμοιώσεως καὶ ἰσώσεως σημαντικὰ : ὁ σίδηρος ἀμισοῖ τοὺς ἀσθενεῖς τοῖς ἰσχυροῖς ἐν τῷ πολέμῳ.

3) Τὰ μίξεως καὶ συνδιαλλαγῆς : οἶνω κεράσας τὴν κοήνην. — ἐδέοντο τοὺς φεύγοντας συναλλάξαι σφίσι. Θ.

4) Πολλὰ ῥήματα σύνθετα ἐκ προθέσεων : ἐμβάλλω, ἐπιτίθημι, ἀνατίθημι, προστίθημι τί τινι κλ. : τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε. **X**

X γ'. Μετὰ δύο αἰτιατικῶν

§ 131. Μετὰ δύο αἰτιατικῶν, ὧν ἡ μὲν σημαίνει τὸ πρόσωπον (ἄμεσον ἀντικείμενον), ἡ δὲ τὸ πρᾶγμα (ἔμμεσον ἀντικείμενον) συντάσσονται,

1) Κωλύω, εἶργω, λύω, ἐλευθερῶ, κενῶ, χωρίζω, παύω κλπ.

5

1) **Τὰ παιδευτικά** : ἤρξαστό σε διδάσκειν τὴν στρατηγίαν.—
ἐντυχθὴν ἰνῆκει καὶ τὸ ὑπομιμνήσκω καὶ ἀναμιμνήσκω τινά τι :
τοὺς Ἀθηναίους καὶ τάδε ὑπομιμνήσκω. Θ. ~~Χ~~ ἀναμιμνήσω ὑμᾶς
τοὺς τῶν ἡμετέρων προγόνων κινδύνους. Ξ.

~~Χ~~ 2) **Τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά** : ὁ πάππος τὸν
Κῦρον στολὴν καλὴν ἐνέδυσσε.

3) **Τὰ αἰτητικά καὶ στερητικά** ¹⁾ : ἡμᾶς βασιλεὺς τὰ ὄπλα
ἀπαιτεῖ. ~~Χ~~ Σωκράτης τοὺς αὐτοῦ ἐπιθυμοῦντας οὐκ ἐπράττετο
χρήματα. ~~Χ~~ τὴν τιμὴν ἀποστερεῖ με. Δ. ~~Χ~~ Διογείτων τὴν θυγατέρα
ἔκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός. Λυσ.

Σημ. α'. Τὸ εἰσπράττειν, πρᾶττεσθαι, αἰτεῖν, αἰτεῖσθαι δέχονται
καὶ γενικὴν μετὰ τῆς παρὰ : ὡπερ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων εἰσπέρρακται, εἴ τις
τι ἐκεῖνον ὄφειλε. Δ.—ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τούτου.

Σημ. β'. Πολλῶν ῥημάτων ἡ δευτέρᾳ αἰτιζτική εἶναι σύττοιχος : ἕκαστον
εὐεργετεῖν τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν. Πλ.—διέλωμεν αὐτὴν δύο μέρη. Πλ.—πόλλ'
ἀγαθὰ τὴν πόλιν ἐποίησε. Ἰ.—πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φύλον κακὰ πόλλ'
ἀγορεύει. Ἀρφ.—ἡ κατηγορούμενον (§ 30 καὶ 31) : Ἀγησίλαον εἶλοντο βασιλέα.—
Κῦρον σαυράπην ἐποίησε.

~~Χ~~ δ'. Μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς

§ 132. Οὕτω συντάσσονται,

1) **Τὰ μεταλήψεως καὶ μεταδόσεως σημαντικά** : ἡμεῖς μετε-
σχῆκαμεν ὑμῖν ἰσοῶν. ~~Χ~~ πάντων τούτων πολλοὶ κοινωνοῦμεν ἀλλή-
λοις. ~~Χ~~ χροὴ τοῦ βάρους μεταδιδόναι τοῖς φίλοις.

Σημ. Ἡ γενικὴ σημαίνει τὸ ὅλον, ἡ δὲ δοτικὴ τὸ πρόσωπον. ~~Χ~~

~~Χ~~ 2) **Τὰ παραχωρητικά**. ~~Χ~~ Ἡ γενικὴ σημαίνει τὸ πρᾶγμα, ἐξ οὗ
ἀπομακρύνεται τις, ἡ δὲ δοτικὴ τὸ πρόσωπον, χάριν τοῦ ὁποίου
ἀπομακρύνεται. ~~Χ~~ παραχωρῶ τινι τῆς ὁδοῦ. (=παρμερίζω ἀπὸ τὴν
ὁδόν, τὴν ἀφίνω ἀνοικτήν). ~~Χ~~ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας παρε-
χωρήσατε Φιλίππῳ. Δ.—ἔδρας πάντες ὑπανίστανται βασιλεῖ.—Ξ.

Σημ. Ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ἐκφράσεων τιμᾶν τινί τινος (ἐπὶ δικαστοῦ),
τιμᾶσθαι τινί τινος (ἐπὶ διαδίκων) ἡ γενικὴ σημαίνει τὴν ποινὴν, ἡ δὲ
δοτικὴ τὸ πρόσωπον : τιμᾶται μοι ὁ ἀνὴρ θανάτου (=δρᾶζει δι' ἐμέ ποινὴν,
θανάτου). Πλ.

1) Αἰτεῖν, αἰτεῖσθαι, εἰσπράττειν, πρᾶττεσθαι, ἰκτεσύειν, ἐρωτᾶν, ἐξετά-
ζειν, ἀρύπτειν, ἀποκρύπτεισθαι κλ.

X Ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοὶ

§ 133. Οἱ ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοὶ (§ 10) προσδιορίζουσι κυρίως τὰ ῥήματα καὶ ἐκφράζουσι I) τόπον, II) χρόνον, III) τρόπον, IV) ὄργανον ἢ μέσον, V) ποσόν, VI) κατά τι, VII) αἷτιον.

I. Τόπος.

§ 134. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τόπου δηλοῖ στάσιν ἢ κίνησιν. Ὁ προσδιορισμὸς τῆς στάσεως δηλοῖ τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἵσταται τις (ἐν τόπῳ στάσις), ὁ δὲ προσδιορισμὸς τῆς κινήσεως δηλοῖ 1) τὸν τόπον ἐξ οὗ ὀρμάται τι (ἐκ τόπου κίνησις). 2) τὸν τόπον πρὸς ὃν διευθύνεται τι (εἰς τόπον κίνησις). 3) τὸν τόπον δι' οὗ περᾶται (διὰ τόπου κίνησις). X

Σημ. α'. Τὸν προσδιορισμὸν τῆς στάσεως δέχονται τὰ στάσεως σημαντικὰ ῥήματα: ἵσταμαι, κάθημαι, μένω, διατρίβω κλπ. Τὸν δὲ προσδιορισμὸν τῆς κινήσεως τὰ κινήσεως σημαντικὰ ῥήματα: ἔρχομαι, πορεύομαι, βαίνω, τρέχω, σπεύδω, γίγνομαι κτλ.

Σημ. β'. Τὸ γίγνομαι μετὰ τοπικῶν προσδιορισμῶν σημαίνει φθάνω: ἐπεὶ ἐγένοντο ἐγγύς.—ἐπεὶ ἐγένοντο ὑπὲρ τῶν ἐπομένων πολεμίων (=ἐφθασαν ὑπεράνω τῶν πολ.)

X **A'.** Ἡ ἐν τόπῳ στάσις ἐκφέρεται, α') διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιρρημάτων. Τοιαῦτα εἶναι 1) τὰ εἰς οὗ: αὐτοῦ, ἀλλαχοῦ, πανταχοῦ. 2) τὰ εἰς θι: αὐτόθι, ἀλλαχόθι. 3) τὰ εἰς οἰ: οἴκοι, ἰσθμοῖ, Μεγαροῖ. 4) τὰ εἰς ῆσι καὶ ασι: Ἀθήνησι, Ὀλυμπίασι. 5) ἄλλα τινὰ ἐπιρρήματα: ἐκεῖ, ἐνταῦθα, ἐνθάδε κλπ.

β') διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς ἐν: ἐν Ἀθήναις οἴκῳ. X

Σημ. Ἀπρόθετος δοτικῆ (τοπικῆ) τίθεται ἐπὶ τινῶν κυρίων ὀνομάτων: *Μαραθῶνι, Σαλαμίνι, Νεμέα, Ἐλεουσίνι, Πλαταιαῖς, Δελφοῖς*: τῆς *Μαραθῶνι μάχης*. Ἰσ.—αἰσχynomένη τὰ τρόπαια τὰ *Μαραθῶνι καὶ Σαλαμίνι καὶ Πλαταιαῖς*. Πλ.—ἐνίκησεν Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέα. Λυσ.—Ἀκλᾶ καὶ ἐν *Μαραθῶνι*. Λυσ. 104.—ἐν *Πλαταιαῖς*. Πλ.

X **B'.** Ἡ ἐκ τόπου κίνησις ἐκφέρεται, α') διὰ τῶν εἰς θεν ἐπιρρημάτων: *Ἀθήνηθεν, οἴκοθεν, ἐκεῖθεν*. β') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ἐκ ἢ ἀπό: ἐξ ἀγορᾶς ἢ πόθεν *Μενέξενος*; ἐξ ἀγορᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου. Πλ.

Σημ. Ἡ ἐκ=ἀπὸ μέσα, ἢ ἀπὸ=ἀπὸ τὰ περίεξ.

Γ'. Ἡ εἰς τόπον κίνησις ἐκφέρεται,

α') διὰ τῶν εἰς σε, δε ἢ ζε ἐπιρρημάτων: ἐκείσε, οἴκαδε, Ἀθήναζε, Ἐλευσινάδε, καὶ ἄλλων τινῶν: (ποι, ὅποι, ἐνταῦθα, εἴσω,) δεῦρο κλπ.

β') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ἐπί: Κροῖσος ἐπὶ Σάρδεων ἔφυγε (=κατ' εὐθείαν εἰς τὰς Σάρδεις. ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου (=κατ' εὐθείαν εἰς τὴν πατρίδα των). Θ.)

γ') Δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῶν προθέσεων εἰς, πρὸς, ἐπί, παρὰ καὶ ὡς: ἀφικόμενος εἰς Δελφούς.—ἔφυγον πρὸς τὸ ὄρος.—ἔπλεον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμνον. Θ.—πέμπει παρὰ Ξενοφῶντα τοὺς πελταστάς.—προέβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα. Δ. 4, 48. X

Σημ. Ἡ εἰς σημαίνει κίνησιν εἰς τὰ ἔνδον τόπου τινός: εἰς τὴν ἀγορὰν (μέτα εἰς τὴν ἀγορὰν).—ἡ πρὸς σημαίνει διεύθυνσιν πρὸς τόπον ἢ πρόσωπον, ἡ παρὰ καὶ ἡ ὡς διεύθυνσιν πρὸς πρόσωπον καὶ ἡ ἐπί διεύθυνσιν ἀπλῆν ἢ ἐχθρικὴν.

Δ'. Ἡ διὰ τόπου κίνησις ἐκφέρεται, α') διὰ τῶν εἰς ἠ ἀντωνυμικῶν ἐπιρρημάτων: ὥστε μηδὲ ταύτη ἔξοδον εἶναι (=διὰ τούτου τοῦ μέρους) Θ. 1)

β') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ ἢ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς κατὰ: διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται. Δ.—ἐπορεύοντο κατὰ γῆν (=διὰ ξηρᾶς). Θ. X

Σημ. α') ὁ τόπος ἐν γένει ἐκφέρεται καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθίτου, ἰδίᾳ παρὰ ποιηταῖς: οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἵνασι τοῦ πρόσω (=πρὸς τὰ ἐμ-πρὸς).—ἔρχονται πεδίοιο (=διὰ τῆς πεδιάδος). Ἰλ. Β.—Καὶ δι' αἰτιατικῆς: κνίση οὐρανόν Ἰκε. Ἰλ. Α.

β') Μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων τίθεται πολλάκις ὡς ἀντικείμενον αἰτιατικῆ δηλοῦσα τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἡ κίνησις: ἐχώρουσιν τὴν εἰς Θήβας φέρουσαν ὁδόν. Θ.—ἐγὼ δὲ ὄραθιαν καὶ βραχεῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν εὐδαίμωνιαν ἄξω σε.—ἔπλεον τὴν θάλασσαν.—Ἐντεθθεν αἱ ἐπιρρηματικαὶ αἰτιατικαὶ: τὴν ταχίστην (δόν)=τάχιστα, τὴν εὐθείαν, τὴν ἄλλως (ἀγούσιν ὁδόν)=μάτην, μακρὰν κλπ.

πρβλ. γιὰ τὸ γιὰ τὸ πηγαίναμε.

II. Χρόνος.

§ 135. α') τὸ πότε γίνεται τι ἐκφέρεται 1) διὰ χρονικοῦ ἐπιρρηματος: σήμερον, αὔριον, χθὲς κλπ.

2) Διὰ γενικῆς ὀνομάτων φυσικῆς διαιρέσεως τοῦ χρόνου: ἡμέρας, νυκτός, ἑσπέρας, χειμῶνος, θέρους κλπ.: οἱ λαγὼ τῆς νυκτός

1) Ἐκ τῶν ἀντωνυμικῶν ἐπιρρημάτων τὰ εἰς οὐ σημαίνουσι στάσιν, τὰ εἰς οἱ τὴν εἰς τόπον κίνησιν καὶ τὰ εἰς ἠ στάσιν ἢ κίνησιν εἰς τόπον, ἐνίοτε καὶ διὰ τόπου κίνησιν.

βοσειών

νέμονται (=έντος τῆς νυκτός).—οὐ τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἡμέρας οἶμαι τὸ πλοῖον ἦξειν, ἀλλὰ τῆς ἐτέρας. Πλ.

Χ Σημ. Ἡ γενική μετὰ ἀπολύτου ἀριθμητικοῦ ἢ ποσοτικοῦ ἐπιθέτου σημαίνει τὸν χρόνον ἐντός (ἢ ἀπὸ) τοῦ ἰσίου γίνεται τι : βασιλεὺς οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν (=έντος δέκα ἡμερῶν).—πολλοῦ χρόνου αὐτοὺς οὐχ ἔδρακα (=έντος, ἐπομένως ἀπὸ πολλοῦ χρόνου). Ἀρφ. πλ. 98. Ἐντεῦθεν ἡ ἐπιρρηματικὴ γενική τοῦ λοιποῦ (=έντος τοῦ λοιποῦ χρόνου, εἰς τὸ ἔξῃς).

3) Διὰ δοτικῆς ἰδίᾳ ἐπὶ χρονολογίας.

Ἡ δοτικὴ αὕτη δηλοῖ τὸν ὠρισμένον χρόνον καὶ διὰ τοῦτο τίθεται συνήθως μετὰ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ : ὤτετο ταύτη τῇ ἡμέρᾳ οὐ μαχεῖσθαι βασιλέα.—ἡ εἰρήνη ἐλαφηβολιδῶνος ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα ἐγένετο. Δ.—τῷ θέρει τελευτῶντι. Θ.—τῇ ὑστεραίᾳ Κῦρος ἐπορεύετο ἡμελημένως.—Οὕτω τιθενται συνήθως τὰ ὀνόματα τῶν ἑορτῶν : Παναθηναίους, Διονυσίους κλπ.

Χ Σημ. Ἡ δοτικὴ λαμβάνει καὶ τὴν ἐν : ἐν πολέμῳ ἐν εἰρήνῃ (=ἐν καιρῷ εἰρήνης). Ἡ δοτικὴ μετὰ τῆς ἐν δηλοῖ καὶ διάστημα χρονικὸν ἐντός τοῦ ὁποῦοι γίνεται τι : παρήγαγον ἐν τριούιν ἡμέραις τοὺς Ἕλληνας.

4) Δι' ἐμπροσθετου προσδιορισμοῦ : ἐπὶ Κέκροπος, πρὸ μεσημβρίας, περὶ δείλην.

5) διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου (§ 31 α') καὶ χρονικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς. (§ 287, 1).

β') τὸ πόσον χρόνον γίνεται τι ἐκφέρεται δι' αἰτιατικῆς ἀπροσθέτου : ταύτην τὴν ἡμέραν (=κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς). Θ.—ταύτην τὴν νύκτα οὕτω διεγένοντο.—ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς.—εντεῦθεν αἱ ἐπιρρηματικαὶ αἰτιατικαὶ : τὰ τελευταῖα, τὰ νῦν, τὸ πάλαι, τὸ λοιπόν (=τοῦ λοιποῦ) κλ.

Σημ. Ἡ αἰτιατικὴ δηλοῖ τὴν χρονικὴν γραμμὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας γίνεται τι, ἢ γενικὴ (ὡς καὶ ἡ ἐν μετὰ δοτικῆς) δηλοῖ τὴν χρονικὴν γραμμὴν ἐντός (δηλ. κατὰ τι μὴ ὠρισμένον σημεῖον) τῆς ἰσίου γίνεται τι, ἢ δὲ δοτικὴ περιστᾶ τὴν χρονικὴν γραμμὴν συνεπτυγμένην εἰς ἓν σημεῖον, ἐπομένως δηλοῖ αὐτὸ τὸ ὠρισμένον σημεῖον.

Αἱ φράσεις : τρίτην ταύτην ἡμέραν, τέταρτον ἔτος τουτί, τρία ταῦτ' ἔτη κλ. ἔξηγοῦνται : πρὸ δύο ἡμερῶν, πρὸ τριῶν ἐτῶν, πρὸ δύο ἐτῶν.

Τὸ ἀπὸ πότε καὶ ἕως πότε ἐκφέρεται διὰ τῶν καταλλήλων προθέσεων : ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου.—μέχρι τούτου τοῦ χρόνου.

III. Τρόπος

§ 136. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τρόπου ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα πῶς; καὶ ἐκφέρεται,

1) διὰ τῶν τροπικῶν ἐπιρρημάτων : εἰ λέγεις. — σαφῶς κατέμαθον.

2) δι' ἐμπροθέτων προσδιορισμῶν : μετὰ σπουδῆς, διὰ τάχους, ἐκ παντὸς τρόπου, ἐν τάχει, σὺν γέλῳ, κατὰ τάχος κλπ.

3) διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου : Κῦρος αἰωπῆ διήγε. — οὐ γὰρ κραυγῆ, ἀλλὰ σιγῆ προσῆσαν. — Ἐντεῦθεν αἱ δοτικαί, δρόμῳ, βία, σπουδῆ (=μόλις), τῷ ὄντι, τῇ ἀληθείᾳ, δημοσίᾳ, ἰδίᾳ, ταύτῃ, ἄλλῃ, εἰκῆ (ὅπως τύχη), λόγῳ, ἔργῳ, ὀνόματι κλπ.

4) Δι' αἰτιατικῆς ἀπροθέτου : τίνα τρόπον κόψω τὴν θύραν; Ἄρρ. — Ἐντεῦθεν αἱ αἰτιατικαί : χάριν, δωρεάν, δίκην (ὡς), τὸ λεγόμενον (ὡς λέγεται) κλπ.

5) δι' ἐπιθέτου (§ 31 α) ἢ τροπικῆς μετοχῆς (§ 287,6) : ἔπραξε ταῦτα ἄκων. — ζῶσι ληζόμενοι.

IV. Ὀργανον

§ 137. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὄργανου ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα με τί; καὶ ἐκφέρεται,

1) Διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ : ὁρῶμεν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Πλ. — ἔλεγε δι' ἐρομηέως.

2) Διὰ δοτικῆς (ὀργανικῆς) : βάλλοντες λίθοις. Θ.

Σημ. Ἡ ὀργανικὴ δοτικὴ εἶνε συνήθως ἐπὶ τῶν ῥημάτων κολάζειν, ἕμιον, μετρεῖν, κρίνειν, γινώσκειν, τεκμαίρεσθαι κλ. : κολάζω αὐτὸν πάσι κακοῖς. — δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαίρεσθαι (=κ τῶν γεγενημένων). Γ. — γνωσθέντες τῇ σκευῇ τῶν ὀπλων. Θ. 1,8.

138. Ἡ ὀργανικὴ δοτικὴ δηλοῖ πολλάκις συνοδείαν (δοτικὴ τῆς συνοδείας) : ἐπορεύοντο τρισχιλίους μὲν ὀπλίταις ἑαυτῶν, ἵππεῦσι δὲ ἑξακοσίοις. Θ. 1,61. — ἐλθόντων τῶν Περσῶν παμπληθεὶ στόλῳ. — κατέπλευσε ναυσὶν εἴκοσιν. — ἐάλωσαν αἱ νῆες αὐτοῖς ἀνδράσι. Ξ. — πολλοὺς αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημισθῆναι (ἔλεγον). — εἶπεν ἦκειν εἰς τὰς τάξεις αὐτοῖς στεφάνοις. πικδ. 3,3,40.

V. Ποσὸν

§ 139. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα πόσον; καὶ ἐκφέρεται,

1) διὰ τῶν ποσοτικῶν ἐπιρρημάτων, λίαν, ἄγαν, σφόδρα, ἄπει, δίς, τρίς, πολλάκις κλ.

2) διὰ γενικῆς ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῶν σημαίνοντων ἀγοράν, πώλησιν, ἀξίαν κλ. (γενικὴ τοῦ τιμήματος § 129, 4) : πόσον διδάσκει ; πέντε μῶν. Πλ.

3) διὰ δοτικῆς ἐπὶ τῶν παραθετικῶν καὶ τῶν ἐχόντων ἔννοιαν παραθετικὴν (δοτικὴ τοῦ μέτρου) : ἐνιαυτῶ, προσβύτερος.—πολλῶ κρείττων.—ὀλίγω ὕστερον. ~~δέκα ἔτεσι πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας.~~ Πλ.—~~Ἐπύξα προτέρα Κύρου πέντε ἡμέραις εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο.~~ ~~ὑστέρησε τῆς μάχης ἡμέραις πέντε.~~

Σημ. Ἄντι τῆς δοτικῆς πολλῶ, ὀλίγω, τίθεται καὶ ἡ αἰτιατικὴ πολύ, ὀλίγον, πάντοτε δὲ τί, οὐδέν : πολὺ χρησιμώτερος.—ὀλίγον ὕστερον.—μᾶλλον τι, οὐδὲν ἦτιον.—Οὕτω καὶ τοσοῦτω ὄσω καὶ τοσοῦτον ὄσον : ὄσω ἂν πλείονες ἐργάζονται, τόσω πλείονα ἀγαθὰ εὐρήσουσι.—ἠγήσατο τούτους οὐ τοσοῦτον βελτίονας, ὄσον ἐλάττωτας.

4) Δι' αἰτιατικῆς δηλούσης τοπικὴν ἢ χρονικὴν ἔκτασιν : ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσι δύο. ~~Ἀπέχει ἡ Πλάταια Θηβῶν σταδίους ἐβδομήκοντα.~~ Θ.—~~ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας ἐπτὰ.~~

VI. Τὸ κατὰ τι ἢ ἀναφορὰ

§ 140. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ κατὰ τι ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα κατὰ τί ; καὶ ἐκφέρεται,

1) δι' αἰτιατικῆς μόνης ἢ μετὰ προθέσεως : ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλγεῖ. Πλ. ~~καὶ γνώμην ἱκανὸς καὶ τὰ πολεμικὰ ἄκλιμος.~~ Ἡρ. ~~καθαρὸς κατὰ τὸ σῶμα.~~ Πλ. ~~ἐνδοξοτέραν εἰς τὰ πολεμικὰ τὴν πόλιν ἔσεσθαι.~~—~~πρὸς χειμῶνα καρτερικώτατος.~~—~~Τοιαῦται εἶνε αἱ αἰτιατικαί, εὖρος, ὕψος, βάθος, πλῆθος, γένος, ὄνομα, τᾶλλα, τὸ κατ' ἐμὲ κλ. : διὰ μέσης τῆς πόλεως ᾄει ποταμὸς Κύδνος ὄνομα, εὖρος δύο πλέθρων.~~

2) διὰ δοτικῆς : τοῖς σώμασιν ἀδύνατοι, ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι.—~~τῇ φωνῇ τραχύς.~~

3) δι' ἀπαρεμφάτου : ~~Κλέαρχος ὄραν στυγνὸς ἦν.~~—~~δεινὸς λέγειν.~~ Πλ. ἀπ.

Σημ. Τὸ κατὰ τι ἐκφέρεται καὶ διὰ γενικῆς : τέλειος τῆς τοῦ πράγματος ἀρετῆς (=κατὰ τὴν ἀρετὴν.) Πλ.—~~παρθένος γάμου ἤδη ὥραία~~ (=ἄριμος ὑπὸ ἑποψίν γάμου). Ε.

~~Τοιαύτη εἶνε ἡ γενικὴ ἢ ἀναφερομένη εἰς ἐπιρρήματα τρόπου μετὰ τοῦ ἔχειν, ἦκειν, κείσθαι : ~~ἔδιδωξαν ὡς τάχους ἕκαστος εἶχε~~~~

(ὅπως εἶχεν ὑπὸ ἔποψιν τάχους—μὲ ὄλην τὴν ταχύτητα, ἣν εἶχε).—
ἦτις (τάξις) ἄριστα σωματίων ἔχοι (= ὑπὸ ἔποψιν σωματίων). Ἐλ.
3, 4, 16.—οὐκ οἶδ' ὅπως ἔχει παιδείας (= ὑπὸ ἔποψιν παιδείας. Π.—
ἢ Κέρκυρα τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς παράπλου (= ὡς πρὸς
τὸν παράπλου) κεῖται. Α.— χρημάτων εὖ ἤκοντες. Ἡρ.

VII. Αἴτιον

§ 141. Τὸ αἴτιον εἶνε τριῶν εἰδῶν, ποιητικόν, ἀναγκαστικόν,
τελικόν.

α'. Τὸ ποιητικόν αἴτιον εἶνε αὐτὸ τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον καὶ
ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα ὑπὸ τίνος; τίθεται δὲ μετὰ τῶν
παθητικῶν ῥημάτων (§ 110) καὶ ἐκφέρεται,

1) διὰ γενικῆς συνήθως μὲν μετὰ τῆς ὑπό, ἐνίοτε δὲ μετὰ τῆς
πρός, παρὰ καὶ ἐκ: εἰ ἐθέλεις ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τῶν φίλων. ✕ τιμᾶ-
σθαι ὑπὸ τῆς πόλεως. ✕ διήρπαστο ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος
τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα.—Κῦρος ὁμολογεῖται πρὸς πάντων κρά-
τος γενέσθαι.—ὡς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται.—τοῦτό μοι ἐκ
θεοῦ δέδοται.—Πλ. ✕

2) διὰ δοτικῆς συνήθως ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ παρκειμένου.
ὑπερσυντελικῶν, τετελεσμένου μέλλοντος καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέλος
ῥηματικῶν: Θεμιστογένει τῷ Συρακοσίῳ γέγραπται.—ὡς καὶ τοῖς
πάλαιοις ποιηταῖς δεδήλωται. Θ.—λέγουσιν ὡς Ἐρατοσθένει ἐλα-
χιστα τῶν τριάκοντα κακὰ εἰργασται. Δυσ.—περὶ ὧν σοι πρακτέον
ἐστί. Ἴσ.—Καὶ ἐπὶ ἄλλων χρόνων σπανίως: αἱ νῆες τοῖς Κερκῶν
ραίοις οὐχ ἐωρῶντο Θ. 1, 51. ✕

β'. Τὸ ἀναγκαστικόν 1): αἴτιον ἐκφέρεται 1) διὰ γενικῆς μετὰ
προθέσεως (ὑπό, κπὸ, ἐκ, ἔνεκα): οὐκ ἠδύνατο καθεῦδεν ὑπὸ
λύπης.—ἀπὸ τούτου τοῦ τολμήματος ἐπληρέθη. Θ. 2, 25.—ἔνεκα
γῆρας. Πλ. ✕

1) Τὸ ἀναγκαστικόν καὶ τελικόν αἴτιον ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ ἐρώτημα
διὰ τί; Διακρίνονται δὲ, διότι ἐν μὲν τῷ ἀναγκαστικῷ τὸ αἴτιον προηγείται
τῆς πράξεως, ἐν δὲ τῷ τελικῷ ἢ πρᾶξις προηγείται τοῦ αἰτίου: γρῆ δὲ μὴ
μόνον τῶν παρεληλυθότων ἔνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ παραδείγματος
ἔνεκα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. Δυσ. 22. 20.

πρβλ. γυμνάζομαι ἔνεκα τοῦ ὑγιαίνειν (τελ.), ὑγιαίνω ἔνεκα τοῦ γυμνά-
ζεσθαι (ἀνγκ.).

Χ **Σημ.** Ἀπρόθετος γενική τίθεται 1) ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ῥημάτων (§ 129, 5). 2) ἐπὶ τῶν ῥημάτων: θαυμάζειν, μακαρίζειν (§ 129, 5) καὶ τῶν ἀναλόγου σημασίας ἐπιθέτων (§ 81, 3) καὶ ἐπιφωνημάτων (§ 221).

2) διὰ δοτικῆς ἀπρόθετος: δειλία ἔλιπον τὴν τάξιν. Πλ. φιλία καὶ εὐνοία ἐπομένους οὐδέποτε εἶχε Κλέαρχος. Ἡ δοτικὴ τῆς αἰτίας μόνη ἢ μετὰ τῆς ἐπὶ εἶνε συνήθης ἐπὶ τῶν ψυχικοῦ πάθους σημαντικῶν ῥημάτων, χαίρειν, λυπεῖσθαι, ἠδῆσθαι, ἄχθεσθαι κλ.: ὁ Κῦρος ἠδeto τῇ στολῇ. Ξ. χαλεπῶς δὲ ἢ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις φέρουσα ἐπὶ τῇ πολιορκίᾳ τῶν πόλεων. Ξ. Ἐλ. Τὸ μέγα φρονεῖν πάντοτε μετὰ τῆς ἐπὶ: μέγα φρονήσας ἐπὶ τῷ καταβάντι στρατεύματι. Ξ. Ἐλ.

3) δι' αἰτιατικῆς μετὰ προθέσεως (διὰ, παρά, κατά): ἐτετίμητο ὑπὸ Κύρου δι' εὐνοίαν καὶ πιστότητα. οὐδὲ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν ἑαυτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Δ. 4, 11.—οἱ Ἴωνες ἠξίουσαν τοὺς Ἀθηναίους ἡγεμόνας σφῶν γενέσθαι κατὰ τὸ συγγενές. Θ.

Σημ. Περὶ τῶν αἰτιατικῶν τί, τοῦτο, ταῦτα ὄρ. § 127. σημ. α.

4) δι' αἰτιολογικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς (§ 287, 4).

γ'. Τὸ τελικὸν αἶτιον ἐκφέρεται,

1) διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ χάριν, ἔνεκα ἢ ἔνεκεν: ἔνιοι δένδρα μὲν πειρῶνται θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν. Ξ. ἀπ.

2) διὰ δοτικῆς μόνης ἢ μετὰ τῆς ἐπὶ: ἦλοι ταῖς θύραις. ἄνθρωποι τῷ μολύβδῳ (=πρὸς τῆς τῶν μολύβδου).—τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι. Ξ. ἀπ.

3) δι' αἰτιατικῆς μετὰ προθέσεως (εἰς, πρὸς, ἐπὶ, διὰ, κατά): εἰς συμβουλήν παρεκαλεσάτην. Πλ.—ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ. Ξ.—ἀπε δῆμι κατ' ἐμπορίαν. Λυκ. 58.

4) Δι' ἐπιρρηματικοῦ κατηγορουμένου (§ 31, α), διὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ τελικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς (§ 287, 5).

Ἐπιρρήματα

§ 142. Τὰ ἐπιρρήματα ἐκφράζουσι, τόπον χρόνον, τρόπον καὶ ποσόν, προσδιορίζουσι δὲ τὰ ῥήματα, τὰ ἐπιθετα καὶ ἄλλα ἐπιρρήματα.

§ 143. Πολλὰ ἐπιρρήματα συντάσσονται μετὰ πλαγίας πτώσεως, α') Μετὰ γενικῆς. Τοιαῦτα εἶνε τὰ ἐξ ἐπιθέτων συντασσομένων μετὰ γενικῆς (§ 80): ἀξίως λόγου.—Ἔτι δὲ τὸ ἐγγύς, εἴσω, ἔξω,

ἔνδον, λάθρα, πέραν, ἔμπροσθεν, ὄπισθεν, ἐναντίον, χάριν, δίκην κλ.: δίκην κυνός (=ὡς κύων). Αἴσχ. Ἀγ. β.—εἴσω τῆς τάφρου. Ξ. ἄν.—πέραν τοῦ ποταμοῦ.—λάθρα τῶν στρατιωτῶν.—θανάτου δ' ἔγγύς. Πλ.

β') μετὰ δοτικῆς. Τοιαῦτα εἶνε τὰ ἐξ ἐπιθέτων συνταξομένων μετὰ δοτικῆς (§ 43): ὁμοίως ἐκείνῳ.—ἔτι δὲ τὸ ἅμα, ὁμοῦ: ἅμα ἔφ. Θ.—ὁμοῦ τῷ πηλῷ. Θ.

γ') Μετὰ αἰτιατικῆς. Τοιαῦτα εἶνε τὸ ὁμοτικὰ νή, μά. Ἡ αἰτιατικὴ δηλοῖ τὸν θεὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου ὁμνύει τις, τίθεται δὲ τὸ μὲν νή ἐπὶ καταφάσεως (κατομοτικόν), τὸ δὲ μά ἐπὶ ἀποφάσεως (ἀπομοτικόν): εὖγε νή τὴν Ἥραν λέγεις. Πλ. ἀπ.—μὰ τὸν Ἀπόλλω οὐ μὴ σ' ἐγὼ περιοίσομαι. Ἀρφ.—Ἀντὶ τοῦ νή τίθεται ἐνίστη τὸ ναὶ μά: ναὶ μά τοὺς θεοὺς σὲ ἐπαναθεασόμενος ἦα. πκιδ. 5, 4, 11.

Ἐπιρρήματά τινα ἔχουσι διαφόρους σημασίας. Τούτων σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα.

1) ἄγε, ἄγετε (προστακτικὴ τοῦ ἄγω) λαμβάνονται ὡς ἐπιρρήματα παρακελευσματικὰ (=ἐμπρός) καὶ συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς ἀ' προσώπου καὶ μετὰ προστακτικῆς β' προσώπου: ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξεινίον. Ὅδ. Γ.—ἄγετε πειθόμεθα πάντες. Ἰλ.—ἄγε δὴ, ὦ Ἀρδιαῖε, εἰπέ τίνα γνώμην ἔχεις. Ξ. ἄν.—ἄγετε, ὦ ἄνδρες, δειπνήσατε. Ἐλ. 5, 1, 18.

Ὅμοιως συντάσσονται καὶ τὰ λοιπὰ παρακελευσματικὰ ἐπιρρήματα, ἴθι (προστακτικὴ τοῦ εἶμι), δεῦρο, δεῦτε, φέρε: ἴθι ἀναλογισώμεθα Πλ.—ἴθι δὴ νῦν εἰπέ τούτοις. Πλ.—δεῦρό σου στέψω κάρα. Εὐρ.—καὶ μοι δεῦρ', ὦ Μέλητε, εἰπέ. Πλ. ἀπ.—δεῦτε φίλοι, τὸν ξεινὸν ἐρώμεθα. Ὅδ. Θ.—δεῦτε δῶ μοι ἔπεσον. Ἰλ. X.—φέρε ἴδωμεν Πλ.—φέρε εἰπέ. Πλ.

2) αἰεὶ=πάντοτε, μετὰ δὲ συνάρθρου μετοχῆς=ἐκάστοτε: οἱ αἰεὶ δικάζοντες. Δ.

3) ἄλλως=1) κατ' ἄλλον τρόπον, διαφορετικὰ: μὴ ποίει ἄλλως. Πλ. 2) πλὴν τούτου, προσέτι: συγγενεῖς καὶ ἄλλως εὐμενεῖς. Ξ. Ἐλ. 3) ἀπλῶς, μάτην: ἄλλως ἔνεκα λόγου ἐλέγετο. Πλ. 4) ἐν γένει: ἀόριστον καὶ ἄλλως ἀναίσθητον. Πλ.

5) ἄλλως τε καὶ ἢ ἄλλως τε (=καὶ μάλιστα) μετὰ αἰτιολογικῆς, χρονικῆς καὶ ὑποθετικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς: ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ εἰς οὐδένα οὐδὲν ἐνεωτέριζον. Θ.—ἄλλως τ' ἐὰν πρὸς τούτῳ καὶ θρασεῖς ὧσι Ξ. ἀπ.—ἄλλως τε καὶ ἀσεβείας φεύγοντα

ὑπὸ Μελήτου. Πλ. ἀπ.—Καὶ ἄνευ προτάσεως ἢ μετοχῆς : ἀλλως τε καὶ Δεωκράτην. Λυκ. 74.

5) ἀμέλει=βεβαίως (κυρίως προστακτικὴ τοῦ ἀμελῶ=μὴ σὲ μέλη).

7) Ἄντικρό=ἀπέναντι. Ἄντικρος=1) κατ' εὐθείαν : ἀντικρὺς ἰὼν παρεκαθέζετο. Πλ. 2) φανερά : ἀντικρὺς δουλείαν. Θ. 1, 122.—ἀντικρὺς ἐλευθερία. Θ.

8) Ἄρτι, ἀρτίως=πρὸ ὀλίγου. Μετὰ ἐνεστῶτος ἢ παρακειμένου=τώρα ἔα, ταύτην τὴν στιγμὴν : ἄρτι ἦκεις ἢ πάλοι ; Πλ. Κρ. σὺ δὲ ἄρτι πέπυσαι ; Πλ. Πρ.

9) ἀρχήν=1) εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. 2) ἐν γένει, παντελῶς : ἀρχὴν θηρῶν οὐ πρόπει τὰ μήχανα. Σ.

10) αὐ=1) πάλιν. 2) ἐξ ἐναντίας, ἀφ' ἑτέρου : τὰ κατὰ θάλασσαν αὐ διηγῆσομαι. Ξ. Ἑλ.

11) αὐθις=πάλιν. Μετὰ μέλλοντος=ἄλλοτε, ὅτε συνηθέστερον τὸ εἰσκόθις : αὐθις ἐγὼ παρέσομαι πρὸς σέ. Ξ. παιδ.

12) αὐτίκα=1) ἀμέσως. 2) παρὰδείγματος χάριν : πολλῶν ἐψεύσθητε τῆς οὐσίας. αὐτίκα Ἰσχομάχῳ ἕως ἔζη, πάντες ᾤοντο εἶναι ἐβδομήκοντα τάλαντα. Λυσ.

πρὸλ. τὸ ἡμέτερον ἄξαφνα : πρόπει νὰ ἔχη τις κατὰ μέρος ὀλίγα χρήματα διὰ μίαν ἔκτακτον περίστασιν. ἄξαφνα τοῦ συμβαίνει μία ἀσθένεια.

13) δεῦρο 1) τοπικὸν σημαινὸν τὴν εἰς τόπον κίνησιν=ἔδῳ (ᾧπου εἶμι ἐγώ) : ἐλθὲ δεῦρο. 2) παρακλεισματικὸν (ᾧρ. 1). Τὸ δεῦρ' αἰ=μέχρι τοῦδε.

14) Εἶεν συγκαταθετικὸν=ἔστω, πάει καλὰ, πολὺ καλὰ.

15) Εἶτα, ἔπειτα, σημαινέουσι 1) χρονικὴν ἰκολουσίαν. 2) ἐν ἐρωτήσει ἀγανάκτησιν ἢ θαυμασμόν : εἶτα τοῦτον οὐκ ἀποκτενεῖτε ; Λυκ. 78.

16) Ἐνθάδε 1) τοπικὸν ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως (=ἔδῳ, ᾧπου εἶμι ἐγώ) : ἐνθάδε κεῖται.—ἀνέβην ἐνθάδε. Ξ. 2) χρονικὸν =νῶν : πέτομαι δ' ἐλπίσι οὔτ' ἐνθάδ' ὄρῶν οὔτ' ὀπίσω (=οὔτε ἐν τῷ παρόντι οὔτε ἐν τῷ παρελθόντι). Σ.

17) ἐνταῦθα 1) τοπικὸν ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως=εἰς τοῦτον τὸν τόπον (τὸν προμνημονευθέντα). 2) χρονικὸν=τότε.

18) Εὐθύ, τοπικὸν=ἴσια, κατ' εὐθείαν : εὐθὺ Γυνθείου. Ξ. Ἑλ.—Εὐθύς, χρονικὸν=ἀμέσως.

19) *ἤδη* = 1) πλέον : ἐπεὶ δὲ προσεληλύθεσαν. Ξ. παιδ.— 2) μέχρι τοῦδε : ᾧ δεινότατον πάντων, ὅσα προσέκυρσα ἤδη. Σ.— 3) τώρα πλέον : τὰ δίκαια παντάπασιν ἤδη ἀκριβῶ (=ἀκριβῶς γνωρίζω). Ξ. παιδ.— 4) εὐθύς, πάραυτα : ἀναστάντες κατατηφίσασθαι ἤδη. Δ. 18, 10.

20) *μάλιστα* μετ' ἀριθμητικῶν = περίπου : ἐς δ' ἄνδρας διακοσίους μάλιστα. Θ. 3. 20.

21) *μόνον οὐ, μόνον οὐχί*, κολαστικὸν ὑπερβολικῆς ἐκφράσεως = σχεδόν : ὁ παρὼν καιρὸς μόνον οὐχί λέγει φωνὴν ἀφιεῖς. Δ. 1, 2.

22) *δμόσε* = εἰς τὸ αὐτὸ μέρος : χωρεῖν, ἵεναι δμόσε = συναντᾶσθαι, συμπλέκεσθαι, ἔρχεσθαι κατ' ἐπάνω τινός.

22) *ὄσον οὐ, ὄσον οὐπω* = σχεδόν, μετ' ὀλίγον : τὸν μέλλοντα καὶ ὄσον οὐ παρόντα πόλεμον. Θ.—οἱ ἄνδρες ἐπέροχονται καὶ ὄσον οὐπω πάρεσι Θ. 6, 34.

24) *πέραν* = εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος : πέραν τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ. Ξ. ἄν.— *πέρα* = ἔξω, παρά, ὑπέρ : πέρα τοῦ μετροῖον. Δ. 9, 24.— *πέρα τοῦ δέοντος*.— *πέρα τοῦ πρόποντος*.— *πέρα τῆς προθεσμίας*.

25) *πόθεν* ; Μετὰ ἀρνητικὴν ἢ ἐρωτηματικὴν πρότασιν σημαίνει ἔντονον ἄρνησιν : ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα πόθεν ; (=ἀπὸ ποῦ καὶ ὡς ποῦ ; ἄρα οὐδαμῶς). Δ. 18, 52.

26) *πολλάκις*, μετὰ τοῦ εἰ, ἵνα μὴ = ἕως, τυχόν : εἰ ἄρα πολλάκις μὴ προσεσχέκατε τῷ τοιούτῳ. Πλ. Λαχ.

27) *πόρρω καὶ πρόσσω* = 1) μακρὰν : πόρρω τῆς ὑποθέσεως. Ἰσ.— 2) εἰς μεμακρυσμένον σημεῖον : πόρρω μοχθηρίας (=εἰς μεμακρυσμένον σημεῖον, εἰς μέγαν βαθμὸν μοχθηρίας). Ξ. ἀπ.— *πόρρω τῶν νυκτῶν διαλέγεσθαι* (=εἰς προκεχωρηκυῖαν ὥραν. Πλ.— *πόρρω τοῦ βίου*. Πλ. ἀπ. 38.— *πόρρω τῆς ἡλικίας*.

28) *ποτέ* = 1) μίαν φοράν : ἦν ποτε χρόνος.— 2) τέλος πάντων : χρόνω ποτ' εἶπε. Ξ. Ἑλ.— 3) ἐν ἐρωτήσεσι = ἄρα γε : τί ποτε λέγει ὁ θεός. Πλ. ἀπ.— *ποτέ μὲν — ποτέ δέ* = ἄλλοτε μὲν — ἄλλοτε δέ.

29) *πού*, 1) τοπικὸν = κάπου. 2) εἰκαστικὸν = ἕως, νομίζω : οὐδεὶς που τοῦτ' ἀγνοεῖ. Πλ. 3) περίπου : εἴκοσί που στάδιοι. Ἡρόδ.

30) *πῶ, ἔτι*. Τὸ *πῶ* πάντοτε μετ' ἀρνήσεως = ὄχι ἀκόμη : οὐπω καιρός. οὐπω ἴσασι τὴν ἡμετέραν συμμαχίαν. Ξ. ἄν. Τὸ *ἔτι*

μετ' ἀρνήσεως μὲν = ἔχι πλέον : οὐκέτι καιρὸς ὀκνεῖν. Σ. — ἄνευ δὲ ἀρνήσεως = ἀκόμη : πάσχω ἔτι και νῦν. Πλ.

31) **πώποτε** = ποτὲ μέχρι τοῦδε, μετ' ἀρνήσεως και ἄνευ αὐτῆς : οὐδεπώποτε ἐφρόντισας τῶν νέων. Πλ. ἀπ. — εἰς Δελφούς ἦδη πώποτε ἀφίκου ; ἀπ. 4, 2, 24.

32) **τάχα** = τυχῶς. Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ συνήθως ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ἴσως, μεθ' οὗ ἐνίοτε και συνάπτεται : **τάχ' ἄν τις θαρσοίη ὅτι κλ.** Θ. 1, 81. — **τάχ' ἄν ἴσως ἐθελήσειαν.** Θ.

33) **Τάχιστα** μετὰ τῶν χρονικῶν συνθέσεων ἐπ-ί, ἐπειδὴ = ἐθῶς ἀφ' οὗ : οἱ τριάκοντα ἠρέθησαν ἐπεὶ τάχιστα τὰ μακρὰ τεῖχη καθηρέθη. Ἐλ. 2, 3, 11:

Προθέσεις κύριαι

§ 143. Αἱ κύριαι προθέσεις τίθενται διττῶς. 1) ἐν συντάξει μετὰ τινος τῶν πληθίων πτώσεων : κατὰ γῆς, ὑπὸ γῆν. — 2) ἐν συνθέσει : καταλαμβάνω. — σύμμαχος.

§ 144. Ἐκ τῶν προθέσεων ἄλλαι συντάσσονται μετὰ μιᾶς πτώσεως (μονόπτωτοι), ἄλλαι μετὰ δύο (δίπτωτοι) και ἄλλαι μετὰ τριῶν (τριπτωτοι).

Α' Μονόπτωτοι

§ 145. Αὗται συντάσσονται α') μετὰ γενικῆς, β') μετὰ δοτικῆς, γ') μετὰ αἰτιατικῆς.

α'. Μετὰ γενικῆς

1. Ἄντι (= ἀπέναντι).

§ 146. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) ἀπέναντι τοπικῶς και μεταφορικῶς : ἀνθ' ὧν (πιτύων) ἐστηκότες οἱ ἄνδρες (= ἀπέναντι, ὅπισθεν τῶν ὁποίων πιτύων). ἀν. 4, 76. — αἰρετώτερον εἶναι τὸν καλὸν θάνατον ἀντὶ ἀσχροῦ βίου. Ξ. — ἀντὶ πολλῶν ἂν χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω. Δ. 1, 1. — 2) ἀντικατάστασιν και ἰσότητα : ἠρέθη Ξενοφῶν ἀντὶ Προξένου. Ξ. — ἀντὶ κυνὸς εἰ φύλαξ (= ὡς κύων). Ξ. — 3) ἀμοιβὴν και αἰτίαν : τί ἡμῶν ἀντὶ τούτων (= εἰς ἀνταμοιβὴν τούτων) ὑπηρετήσεις ; Ξ. — τοῦτον τιμωρεῖσθε ἀνθ' ὧν ἐποίησε (= δι' ὅσα). Λυσ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἀπέναντι : ἀντιμέτωπος. — 2) ἐναντίον : ἀντιμάχομαι, ἀντίπαλος. — 3) ἀντικατάστασιν : ἀντικαθί-

στημι.—4) ισότητα : ἀντάξιος, ἀντίπαλος (=ἰσόπικλος).—5) ἀμοιβαϊότητι : ἀνταδικῶ.

2. Ἐκ τῆς ἀπὸ (=μακρῶν).

§ 147. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) χωρισμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν : ἀπὸ θαλάσσης (=μακρῶν) ὤκισθησαν. Θ. 1, 16.—λαβὼν ἐξήκοντα ναῦς ἀπὸ τῶν ἐφορμουσῶν (=ἐκ τῶν ἐφορμουσῶν). Θ.—2) τιν ἐκ τινος ἀρχὴν καὶ κίνησιν τοπικῶς καὶ χρονικῶς : ὠρμαῖο ἀπὸ Σάρδεων. Ξ.—εὐθύς ἀπὸ γενεᾶς. Ί.—Ἐκ τούτου μεταφορικῶς σημαίνει α') ἔμμεσον καταγωγὴν : οἱ ἀπ' Ἡρακλέους (=οἱ ἀπόγονοι).—β') αἷτιον (ἀναγκαστικὸν ἢ ποιητικόν) : ἀπὸ τούτου τοῦ τολμήματος ἐπληρέθη (=διὰ τοῦτο).—Θ.—ἐπράχθη ἀπ' αὐτῶν οὐδὲν ἀξιόλογον (=ὑπ' αὐτῶν, κυρίως ἐξ αὐτῶν προσερχόμενον). Θ. 17.—γ') ὄργανον, τρόπον, ὕλην : ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ἡμῖν πολεμεῖ συμμάχων (=διὰ τῶν ἡμετέρων). Δ.—ἀπὸ ταυτομάτου (=αὐτομάτως, μόνον του). Πλ.—εἴματα ἀπὸ ξύλων. Ἡρ.

Ἐκ τῆς ἀπὸ σκοποῦ=ἀνεπιτυχῶς. Πλ.—ἀπὸ οὐτήσους σπεύδειν (=ἄνευ ἡνίων, μὲ χλαυρὰ τὰ ἡνία). Σ.—ἀπ' ἐλπίδων (=μακρῶν, ἐπομένως παρὰ τὴν ἐλπίδα).—ἀπὸ γνώμης (=παρὰ τὴν γνώμην ἢ μετὰ ἀκρίβειας).—ἀπὸ στόματος λέγειν (=ἀπ' ἔξω, ἄνευ γραφοῦ). Πλ.—ἀπὸ γλώσσης (=προφορικῶς).

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) χωρισμὸν, ἀπομάκρυνσιν, ἀποδοτικὴν : ἀποτέμνω, ἀποπέμπω, ἀπομανθάνω (=λησμονῶ), ἀποκτῶμαι (=ἀποβίλλω τὴν κτήνιν, χάνω). 2) ὀπίσω : ἀπαιτῶ, ἀποδίδομαι (=ἴδω ὀπίσω τὸ ὀφειλόμενον).—3) ἐντελῶς, λίαν : ἀπερνώζομαι, ἀποθανυμάζω.

3. Ἐκ τῆς ἐξ (=ἔξω).

§ 148. I. Ἐν συντάξει σημαίνει τὴν ἐκ τῶν ἔνδον τινὸς ἀρχὴν καὶ κίνησιν τοπικῶς καὶ χρονικῶς : ἡ ἀναχώρησις τῶν Ἑλλήνων ἐκ τοῦ Ἰλίου. Θ.—ἀνήγοντο ἐκ τῆς Χίου πελάγιοι. Ξ. Ἐλ.—Ἐπεὶ ἐκ παίδων εἰς ἡβὴν ὠρμαῖο (=ἐκ τῆς παιδικῆς ἡλικίας).—ἐκ ἐσότητος...εἰς γῆρας. Ίλ. Ξ. 86.—ἐκ τοῦ ἀρίστου(=μετὰ τὸ ἄριστον).—ἰδίχ σημαίνει ἄμεσον ἀκολουθίαν τοπικὴν ἢ χρονικὴν : οἱ πόλιν ἐκ πόλεως ἀλλάττοντες Πλ.—ἐκ μὲν εἰρήνης πολεμεῖν, ἐκ δὲ πολέμου πάλιν συμβῆναι. Δ. 1, 120.—ἐλεύθερος ἐκ δούλου καὶ κούσιος ἐκ πτωχοῦ γεγονώς. Δ. Ἐκ τούτου μεταφορικῶς σημαίνει α) καταγωγὴν ἄμεσον : οἱ ἐξ Ἡρακλέους (=οἱ υἱοὶ τοῦ Ἡρακλέους).—2) αἰτίαν, ὄργανον, τρόπον, ὕλην, ποιητικὸν αἷτιον :

πῶς ἔχει ἐκ τοῦ τραύματος ; (=ἐξ αἰτίας τοῦ τραύματος). Ξ. παιδ.—πάτριον ἡμῖν ἐκ τῶν πόνων κτᾶσθαι τὰς ἀρετὰς (=διὰ τῶν πόνων). Θ.—ἐξ ἀπροσδοκίτου ἐπιτίθεσθαι (=ἀπροσδοκίτως). Ξ.—ἐποιοῦντο γεφύρας ἐκ φοινίκων.—ἐκ βασιλέως δεδομένα (= ὑπὸ τοῦ βασιλέως).

Ἐκ τούτου=1) ἕνεκα τούτου. 2) μετὰ τοῦτο.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἔξω : ἐξερχομαι. 2) κατχιωγὴν ἔκγονος. 3) ἐπίτισιν (=ἐντελῶς, λίαν) : ἐξεργάζομαι, ἐκμανθάνω.

4. **Πρὸ** (=ἔμπρός).

§ 149. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) ἔμπροσθεν : Μινῶα ἢ νῆσος κεῖται πρὸ Μεγάρων. Θ.—2) πρότερον : οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες. Ἰσ.—3) ὑπεράσπιον καὶ προτιμίαι : πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει. Ἡρ.—οἶε τινα αἰρήσεσθαι πρὸ ἥττης καὶ δουλείας θάνατον ; Πλ.

II. Ἐν συνθέσει 1) τὰ αὐτά : προτάσσω, προλέγω, προκινδυνεύω, προαιροῦμαι.—2) δημοσίᾳ, ἐνώπιον πάντων : προκηρύττω, προλέγω.

β'. Μετὰ δοτικῆς

1. **ἐν** (=ἐντός).

§ 150. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) τὴν ἐν τόπῳ στάσιν κυρίως καὶ μεταφορικῶς : ἐν Ἀθήναις.—ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἦσαν Ξ.—2) χρόνον : ἐν ταῖς σπονδαῖς. Ξ.—ἐν πέντε ἡμέραις.—3) τρόπον ὄργανον : ἐν τάχει. Θ.—ἐν λόγοις πείθειν (=διὰ λόγων). Σ.—4) μεταξύ ἢ ἐνώπιον (πλήθους) : χαλεπὸν ἐν νέοις ἀνὴρ γέρον. Μ. 693.—τῶν λεγόντων ἐν τῷ δήμῳ. Δ.

Σημ. α'. Ἡ ἐν εὐρεθται καὶ μετὰ γενικῆς νοουμένου τοῦ οἴφ : Ἀρίφρονος ἐπαίδευε. Πλ.—Συνιθέσταντο τό : ἐν Ἄδου. Πλ. ἀπολ.—Οὐδὲ καὶ ἐν ἔμναυτοῦ, ἐν σαυτοῦ (ἀντίθετον τὸ ἔξω ἔμναυτοῦ, σαυτοῦ) : οὐκέτι ἔμναυτοῦ ἦν (=ἐν ἡμῖν κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου πλέον). Πλ.

Σημ. β'. ἐν τινι εἶναι=1) ἐξαρτᾶσθαι ἐκ τινος : ἐν σοὶ πάντ' ἐστί. Ξ. Οἰκ.—2) ἀσχολεῖσθαι περὶ τι : Ἀγησίλαος ἐν τούτοις ἦν. Ξ. Ἑλ.—ἐν μοῦ τινός, ἐν τάξει τινός, ἐν μέρει τινός (=ἀντὶ τινος, ὡς τι) : ἐν προσθήκης μέσῳ (=ὡς προσθήκη) Δ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἐντός : ἐμβάλλειν, ἐμπίπτειν.

2. **σὺν ἢ ζῦν** (=μαζί).

§ 151. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) ὁμοῦ : βασιλεὺς σὺν πολλοῖσιν στορατεύματι προσέρχεται Ξ.—2) βοήθειαν ἢ συμφωνίαν : σ

θεοῖς οὐδενὸς ἀπορήσομεν. Ξ.—σὺν τῷ νόμῳ τὴν ψῆφον τίθεσθαι. Ξ.—3) τρόπον: σὺν γέλωτι ἤλθον. Ξ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ὁμοῦ: *συνεργάζομαι, σύμμαχος*. 2) ἐπίτασιν (=ἐντελῶς, καλῶς): *συγκάλυπτο, συνοροῶ*.

γ. Μετὰ αἰτιατικῆς

Εἰς ἢ ἐς (=μέσα).

§ 152. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) κίνησιν εἰς τὰ ἔνδον τινός: *ἐς μὲν τὴν Ἀττικὴν οὐκ ἐσέβαλον*. Θ.—2) τὸ τέρμα τῆς κινήσεως (τοπικῶς, χρονικῶς, μεταφορικῶς): *ὄρος τὸ πεδῖον περιέχει ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν*. Ξ.—*ἐς τὴν ὑστεραίαν οὐκ ἤκον*(=μέχρι πέρατος) τῆς ὑστεραίας). Ξ.—*τεθραμμένη εἰς πολυσαρκίαν* (=μέχρι πολυσαρκίας).—*εἰς δύναμιν* (=ὅσον φθάνει ἢ δύναμις, κατὰ δύναμιν).—*εἰς ὑπερβολὴν* (=μέχρι ὑπερβολῆς).—*εἰς ἑπτακοσίους* (=μέχρι ἑπτακοσίων, ὡς ἔγγιστα ἑπτακόσιοι).—3) ἀναφορὰν: *πόλεως εὐδοκιμοτάτης εἰς σοφίαν*. Πλ.—4) σκοπὸν: *ἐσθῆτα ἀνδρός τὴν εἰς ἑορτὰς καὶ πόλεμον*. Ξ. οἰκ. 9, 6.

Σημ. α΄. Ἡ εἰς μετὰ αἰτιατικῆς προσώπου σημαίνει 1) τὸν τόπον ἐνθα διαμένει τὸ πρόσωπον: *εἰς ἀπόρους ἀνθρώπους* (=εἰς τὴν χώραν ἀπόρων ἀνθρώπων) Θ. 1, 9.—*εἰσέναι εἰς ὑμᾶς* (=εἰς τὸ δικαστήριόν σας) Πλ.—2) ἐνόπιον: *ἃ εἶπον εἰς ἅπαντας οὐκ ἀρηήσομαι*. Εὐρ.—3) ἀναφορὰν: *τούτοις δὲ ἐς ἀμφοτέρους φίλια ἦν*. Θ. 2, 9.

Σημ. β΄. Ἡ εἰς εὐρηται καὶ μετὰ γενικῆς νοουμένου τοῦ οἴκον: *εἶμι εἰς Ἀγάθωνος*. Πλ. Πάντοτε δὲ λέγεται εἰς Ἄδου. Πλ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) εἶσω: *εἰσέρχομαι*. 2) ἐπίτασιν: *εἰσοροῶ, εἰσακούω*.

Β'. Δίπτωτοι

I. Ἄνᾱ (=ἄνω)

§ 153. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) διεύθυνσιν πρὸς τὰ ἄνω: *τὰ πλοῖα ἀνὰ τὸν ποταμὸν οὐ δύναται πλέειν*. Ἡρ.—2) ἔκτασιν τοπικὴν ἢ χρονικὴν: *ἀνὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνη ἔσται*. Ξ.—*ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον*. Ἡρ.—3) διανομήν: *ἀνὰ πέντε παρασάγγας*. Ξ.—*ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν*.—4) τρόπον: *φεύγουσιν ἀνὰ κράτος* (=μὲ ὄλην τῶν τὴν δύναμιν). ἄν. 1, 10, 15.—*ἀνὰ λόγον* (=ἀναλόγως). Πλ. Φαίδ. 110, δ.

Σημ. Ἡ ἀνὰ μετὰ δοτικῆς εἶνε εὐχρηστος πρὸς ποιηταῖς εἰς δήλωσιν τοῦ ἐπάνω.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἐπάνω : ἀνέρχομαι. 2) ὀπίσω : ἀναχωρῶ. 4) μεταβολὴν ἢ ἀφάρεσιν : ἀναλείθω (=μεταπείθω).— ἀνακαλύπτω (=ἔσσκεπάζω), ἀναπτύσσω (=ἔξειπλώνω). 5) ἐπί- τασιν : ἀναβοῶ.

2. **Κάτω** (=κίτω)

§ 154. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει,

1) κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω : καταβαίνουσα κατὰ τῆς κλίμακος. Λυσ.—ἔτετο κατὰ γηλόφον. Ξ. ἄν.—2) κίνησιν εἰς τι κεί- μενον κάτω ἢ κίνησιν ὑποκάτω τινός : μύθον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέω. Πλ.—καθ' ἱερῶν ὀμνυμι (=ἐπάνω εἰς τὰ ἱερά θείτων τὴν χεῖρά μου). Θ.—ἔδω κατὰ γῆς (=ὑποκάτω, μέσῃ εἰς τὴν γῆν). Πλ.— 3) ἀναφορὰν : ταῦτα κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν (=περὶ πάντων). Ξ. παιδ.—καθ' ἡμῶν ἐγκώμιον. Δ.—4) Ἐναντίον : οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ Τισσαφέρους ἔλεγον.—5) χρόνον : κατὰ παντός τοῦ αἰῶνος. Λυκ. 7.

II. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει,

1) κίνησιν πρὸς τὰ κάτω ἢ διὰ μέσου : ἔπλεον κατὰ τὸν ποτα- μὸν (=πρὸς τὰ κάτω τοῦ ποταμοῦ, ἀντίθετον : ἀνὰ τὸν ποταμὸν, § 153, 1). Ἡρ.—ἐπορεύοντο κατὰ γῆν (διὰ ξηρᾶς). Θ.—2) τὴν ἐν τόπῳ στάσιν (ἐπὶ ἐκτάσεως) : οἱ Ἕλληρες ἐνίκων κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.—3) τὸ ἀπέναντι : ἐνίκων τὸ καθ' ἑαυτοὺς (=τὸ ἀπέναντι αὐτῶν).—4) χρόνον : Ἀνκούργος κατὰ τοὺς Ἡρα- κλείδας ἐγένετο (=κατὰ τὸν χρόνον τῶν Ἡρακλείδων). Ξ.—5) σκο- πὸν : ἀπεδήμει κατ' ἐμπορίας. Λυκ. 58. 6) ἀναφορὰν : τὰ κατὰ Πανσανίαν. Θ. 1, 138.—τὸ κατ' ἐμέ. Ξ.—7) χωρισμὸν ἢ διανο- μὴν : κατὰ σφᾶς αὐτοὺς ἐβουλεύοντο. Θ.—τεταγμένοι κατὰ ἴλας καὶ κατὰ τάξεις.—κατὰ μῆνα.—8) συμφωνίαν : κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν. Ἡρ.—9) τρόπον ἢ αἰτίαν : κατὰ τύχην (=τυχαίως). Θ. 4, 3.— κατὰ τάχος (=ταχέως).—κατὰ φιλίαν αὐτοῦ.

Σημ. κατ' ἄκρης (=ἰλοσχερῶς). Ἰλ. N.—κατὰ νότου (=ὀπισθεν).— κατὰ πόδας (=κατόπιν, ἐκ τοῦ πλησίον).—κατὰ μόνας (=χωριστὰ) Θ.—κατὰ κράτος=1) πάξ, δύναμις, ἐντελῶς : ἐδίωκον κατὰ κράτος. ἄν. 1, 8, 19.—κατὰ κράτος ἐπολιορκεῖτο. Θ. 1, 64.—2) βίη : αἰροῦσι τὴν πόλιν κατὰ κράτος. Ἐλ. 2, 1, 19.

III. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) κάτω : καταβαίνω, κατέρχομαι, κατάγομαι (=καταπλέω). 2) ἐναντίον : κατηγορῶ, καταγελῶ.— 3) ἐπίτασιν : κατακαίω, κατατρούγω. Ὅθεν ἡ ἔννοια τοῦ κακῶς :

καταχρῶμαι (=κακὴν χρῆσιν κάμνω) ἢ τῆς καταστροφῆς: κατα-
χαρίζομαι τὰ δίκαια (=χαρίζόμενος καταστρέφω), κατακνυβέω,
καθηδουπαθῶ τὴν οὐσίαν (=καταστρέφω τὴν περιουσίαν μου
κνυβέων, ἡδουπαθῶν).

Σημ. Κατέροχομαι (ἐπὶ φυγάδων)=εἰπανάρχομαι εἰς τὴν πατρίδα μου.—
κάθοδος=εἰπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα.—κατάγω=εἰπαναφέρω τὸν φυγάδα.—
καταδέχομαι (ἐπὶ πόλεως)=δέχομαι τὸν φυγάδα.

3. **Διὰ** (=διὰ μέσου)

155. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει 1) διὰ μέσου (τοπικῶς, χρονι-
κῶς, μεταφορικῶς): διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται. Δ.—διὰ βίου μένει.
Πλ.—οὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ (=μέχρι τέλους). Σ.—διεξελη-
λύθασιν διὰ πασῶν τῶν ζημιῶν. Θ.—2) διάστημα χρονικὸν
ἢ τοπικόν, μεθ' ὃ γίνεται τι: ἔοικε διὰ πολλοῦ χρόνου σ' ἔορακέναι
(=μετὰ πολὺν χρόνον). Ἀρφ.—διὰ χρόνον (=μετὰ πολὺν καιρὸν).
Θ.—διὰ δέκα ἐπάλλξεων πύργοι ἦσαν(=μετὰ κάθε δέκα ἐπάλλξεις). Θ.

3) ὄργανον, μέσον, τρόπον: δι' ὀφθαλμῶν δρῶμεν. Πλ.—
ἔπραξεν ταῦτα δι' Εὐρυμάχου. Θ. 2, 2.—ἐπελθόντες διὰ τάχους
(=ταχέως). Θ.

II. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει αἷτιον ἀναγκαστικὸν ἢ τελικόν:
δι' ἀρετὴν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν τύχην (Ἀθηναῖοι) ἐνίκησαν. Ἰσ.—
παρασκευαζοντο ὡς αὐτοὶ διὰ τὴν εἰσπραξίν τοῦ θύματος εἰσβα-
λοῦντες=ἵνα εἰσπράξωσι. Θ. 5, 53.

Σημ. Διὰ χειρὸς ἔχω τι (=διαχειρίζομαι, εἰσικῶ).—δι' ὀργῆς ἔχω τινα
(=ὀργίζομαι τινα).—διὰ στόματος ἔχω τινα(=ἔχω τινα εἰς τὸ στόμα μου, ὀμιλῶ
πάντοτε περὶ αὐτοῦ).—διὰ φιλίας, διὰ πίστεως, διὰ παντός πολέμον ἵεναί τινα
(=φέρεσθαι πρὸς τινα μὲ φιλίαν (φιλικῶς), μὲ πίστιν, μὲ πάντα πόλεμον (=
πολεμιώτατα).

III. Ἐν συνθέσει 1) διὰ μέσου: διέρχομαι. 2) μεταξύ: δια-
λείπω, διάλειμμα. 3) χωρισμὸν: διίστημι, διανέμω, διασκορπίζω.

4) διάρκειαν: διαμένω, διατελῶ. 5) ἐπίτασιν: διαφθείρω, διά-
πυρος. 6) ἀμιλλαν ἢ ἀμοιβαϊκότητα: διαπίνομαί τινα (=ἀμιλλώμε-
νος πίνω), διαλέγομαι, διαγωνίζομαι.

4. **ὑπὲρ** (=ὑπεράνω)

§ 156. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει, 1) ὑπεράνω: ὁ Θεὸς ἔθηκε
τὸν ἥλιον ὑπὲρ γῆς. Πλ.—ὑπὲρ τῆς κόμης γήλοφος ἦν.—2) ὑπερά-
σπισιν: καλῶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθνήσκειν. Ἰσ.—3) ἀντι-
κατάστασιν: ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκρινοῦμαι (=ἀντί σοῦ). Πλ.—

Ξενοφῶν ὑπὲρ τῶν στρατιωτῶν εἶπε (=ἕξ ὀνόματος τῶν στρατιωτῶν). ἄν. 5, 5, 13. 4) ἀναφορὰν : ὑπὲρ οὗ νῦν μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν. Λυκ. 7.—5) αἷτιον (ἀναγκαστικὸν καὶ τελικόν) : ὑπὲρ τῶν παρελθόντων ὀλίγους τιμωρησάμενοι. Λυσ.—τὴν δὲ τελευταίην οὖσαν ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. Δ. 4, 43.

II. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει, 1) τὸ ὑπεράνω καὶ πέραν ὀρίου τινός : τοῖς ὑπὲρ Ἑλλάσποντον οἰκοῦσι (=πέραν τοῦ Ἑλ.) ἄν. 1, 1, 9.—Τὸν ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ πόλεμον (=πέραν, πρὸ τῶν Μηδικῶν). Θ. 1, 41.—ὑπὲρ τὸ δέον (=πέραν τοῦ δέοντος).—ὑπὲρ ἡμᾶς (=πέραν τῶν δυνάμεων μας).—ὑπὲρ δύναμιν, ὑπὲρ ἀξίαν.

III. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ὑπεράνω ἢ πέραν : ὑπερὸ κἀθημαι, ὑπερέχω, ὑπερπηδῶ, ὑπερπόντιος. 2) ἐπίτασιν : ὑπερχαίρω, ὑπερμεγέθης 3) ὑπεράσπασιν : ὑπερμαχῶ, ὑπεραπολογοῦμαι τινος. 5) περιφρονησιν : ὑπερορῶ, ὑπερφρονῶ..

Γ'. Τρίπτωτοι

1) Ἄμ. φέ (=ἀμφοτέρωθεν, πέριξ).

§ 157. Μετὰ γενικῆς, δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς, εἶνε συνήθης παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ τοῖς Ἴωσι. Σπανίως ἀπαντᾷ καὶ παρὰ Ξενοφῶντι μετὰ γενικῆς ἢ αἰτιατικῆς ἀντὶ τῆς περὶ : ἀμφὶ μέσας νύκτας. Ξ. ἄν.—ἀμφὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν. Ξ. παιδ.—ἀμφὶ ὧν (=περὶ ὧν) εἶχον διαφερόμενοι. Ξ. ἄν.

Οἱ ἀμφὶ τινα=οἱ περὶ τινα. § 158. III σημ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἀμφοτέρωθεν : ἀμφίστομος, ἀμφίβιος ἀμφίροπος ἀμφιδέξιος.—2) πέριξ : ἀμφίροτος, ἀμφιέννημι.

2. Περὶ (=πέριξ).

§ 158. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει ἀναφορὰν ἢ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος : λέγειν, ἐρωτᾶν, μανθάνειν, φοβεῖσθαι περὶ τινος.

Σημ. Παρ' Ὀμήρῳ ἢ περὶ μετὰ γενικῆς σημαίνει ὑπεροχήν : περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων (=ἕξω τοῦ κύκλου τῶν ἄλλων, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὑπέρτερος κλ.). Ἐκ τούτου αἱ συνήθεις παρὰ τοῖς πεζοῖς φράσεις : περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι τι=θεωρῶ τι σπουδαῖον, φροντίζω πολὺ περὶ τινος.—περὶ πλείονος ποιοῦμαι τι=θεωρῶ σπουδαιότερον, προτιμῶ.—περὶ πλείστου, περὶ παντός ποιοῦμαι τι=θεωρῶ τι σπουδαιότατον, φροντίζω τὰ μέγιστα περὶ αὐτοῦ. Οὕτω καὶ : περὶ πολλοῦ, πλείονος, πλείστου, ὀλίγου, ἐλάσσονος, ἐλαχίστου, οὐδενός ἡγοῦμαι τι (§ 129, 4).

II. Μετά δοτικῆς σημαίνει περίξ : οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῆ δέσση καὶ τὰ ψέλια τὰ περὶ ταῖς χερσὶ. Ξ. παιδ.

Σημ. Τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα συντάσσονται μετὰ τῆς περὶ καὶ γενικῆς ἢ δοτικῆς ἄνευ διαγορᾶς : δείσας περὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ Κύρου.— Ζεὺς ἔδεισε περὶ τῶ γένει ἡμῶν. Πλ. Πρ.

III. Μετά αἰτιατικῆς σημαίνει 1) περίξ : ἀπέστειλαν τὰς ἑκατὸν ναῦς περὶ Πελοπόννησον. Θ.—2) περίπου : περὶ πρῶτον ὕπνον. Θ.—ναῦς καταδύσαντες περὶ ἑβδομήκοντα. Θ.—3) ἀναφορὰν : περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ξ. Ἐλ,

Σημ. Οἱ περὶ τινα=1) αὐτὸς καὶ οἱ ὄπαδοί του: οἱ περὶ Ξεροφῶντα ἔνδον ἦσαν.— 2) οἱ ὄπαδοί του : σημαίνοντων ἀλλήλοις τῶν περὶ Σεύθην.

εἰμι περὶ τι=ἀσχολοῦμαι περὶ τι : περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἦσαν. Ξ. ἄν.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) περίξ : περιτειχίζω, περιβόλος, περίοικος.—2) ὑπεροχὴν : περιεἶμι, περιγίγνομαι (=εἶμαι, φαίνομαι ἀνώτερος).—3) ἐπίτασιν : περιλύπος, περιχαρής.—4) καταφρόνησιν : περιορῶ, περιφρονῶ.

3. Μετὰ (=ἐν μέσῳ, μαζί).

§ 159. I. Μετά γενικῆς σημαίνει 1) ὁμοῦ : ἐπιθυμῶ ἐπισκέψασθαι κοινῇ μετὰ σοῦ. Πλ. Κ.—2) τρόπον : μετὰ κινδύνων τὰς μελέτας ποιούμενοι. Θ.

II. Μετά δοτικῆς παρὰ ποιηταῖς : μετὰ Τρώεσσι (=μεταξὺ τῶν Τρώων).

III. Μετά αἰτιατικῆς σημαίνει 1) κατόπιν (τοπικῶς, καὶ χρονικῶς): οἱ δὲ ἄλλοι μετὰ τοῦτον (καθίσταντο).—Δαρεῖος μετὰ Καμβύσῃν ἐβασίλευσε. Θ.—μετὰ μεσημβρίαν.—Τὸ μεθ' ἡμέραν(=μετὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ἡμέραν).—2) τάξιν, ἰδίᾳ δὲ ἐπὶ τῶν ὑπερθετικῶν : πόταμος μέγιστος μετὰ Ἰστρον (=δεύτερος κατὰ τὸ μέγεθος, ἀμέσως μετὰ τὸν Ἰστρον). Ἡρ.—πόλιν πλουσιωτάτην μετὰ Βαβυλῶνα (ὕστερον ἀπὸ τὴν Β.).—3) μεταξύ : μετὰ χειρὸς εἶχε. Θ. I, 138.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) κοινωνίαν : μετέχω, μεταλαμβάνω. 2) μεταβολὴν : μετανοῶ, μεταγινώσκω, μετοικῶ. 3) κατόπιν : μεταδιώκω, μεθέπομαι). 4) μεταξύ : μεταίχμιον, μέτωπον, Μεθύδριον.

4. Πληρᾶ (=πλησίον).

§ 160. I. Μετά γενικῆς σημαίνει ἀπομάκρυνσιν ἐκ τοῦ πλησίον τινὸς καὶ ἰδίᾳ προσώπου : φάσανον...ἐρουσάμενος παρὰ μηροῦ Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

(=ἄπο τὸ πλάγι τοῦ μηροῦ του).—'Ὡς...παρ' ἀγαθοῦ Τιθωνοῦ ὄρνυτο (=ἄπο τὸ πλευρὸν τοῦ Τιθων.). Ἰλ. Α. 1.—ἐκ τούτου μεταφορικῶς σημαίνει 1) τὸ ἐκ μέρους προσώπου τινός : ἦλθε παρὰ Κνωξάρου ἄγγελος. Ξ.— Οὕτω : ἀκούειν, λαμβάνειν, μαρτάνειν παρὰ τινος.— 2) ποιητικὸν αἷτιον : τὰ παρὰ θεῶν σημαίνοντα, Ξ. παιδ.

II. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει 1) στάσιν πλησίον προσώπου (σπανίως πράγματις) : οἳ ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις. Ξ. παιδ.—ἦν μένης παρ' ἐμοί.—2) κρίσιν : οὗτος παρ' ἐμοί τὸ ὄνομα τοῦτο δίκαιός ἐστι φέρεσθαι (=κατὰ τὴν κρίσιν μου). Ἡρ. 1, 33.

III. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) κίνησιν πλησίον προσώπου τινός : ὁ Χειρίσοφος πέμπει παρὰ Ξενοφῶντα τοὺς πελταστάς. Ξ. ἄν.—γράφει ἐπιστολὴν παρὰ βασιλέα.—2) κίνησιν ἢ στάσιν πλησίον καὶ παραλλήλως τινός : ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ὁδὸν κορήνη. Ξ. ἄν.—οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν οἰκοῦντες. 3) χρονικὴν διάρκειαν : τὸν δόλιον ἄνδρα φεῦγε παρ' ὄλιον τὸν βίον. Μέ. 443.—4) πρᾶξεις : ἡλίου ἐκλείψεις πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημονεύοντα. Θ.—5) αἰτίαν : οὐ παρ' ἐν οὐδὲ δύο εἰς τοῦτο τὰ πράγματα ἀφίχται. Δ. 9, 2.— 6) ἐξαιρέσιν : παρὰ τέσσαρας ψῆφους μετέσχε τῆς πόλεως (=ἔλειψαν τέσσαρες ψῆφοι ἕνα μετὰσχῆ τῆς πόλεως). Ἰσ.—παρὰ μικρὸν ἤλθομεν ἐξανδροποδισθῆναι. Ἰσ. 7, 6. 1).—πρβλ. μικροῦ ἐδέησε. (§ 292, α). 7) τὸ ἐναντίον : παρὰ τὸ δίκαιον.—8) ἐναλλαγὴν : παρ' ἡμέραν.

Σημ. Παρὰ τοσοῦτον κινδύνου (=εἰς τοιοῦτον σημεῖον κινδύνου). Θ.—παρ' ὀλίγον (μικρὸν) ποιουμαι τι (=θεωρῶ τι ὀλίγου, μικροῦ λόγου ἄξιον).—παρ' οὐδὲν τίθεμαι, ἡγοῦμαι, ἄγω τι (=θεωρῶ τι ὡς μηδέν.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἐκ τινος : παραλαμβάνω. 2) πλησίον ἢ σχεδόν : παραπλέω, παρακάθημαι, παρόμοιος, παρεμφερής.—3) ἐναντίον : παράνομος.—4) πλαγίως καὶ κρυφίως : παρεισδύομαι, παρεισφροέω.—5) οὐκ ὀρθῶς : παρακούω, παρανοῶ.

5) **Πρὸς** (=ἐμπρός, ἀπέναντι).

161. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει, 1) ἀπὸ τὸ μέρος τινός: Χαλκίς πρὸς τῆς Βοιωτίας κείται (=ἄπο τὸ μέρος τῆς Β., πρὸς τὴν Βοιωτίαν). Δ. —ἔπεσθε τῶ ἡγουμένῳ τὰ ὑποζύγια ἔχοντες πρὸς τοῦ

1) πρβλ. ἔφηνε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα.

ποταμοῦ. Ξ. ἄν.—Ἐντεῦθεν—ὑπέρ: *Καλλίας δοκεῖ μοι πρὸς Πρωταγόρου εἶναι* (=ὑπὲρ τοῦ Πρωταγόρ.) Πλ.—2) καταγωγὴν: Ἄλκιβιάδης λέγεται πρὸς πατρός μὲν Ἀλκμεωνιδῶν εἶναι, πρὸς μητρός δὲ Ἴπποκρίτου. Δ.—3) ἴδιον, ἀρμόζον: *χρηστοῦ πρὸς ἀνδρός μηδὲν ἐννοεῖν κακὸν* (=ἴδιον χρηστοῦ ἀνδρός). Μέ. 775.—ἄτοπα λέγεις καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ (=ἀρμόζοντα εἰς σέ). Ξ.—4) ποιητικὸν αἷτιον: *ὁμολογεῖται πρὸς πάντων*. Ξ. ἄν.—5) κρίσιν: πρὸς θεῶν ἀτεβήης, πρὸς ἀνθρώπων αἰσχροῦς.—6) ἐνώπιον καὶ ἐπομένως δι' ὄνομα (ἐπὶ ὄρκων καὶ ἱκεσιῶν): πρὸς παίδων καὶ γυναικῶν καὶ θεῶν ἱκετεύω ὑμᾶς. Λυσ.—

II. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει: 1) τό* πλησίον: *Κλέαρχος τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος εἶχε πρὸς τῷ Εὐφρότη ποταμῷ*.—2) προσθήκην: πρὸς τοῖς εἰρημένοις.—πρὸς τούτοις.

III. Μετὰ αιτιατικῆς σημαίνει 1) διεύθυνσιν (ἀπλὴν ἢ ἐχθρικήν): *ἔφευγον οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ ὄρος*.—μάχη Μήδων πρὸς Ἀθηναίους.—*ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους*. Θ.—2) πλησίον ἢ σχεδόν: πρὸς ἐσπέραν ἦν (=σχεδὸν ἐσπέρα). Ξ. Ἐλ.—3) σύγκρισιν: *ἔχουσι χώραν πρὸς τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν ἐλαχίστην*. I.—4) σκοπόν: πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν. Δ.—οἱ πρὸς τοῦτο τεταγμένοι.—5) τρόπον, ἀναλογίαν, συμφωνίαν: πρὸς βίαν (=διαίως).—πρὸς ἡδονὴν (χάριν) λέγειν (=κατὰ τὴν εὐχαρίστησιν τινος λέγειν).—πρὸς δύναμιν τὴν αὐτῶν εἶποι οἶσαι (=ἀναλόγως τῆς δυνάμεώς των). Πλ. πρὸς ταῦτα (=κατὰ ταῦτα).—πρὸς ἀλλὸν ἄλγειν (=σύμφωνα μὲ ἀλλόν).—6) ἀναφοράν: πρὸς χειμῶνα καρτερικώτατος (=ὅσον ἀφορᾷ τὸν χειμῶνα).—ἀνδρῶν ἀγαθῶν πρὸς τὸν κίνδυνον (=ἀπέναντι τοῦ κινδύνου). Λυσ. 82.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) διεύθυνσιν: προσάγω.—2) πλησίον: προσοικῶ, πρόσθητος.—3) προσθήκην: προσκτιῶμαι.—4) συμφωνίαν: προσήκει, ἀπροσδιόνυσος.

6. Ἐπι (ἐπάνω).

162. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει ἐπάνω (τοπικῶς, χρονικῶς καὶ μεταφορικῶς): οὗτ' ἐπὶ γῆς οὐθ' ὑπὸ γῆς. Πλ.—ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων. Θ.—ὁ ἐπὶ τῶν ἄλλων στρατηγός καὶ ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως. Δ. 18. 38.—(πρβλ. ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός). Ἐντεῦθεν σημαίνει 1) σκοπίμον διεύθυνσιν: *Κροῖσος ἐπὶ Σάρδεων ἔφευγε* (=μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ὑπάγη (κατ' εὐθείαν) εἰς τὰς Σάρδεας). Ξ. *παιδ-ἀνεχώρησαν ἐπ' ὄραον*. (+) —2) ἀναφωριστικῶς: *ἠφιοποιήθη* ἀπὸ τοῦ Ἰσοπίουτοῦ Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

φοράν: ἐπὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως οὐδὲν ἔχω τοιοῦτον εἰπεῖν (—ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἡμετέραν πόλιν). Ἰσ.— 3) ἐνώπιον: τὰ ὠμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου. Ἰσαί. 5, 1.— ἢ ἐξάρτησιν: τύρανοι τὸ ἐφ' ἑαυτῶν προορώμενοι (=τὸ σχέσιν ἔχον μὲ αὐτούς). Θ. ἐπὶ προστάτου ὄκει (=ὑπὸ προστάτην, ἔχων προστάτην). Λυσ.— 5) τρόπον: ἐπ' ἀληθείας οὐδεμιᾶς εἰρημένα. Δ.— 6) χωρισμόν: αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἐχώρουν (=καθ' ἑαυτούς). Ξ. ἄν.— Ἐντεῦθεν αἱ στρατιωτικαὶ ἐκφράσεις: ἐτάχθησαν ἐπὶ τριῶν, ἐπὶ τεσσάρων, ἐπὶ τετρακοσίων, ἐπ' ὀλίγων (=εἰς τρεῖς, τέσσαρας, τετρακοσίους, ὀλίγους κατὰ βάθος ἢ πλάτος (μέτωπον).—ἐπὶ φάλαγγος (=κατὰ μέτωπον, φαλαγγιδόν).—ἐπὶ κέρως (=κατὰ παραγωγὴν).

II. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει 1) ἐπάνω ἢ πλησίον: οἱ Θοῤᾰκες τὰς ἀλωπεκάς ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι. Ξ. ἄν.—πόλις οἰκουμένη ὑπὸ Φοινίκων ἐπὶ τῇ θαλάττῃ (ἄμέσως πλησίον).—ἔθεν 2) χρόνον: ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε (=ἐν καιρῷ τοῦ πράττειν). Δ. 4, 20.—ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀλίσκεσθαι. (=ἐπ' αὐτῆς τῆς πράξεως, τῆς κλοπῆς).—Ἔθεν: ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγχειν (=φανερὰ, χειροπιαστά). Λυσ. 7, 42.— 3) κατόπιν ἢ προσθήκη: ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Φεραύλας. Ξ. παιδ.—κάρδαμον μόνον ἐπὶ τῷ σίτῳ (=πρὸς τῷ σίτῳ) ἔχουσι.— 4) αἰτίαν: χαίρειν ἐπ' αἰσχροῖς ἠδοναῖς οὐ δεῖ. Μέ.— 5) σκοπὸν: σύμμαχοι ἐγενόμεθα οὐκ ἐπὶ καταδουλώσει τῶν Ἑλλήνων. Θ.— 6) συμφωνίαν, ὄρον: ἀφιέμεν σε ἐπὶ τούτῳ (=μὲ ταύτην τὴν συμφωνίαν). Πλ. ἀπ.—(ὄτῳ καὶ ἐφ' ᾧ, ἐφ' ᾧτε.— 7) ἐξάρτησιν: ἐφ' ὑμῖν ἐστὶ τούτους κολάζειν (=ἄπὸ σᾶς ἐξαρτάται). Δ. 8, 2.—εἰ ἐπὶ βασιλεῖ γενησόμεθα (=ἐὰν περιέλθωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ βασιλέως).—τὸ ἐπ' ἐμοῖ=ἔ,τι ἐξαρτάται ἐξ ἐμοῦ.—τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀπολώλαμεν (=ἔ,τι ἐξαρτάται ἐκ τούτου).

III. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) ἐπάνω (ἐπὶ κινήσεως): ἀναβάς ἐπὶ τὸν ἵππον. Ξ. ἄν.— 2) τοπικὴν ἢ χρονικὴν ἔκτασιν: τὸ ὄμμα δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι. Ξ.—ἐπὶ δέκα ἔτη. Θ.— 3) διεύθυνσιν (ἀπλην ἢ ἐχθρικὴν): ἐξελαύνει ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν.—ὑπόπιπτον ἤδη ἐπὶ βασιλέα λέναι.— 4) σκοπὸν: ἴτω τις ἐφ' ἕδωρ. Ξ. παιδ.—ἐπὶ κατασκοπὴν τῶν τριήρων.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἐπάνω ἢ πλησίον: ἐπικάθημαι, ἐπιθαλάσσιος.— 2) κατόπιν ἢ προσέτι: ἐπέροχομαι, ἐφέπομαι, ἐπιψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

διδάσκω.—3) διεύθυνσιν: ἐφέλκομαι, ἐπισπῶμαι 4) ἐνκντίον: ἐπιστρατεύω.—5) ἀμοιβαιότητα: ἐπιμυξία, ἐπικοινωνία.

7) Ὑπό (—ὕποκάτω).

§ 163. I. Μετά γενικῆς σημαίνει τὸ ὑποκάτω (ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως): πᾶς ὅ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὁ ὑπὸ γῆς χροσὸς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος. Πλ.—ἐλαβε βοῦν ὑφ' ἀμάξης (=κίτωθεν ἀμάξης). Ξ. ἀν.—Ἐντεῦθεν σημαίνει 1) ποιητικὸν ἢ ἀναγκαστικὸν αἴτιον: ἤδομαι ὑφ' ὑμῶν τιμώμενος. Ξ.—οὗ δυνάμενοι καθεῦθεν ὑπὸ λύπης καὶ πόθου πατρίδων κλ.—2) συνοδείαν: κατέσκαπτον τὰ τεῖχη ὑπ' αὐλητρίδων. Ξ.—Οὕτω: ὑπ' αὐλοῦ, ὑπὸ τυμπάνων χορεύει (=ὑπὸ τὸν ἤχον αὐλοῦ κλ.).

II. Μετά δοτικῆς σημαίνει τὸ ὑποκάτω (ἐπὶ στάσεως): ἔστι δὲ καὶ βασιλεία ὑπὸ τῆ ἀκροπόλει Ξ. ἀν.—ἐντεῦθεν ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς καὶ ἐπιμελείας: τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ὑφ' ἡμῶν, οἱ δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίοις εἰσὶ. Ἰσ.—ὑπὸ παιδοτρίβῃ ἀγαθῷ πεπαιδευμέος. (=ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν). Πλ. Λάχ.

III. Μετά αἰτιατικῆς σημαίνει τὸ ὑποκάτω (ἐπὶ κινήσεως ἢ καὶ στάσεως): ἀπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα. Ξ. ἀν.—ἐν ταῖς ὑπὸ τὸ ὄρος κώμαις ηὐλίζοντο. Ξ.—Ἐντεῦθεν ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς καὶ τοῦ χρόνου: Αἴγυπτος ὑπὸ βασιλεῖα ἐγένετο. Θ. 1, 110.—ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ ἤρος. Θ.—Τό: ὑπό τι=τρόπον τινά, σχεδόν: ταῦτ' ἐστὶν ὑπό τι ἄτοπα. Πλ. Γοργ.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ὑποκάτω: ὑφίσταμαι. 2) ἀνεπαισθήτως καὶ κρυφίως: ὑφαιρῶ, ὑπεισέροχομαι. 3) ὀλίγον: ὑπόπικρος, ὑποπίνω (=κουτσοπίνω). 4) πρότερον: ὑφηγοῦμαι, ὑπαγορεύω.

§ Προθέσεις καταχρηστικαὶ

§ 164. Αἱ καταχρηστικαὶ προθέσεις εἶνε: ἀνευ, ἔνεκα ἢ ἐνεκεν, ἄχρι, μέχρι, πλὴν, χωρὶς, ὥς. Λέγονται δὲ καταχρηστικαί, διότι εὐρίσκονται πάντοτε ἐν συντάξει ἐκτὸς τοῦ πλὴν ἐν τῇ λέξει πλημμυελῆς. Συντάσσονται δὲ ὡς ἑξῆς,

1) ἀνευ μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνει χωρισμόν: ἀνευ τῆς ἐμῆς γνώμης. Ἰσ.

2) ἔνεκα ἢ ἐνεκεν μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνει, α') αἴτιον (ἀναγκαστ. ἢ τελικόν): ἔνεκα τῶν ἀδικημάτων αὐτοὺς ἀπέκτειναν. Λυσ.—ἔνεκα λόγου ἐλέγετο. (=γὰρ νὰ γίνεταί κορηθέντα). Πλ. Κρ. 97.
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ὅσον ἐξαρτάται, ὅσον ἀφορᾷ: ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν ἕνεκά γε τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν.

3) ἄχοι, μέχοι μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνουσι τὸ τέρμα τοπικῶς, χρονικῶς καὶ μεταφορικῶς: μέχοι τοῦ τείχους.—μέχοι ἐσπέρας. Ξ· παιδ.—μέχοι τοῦ δικαίου. Θ.

4) πλὴν μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνει ἐξίχεσιν: ταύτας τὰς κόμας ἐπέτρειπε διαρπάσαι πλὴν τῶν ἀνδραπόδων.—Καὶ ὁμοιοπτότως πρὸς τὸ προηγούμενον, ὅτε λαμβάνεται ὡς σύνδεσμος—εἰ μὴ, ἦ: παντὶ δῆλον πλὴν ἐμοί. Πλ.—οὐκ οἶδα πλὴν ἔν. Σ.

5) χωρὶς μετὰ γενικῆς σημαίνει α') χωρισμόν: ἡ ψυχὴ χωρὶς τοῦ σώματος. Πλ. Φαίδ.—β') προσθήκην: χωρὶς δὲ τούτων (=χωριστά, ἐπομένως (=κοντὰ εἰς ταῦτα). Λυκ. 31.

6) ὡς (=πρὸς) μετὰ αἰτιατικῆς προσώπου: ἀφίκετο ὡς Περδίκκην: Θ· 4, 70.—πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα. Δ.

Παρατηρήσεις περὶ τῶν προθέσεων.

§ 165. Αἱ προθέσεις ἦσαν ἀρχικῶς τοπικὰ ἐπιρρήματα καὶ ὡς τοιαῦτα εὔρηγται συνήθως ἐν τῇ ἐπικῇ γλώσσῃ. Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ μόνη ἢ πρὸς κείται ἐπιρρηματικῶς ἐν τῷ: καὶ πρὸς, πρὸς δέ: τάλαντα ἐνεθήκοντα καὶ μικρόν τι πρὸς. Δ.—ἀσύμφορον, πρὸς δὲ καὶ οὐ δίκαιον Δ.

Σημ. Αἱ προθέσεις συντάσσονται καὶ μετὰ ἐπιρρημάτων: κτήμα ἐς αἰ (=*εἰς* πάντοτε). Θ. 1, 22.—*εἰς ἄπαξ*. Δ. 2, 9.—*ἐς αὔριον*.—*εἰσέτι*, *προσέτι*, *μέχοι τότε* κλ.

§ 166. Ἡ πρόθεσις ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς χωρίζεται τοῦ ῥήματος, μεθ' οὗ συντίθεται, διὰ μιᾶς ἢ πλείονων λέξεων. Τοῦτο λέγεται *τμησις*: ἀπὸ μ' ὀλεῖς (=ἀπολεῖς με). Σ.

§ 167. Αἱ προθέσεις τίθενται πολλάκις παρὰ ποιηταῖς μετὰ τὸ οὐσιαστικόν, εἰς ὃ ἀναφέρονται, ὅτε καὶ ἀναδιβάζουσι τὸν τόνον των. Τοῦτο λέγεται *ἀναστροφὴ*: τῶν ἀνασσόντων ὑπο. Σ.—τοῦ θεοῦ πάρα. Σ.—Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ ἀναστρέφεται μόνον ἢ *περὶ*: σοφίας πέρι. Πλ.—ἀλλοτριᾶς γῆς πέρι.—Θ. Ἡ τοιαύτη ἀναστροφὴ γίνεται καὶ ὅταν ἡ πρόθεσις περιέχη τὴν ἔννοιαν τοῦ *εἶναι* ἢ ἄλλου ῥήματος: *ἐνι*—ἔνεστι. Δ.—*ἐπι*—ἔπεστι.—*πάρα*—*πάρεστι*.—*μέτα*—*μέτεστι*.—*ἀνα*—*ἀνάσ. ηθι*: ἀλλ' ἀνα (=σῆκω). Ἰλ. Ζ, 331.

Σημ. α'. Καὶ αἱ κατὰ χρῆσιν προθέσεις ἕνεκα καὶ ἄνευ τίθενται ἐνίοτε μετὰ τῆν λέξιν, εἰς ἣν ἀναφέρονται: τῶν ἀδικημάτων ἕνεκα.—*ἄν* ἄνευ ἡμῶν
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

οὐκ ἂν δυναίμεθα στρατεύεσθαι. Ξ.—(πρβλ. τῶν ὧι οὐκ ἄνευ=τῶν ἀπαραιτήτων).

Σημ. β'. Ἐάν τὸ οὐσιαστικόν, εἰς ὃ ἀποδιδεδαι πρόθεσις, ἔχει πρὸ ἐκυτοῦ ἐπιθέτου, ἢ πρόθεσις τίθεται πρὸ τοῦ ἐπιθέτου: *παρὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν.*—Ἐνίοτε δὲ ἡ πρόθεσις καίται μεταξὺ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ: οὐδενὶ ξύν γῶ. Πλ.—Οὐδὲν δι' ἄλλο. Ξ.—*τρόπων ἐξ οἴων.* Θ. 2, 36.—ἢ χωρίζει λέξιν σύνθετον: οὐδὲ *παρ' ἐνός* (=παρ' οὐδενός). παιδ. 2, 3, 9.—*μηδὲ μεθ' ἐτέρων* (=μετὰ μηδετέρων) Θ. 2, 67.

§ 168. Πρόθεσις ἀναφερομένη εἰς δύο ἢ πλείονα οὐσιαστικὰ πρατακτικῶς ἢ διαζευκτικῶς συνδεόμενα ἢ τίθενται πρὸ τοῦ πρώτου οὐσιαστικοῦ μόνον, ἐὰν ταῦτα λαμβάνωνται ὡς μία ἔννοια, ἢ ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐκάστου οὐσιαστικοῦ, ἐὰν ταῦτα λαμβάνωνται χωριστὰ ἢ ἐκφέρονται μετ' ἐμφάσεως: *ἀπό τε τῶν νεῶν καὶ τῆς γῆς.*—καὶ *κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.*

Σημ. α'. Οὐσιαστικόν ἀναφερόμενον εἰς διαφόρους προθέσεις πρατακτικῶς συνδεόμενα ἐπαναλαμβάνεται μεθ' ἐκάστην πρόθεσιν: ὅ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὃ ὑπὸ γῆς χρυσός.—πρὸ τῆς μάχης καὶ μετὰ τὴν μάχην ¹⁾.

Σημ. β'. Ἡ πρόθεσις δύναται καὶ νὰ παραλείπεται ὅταν εὐκόλως ἐννοηται: *παρὰ πόλειν αἷς ἂν ἀμφοτέρω συμβῶσι* (=παρ' αἷς). Θ. 1, 27.—*διὰ σοφίαν τινὰ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐσχῆκα.* Ποίαν δὲ ταύτην; (=διὰ ποίαν). Πλ.

§ 169. Τῶν ἀπὸ προθέσεως συνθέτων ῥημάτων τὸ ἀντικείμενον κανονίζεται 1) ἐκ τῆς προθέσεως: *προτρέχω τινος, προσέχω τινι.* 2) ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἀπλοῦ: *καταχωρῶμαι τινι: κενῆ προφάσει ταύτη κατεχωρῶ.* Δ. 17, 150.—3) ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς συνθέσεως: *διαχωρῶμαι τινι* (=ἰποκτείνω).—*καταχωρῶμαι τι* (=καταναλίσκω). Δ. 49, 4.—*καταπολεμῶ τινι* (=πολέμῳ καταβάλλω).

Σημ. Τὸ εὖ ἢ κακῶς πάσχειν ὡς σύνθετα ἐκ τῆς συχνῆς χρήσεως θεωρούμενα λαμβάνουσι καὶ πρόθεσιν: *ἀντ' εὖ ποιεῖν.* Π. *σὺν εὖ πάσχειν* Δ. 8, 65. *σὺν κακῶς ποιεῖν.* Θ. 3, 13.

Χρόνοι τοῦ ῥήματος

Α'. Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς.

§ 170. Οἱ χρόνοι τῆς ὀριστικῆς δηλοῦσι δύο τινὰ, τὸ *χρονικὸν σημεῖον*, καθ' ὃ γίνεται ἢ πράξις, καὶ τὸ *ποιόν(ῆ) τὸν τρόπον* τῆς

1) Τό: πρὸ καὶ μετὰ τὴν μάχην.—μετὰ καὶ ἄνευ ἄρθρου καὶ τὰ παρὸ μοια δὲν εἶναι ὀρθά. πρβλ. ὅμως: ἄλλ' ἢ γὰρ ἐκτός καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ (=ἐκτός ἐλπίδων καὶ παρ' ἐλπίδας) Σ. Ἄντ. 393—περὶ τε ἀμφὶ τε τάφρον. Ἰλ. Ρ. 760.

πράξεως. Τὰ χρονικά σημεῖα εἶνε τρία, παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον, καὶ τὸ ποιὸν τῆς πράξεως εἶνε τριῶν εἰδῶν, διαρκές, στιγμιαῖον, τετελεσμένον. Διὰ τῶν χρόνων λοιπὸν τῆς ὀριστικῆς παρίσταται ἡ πράξις κατὰ μὲν τὸ χρονικὸν σημεῖον ἢ ὡς παρελθοῦσα ἢ ὡς παροῦσα ἢ ὡς μέλλουσα, κατὰ δὲ τὸ ποιὸν ἢ ὡς διαρκῆς ἢ ὡς στιγμιαία (δηλ. ὡς στιγμῆ χρόνου) ἢ ὡς τετελεσμένη ¹⁾.

§ 1) Ἐνεστῶς.

§ 171. Ὁ ἐνεστῶς σημαίνει,

1) πράξιν ἣτις γίνεται (ἐκτυλίσσεται) ἐν τῷ παρόντι: ὁ μαθητὴς γράφει.

Σημ. Ἡ πράξις διὰ τοῦ ἐνεστῶτος παρίσταται ἢ ὡς γινομένη μόνον ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ λόγου, ἢ ὡς διαρκῆς ἢ ἰσχύουσα πάντοτε: ἀστράπτει.—ἰκετεύομεν σε πάντες (τώρα τοῦ ἐμιλοῦμεν).— δύο βασιλεῖς ἀρχοῦσιν ἐν Σπάρτῃ.— τῆς ἀρετῆς οὐδὲν κτήμα σεμνότερον οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστι.

2) Πράξιν ἐπαναλαμβανομένην (ἐνεστῶς τῆς συνηθείας): πλοῖον οἱ Ἀθηναῖοι εἰς Δῆλον πέμπουσι. Πλ.—οὗτος μὲν ὕδωρ, ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω.—Δ.

πρβλ. δὲν τρώγει τὸ τυρί.—Σηκῶνομαι πρῶτ'.

3) Πράξιν σκοπούμενην (ἐνεστῶς προσπαθείας): προειπόντων ὅτι τὴν Ἑλλάδα ἐλευθεροῦσι (=ζητοῦσι νὰ ἐλευθερώσωσι). Θ. 2, 8.—ταύτην πείθουσιν ἡμᾶς ἀποβαλεῖν(=πειρῶνται πείσαι). Ἰσ. 6, 12.

1) Πίναξ τῆς σημασίας τῶν χρόνων τῆς ὀριστικῆς.

	Παρελθόν	Παρὸν	Μέλλον
Διαρκές	Παρατατικὸς ἔγραφον	Ἐνεστῶς γράφω	Μέλλον γράψω=θὰ γράψω
Στιγμιαῖον	Ἀόριστος ἔγραφα	Ἐνεστῶς γράφω	Μέλλον γράψω=θὰ γράψω
Τετελεσμένον	Ὑπερσυντέλικος ἐγγράφειν=εἶχον γράψῃ	Παρακειμένος γέγραφα=ἔχω γράψῃ	Τετελ. Μέλλον γεγραφώς ἔσομαι=θὰ ἔχω γράψῃ

Σημ. Κατὰ ταῦτα οἱ τύποι τῶν χρόνων ὄφειλον νὰ εἶνε ἐννέκ. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ εἶνε ἐπτὰ, ἐν δὲ τῇ ἐμιλουμένη ὀκτώ, διότι ἔχει αὕτη τρεῖς τύπους τοῦ μέλλοντος, τοῦ διαρκοῦς (θὰ γράψω), τοῦ στιγμιαίου (θὰ γράψω, καὶ τοῦ τετελεσμένου (θὰ ἔχω γράψῃ).

§ 172. Ὁ ἐνεστώθς τίθεται καὶ ἀντὶ ἄλλων χρόνων :

1) ἀντὶ ἀορίστου ἐν ζωηρᾷ διηγήσει (ἱστορικὸς ἐνεστώθς): αἱ τριάκοντα νῆες τῶν Ἀθηναίων ἀφικνοῦνται εἰς τὰ ἐπὶ Θοράκης καὶ καταλαμβάνουσι Ποτίδαιαν.—Θ.

πρβλ. ἀκῶ τὸν ἄνεμο καὶ ἀχει καὶ τῆς ὀξίης καὶ τρίζουν.—Στέκω καὶ τὰ συγκορωτῶ, στέκομαι καὶ τοὺς λέγω.

2) ἀντὶ μέλλοντος εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀφεύκτως γενησομένου, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων: μικρὰ εἰπὼν ἤδη καταβαίνω. Αἰσχ. 2, 183.

πρβλ. πῆγαινε καὶ ἔρχομαι.— ἔρχεται αὔριον.

Σημ. Ὁ ἐνεστώθς εἶμι ἐν μὲν τῇ ἱριστικῇ λαμβάνεται ὡς μέλλον, ἐν δὲ τῇ εὐκτικῇ, ἀπαρεμφάτῃ καὶ μετοχῇ ὡς ἐνεστώθς ἢ μέλλον.

3) ἀντὶ παρακειμένου: (τὸν Παλαμήδην) πάντες ὑμνοῦσιν, ὡς διὰ σοφίαν φθονηθεὶς ὑπ' Ὀδυσσεῶς ἀπόλλυται (=ἔχει ἀπολεσθῆναι). ἀπ. 4, 2, 33.—δός δὴ μοι τὴν ἐπιστολήν, ἣν, ὡς οὐχ ὑπήκουον οἱ Θηβαῖοι, πέμπει (=πέπομφε) πρὸς τοὺς συμμάχους ὁ Φίλιππος. Δ.—Οὕτω τίθενται συνήθως οἱ ἐνεστώθς: ἀκούω (=ἔχω ἀκούσῃ), πυνθάνομαι, μανθάνω, νικῶ, ἀδικῶ, φεύγω: ἀπαγγέλλετε Ἀριάφ ὅτι ἡμεῖς νικῶμεν βασιλέα. Ξ.—εἰ δὲ μὴ ἀδικεῖ (=ἔχει ἀδικήσῃ), φεύγει (=ἔχει φύγῃ) ἐκ τοῦ στρατεύματος δεΐσας μὴ ἀποθάνῃ. Ξ.

Σημ. Τὸ ἤκω (ἔχω ἔλθῃ) καὶ οἴχομαι (=ἔχω ἀπέλθῃ) ἔχουσι πάντοτε παρακειμένου σημασίαν: ἡμεῖς μόλις ἀφικνεῖσθε, ὅποι ἡμεῖς πάλα ἤκομεν. Ξ.—οἶδα ὅπῃ οἴχομαι. Ξ. ἀν.

2. Παρατατικὸς

§ 172. Ὁ παρατατικὸς εἶνε διὰ τὸ παρελθόν, ὅ,τι ὁ ἐνεστώθς διὰ τὸ παρὸν καὶ σημαίνει,

1) πρᾶξιν γινομένην ἐν τῷ παρελθόντι διαρκῶς: χθὲς ἔγραφον.

2) πρᾶξιν ἐπαναλαμβανομένην (παρατατικὸς τῆς συνηθείας): Σωκράτης ὥσπερ ἐγίνωσκεν, οὕτως ἔλεγε. Ξ.

3) πρᾶξιν σκοπομένην (παρατατικὸς τῆς προσπαθείας): Νέων ἔπειθεν αὐτοὺς ἀποτρέπεσθαι (=ἐπειράτο πείσαι). Ξ. ἀν.

Σημ. Ὅσων ῥημάτων ὁ ἐνεστώθς ἔχει σημασίαν παρακειμένου, ὁ παρατατικὸς ἔχει σημασίαν ὑπερσυντελικού: ἐνίκων (=ἤμην νικητής).—ἔφευγον (=ἤμην φυγᾶς).

Σημ. β'. οἱ παρατατικοὶ ἤκον καὶ φλόμην ἔχουσι σημασίαν ὑπερσυντελικού καὶ συνηθέστερον ἀορίστου, τὸ δὲ ἔφη (=εἶπε) ἀορίστου.

3. Ἀόριστος

173. Ὁ ἀόριστος σημαίνει πράξιν γενομένην ἀπλῶς ἐν τῇ παρελθόντι : χθὲς ἔγραψα.

Σημ. α'. Διὰ τοῦ παρατατικοῦ παρίσταται ἡ πράξις ὡς ἐκτυλισσομένη κατὰ τὰ διὰφορα αὐτῆς σημεῖα, ἐπομένως ὡς διαρκούσα, διὰ δὲ τοῦ ἀορίστου ὡς συνεπτυγμένη εἰς μίαν στιγμὴν, ἐπομένως ὡς στιγμιαία ἢ διάρκεια δὲ τῆς πράξεως ἐγλοῦται διὰ προσδιορισμοῦ : ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος, ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. — ἐβασίλευσε πενήτηκοντα ἔτη.

Σημ. β'. Ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῶν σημαίνοντων κατάστασιν ὁ ἀόριστος σημαίνει πολλάκις ἀρχὴν καὶ εἴσοδον εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην (ἐναρκητικὸς ἀόριστος) ἄρξας (= ἄρχων γενόμενος). Ἐ' ἀπ. — βουλευσας γάρ ποτε (= ἐκλεχθεὶς βουλευτῆς). — ἐπειδὴ Θησεὺς ἐβασίλευσε (= ἀνέλαβε τὴν βασιλείαν), εἰς τὴν νῦν πόλιν συνήκισε πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἀττικῇ. Θ. — Ἡ τοιαύτη ὁμῶς σημασία ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν συμφραζομένων : μετὰ δὲ τοῦτον (λέγουσι) βασιλεύσας (= ὅτι ἀνέλαβε τὴν βασιλείαν) ἄνδρα τυφλόν..... ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος κλ. Ἡρ. — βασιλεύσας δὲ τὸν Χέοπα ἔλεγον πενήτηκοντα ἔτη (= ὅτι διετέλεσεν ἐν τῇ βασιλείᾳ). Ἡρ.

§ 174. Ὁ ἀόριστος τίθεται πολλάκις ἀντὶ ἐνεστώτος εἰς δήλωσιν τοῦ συνήθως γιγνομένου (γνωμικὸς ἢ ἐμπειρικὸς ἀόριστος) : κάλλος μὲν ἢ χρόνος ἀνήλωσεν ἢ νόσος ἐμάρανε.. .. ὄμνη δὲ μετὰ φρονήσεως μὲν ἀφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἔβλαψε. Ἰσ.

Σημ. α'. Ὁ ἀόριστος οὗτος εἶνε συνήθης ἐν ταῖς γνωμικοῖς (καὶ ἐν ταῖς παραβολαῖς παρὰ ποιηταῖς). Γνωμικὸν δὲ λέγεται κρίσις γενική, ἧς τὴν ἀλήθειαν ἐβεβαίωσεν ἡ πέτρα.

Σημ. β'. Ὁ ἀόριστος τίθεται καὶ εἰς ἐρωτήσεις εἰσαγομένας διὰ τοῦ τί οὐ ἢ τί οὖν οὐ εἰς δήλωσιν ἐντόνου παρακλεύσεως καὶ ἀνυπομονησίας τοῦ λέγοντος νῆ ἔξ ὡς γενομένην τὴν ἐπιθυμητὴν εἰς αὐτὸν πράξιν : τί οὖν οὐ διηγῆσαι ἡμῖν τὴν συνουσίαν (= διὰ τί δὲν μᾶς διηγῆθης τόσῃ ὥραν, ἐπομένως διηγῆθητι τάχιστα). Πλ. — τί οὖν οὐ καὶ Πρόδικον ἐκαλέσαμεν (= καλέσωμεν οὖν εὐθύς). Πλ. — Τὸ τοιοῦτον ἐκφέρεται καὶ δι' ἐνεστώτος, ἀλλ' ἀσθενέστερον : ἀλλὰ τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν; (= βαδίζωμεν). Πλ.

4. Μέλλον

§ 175. Ὁ μέλλον σημαίνει,

1) πράξιν μέλλουσαν νὰ γίνῃ ἢ ἀπλῶς (στιγμιαίως) ἢ διαρκῶς : γράψω (= θὰ γράψω ἢ θὰ γράφω).

2) πράξιν, ἣν θέλει, δύναται, πρόκειται ἢ πρέπει νὰ ἐκτελέσῃ τις : κακοὶ εἰσιν, οἳ τῶν μὲν ἀγαθῶν τῶν τῆς πόλεως μεθέξουσι

(=βούλονται μετέχειν). Λοκ. 133.—δεῖ τὸν ὀρθῶς βιωσόμενον τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἑαυτοῦ ἔαν (=τὸν βουλόμενον ζῆν ὀρθῶς). Πλ.—ἄξει αὐτοὺς εἰς χωρίον ὅθεν ὄψονται (=δύνανται ἰδεῖν) θάλασσαν). Ξ. ἀπ.—εἴ γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι (=ἔαν πρόκειται νὰ πεινάσωσι) Ξ. ἀπ.—ἐπελαθόμεν ὅτι καὶ ὄψον ἔξουσι (=δεῖ ἔχειν αὐτούς).

Σημ. α'. Ὁ μέλλων τίθεται ἐνίοτε ἀντὶ προστακτικῆς ἐπὶ μετρίας προσταγῆς : πρὸς τὰς πράξεις ὅσων ἂν θέλῃ (=δύνασαι νὰ κάμῃς, κάμε). Ὁρ. καὶ § 236, σημ.

Σημ. β'. Διὰ τοῦ μέλλω μετ' ἀπαρεμφάτου ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος καὶ σπανίως ἀορίστου σχηματίζεται ὁ περιφραστικὸς μέλλων, ὅστις σημαίνει πράξιν, ἣν μελετᾷ τις νὰ πράξῃ : μέλλω ἡμᾶς διδάξαι. Πλ. ἀπ.—τοῦ κασιγνήτου τί φῆς, ἤξοντος ἢ μέλλοντος (ἤξειν) (=ἔτι θὰ ἔλθῃ ἢ ὅτι μελετᾷ). Σ. Ἠλ. 317.

Σημ. γ'. Μέλλω μετ' ἀπαρεμφάτου σημαίνει α') σκοπεῦν νὰ, ὅθεν ἀναβάλλω : γύναι, τί μέλλεις κομίζειν δόμων τόνδ' ἔσω. Σ.—β') πρέπει, πρόκειται, ἐπόμενον εἶναι : εἶπερ μέλλει πόλις εἶναι (=ἔαν πρόκειται). Πλ. Πρ.—σύντεμέ μοι τὰς ἀποκρίσεις εἶπερ μέλλω σοι ἔπεσθαι (=ἔαν πρόκειται, ἔαν θέλῃς). Πλ. Πρωτ.—καὶ ἔμμελλον οἱ μὲν τινες ἀμαρτήσεσθαι, οἱ δὲ πλείους τεύξεσθαι τοῦ ἀληθοῦς λογισμοῦ (=καὶ ἐπόμενον ἦτο). Θ. 3, 20.

τί δ' οὐ μέλλω ; (=πῶς ὄχι ; ναί.) Ξ. Ἐλ. 4, 2, 6.—πῶς οὐ μέλλει ; (=πῶς δὲν πρέπει ; πῶς δὲν εἶνε ἐπόμενον ;) : πῶς δ' οὐ μέλλει τὸ σφώτατον κάλλιον φαίνεσθαι. Πλ. Πρ. 309, γ'.

5. Παρακείμενος

§ 176. Ὁ παρακείμενος σημαίνει,

α') πράξιν τετελεσμένην ὡς πρὸς τὸ παρὸν, καὶ διαρκουσαν ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς : ὁ πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς ἀπεστέρηκε, καὶ γὰρ πενεστέρους τεποίηκε καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκε καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς (=μᾶς ἔχει ταλαιπωρήσει καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ταλαιπωρίας ἐξακολουθοῦσι). Ἰζ.—Οἱ πολέμοι ἐπιωρῆκασιν καὶ σπονδὰς λελύκασιν. Ξ. ἀν.—ἀκήκοα τοῦνομα, μνημονεύω δ' οὐ. Πλ.

β') τὴν ἐκ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως προκύψασαν κατάστασιν. Ὁ τοιοῦτος παρακείμενος εἶνε συνήθης πρὸς Ὀμήρω καὶ ἔστι γαῖται δι' ἐνεστώτος ἢ περιφραστικῶς : ὅς Χρῦσην ἀμφιβέβηκας (=προστατεύεις). Ἰλ. Α, 37.—νεφέλη δὲ μιν ἀμφιβέβηκε (=τὴν περικλύπτει).—οὕρεσι περιεστεφάνονται πᾶσα Θεσσαλίη (=περιστέφεται). Ἡρ.—ἔστιν οὐσίνας τεθαύμακας (=θαυμάζεις) ἐπὶ σοφίᾳ;

Ξ. ἀπ.—καὶ οὕτω πεπίστευκας σαυτῶ (=ἔχεις πεποιθήσῃν, πιστεύεις). Πλ. Πρωτ.—τέθνηκε (=νεκρὸς ἔστι).—τέταται (=ἐκτείνεται) Θεοκρ. εἰδ. 11, 30.—Καὶ περιφραστικῶς : καὶ εἰ τετελεσμένον ἔστί (δηλ. μέχρι τοῦδε, ἐπομένως ἐκτελεῖται). Ὅδ. Ε, 90.

Σημ. α'. Ἐκ τούτου πολλοὶ παρακείμενοι ἔχουσι σημασίαν ἐνεστώτος : οἶδα, δέδοικα, εἶωθα, εἶοικα (=ἔμοιξ' ὦ, φαίνομαι), κέκτημαι (=ἔχω), μέμνημαι κλ.

Σημ. β'. Ὁ παρακείμενος ἐπὶ τῆς ε' σημασίας αὐτοῦ ἐνίοτε περιφράζεται διὰ τοῦ ἔχω καὶ τῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου ἢ τοῦ ἀορίστου : οἶά μοι βεβουλευκῶς ἔχει (=βεβούλευκε, σκέπτεται). Σ.—σοῦ ε' ἔγωγε θαυμάσας ἔχω τότε. Σ.—πρβλ. ἔχω γράψῃ, ἔχω γραμμένον.

6. Ὑπερσυντελικὸς

§ 177. Ὁ ὑπερσυντελικὸς εἶνε ὁ παρακείμενος τοῦ παρελθόντος καὶ σημαίνει πράξιν τετελεσμένην καὶ διαρκούσαν κατὰ τὰ ἑαυτῆς ἀποτελέσματα : ἐδήλωσαν τῆς Ἀττικῆς τὰ τε πρότερον τετμημένα, εἴ τι ἐβεβλαστήκει, καὶ ὅσα ἐν ταῖς πόλιν εἰσβολαῖς παρελέλειπτο. Θ.

Σημ. α'. Ὁ ὑπερσυντελικὸς ἰσοδυναμεῖ πολλάκις μὲ παρατατικόν : ἔγχεα δὲ σφιν ὄθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο (=ἦσαν ἐμπεπηγμένα, ἴσταντο ὄρθια). Ἰλ. Κ. 150.—ἐτετίμητο γὰρ ὑπὸ Κύρου δι' εὐνοίαν (=εἶχε τιμηθῆ, ἐτιμάτο). Ξ. ἀν.—οὓς γὰρ παρὰ Κύρον ἔλαβε τρισχιλίους δαρεικοὺς, διεσεσῶκει (=διέσωξεν). Ξ.—ἐτεθνήκει (=ἦτο νεκρὸς).—ἡ θύρα ἀνέφωκτο καὶ πόλιν (=ἦτο πάντοτε ἀνοικτή). Ξ.

Σημ. β'. Ἐκ τούτου οἱ ὑπερσυντελικοὶ τῶν ῥημάτων, ὧν ὁ παρακείμενος ἔχει σημασίαν ἐνεστώτος (§ 176, σημ. α) ἔχουσι σημασίαν παρατατικῆς : ἦδεν (=ἐγνώρισον).—ἔδεδοίκειν.—ἐμεινήμην.—ἐκεκτήμην. κλ.]

7. Τετελεσμένος μέλλον

§ 178. Ὁ τετελεσμένος μέλλον εἶνε ὁ παρακείμενος τοῦ μέλλοντος καὶ σημαίνει,

1) πράξιν τετελεσμένην ἐν τῷ μέλλοντι καὶ διαρκούσαν κατὰ τὰ ἑαυτῆς ἀποτελέσματα : ἐάν με ἐλέγξης, μέγιστος εὐεργέτης ἀναγεγρόσῃ (=θὰ εἶσαι ἀναγεγραμμένος).— Πλ.— τεθνήξει οὗτος (=νεκρὸς ἔσται).— (ἡ θύρα) ἀνεσφίξεται καὶ νῦν (=θὰ μένη ἀνοικτή). Ξ. Ἐλ.—Καὶ περιφραστικῶς : ἡ πόλις ἔσται τετειχισμένη.

2) τίθεται ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ μέλλοντος καὶ σημαίνει τὸ ἀφύκτως γενησόμενον ἢ τὸ πρέπον νὰ γείνη : φράζε καὶ πεπράζεται. Ἄρρ.— ὦδε γὰρ ἐξεροέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται (=ἀφύκ-

κτως τελεσθήσεται).—εἰσῆσεται γὰρ τάληθές (=πρέπει νά λε-
χθῆ). Ἰσ. 7, 76.

Σημ. Ὁ τετελεσμένος μέλλον τῶν ῥημάτων ὧν ὁ παρακείμενος ἔχει
σημασίαν ἐνεστώτος λαμβάνεται ὡς ἀπλοῦς μέλλον: εἶσομαι, κεκτήσομαι
(=θα ἔχω).

Β' Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων

§ 179. Ἐν ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσιν, τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ με-
τοχῇ οἱ χρόνοι ἐκφράζουσι μόνον τὸ αὐτὸ ποῖον τῆς πράξεως, ὅπερ
ἐν τῇ ὀριστικῇ, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ αὐτὸ χρονικὸν σημεῖον.

§ 180. Ἐπὶ τούτων ἰσχύουσι τὰ ἑξῆς,

α'.) Ἐν ταῖς κυρίαις προτάσεσι πάντες οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτι-
κῆς, εὐκτικῆς καὶ προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ μέλλον: ἴω-
μεν καὶ ἀκούσομεν τοῦ ἀνδρός. ὦ θεοί, δοῦτε μοι καλῶ γενέσθαι
τᾶνδοθεν] πλοῦσιον δὲ νομίζοιμι τὸν σοφόν. Πλ.—οὐκ ἂν δυναί-
μην λέγειν. καὶ γένοιο ἂν οὐ κακός. [μὴ θοορυβεῖτε. ἄκουσον.]

β'.) Ἐν ταῖς δευτερευούσαις προτάσεσι, τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ
τῇ μετοχῇ, τὸ χρονικὸν σημεῖον εἰς ὃ ἀναφέρονται οἱ χρόνοι, ὀρι-
ζεται ἐκ τοῦ χρόνου τῆς κυρίας προτάσεως ἢ ἐκ τοῦ νοήματος:
ἐπειδὴν ἅπαντα ἀκούσητε, κοίνατε. Δ.—Κλέαρχος ἐβουλευετο εἰ
πέμπωσιν τινὰς ἢ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.—προεῖπεν αὐ-
τοῖς ὡς, εἰ κλέπτοντες ἀλώσουτο, παραχοῆμα ἀποσφαγήσουτο.
Ξ.—ἤκουεν αὐτὸν εἶναι (παρελθ.).—ἀκούει αὐτὸν εἶναι (παρὸν).—
ὁ λέγων (=ὃς ἔλεγε, ὃς λέγει, ὃς ἂν λέγῃ).—ὁ καταστάς (=ὃς
ἂν καταστή, ὃς κατέστη).—ὁ γεγραφώς (=ὃς ἐγεγράφη, γέγραφε,
γεγραφώς ἔσται).

Σημ. Ὁ παρατακτικὸς καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ἐν τῇ εὐκτικῇ, ἀπαρεμφάτῳ
καὶ μετοχῇ ἔχουσι κοινούς τοὺς τύπους ὁ μὲν μὲ τὸν ἐνεστώτα, ὁ δὲ μὲ τὸν
παρακείμενον.

§ 181. Οἱ χρόνοι διαιροῦνται εἰς ἀρκτικούς καὶ εἰς ἱστορικούς.
Καὶ ἀρκτικοὶ μὲν λέγονται οἱ χρόνοι οἵασδήποτε ἐγκλίσεως οἱ ἀνα-
φερόμενοι εἰς τὸ παρὸν ἢ εἰς τὸ μέλλον, ἱστορικοὶ δὲ οἱ ἀναφερό-
μενοι εἰς τὸ παρελθόν¹⁾.

[1) Εἰδικώτερον ἀρκτικοὶ χρόνοι εἶνε 1) ὁ ἐνεστώτης, ὁ μέλλον καὶ ὁ πα-
ρακείμενος τῆς ὀριστικῆς, 2) ὁ γνωμικὸς ἀόριστος, 3) ἡ ὑποτακτικὴ, εὐ-

Αἱ ἐγκλίσεις τοῦ ῥήματος

Γενική σημασία αὐτῶν

§ 182. Ἐγκλίσεις λέγονται οἱ τύποι τοῦ ῥήματος, δι' ὧν ἐκφράζεται ἡ ψυχικὴ (ἦτοι ἡ ὑποκειμενικὴ) διάθεσις τοῦ λέγοντος ὡς πρὸς τὸ λεγόμενον, δηλαδὴ πῶς ὁ λέγων παριστᾷ αὐτό, δηλοῦσι δὲ δύο τινά 1) ἐὰν τὸ λεγόμενον εἴνε κρίσις ἢ ἐπιθυμία (θέλησις) τοῦ λέγοντος καὶ 2) τίς ἢ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Ἐὰν τὸ λεγόμενον εἴνε κρίσις, παρίσταται 1) ὡς πραγματικόν 2) ὡς δυνατόν. Ἐὰν δὲ εἴνε ἐπιθυμία, παρίσταται 1) ὡς προσδοκώμενον, 2) ὡς ἀπαίτησις, 3) ὡς δυνατόν.

Σημ. Διὰ τῆς ὀριστικῆς παρίσταται τὸ λεγόμενον ὡς πραγματικόν, διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ὡς προσδοκώμενον (ἦτοι ὡς ἐπιθυμία, ἢ τὴν ἐκτέλεσιν προσδοκᾷ ὁ λέγων) ἢ ἀπλῶς ὡς μελλον (§ 255, α, σημ.), διὰ τῆς προστακτικῆς ὡς ἀπαίτησις (ἦτοι ὡς ἐπιθυμία, ἢ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαιτεῖ ἀμέσως ὁ λέγων) καὶ διὰ τῆς εὐκτικῆς ὡς δυνατόν καὶ ἀμφίβολον εἴτε ἐπιθυμία εἴνε (καθαρὰ εὐκτικὴ) εἴτε κρίσις (δυνητικὴ εὐκτικὴ). Διὰ τῆς εὐκτικῆς λοιπὸν παρίσταται τὸ λεγόμενον ὡς ἐν τῷ νῦν μόνον τοῦ λέγοντος ὑπάρχον, ὡς φιλήθην. δηλ. σκέψις ἢ ἐπιθυμία τοῦ λέγοντος ἀσχέτως πρὸς τὴν πραγματικότητα: ὦ παῖ, γένοιο πατρός εὐτυχέστερος, τὰ δ' ἄλλ' ὁμοῖος καὶ γένοιο ἂν οὐ κακός. Σ. Αἱ' 550 (1).

Αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν ἀνεξαρτήτοις καὶ ἐν ἐξηρητημέναις προτάσεσιν. Ἐκ τούτου αἱ προτάσεις εἴνε δύο εἰδῶν, προτάσεις κρίσεως καὶ προτάσεις ἐπιθυμίας. § 222.

κτικὴ καὶ προστακτικὴ ἐν ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι, 4) ἢ ὑποτακτικὴ, εὐκτικὴ, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ μετὰ χρόνον ἀρκτικόν. Ἱστορικοὶ δὲ εἴνε 1) ὁ παρατακτικὸς, ὁ ἀόριστος καὶ ὁ υπερσυντελικὸς τῆς ὀριστικῆς, 2) ὁ ἱστορικὸς ἐνεστώτης, 3) ἡ ὑποτακτικὴ, ἢ εὐκτικὴ, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον. √

1) Ἀρχικῶς τὸ δυνατόν ἐν τῇ κρίσει καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ ἐξεφέρετο δι' ἀπλῆς εὐκτικῆς. Κατόπιν εἰς δήλωσιν τοῦ δυνατοῦ ἐν τῇ κρίσει προσετέθη εἰς τὴν εὐκτικὴν τὸ δυνητικόν ἂν (ποιητικ. κέν, κέ) καὶ οὕτω ἐμορφώθη ἡ δυνητικὴ εὐκτικὴ (§ 185, β'), Βραδύτερον τὸ ἂν προσετέθη εἰς τὴν ὀριστικὴν τῶν ἱστορικῶν χρόνων καὶ οὕτω ἐμορφώθη ἡ δυνητικὴ ὀριστικὴ (§ 183, δ'). Ἀνάλογόν τι συνέβη καὶ ἐν τῇ καθαρᾷ εὐκτικῇ (§ 185, α') καὶ ἐν τῇ ὀριστικῇ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ εἴθε, εἰ γάρ (§ 183, γ').

Σημασία τῶν ἐγκλίσεων ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι

1) Ὀριστικὴ

§ 183. Ἡ ὀριστικὴ σημαίνει,

α') τὸ πραγματικὸν ἢ ὡς πραγματικὸν λαμβανόμενον : ὁμολογεῖ καὶ αὐτός. Λυσ.—ἐκὼν ἀνέστη Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ.—καὶ δὴ ἀποβαίνομεν (=καὶ μάλιστα ὑπόθεσις ὅτι ἀποθιβαζόμεθα). Ξ. ἀν.—καὶ δὴ τεθνήσκει (=καὶ λοιπὸν ὑπόθεσις ὅτι ἔχουσιν ἀποθάνῃ). Εὐρ. Μήδ.—ἀδικεῖ τις ἐκὼν, δρογὴν καὶ τιμωρίαν κατὰ τούτου (δροῶ τεταγμένην) =εἰ ἀδικεῖ τις. Δ.

πρβλ. Τὸν ἐκτόπησες. Τί θὰ καταλάβῃς; (=ὑπόθεσις ὅτι τὸν ἐκτόπησες).—χρωστῆς, πληρώνεις (=ἐὰν χρωστῆς).

Σημ. α'. Διὰ τοῦ ἔδει, ἐχορῆν, προσῆκε, εἰκὸς ἦν, ἄξιοι ἦν, ἀναγκαῖον ἦν καὶ τῶν ὁμοίων μετ' ἀπαρεμφάτου δηλοῦται τὸ ἀντίθετον τοῦ πραγματικοῦ ἐχορῆν σε μνηστὴρ γενέσθαι (ἀλλ' οὐκ ἐγένου). Λυσ.—ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα (ἀλλὰ ζῆ). Μέ. 198.—τί σιγᾶς; οὐκ ἐχορῆν σε σιγᾶν. Εὐρ.—ἀληθῆ μὲν ἔστι τὰ πολλὰ ὡς οὐκ ἔδει (εἶναι ἀληθῆ). Δ.—ἄξιοι ἦν καὶ τοὺς φίλους τοὺς Θηραμένους προσαπολώλῃναι, νῦν δ' ὀρῶ κλ. Λυσ.

Σημ. β'. Διὰ τοῦ ἔδει, ἐχορῆν κλπ. μετ' ἀπαρεμφάτου δηλοῦται καὶ τὸ πραγματικόν: τοὺς Ἀθηναίους ἔδει Δῆλιον καταλαβεῖν (καὶ διὰ τοῦτο τὸ κατέλαβον). Θ. 4, 76,

β') Ἡ ὀριστικὴ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἄν σημαίνει τὸ δυνατόν γενέσθαι ἐν τῷ παρελθόντι καὶ λέγεται δυνητικὴ ὀριστικὴ: ἐπερρώσθη δ' ἄν τις κάκεῖνο ἰδὼν (=ἠδύνατό τις νὰ ἐνθαρρυνθῇ). Ξ. Ἐλ.—θᾶττον ἢ ὡς ἂν τις ᾔετο.

Σημ. Ἡ δυνητικὴ ὀριστικὴ σημαίνει προσέτι τὸ μὴ πραγματικὸν (§ 254, 2) καὶ ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι (§ 264, 4, ε): ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν (=θὰ ἦμεθα, ἀλλὰ τώρα δὲν εἴμεθα). Ξ. ἀπ.—διηρώτων ἂν αὐτοὺς εἰ λέγοιεν (=συνῆθιζον νὰ τοὺς ἐρωτῶ). Πλ. ἀπολ.

γ') Ἡ ὀριστικὴ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ εἶθε, εἰ γὰρ σημαίνει εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον: εἶθε σοι τότε συνεγενόμην. Ξ. ἀπ.—εἶθ' ἦσθα δυνατὸς δροῶν, ὡς πρόθυμος εἶ. Εὐρ.

Σημ. α'. Ἡ ὀριστικὴ τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου πολλάκις περιφράζεται διὰ τοῦ ὄφελον, ὄφελος, ὄφελε κλ. καὶ τοῦ οικείου ἀπαρεμφάτου μετὰ τοῦ εἶθε, εἰ γὰρ ἢ ἀνευ αὐτῶν: εἰ γὰρ ὄφελον οἰοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ (=εἶθε ἦσαν) Πλ. Κρ.—εἶθ' ὄφελε Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος. Εὐρ.—εἶθ' ἅμα πάντες

ὄφελετ' ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι (=εἶθε νὰ ἦσθε φονευμένοι) Ἰλ. Ω. 254.—μήποτ' ὄφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον Σ.—ἀλλ' ὄφελε μὲν Κῦρος ζῆν.

Σημ. β'. Λέγεται ἀνεκπλήρωτος, διότι ὁ λέγων θεωρεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς ἀδύνατον : εἶθε οἳ τ' ἦσαν (=ἐγχομαι νὰ ἦσαν, ἀλλὰ τοῦτο νομίζω ἀδύνατον).

πρβλ. ἄμποτε, μακάρι, εἶθε νὰ ἐγίνετο τοῦτο.

2) Ὑποτακτικὴ

§) 184. Ἡ ὑποτακτικὴ ἔχει σημασίαν βουλευτικὴν καὶ μελλοντικὴν, ἐξ ὧν προέκυψεν ἡ τῆς προσδοκίας, τίθεται δέ,

α'. ἐπὶ προτροπῆς κατὰ α' πρόσωπον ἐνικῶν ἢ πληθυντικῶν μόνῃ ἢ μετὰ τῶν παρτακλευσματικῶν ἐπιρρημάτων : ἄγε, ἴθι, φέρε κλ. (ἔρ. § 143, σημ. 1) : ἴωμεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρός. Πλ. Πρ.—ἀντιλαβόμεθα τοῦ πολέμου καὶ μὴ περιοιόμεμεν. Ἰσ.—φέρε τὰς μαρτυρίας ὑμῖν ἀναγνῶ. Δ.

β'. ἐπὶ ἀπαγορεύσεως μετὰ τοῦ μὴ κατὰ β' ἢ γ' πρόσωπον ἀορίστου : μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης. Ἰσ.—καὶ μοι μὴ θροουβήσητε. Πλ. ἀπ.

γ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων περὶ τοῦ πρακτέου (συμβουλευτικὴ ὑποτακτικὴ), ἦτοι ὅταν ὁ λέγων ζητῇ γνώμην ἢ ἄδειαν ἄλλου περὶ τοῦ τί πρέπει νὰ κάμῃ, τίθεται δέ κατὰ α' ἢ γ' πρόσωπον μόνῃ ἢ μετὰ τοῦ βούλει, βούλεσθε, θέλεις, θέλετε : οἴμοι τι δράσω ; ποῖ φύγω μητρὸς χειρῶς. Εὐρ. Μηδ.—εἶπωμεν ἢ σιγῶμεν.—πόθεν τις ἄοξηται ; Πλ.—τί σοι ποιήσωσιν οἱ μάρτυρες. Δ.—βούλει σκοπῶμεν. ἀπ. 2, 1, 1. βούλεσθε συνέδριον κατασκευάσωμεν ; Πλ. Πρ. 317, δ.—θέλεις μείνωμεν αὐτοῦ ; Σ. Ἥλ. 80.

πρβλ. νὰ ἔλθω ; νὰ φύγωμεν ; τί νὰ κάμῃ κανεὶς ; θέλεις ἢ θέλετε νὰ εἶπω ;

Σημ. Ἀντιὺποτακτικῆς τίθεται καὶ μέλλον ὀριστικῆς : τί ποιήσωμεν (=τί χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς) ; ἔρ. §. 175, 2.

3) Εὐκτική.

§. 185. Ἡ εὐκτικὴ παριστᾷ τὸ λεγόμενον ὡς δυνατόν, ἦτοι ὡς πάντῃ ἀβέβαιον καὶ ἀμφίβολον. Σημαίνει δέ,

α') εὐχὴν δυνατὴν καὶ τίθεται ἢ μόνῃ ἢ μετὰ τῶν μορίων εἶθε, εἰ γὰρ καὶ λέγεται καθαρὰ εὐκτικὴ : εὐτυχοίης καὶ τύχοις ὄσων ἐοῶς. Εὐρ. Μηδ.—εἶθε μήποτε γνοιῆς ὅς εἶ. Σ.—εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός. Εὐρ.—μὴ νῦν ἀναίμην εἰ σέ τι δέδρακα (=νὰ μὴ ἴδω καλόν). Σ. Οἶ. τ. 644.

Σημ. Λέγεται δυνατή, διότι ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῆς εἶναι ἀμείβολος: γένοιο εὐτυχέστερος (εὐχομαι νὰ γείνης, ἀλλ' ἂν θὰ γείνης ἢ οὐκ: δὲν γνωρίζω).

πρὸς. ἄμποτε, μακάρι, εἶθε νὰ γείνη.

β') Τὸ δυνατόν γενέσθαι ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι. Τίθεται δὲ μετὰ τοῦ δυνατικοῦ ἂν καὶ λέγεται **δυνατική εὐκτική**: ἴσως οὖν εἴποι τις ἂν πρὸς ταῦτα (=δύναται νὰ εἴπῃ, ἤθελεν εἴπῃ).—
ἐγὼ ὀκνοῖν ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν. Ξ. ἄν.—οὔτ' ἂν δυνάμην μῆτ' ἐπισταίμην λέγειν. Σ. Ἀντ. 686.

Σημ. α') Ἡ δυνατικὴ εὐκτικὴ τίθεται πολλάκις πρὸς μετριωτέραν ἔκφρασιν τῆς ἐριστικῆς καὶ προστακτικῆς: ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενῆς (=οὐκ ἔστι).—οὐκοῦν ἢ ὀητορικὴ δημηγορία ἂν εἴη (=ἔστι). Πλ. σὺ μὲν κομίζοις ἂν (=κόμιζε) σαυτὸν, ἢ ἐθέλεις. Σ.—χωροῖς ἂν εἶσω (=χώρω). Σ.—λέγοις ἂν τὴν δέησιν (=λέγε). Πλ.

Σημ. β') Καὶ ἡ καθαρὰ εὐκτικὴ τίθεται ὡς μετριωτέρῃ μορφῇ παρακελεύσεως καὶ προτροπῆς: τοῦτον ἔνεκα μῆτε πολεμεῖτε Λακεδαιμονίοις σώξοιθέ τε (ἀντι σώξεσθε) ἀσφαλῶς, ὅποι θέλει ἕκαστος. Ξ. ἄν.—εἰ δὲ μὴ Χειρόσοφος μὲν ἦγοιτο (=ἠγείσθω), τῶν δὲ πλεονῶν ἑκατέρων δύο τῶ προεσβυτάτω στρατηγῷ ἐπιμελοῖσθην (=ἐπιμελείσθω), ὀπισθοφυλακοῦμεν δὲ (=ὀπισθοφυλάκωμεν) δὲ ἡμεῖς Ξ. ἄν.—κῆρυξ τίς οἱ ἔποιτο γεραίτερος (=ἄς ἀκολοθῆ) Πλ. ω, 149.

4) Προστακτικὴ.

§ 186. Ἡ προστακτικὴ παριστᾷ τὸ λεγόμενον ὡς ἀπαιτήσιν τοῦ λέγοντος, σημαίνει δὲ ἀναλόγως τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται ὁ λέγων,

1) **προσταγὴν** (πρὸς κατώτερον): ἄπτε, παῖ, τὸν λύχνον κἄκφερε τὸ γραμματεῖον. Ἀρφ.

2) **προτροπὴν ἢ παραίνεσιν** (πρὸς ἴσον): τοὺς θεοὺς φοβοῦ, τοὺς γονεῖς τίμα. Ἰσ.—ὦ παῖδες Ἑλλήνων, ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα. Αἴσχ. Πέρσ.

3) **πράκλησιν** (πρὸς ἀνώτερον): τίμησόν μοι υἱόν. Ἰλ. Α. 505.

4) **δέησιν** (πρὸς θεόν): Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς. Εὐρ.

5) **εὐχὴν ἢ κατάραν**: χαῖρε, ὑγίαινε, ἔρο' ἐς κόρακας. Ἀρφ.

6) **ἀπαγόρευσιν μετὰ τοῦ μή**, ἐπὶ χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρακειμένου ἢ καὶ ἀορίστου: μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες, Πλ. ἀπ.—
μηδεὶς διδασκέτω. Θ.—μηδεὶς γομίσάτω.—μη κελούσθω. Θ.

7) **συγκριτάθεσιν**: λεγέτω περὶ αὐτοῦ, ὡς ἕκαστος γιννώσκει. Θ.
εἰ μὲν οὖν ἄλλο τις βέλτιον ὄρα, ἄλλως ἐχέτω. Ξ. ἄν.—πλοῦτει κατ' οἶκον καὶ ζῆ τύραννον σχῆμα ἔχων. Σ. Ἀντιγ. Συχνὸν ἰδίᾳ εἶνε τό: ἔστω: ὦδ' ἔστω. Ἰλ. Η. 34.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐγκλίσεων

§ 187. Αἱ ἐγκλίσεις παριστῶσι τὸ λεγόμενον ὡς κρίσιν ἢ ὡς ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος. Ὅθεν εἶνε δύο εἰδῶν ἐγκλίσεις κρίσεως καὶ ἐγκλίσεις ἐπιθυμίας.

§ 188. Ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως εἶνε 1) ἡ ὀριστική, 2) ἡ δυνητική ὀριστική καὶ 3) ἡ δυνητικὴ εὐκτική. Ἐγκλίσεις δὲ τῆς ἐπιθυμίας εἶνε 1) ἡ ὑποτακτικὴ, 2) ἡ προστακτικὴ, 3) ἡ καθαρὰ εὐκτικὴ καὶ 4) ἡ ὀριστικὴ τῶν ἱστορικῶν χρόνων ἢ σημαίνουσα εὐχὴν.

Αἱ ἀντωνυμῖαι

Α'. Αἱ προσωπικαί.

§ 189. Αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ α' καὶ β' προσώπου τίθενται (ὡς ὑποκείμενον) ἐπὶ ἐμφάσεως καὶ ἀντιθέσεως : ηὐξήσαμεν τὸν Φίλιππον ἡμεῖς. Δ.—σὺ μὲν παιδεύεις ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ. Ἰσ.

§ 190. Τῶν πληγίων πτώσεων τοῦ ἐνικοῦ οἱ μὲν ὀρθοτονοῦμενοι τύποι ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, σοῦ, σοί, σέ, τίθενται ἐπὶ ἐμφάσεως ἢ ἀντιθέσεως, οἱ δὲ ἐγκλιτικοί : μου, μοι, με, σου, σοι, σε, ἄνευ ἐμφάσεως : ἐμοῦ μὲν καταγέλασε, σέ δὲ ἐπήνεσε.—καὶ ἐγὼ ἦκω πρὸς σέ εἰδυῖα τοὺς γεννήσαντάς σε.

§ 191. Τὴν προσωπικὴν ἀντωνυμίαν τοῦ γ' προσώπου ἀναπληροῖ καθ' ὅλας τὰς πτώσεις ἡ ὀριστικὴ αὐτός, διότι ἡ μὲν ἐνική ὀνομαστικὴ αὐτῆς εἶνε ἄχρηστος, ἡ δὲ σφεῖς σπανία, αἱ δὲ πλάγαι πτώσεις : οὗ, οἷ, ἐ, σφῶν, σφίσι, σφᾶς λαμβάνονται ὡς αὐτοπαθεῖς : αὐτός δὲ (ἔφη) οὐκ ἂν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. Λυσ.—ἔφασαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους. Θ.—ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. Λυσ.—ἀπέκτειναν πολλοὺς αὐτῶν.

2) Ἡ αὐτός.

§ 192. Ἡ αὐτός, εἶνε 1) ὀριστικὴ ἢ διασταλτικὴ χρησιμεύουσα ἵνα διακρίνη τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται (οὐσιαστικὸν ἢ ἀντωνυμίαν προσωπικὴν ἢ δεικτικὴν) ἀπὸ παντὸς ἄλλου : αὐτός ὕδωρ δωμάτων ἔξω περᾶ. Σ.—αὐτός παραγένου Σωκράτει (=σὺ αὐτός) ; Πλ. Φαίδ.—τὴν στρατείαν αὐτός Ξέρξης ἤγαγε (=ἑαυτός του, αὐτοπροσώπως).—αὐτός ἦλθον κίρουξ (=ὁ ἴδιος, ἀθρομῆτως).—αὐτὸ τὸ περίο-

θρον (= ἄκριθῶς κλ).—αὐτὸ τοῦτο ἢ τοῦτ' αὐτὸ (= ἄκριθῶς τοῦτο) : αὐτὸ τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἐπάγγελμα, ὃ ἐπαγγέλλομαι.

Σημ. α'. Ἐκ τῆς διασταλτικῆς σημασίας προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μόνος : αὐτοὶ ἐσμὲν (=μόνοι εἶμεθα). Ἀρφ.

Σημ. β'. Μετὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ ἐξάγει τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται πρόσωπον ὡς τὸ σπουδαιότερον : στρατηγὸς ὢν Ἀθηναίων δέκατος αὐτὸς (=αὐτὸς μετὰ ἐννέα ἄλλων). Θ.—*Καλλίαν πέμπτον αὐτὸν στρατηγὸν ἔπεμψαν* (=μετὰ τεσσάρων ἄλλων).Θ.

β') Ἐπιβουλητικὴ τιθεμένη μόνον κατὰ τὰς πλαγίας πτώσεις ἀντὶ προρρηθέντος ὀνόματος : διαβάλλει Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῷ.

γ') Μετὰ τοῦ ἄρθρου εἶνε ἐπίθετον σημαῖνον ταυτότητα : ἐγὼ μὲν οὖν ὁ αὐτὸς εἰμι τῇ γνώμῃ (=ὁ ἴδιος). Θ.—*τὴν Ἀπτικήν ἀνθρώποι ἄκουσιν οἱ αὐτοί.* Θ.

3) Αἱ αὐτοπαθεῖς

§ 193. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι καὶ τῶν τριῶν προσώπων τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἢ μέρος ἀποτελοῦσιν (εὐθεία ἢ ἄμεσος ἀντανάκλασις) : δίδωμί σοι ἔμαυτὸν δοῦλον. Ξ. παιδ.—*γνώθι σαυτὸν.*—*Κλέαρχος ἀφιππεύει ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ σκηπὴν.*—*ἐχθρὸν ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικούτον ἠσκήκαμεν.* Δ. 3, 28.

Σημ. α') Ἐνίοτε ἀναφέρονται καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον : τὸν κομμάρχην ὄψετο ἄγων πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ οἰκέτας (τοῦ κομμάρχου). Ξ.—*ἀπὸ σαυτοῦ ἐγὼ σὲ διδάξω.* Ἀρφ.

Σημ. β') Ἀντὶ τοῦ δοκῶ ἑμαυτῷ συνηθέστερον τίθεται τὸ δοκῶ μοι : οὐκ ἀπέριως μοι δοκῶ αὐτοῦ ἔχειν. Ξ. παιδ.

§ 194. Ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία καὶ μάλιστα ἡ τοῦ γ' προσώπου ἀνήκουσα εἰς δευτερεύουσαν πρότασιν, ἀπαρέμφατον ἢ μετοχήν, ἀναφέρεται πολλάκις οὐχὶ εἰς τὸ ὑποκείμενον τούτων, ἀλλ' εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (πλαγία ἢ ἔμμεσος ἀντανάκλασις) : Ὁρέστης ἔπεισεν Ἀθηναίους ἑαυτὸν κατάγειν. Θ.—*πάντας οὕτω διατεθεὶς ἀπεπέμπετο, ὥστε ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ.*—*ὁ Ξενοφῶν δέισας μὴ ἀνήκεστα κακὰ γένοιτο ἑαυτῷ.*—*τοὺς ἠδίκηκότας ἑμαυτὸν πονηροὺς ὄντας ἐπιδεικνύω.* Δ. 57, 59. *σαυτῷ πείθεσθαι ἀναγκάζων (σὺ με).* παιδ. 1, 6, 20.

Σημ. α. Ἐπὶ πλαγίας ἀντανάκλασεως ἀντὶ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας τοῦ γ' προσώπου τίθενται καὶ αἱ πλάγαι πτώσεις τῆς τριτοπροσώπου προσω-

πικῆς ἢ αἰ πλάζικι τῆς αὐτοῦ: ἐφοβείτο ὁ Κῦρος μὴ οἱ ἀποθάνοι ὁ πάππος.— οἱ Θεσσαλοὶ ἐφοβήθησαν μὴ καὶ ἐπὶ σφᾶς ὁ στρατός χωρήσῃ. Θ.—ἐπεσκοπέει δὲ καὶ εἴ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾶται. Ξ. ἀπ.—τῶν παρ' ἐαυτῷ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο, ὡς ἐπιμελῶς ἔχοιεν αὐτῷ.

Σημ. β'. Ἡ αὐτοπαθῆς ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου τίθεται πολλάκις ἀντὶ τῆς τοῦ α' ἢ β' προσώπου: τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ἀσκήσεις (=τὴν σαντοῦ) Ἰσ.—αὐτὸς αὐτὸν ἀπώλλυτο (=ἐμαυτὸν). Ἀνδρ.κ.—ἀποφαίνετε σκαισιότατους ἑαυτοὺς (=ὑμῶν αὐτοῦς). Λυσ. 8, 5.

Σημ. γ'. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι ἐν τῷ πληθυντικῷ τίθενται πολλάκις ἀντὶ τῆς ἀλληλοπαθοῦς: ἀπίστως ἔχουσι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ Ἕλληνες (=πρὸς ἀλλήλους). Δ.—διαλυσαμένους τὰς πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐχθρας. Ἰσ.—πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψετε κάπειτα ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε. Λυσ. 8, 19.

4) Αἱ κτητικαὶ

§ 195. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι τὸν κτήτορα. Τὸ πρόσωπον δὲ τοῦ κτήτορος δύναται νὰ εἶνε ἢ διάφορον τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως ἢ τὸ αὐτό.

Ὅταν τὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος εἶναι διάφορον τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, τίθενται ἐπὶ ἐμφάσεως μὲν αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι, ἄνευ δὲ ἐμφάσεως αἱ γενικαὶ τῶν προσωπικῶν: οἱ ἔμοι ὀφθαλμοὶ καλλίονες ἂν τῶν σῶν εἶησαν. Ξ.—τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς ἀποστερεῖ. Δ.—τὴν σιγὴν σου συγχώρησιν θήσω. Πλ.—τὸν γὰρ ἀδελφόν μου Ἐρατοσθένη ἀπέκτεινε. Λυσ.

§ 196. Ὅταν τὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, τίθενται αἱ γενικαὶ τῶν αὐτοπαθῶν ἀντωνυμιῶν: ἐμαυτοῦ, σαντοῦ, ἑαυτοῦ, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ τό: ἡμέτερος αὐτῶν, ὑμέτερος αὐτῶν, ἑαυτῶν καὶ σπανιώτερον τὸ σφέτερος ἢ σφέτερος αὐτῶν: οὐ λόγους ἐμαυτοῦ λέγω. Δ.—σὺ μὲν τὰ σαντῆς προᾶσε. Σ.—νομίζω τοῦτον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν στασιάζειν. Ξ. ἀν.—πολὺ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν Θ.—ἀπαγγείλατε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν παισὶ. Λυσ. 141.—οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν ἑαυτῶν συμμάχων κατεφρόνου. Ξ. Ἐλ.—πρὸς τοὺς νεκροὺς τοὺς σφετέρους ἐτρόποντο. Θ.—ἤλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων αὐτῶν παίδων ταφήσεσθαι. Λυσ. 13, 45.

Σημ. Τὸ ἡμῶν αὐτῶν, ὑμῶν αὐτῶν καὶ σφῶν αὐτῶν εἶνε σπανιώτατα. Τὸ δὲ ἐμός αὐτοῦ, σός αὐτοῦ εὐρηγεται παρὰ ποιηταῖς: τὸ σὸν σπεύδουσ' ἄμα καὶ τοῦμὸν αὐτῆς ἤλιθο. Σ. Ἠλ. 251.

§ 197. Ἐκ τῶν ἀντωνυμιῶν τοῦ γ' προσώπου ἢ μὲν ἐὸς εἶνε ἄχριστος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἢ δὲ σφέτερος σπανία τιθεμένη ἐπὶ

ἀντανακλάσειωσ, ἀναπληροῦνται δὲ διὰ τοῦ : αὐτοῦ-αὐτῶν, ἐκείνου-ἐκείνων : μετεπέμψατο ὁ Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς. Ξ. πικρ.—οὐχ ἦρτον φροντίζω τῆς ἐκείνου δόξης ἢ τῶν ἑμαυτοῦ κινδύνων. Ἰσ.

Σημ. Ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία κεῖται πολλάκις ἀντὶ γενικῆς ἀντικειμενικῆς : ἐπὶ διαβολῇ τῇ ἐμῇ (=ἴνα διαβάλῃ ἐμέ). Πλ.—ἐννόα ἐρῶ τῇ σῇ (=τῇ πρὸς σέ).

Σημ. Πικρ' ἡμῖν τὰ αὐτοπικθεῖς ἀντωνυμίας ἀναπληροῖ ἢ αὐτοπαθῆς ἀντωνυμία τοῦ γ'. πρῶτόπου μετὰ τῶν γενικῶν τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τὸν ἑαυτόν μου, τὸν ἑαυτόν σου, τὸν ἑαυτόν του, τὸν ἑαυτόν μας, τὸν ἑαυτόν σας, τὸν ἑαυτόν των (τους).

5) Ἡ ἀλληλοπαθῆς

§ 198. Ἡ ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία σημαίνει σχέσιν ἀμοιβαιότητος : ἡδίκουν ἀλλήλους.

6) Αἱ δεικτικαὶ

§ 199. Α'. Ἐπὶ δείξεως προσώπων ἢ πραγμάτων.

1) ἡ ὄδε δεικνύει τι πλησιέστατα τοῦ λέγοντος κείμενον : ἐγὼ σε καὶ ὁ Μελησίαις ὄδε (=αὐτὸς ἐδῶ). Πλ.—ἦδε ἡ ἡμέρα (=αὕτη ἐδῶ, ἢ πρῶσιν). Θ.—ἕνεκα τούτου τίθεται ἀντὶ τῆς ἐγώ : τῶδε τῶ σαυτοῦ δημότη (=ἐμοί). Πλ. Λάχ.—ξὺν τῇδε χειρὶ (=τῇ ἐμῇ). Σ. Ἄντ.

2) ἡ οὗτος δεικνύει τι πλησίον καὶ ἀπέναντι τοῦ λέγοντος κείμενον : οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ (=αὐτὸς ἐκεῖ). Ἰλ. Γ.—ἕνεκα τούτου τίθεται ἀντὶ τοῦ σύ : οὗτος, καθεύδεις ; (ἔ σὺ αὐτοῦ, κοιμάσαι ;) Ἄρφ.—οὗτος σύ, πῶς δεῦρ' ἦλθες ; (=ἔ σὺ αὐτοῦ). Σ. Οἶ. Τ. 532.

3) ἡ ἐκεῖνος δεικνύει τι μακρὰν κείμενον : νῆες ἐκεῖναι ἐπιπλέουσι (=ἐκεῖ πέρα). Θ. 1,51.—ὡς νῦν Ἴσρος ἐκεῖνος ἦσαι (=ἐκεῖ πέρα κάθηται). Ὀδ.

ἐπὶ τάδε (τοῦ ἰσθμοῦ) : πρὸς τὰ ἐδῶ.—ἐπ' ἐκεῖνα.—πρὸς τὰ ἐκεῖ.—ἐκ τούτου τὸ ἐπίρ. ἐπέκεινα (=πέραν κλ.).

Σημ. Ἡ ἐκεῖνος δηλοῖ καὶ γνωστόν τι ἢ περιφημον (ἐπὶ καλῷ ἢ κακῷ) : τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον. Δ.—τὰ πόλλ' ἐκεῖνα κακά. Σ.—τόδ' ἐκεῖνο ἢ τοῦτ' ἐκεῖνο (ἐστὶ) =τοῦτο εἶνε ἐκεῖνο (τὸ γνωστόν).

§ 200. Β'. Ἐπὶ λεγομένων ἢ μὲν οὗτος καὶ ἐκεῖνος ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα, ἢ δὲ ὄδε εἰς τὰ ἐπόμενα : ὁ Φρύγιχος οὗτος (ὁ προμνημονευθεὶς) τοὺς τετρακοσίους κατέστησεν. ἐπειδὴ δὲ

ἐκεῖνος (ὁ Φρ.) ἀπέθανε. Λυσ.—ταῦτα μὲν δὴ σὺ λέγεις (=τὰ ἀνωτέρω), παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε (=τὰ ἐξῆς).

Σημ. α'. Ἐνίοτε ἢ οὗτος καὶ ἐκεῖνος, μάλιστα κατ' οὐδέτερον γένος, ἀναφέρονται καὶ εἰς τὰ ἐπόμενα: ἐκεῖνο μόνον ἐτήρουν ὅπως μὴδὲν τῶν πατρίων καταλύσονται. Ἰσ.—τούτου τιμῶμαι, ἐν τῷ πρυτανείῳ σιτήσεως. Πλ.—Οὕτω τίθενται καὶ τὰ ἐπιρρήματα οὕτως, ἐκείνως: ἐννοήσωμεν γὰρ οὕτως (=κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον). Πλ. Λυσ.

Σημ. β'. Ὅτιν ἢ οὗτος καὶ ἢ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα οὐσιαστικά, ἢ μὲν οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ πλησιέστερον, ἢ δὲ ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπότερον: μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄρκοις ἐμμένων, ἐκεῖνος μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημείον, τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον. Ἰσ.

Σημ. γ'. Τὸ καὶ οὗτος ἀναφερόμενον εἰς προηγούμενον οὐσιαστικὸν σημαίνει πολλάκις καὶ μάλιστα: ξένους προσήκει πολλοὺς δέχεσθαι καὶ τοῦτους (=καὶ μάλιστα) μεγαλοπορεῖσθαι. Ε.—Συχνότατον τὸ καὶ ταῦτα (=καὶ μάλιστα) μετὰ μετοχῆς, δι' οὗ ἐξίκεται τὸ ἄτοπον προηγουμένης ἐννοίας: δοκεῖς μοι οὐ προσέχειν τὸν νοῦν τοῦτοις καὶ ταῦτα σοφὸς ὢν.

§ 201. Ἐκ τῶν συσχετικῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν ἢ τοιοῦτος καὶ τοιόσδε δεικνύουσι ποιότητα, ἢ τοσοῦτος καὶ ἢ τοσόσδε πλήθος ἢ μέγεθος, ἢ δὲ τηλικούτος καὶ τηλικόσδε μέγεθος ἢ ἡλικίαν: ἢ μὲν δύναμις τοσαύτη ἐστὶ καὶ τοιαύτη τῆς τέχνης. Πλ.—τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα διεπράξατο. Ἰσ.—ὄντες τηλικούτοι (=ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ). ἀπ. 1, 2, 46.

Σημ. Ἐπὶ λόγου ἢ τοιοῦτος, τοσοῦτος καὶ τηλικούτος ἀναφέρονται εἰς τι προηγούμενον ἢ καὶ ἐπόμενον, ἢ δὲ τοιόσδε καὶ τηλικόσδε εἰς τι ἐπόμενον: τοιαῦτα μὲν οἱ Κερκυραῖοι εἶπον, οἱ δὲ Κορίνθιοι μετ' αὐτοὺς τοιάδε (=τοιαῦτα περίπου), Θ. 1, 36.—Τάδε=τὰ ἐξῆς.—Τοιάδε=τὰ ἐξῆς περίπου.

7. Αἱ ἀναφορικαὶ

§ 202. 1) Ἡ ὅς ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον τι, ἢ δὲ ὅστις εἰς ἀόριστον καὶ γενικόν: Ζεὺς ὅς ἐφορεῖ πάντα. Σ.—μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει. Μέ.

Σημ. Ἡ ὅς τίθεται καὶ ἀντὶ τῆς ὅστις: ἃ μὴ οἶδα, οὐδὲ οἶμαι εἰδένα (=ἄτινα μὴ οἶδα) Πλ. ἀπ.—Καὶ ἢ ὅστις τίθεται ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὅς: Ἀπόλλωνος βωμόν, ὅστις (=ὅς) νῦν ἔξω τῆς πόλεως ἐστίν, ἰδρῶσαντο. Θ.—Πολλάκις προτάσσεται τῆς ὅστις τὸ πᾶς ἢ οὐδαίς: ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν ἤβλέπει.

2) Ἐκ τῶν συσχετικῶν ἀντωνυμιῶν ἢ οἶος ἀναφέρεται εἰς τὴν τοιοῦτος καὶ τοιόσδε, ἢ ὅσος εἰς τὴν τοσοῦτος καὶ τοσόσδε καὶ ἡλικίος εἰς τὴν τηλικούτος καὶ τηλικόσδε: τοσαῦτα καλά, ὅσα οἱ

θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις. Ξ. ἀν.— αἰδοῦ τοιοῦδε, οἷος ἔδ' ἐστίν. Ὅδ. Α. 370.—καὶ κατεστήσαμεν (Φίλιπ.) τηλικούτον, ἡλίκος οὐδεὶς πω βασιλεύς γέγονε Μακεδονίας. Δ.

Σημ. α'. Διαφέρει ἡ οἷος τῆς ἑποῖος, ἡ ὅσος τῆς ἐπόσος κλ. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ὄθεν—ὀπόθεν, οἶ—ὀποι κλ. ὅ,τι ἢ ὅς τῆς ὄστις.

Σημ. β'. Τὸ οἷός τ' εἰμί μετ' ἀπαρεμφάτου=δύναμαι : οὐδεὶς οἷός τ' ἐστίν ἄλλως λέγειν. Πλ.—Τὸ δὲ οἷός εἰμί=1) τοιοῦτός εἰμι ὥστε : οὐ γὰρ ἦν ὦρα οἷα τὸ πεδίον ἄρδεν. Ξ.—2) εἰτοιμος ἢ πρόθυμός εἰμι : καὶ οἷος ἦν ἐπεξιέναι Λεωκράτει. Δ.

Σημ. γ') Ἡ οἷος, ὅσος, ἡλίκος καὶ τὸ ἐπιρρημα ὡς τίθενται πολλάκις ἐπὶ ἀναφωνήσεων θαυμασμοῦ τιθέμεναι ἐνίοτε καὶ δις ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει : ὦ δύσμορ' Αἴας, οἷος ὢν οἷος ἔχεις (πόσον καλὸς ἐνῶ εἶσαι, πόσον κακῶς ἔχεις). Σ.—ὡς καλὸς μοι ὁ πάππος (=πόσον καλός). Ξ. παιδ.—ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δειπνῶ.—Ὅμοίως τίθεται καὶ ἐν ἐξηρητημέναις προτάσει : τίς οὐκ οἶδεν ἐξ οἶων συμφορῶν εἰς οἷαν εὐδαιμονίαν κατέστησαν Ἴσ.—θαυμάζω αἰσθανόμενος ὡς ἡδέως καθεύδεις. Πλ. Κρ.

§ 203. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν, εἰς ὃ ἀναφέρεται, κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν, ἢ δὲ πτώσις κανονίζεται ἐκ τῆς θέσεως, ἣν ἔχει ἐν τῇ ἀναφορικῇ προτάσει : μήτηρ ἐν οἴκοις, ἦν σὺ μὴ δείσης. Ξ.

Σημ. α'. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀναφερομένη εἰς ὀλόκληρον πρότασιν τίθεται κατ' οὐδέτερον γένος : ἔστι ἔχων τὴν ἀσπίδα, ὃ δοκεῖ κηλὶς εἶναι. Ξ. Ἐλ.

Σημ. β'. Τὸ ἔστι μετὰ παζῶν τῶν πτώσεων τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας ὅς (ὄστις) ἀποτελεῖ περίφραξιν τῆς ἀορίστου τίς χωρὶς νὰ ἐπιτρῶ ἐπ' αὐτοῦ οὔτε ὁ ἀριθμὸς τῆς ἀντωνυμίας οὔτε ὁ χρόνος τῆς πράξεως : ἔστι δ' ὄν (=τινὰ δὲ) καὶ κριτὴν καθήμενον (ἀπέκτειναν). Ξ. Ἐλ.—ἔστιν οἶ ἐτύγγανον (=τινὲς). Ξ. παιδ. καὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἔστιν ὄν (=τινῶν). Θ.—ἡ ἔστιν οἷς (=οἱ) καὶ πάνν ἀρέσκει ; Ξ. ἀπ. Οὕτω τίθεται καὶ τὸ ἦν : ἦν οὐς ὑποσπόνδους ἀπέδωσαν (=τινὰς). Ξ. Ἐλ.—ἦν δ' ἄς ἀσθερεῖς οὐσας.....ὁ Θίβρων ἐλάμβανε.—Ἐντεῦθεν ἔστιν ὅτε (ἢ ἔσθ' ὅτε)=ἐνίοτε.—ἔστιν ἴνα, ὅπου, οὐ=ἐναχοῦ, πού : οὐκ ἔστιν ὅπου=οὐδαμοῦ.—οὐκ ἔστιν ὅπου οὐ=πανταχοῦ,—οὐκ ἔστιν ὅπως=οὐδαμῶς.—οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ=πάντως : ἐπειδὴν ἀλίσθη αὐτῷ ἡ στρατιά, οὐχ ὅπως οὐκ ἐπιθήσεται ἡμῖν (=δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ μὴ μᾶς ἐπιτεθῇ, ἄρα ἐξ ἄπαντος θὰ μᾶς ἐπιτεθῇ.—Κατὰ τὸ ἔστιν οἶ ἐοχηματίσθη τὸ ἐνοι (=ἐνι-οἶ) καὶ κατὰ τὸ ἔστιν ὅτε τὸ ἐνίοτε (=ἐνι-ὄτε).

§ 204. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀνήκουσα εἰς δύο προτάσεις παρακλιτικῶς συνδεομένης, ἐὰν μὲν εἶνε τῆς αὐτῆς πτώσεως ἐν ἀμφοτέραις, παραλείπεται ἐν τῇ δευτέρᾳ, ἐὰν δὲ διαφόρου πτώσεως, ἢ παραλείπεται ἢ ἀναπληροῦται διὰ τῆς αὐτὸς ἢ ἐνίοτε τῆς οὗτος ἢ καὶ προσωπικῆς : Ἀριαῖος δέ, ὄν ἡμεῖς ἠθέλομεν βασιλέα καθι-

στάται και (ᾧ) ἐδώκαμεν και (παρ' οὔ) ἐλάβομεν πιστά, ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν ἐπιχειρεῖ.—ἐκεῖνοι οἷς οὐκ ἐχαρίζοντο οἱ λέγοντες οὐδ' ἐφίλουν αὐτούς. Δ.—και νῦν τί χροῖ δροῦν, ὅστις ἐμφανῶς θεοῖς ἔχθαίρομαι, μισεῖ δὲ μ' Ἑλλήνων στρατός; Σ.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία, εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ ἀναφορικὴ, συνηθέστατα παρσλείπεται: ἐγὼ και ὧν ἐγὼ κρατῶ μενουῦμεν παρὰ σοι (=και ἐκεῖνοι ὧν).—βία λαμβάνετε ὧν ἂν δέησθε (ἐκεῖνα ὧν). Ξ. ἀν.—Ἐν τῇ παραλείψει ταύτῃ, ἂν ἡ ἀναφορικὴ ἔχη πρόθεσιν, αὕτη ἀνήκει ἢ εἰς μόνην τὴν δεικτικὴν ἢ εἰς μόνην τὴν ἀναφορικὴν ἢ εἰς ἀμφοτέρας: ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθον (=ἀντὶ ἐκείνων ἀ)—οἱ ἀπιστάμενοι και ἀφ' ὧν διακρίνονται (=και ἐκεῖνοι ἀφ' ὧν) Θ.—πεισθεῖς ὑφ' ὧν ἐπίσθης (=ὑπὸ τούτων, ὑφ' ὧν). Λυσ.

§ 205) Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι συναπτόμεναι μετὰ δῆ, δῆποτε, οὖν, γίνονται ἀοριστολογικὰ ἐπίθετα: ῥήγνυται ὅποια δὴ φλέψ (=κάποια φλέψ).—ἐγὼ πάσχειν ὅτιοῦν ἔτοιμος (εἰμί). Δ.—οὕτω και τὰ ἐπιρρήματα ὅπουοῦν, ὅπουδῆποτε, ὅποσοῦν κλπ. Ταῦτα πολλάκις τίθενται μετὰ τοῦ και ἢ οὐδέ: και ὅποσοῦν= και ἐλάχιστον.—οὐδ' ὅπωσοῦν=οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον, οὐδαμῶς.—οὐδ' ἠντιοῦν=οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην.—και ὅποσοῦν=και ἐλάχιστον: οὐδὲ διὰ φιλονικίαν οὐδ' ἠντιοῦν. Λυσ. 6.—εἰ και ὅποσοῦν ἐνδύσοοσι. Θ. 4, 37.

8) Αἱ ἐρωτηματικαὶ

§ 206. Ἐκ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν.

1) ἡ τίς τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ προσώπου ἢ πράγματος. Τίς εἶ; Ἄρφ.—τί ποιεῖς; Ξ. παιδ.

2) ἡ πότερος (=τίς ἐκ τῶν δύο) ἐπὶ διπλῆς ἐρωτήσεως: πότερος ὑμῶν Πηλιάδης κέκληται. Εὐρ.—πότερος καλλίων δοκεῖ εἶναι ὁ πατήρ ἢ οὗτος.

3) ἡ ποῖος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς ποιότητος: τίνας και ποῖαι (=ποῖας λογῆς) φύσεις ἐπιτήδεια εἰς πόλεως φυλακῆν. Πλ. Ε. Πολλάκις κείται ἀντὶ τῆς τίς: ποῖα ποτ' ἐχρήσαντο τεκμηρίω; Ξ. ἀπ.

Σημ. Τὸ ποῖον; Τὸ τί; (=εἰ ἀκριβῶς;) δεικνύουσι ἀνυπομονησίαν τοῦ ἐρωτῶντος: πέπονθα δευὰ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρός ἀριτίως. Τὰ ποῖα ταῦτα; Σ.—Πάσαι δὲ θανμαστόν. Τὸ τί; Ἄρφ. ¹).

1) πρβλ. τὸ τιθεῖς, σκλάβα μ'; τί θὰ πῆς; τὸ τί θὰ μαρτυρήσεις;

Τὸ τί δέ : (= τί λέγεις ἢ οἶσι) τίθεται ἐπὶ μεταβάσεως εἰς νέαν ἔννοιαν πρὸς ζιέγερσιν τῆς προσοχῆς τοῦ ἀκροατοῦ : τί δέ ; συνοδοιπόρον ἢ σύμπλον οὐδὲν ἂν σοι διαφέροισι φίλον ἢ ἐχθρὸν γενέσθαι ; Οὕτω καὶ τό : τί οὖν ; : τί οὖν, ὦ ἄνδρες ; ἀρά γε ὑμῖν δοκεῖ πάτριον εἶναι Λεωκράτην μὴ ἀποκτεῖναι ; Λυκ. 123.

4) ἡ πόσος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ πλήθους ἢ μεγέθους : πόσα χρήματα ; πόσα καὶ ποῖα ; Ξ. ἀπ.

5) ἡ πηλίκος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ ἡλικίας ἢ μεγέθους : πηλίκος ἦσθ' ὄθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο ; — πηλίκη τις ἔσται ἡ γραμμῆ ; Πλ.

6) ἡ ποσταῖος (= ἐν πόσικις ἡμέραις) ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ χρόνου : ποσταῖος ἂν ἐκεῖσε ἀφικοίμην ;

7) ἡ πόστος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς ἀριθμητικῆς τάξεως. Ἡ ἀπάντησις δὲ γίνεται διὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ : κατανόησον πόστω μέρει αὐτῶν πάντες μαχεσάμενοι νενικήκαμεν. — πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξείνισας ἐκεῖνον ; ἀπόκρ. τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν. ὁδ. Ω. 288. 309.

8) ἡ ποδαπὸς ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς πατρίδος : ἐρωτώμενος δὲ ποδαπὸς (ἀπὸ ποῖον μέρος) εἶη, Πέρσης, ἔφη εἶναι.

9) Αἰ ἀόριστοι

§ 207. Ἡ τίς δηλοῖ ἀόριστον πρόσωπον ἢ πράγμα : ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ, ξύλα τις σχισάτω. Ξ. παιδ.

§ 208. Ἡ τίς ὡς κατηγορούμενον σημαίνει σπουδαῖόν τι καὶ ἄξιον λόγου : ἠύχεις τις εἶναι. Εὐρ. — οἶονταί τι εἶναι ὄντες οὐδενὸς ἄξιοι. Πλ. — Καὶ ὡς ἀντικείμενον ἐνίοτε : ἔδοξέ τι λέγειν τῶ Ἄστυάγει.

§ 209. Μετὰ ἐπιθέτων καὶ οὐσιαστικῶν ἐπιτείνει ἢ κολάζει τὴν σημασίαν αὐτῶν : δεινόν τινα λέγεις τὸν ἄνδρα (= λίαν δεινόν. Πλ. κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινα οὐκ ἐγεῖραί με (= ἐν λίαν καταλλήλῳ περιστάσει). Πλ. Κρ. — ἡ ἐμὴ φυλακὴ γελοία τις ἂν, οἶμαι, φαίνοιτο (= κάπως γελοία). Ξ. Οἶκ. 7, 39.

§ 210. Μετὰ ἀντωνομιῶν, ἀριθμητικῶν καὶ ἐπιρρημάτων ἔχει κολαστικὴν σημασίαν : πόσοι τινὲς (= ὅσων πόσοι). — ποῖός τις (= ὅσων ποῖος). — τοιάδε τις (= τοιαύτη περίπου). — τριάκοντά τινας (= τριάκοντα περίπου). — ἐνιαυτόν τινα (= περίπου). — Οὕτω : σχεδόν τι, μᾶλλον τι, πάνυ τι, ἐγγύς τι κλ.

Σημ. Ἀντίθετον τοῦ τίς εἶναι τὸ οὐδεῖς, μηδεῖς. Τὸ ἢ τις ἢ οὐδεῖς = σχεδὸν οὐδεῖς : τούτων τῶν περισσευούτων ἢ τινα ἢ οὐδένα οἶδα. Ξ. παιδ.

§ 211. Ἡ δεῖνα τίθεται ὅταν τις δὲν θέλῃ ἢ δὲν δύναται νὰ ὀνομάσῃ τι : ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα εἰσήγγειλε. Δ. 13, 5.

10) Αἱ ἐπιμεριστικαὶ

212. 1) Ἡ ἕτερος ἄνευ ἄρθρου σημαίνει ἄλλος ἢ ὁ ἤδη γνωστός ἢ ἐν γένει ἄλλος, διάφορος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ : ὁ αὐτός) : τοῦτο καὶ ἕτερος ἴσως πέπονθεν, οὐ μόνον ἐγώ. Πλ.— ἕτερος ἤδη ἦν καὶ οὐχ ὁ αὐτός. Δ.— Μετ' ἄρθρου σημαίνει ὁ εἰς ἢ ὁ ἄλλος ἐκ δύο γνωστών : Βάτος ὁ ἕτερος τῶν στρατηγῶν (= ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο). Θ.— Ἀντιθετον τοῦ ἕτερος εἶνε τὸ οὐδέτερος (= οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος ἐκ τῶν δύο).

2) Ἡ ἄλλος ἄνευ ἄρθρου σημαίνει διάφορος, ἄλλος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ : αὐτός) : αὐτός παραγένου Σωκράτει ἢ ἄλλου του ἤκουσας ; Πλ. Φαίδ. 57, α.— Μετ' ἄρθρου σημαίνει ὁ ἐπίλοιπος : ἢ ἄλλη Ἑλλάς (= ἢ ἐπίλοιπος) Θ.

3) Ἡ ἕκαστος σημαίνει ὁ καθεὶς (ἐκ πολλῶν) χωριστά : ἕκαστος τῶν ἀνδρῶν.

4) Ἡ ἐκάτερος σημαίνει ὁ καθεὶς ἐκ τῶν δύο χωριστά : ἐν ἐκάτερω τῶ ὀφθαλμῶ. Πλ. Εὐθύδ.

5) Ἡ ἄμφω, ἀμφοτέρω σημαίνουν καὶ οἱ δύο μαζί : ἄμφω τὴ πόλει. Θ. ἀμφοτέρω τὰ ὄτα.

7) οὐδέτερος, μηδέτερος σημαίνουν οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος : ἔστι δὲ οὐδέτερον τούτων χαλεπόν. Λυκ. 11.

Σημ. Τὰ πληθυντικὰ οὐδένες, οὐδέτεροι, ἕκαστοι, ἐκάτεροι, τίθενται ἐπὶ πληθῶν, λαῶν, ἔθνων, τὸ δὲ ἀμφοτέρω καὶ ἐπὶ ἀτόμων : φράσω καὶ τὸ πληθὸς ἐκατέρω Ε, Ἑλ.— ὁραδίως ἕκαστοι τῶν ἑαυτῶν ἀπολείπονται. Θ.— ὅσα οὐδέσι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Δ.

Περὶ τῶν ἀποφατικῶν ἢ ἀρνητικῶν μορίων

(§ 17. Σημ.)

§ 213. Τὸ μὲν οὐ (= δὲν) δηλοῖ ὅτι δὲν εἶνέ τι πράγματι, τὸ δὲ μὴ δηλοῖ ἐπιθυμίαν τῶ λέγοντος νὰ μὴ εἶνέ τι. Ὅθεν τὸ μὲν οὐ εἶνε ἀρνητικόν, τὸ δὲ μὴ εἶνε κυρίως ἀπαγορευτικόν : οὐκ ἐγένετο τοῦτο.— μὴ γένοιτο τοῦτο ¹⁾).

πρόβλ. δὲν ἐμελέτησα.— μὴ φύγῃς.

1) Τὸ ἡμέτερον δὲν προήλθεν ἐκ τοῦ ἐπιρρήματος οὐδὲν (§ 127) : οὐδὲν φροντίζω

Τιθενται δὲ ὡς ἐξῆς :

1) αἱ προτάσεις τῆς κρίσεως ἀνεξάρτητοι (§ 223) καὶ ἐξηρητη-
μέναι (§ 245 β. σ.) λαμβάνουσι τὸ οὐ, αἱ δὲ προτάσεις τῆς ἐπιθυ-
μίας ἀνεξάρτητοι (§ 224) καὶ ἐξηρητημέναι (§ 225, β. σ.) τὸ μή :
ἐμὲ οὐδὲν ἂν βλάβειεν οὔτε Μέλητος οὔτε Ἄνυτος, Πλ. ἀπ. — ὁ μὴ
γένοιτο. Δ.

2) Τὸ ἀπαρέμφατον ἐπιθυμίας (τελικόν) καὶ ἐν γένει τὸ σύναρθρον
ἀπαρέμφατον λαμβάνει τὸ μή, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον κρίσεως (εἰδικόν)
συνήθως τὸ οὐ, ἐνίοτε δὲ τὸ μή : τὴν Κέοκκρον ἐβούλοτο μὴ
προέσθαι. Θ. — λέγοντες οὐκ εἶναι αὐτόνομοι. — φαίην δ' ἂν ἔγωγε
μηδενὶ μηδεμίαν εἶναι παιδευσιν παρὰ τοῦ μὴ ἀρέσκοντος.

3) Μετοχή, ἐπίθετον καὶ οὐσιαστικόν λαμβάνει τὸ οὐ, ὅταν
ἰσοδυναμῇ μὲ πρότασιν κρίσεως, λαμβάνει δὲ τὸ μή, ὅταν ἰσοδυναμῇ
μὲ πρότασιν ἐπιθυμίας : ἠδὲν τὸ ζῆν μὴ φθονούσης τῆς τύχης (= ἂν
μὴ φθονῇ ἢ τύχη). Γν. — τὸ μὴ δίκαιον ἔργον οὐ λήθει θε-
οὺς (= ἂν τι ἔργον μὴ ᾖ δίκαιον). Γν. — ὁ μὴ λατρός (= εἴ τις μὴ
ατρός ἐστι). Πλ. — κατὰ τὴν τῶν χωρίων ἀλλήλοις οὐκ ἀπόδοσιν
(= ὅτι οὐκ ἀπέδοσαν). Θ.

Σημ. α'. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ περὶ τῶν συνθέτων οὐδαίς, μηδαίς, οὔτε,
μήτε, οὐδέ, μηδέ κλπ.

Σημ. β'. Δευτερεύουσα πρότασις ἀπαιτούσα μὴ λαμβάνει τὸ οὐ, ὅταν
ἢ ἄρνησις ἀνήκη εἰς λέξιν τινὰ τῆς προτάσεως ἰσοδυναμοῦσαν οὕτω πρὸς τὴν
ἀντίθετον αὐτῆς : εἰ μὲν οὐ πολλοὶ ἦσαν (= εἰ ὀλίγοι). Λυσ. — ἐὰν δ' οὐ φάσκη
(= ἂν ἀρνήται). Λυσ. 13, 76.

Σημ. γ'. Τὸ εἰ οὐ πλὴν τῆς ἄνω περιπτώσεως τίθεται καὶ ὅταν τὸ εἰ
εἴνε κίτιολογικόν ἢ ἐρωτηματικόν : καὶ δικαίως, εἰ (= διότι) βάροβαρον μὲν
πόλιν οὐδεμίαν ἠθελήσαμεν κατασχεῖν. Ξ. — μὴ θανάσεως, εἰ πολλὰ τῶν εἰρημέ-
νων οὐ πρόπει σοι. Ἴσ. — Προωγαγόρας ἐρωτᾷ, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι τάγαθὰ δευῖά
καλῶν. Πλ.

Σημ. δ'. Τὸ εἰδικόν ἀπαρέμφατον, ὅταν ἀνήκη εἰς πρότασιν ἀπαιτου-
σαν μὴ, λαμβάνει πάντοτε τὸ μή : νόμιζε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον
Ἴσ. — Καὶ μετοχὴ ἀπαιτούσα τὸ οὐ λαμβάνει πολλάκις τὸ μή, ὅταν ἀνήκη
εἰς πρότασιν ἀπαιτούσαν μὴ : ὄν ἂν (= ἐὰν τινα) γνῶσι δυνάμενον χάριν ἀποδι-
δόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ κολάζουσι ἰσχυρῶς. παιδ. 1, 2, 7.

Σημ. ε'. Πολλάκις πρὸ δοξαστικοῦ ἢ λεκτικοῦ ῥήματος τίθεται ἄρνησις
ἀνήκουσα εἰς τὸ ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον ἀπαρέμφατον : Κλέων οὐκ ἔφη αὐτὸς
στρατηγεῖν (= ἔφη οὐ στρατηγεῖν). Θ. 4, 28. — αὐτὸς δὲ οὐκ ἔφη ἰέναι (= ἔφη
οὐκ ἰέναι). — οὐκ ἠγοῦμην δεῖν ἐπιγράψαι (= ἠγοῦμην οὐ δεῖν). Λυσ. 137.

Συσσώρευσις ἀρνήσεων.

§ 214. Ἐν ἀρνητικῇ προτάσει περιεχοῦσῃ ἀόριστον ἀντωνυμίαν ἢ ἀόριστα ἐπιρρήματα (τόπου, τρόπου, χρόνου) ἢ ἀρνήσις συνάπτεται συνήθως μετὰ ἐκάστου τούτων καὶ ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις οὐδείς οὐδαμῇ οὐδαμῶς οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει. Πλ.—(ὄμνυμι) μηδέποτε σοι ἕτερον λόγον μηδένα μηδενὸς μήτ' ἐπιδείξειν μήτ' ἐξαγγελεῖν. Πλ.

§ 215. Ἐν τῇ συσσωρεύσει ταύτῃ τῶν ἀρνήσεων, ἐὰν προηγῆται σύνθετος καὶ ἀκολουθῆ ἀπλή, αἱ ἀρνήσεις ἀναιροῦσιν ἀλλήλας, ἄλλως, ἐπιτείνουσιν ἀλλήλας : τῶν ὁρώντων οὐδείς οὐκ ἔπασχέ τι τὴν ψυχὴν (= πάντες ἔπασχον). Ξ. συμ. 1, 9.—οὐποτε ἐροῖ οὐδείς.—Οὕτω τό : οὐδείς ὅστις οὐ=πᾶς.—οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ=πάντως.

§ 216. Τὸ οὐ μὴ προήλθεν ἐξ ἐλλείψεως φόβου σημαντικοῦ ῥήματος καὶ τίθεται μεθ' ὑποτακτικῆς ἀορίστου (σπανίως ἐνεστῶτος) ἢ μεθ' ὀριστικῆς μέλλοντος εἰς δήλωσιν ἐντόνου ἀρνήσεως : οὐ μὴ σοῦ ἀπολειφθῶ. (=οὐ φόβος ἐστὶ μὴ, ἐξ ἅπαντος δὲν θὰ ἀπολειφθῶ). Πλ.—οὐ μὴ παύσομαι φιλοσοφῶν (=ἐξ ἅπαντος δὲν θὰ παύσω).—στεροῦσμαι τοιούτου ἐπιτηδείου, οἷον οὐδένα μῆποτε εὐρήσω. Πλ. Κρ.—οὐκέτι μὴ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαβεῖν. Ξ. ἀν.

Πλεονασμὸς ἀρνήσεως

217. 1) Μετὰ τὰ ἀρνητικὰ ῥήματα ἀρνοῦμαι, ἀντιλέγω, ἀμφισβητῶ καὶ τὰ ὅμοια ἔπεται πολλάκις εἰδικὴ πρότασις μεία τοῦ οὐ, ὅπερ δι' ἡμᾶς περιτεύει : ὡς οὐκ ἐγεώργει τὴν γῆν οὐκ ἐδύνατο ἀρνηθῆναι (=ὅτι ἐγεώργει) Δ. 30,37.—ἐὰν ἀμφισβητῆ ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν (=ὅτι λέγομεν). Πλ.

2) Μετὰ τὰ ἀρνητικὰ ῥήματα ἀρνοῦμαι, ἀντιλέγω, κωλύω, εἴρω καὶ τὰ ὅμοια ἔπεται ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ μὴ, ὅπερ δι' ἡμᾶς πλεονάζει : ἠροῦντο μὴ αὐτόχειρες γεγενῆσθαι. Ξ. Ἐλ.—οἱ Κερκυραῖοι κήρυκα προέπεμψαν αὐτοῖς ἀπεροῦντα μὴ πλεῖν ἐπὶ σφᾶς. Θ. 1,29.—ὁ φόβος τὸν νοῦν ἀπειργεῖ μὴ λέγειν ὃ βούλεται. Εὐρ.—ἀμφισβητεῖ μὴ ἀληθῆ λέγειν ἐμὲ (=ὅτι ἐγὼ λέγω ἀληθῆ). Δ.

Σημ. α'.) Ἐν τοῖς τοιούτοις κυρίως πρὸς τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀρνητικοῦ ῥήματος νοεῖται καὶ ἡ ἐννοία τοῦ ἀντιθέτου καταφατικοῦ : ἠροῦντο μὴ αὐτόχειρες γεγενῆσθαι (=ἠρνοῦντο λέγοντες).—ἐὰν ἀμφισβητῆ ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν (=ἐὰν ἀμφισβητῆ λέγων ὡς κ.λ.π. Ἐνίοτε τίθενται καὶ ἄνευ ἐπο-

μένης ἀρνήσεως: ἡ τοῦ θεοῦ ἑορτὴ διεκώλυέ με ἀποθνήσκειν. Πλ.—διε-
 ὁμοιος εἶ τούτοις, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀμφισβητήσῃς. Ἴσ.

§ 218. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ῥήματα ἐν προτάσει ἀποφατικῇ ἢ ἐν
 ἐρωτήσει ἰσοδυναμοῦσῃ μὲ ἀποφατικὴν πρότασιν καὶ μετὰ ἀρνητι-
 κὰς φράσεις σημαίνουσας ὅτι δὲν εἶνέ τι δυνατὸν ἢ καλὸν ἀκολουθεῖ
 πολλάκις ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ μὴ οὐ. Ἐν τοῖς τοιοῦτοις πλεο-
 νάζει ἢ τὸ ἕτερον τῶν ἀρνητικῶν μορίων ἢ ἀμφότερα: ὁ Ἀστυάγης
 οὐδὲν ἐδύνατο ἀντέχειν μὴ οὐχί (=μὴ) χαρίζεσθαι Κύρω.—οὐχ
 ὄσιον μὴ οὐ (=μὴ) βοηθεῖν δικαιοσύνη.—οὐδεὶς οἴος τ' ἐστὶν
 ἄλλως λέγων μὴ οὐ (=μὴ) καταγέλαστος εἶναι.—οὐδεὶς ἀντεῖπε
 μὴ οὐχί καλῶς ἔχειν τοὺς νόμους (=οὐδεὶς ἀντεῖπεν ὅτι οἱ νόμοι
 ἔχουσι καλῶς).—τί ἐμποδῶν μὴ οὐχί ἀποθνήσκειν; (=τί θὰ ἐμπο-
 δίσῃ—οὐδὲν θὰ ἐμποδίσῃ νὰ ἀποθάνωμεν).—τίνος ἂν δέοις μὴ οὐχί
 πάμπαν εὐδαίμων εἶναι; (=οὐδενὸς ἤθελες ἔχῃ ἀνάγκην νὰ
 εἶσαι κ.λ.π.).

Σημ. Μετὰ τὰς ἀνωτέρω φράσεις τὸ μὴ οὐ τίθεται καὶ μετὰ μετοχῆς:
 δυσάλητος ἂν εἶην τοιάνδε μὴ οὐ (=μὴ) κατοικίτιον ἔδραν (=εἰ μὴ κατοικι-
 κτίροιμι) Σ. Ο. Τ. 12.

Σημ. β') Περὶ τοῦ μὴ οὐ μετὰ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα ὄρ. § 281.

Μόρια ἐπιτατικὰ καὶ βεβαιωτικὰ

§ 219. 1) **γέ**, ἐξίρει τὸ μεθ' οὐ τίθεται καὶ ἐξηγεῖται μάλι-
 στα, τοῦλάχιστον, βεβαίως: καὶ δηχθεῖσάν γε (=μάλιστα) οἶδα αὐ-
 τήν. Ξ. Οἶκ.—τὰ ἀρκοῦντα ἱκανὰ τοῖς γε σώφροσι (=τοῦλάχιστον).
 Ἐὐρ.—οὐδ' ἂν νῦν γε, ᾧ Σώκρατες, ἐώρας (=οὐδὲ τῶρα βεβαίως).
 Ξ. Οἶκ,

2) **δαί** (ἐκ τοῦ δῆ, ὡς ναί-νῆ) ἐν ταῖς ἐρωτήσεσι τί δαί;
 πῶς δαί; εἰς δῆλωσιν θαυμασμοῦ ἢ ἐκπλήξεως: τί δαί; ἢ δ' ὅς.
 οὐ φιλόσοφος Εὐρηνοσ; (=τί λές; κλ.). Πλ.—Περὶ τοῦ τί δέ; ὄρα
 § 206, 3, σημ.

3) **δῆ**, α') χρονικόν (=ἤδη, πλέον, ἰδίᾳ ἐν τῷ νῦν δῆ, τέλος δῆ,
 δηγὲ δῆ): ἤκειν δῆ (=ἤδη) φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἠδύ. Πλ. Φαίδ.
 β') βεβαιωτικόν: δῆλα δῆ (=βεβαίως) καὶ ταῦτα. Πλ. Κρ.—γ')
 ἐπιτατικόν: ἐν δὲ δῆ (=μάλιστα) τοῖς πολεμικοῖς παντά-
 πασι. Ξ. ἄν.

Σημ. καὶ δῆ = 1) καὶ ἤδη: καὶ δῆ δοῦρα σέσηπε νεῶν. Ἰλ. Β. 135.—
 2) καὶ λοιπόν: καὶ δῆ σ' ἐρωτῶ. Ἦλ.— 3) καὶ μάλιστα: ὅποτε θηρώης καὶ
 δῆ δύο ἡμέρας. Ξ.

Καὶ δὴ καὶ (=καὶ μάλιστα) τίθεται ἐπὶ προσθήκης μερικοῦ ἢ σπουδαιοτέρου : ἐπὶ τὴν ἄλλην χώραν καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινα. Λυκ. 95.— Περὶ τοῦ δὴ ὡς συνδέσμου ὁρ. § 252, 4.

4) **δῆθεν**, σημαίνει προσποίησιν ἢ εἰρωνεῖαν (τάχατες) : ὡς οὐδὲν δῆθεν ἐπιστάμενος. Ὁρ.—

5) **δήπου** = βεβχίως, ὡς νομίζω : ἴστε δήπου. Ξ. ἀν.— ἰσχυρότερον τοῦτου τὸ δήπουθεν.

6) **δῆτα** = βεβχίως, λοιπόν : οὐ δῆτα (=ὄχι βεβαίως).— σκόπει δῆτα (=λοιπόν). Πλ.— Τὸ μὴ δῆτα (=μὴ λοιπόν, βεβχίως) τίθεται ἐπὶ παρακλήσεων καὶ εὐχῶν : μὴ δῆτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθε. Λυκ. 116.— μὴ δῆτ' ὦ πάντες θεοί, μηδεὶς ταῦθ' ὑμῶν ἐπινεύσειεν. Δ. 18, 324.

7) **ἦ**, α') βεβχιωτικόν : ἦ καλῶς λέγεις. Πλ.— β') ἐρωτηματικόν (§ 222).

8) **ἦπου** = 1) ὡς νομίζω : ἦ που σφόδρα φιλεῖ σε ὁ πατήρ. Πλ.— 2) βεβχίως : ἦπου ἡμεῖς πολλοὺς ἂν τόπους τοιοῦτους κατασχεῖν δυνηθεῖμεν. Ἰσ.

9) **ἦ μὴν**, συνήθως ἐπὶ ὄρκων εἰς δῆλωσιν ἰσχυρᾶς βεβχίως : Τισσαφέρους ὤμοσεν ἦ μὴν πράξειν ἀδόλως τὴν εἰρήνην. Ξ. Ἐλ...

10) **μὴν** = α') βεβχίως.— β') ὅμως : καὶ μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ οὐδαμῶς εἶναι, θεὸς μὴν. Πλ.— γ') λοιπόν, ἐν ἐρωτήσει καὶ μετὰ προστακτικῆν : τίνος μὴν ἔνεκα ἐμανθάνετε τοξεύειν ; Ξ. παιδ.— ὄρα γε μὴν. Σ.— οὕτω : τί μὴν ; πῶς μὴν ;

Καὶ **μὴν** α') καὶ βεβχίως : ὥδε γὰρ ἐξερέω. Καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται.— β') καὶ ὅμως : καὶ μὴν οὐδὲν γε ποικίλον δεῖ μὴ χανᾶσθαι. Ξ. ἀπ.— γ') πρὸς τοῦτοις : καὶ μὴν γλωττᾶν γε πάντων τῶν ζῴων ἐχόντων. Ξ.

11) **περ** = πέρα, πέρα, ἐντελῶς, ἀκριβῶς : ἀγαθός περ ἐών. Ἰλ. Α.

12) **τοι** = α') βεβχίως : πόνου τοι χωρὶς οὐδὲν εὐτυχεῖ. Σ.— β') τοῦλάχιστον : ἐγὼ τοί σε δίκαιον μὲν νομίζω. Ξ. ἀπ.

καίτοι = α') καὶ τῷ ὄντι : καίτοι τοῦτ' ἔστι τὸ ἐπιτήδευμα ζηλούντων ἀρετῆν. Δ. 20, 161. β') καὶ ὅμως : καίτοι τί φωνῶ ; Σ.— γ') καὶ λοιπόν : καίτοι πῶς ἂν τις εὔροι ταύτης δικαιότεραν δημοκρατίαν ; Ἰσ.

Περὶ τοῦ δυνητικοῦ μορίου ἄν

§ 220. Τὸ δυνητικὸν ἄν προστιθέμενον εἰς τὴν πρότασιν παριστᾷ αὐτὴν ὡς δυνατὴν καὶ ἐξ ὑποθέσεως ἐξαρτωμένην συντάσσεται δέ,

1) μετ' εὐκτικῆς πάντων τῶν χρόνων πλὴν τοῦ μέλλοντος (δυνητικῆ εὐκτικῆ) § 186 β'.

2) μεθ' ὀριστικῆς ἱστορικῶν χρόνων (δυνητικῆ ὀριστικῆ) § 183 β.

3) μετ' ἀπαρεμφάτου (δυνητικὸν ἀπαρέμφατον) § 301.

4) μετὰ μετοχῆς (δυνητικῆ μετοχῆ) § 282 σ.

Σημ. α'. Τὸ δυνητικὸν ἄν τίθεται μετὰ τὴν ἔγκλισιν εἰς ἣν ἀναφέρεται : εἶπον ἄν. — εἶποιμι ἄν. — Ἄλλ' ὅταν προηγῆται ἄρνησις ἢ ἐρωτηματικὴ λέξις ἢ ἐπίρρημα ἢ ἄλλη λέξις μετ' ἐμφάσεως ἐκφερομένη τίθεται μετ' αὐτὴν : οὐκ ἄν ταῦτα ἐγένετο. — εἰκότως ἄν εἶχον τὴν αἰτίαν ταύτην. Ἐνίοτε δὲ τίθεται δις καὶ (σπανίως) τρίς ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει : τρίς ἄν παρ' ἀσπίδα στήναι θέλοιμι ἄν ἢ τεκεῖν ἄπαξ. Εὐρ. Μή. — ἀφανεῖς ἄν ὄντες οὐκ ἄν ὑμνηθεῖμεν ἄν. Εὐρ.

Σημ. β'. Τὸ δυνητικὸν ἄν τίθεται πάντοτε εἰς τὰς ἀποδόσεις τῶν ὑποθετικῶν λόγων. Ἐνίοτε ὁμοῦ τίθεται καὶ εἰς τὸ ἠγούμενον αὐτῶν, ὅταν τὸ περιχόμενον αὐτοῦ παριστᾶται ὡς ἐξ ὑποθέσεως ἐξαρτώμενον : καὶ ἐγὼ εἶπερ ἄλλῳ τῷ ἀνθρώπῳ πειθοίμην ἄν, καὶ σοὶ πείθομαι. Πλ. — Συνήθως γίνεται τοῦτο, ὅταν τὸ εἰ εἶνε αἰτιολογικὸν ἢ ἐρωτηματικόν : εἴ γε (=ἀφ' οὗ) μηδέ δοῦλον ἀκρατῆ δεξαίμεθ' ἄν, πῶς οὐκ ἄξιον αὐτόν γε φυλάσασθαι τοιοῦτον γενέσθαι ; Ε. ἀπ. — οὕτω γὰρ εὐτελής ἦν ὥστ' οὐκ οἶδ' εἴτις οὕτως ἄν ὀλίγα ἐργάζοιτο. Ε. ἀπ.

Σημ. γ'. Ἐν τῇ φράσει οὐκ οἶδ' ἄν εἰ, οὐκ ἄν οἶδα εἰ, τὸ ἄν μετετέθη ἐκ τῆς δευτερευούσης προτάσεως : οὐκ οἶδ' ἄν εἰ πείσαιμι (=οὐκ οἶδ' εἰ πείσαιμι ἄν). Εὐρ. — οὐκ ἄν οἶδα εἰ δυναίμην ἅπαντα ἐν μῆμῃ πάλιν λαβεῖν (=οὐκ οἶδα εἰ δυναίμην ἄν.) Πλ.

5) Μεθ' ὑποτακτικῆς ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν, χρονικῶν, ἀναφορικῶν καὶ ἐνίοτε τῶν τελικῶν προτάσεων. Τίθεται δὲ εὐθὺς μετὰ τὸ ἀναφορικὸν ἢ τοὺς συνδέσμους, μεθ' ὧν ἐνίοτε καὶ συνάπτεται εἰς μίαν λέξιν : ὅς ἄν, ὅπου ἄν, ἐάν, ὅταν κ.λ.π. ὅρ. § 255 α'.

Σημ. Τὸ ἄν τοῦτο πρὸς διακρίσιν λέγεται ὑπὸ τινῶν ἀοριστολογικῶν.

Περὶ τῶν ἐπιφωνημάτων

§ 221. Τὰ πάθους σημαντικὰ ἐπιφωνήματα τίθενται ἢ μόνα ἢ μετὰ ὀνομαστικῆς ἢ δοτικῆς δηλούσης τὸ πάσχον πρόσωπον, τὸ δὲ αἷτιον τοῦ πάθους ἐκφέρεται διὰ γενικῆς : οἶμοι. — οἶμοι ἐγὼ τλάμων. Σ. — ὦμοι μοι. Σ. — οἶμοι τῶν κακῶν. Σ. — φεῦ τοῦ ἀνδρός.

Σημ. Θέσιν ἐπιφωνήματος ἐπέχουσι καὶ τινες κλητικαὶ μετὰ γενικῆς τῆς αἰτίας ἐβρισκόμεναι : Ζεῦ βασιλεῦ, τῆς λεπτότητος τῶν φρονῶν. Ἄρφ. νε. 153. — Ἄπολλον ἀποτροπαιε, τοῦ χασμήματος.

πρβλ. θεέ μου, τί κακὸ εἶνε αὐτό !

Καὶ γενικὴ μόνη : τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ κληθέντα δεῦρο τυχεῖν (= τί αὐτοχία, τὸ νὰ τύχω ἐγὼ κλ.).

Σημ. 6'. Περὶ τοῦ κλητικοῦ ἐπιφωνήματος ὡς ἔρα § 77.

§ [*Εἶδη τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων*

✓ § 222. Αἱ ἐγκλίσεις εἶνε δύο εἰδῶν, κρίσεως καὶ ἐπιθυμίας (§ 187 καὶ 188).—Καὶ αἱ προτάσεις ἐν αἷς τίθενται αἱ ἐγκλίσεις εἶναι δύο εἰδῶν, προτάσεις (κύρια ἢ δευτερεύουσαι) κρίσεως καὶ προτάσεις ἐπιθυμίας.

Κύρια προτάσεις κρίσεως

✓ § 223. Ἡ κυρία πρότασις τῆς κρίσεως εἶνε δύο εἰδῶν, πραγματικὴ καὶ δυνητικὴ. Ἡ ἄρνησις οὐ.

1) Ἡ πραγματικὴ πρότασις σημαίνει τὸ πραγματικὸν ἢ τὸ ὡς πραγματικὸν παριστάμενον καὶ ἐκφέρεται δι' ὀριστικῆς πάντων τῶν χρόνων (§ 183) : ἐγένετο τοῦτο.

2) Ἡ δυνητικὴ πρότασις σημαίνει τὸ δυνατόν γενέσθαι καὶ ἐκφέρεται διὰ δυνητικῆς ὀριστικῆς ἢ δυνητικῆς εὐκτικῆς (§ 183, 6' καὶ 185, 6') : ἐγένετο ἄν (= ἠδύνατο νὰ γίνη, θὰ ἔγεινε).—γένετο ἄν (= δύνανται νὰ γείνη, ἤθελε γείνη).

Σημ. Ἡ δυνητικὴ πρότασις εἶνε συνήθως ἀπόδοσις ὑποθετικῆς προτάσεως τιθεμένης ἢ νοουμένης.

Κύρια προτάσεις ἐπιθυμίας

✓ § 224. Αἱ κύρια προτάσεις τῆς ἐπιθυμίας εἶνε τεσσάρων εἰδῶν καὶ σημαίνουσιν εὐχὴν, προτροπὴν, ἀποτροπὴν ἢ ἀπαγόρευσιν, συγκατάθεσιν.

Ἡ ἄρνησις μή.

§ 225. 1) Ἡ εὐχὴ εἶνε δύο εἰδῶν α') δυνατὴ (§ 185, α') ἐκφερομένη δι' εὐκτικῆς μόνης ἢ μετὰ τοῦ εἶθε, εἰ γάρ.—β') ἀδύνατος ἢ ἀνεκπλήρωτος (§ 183, γ) ἐκφερομένη δι' ὀριστικῆς ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ εἶθε, εἰ γάρ.

§ 226. 2) Ἡ προτροπή ἀπευθύνεται ὑπὸ τοῦ λέγοντος πρὸς ἑαυτὸν (μόνον ἢ μετ' ἄλλων) ἢ πρὸς ἄλλους. Ὅθεν εἶνε δύο εἰδῶν, προτροπή κατὰ α' πρόσωπον (ἐνικὸν ἢ πληθυντικὸν) καὶ προτροπή κατὰ β' ἢ γ' πρόσωπον.

α') Ἡ κατὰ α' πρόσωπον προτροπή ἐκφέρεται δι' ὑποτακτικῆς (§ 184, α')

β') ἢ κατὰ β' ἢ γ' πρόσωπον προτροπή ἐκφέρεται διὰ προστακτικῆς (§ 186) : ἴτε, παῖδες Ἑλλήνων.—μέχρι δ' ἂν ἐγὼ ἦκω, αἰ σπονδαὶ μενόντων. Ξ. ἄν.

§ 227 3) Ἡ κατὰ πρόσωπον ἀποτροπή ἢ ἀπαγόρευσις ἐκφέρεται δι' ὑποτακτικῆς μετὰ τοῦ μή : Ἰλ. 1,26.—μή μαινόμεθα. Ξ. ἄν.—μήπω ἐκεῖσε ἴωμεν. Πλ.

Ἡ κατὰ β' ἢ γ' πρόσωπον ἀποτροπή ἢ ἀπαγόρευσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ μή καὶ προστακτικῆς ἐπὶ ἐνεστώτος ἢ παρκακειμένου, διὰ τοῦ μή δὲ καὶ ὑποτακτικῆς ἐπὶ ἀορίστου : μήτε αὐτοὶ οἶτον παραθῆσθε μήτε ἵπποις χόρτον ἐμβάλλετε. Ξ. παιδ. § 186,6 καὶ 184 β'.

Σημ. Ἐπὶ γ' προσώπου ἀορίστου τίθεται καὶ προστακτικὴ : μηδεὶς ὑμῶν προσδοκῆσάτω ἄλλως. Πλ. ἀπ.

§ 228. 4) Συγκατάθεσις λέγεται ἡ πρότασις, δι' ἧς ὁ λέγων ἀποδέχεται ἢ ὁμολογεῖ τι πρὸς ἀποφυγὴν συζητήσεων ἢ μετάβασιν εἰς ἄλλας ἐννοίας, ἐκφέρεται δὲ διὰ προστακτικῆς (§ 186,7) : οὕτως ἐχέτω, ὡς σὺ λέγεις. Πλ.—καὶ συνήθως διὰ τοῦ ἐπιρρήματος εἶεν (§ 143, 13). 7 ἀνω συμπλήρωσις.

Σημ. Ἡ συγκατάθεσις ἐκφέρεται καὶ δι' εὐκτικῆς : τῆδ' εἶη ὅς ἄποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο. Ἰλ. ω. 139.

Εὐθεία ἐρώτησις (§ 4)

§ 229. Εὐθεία ἐρώτησις λέγεται ἡ ἀνεξάρτητος ἐρώτησις ἢ λεγομένη κατ' εὐθείαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος : πότε ἂ χρῆ πράξετε ; ἐπειδὴν τί γένηται ;—νὸν τί χρῆ τὰ γινόμενα ἠγεῖσθαι ; Δ.

§ 230. Ἡ ἐρώτησις εἶνε δύο εἰδῶν, 1) ἐρώτησις περὶ λέξεως, ὅταν ἐρωτῶμεν περὶ ὅρου τινὸς τῆς προτάσεως (ὑποκειμένου, ἀντικειμένου, προσδιορισμοῦ κλ.) : τίς εἶπε τοῦτο ; 2) ἐρώτησις περὶ προτάσεως, ὅταν ἐρωτῶμεν περὶ ὅλου τοῦ διανοήματος καὶ ἀναμεινόμεν ἀπάντησιν καταφατικὴν ἢ ἀποφατικὴν : εἶπεν ὁ πατήρ τοῦτο ;

§ 231. Ἡ ἐρώτησις λέξεως εἰσάγεται διὰ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας τίς καὶ τῶν ἀπὸ π ἀρχομένων ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων : τίς εἶπε τοῦτο ; — πόσοι ἀπέθανον ; — ποῦ μένετε ;

§ 232. Ἡ ἐρώτησις προτάσεως εἰσάγεται,

1) ἄνευ ἐρωτηματικῆς λέξεως, δηλουμένη διὰ τῆς ἀπαγγελίας : λέγεται τι καινόν ; — τέθνηκε Φίλιππος ; Δ.

2) διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν μορίων, οὐ, μή, μῶν (μῆ—οὔν), ἄρα (ἦ—ἄρα), ἦ (= ἀλήθεια ; ἔ ;), οὐκοῦν (= λοιπόν), οὐκουν (= λοιπόν δέν) : οὐχ οὕτως ἔχει, ὦ Μέλητε ; Πλ.—μὴ ἀρχιτέκτων βούλει γενέσθαι ; — ἄρα γραφικὴ ἐστὶν ἡ εἰκασία τῶν ὄρωμένων. — μῶν τί σε ἀδικεῖ Πρωταγόρας. Πλ. Πρ.—οὐκοῦν καὶ ἄλλους σε φῶμεν δυνατὸν ποιεῖν ; Πλ.—οὐκουν ἐγὼ σοι ταῦτα προύλεγον πάλαι ; Σ.

Σημ. Διὰ τοῦ οὐ, ἄρ' οὐ, ἀναμένεται ἀπόκρισις καταφατικὴ, διὰ τοῦ μή, ἄρα μή, μῶν ἀποφατικὴ, διὰ τοῦ ἄρα, ἦ, ἀδιάφορος.

§ 233. Ἡ ἐρώτησις ἢ γενομένη περὶ δύο πραγμάτων λέγεται διπλῆ καὶ ἐκφέρεται διὰ τοῦ πότερον ἢ, ἢ διὰ μόνου τοῦ ἢ : πότερον αἱ γυναῖκες φρονιμώτεραί σοι δοκοῦσιν εἶναι ἢ οἱ ἄνδρες ; Πλ.—ἀπήγαγες Πολέμοστον ἢ οὔ ; Λυσ.

§ 234. Διὰ τῆς ἐρωτήσεως ζητοῦμέν νὰ μάθωμεν τὴν κρίσιν ἢ τὴν θέλησιν τινος περὶ τοῦ ἐρωτωμένου. Ὅθεν ἢ ἐρώτησις εἶνε δύο εἰδῶν, ἐρώτησις κρίσεως καὶ ἐρώτησις ἐπιθυμίας διακρινόμεναι ἐκ τῆς ἀποκρίσεως : ἔγραψας τὴν ἐπιστολὴν ; (ἀπόκρ. ἔγραψα ἢ οὐκ ἔγραψα, κρίσις). — γράψωμεν τὴν ἐπιστολὴν ; (ἀπόκρ. γράψατε ἢ μὴ γράψατε, ἐπιθυμία)

§ 235. Ἐν τῇ εὐθείᾳ ἐρωτήσει τῆς κρίσεως τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως (§ 188), ἐν δὲ τῇ εὐθείᾳ ἐρωτήσει τῆς ἐπιθυμίας τίθεται ἡ ὑποτακτικὴ (§ 184, γ) : τί λέμεις ; — τί ἂν ἐποίησας ; — πῶς ἂν σωθῆιμεν ; — τί ποιῶμεν ; — βούλει σκοπῶμεν ; — πότερον βίαν φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν ;

§ 236. Καταφατικὴ ἐρώτησις δηλοῖ πολλάκις ἔντονον ἀπόφασιν καὶ ἀποφατικὴ ἐρώτησις δηλοῖ ἔντονον κατάφασιν : Ἐλλήνες ὄντες βαρβάροις δουλεύσομεν ; (= οὐδέποτε δουλεύσομεν) Εὐρ.— οὐ βάρβαρος Φίλιππος ; (= πάντως βάρβαρος).

Σημ. Ἐρώτησις κατὰ θ' πρόσωπον μέλλοντος μετὰ τοῦ οὐ δηλοῖ ἔντονον προσταγήν, μετὰ δὲ τοῦ οὐ καὶ ἔντονον ἀπαγόρευσιν : οὐ σιγήσεις ; (= σιγήσον). — οὐ μὴ ληρήσεις ; (= μὴ φλυαρεῖς) — οὐκ εἰ σὺ τ' οἴκους καὶ μὴ τὸ

μηδὲν ἄλλος εἰς μέγ' οἴσεται; (=ἦ οὐ εἰς οἶκους καὶ μὴ φέρετε τὸ μηδὲν εἰς μέγα ἄλλος. Σ.—οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοί; (=μὴ λάλει, ἀλλ' ἀκολουθεῖ). Ἄρφ.

§ 237. Πολλάκις ἕνεκα συμπτώξεως τίθενται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει δύο ἐρωτηματικαὶ λέξεις ἀσυνδέτως: τίνας οὖν ὑπὸ τίνων εἵρομεν ἂν μείζονα εὐηργετημένους ἢ παῖδας ὑπὸ γονέων; (=τίνας καὶ ὑπὸ τίνων).—ἢ τίσιν τί ἀποδιδούσα ὀφειλόμενον τέχνη ἰατρικὴ καλεῖται; (=ἢ τί ὀφειλόμενον ἀποδιδούσα καὶ τίσιν). Πλ.—Ἄλλοτε δευτερεύουσα πρότασις μεταβάλλεται εἰς εὐθείαν ἐρώτησιν: αὐτὸς εἰρηκῶς ἂ τίς οὐκ ἂν ὤκησε τῶν μετρίων ἀνθρώπων φθέγγασθαι;—ἀλλ' ὅταν τί ποιήσωσι νομιεῖς αὐτοὺς σοῦ φροντίζειν; Ε.

§ 238. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀναμένεται ἀπόκρισις, ἣτις ἐκφέρεται ἐπὶ μὲν ἐρωτήσεως λέξεως δι' ὀνόματος ἢ ἐπιρρήματος: τίς εἶπε τοῦτο; Σωκράτης.—πότε εἶπε τοῦτο; χθές.—ἐπὶ δὲ ἐρωτήσεως προτάσεως ἢ μὲν καταφατικὴ δι' ἐπαναλήψεως τῆς λέξεως, ἐφ' ἣς πίπτει ὁ τόνος τῆς ἐρωτήσεως ἢ διὰ τοῦ ναί, πάνυ μὲν οὖν, κομδῆ μὲν οὖν κλ.—ἢ δὲ ἀποφατικὴ διὰ τοῦ οὐ, οὐδαμῶς, ἥμιστά γε κλ.: ὁ μαθητὴς εἶπε τοῦτο; ὁ μαθητὴς, ἢ ναί.—ὁ μαθητὴς εἶπε τοῦτο; οὔ.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΣΥΝΔΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

§ 239. Περί συνδέσεως τῶν προτάσεων ὄρα § 18—23.

§ 240. Οἱ παρατακτικοὶ σύνδεσμοι συνδέουσι λέξεις, προτάσεις καὶ περιόδους, οἱ δὲ ὑποτακτικοὶ προτάσεις.

Σημ. Λέξεις ἢ προτάσεις ἐκφέρονται καὶ ἀσυνδέτως (ἀσύνδετον σχῆμα § 326, 1).

Σύνδεσις κατὰ παραταξιν (§ 19)

1) Συμπλεκτικὴ

§ 241. Ἡ συμπλεκτικὴ σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων τέ, καί, καὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν: καί-καί, τέ-καί, τέ-τέ, τὰ δὲ δι' αὐτῶν συνδεόμενα παρίστανται ὡς σύμφωνα καὶ συμβιβαζόμενα πρὸς ἄλληλα: ἄπειροι ὄντες αὐτῶν τό τε πλήθος ἄμετρον ὀρώντες.—αἱ ὀπίδες πέτονται βραχὺ καὶ ταχὺ ἀπαγο-

ρεύουσι.—εἰ τυγχάνει ἐπιστήμων τί χρηστὸν καὶ πονηρὸν τούτων. Πλ.—ἢ γῆ πάντα φύει τε καὶ τρέφει.—κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.—φέρειν χρῆτά τε δαιμόνια ἀναγκαίως τά τε ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνδρείως. Θ.

Σημ. Ἡ διὰ τῶν τὲ—καί, τὲ—τέ, και—και σύνδεσις εἶνε στενωτέρα τῆς διὰ τῶν ἀπλῶν.

§ 242. Ἡ χρήσις τοῦ τὲ εἰς σύνδεσιν ἐννοιῶν εἶνε συνήθης παρὰ ποιηταῖς, σπανία δὲ παρὰ τοῖς πεζοῖς : Τισίαν δὲ Γοργίαν τε ἐάσομεν εὔδειν. Πλ.—Ἐνδοτε τίθεται εἰς σύνδεσιν προτάσεων : ἔλεγεν ὅτι τὸ στρατεύμα ἀποδίδωσι φίλος τε καὶ σύμμαχος εἶναι βούλεται. Ξ.—Συγχρότερον τίθεται ἐν ἀρχῇ περιόδου καὶ σημαίνει ἀκολουθίαν τῶν προηγουμένων : Ἀγαμέμνων τέ μοι δοκεῖ (=ᾧθεν). Θ. 1, 9.

§ 243. Ὁ συμπλεκτικὸς καὶ τίθεται συνήθως ἐπὶ ἀπκριθμῆσεως : εἰ μὲν εἰσῆγγελκα καὶ κρῖνω τὸν προδόντα αὐτῶν τὰ ἱερὰ καὶ τοὺς νεῶς καὶ τὰ ἔδη καὶ τὰ τεμένη καὶ τὰς ἐν τοῖς νόμοις θυσίας. Λυκ. 1.

§ 244. Ὁ καὶ ἐκτὸς τῆς συμπλεκτικῆς σημασίας ἔχει καὶ ἐπιδοτικὴν εἰς τὸ μείζον ἢ εἰς τὸ ἔλαττον : αὐτὰ γε καὶ οἱ θεοὶ πεπόνθασιν (=ᾧχι μόνον οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοί). Πλ.—ἐθέλω τεθνησκέναι εἰ ἔκλεψα τῶν ὄσων καὶ τριχὸς ἄξιον (=ἔστιω καὶ τριχὸς, καὶ τριχὸς μόνον). Ἀρφ.—Καὶ προσθετικὴν ἢ ἐπιτατικὴν : ἐποίει καὶ τάδε πρὸς τοὺς ἐπιτηδείους (=ἐκτὸς τῶν ἄλλων, πρὸς τοῖς ἄλλοις)—ὁ νόμος καὶ μάλα καλῶς ἔχει (πᾶρα πολὺ καλῶς).

Σημ. α'. Ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσεως σημαίνει θαυμασμὸν : καὶ τίς τῶν θανάτων ἦλθεν ἐξ Ἄδου πάλλιν; Εὐρ.—ὕτω τίθεται καὶ μετὰ ἐρωτηματικῆν λέξιν ὅτε ἐξηγεῖται διὰ τοῦ τέλους πάντων, ἀκριβῶς : τί καὶ βούλεσθε, ὦ νεώτεροι; Θ.— τί καὶ χρῆ προσδοκᾶν ; Δ.

Σημ. β'. Πολλάκις ὁ καὶ σημαίνει ἀκολουθίαν τῆς προηγουμένης προτάσεως καὶ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ λοιποῦ, καὶ οὕτω : καὶ μοι κάλει τοὺς μάρτυρας (=λοιπὸν) Λυσ.—πιθοῦ λέγοντι κοῦχ ἁμαρτήσοι ποτέ (=καὶ οὕτω). Σ.—καὶ θάδ' οἰκοῦμεν ἄν σε (=οὕτω δέ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει). Εὐρ. παρὰ Λυκ. 100.

Σημ. γ'. Μετὰ λέξιν σημαίνουσαν ὁμοιότητα ἢ ἰσότητα καίται ἀντὶ τοῦ ὡς ἢ ἀντὶ δοτικῆς : ἐν Ἴσφ καὶ εἰ μὴ ἐνεθυμήθη (=ὡς εἰ μὴ ἐνεθυμ.). Θ. 2, 60.—οὐχ ὁμοίως καὶ πρῖν (=ὡς πρῖν).—ἐν οὗ τῶ ἱερῶ Ἴσα καὶ ἱκέταις ἐσμεν (=Ἴσα ἱκέταις). Θ.

§ 245. Ἡ ἀρνητικὴ συμπλοκὴ γίνεται διὰ τοῦ : οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε, οὐδ'—οὐδέ, μὴ—μὴδὲ οὔτε—τε, μήτε—τε : οὐδενὶ πώποτε

οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν.
 Λυσ.—μήτε γέλωτα προπετῆ στέργε μήτε λόγον μετὰ θρόσους ἀπο-
 δέχου. Ἴσ.—οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω οὐδ' ἐρεῖ οὐδείς.—οὔτε γὰρ
 ἠγοῦμαι τούτους αἰτίους τῶν γιγνομένων σύνοιδά τε (=καὶ οὐχ
 ἠγοῦμαι καὶ σύνοιδα). Ἴσ.—ὤμοσαν μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμ-
 μαχοί τε ἔσσεσθαι. (=καὶ νὰ μὴ προδώσωσι καὶ νὰ εἶνε).

Σημ. Ὁ οὐδὲ (=οὐ καὶ) καὶ μηδὲ (=μὴ καὶ) ἔχει καὶ ἐπιδοτικὴν σημα-
 σίαν εἰς τὸ μείζον ἢ ἔλαττον : ἔβρω οὐ στέργουσι οὐδ' οἱ δαίμονες. Σ.—
 οὐδείς οὐδ' ἂν οἰκέτης ἐπεικῆς ἐτόλμησε (=ἔχι μόνον ἐλεύθερος, ἀλλ' οὐδὲ
 δοῦλος). Ἴσ.

Επιδοτικὴ συμπλοκὴ (κλιμαξ)

§ 246. Οὕτω καλεῖται ἡ σύνδεσις, δι' ἧς τὸ δεύτερον μέλος τῆς
 συμπλοκῆς παρίσταται ὡς σπουδαιότερον (ἠνωτέρας βαθμίδος) ἀπὸ
 τὸ πρῶτον. Σύνδεσμοι δὲ συνδέοντες οὕτω εἶνε,

1) οὐ μόνον-ἀλλὰ (καί), οὐχ ὅτι (μὴ ὅτι)-ἀλλὰ καί. Διὰ τούτων
 καταφάσκονται ἀμφότερα τὰ μέλη : οὐ μόνον πολίτης, ἀλλὰ καὶ
 ξένος (=καὶ πολίτης καί, τὸ σπουδαιότερον, ξένος). Λυσ. 39.—
 οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κροίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ.
 Ξ. ἀπ.—οἶμαι ἂν μὴ ὅτι ἰδιώτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὐα-
 ριθιμήτους ἂν εὖρεῖν ταύτας τὰς νύκτας. Πλ. ἀπ.

2) οὐχ ὅπως-ἀλλὰ (καί). Διὰ τούτων ἀποφάσκεται τὸ πρῶτον :
 οὐχ ὅπως σκευὴ ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀφηρηπάσθησαν
 (=οὐ μόνον οὐκ ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ ἀφηρηπάσθησαν=καὶ σκευὴ δὲν
 ἐπωλήσατε καί, τὸ σπουδαιότερον, αἱ θύραι ἀφηρηπάσθησαν.).
 Λυσ. 19, 31. οὐχ ὅπως ὑπερεώρων τοὺς καταδέστερον πρᾶττοντας,
 ἀλλ' ἐπήμνον ταῖς ἐνδείαις (=καὶ δὲν περιεφρόνου καὶ ἐβοήθου
 τοὺς πτωχοὺς). Ἴσ.

3) οὐχ ὅπως (μὴ-ὅπως)—ἀλλ' οὐδέ, οὐχ ὅτι (μὴ ὅτι)—ἀλλ'
 οὐδέ. Διὰ τούτων ἀποφάσκονται ἀμφότερα τὰ μέλη : οὐχ ὅπως τῆς
 κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδέ δουλείας μετρίας τυχεῖν
 ἠξιώθημεν (=οὐ μόνον οὐ μετέχομεν, ἀλλ' οὐδέ ἠξιώθημεν=καὶ
 δὲν μετεχομεν, καί, τὸ σπουδαιότερον, δὲν ἠξιώθημεν). Ἴσ.

Σημ. α' Πολλάκις ἐπιτάσσεται τὸ οὐχ ὅπως, μὴ ὅτι καὶ σημαίνει πολλῶ
 μᾶλλον : πεπαύμεθ' ἡμεῖς, οὐχ ὅπως σὲ παύσομεν Σ.—οὐδ' ἀναπνεῖν μὴ ὅτι
 λέγειν τι δυνασόμεθα=δὲν θὰ δυναμέθω οὐδὲν ἀναπνέωμεν πολὺ περισσότερον
 νὰ λέγωμέν τι. Ξ.

Σημ. β' Ἀντί τοῦ μὴ ὅτι ἐπιτασσομένου τίθεται τὸ μὴ τί γε ἢ μὴ τί γε δὴ: οὐκ ἐν αὐτὸν ἀργοῦντα οὐδὲ τοῖς φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μὴ τί γε δὴ (=πολὺν περισσώτερον) τοῖς θεοῖς. Δ.

Σημ. γ' Τὸ οὐχ ὅτι ἐπιτασσομένου ἐξηγείται: ἂν καί, μ' ὄλον ὅτι: τούτων οὐδεμίαν οἶμαι σε βούλεσθαι ζητορικὴν καλεῖν οὐχ ὅτι τῷ ὀήματι οὕτως εἶπας. Πλ.

Σημ. δ' Τὸ οὐχ ὅτι, οὐχ ὅπως κείνται ἀντί τοῦ οὐ λέγω ὅτι, ὅπως, τὸ δὲ μὴ ὅτι, μὴ ὅπως ἀντί τοῦ μὴ λέγε ὅτι, ὅπως.

2) Ἀντιθετικὴ

§ 247. Ἡ ἀντιθετικὴ σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν ἀντιθετικῶν συνδέσμων μὲν, δέ, ἀλλά, ἀτάρ, μέντοι, καίτοι κλ., τὰ δὲ δι' αὐτῶν συνδεόμενα παρίστανται ὡς ἀντιθετὰ καὶ ἀντικείμενα πρὸς ἄλληλα: τὴν νῦν Βοιωτίαν, πρότερον δὲ Καδμηίδα γῆν ἄβισσαν. Θ.—βραδέως μὲν φίλος γίγνου, γενόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν. Ἰσ.

§ 248. Ἐν τῇ συνδέσει λέξεων ἢ προτάσεων πολλάκις τὰ μέλη τῆς ἀντιθέσεως παρίστανται ἢ ὡς ἐντελῶς ἀντίθετα, ὥστε τὸ ἐν αἵρεται καὶ τὸ ἕτερον τίθεται (ἀντίθεσις ἀρνητικὴ), ἢ ὡς περιορίζοντα μόνον ἄλληλα (ἀντίθεσις περιοριστικὴ).

α'). Ἡ ἀρνητικὴ ἀντίθεσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ οὐκ—ἀλλά (δὲ) καὶ ἢ μὲν πρότασις ἢ ἔχουσα τὸ οὐ λέγεται ἄρσις, ἢ δὲ ἔχουσα τὸν ἀλλὰ λέγεται θέσις: οὐκ ἠμφισβήτει, ἀλλ' ὠμολόγει. Λυσ.—οὐκ ἐπὶ κακῷ, ἐπ' ἔλευθερώσει δὲ τῶν Ἑλλήνων παρελήλυθα. Θ. 4, 86.

Σημ. α' Προτασσομένης τῆς θέσεως τίθεται ἐν τῇ ἄρσει ἀλλ' οὐ (καὶ οὐ, οὐ): γέγονε ταῦτα διὰ τὴν ἡμετέραν ἄνοιαν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ἐκείνου δύναμιν. Ἰσ.—ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι. Θ.—τὰ κοινὰ τὰ θετιτῶν ἀπὸ τούτων δύο διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Δ.

Σημ. β' Ἐὰν ἢ πρότασις ἀπιτυγῆ μὴ, τίθεται μὴ ἀντί οὐ.

β'). Ἡ περιοριστικὴ ἀντίθεσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ μὲν—δέ, μὲν—ἀλλά, μὲν—μέντοι, μὲν—ὅμως δὲ κλ.: σοφὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, τῆς δὲ χειρὸς οὐ κρατῶν. Πλουτ. Ἀριστ.—τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με. Ξ. πιιδ.—φιλοσόφῳ μὲν ἔοικας ὃ νεανίσκῳ, ἴσθι μέντοι ἀνόητος ὢν. Ξ. ἀν.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἀντιθετικῶν συνδέσμων

1) μὲν (ἐκ τοῦ μὴν) εἶνε κυρίως βεβαιωτικός: πρέπει μὲν τὰ ἐπ' ὠφελείᾳ γιγνόμενα γνώμης εἶναι ἔργα.—τοιαύτην σημασίαν ἔχει ἐν τῷ μὲν οὖν, μὲν δὴ, πάνυ μὲν οὖν, οὐ μὲν δὴ, καὶ μὲν δὴ (=καὶ βεβαίως, καὶ ὅμως, προσέτι). Παραλειπομένης τῆς

ἀντιθέσεως ἐξηγείται πολλάκις διὰ τοῦ τοῦλάχιστον : ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα.

2) δὲ εἶνε κυρίως ἀντιθετικός, προηγείται δὲ αὐτοῦ συνήθως ὁ μὲν. Πολλάκις τίθεται ἐπὶ μεταβάσεως εἰς νέας ἐννοίας καὶ λέγεται **μεταβατικός** : ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος ... ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος.

Σημ. Τὸ μᾶλλον δὲ (=ἡ καλύτερον) εἶνε ἐπανορθωτικὸν (§ 330, 15) : χαλεπὸν, μᾶλλον δὲ ἀδύνατον. Πλ.

3) **μέντοι** = 1) βεδχίως : μὲ Δία τοῦτο μέντοι, ἔφη, οὐ ποιῶ. **Ξ.**—2) ὅμως : μηδὲ μέντοι τοῦτο μείον δόξητ' ἔχειν.

4) **ἀλλὰ** εἶνε κυρίως ἀντιθετικός. Τίθεται δὲ πολλάκις 1) εἰς προτάσεις προτροπῆς καὶ ἐξηγείται διὰ τοῦ ἐμπρός : ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὑμεῖς. Πλ. Α, 129.—ἀλλὰ πορευόμεθα.—2) μετὰ πρότασιν ὑποθετικὴν τιθεμένην ἢ νοουμένην καὶ ἐξηγείται διὰ τοῦ τοῦλάχιστον : εἰ δὲ μὴ λόγῳ, ἀλλ' ἔργῳ ἀποδείκνυμαι. **Ξ.** ἀπ.—ὦ θεοί, πατρῶοι, συγγένεσθ' ἀλλὰ νῦν (=τώρα τοῦλάχιστον). **Σ.** 3) μετὰ πρότασιν ἀρνητικὴν, ἐν ἣ τίθεται ἢ νοεῖται τὸ ἄλλος καὶ ἐξηγείται διὰ τοῦ πλήν : ἔπαισε δ' αὐτόχειρ οὖτις, ἀλλ' ἐγὼ. **Σ.**—Σοχνότατα ἐν τιαύτῃ περιπτώσει τίθεται τὸ ἀλλ' ἢ προελθὼν ἐκ συγχωνεύσεως τῶν φράσεων οὐδὲν ἄλλο ἢ καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀλλά : οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν προσήκει ἀνθρώπῳ ἀλλ' ἢ τὸ ἄριστον. Πλ. Φαίδ.—δι' οὐδὲν ἀλλ' ἢ διὰ σοφίαν τινά. Πλ. ἀπ.

5) **καίτοι** (§ 219, 12). Διὰ τούτου συνδέονται περίοδοι ἢ κῶλα. Ἐπίσης διὰ τοῦ οὐ μὴν ἀλλὰ (=ἀλλ' ὅμως), ὅπερ προῆλθεν ἐξ ἐλλείψεως δυναμένης νὰ ἀναπληρωθῇ : ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα καὶ μικροῦ κἀκεῖνον ἐξετραχίλισεν. οὐ μὴν (ἐξετραχίλισεν) ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος. **Ξ.** παιδ.—Καὶ διὰ τοῦ ἀλλὰ γὰρ (=ἀλλ' ὅμως, ἀλλὰ βεδχίως), ὅπερ προῆλθεν ἐξ ἐλλείψεως : ἀλλὰ γὰρ δέδοικα.

6) **ὅμως** (ἐκ τοῦ ὁμῶς=ὁμοίως). Εἶνε ἐπίρρημα τιθέμενον μετὰ τοῦ ἀλλὰ ἢ δὲ (ὅμως δέ, δ' ὅμως) πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἀντιθέσεως : πάνυ μὲν οὖν οὐκ ἤθελεν, ὅμως δ' ἠναγκάσθη. Πλ. Πρωτ.—Τίθεται πρὸς τούτοις καὶ μετὰ ἐνδοτικὴν πρότασιν ἢ μετοχὴν ἢ μετ' αὐτῶν. : Ἀγησίλαος καίπερ αἰσθανόμενος ταῦτα ὅμως ἐπέμεινε ταῖς σπονδαῖς.—πιθοῦ γυναιξὶ καίπερ οὐ στέργων ὅμως.—Μέμνησ' Ὀρέστου κεί θυραῖος ἔσθ' ὅμως. Αἰσχ. Χορηφ.

3) Διαζευκτική

§ 249. Ἡ διαζευκτικὴ σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν διαζευκτικῶν συνδέσμων ἢ (καὶ ἐντονώτερον ἢ-ἢ ἦτοι—ἦ), εἶτε-εἶτε, ἐάν τε—ἐάν τε κλ., τὰ δὲ δι' αὐτῶν συνδεδόμενα παρίστανται ὡς ἀποκλείοντα ἄλληλα : στρατηγὸς ἀγαθὸς ἢ κυβερνήτης.—δύο ποιοῦ καιροὺς τοῦ λέγειν, ἢ περὶ ὧν οἶσθα σαφῶς ἢ περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν. Ἴσ.— ἦτοι πρότερόν γε ἢ ὕστερον. Πλ.

Σημ. α'. Τὰ διαζευγνόμενα μέλη δύνανται νὰ εἶναι καὶ πλείονα τῶν δύο (παραδιαζευξίς) : Ἐπιφ' ἀγαθῷ ἢ κακῷ ἢ ὄρνιθι ἦδεται.

Σημ. β'. Ὁ ἢ εἶνε προσέτι ἐπανορθωτικός, (=μᾶλλον δὲ § 348, 2 καὶ 227, 15) : ἐροῦ τὴν κυναγὸν Ἄρτεμιν ἢ ἐγὼ φράσω. Σ. Ἡλ.—2) ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ : εἰ δὲ μή, ἄλλως : ἔργον γε οὐδαμοῦ ληπτέον, ἢ (=ἄλλως) ἐλεγχθήσεται γελοῖος. Ξ. ἀπ.—3) συγκριτικός (§ 85).—4) διασαφητικός τιθέμενος ἐν ἀρχῇ δευτέρας ἐρωτήσεως καὶ ἐξηγῶν τὴν ἔννοιαν τῆς προηγουμένης : πόθεν, ὦ Σώκρατες, φαίνει ; ἢ δῆλον ὅτι ἀπὸ κυνηγεσίου τοῦ περὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ὥραν ; Πλ, Πρωτ.

§ 250. Διὰ τοῦ εἶτε-εἶτε, ἐάντε-ἐάντε, ἦντε-ἦντε, ἄντε-ἄντε καὶ διὰ τοῦ ἢ-ἢ καί, γίνεται ἡ διάζευξις ἐπὶ ἀδιαφορίας περὶ τὴν ἐκλογὴν : εἶτε πάντας αἰτιᾶ εἶτε ἓνα τινὰ ἢ δύο ἢ καὶ πλείους. Ξ. ἀν.—ἐάν τε σὺ καὶ Ἄνυτος οὐ φῆτε, ἐάν τε φῆτε. Πλ. ἀπ.—ὅποι ἄν τις ἄρξῃται πορεύεσθαι ἦν τε πρὸς ἔω, ἦν τε πρὸς ἐσπέραν, ἦν τε πρὸς ἄρκτον, ἦν τε πρὸς μεσημβρίαν. Ξ. πιιδ.

4) Αἰτιολογικὴ

§ 251. Οὕτω συνδέει ὁ γὰρ καὶ ἐνίοτε ὁ ἐπεὶ καὶ ὡς : οὕτως οἱ πολέμιοι ἐνευσμένοι ἔσονται· τῆδε γὰρ τῆ ἡμέρα μυρσίους ὄφοντα, ἀνθ' ἐνὸς Κλέαρχου.—μέγα δὲ τὸ ὁμοῦ τραφήναι· ἐπεὶ καὶ τοῖς θηρίοις πόθος τις ἐγγίγνεται τῶν συντρόφων. Ξ. ἀπομ.—σοὶ δὲ προσήκει ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἄξιός ἔσει τοῦ πατρός.—ὡς ἅπασιν μὲν προσήκει περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τὴν φρόνησιν. Ἴσ.

Σημ. α'. Ὁ γὰρ οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀρχῇ, ἀλλὰ μετὰ μίαν ἢ ἐνίοτε πλείονας λέξεις καὶ αἰτιολογεῖ τὰ προηγούμενα : οἱ δὲ ἐπείδοντο. ἐπίστευον γὰρ αὐτῷ.—Πρότασις ἐν μέσῳ λόγου ἔχουσα τὸν γὰρ κεῖται παρενεστικῶς καὶ αἰτιολογεῖ τὰ ἐπόμενα : ὁ δὲ, κρίνουσι γὰρ βοῆ καὶ οὐ ψήφῳ, οὐκ ἔφη διαγιγνώσκειν τὴν βοήν. Θ.—ἀλλ' ἠδὲ γὰρ τοι κτήμα τῆς νίκης λαβεῖν τόλμα (=ἀλλὰ τόλμα, ἠδὲ γὰρ ἐστὶ κλ.) Σ.

Σημ. β'. Ὁ γὰρ εἶνε πολλάκις καὶ διασαφητικός (=δηλα δῆ): ἐμοὶ θαυμάσιόν τι γέγονε. ἢ γὰρ εἰδωυῖά μοι μαρτυκὴ ἢ τοῦ δαιμονίου ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ πάνυ πυκνὴ ἦν. Πλ. ἀπ. 40, α'. (δρ. § 63, β).

Σημ. γ'. Ὁ γὰρ (γέ-ἄρα) ἀρχικῶς ἦτο ἐπίρρημα βεβαιωτικόν, κατόπιν δὲ ἐγένετο σύνδεσμος αἰτιολογικός καὶ διασαφητικός.

Τὴν βεβαιωτικὴν σημασίαν ἐτήρησεν,

1) ἐν ζωηραῖς ἐρωτήσεσιν ἢ ἀποκρίσεσιν: ὄλωλε γὰρ (=ἀληθῶς) δύστηνος; Σ.—τὸ γε φιλομαθὲς καὶ φιλόσοφον ταυτὸν; ταυτὸν γὰρ (=βεβαιῶς), ἔφη.—ἢ γὰρ; (=δὲν εἶνε ἀληθές;).

2) ἐν συνδυασμῷ μετ' ἄλλων μορίων τοιγάρτοι (=διὰ τοῦτο βεβαίως), καὶ γάρ τοι, εἰ γάρ (ἐπὶ εὐχῆς), ἀλλὰ γάρ (§ 248, σημ. 5): ἀλλὰ γὰρ καὶ περαίνειν ἤδη ὥρα ἐστί. ἄν. 3, 2, 32.

Σημ. δ'. Ἐν τῷ καὶ γὰρ ὁ μὲν γὰρ εἶνε αἰτιολογικός, ὁ δὲ καὶ ἀναφέρεται εἰς ὅλην τὴν πρότασιν ἢ εἰς λέξιν τινὰ αὐτῆς μετὰ σημασίας ἐπιτατικῆς ἢ συμπλεκτικῆς: καὶ γὰρ μόνος ἤγοιτ' ἄν δύνασθαι πείθειν (=διότι καὶ μόνος).—καὶ γὰρ τοξόται πολλοὶ καὶ ἀκοντισταὶ ἐπιβήσονται τῶν νεῶν (=διότι καὶ τοξόται καὶ ἀκοντισταί). Θ.—καὶ γὰρ οὐδὲ πόρρω δοκοῦμεν αὐτοῦ καθῆσθαι (=καὶ διότι οὐδὲ μακρὰν, ἢ ἀπλῶς διότι κλ.)—καὶ γὰρ καὶ καπνὸς ἐφαίνετο (=καὶ διότι ἢ ἀπλῶς διότι).

Σημ. ε'. Ὁ ἐπεὶ ὅταν ἢ δι' αὐτοῦ εἰσαγομένη πρότασις ἐκφράζει ἀντιθεσιν πρὸς τὰ προηγούμενα, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ καίτοι: ἐγὼ τὰ μικρὰ ταῦτα ἰδύνατος. ἐπεὶ ἐβουλόμην ἄν οἶός τ' εἶναι (=μ' ὄλον ὅτι). Πλ. Πρ.—οὐδὲ τοῦτο ἀληθές. ἐπεὶ καὶ τοῦτό γέ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι (=μ' ὄλον ὅτι).

δ) Συμπερασματικὴ

§ 252. Ἡ συμπερασματικὴ σύνδεσις γίνεται διὰ τοῦ ἄρα, οὖν, τοίνυν, δῆ, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν, γοῦν, οὐκουν, οὐκοῦν καὶ ἐνίοτε διὰ τοῦ ὥστε (§ 262, σ), τὰ δὲ δι' αὐτῶν συνδεόμενα παρίστανται ὡς συμπέρασμα τὸ ἐν τοῦ ἄλλου.

1) ἄρα δηλοῖ συμπέρασμα λογικὸν ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς σχέσεως τῶν ἐννοιῶν συναγόμενον. Ὅθεν σημαίνει 1) κατόπιν: ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο.—ἐρωτώσης τῆς μητρὸς ἀπεκρίνατο ἄρα (=ἀμέσως) ὁ Κῦρος.—2) λοιπόν: Κῦρος δ' εἶπεν, οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις.—3) βεβαίως: οἶους ἄρα ἡμεῖς ἔχομεν ἄνδρας ἐταίρους. Ξ. παιδ.—4) μετὰ παρατακτοῦ σημαίνει ἀναγνώρισιν πλάνης: ὃ παῖδες, ὡς ἄρα (=καθὼς βλέπω) ἐφίλαροῦμεν. Ξ. παιδ.

2) οὖν (=λοιπόν) δηλοῖ συμπέρασμα πραγματικὸν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐξαγόμενον: τὸ στρατεύμα ὁ οἶτος ἐπέλιπε. κρέα οὖν ἐσθίοντες διεγίνοντο. Ξ. ἄν.

Σημ. Ἡ κυρία σημασία τοῦ οὖν εἶνε ἡ δεδαιωτική, ἐτήρησε δὲ ταύτην ἐν τῇ: δ' οὖν, μὲν οὖν, γοῦν, πάνυ μὲν οὖν, γὰρ οὖν.

δ' οὖν=1) ἐξ δεδαίως. 2) ἐπωσδήποτε, ἐν πασῇ περιπτώσει ὁμοῦ, ὡς τόσον.

μὲν οὖν=1) βεβαίως, 2) τοῦναντίον: οἱ παρὰ σοὶ τούτων οὐδὲν ἐπι-
στάνται ποιεῖν; πάντα μὲν οὖν (=τοῦναντίον μάλιστα πάντα. Ε. ἀπ.

3) **τοίνυν** (τοί-νύν) εἶνε 1) συμπερασματικόν (=λοιπόν) ἀσθε-
νέστερον τοῦ οὖν. 2) μεταβατικόν (=δέ): μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὡς
ἄνδρες. Λυκ. 21.

4) δὴ δηλοῖ συμπέρασμα φυσικὸν τῶν ἡγουμένων: ἔλεγόν τινες
ὅτι στρατεύμα κατίδοιεν... ἐδόκει δὴ (=φυσικὰ λοιπόν) τοῖς στρα-
τηγοῖς κλ. Ε. ἀν.—Ἄλλας σημασίας τοῦ δὴ ὄρα ἐν § 219, 3.

5) **τοιγάροι, τοιγαροῦν** (=διὰ τοῦτο βεβαίως, διὰ τοῦτο
λοιπόν) δηλοῦσι συμπέρασμα ἰσχυρότερον τοῦ τοίνυν.

6) **γοῦν** (γέ-οῦν) σημαίνει 1) βεβαίως: κατὰ φύσιν γοῦν πᾶσαν
τὴν ἀλήθειαν ἐμελλον φράσειν οἱ οἰκέται. Λυκ. 32. 2) τοῦλάχιστον:
γνώσει... ὁπὲρ γοῦν. Αἰσχ.

Ἐκ τούτων προήλθον αἱ σημασίαι 1) λοιπόν: ἔοικα γοῦν τούτου
γε σοφώτερος εἶναι. Πλ.—2) διότι: δοκεῖς μοι τάναντία ἀπολελαν
κέναι. ζῆς γοῦν Ε. ἀπ.—3) παραδείγματος χάριν: οἱ τότε βασι-
λεύοντες προηροῦντο ἀποθνήσκειν. φασὶ γοῦν Κόδρον. Λυκ. 86.

7) **οὔκουν**=λοιπόν δέν.—**οὔκοῦν**=λοιπόν: οὔκουν οἱ διδά-
ξαντες πονηροί, ἀλλ' οἱ μὴ χρώμενοι ὀρθῶς. Πλ.—οὔκοῦν διδά-
σκωμεν αὐτόν, ἀλλὰ μὴ λαιδορῶμεν. Πλ.

3

Δευτερεύουσαι προτάσεις

§ 253. Περὶ τῶν δευτερευουσῶν προτάσεων καὶ τῶν εἰδῶν
αὐτῶν ἐπὶ τῇ θέσει τῶν εἰσαχόντων συνδέσμων ὄρ. § 15. 20. 22.

§ 254. Αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις ἐπὶ τῇ θέσει τῆς σχέσεως
αὐτῶν πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν εἶνε τριῶν εἰδῶν.

1) ἐπιρρηματικαὶ αἱ προσδιορίζουσαι τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας
προτάσεως καὶ ἐπέχουσαι θέσιν ἐπιρρηματικοῦ προσδιορισμοῦ. 2)
ἐπιθετικαὶ αἱ προσδιορίζουσαι οὐσιαστικὸν τῆς προτάσεως καὶ ἐπέ-
χουσαι θέσιν ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ. 3) οὐσιαστικαὶ αἱ ἐπέχου-
σαι θέσιν οὐσιαστικοῦ καὶ τιθέμεναι ὡς ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον.

Σημασία τῶν ἐγκλίσεων
ἐν ταῖς δευτερευούσαις προτάσεσι.

250. Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς δευτερευούσαις προτάσεσιν ἔχουσι τὰς αὐτὰς σημασίας, ἃς καὶ ἐν ταῖς κυρίαις (§ 183-188) πλὴν τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς, αἵτινες ἔχουσι καὶ ἄλλας.

α') Ἡ *ὑποτακτικὴ* μετὰ τοῦ ἄν ἐν ὑποθετικαῖς, χρονικαῖς καὶ ἀναφορικαῖς προτάσεσι σημαίνει πράξιν προσδοκωμένην (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει μέλλων ὀριστικῆς) ἢ ἐπαναλαμβάνομένην (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἐνεστώτος): *ἐάν τινα, (ὅταν τινά, ὄν ἄν) ἔλωσιν, ἀποκτενοῦσιν.*—*ἐάν τινα, (ὅταν τινά, ὄν ἄν) ἔλωσιν, ἀποκτείνουσι.*—ὄρα § 268, β, 2.

Σημ. Ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἄν (κέν, κέ) ἢ καὶ ἄνευ αὐτοῦ τίθεται παρ' Ὀμήφ καὶ ἐν κυρίαις προτάσεσιν ἀντὶ μέλλοντος ὀριστικῆς: καὶ ποτέ τις εἶπρησι (=εἶρησι). Ἰλ. Ζ.—οὐ γάρ ποω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι (=ἴσομαι Ἰλ. Α.—οὐκ ἄν τοι χροάισμῃ κίθαρις. Ἰλ. Γ.

β') Ἡ *εὐκτικὴ* 1) ἐν ὑποθετικαῖς, χρονικαῖς καὶ ἀναφορικαῖς προτάσεσι σημαίνει ἀπλήν ἰδέαν τοῦ λέγοντος (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν) ἢ ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρατακτικός): *εἴ τινα, (ὅτε τινά, ὄν) ἔλοιεν, ἀποκτείνεσαν ἄν.*—*εἴ τινα, (ὅτε τινά, ὄν) ἔλοιεν, ἀπέκτεινον.*—ὄρα § 268, β, 3.—2) ἐν διηγηματικῷ λόγῳ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον δηλοῖ ὅτι τὸ λεγόμενον εἶναι λόγος ἢ σκέψις ἄλλου καὶ οὐχὶ τοῦ λέγοντος (τοῦ συγγραφέως) καὶ λέγεται *εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου ἢ διηγηματικὴ*: ἔλεγον ὅτι τὰ πρόβατα δημόσια εἶη (εὐθύς λόγος: δημόσια ἐστὶ). Ξ.—ἠπόροον ὅ,τι ποιοῖεν (εὐθύς λόγος: τί ποιῶμεν;).

Σημ. α') Αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐγκλίσεως εἶνε δύο εἰδῶν,

α') προτάσεις κρίσεως ἐκφερόμεναι διὰ τῶν ἐγκλίσεων τῆς κρίσεως (§188) ἢ δι' εὐκτικῆς τοῦ πλαγίου λόγου ἀντὶ ὀριστικῆς τοῦ εὐθέως λόγου

β') προτάσεις ἐπιθυμίας ἐκφερόμεναι διὰ τῶν ἐγκλίσεων τῆς ἐπιθυμίας (§ 188) ἢ δι' εὐκτικῆς τοῦ πλαγίου λόγου ἀντὶ ὑποτακτικῆς τοῦ εὐθέως λόγου.

Σημ. β') Προτάσεις ἐπιθυμίας εἶναι καὶ αἱ ὑποθετικαί, διότι αἱ ἐκφερόμεναι ἐξ αὐτῶν κατ' εὐκτικὴν ἢ ὑποτακτικὴν ἀρχικῶς προῆλθον ἐκ προτάσεων σημαίνουσῶν εὐχὴν (εἰ γάρ, εἴθε) (1).

(1) ἐκ τῶν ἀπαρεμφάτων τὸ μὲν εἰδικὸν ἰσοδυναμεῖ μὲ πρότασιν κρίσεως, τὸ δὲ τελικὸν μὲ πρότασιν ἐπιθυμίας. Ἐκ δὲ τῶν μετοχῶν αἱ περιέχουσαι ἔννοιαν ὑποθετικὴν ἢ τελικὴν ἰσοδυναμοῦν μὲ πρότασιν ἐπιθυμίας, αἱ δὲ λοιπαὶ μὲ πρότασιν κρίσεως.

Α'. Ἐπιρρηματικά προτάσεις

1) Αἰτιολογικά

§ 256. Αἱ αἰτιολογικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν αἰτιολογικῶν συνδέσμων ὡς, ὅτι, διότι, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτε, ὁπότε. Ἡ ἄρνησις εἶνε οὐ.

257. Εἰς τὰς αἰτιολογικὰς προτάσεις τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως, ἐνίοτε δὲ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς καὶ ἡ διηγηματικῆς εὐκτικῆς (§ 255, β, 2).— οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον λελύσθαι τὰς σπονδὰς, διότι εἰς χεῖρας ἦλθον. Θ.— χαλεπὰ τὰ παρόντα ὁπότε ἀνδρῶν στρατηγῶν τοιούτων στερόμεθα.— δέομαι οὖν σου παραμεῖναι, ὡς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἐνός ἡδίων ἀκούσαιμι ἢ σοῦ. Πλ.— ἐπεὶ διὰ γε ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἂν ἀπολώλιτε. Δ.— τοὺς στρατηγοὺς ἐζημίωσαν, ὡς δῶροις πεισθέντες ἀποχωρήσειαν. Δ.

[2) Τελικά.

258. Αἱ τελικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν τελικῶν συνδέσμων ἵνα, ὅπως, ὡς. Ἡ ἄρνησις μὴ.

Σημ. Τελικὴ σχέσηις δηλοῦται καὶ ἄνευ τελικοῦ συνδέσμου: θάπτε με ὅτι τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω (=ἵνα) Ἰλ. Ψ. 7.— ἐπίσχετ' αὐδὴν τὴν ἔσωθεν ἐκμάθω (ἵνα). Εὐρ. Ἰπ. 567.— Καὶ ἀποφατικῶς μετὰ τοῦ μὴ: ἀπόσιχε, μὴ σε νοήση Ἥρη. Ἰλ. Α.— μὴ σπεῦδε πλουτεῖν, μὴ ταχὺ πένης γένη (=ἵνα μὴ). Γγ.— ἐξηλθον δόμων, μὴ τι μέμφῃσθε (=ἵνα μὴ). Εὐρ. Μήδ.— ἐδόκει αὐτοῖς ἀπιέναι ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, μὴ τις ἐπίθεις γένοιτο (=ἵνα μὴ). ⁽¹⁾

259. Εἰς τὰς τελικὰς προτάσεις μετὰ ἄρκτικὸν χρόνον τίθεται ὑποτακτικὴ, μετὰ ἱστορικὸν δὲ εὐκτικὴ (τοῦ πλαγίου λόγου) ἢ καὶ ὑποτακτικὴ: βασιλεὺς αἰρεῖται οὐχ ἵνα ξαντοῦ καλῶς ἐπιμελήται, ἀλλ' ἵνα καὶ οἱ ἐλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσι. Ξ. ἀπ.— ὁ Καμβύσης ἀπεκάλει τὸν Κῦρον, ὅπως τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώρια ἐπιτελοίη. Ξ. παιδ.— Ἀβροκόμας τὰ πλοῖα κατέκασεν, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῇ.

Σημ. α'. Ἐνίοτε μετὰ ἱστορικὸν χρόνον τίθεται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτικὴ. Τότε δὲ διὰ μὲν τῆς ὑποτακτικῆς ὁ σκοπὸς παρίσταται ὡς προσδοκώμενος, διὰ δὲ τῆς εὐκτικῆς ὡς δυνατός: παρανίσχον δὲ καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως Πλαταιεῖς φρονκτοὺς πολλοὺς, ὅπως ἀσαφῆ τὰ σημεῖα τῆς φρονκτορίας ἢ καὶ μὴ ἐπιβοηθοῖεν. Θ. 3, 22.

¹⁾ πρβλ. ἔλα μαζί μου, νὰ περάσης καλά.— λέγε το πάλιν νὰ καταλάβω καλύτερα.— νὰ κάμης αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω, μὴ μετανοήσης.— κάθισε φρόνιμα, μὴ σὲ δεῖρω.

Σημ. β'. Ἐνίοτε μετὰ τὸ ὅπως καὶ τὸ ὡς τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἄν (§ 255, α) καὶ συνήθως (μετὰ ἱστορικὸν χρόνον) ἐγκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ σκοπὸς πρᾶξιται ὡς ἐξ ὑποθέσεως ἐξερτώμενος: τὰς ἀρετὰς ἐπιτηδένουμεν, ὅπως ἂν μετὰ πλείστον ἀγαθῶν τὸν βίον διάγωμεν. Ἰσ.—ὡς ἂν μάθῃς, ἀντάκουσον. Ξ.—ἔδωκε χροῖματα ὅπως ἄν . . . μᾶλλον τῆς εἰρήνης προσδέονται.

Σημ. γ'. Τὸ ἵνα συνάπτεται μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν εἶναι τόπικόν (=ὅπου): πατρίς ἐστὶ πᾶσ' ἴν' ἂν πρῶτη τις εὔ. Ἀ.φ.

Σημ. δ'. τὸ ἵνα τί; (=πρὸς ποῖον σκοπὸν, διὰ τί;) προήλθεν ἐξ ἐλλείψεως ῥήματος: ἵνα τί ταῦτα λέγεις; (=ἵνα τί γένηται, διὰ τί). Πλ. ἀπ. Ὁμοίως καὶ τὸ οὐ τί; (=διὰ τίνα λόγον, διὰ τί).

259. Τὸ ἵνα (καὶ σπκνίως τὸ ὅπως καὶ ὡς) φέρονται καὶ εἰς ὀριστικὴν ἱστορικὸν χρόνον εἰς δῆλωσιν σκοποῦ ἀνεκπληρώτου μετὰ πρότασιν σημερινούσιν τὸ μὴ πραγματικὸν (§ 183, β, σημ.) ἢ εὐχὴν ἀδύνατον (§ 183 γ): ἐχοῖν αὐτοὺς ζῆν, ἵνα ἀπηλλάγμεθα τοῦτου τοῦ δημαγωγοῦ. ἐβουλόμην ἂν Σίμωνα τὴν αὐτὴν γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵνα ῥᾷδίως ἔγνωτε τὰ δίκαια. Λυσ.—εἰ γὰρ ὄφελον οἰοί τ' εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἐργάζεσθαι, ἵνα οἰοί τ' ἦσαν καὶ τὰ μέγιστα ἀγαθὰ. Πλ.

3) Συμπερασματικαὶ

§ 261. Αἱ συμπερασματικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τοῦ ὥστε καὶ ἐνίοτε διὰ τοῦ ὡς, τίθενται δὲ εἰς αὐτάς,

α') αἱ ἐγγλίσεις τῆς κρίσεως (ἄρνησις οὐ), ἦτοι,

(1) ὀριστικὴ παντὸς χρόνον, ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται ὡς πραγματικόν: οὕτω σκαίως εἰ καὶ ἀναίσθητος, ὥστε οὐ δύνασαι λογίσασθαι. Δ.—οὕτω διάκειμαι ἐφ' ἡμῶν, ὡς οὐδὲ δεῖπνον ἔχω ἐν τῇ ἐμαντοῦ. Ξ. Ἐλ.

(2) δυνητικὴ ὀριστικὴ ἢ δυνητικὴ ἐγκτικὴ, ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται ὡς δυνατὸν ὑπὸ ὄρον (δηλ. ἐὰν πραγματοποιηθῇ μία ὑπόθεσις): πάντες πολεμικὰ ὅπλα παρεσκεύαζον ὥστε τὴν πόλιν ὄντως ἂν ἠγήσω πολέμου ἐργαστήριον εἶναι. Ξ.—ἀλγῶ ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ὥστ' ἂν, εἰ σθένος λάβοιμι, δηλώσαιμ' ἂν οἱ αὐτοῖς φρονῶ. Σ. Ἥλ. 333.

β') ἀπαρέμφατον (ἄρνησις μὴ), ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται,

(1) ὡς φυσικὸν ἐπακολούθημα τῆς κυρίας προτάσεως: κραυγὴν πολλὴν ἐποίουν ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (=ὥστε φυσικὸν ἦτο νὰ ἀκούωσι, δὲν δηλοῦται ὅμως ἐὰν ἤκουον).—τίς οὕτω

δεινός λέγειν ὥστε σε πείσαι;—πάντας οὕτω διατιθείς ἀπέπεμπεν, ὥστε αὐτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ. κν. 1, 1, 5. (170)

(2) ὡς σκοπος ἐπιτιωκόμενος : χρηὴ πᾶν ποιεῖν, ὥστε ἀρετῆς καὶ φρονήσεως μετασχεῖν. Πλ. Φίλι.—

(3) ὡς ὄρος, συμφωνίη : πολλὰ μὲν ἂν ἔδωκε χρήματα Φιλισίδης, ὥστ' ἔχειν Ὀρεδόν (=ἐπι τῷ ὄρω νῆ). Δ. 18, 81.

Σημ. α'. Ἀντὶ τοῦ ὥστε ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τίθεται καὶ τὸ ἐφ' ᾧ ἢ ἐφ' ὧτε μετ' ἀπαρεμφύτου ἢ δ. ιστικῆς μελλοντος ἡγουμένου συνήθως τοῦ ἐπὶ τούτῳ (ἐπὶ τίσσε) ἀφιεμένῳ σε ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ' ᾧ τε μηκέτι ἐν ταύτῃ τῇ ζητήσε: διατριβεῖν μηδὲ φιλοσοφεῖν. Πλ. ἀπ. — οἱ τριάκοντα ἠρέθησαν ἐφ' ᾧ τε συγγράφαι νόμους (=ἐπὶ τῷ ὄρω νῆ).

Σημ. β'. Τὸ μετὰ τὸ ὥστε ἀπαρέμφατον λαμβάνει τὸν ἂν, ὅταν τὸ ἀποτελεσμα κλίστικαι ὡς δυνατόν ὑπὸ δ. ον (α'. 2 καὶ ἐσθυναμὲι μέ δυνατικὴν ἐριστικὴν ἢ εὐλατικὴν : οἱ θεοὶ οὕτως ἐσήμεσαν ὥστε καὶ ἰδιώτην ἂν γινῶναι (=ἂν ἐγῶ). — τοῦ δ' αὐτῶν στρατοπέδου (ἐνόμιζε) καταφανῆ ἂν εἶναι πάντα τὰ ἁμαρτήματα, ὥστε προσπίπτειν ἂν αὐτοῖς ἢ βούλοιντο (=ὥστε προσπίπτειν ἂν).

§ 262. Ἀντὶ τοῦ ὥστε τίθεται πολλάκις ἢ ὅσος ἢ οἶος μετ' ἀπαρεμφύτου : ἐγὼ τοιοῦτός εἰμι, οἶος (=ὥστε) μηδεὶ ἄλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ. Πλ. Κρ.—τὴν γλῶτταν τῶν ἀνθρώπων ἐποίησαν οἶαν (=τοιαύτην ὥστε) ἀρθροῦν τὴν φωνήν.—οὐκ ἦν ὥρα οἶα (=τοιαύτη ὥστε) ἄρδειν τὸ πεδίον.—νεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος ὅσον (=τοσοῦτον ὥστε) ἀποζῆν. Θ. 1, 2.—ἐλείπετο τῆς νυκτὸς ὅσον (=τοσοῦτον ὥστε) σκοταίους διελθεῖν τὸ πεδίον. κν. 4, 1, 5.

Σημ. Τὸ ὥστε τίθεται πολλάκις ἐν ἀρχῇ λόγου συνδέον κατὰ παράταξιν τοῦτον πρὸς τὰ προηγούμενα (§ 252) καὶ φέρεται εἰς ὅλας τὰς ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας : ὥστε θάρρει.— ὥστε μὴ φοβώμεθα μηδὲ τις λόγος ἡμῶς θορυβεῖτω. Πλ.

§ 263 [4] Ὑποθετικά.

§ 263. Αἱ ὑποθετικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων εἰ, ἐάν, ἂν, ἤν.

§ 264. Ἡ σχέσις τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως πρὸς τὴν κυρίαν εἶνε σχέσις αἰτίου πρὸς ἀποτέλεσμα, δηλ. θὰ πραγματοποιηθῆ ἢ κυρία πρότασις, ἐν πρότερον πραγματοποιηθῆ ἢ δευτερεύουσα. Ὅθεν ἢ μὲν δευτερεύουσα λέγεται ἡγούμενον ἢ ὑπόθεσις, ἢ δὲ κυρία ἐπόμενον ἢ ἀπόδοσις, ἀμρότεροι δὲ ὑποθετικὸς λόγος.

Σημ. Ἡ ἄρνησις ἐν τῷ ἡγούμενῳ εἶνε πάντοτε μὴ.]

πρὸς τὸν ἡγούμενον

§ 265. Δικαίνονται ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἰδίχ τέσσαρα εἶδη ὑποθετικῶν λόγων διεφέροντα ἀλλήλων κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς πραγματικότητος.

1) εἰ καὶ ὀριστικῆ παντὸς χρόνου, ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως πρὶστῆται ὡς πραγματικὸν εἶθε εἶνε εἶτε δὲν εἶνε τοιοῦτον (ὑπόθεσις πραγματικῆ). Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθενται πᾶσαι αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας : καλὸν τέχνημα κέκτησαι, εἶπεο κέκτησαι. Πλ. Πρ.—εἴ σε μισῶ, ἀπολοίμην. Ἄρφ.—πολλὴ ἂν τις εὐδαιμονία εἴη περὶ τοὺς νέους, εἴ εἰς μόνος αὐτοὺς διαφθείρει, οἱ δὲ ἄλλοι ὠφελούσιν. Πλ. ἀπ.—εἴ δοκεῖ, πλέωμεν. Σ.—εἴ θέλεις, δίδαξον. Σ.

2) Εἰ καὶ ὀριστικῆ ἱστορικῶ χρόνου, ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως πρὶστῆται ὡς μὴ πραγματικόν, δηλ. ἀντίθετον τοῦ πραγματικῶ (ὑπόθεσις μὴ πραγματικῆ). Ἐν τῇ ἀποδόσει, ἣτις ἐπίτης πρὶστῆται ὡς μὴ πραγματικῆ, τίθεται δυνητικῆ ὀριστικῆ : οὐκ ἂν ἐποίησεν Ἀγασίας, εἰ μὴ ἐγὼ ἐκέλευσα (τὸ πραγματικόν : ἐκέλευσα τότε καὶ διὰ τοῦτο ἐποίησε).—φῶς εἰ μὴ εἶχομεν ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν (ἀλλ' ἔχομεν νῦν καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐσμέν).—εἰ ἐγὼ πάλαί ἐπεχείρησα πρᾶττειν τὰ πολιτικά, πάλαί ἂν ἀπολώλη. Πλ. ἀπ.—ἀπέθανον ἂν, εἰ μὴ ἡ τῶν τριάκοντα ἀρχὴ κατελύθη.—Τὸ πραγματικόν ἐπιφέρεται πολλάκις διὰ τοῦ νῦν δε : εἰ μὲν ζῶν ἐτύγχανεν Ἀμύντας, ἐκεῖνον ἂν αὐτὸν παρειχόμεν. νυνὶ δὲ καλῶ τοὺς συνειδότες. Λυκ. 23.—εἰ μὲν ἦν καλός, ἐφοβούμην ἂν σφόδρα λέγειν. νῦν δὲ οὐκ ἔστι καλός, ἀδεῶς δὴ λέγω. Πλ.

Σημ. α'. Διὰ τοῦ παρατατικῶ δηλοῦται συνήθως τὸ μὴ πραγματικόν ὡς πρὸς τὸ παρόν, διὰ δὲ τοῦ ἀορίστου ὡς πρὸς τὸ παρελθόν.

Σημ. β' Διὰ τοῦ ἔδει, ἐχοῖν, προσῆκε, εἰκὸς ἦν, δίκαιον ἦν καὶ τῶν ἐμοίων μετ' ἀπαρεμφάτου ἐν τῇ ἀποδόσει ἄνευ μὲν τοῦ ἂν αἴρεται ἡ ἔννοια τοῦ ἀπαρεμφάτου (§ 183, α'), μετὰ τοῦ ἂν ἐὰν αἴεται αὐτὸ τὸ ἔδει, ἐχοῖν κ. λ. π. ἐχοῖν σε, εἶπεο ἦσθα χρηστός, τοῖς μέλλουσιν ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι (ἀλλ' οὐκ εἰ χρηστός καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐγένου). Λυσ.—εἰ μὲν ἐγὼ εἶμι ἐν δυνάμει ἦν τοῦ θραδίως πορεύεσθαι πρὸς τὸ ἄστυ, οὐδὲν ἂν ἔδει σε δεῦρο ἰέναι· νῦν δὲ σε χροῖ ἰέναι (διότι ἐγὼ ἐν δυνάμει). Πλ.—ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθορῆναι εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος εἰς αὐτήν (ἀλλ' οὐ διεφθάρη, διότι οὐκ ἐπεγένετο ἄνεμος) Θ.—εἰ πλείους συνελέγησαν ἐκινδύνευσεν ἂν διαφθορῆναι πολὺ τοῦ στρατεύματος (ἀλλ' οὐκ ἐκινδύνευσε, διότι, οὐ συνελέγησαν). ἀν. 4, 1, 11.

Σημ. γ'. Τὸ ἐβουλόμην καὶ ἐβουλόμην ἂν τίθενται σχεδὸν ἀδιαφόρως : ἐβουλόμην μὲν οὖν καὶ τὴν βουλήν τοὺς πεντακοσίους καὶ τὰς ἐκκλησίας ὑπὸ

τῶν ἐφρευτοκότων ὁρθῶς διοικεῖσθαι κ.λ. (ἀλλ' οὐ διοικούνται ὁρθῶς). — ἐγὼ δὲ ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν. νῦν δὲ οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὔτε πρὸς ἐμέ. Λυσ. 12, 22. — ἐβουλόμην ἂν, ὡ Κῦρε, οὕτως ἔχειν. νῦν δὲ πάντα τὰναντία πράττων προσεγγέχθην τῷ Ἀπόλλωνι. παιδ. 7, 2, 16.

Τὸ βουλόμην ἂν σημαίνει ἡμπορεῖ νὰ θελήσω, ἴσως θὰ θελήσω· βουλόμην ἂν σοι χαρίζεσθαι, εἴ μοι δυνατὰ δέοιο. Πλ. Πρ.

3) ἔάν (εἰ-ἂν), ἂν, ἦν, καὶ ὑποτακτικὴ ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως παρίσταται,

α'. ὡς πρᾶξις προσδοκωμένη (ἦς τὴν πραγματοποίησιν ἐλπίζει ὁ λέγων). Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται μέλλον τῆς ὀριστικῆς, δυνητικῆς εὐκτικῆς καὶ προστακτικῆς: ἔάν ζητῆς καλῶς, εὐρήσεις. Πλ. Γοργ. — ἔάν τι λέγῃς παρὰ ταῦτα, μάτην ἐρεῖς. Πλ. Κρ. — τούτου δὲ οὐκ ἂν ἀμάρτοις, ἄνπερ μελήσῃ σοι. παιδ. 1, 6, 16. — ἂν ὑμῖν ἀρέσκη, χροῆσασθε. Δ.

Σημ. α'. Ἐν πλακίῳ λόγῳ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον ἀντὶ τοῦ ἔάν (ἂν, ἦν) καὶ ὑποτακτικῆς τίθεται εἰ καὶ εὐκτικῆς: ἀνεῖλεν αὐτῷ ὁ θεὸς νικῆσειν, εἰ θύσεις τὴν αὐτοῦ θυγατέρα (= νικήσεις, ἔάν θύσῃς τὴν σαυτοῦ θυγατέρα). Λυσ. 99.

Σημ. β'. Ἀντὶ τῆς ὑποτακτικῆς μετὰ τοῦ ἔάν δύναται νὰ τεθῆ καὶ μέλλον τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ εἰ ἕνευ οὐσιώδους διαφορᾶς: εἰ μὲν ἀπογνώσεσθε, ἐπὶ τοῖς λέγονσι τὸ βουλευτήριον ἔσται, ἔάν δὲ καταγῶτε, ἐπὶ τοῖς ἰδιώταις. Δ.

β') ὡς πρᾶξις ἐπαναλαμβανομένη ἐκάστοτε ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ἐνεστῶς τῆς ὀριστικῆς ἢ γνωμικὸς ἀόριστος: ἦν ἐγγὺς ἔλθῃ ὁ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν Εὐρ. — Ἴππος εὐγενῆς κἂν ἢ γέρον θυμὸν οὐκ ἀπώλεσε (= ἀπόλλυσι). Σ. Ἡλ.

4) Εἰ καὶ εὐκτικῆ, ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως παρίσταται,

α'. ὡς ἀπλῆ ἰδέα τοῦ λέγοντος ἀσχέτως πρὸς τὴν πραγματικότητα, δηλ. χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ ἐκτελεστὸν ἢ μὴ ἐκτελεστὸν αὐτῆς (ὑπόθεσις δυνατῆ ἢ προβληματώδης). Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως δυνητικὴ εὐκτικῆ: εἰ ἀναγκαῖον εἶη ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἐλοίμην ἂν μᾶλλον ἀδικεῖσθαι. Πλ. — φαίη ἂν ἡ θανοῦσα, εἰ φωνὴν λάβοι. Σ. — ποροενοίμεθα ἂν οἴκαδε, εἴ τις ἡμᾶς μὴ λυποίη.

β'. ὡς πρᾶξις ἐπαναλαμβανομένη ἐν τῷ παρελθόντι (ἐν διηγῆσει). Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται παρατακτικὸς ἢ ἀόριστος μετὰ τοῦ ἂν ἢ ἄνευ αὐτοῦ: Σωκράτης οὐκ ἔπινεν, εἰ μὴ διψῶη (= ἔάν δὲν

ἐδίψα).—εἴ τις γέ τι αὐτῷ προστάξαντι καλῶς ὑπηρετήσῃσιν, οὐδενὶ
πώποτε ἀχάριστον εἶασε τὴν προθυμίαν.

Σημ. Τὰ εἰρη ταῦτα τῶν ὑποθετικῶν λόγων πολλάκις συναντῶνται
(μικτὸν εἶδος ὑποθετικῶν λόγων): εἴ τις... νόμον τινὰ ἐξαλείψῃσιν, οὐκ ἂν ἀπε-
κρίνατε αὐτόν; Δυσ. 66.

§ Παρατηρήσεις περὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων

§ 266. 1) Τὸ εἰ ἐκτός τῆς ὑποθετικῆς σημασίας εἶνε προσέτι,
α'). αἰτιολογικὸν (=ἰπεί, ἀφοῦ): εἶγε μὴδὲ δοῦλον ἀκρατῆ δεξαί-
μεθ' ἄν, πῶς οὐκ ἄξιον αὐτόν γε φυλάξασθαι τοιοῦτον γενέσθαι;
(=ἰφ' οὐ οὐδὲ ὡς δοῦλον ἠθέλομεν δεχθῆ ἄκρατῆ ἄνθρωπον κλ.).
β') ἐρωτηματικὸν (§ 276): ἤροντο εἰ τόχοιεν ἄν εἰρήνης.

Σημ. α'. Τὸ εἰ (ἐάν) ἄρα=εἰάν ἴσως: τοὺς δὲ ὑπολοίπους εἶποιε ἄρα
ἠδυνήθησαν μὴ δοῦσαι τοῦτο (=εἰάν ἴσως).

Σημ. β'. Τὸ εἰ μὴ μετὰ ἀρνητικὴν πρότασιν καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὸ οὐδεὶς ἄλ-
λος, τί δὲ (ἄλλο) λαμβάνεται πολλάκις ὡς ἐπίρρημα σημαίνον ἐξαίρεσιν καὶ
ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὸ πλὴν ἢ μετὰ τὸ ἢ: ὄψον οὐδὲν ἔχουσιν εἰ μὴ κάρδαμον.—μὴ-
δὲν ἄλλο, εἰμὴ ἔσθιε.—τί δέ, εἰ μὴ ὑπισχνεῖτο ἐπιμελήσεσθαι; (=τί δὲ ἄλλο
οὐ ποιεῖ ἢ κλ.). Ἐπίστετε δὲ προστίθεται καὶ δεῦτερον εἰ: οὐ χρήσιμος ἢ ῥητο-
ρικῆ, εἰμὴ εἴτις ὑπολάβω. Πλ.

τὸ εἰμὴ ἄρα =ἐκτός ἐάν (θεσβαίως) μεθ' ὀριστικῆς τίθεται, πολλάκις ἐπὶ
εἰρωνείας: πῶς ἂν ὁ τοιοῦτος διαφθεῖρι τοὺς νέους; εἰ μὴ ἄρα ἢ τῆς ἀρετῆς
ἐπιμέλεια διαφθορὰ ἐστὶ (=ἐκτός ἐάν θεσβαίως, ὅπερ δὲν εἶνε ἀληθές, ἢ ἐπι-
μέλεια κλ. Πλ. ἀπ.—οὔτε Φιλίππου ξένον οὔτε Ἀλεξάνδρον φίλον εἶπομι ἄν
ἐγὼ σε, οὐχ οὔτω μαίνομαι, εἰ μὴ καὶ τοὺς θεριστάς καὶ τοὺς ἄλλο τι μισθοῦ
πράττοντας φίλους καὶ ξένους δεῖ καλεῖν τῶν μισθωσαμένων. (=ἐκτός ἐάν
καὶ τοὺς θεριστάς). Δ. 18, 51.

Σημ. γ'. ἐάν μόνον (=ἀρκεῖ μόνον νά): ἐπαίρου τεύξεται, ἐάν μόνον
τὸ ταχθὲν εὐτολμᾶ πράττειν Σ. Αἴ. 623.

2) Πολλάκις παραλείπεται τὸ ἠγούμενον συμπληρούμενον ἐκ
τῶν προηγουμένων ἢ λανθάνει ἐν λέξει τῆς προτάσεως καὶ ἰδίᾳ ἐν
μετοχῇ: οὐκ ἐσθίουσι πλείω ἢ δύνανται φέρειν διαρραγεῖεν γὰρ ἂν
(εἰ πλείω ἐσθίοιεν).—οὔτω (=εἰ οὔτως ἔχοιεν) πρὸς τὸ ἐπιέναι
τοῖς ἐναντίοις εὐφρονότατοι ἂν εἶεν. Θ.—νικῶντες μὲν οὐδένα ἂν
κατακάνοιεν.

3) ἐπὶ ἀντιθέσεως δύο ὑποθετικῶν λόγων διὰ τοῦ εἰ μὲν (ἐάν
μὲν)—εἰ δὲ μὴ παραλείπεται ἢ ἀπόδοσις τοῦ πρώτου [σχῆμα
ἀνανταπόδοτον) καὶ ἐννοεῖται τὸ εὐ ἔχει ἢ τι ἀνάλογον πρὸς τὸ

νόημα : ἐὰν μὲν ἐκὼν πείθεται (ἐνν. εὖ ἔχει), εἰ δὲ μὴ, εὐθύνου-
σιν ἀπειλῆς καὶ πληγῆς. Ἡλ. Πρ.—ἐὰν μὲν ἐξικνήται τὰ ἡμέτερα
καὶ τούτοις πείθωμεν (ἐνν. ἀναλίσκοντες αὐτά), εἰ δὲ μὴ καὶ τὸ
τῶν φίλων προσαναλίσκοντες.

• 4) Πολλῶς περιλείπεται τὸ ῥῆμα τοῦ ἡγουμένου. Ἐκ τούτου
αἱ ἐπιρρηματικαὶ ἐκφράσεις,

α') εἰμὴ (=ἰκτός). ὄρα ἀνωτέρω σημ. 6'.

β'.) εἰ δὲ μὴ=ἄλλως, ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει. Τίθεται μετὰ
καταφατικὴν κυρίαν πρότασιν ἢ μετὰ ἰσοφατικὴν, ὅτε κείται ἀντὶ
τοῦ εἰ δέ : εἰ μὲν τι σὺ ἔχεις, ὦ Μηδόσαδες, πρὸς ἡμᾶς λέγειν,
(λέγε), εἰ δὲ μὴ (ἔχεις), ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν.—μὴ ποιήσης
ταῦτα, εἰ δὲ μὴ (=ἄλλως, δηλ. εἰ δὲ ποιήσεις), αἰτίαν ἔξεις.

γ'.) εἴ (περ) τις καὶ ἄλλος (=ὑπὲρ πάντα ἄλλον), εἴπερ
ποιτέ, εἴποτε καὶ ἄλλοτε (=ὑπὲρ πάντων ἄλλων περιπτώσεων), εἴ-
περ που (=ὑπὲρ πᾶν ἄλλο μέρος) : ἐπίσταται (χάριν ἀποδοῦναι)
εἴ τις καὶ ἄλλος.—φημί δεῖν ἐθελῆσαι, εἴπερ ποιτέ, καὶ νῦν. Δ.—
ὡς ἐνταῦθα, εἴπερ που, ἐξελέγξων τὸ μαντεῖον. Πλ. ἀπ.—

δ) ἐν τῷ ὡς ἂν περιλείπεται τὸ ῥῆμα τοῦ ἂν νοούμενον εὐκό-
λως ἐκ τῶν ἡγουμένων : καὶ τὸν Κῦρον ἐπερέσθαι προπετῶς ὡς
ἂν παῖς μηδέπω ὑποπτήσων (ἐπέροιο). Ξ. παιδ.—οἷδ' ὡς ἂν
κάλλιστα αὐτῷ τὰ παρόντα ἔχει (=οὐδ' ἔχει τὰ παρόντα οὕτω, ὡς
(εἰ ἔχοι) ἔχοι ἂν κάλλιστα). Δ. 1, 21. — Ἐκ τούτου τὸ ἡμέτερον
ὡσάν, ὡσάν.

Σημ. α') Ἐν τῷ ὡσπερ ἂν εἰ περιλείπεται ἐπίσης τὸ ῥῆμα τοῦ ἂν, πολ-
λάκις δὲ καὶ τοῦ εἰ καὶ τότε ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ : ὡσάν, τρόπον τινά : ὁμοίως
διεφθάρησαν, ὡσπερ ἂν (διεφθάρησαν) εἰ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπολέμη-
σαν. Ἰσ.—φοβούμενος ὡσπερ ἂν εἰ παῖς (=ὄαν παῖς, τὸ πλήρες : ὡσπερ ἂν
φοβότο τις εἰ παῖς εἴη). Π.—διεπορεύθησαν ὡσπερ ἂν εἰ προπεμπόμενοι
(=τρόπον τινά, τὸ πλήρες, ὡσπερ ἂν διεπορεύθησαν, εἰ διεπορεύθησαν προ-
πεμπόμενοι). Ἰσ.—οὕτω καὶ τὸ ὡσεῖ, ὡσπερεῖ, οἶονεῖ, οἶονπερεῖ(=ὡσάν, τρό-
πον τινά).

Σημ. β'.) Ἐξ ἰμοίας παραλείψεως προήλθε τὸ κᾶν (καὶ ἐὰν=ἔστω καὶ,
τοῦλαχιστον : ἀλλὰ μοι πάρες κᾶν σμικρὸν εἰπεῖν Σ.—δοι τις ἂν προσθῆ
κᾶν σμικρὰν δύναμιν, πάντ' ὠφελεῖ. Δ. 2, 14.—ἐν δὲ τῷ κᾶν εἰ (=καὶ ἂν εἰ
τὸ δυνατικὸν ἂν ἀντικεῖ εἰς τὴν ἀπόβυσσον, εἰς ἣν πολλὰκις δὲν ἄ. μόζει, καὶ
τότε τὸ κᾶν εἰ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ καὶ εἰ : νῦν δὲ μοι δοκεῖ κᾶν ἀσέβειαν εἰ κα-
ταγινώσκει τις Μειδίον τὰ προσήκοντα ποιεῖν(=νῦν δὲ μοι δοκεῖ, καὶ εἰ ἀσέ-
βειαν καταγινώσκει τις Μειδίον, τὰ προσήκοντ' ἂν ποιεῖν). Δ. 21, 51.—κᾶ
εἰ πολλὰ εἶσιν αἱ ἀρεταί, ἐν γε τι εἶδος ἅπασαι ἔχουσι (=καὶ εἰ πολλὰ εἶσιν) Π. λ.

5) Ἐνδοτικά

§ 267. Αἱ ἐνδοτικά προτάσεις ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων καὶ εἰσάγονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων καὶ τοῦ καὶ προτασσομένου ἢ ἐπιτασσομένου, μετὰ ἄρνησιν δὲ διὰ τοῦ οὐδὲ ἢ μηδὲ προτασσομένου. Ἐν αὐταῖς ἡ κυρία πρότασις εἰρίσκεται εἰς ἐναντίαν σχέσιν πρὸς τὴν δευτερεύουσαν, ἕνεκα τούτου δὲ προστίθεται συχνάκις εἰς αὐτὴν τὸ ὅμως: γελαῖ δ' ὁ μῶρος κἄν τι μὴ γελοῖον ἢ Γν. φήσουσί με σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμι. Πλ.— οὐκ ἀθυμητέον τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. Δ. [καὶ εἰμυθώδης ὁ λόγος γέγονεν, ὅμως αὐτῶ καὶ νῦν προσήκει ῥηθῆαι. Ἰγ.]

Σημ. Διὰ τοῦ εἰ καί, ἐὰν (ἂν) καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐνδοτικῆς προτάσεως πρὸσίσταται ὡς ἀναμειβήτεον μὲν, ἀλλὰ μικρᾶς σημασίας, ἰὰ δὲ τοῦ καὶ εἰ, καὶ ἐὰν (ἂν) ὡς ἀπίθανον: εἰρήσεται γάρ, εἰ καὶ τινὲς με φήσουσι λίαν εὐμετάβολοι εἶναι. Ἰσ. τῷ δ' ἐγὼ ἀντίος εἰμι, καὶ εἰ πύρι χεῖρας ἔοικε (ὅπερ ἀπίθανον). Ἰλ. γ. 371.— ὥστε Νικίας μὲν, εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἰθιτο συκοφαντεῖν (ὅπερ δέχομαι πρὸς στιγμήν ὡς ἀληθές), τότε ἂν ἐπαύσατο, Εὐθύνονος δὲ καὶ εἰ μηδέποτε διανοήθη ἀδικεῖν (ὅπερ ἀπίθανον), τότε ἂν ἐπήρθη. Ἰσ. 21, 11.

6) Χρονικά

268. Αἱ χρονικά προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν χρονικῶν συνδέσμων. Ἐκ τούτων ὁ ὅτε, ὁπότε, ἡνίκα, ὀπηνίκα, ἐν ᾧ, δηλοῦσι τὸ σύγχρονον πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν, ὁ ἐπεὶ, ἐπειδή, ἐξ οὗ, ἀφ' οὗ, τὸ προτερόχρονον, καὶ ὁ πρὶν, ἕως (οὗ), ἄχρι (οὗ), ἕστε, τὸ ὑστερόχρονον. Εἶναι δὲ δύο εἰδῶν, ὁριστικά καὶ ἀόριστοι ἢ ὑποθετικά.

α') Αἱ ὁριστικά χρονικά προτάσεις ἐκφράζουσι ὠρισμένον χρόνον, τίθενται δὲ εἰς κατὰ κί ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως. Ἡ ἄνηγος εἶνε οὗ: ὅτε αὐτὴ ἡ μάχη ἐγένετο, ὁ Τισσαφέρους ἐν Σάρδεσιν ἔτυχεν ὦν.— ἐπεὶ ἐτελεύτησε Δαρεῖος καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρους διαβάλλει τὸν Κῦρον.— ἐγὼ ἀνίστασθαι ἐξ ἐνῆς εἶθισμαι, ἡνίκα ἂν ἔτι ἔνδον καταλαμβάνοιμι, εἰ τινα δεόμενος ἰδεῖν τυγχάνοιμι, Ξ. οἰκ. 11, 14.— τοῦτον ἐν τοῖς τότε καιροῖς ἐκπλεῖν, ἡνίκα οὐδ' ἂν εἰς προσκλήσασθαι οὐδὲν ἂν ἐξήτησε. Λυκ. 57.

β') Αἱ ὑποθετικά χρονικά προτάσεις ἐκφράζουσι ἀόριστον χρόνον, ἰσοδυναμοῦσι συνήθως μὲ ὑποθετικὴν πρότασιν

και ειδονται

εις αὐτάς αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀντιστοίχων ὑποθετικῶν (ἢ ἄρνησις μὴ), ἦτοι,

1) ὀριστικὴ σημαίνουσα τὸ πραγματικὸν (§ 265, 1) : ὅτ' εὐτυχεῖς μάλιστα, μὴ μέγα φρόνει (=εἴ ποτε εὐτυχεῖς). Μέ. 432.—ἦ που χαλεπῶς ἂν τοὺς ἄλλους πείσαιμι ἀνθρώπους, ὅτε γε μηδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν (=εἴ γε μηδ' ὑμᾶς. κλ.). Πλ. Φαίδ.

2) Ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅπερ ἐνοῖται εἰς ὅταν, ὁπότεν, ἐπὶν, ἐπειδὴν κλ. (§ 265) 3), σημαίνουσα δύο τινά,

α) τὸ προσδοκώμενον. Ἐν τῇ κυρίᾳ προτίθεται τίθεται συνήθως μέλλον τῆς ὀριστικῆς : ἐπειδὴν διαπράξωμαι, ἃ δέομαι, ἤξω.—ἐπειδὴν ἀκούσητε, κρίνατε. Δ.—περιμένετε ἔστ' ἂν (=ἕως ὅτου) ἐγὼ ἔλθω.

Σημ. Ἐν πλαγίῳ λόγῳ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον ἀντὶ ὑποτακτικῆς μετὰ τοῦ ἄν τίθεται διηγηματικὴ εὐκτική (§ 255, 6) : ἔδοξεν αὐτοῖς προΐεναί, ἕως Κύρου συμμειξίαν (=πρωτομεν, ἕως ἂν συμμειξωμεν).

β) ἄριστον ἐπανάληψιν. Ἐν τῇ κυρίᾳ προτίθεται τίθεται ἐνεστώως ἢ γνωμικὸς ἄριστος : οἱ βάρβαροι ὁπότεν στρατοπεδεύονται, τάφρον περιβάλλονται.—ὅταν ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ἰσχύση, ἢ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμα ἅπαντ' ἀναχάιτισε καὶ διέλυσε. Δ.

3) Εὐκτικὴ (§ 265, 4) σημαίνουσα δύο τινά,

α) ἀπλὴν ἰδέαν τοῦ λέγοντος. Ἐν τῇ κυρίᾳ προτίθεται τίθεται συνήθως θρηνητικὴ εὐκτικὴ : ὁ ἐκὼν πεινῶν φάγοι ἂν, ὁπότε βούλοιο.—φρονήσεως, δεῖ πολλῆς πρὸς τοὺς πολὺν πλείους καὶ τόλμης, ὁπότε καιρὸς παραπέσοι (=ἕτε ἤθελε τὶ χη κατάλληλος περιστασις)Ξ.

β) Ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι, ἐν τῇ κυρίᾳ προτίθεται τίθεται συνήθως πραγματικὸς (σπινιωσ μετὰ τοῦ ἄν) ἢ ἄριστος μετὰ τοῦ ἄν : περιεμένομεν ἕως ἀνοιχθεῖη (=ἠροίγετο) τὸ δεσμοτήριον. ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθεῖη, ἤμμεν παρὰ τὸν Σωκράτην. Πλ. Φιδ. Κύρος ἐθήρευεν, ὁπότε βούλοιο (=δσάκις ἤθελε (γυμνάσαι) ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἵππους.— ὁπότε προσβλέψειέ τινας, εἶπεν ἄν.

Περὶ τῆς συντάξεως τοῦ πρίν.

§ 269. 1) Μετὰ ἀποφατικὴν κυρίαν πρότασιν τὸ πρίν φέρεται,

α) εἰς ὀριστικὴν ἱστορικὸν χρόνον, ὅταν ὁ λόγος εἶναι περὶ πραγματικῶν γεγονότων, καὶ ἐρμηνεύεται διὰ τοῦ *εἰρημ* ἀφ' οὗ ἢ *σαρα*

διὰ τοῦ ἕως : οὐ πρότερον ἐπαύσαντο ἐν ὁρῇ ἔχοντες αὐτόν, πρὶν ἐξημίωσαν χρόμασιν. Θ.—οὔτε Κύρῳ εἰς χεῖρας ἵεναι ἤθελε, πρὶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε.

β') εἰς ὑποτακτικὴν μετὰ τοῦ ἂν ἢ εὐκτικὴν ἀπλήν κατὰ τὰ ἐν § 265, β' εἰρημενα : οὐ πρότερον κακῶν παύσονται αἱ πόλεις πρὶν ἂν ἐν αὐταῖς οἱ φιλόσοφοι ἄρξωσι. Πλ. πολ.—οὐ πρότερον οἶός τε ποιεῖν (ὁ ποιητής), πρὶν ἂν ἐνθεὸς γένηται καὶ ἔκφρων. Πλ.—οὐδαμόθεν ἀφίεσαν πρὶν παραθεῖεν αὐτοῖς ἄριστον.—οὔποι' ἔγωγ' ἂν, πρὶν ἴδοιμ' ὀρθὸν ἔπος μεμφομένων, ἂν καταφαίην. Σ.

2). Μετὰ κατὰκτικὴν κυρίαν πρότασιν τὸ πρὶν φέρεται εἰς ἀπαιρηματικόν : πρὶν καταλῦσαι τὸ στράτευμα πρὸς ἄριστον ἐφάνη βασιλεύς, —διέλευσεν πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι.

Σημ. Ἀλλὰ καὶ μετὰ ἀποφατικὴν πρότασιν φέρεται ἐνίοτε τὸ πρὶν εἰς ἀπαιρηματικὸν καὶ μετὰ κατὰφαιτικὴν εἰς δευτικὴν : τῶν ἐπισταμένων πρὶν μαθεῖν οὐδ' ἰς ἠπίστατο.—μὴ θοροβήσῃ μίθεις πρὶν ἀκοῦσαι.—τοὺς Ἀθηναίους λανθάνουσι, πρὶν δὴ τῇ Δήλῳ ἔσχω (=ἕως οὗτου). Θ. 3, 2).—ἐθαύμαζον τοὺς Κορινθίους πρῦμαν κρονομένους, πρὶν (ἕως οὗτου) τινὲς ἰδόντες εἶπον.

B'. Ἐπιθετικά.
Ἀναφορικά

§ 270. Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἄντωνομιῶν καὶ ἀναφορικῶν ἐπιρρημάτων, εἶνε δὲ τριῶν εἰδῶν, τὸ ἀναφορικὸν ἔστιν α'. Κυρίως ἐπιθετικά χρησιμεύουσι ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς λέξεώς τινος τῆς κυρίως προτάσεως καὶ ἰσοδυναμοῦσιν μὲ ἐπιθετικὴν μετοχὴν, μεθ' ὧν ἐνίοτε καὶ συνάπτονται διὰ τοῦ καί : ἀλλὰ (δέομαι ὑμῶν) δογίζεσθαι τοῖς αἰτίοις καὶ δι' οὗς ἀναγκάζομαι νῦν μεμνησθαι περὶ αὐτῶν (=τοῖς αἰτίοις καὶ ἀναγκάζουσί με). Λυκ. 16.—οἱ παρὰ τούτου ὀρθέντες λόγοι καὶ δι' οὗς ἅπαντα ἀπώλετο. Δ.

Εἰς τὰς προτάσεις τούτας τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως καὶ ἢ ἄρνησις οὐ : ἔτυχεν ἢ πρῦμα ἐστεμμένη τοῦ πλοίου, ὃ εἰς Ἀθῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσι. Πλ.—δόρατα ἔχοντες ὅσα ἀνῆρ ἂν φέροι μόλις.—ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ ἔλεγον πρὸς ὑμᾶς, ἐν ἣ ἂν μάλιστα ἐπιστεύσατε. Πλ. ἄπ.

β'. Προσθετικά (ἢ παραθετικά) προσθέτουσι εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν νέαν ἔννοιαν. Ἡ ἀναφορικὴ ἄντωνομία ἐν αὐταῖς ἰσοδυναμοῦσιν μὲ δευτικὴν καὶ τοὺς συνδέσμους δέ, ἀλλά. Ὅθεν αὐταὶ κεῖν-

ται ἀντι ἀνεξαρτήτων προτάσεων καὶ τίθενται εἰς αὐτάς αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας: ἦλθε τὸ ναυτικὸν τῶν βαρβάρων, ὅ (=τοῦτο δέ) τίς οὐκ ἂν ἰδὼν ἐφοβήθη; Λυσ.—ὁ Τίγρη· ποταμὸς ἐστὶ ναυσίπορος, ὃν (=τοῦτο δέ) οὐκ ἂν δυναίμεθα ἄνευ πλοίων διαβῆναι.—ἂν γὰρ ἀποφύγη με οὗτος, ὅ(=τοῦτο δέ) μὴ γένοιτο, τὴν ἐπωβελίαν ὀφλήσω. Δ.—πολλῶν ἔλεξε δυσοίστων πόνων ἄθλ' οἷα (=τὰ τοιαῦτα δέ) μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων. Σ.—εἷς καλὸν Ἄνυτος ὅδε παρεκαθέζετο, ᾧ (=τούτῳ δέ) μεταδῶμεν τῆς ζητήσεως. Πλ.—κρατῆρές εἰσιν, ὧν (=τούτων δέ) κρατ' ἔρεπον. Σ.

Σημ. Οὕτω τίθενται πολλάκις αἱ ἀναγνωρίαι ἀντωνυμίας ἐν ἀρχῇ λόγου πρὸς σύνθεσιν αὐτοῦ μετὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἰσοδυναμοῦσιν μετὴν δευτικῆν ἀντωνυμίαν καὶ τοὺς συδέσμους δέ, μέντοι, γάρ, οὖν : ὧν (=τούτων μέντοι) οὐδέν ἦν ἐπ' ἐκείνης τῆς βουλῆς. Ίσ. 7, 95.—ἅπερ (=ταῦτα δέ) ἐκεῖνοι γινώσκοντες ἀμφοτέροις κατεῖχον τοὺς πολίτας. Ίσ. πῶς οὖν ἔνοχος εἶη ἂν τῇ γραφῇ; ὅς (=οὗτος γάρ) φανερός ἦν θεοῖς ἀπεύων τοὺς θεοὺς. —πέμπουσι δισχίλιους ὀπλίτας καὶ Καλλίαν πέμπτον αὐτὸν στρατηγόν. οἱ (=οὗτοι οὖν) ἀφικόμενοι εἰς Μακεδονίαν. Θ.

γ'. Ἐπισημαστικά. Αὐταί εἶνε,

1) ὑποθετικά αναφερόμενα εἰς ἄοριστον πρόσωπον ἢ πράγμα καὶ ἰσοδυναμοῦσαι μετὰ ὑποθετικῆν πρότασιν. Ἡ ἄρνησις εἶνε μή. Τίθενται δὲ εἰς αὐτάς αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀντιστοιχῶν ὑποθετικῶν ἴται.

α') ὀριστική (§ 265, 1 καὶ 2) : ἃ μὴ οἶδα, οἱ δὲ οἶμαι εἶδέναι (=εἶ τινα μὴ οἶδα). Πλ. ἀπ.—ἃ μὴ προσήκει μήτ' ἄκουε μήτ' ὄρα (=εἶ τινα μὴ κλ.) Μέ. 39.—οἷκ ἂν ἐπεχειροῦμεν πράττειν ἃ μὴ ἠπιστάμεθα (=εἶ τινα μὴ ἠπιστάμεθα Πλ.

β') ὑποτακτικῆ μετὰ τοῦ ἂν (§ 255, 3) σημεινοῦσα

1) τὸ προσδοκώμενον (ἐν τῇ κυρίῳ προτάσει μέλλων ὀριστικῆς) : τῶ ἀνδρῶ, ὃν ἂν ἔλῃσθε, πείσομαι.—σὺν ὑμῖν ὅτι ἂν δέη πείσομαι.

Σημ. Ἐν πλαγίῳ λόγῳ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον ἢ ὑποτακτικῆ μετὰ τοῦ ἂν τρέπεται εἰς διηγηματικὴν εὐκτικὴν (§ 255, 6).

2) ἄοριστον ἐπανάληψιν (ἐν τῇ κυρίῳ προτάσει ἐνεστώτῳ ἢ γνωμικῶς ἄοριστος) : ὅς ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικούντας, τιμωροῦνται (=ἐάν τις γνῶσι). Ξ. πιθ.—οἱ τύραννοι πλούσιον ὃν ἂν βούλωνται παραχορῆμα ἐποίησαν. Δ.

γ) Εὐκτικῆ σημεινοῦσα δύο τινὰ (§ 265, 4),

1) ἀπλῆν ἰδέαν τοῦ λέγοντος (ἐν τῇ κυρίῳ προτάσει δυνατικῆς εὐκτικῆς) : ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν, ἃ ἡμῖν δόλη.

2) ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρατακτικῆς ἢ λόγιτος μετὰ τοῦ ἂν ἢ ἄνευ αὐτοῦ: πάντα οἱ Δακεδαιμόνιοι οὐς λάβοιεν (=συνελάμβανον),... διέφθειρον. Θ. } πολ- λάκις δὲ καὶ ὄπου μέλλοι (=ἔμελλε) ἀριστοποιεῖσθαι τὸ στρατεύμα, ἐπαρήγαγε τὸ κέρας. Ξ.

[**Σημ.** α' Πολλάκις τίθεται ἀναφορικῆ πρότασις ἀντὶ ὑποθετικῆς: μεγάλη ἀρετὴ ἐστίν, ὅστις (=εἴ τις) τὴν ἑαυτοῦ πόλιν δύναται ἀγαθὸν τι ἐρᾶζεσθαι. Ἄνθ.—συμφορὰ γάρ, ὅς ἂν (=εἴ τις τύχη κακῆς γυναικός.—σωφρόνων ἀνδρῶν, οἵτινες τὰγαθὰ εἰς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθεντο (=σωφρόνων ἀνδρῶν ἐστὶ τοῦτο, εἴ τινες κλ.) Θ. — ἢ δὲ αἰκία τοῦτ' ἐστίν, ὅς ἂν ἄρξη χειρῶν ἀδίκων πρότερος (=εἰάν τις). Δ.

Σημ. β' Ἐκ τούτου τὸ ὅτι μὴ =εἰ μὴ, καὶ ἐπιρρηματικῶς =:ι μὴ, ἢ (=παρὰ): ἐγγυτάτω ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, εἰάν τῷ σώματι μὴ κοινωνῶμεν, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη (=εἰ μὴ πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ). Πλ. Φιλῖδ. — οὐ γὰρ ἦν κρήνη ὅτι μὴ (=εἰ μὴ, παρὰ) μία. Θ. 4, 26. — οὔτε ἐπὶ θεωρίαν πόποτε ἐξῆλθες ἐκ τῆς πόλεως ὅτι μὴ ἀπαξ εἰς Ἴσθμόν (=εἰ μὴ, παρὰ ἀπαξ). Πλ. Κρ.]

Σημ. γ' Τὸ ὥσπερ τις καὶ αἴλιος, ὡς τις καὶ ἄλλος=ὡς οὐδεὶς ἄλλος, ὑπὲρ πάντα ἄλλον (π. σβλ. § 266, 5, γ) : ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι ὡς τις καὶ ἄλλος.—ἔμενον ὥσπερ καὶ ἄλλος τις. Πλ. ἀπ.

[2). Αἰτιολογικαὶ σημαίνουσαι αἰτίαν. Τίθενται δὲ εἰς αὐτάς αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως (ἢ ἄρνησις οὐ): θαναμαστόν ποιεῖς, ὅς ἡμῖν οὐδὲν δίδως (=ὅτι οὐ).—ἄτοπα λέγεις, ὧ Σώκρατες, καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ, ὅς γε κελεύεις κλ. (=διότι κελεύεις)—αἵματος εἰς ἀγαθοῦ, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις (=διότι τοιαῦτα ἀγορεύεις). Ὀδ. δ. 611. — ἄλλως τε καὶ ἀπὸ οἴας λαμπρότητος ἐς οἴαν τελευτήν καὶ ταπεινότητα ἀφῖκτο (=καὶ μάλιστα διότι ἀπὸ τοιαύτης λαμπρότητος εἰς τοιαύτην ταπεινότητα κλ.). Θ. 7, 75.

Σημ. Ἐκ τούτου τό: ὅσον, ὅσῳ, καθ' ὅσον, λαμβάνονται ἀντὶ τοῦ διότι: αὐτόνομοί τε ἐλείφθημεν οὐ δι' ἄλλο τι ἢ ὅσον (=διότι τὰ πράγματα αὐτοῖς ἐφαίνοντο καταληπτά. Θ.—ἄλλως καὶ ὅσῳ δυνατώτεροι αὐτοὶ ἐγίνοντο. Θ.— καθ' ὅσον μὲν ὀφελούνται, ἐν ἡδοῇ ἔχουσι Θ. 3, 9.—Ἐκ τούτου τὸ καθ' ὅσον παρ' ἡμῖν σημαίνει διότι.

[3) τελικαὶ σημαίνουσαι σκοπὸν, τίθεται δὲ εἰς αὐτάς μέλλων ὀριστικῆς (ἢ ἄρνησις μὴ): ἔδοξε τῷ δήμῳ τριάκοντα ἄνδρας ἐλέσθαι, οἱ τοὺς πατέριους νόμους συγγράφουσι (=ἵνα οὗτοι συγγράφωσιν)—εἰς εἶπεν ἡγεμόνα αἰτεῖν Κῦρον ὅστις διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπάξει (=ἵνα οὗτος ἀπαγάγῃ).

[4) συμπερασματικαὶ σημαίνουσαι ἀποτέλεσμά, τίθενται δὲ εἰς αὐτάς αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως (ἢ ἄρνησις οὐ): τίς ὑμῶν ἐστίν οὐ-

τως εὐήθης, ὅστις (= ὥστε) ἀγνοεῖ. Δ.— τίς οὕτω μαίνεται, ὅστις οὐ βούλεται σοι φίλος εἶναι;

Γ'. Οὐσιαστικά.

α') Εἰδικαί

+ ἡ ἰσοκύμηνον ἤ

§ 271. Αἱ εἰδικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν εἰδικῶν συνδέσμων ὅτι, ὡς, τίθενται δὲ ὡς ἀντικείμενον τῶν γνωστικῶν ἢ λεκτικῶν ῥιμμάτων ἢ ὡς ἐπεξηγήσεις οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας. Ἡ ἄρνησις εἶνε οὐ: ἠγγέλθη Περικλεῖ ὅτι Μέγαρο ἀφέστηκε. Θ.— ἔγνωσαν πάντες, ὅτι ἐγγύς πὺν βασιλεὺς ἐστρατοπευδεύετο.— τοῦτο γινώσκω, ὅτι τόλμη δικαίᾳ καὶ θεὸς συλλαμβάνει. Μέ. 655.—

§ 272. Εἰς τὰς εἰδικὰς προτάσεις μετὰ ἀρκτικῶν μὲν χρόνον τίθεται ὀριστική, μετὰ ἱστορικῶν δὲ χρόνον εὐκτική διηγηματική ἢ ὀριστική ἢ καὶ ἀμφότεραι: λέγει ὡς ὑβριστῆς εἰμι. Λυσ.— ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κενὸς ὁ φόβος εἶη.— ἔλεγον ὅτι ἄρκτοι πολλοὺς ἤδη διέφθειραν.— ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀρσίου δὲ πεφευγὼς εἶη.

§ 273. Ὅταν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παρίσταται ὡς δυνατὸν γενέσθαι, τίθεται εἰς τὴν εἰδικὴν πρότασιν δυνατική ὀριστική ἢ δυνατική εὐκτική μὴ λαμβανομένου ὑπ' ἡψιν τοῦ χρόνου, ἐξ οὗ ἡ εἰδικὴ πρότασις ἐξαρτᾶται: Σεύθης εἶπεν ὅτι οὐδενὶ ἂν ἀπιστήσειεν.— [οἶδα ὅτι πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε. Δ.] δῆλον (ἐστίν) ὅτι οὐκ ἂν προύλυσεν εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύσειν. Ξ. ἀπ.

Σημ. α' Διὰ τοῦ ὅτι δηλοῦται τὸ πραγματικόν, διὰ δὲ τοῦ ὡς κρίσις τοῦ ὑποκειμένου ἢ κρίσις ψευδῆς: ὅτι Κῦρος ἀδικεῖσθαι νομίζει ὑφ' ἡμῶν, οἶδα— οὐποτε ἐρεῖ οὐδεὶς, ὡς ἐγὼ προδοὺς Ἑλλήνας τὴν τῶν βαρβάρων φίλιαν εἰδόμην.— Τισσαφέρους διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῷ.— Ἡ διαφορὰ ὁμοῦς αὐτῇ δὲν τηρεῖται πάντοτε.

Σημ. β' Πολλάκις λείπει τὸ ῥῆμα, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ εἰδικὴ πρότασις, καὶ ἐννοεῖται τό: ἵνα εἰδῆτε: ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας παρέξομαι. Λυσ.— ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, τοὺς νόμους ὑμῖν ἀγαγνώσεια (= ἵνα εἰδῆτε ὅτι κλ.). Καὶ μετὰ τοῦ ἵνα εἰδῆτε: ἀκούσατε τὰ ἐμοὶ συμβεβηκότα, ἵνα εἰδῆτε, ὅτι οὐδ' ἂν ἐνὶ ὑπεικάθοιμι παρὰ τὸ δίκαιον. Πλ.]

Σημ. γ' Αἱ φράσεις (εὐ) οἶδ' ὅτι, εὐ ἴσθ' ὅτι, δῆλον ὅτι, κατὰ παράλειψιν τοῦ ῥήματος τῆς εἰδικῆς προτάσεως κατήνησαν β διωτικά ἐπιρρηματα: ἀκούετε μὲν εὐ οἶδ' ὅτι καὶ ὑμεῖς Ἰάσωνος ὄνομα. [καὶ πάντων οἶδ' ὅτι φησάντων γ' ἂν. Δ. 6. 30.— οὕτω σοι διαφερόντως ἤρεσκεν ἡ πόλις καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δῆλον ὅτι. Πλ. Κρ. Ἐκ τούτου τὰ παρ' ἡμῖν διασκαχητικά δῆλον ὅτι καὶ θῆλα θή.]

§ 274. Οὐσιαστικαὶ προτάσεις εἶνε καὶ αἰτιολογικαὶ αἰ εἰσα-
 γόμεναι διὰ τοῦ ὅτι (διότι) καὶ ἐξκρῶμεναι ἐκ ῥημάτων σημαίνον-
 των ψυχικῶν πάθος (χαίρειν, λυπεῖσθαι, ἀγχανατεῖν, θαυμάζειν,
 ἐπαινεῖν κλ.). Αἰ ἐγκλίσεις εἰς αὐτὰς τίθενται ὡς καὶ εἰς τὰς εἰδι-
 κὰς προτάσεις. Ἡ ἄρνησις εἶνε οὐ: χαίρω ὅτι εὐδοκιμεῖς. Πλ. Λάχ.
 οἱ στρατιῶτες ἐθαύμαζον ὅτι Κῦρος οὔτε ἄλλον πέμπει οὔτε αὐτὸς
 φαίνοιο.—μετεμέλοντο ὅτι οὐ ξυνέβησαν. Θ.—κατηγορεῖτο ὅτι ὑ-
 στερήσειεν εἰς Ἀλίαρον. (ἄρ. § 129, 5, β').

Σημ. α'. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ῥήματα καὶ τὰς ἰσοδύναμους φράσεις: αἰσ-
 χρόν ἐστι κλ. τίθεται συνηθέστατα ἀντὶ τοῦ ὅτι τὸ εἶ, ὅταν τὸ περιεχόμενον
 τῆς δευτερευούσης προτάσεως εἶνε ἢ περιστατικὸν ἐκ λεπτότητος ὡς ἀρξίβο-
 λον. Ἡ ἄρνησις: εἶνε οὐ ἢ μή: ἀγανακτῶ εἰ τὰ χρήματα λυπεῖ τινὰς ὑμῶν, εἰ
 διαρπασθήσεται. Δ. ἀγανακτῶ εἰ οὕτως ἂν νοῦ μὴ οἶός τ' εἰμὶ εἰπεῖν. [Πλ.
 Λάχ.—μὴ θαυμάσης εἰ πολλὰ τῶν εἰρημένων οὐ πρόπεισοι. Ἰσ.—ἐθαύμαζεν εἰ
 τις ἀρετὴν ἐπαγγελλόμενος ἀργύριον πράττειτο καὶ μὴ νομίζοι... ἀλλὰ φοβοῖτο
 κλ.—θαυμαστά γε λέγεις, εἰ κῆνα μὲν... ἐπειρῶ ἂν πρᾶνναι, τὸν δὲ ἀδελφὸν
 οὐκ ἐπιχειροῖς.]

Σημ. β'. Μετὰ τὰ ψυχικοῦ πάθους σημαντικὰ ῥήματα τίθεται πολλάκις
 πρότις εἰσαγομένη διὰ τῶν ἀναφορικῶν ὡς, οἷος, ὅσος, ἀντὶ τῶν: ὅτι οὕτω,
 ὅτι τοιοῦτος, ὅτι τοσοῦτος: κατοικίτιον τὴν γυναῖκα, οἷον (=ὅτι τοι-
 οῦτου) ἀνδρὸς στέροιο, καὶ τὸν ἄνδρα, οἷαν (=ὅτι τοιαύτην) γυναῖκα κατα-
 λιπὼν οὐκέτι ὄφοιο.—οὔτε τῷ πολεμίῳ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει, ἢφ' οἷον
 (=ὅτι ὑπὸ τοιούτων) κακοπαθεῖ. Θ. εὐδαίμων μοι ὁ ἀνὴρ ἐφαίνετο, ὡς ἀδελῶς
 καὶ γενναῶς ἐτελεύτα (=ὅτι οὕτω ἀδελῶς) Πλ. Φαίδ. (ἄρ. καὶ 192, 2, γ').

1. Πλάγια ἐρωτηματικαὶ προτάσεις (§ 4).

§ 275. Πλαγία ἐρώτησις λέγεται ἢ ἐπαναλαμβανομένη ὑπὸ
 ἄλλου (ἢ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐρωτήσαντος) τροποποιημένη κατὰ τι
 καὶ ἐξκρῶμενη ἐκ τινος ῥήματος: ἀνηρώτα αὐτοὺς ὅ,τι βούλοιντο
 (ἢ εὐθεῖα: τί βούλεσθε;).

Σημ. Ἐν τῇ τροπῇ τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως εἰς πλαγίαν μεταβάλλεται
 παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὸ πρόσωπον, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ ἐγκλίσις καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς
 (παρ' ἡμῖν μόνον τὸ πρόσωπον, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ ἀρχὴ): ἤρετο Κῦρον ὅ,τι
 παραγγέλλοι (ἢ εὐθεῖα: τί παραγγέλλεις;) ¹).

πρὸς Μ. ἤρώτησεν ἂν ἐμελέτησα (ἢ εὐθεῖα: ἐμελέτησες;)

¹) Τὰ ἐν § 311 περὶ πλαγίου λόγου λεγόμενα ἰσχύουσι καὶ περὶ τῶν πλα-
 γίων ἐρωτήσεων.

§ 276. Ἡ πλαγία ἐρώτησις λέξεως εἰσάγεται διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων ἢ χάριν ἐμφάσεως διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων: οὐ φροντιστέον ἡμῖν τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅ,τι ὁ ἐπαῖων. Πλ. Κρ.

Σημ. Πολλάκις ἐνεκὶ συμπτώσεως ἐν τῇ αὐτῇ πλαγίᾳ ἐρωτῆσαι τίθενται ἀντιθετοῦς δύο ἐρωτηματικαὶ λέξεις (§ 232, 2, γ'): ἐξετάζεσθαι τίς τίνας αἰτίας ἐστίν (= τίς καὶ τίνας). Δ.

§ 277. Ἡ πλαγία ἐρώτησις προτάσεως εἰσάγεται διὰ τοῦ εἰ, ἐάν, ἄν: ἀπορεῖς εἰ διδακτόν ἐστίν ἀρετή; Πλ. Πρ. σκέψαι ἐὰν τόδε μᾶλλον ἀρέσκη. — ὅταν δὲ εἶνε διπλῆ εἰσάγεται διὰ τοῦ πότερον-ἢ, εἰ-ἢ, εἰ-εἴτε, εἴτε-εἴτε: Ξενοφῶν οὐ τοῦτο πρῶτον ἠρώτα πότερον λῶρον εἴη αὐτῷ πορεύεσθαι ἢ μένειν. — Κλέαρχος ἐβουλεύετο εἰ πέμποιέν τινας ἢ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ξ. ἄν.

§ 278. Ἐν τῇ πλαγίᾳ ἐρωτῆσαι μετ' ἀρχικὸν χρόνον φυλάσσεται ἢ ἔγκλισις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως (§ 235), μετὰ ἱστορικὸν δὲ χρόνον τίθεται εὐκτική διηγηματικὴ (ἀντι τῆς ὀριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως) ἢ φυλάσσεται ἢ ἔγκλισις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως: ἤρετο ὅ,τι εἴη τὸ σύνθημα (ἢ εὐθ. τί ἐστὶ τὸ σύνθημα;). — ἐρωτᾷ ὁ Κρίτων πῶς με θάπτῃ (ἢ εὐθ. πῶς σε θάπτω;). Πλ. Φιλ. — τὸν θεὸν ἐπήρουντο εἰ παραδοῖεν Κορινθίους τὴν πόλιν (ἢ εὐθ. παραδῶμεν τὴν πόλιν;). — οὐκ οἶδα, εἰ Χρυσάντα δῶ τὰ ἐκπώματα (= ἐὰν πρόπῃ γὰ δώσω. ἢ εὐθ.: δῶ τὰ ἐκπώματα; = γὰ δώσω;). Ξ — ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιεῖναι (ἢ εὐθ. πότερον βούλει). — ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσι τοὺς Θηβαίους εἴτε ἄλλο τι χρῆσονται (ἢ εὐθ. κατακαύσωμεν ἢ χρησώμεθα;). Θ.

Σημ. α' Ἡ δυνητικὴ ὀριστικὴ καὶ ἡ δυνητικὴ εὐκτικὴ φυλάσσεται ἐν τῇ πλαγίᾳ ἐρωτῆσαι: ἐπεμψαν ἐπερησομένους εἰ τύχοιεν ἄν εἰρήνης (ἢ εὐθ. τύχοιμεν ἄν εἰρήνης;). — ἠδέως ἄν ὑμῶν πυθοίμην τί' ἄν ποτε γνώμην περὶ ἐμοῦ εἴχετε, εἰ μὴ ἐλετοὶ ῥάοχησα. Δ.

Σημ. β' Πικρὰ ποιητικὴ τίθεται καὶ προστακτικὴ: (= οἶσθ' ὁ δρᾶσον; (οἶσθ' ὁ δεῖ σε δρᾶσα;); Ἄρφ — οἶσθ' ὡς ποιήσον; (οἶσθ' ὁ δεῖ σε ποιῆσαι); Σ. πρ.βλ. ἔξερσις τί κάνε; — ἔξερσις τί πέ; — ἔξερσις τί παρακάλει (ἢ γὰ παρακαλή;); τὸν θεόν;

Σημ. γ' Ἐν τῇ πλαγίᾳ ἐρωτῆσαι φυλάσσεται ἢ ἄρνησις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως καὶ μόνον ἐν τῷ β' μέρει διπλῆς ἐρωτήσεως ἐκφερομένης διὰ τοῦ εἰ-ἢ, εἰ-εἴτε, εἴτε-εἴτε δύνανται γὰ τεθῆ ὁ ἀντι μῆ; ἐπυρθάνετο ὁ Κῦρος ὁποίοις οὐ χρῆθῃ τοῖς πελάξεσιν. — δέομαι ὑμῶν σκοπεῖν εἰ δίκαια λέγω ἢ μῆ. Πλ. — καὶ περὶ ἀρετῆς σκοπῶμεν εἴτε διδακτόν εἴτε οὐ διδακτόν ἐστὶ. Πλ.

§ 279. Ῥήματα συντασσόμενα μετὰ πλαγίας ἐρωτήσεως εἶνε τὰ ἐρωτηματικά, γνωστικά καὶ ἐν γένει τὰ ἀπορίας σημαντικά (ἐρωτῶ, πυνθάνομαι, οἶδα, ἀπορῶ, θυμάζω, οὐκ ἔχω κλπ).

Σημ. α' Μετὰ πλαγίας ἐρωτήσεως δύναται νὰ συνταχθῇ καὶ ἐπίρρημα: πολεμοῦνται μὲν γὰρ ἀσαφῶς ὁποτέρων ἀρξάντων (πολεμοῦνται=χωρὶς νὰ εἶνε ἄφες τίνες ἐκ τῶν οὗ ἐκκλον τὴν ἀρχὴν νὰ πολεμῶνται). Θ.

Σημ. β' Καὶ ἐκ προτάσεως περιεχούσης ἔννοειν ἀποπίρως ἐξαρτᾶται πλαγία ἐρώτησις ἐκφερομένη μετὰ ἀρκτικὸν μὲν χρόνον διὰ τοῦ ἐάν καὶ ὑποτακτικῆς, μετὰ ἱστορικὸν δὲ διὰ τοῦ εἰ καὶ εὐκτικῆς. Ἡ ἄρνησις μὴ: [οὐδὲν βίαιον ποιήσοιτες παρελιθώσαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἦν μὲν δυνώμεθα παρ' ἡμῶν ἀγαθόν τι εὐρίσκεσθαι (=ἀλλὰ πειρασόμενοι ἦν δυνώμεθα=μήπως δυναθώμεν).] ἔδοξε τῷ Κλεάρχῳ συγγενέσθαι Τιμοσφῶντι, εἴπως δύναίτο παῦσαι τὰς ὑποψίας (=μήπως δυναθῇ). ἀν. 2,5,2. ✓

§ 280. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαντικὰ σκέψιν, φροντίδα, παρασκευὴν, προσοχὴν, ἔπειτα πλαγίᾳ ἐρωτήσις ἐκφερομένη συνήθως διὰ τοῦ ὅπως καὶ μέλλοντος ὀριστικῆς, ἐνίοτε δὲ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον καὶ εὐκτικῆς μέλλοντος (τροπικὴ πρότασις). Ἡ ἄρνησις μὴ. οἱ Περσικοὶ νόμοι ἐπιμέλονται ὅπως μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται (=πῶς νὰ μὴ εἶνε).—ἐκεῖνο μόνον ἐτήρουν ὅπως μηδὲν τῶν πατέρων καταλύσουσι (=πῶς νὰ μη). Ἰσ.—ὅπως ὡς βέλτιστοι εἴσονται, αὐτὸς ἐσοπέι.

Σημ. α' Ἀντὶ τοῦ ὅπως τίθεται καὶ τὸ ὡς, ὅπη, ὅτω τῶσπ, πῶς κλ. ἔπρασεν ὅπη ὀφελία τις γενήσεται. Θ. 1, 65.—Ἀντὶ δὲ τοῦ μέλλοντος τῆς ἱριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς (ἐνίοτε καὶ μετὰ τοῦ ἄν), καὶ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον εὐκτικῆς ὡς ἐν ταῖς τελικαῖς προτάσεσι: ἡμῖν πάντα ποιητέα ὡς μήποτε ἐπὶ τοῖς βαρβάροις γενώμεθα.—τῶν παρ' ἐαυτῶ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο ὡς πολεμεῖν τε ἱκανοὶ εἴησαν καὶ εὐνοϊκῶς ἔχουεν αὐτῶ.—φυλάττου ὅπως μὴ καὶ οὐ ἐλάσσουσ τὰς βοῦς ποιήσης.—ἐπιμελητέον ὅπως ἂν τὸ σῶμα ἰσχύη. Η.

Σημ. β' Πολλάκις παραλείπεται τὸ ῥήμα ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ τροπικὴ πρότασις εἰς δηλωσιν ἐντόνου παρακελεύσεως καὶ ἐννοεῖται τὸ ὄρα ἢ σκόπει: ὅπως εἴσοσθε ἄνδρες ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας (σκοπεῖτε).—ὅπως μὴ ὁ σοφιστὴς ἔξαπατήσῃ ὑμᾶς (δοα). Πλ. Πρ.

§ 2. Διστακτικά.

§ 281. Μετὰ τὰ φόβου καὶ μερίμνης σημαντικὰ ῥήματα ἔπονται προτάσεις εἰσαγόμεναι διὰ τοῦ μὴ ἢ μὴ οὐ. Αἱ τοιαῦται προτάσεις ἔγονται διστακτικά ἢ ἐνδοιαστικά καὶ τίθενται εἰς αὐτάς,

α') ὀριστικῆ, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ φόβου πρῖσταται ὡς πραγματικόν, ὅταν δηλ. τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως νομίζῃ τοῦτο πραγματικόν καὶ φοβῆται μήπως ἀληθεύσῃ ἡ γνώμη του: φοβοῦμεθα

μη ἡμαρτήκαμεν. (=νομίζομεν ὅτι ἡμαρτήκαμεν καὶ φοβούμεθα μήπως εἶνε ἀληθής ἡ γνώμη μας ὅτι κλπ). Θ.—δεῖδω μη δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπε (=μήπως εἶνε ἀληθής ἡ γνώμη μου ὅτι εἶπε). Ὁδ. Ε. — φοβεῖσθε μὴ δυσκολώτερον τι νῦν διάκειμαι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ. Πλ. Φαιδ.

β') ὑποτακτικὴ καὶ μετὰ ιστορικὸν χρόνον εὐκτική ἢ ὑποτακτικὴ, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ φόβου παρίσταται ὡς προσὸς οἰα τῷ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως: φοβεῖται μὴ τὰ ἔσχατα παθῆ. — φοβοῦμαι μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν οὐ δυνηθῶ δηλώσαι περὶ τῶν πραγμάτων ὑμῖν. Α.—ἐφοβεῖτο ὁ Κῦρος μὴ οἱ ἀποθάνῃ ὁ πάππος. — ἐδεδοῖκεν μὴ ἐν τῷ κρατῆρι φάρμακα μεμίγμένα εἶη.

Σημ. α' Ἀντὶ ὑποτακτικῆς δύναται νὰ ἴσθῃ καὶ ἱριστικὴ μέλλοντος καὶ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον εὐκτική: φοβοῦμαι μὴ τινος ἠδονὰς ἠδοναῖς εὐρήσομεν ἐναντίας. Πλ.—οὐ τοῦτο φοβούμενος μὴ τινες πορεύσονται ἐπὶ τὴν ἐκείνου δύναμιν.

Σημ. β' Αἱ διὰ τοῦ μὴ ἢ μὴ οὐ μεθ' ὑποτακτικῆς ἐκφερόμεναι προτάσεις κείνται πολλάκις αὐτοτελεῶς καὶ ἀνεξαρτήτως: μὴ ἀγροικότερον ἢ τάληθες εἰπεῖν (=ἴσως θὰ εἶνε κάπως χονδρὸν, κυρίως φοβοῦμαι μήπως εἶνε). Πλ.—ἀλλὰ μὴ οὐ τοῦτο χαλεπὸν ἢ, θάνατον ἐκφυγεῖν (=ἀλλ' ἴσως δὲν θὰ εἶνε, κυρίως φόβος εἶνε μήπως δὲν εἶνε τοῦτο κλ.) Πλ. ἀπ.

Σημ. γ' Διὰ τοῦ μὴ δηλοῦται ὅτι ὁ λέγων δὲν θέλει νὰ γείνη τι καὶ φοβεῖται μήπως γείνη, διὰ δὲ τοῦ μὴ οὐ ὅτι ὁ λέγων θέλει νὰ γείνη τι καὶ φοβεῖται μήπως δὲν γείνη: φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνῃ.—φοβοῦμαι μὴ οὐκ ἀποθάνῃ.

Σημ. δ' Ἀντὶ τοῦ μὴ τίθεται πολλάκις ὅπως μὴ (=μήπως:), εἰ, ὅτι, ὡς: οὐ φοβεῖ ὅπως μὴ ἀνόσιον πρᾶγμα τυγχάνῃς πράττων. Πλ. Ἐγὼ οὐ δέδοικα εἰ Φίλιππος ζῆ.— Δ. 19, 219

Περὶ τῆς μετοχῆς.

§ 282. Ἡ μετοχὴ εἶνε ῥηματικὸν ἐπιθετόν. Μετέχει ῥήματος διότι ἐκφράζει χρόνον καὶ διάθεσιν, δέχεται τὸν δυνητικὸν ἄν, ὑποκειμενον, ἀντικείμενον κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ῥήματος καὶ ἐπιρρηματικούς προσδιορισμούς.

Σημ. Ἡ μετοχὴ μετὰ τοῦ ἄν ἰσοδυναμεῖ μὲ δυνητικὴν ἑριστικὴν ἢ δυνητικὴν εὐκτικήν: πολιτείαν τὴν ὁρθῶς ἄν τοῖς πράγμασι χρῆσαμένην οὐτ' ἔχομεν (=ἢ χρῆσαι' ἄν). Ἰσ.—εἴ ἴσθι μηδὲν ἄν με τούτων ἐπιχειροῦσαντα (=οὐδὲν ἄν ἐπεχείρησα). Ἰσ.

§ 283. Ἡ μετοχὴ τίθεται εἰς τὸν λόγον τριχῶς α') ὡς ἐπιθετικός προσδιορισμὸς καὶ λέγεται ἐπιθετικὴ β') ὡς κατηγορούμενον καὶ λέγεται κατηγορηματικὴ καὶ γ') ὡς ἐπιρρηματικός προσδιορισμὸς καὶ λέγεται παραθετικὴ ἢ ἐπιρρηματικὴ.

κτως τελεσθήσεται).—εἰσθήσεται γὰρ τάληθές (==πρέπει νά λε-
χθῆ). 1σ. 7, 76.

Σημ. Ὁ τετελεσμένος μέλλων τῶν ῥημάτων ὧν ὁ παρακείμενος ἔχει
σημασίαν ἐνεστώτος λαμβάνεται ὡς ἄπλοῦς μέλλων: εἶσομαι, κεκτῆσομαι
(=θά ἔχω).

B'. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων

§ 176. Ἐν ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσιν, τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ με-
τοχῇ οἱ χρόνοι ἐκφράζουσι μόνον τὸ αὐτὸ ποιὸν τῆς πράξεως, ὅπερ
ἐν τῇ ὀριστικῇ, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ αὐτὸ χρονικὸν σημεῖον.

§ 180. Ἐπὶ τούτων ἰσχύουσι τὰ ἑξῆς,

α'.) Ἐν ταῖς κυρίαις προτάσεσι πάντες οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτι-
κῆς, εὐκτικῆς καὶ προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ μέλλον: ἴω-
μεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρός.—ὦ θεοί, δοῦτε μοι καλῶ γενέσθαι
τᾶνδοθεν πλοῦσιον δὲ νομίζοιμι τὸν σοφόν. Πλ.—οὐκ ἂν δυναί-
μην λέγειν.—καὶ γένοιο ἂν οὐ κακός.—μὴ θορυβεῖτε.—ἄκουσον.—

β'.) Ἐν ταῖς δευτερευούσαις προτάσεσι, τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ
τῇ μετοχῇ, τὸ χρονικὸν σημεῖον εἰς ὃ ἀναφέρονται οἱ χρόνοι, ὀρί-
ζεται ἐκ τοῦ χρόνου τῆς κυρίας προτάσεως ἢ ἐκ τοῦ νοήματος:
ἐπειδὴν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε. Δ.—Κλέαρχος ἐβουλεύετο εἰ
πέμπωσί τινας ἢ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.—προῖπεν αὐ-
τοῖς ὥς, εἰ κλέπτοντες ἀλώσουτο, παραχοῆμα ἀποσφαγήσονται.
Ξ.—ἤκουεν αὐτὸν εἶναι (παρελθ.).—ἀκούει αὐτὸν εἶναι (παρὸν).—
ὁ λέγων (==ὅς ἐλεγε, ὅς λέγει, ὅς ἂν λέγῃ).—ὁ καταστάς (==ὅς
ἂν καταστή, ὅς κατέστη).—ὁ γεγραφώς (==ὅς ἐγεγράφη, γέγραφε,
γεγραφώς ἔσται).

Σημ. Ὁ παρατακτικὸς καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ἐν τῇ εὐκτικῇ, ἀπαρεμφάτῳ
καὶ μετοχῇ ἔχουσι κοινούς τοὺς τύπους ὁ μὲν μὲ τὸν ἐνεστώτα, ὁ δὲ μὲ τὸν
παρακείμενον.

§ 181. Οἱ χρόνοι διαιροῦνται εἰς ἀρκτικούς καὶ εἰς ἱστορικούς.
Καὶ ἀρκτικοὶ μὲν λέγονται οἱ χρόνοι οἵασιδήποτε ἐγκλίσεως οἱ ἀνα-
φερόμενοι εἰς τὸ παρὸν ἢ εἰς τὸ μέλλον, ἱστορικοὶ δὲ οἱ ἀναφερό-
μενοὶ εἰς τὸ παρελθόν¹⁾.

1) Εἰδικώτερον ἀρκτικοὶ χρόνοι εἶνε 1) ὁ ἐνεστώτης, ὁ μέλλων καὶ ὁ πα-
ρακείμενος τῆς ὀριστικῆς, 2) ὁ γνωμικὸς ἀόριστος, 3) ἡ ὑποτακτικῇ, εὐ-

Αἱ ἐγκλίσεις τοῦ ῥήματος

Γενική σημασία αὐτῶν

§ 182. Ἐγκλίσεις λέγονται οἱ τύποι τοῦ ῥήματος, δι' ὧν ἐκφράζεται ἡ ψυχικὴ (ἤτοι ἡ ὑποκειμενικὴ) διάθεσις τοῦ λέγοντος ὡς πρὸς τὸ λεγόμενον, δηλαδή πῶς ὁ λέγων παριστᾷ αὐτό, δηλοῦσι δὲ δύο τινά 1) ἐὰν τὸ λεγόμενον εἴνε κρίσις ἢ ἐπιθυμία (θέλησις) τοῦ λέγοντος καὶ 2) τίς ἢ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Ἐὰν τὸ λεγόμενον εἴνε κρίσις, παρίσταται 1) ὡς πραγματικὸν 2) ὡς δυνατόν. Ἐὰν δὲ εἴνε ἐπιθυμία, παρίσταται 1) ὡς προσδοκώμενον, 2) ὡς ἀπαίτησις, 3) ὡς δυνατόν.

Σημ. Διὰ τῆς ὀριστικῆς παρίσταται τὸ λεγόμενον ὡς πραγματικόν, διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ὡς προσδοκώμενον (ἤτοι ὡς ἐπιθυμία, ἢ τὴν ἐκτέλεσιν προσδοκᾷ ὁ λέγων) ἢ ἀπλῶς ὡς μέλλον (§ 255, α, σημ.), διὰ τῆς προστακτικῆς ὡς ἀπαίτησις (ἤτοι ὡς ἐπιθυμία, ἢ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαιτεῖ ἀμέσως ὁ λέγων) καὶ διὰ τῆς εὐκτικῆς ὡς δυνατόν καὶ ἀμφίβολον εἴτε ἐπιθυμία εἴνε (καθαρὰ εὐκτικὴ) εἴτε κρίσις (δυνητικὴ εὐκτικὴ). Διὰ τῆς εὐκτικῆς λοιπὸν παρίσταται τὸ λεγόμενον ὡς ἐν τῷ νῦ μόνον τοῦ λέγοντος ὑπάρχον, ὡς φιλήθλ. σκέψις ἢ ἐπιθυμία τοῦ λέγοντος ἀσχετῶς πρὸς τὴν πραγματικότητα: ὦ παῖ, γένοιο πατρός εὐτυχέστερος, τὰ δ' ἄλλ' ὁμοῖος καὶ γένοιο ἂν οὐ κακός. Σ. Αἴ. 550 (1).

Αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν ἀνεξαρτήτοις καὶ ἐν ἐξηβητημέναις προτάσεσιν. Ἐκ τούτου αἱ προτάσεις εἴνε δύο εἰδῶν, προτάσεις κρίσεως καὶ προτάσεις ἐπιθυμίας. § 222.

κτικὴ καὶ προστακτικὴ ἐν ἀνεξαρτήτοις προτάσει, 4) ἡ ὑποτακτικὴ, εὐκτικὴ, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ μετὰ χρόνον ἀρκτικόν. Ἱστορικοὶ δὲ εἴνε 1) ὁ παρατακτικός, ὁ ἀόριστος καὶ ὁ ὑπερσυντελικὸς τῆς ὀριστικῆς, 2) ὁ ἱστορικός ἐνεστώς, 3) ἡ ὑποτακτικὴ, ἡ εὐκτικὴ, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον.

1) Ἀρχικῶς τὸ δυνατόν ἐν τῇ κρίσει καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ ἐξεφέρετο δι' ἀπλῆς εὐκτικῆς. Κατόπιν εἰς δῆλωσιν τοῦ δυνατοῦ ἐν τῇ κρίσει προσετέθη εἰς τὴν εὐκτικὴν τὸ δυνητικόν ἂν (ποιητικ. κέν, κέ) καὶ οὕτω ἐμορφώθη ἡ δυνητικὴ εὐκτικὴ (§ 185, β'), Βραδύτερον τὸ ἂν προσετέθη εἰς τὴν ὀριστικὴν τῶν ἱστορικῶν χρόνων καὶ οὕτω ἐμορφώθη ἡ δυνητικὴ ὀριστικὴ (§ 183, ε'). Ἀνάλογόν τι συνέβη καὶ ἐν τῇ καθαρᾷ εὐκτικῇ (§ 185, α') καὶ ἐν τῇ ὀριστικῇ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ εἴθε, εἰ γάρ (§ 183, γ').

Σημασία τῶν ἐγκλίσεων ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι

1) Ὅριστικὴ

§ 183. Ἡ ὀριστικὴ σημαίνει,

α') τὸ πραγματικὸν ἢ ὡς πραγματικὸν λαμβανόμενον : ὁμολογεῖ καὶ αὐτός. Λυσ.—ἐκὼν ἀνέστη Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ.—καὶ δὴ ἀποβαίνομεν (=καὶ μάλιστα ὑπόθεσις ὅτι ἀποβιβαζόμεθα). Ξ. ἀν.—καὶ δὴ τεθναῖσι (=καὶ λοιπὸν ὑπόθεσις ὅτι ἔχουσιν ἀποθάνῃ). Εὐρ. Μήδ.—ἀδικεῖ τις ἐκὼν, ὀργὴν καὶ τιμωρίαν κατὰ τούτου (ὀργῶ τεταγμένην) =εἰ ἀδικεῖ τις. Δ.

πρὸλ. Τὸν ἐκτύπησες. Τί θά καταλάβῃς ; (=ὑπόθεσις ὅτι τὸν ἐκτύπησες).—χρωστῆς, πληρώνεις (=ἐὰν χρωστῆς).

Σημ. α'. Διὰ τοῦ ἔδει, ἐχοῖν, προσῆκε, εἰκὸς ἦν, ἄξιον ἦν, ἀναγκαῖον ἦν καὶ τῶν ὁμοίων μετ' ἀπαρμεφάτου δηλοῦται τὸ ἀντίθετον τοῦ πραγματικοῦ ἐχοῖν σε μὴνυτὴν γενέσθαι (ἀλλ' οὐκ ἐγένου). Λυσ.—ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα (ἀλλὰ ζῆ). Μέ. 198.—τί σιγᾶς ; οὐκ ἐχοῖν σε σιγᾶν. Εὐρ.—ἀληθῆ μὲν ἔστι τὰ πολλὰ ὡς οὐκ ἔδει (εἶναι ἀληθῆ). Δ.—ἄξιον ἦν καὶ τοὺς φίλους τοὺς Θηραμένους προσαπολωλέναι, νῦν δ' ὀργῶ κλ. Λυσ.

Σημ. β'. Διὰ τοῦ ἔδει, ἐχρῆν κλπ. μετ' ἀπαρμεφάτου δηλοῦται καὶ τὸ πραγματικόν : τοὺς Ἀθηναίους ἔδει Δήλιον καταλαβεῖν (καὶ διὰ τοῦτο τὸ κατέλαβον). Θ. 4, 76,

β') Ἡ ὀριστικὴ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἂν σημαίνει τὸ δυνατόν γενέσθαι ἐν τῷ παρελθόντι καὶ λέγεται **δυνατικὴ ὀριστικὴ** : ἐπερωτώσθη δ' ἂν τις κάκεινο ἰδὼν (=ἠδύνατό τις νὰ ἐνθαρρυνθῆ). Ξ. Ἐλ.—θᾶττον ἢ ὡς ἂν τις φῆτο.

Σημ. Ἡ δυνατικὴ ὀριστικὴ σημαίνει προσέτι τὸ μὴ πραγματικόν (§ 254, 2) καὶ ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι (§ 264, 4, 6) : ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν (=θὰ ἦμεθα, ἀλλὰ τώρα δὲν εἶμεθα). Ξ. ἀπ.—διηρώτων ἂν αὐτοὺς τί λέγοιεν (=συνήθιζον νὰ τοὺς ἐρωτῶ). Πλ. ἀπολ.

γ') Ἡ ὀριστικὴ τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ εἶθε, εἰ γὰρ σημαίνει εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον : εἶθε σοι τότε συνεγενόμην. Ξ. ἀπ.—εἶθ' ἦσθα δυνατός δραῖν, ὡς πρόθυμος εἶ. Εὐρ.

Σημ. α'. Ἡ ὀριστικὴ τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου πολλάκις περιφράζεται διὰ τοῦ ὄφελον, ὄφελος, ὄφελε κλ. καὶ τοῦ οἰκείου ἀπαρμεφάτου μετὰ τοῦ εἶθε, εἰ γὰρ ἢ ἀνευ αὐτῶν : εἰ γὰρ ὄφελον οἰοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ (=εἶθε ἦσαν) Πλ. Κρ.—εἶθ' ὄφελε Ἀργεὺς μὴ διαπτάσθαι σκάφος. Εὐρ.—αἶθ' ἅμα πάντες

ὄφελει' ἐπὶ νηνοὶ πεφάσθαι (=εἴθε νὰ ἦσθε φονευμένοι) Ἰλ. Ω. 254.—μήποι' ὄφελον λιπεῖν τὴν Σαῦρον Σ.—ἀλλ' ὄφελε μὲν Κῦρος ζῆν.

Σημ. 6'. Λέγεται ἀνεκπλήρωτος, διότι ὁ λέγων θεωρεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς ἀδύνατον: εἴθε οἶοί τ' ἦσαν (=εἴχομαι νὰ ἦσαν, ἀλλὰ τούτο νομίζω ἀδύνατον).

πρβλ. ἄμποτε, μακάρι, εἴθε νὰ ἐγίνετο τούτο.

2) Ὑποτακτικὴ

§) 184. Ἡ ὑποτακτικὴ ἔχει σημασίαν βουλευτικὴν καὶ μελ-
λοντικὴν, ἐξ ὧν προέκυψεν ἡ τῆς προσδοκίας, τίθεται δέ,

α'. ἐπὶ προτροπῆς κατὰ α' πρόσωπον ἐνικὴν ἢ πληθυντικὴν μόνῃ ἢ μετὰ τῶν πικρακελευσματικῶν ἐπιρρημάτων: ἄγε, ἔθι, φέρε κλ. (ᾠρ. § 143, σημ. 1): ἴωμεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρός. Πλ. Πρ.—ἀντιλαβόμεθα τοῦ πολέμου καὶ μὴ περιμένωμεν. Ἰσ.—φέρε τὰς μαρτυρίας ὑμῖν ἀναγνώ. Δ.

β'. ἐπὶ ἀπαγορεύσεως μετὰ τοῦ μὴ κατὰ 6' ἢ γ' πρόσωπον ἀορίστου: μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης. Ἰσ.—καί μοι μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσῃ. Δ.—καί μοι μὴ θοουβήσητε. Πλ. ἀπ.

γ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων περὶ τοῦ πρακτέου (συμβουλευτικὴ ὑποτακτικὴ), ἦτοι ὅταν ὁ λέγων ζητῇ γνώμην ἢ ἄδειαν ἄλλου περὶ τοῦ τί πρέπει νὰ κάμῃ, τίθεται δέ κατὰ α' ἢ γ' πρόσωπον μόνῃ ἢ μετὰ τοῦ βούλει, βούλεσθε, θέλεις, θέλετε: οἴμοι τί δράσω; ποῖ φύγω μητρὸς χειρας. Εὐρ. Μήδ.—εἴπωμεν ἢ σιγῶμεν.—πόθεν τις ἄρξεται; Πλ.—τί σοι ποιήσωσιν οἱ μάρτυρες. Δ.—βούλει σκοπῶμεν. ἀπ. 2, 1, 1. βούλεσθε συνέδριον κατασκευάσωμεν; Πλ. Πρ. 317, δ.—θέλεις μείνωμεν αὐτοῦ; Σ. Ἡλ. 80.

πρβλ. νὰ ἔλθω; νὰ φύγωμεν; τί νὰ κάμῃ κανεὶς; θέλεις ἢ θέλετε νὰ εἴπω;

Σημ. Ἀντὶ ὑποτακτικῆς τίθεται καὶ μέλλων ὀριστικῆς: τί ποιήσωμεν (=τί χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς); ᾠρ. §. 175, 2.

3) Εὐκτική.

§. 185. Ἡ εὐκτικὴ παριστᾷ τὸ λεγόμενον ὡς δυνατόν, ἦτοι ὡς πάντῃ ἀβέβαιον καὶ ἀμφίβολον. Σημαίνει δέ,

α') εὐχὴν δυνατὴν καὶ τίθεται ἢ μόνῃ ἢ μετὰ τῶν μορίων εἴθε, εἰ γὰρ καὶ λέγεται *καθαρὰ εὐκτική*: εὐτυχοίης καὶ τύχοις ὅσων ἐροᾷς. Εὐρ. Μήδ.—εἴθε μήποτε γνοίης δε εἰ. Σ.—εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός. Εὐρ.—μὴ νῦν ὀναίμην εἴ σέ τι δέδρακα (=νὰ μὴ ἴδω καλόν). Σ. Οἶ. τ. 644.

Σημ. Λέγεται δυνατή, διότι ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῆς εἶναι ἀμφίβολος: γένειο εὐτυχέστερος (εὐχομαι νὰ γείνης, ἀλλ' ἂν θὰ γείνης ἢ ὄχι δὲν γνωρίζω).

πρόβλ. ἄμποτε, μακκίρι, εἶθε νὰ γείνη.

β') Τὸ δυνατόν γενέσθαι ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι. Τίθεται δὲ μετὰ τοῦ δυνατικοῦ ἂν καὶ λέγεται **δυνατική εὐκτική**: ἴσως οὖν εἶποι τις ἂν πρὸς ταῦτα (=δύναται νὰ εἶπῃ, ἤθελεν εἶπῃ).— ἐγὼ ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν. Ξ. ἂν.—οὔτ' ἂν δυναίμην μῆτ' ἐπισταίμην λέγειν. Σ. Ἄντ. 686.

Σημ. α') Ἡ δυνατικὴ εὐκτικὴ τίθεται πολλάκις πρὸς μετριωτέραν ἔκφρασιν τῆς ὀριστικῆς καὶ προστακτικῆς: ἀνήρ ἄριστος οὐκ ἂν εἶη δυσγενῆς (=οὐκ ἔστι).—οὐκοῦν ἡ ὀητορικὴ δημηγορία ἂν εἶη (=ἔστι). Πλ. σὺ μὲν κομίζεις ἂν (=κόμίζε) σαντόν, ἢ ἐθέλεις. Σ.—χωροῖς ἂν εἶσω (=χόρωι). Σ.—λέγοις ἂν τὴν δέηον (=λέγε). Πλ.

Σημ. β') Καὶ ἡ καθαρὰ εὐκτικὴ τίθεται ὡς μετριωτέρῃ μορφῇ παρακελεύσεως καὶ προτροπῆς: τοῦτον ἔνεκα μῆτε πολεμεῖτε Λακεδαιμονίοις σὺ ζοισθέ τε (ἀντι σὺζεσθε) ἀσφαλῶς, ὅποι θέλει ἕκαστος. Ξ. ἂν.—εἰ δὲ μὴ Χειρίσοφος μὲν ἠγοῖτο (=ἠγείσθω), τῶν δὲ πλευρῶν ἐκατέρων δύο τῶν πρεσβυτάτων στρατηγῶν ἐπιμελοίσθη (=ἐπιμελείσθων), ὀπισθοφυλακοῦμεν δὲ (=ὀπισθοφυλακῶμεν) δὲ ἡμεῖς Ξ. ἂν.—κῆρυξ τίς οἱ ἔποιτο γροαίτερος (=ἄς ἀκολουθῆ) Ἰλ. ω, 149.

4) Προστακτικὴ.

§ 186. Ἡ προστακτικὴ παριστᾷ τὸ λεγόμενον ὡς ἀπαίτησιν τοῦ λέγοντος, σημαίνει δὲ ἀναλόγως τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται ὁ λέγων,

1) **προσταγήν** (πρὸς κατώτερον): ἄπτε, παῖ, τὸν λύχνον κᾶκφερε τὸ γραμματεῖον. Ἄρφ.

2) **προτροπήν ἢ παραίνεσιν** (πρὸς ἴσον): τοὺς θεοὺς φοβοῦ, τοὺς γονεῖς τίμα. Ἰσ.—ὦ παῖδες Ἑλλήνων, ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα. Αἰσχ. Πέρσ.

3) **πικάκλησιν** (πρὸς ἀνώτερον): τίμησόν μοι υἰόν. Ἰλ. Α. 505.

4) **δέησιν** (πρὸς θεόν): Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς. Εὐρ.

5) **εὐχὴν ἢ κατάρχην**: χαῖρε, υἰάινε, ἔρσ' ἐς κόρακας. Ἄρφ.

6) **ἀπαγόρευσιν μετὰ τοῦ μῆ**, ἐπὶ χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρακειμένου ἢ καὶ ἀορίστου: μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες, Πλ. ἀπ.—μηδεὶς διδασκέτω. Θ.—μηδεὶς νομισάτω.—μὴ κελωλύσθω. Θ.

7) **συγκάθεσιν**: λεγέτω περὶ αὐτοῦ, ὡς ἕκαστος γινώσκει. Θ. εἰ μὲν οὖν ἄλλο τις βέλτιον ὄρα, ἄλλως ἐχέτω. Ξ. ἂν.—πλούτει κατ' οἶκον καὶ ζῆ τύραννον σχῆμα ἔχων. Σ. Ἄντιγ. Συχνὸν ἰδίᾳ εἶνε τό: ἔστω: ὦδ' ἔστω. Ἰλ. Η. 34.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐγκλίσεων

§ 187. Αἱ ἐγκλίσεις παριστῶσι τὸ λεγόμενον ὡς κρίσιν ἢ ὡς ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος. Ὅθεν εἶνε δύο εἰδῶν ἐγκλίσεις κρίσεως καὶ ἐγκλίσεις ἐπιθυμίας.

§ 188. Ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως εἶνε 1) ἡ ὀριστική, 2) ἡ δυνητική ὀριστική καὶ 3) ἡ δυνητικὴ εὐκτική. Ἐγκλίσεις δὲ τῆς ἐπιθυμίας εἶνε 1) ἡ ὑποτακτικὴ, 2) ἡ πρσστακτικὴ, 3) ἡ καθαρὰ εὐκτική καὶ 4) ἡ ὀριστικὴ τῶν ἱστορικῶν χρόνων ἢ σημαίνουσα εὐχὴν.

Αἱ ἀντωνυμίαι

Α'. Αἱ προσωπικαί.

§ 189. Αἱ ὀνομαστικὴ τοῦ α' καὶ β' προσώπου τίθενται (ὡς ὑποκείμενον) ἐπὶ ἐμφάσεως καὶ ἀντίθεσεως : ἠδὲξήσαμεν τὸν Φίλιππον ἡμεῖς. Δ.—σὺ μὲν παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ. Ἰσ.

§ 190. Τῶν πληγίων πτώσεων τοῦ ἐνικοῦ οἱ μὲν ὀρθοτονοῦμενοι τύποι ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, σοῦ, σοί, σέ, τίθενται ἐπὶ ἐμφάσεως ἢ ἀντίθεσεως, οἱ δὲ ἐγκλιτικοί : μου, μοι, με, σου, σοι, σε, ἄνευ ἐμφάσεως : ἐμοῦ μὲν καταγέλασε, σέ δὲ ἐπήνεσε.—καὶ ἐγὼ ἦκω πρὸς σὲ εἰδυῖα τοὺς γεννήσαντάς σε.

§ 191. Τὴν προσωπικὴν ἀντωνυμίαν τοῦ γ' προσώπου ἀναπληροῖ καθ' ὅλας τὰς πτώσεις ἡ ὀριστικὴ αὐτός, διότι ἡ μὲν ἐνικὴ ὀνομαστικὴ αὐτῆς εἶνε ἄχρηστος, ἡ δὲ σφεῖς σπανία, αἱ δὲ πλάγαι πτώσεις : οὗ, οἷ, ἔ, σφῶν, σφίσι, σφᾶς λαμβάνονται ὡς αὐτοπαθεῖς : αὐτός δὲ (ἔφη) οὐκ ἂν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. Λυσ.—ἔφασαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους. Θ.—ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. Λυσ.—ἀπέκτειναν πολλοὺς αὐτῶν.

2) Ἡ αὐτός.

§ 192. Ἡ αὐτός εἶνε 1) ὀριστικὴ ἢ διασταλτικὴ χρησιμεύουσα ἵνα διακρίνη τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται (οὐσιαστικὸν ἢ ἀντωνυμίαν προσωπικὴν ἢ δεικτικὴν) ἀπὸ παντός ἄλλου : αὐτός ὅδε δωμάτων ἔξω περᾶ. Σ.—αὐτός παραγένου Σωκράτει (=σὺ αὐτός) ; Πλ. Φαίδ.—τὴν στρατείαν αὐτός Ξέρξης ἤγαγε (=αὐτός του, αὐτοπροσώπως).—αὐτός ἦλθον κήρυξ (=ὁ ἴδιος, ἀδιορμήτης).—αὐτὸ τὸ περίορ-

θρον (= ἄκριβῶς κλ).—αὐτὸ τοῦτο ἢ τοῦτ' αὐτὸ (= ἄκριβῶς τούτο) : αὐτὸ τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἐπάγγελμα, ὃ ἐπαγγέλλομαι.

Σημ. α'. Ἐκ τῆς διασταλτικῆς σημασίας προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μόνος : αὐτοὶ ἐσμέν (= μόνοι εἶμεθ). Ἀρφ.

Σημ. β'. Μετὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ ἐξίρει το εἰς ὃ ἀναφέρεται πρόσωπον ὡς τὸ σπουδαιότερον : στρατηγὸς ὢν Ἀθηναίων δέκατος αὐτὸς (= αὐτὸς μετὰ ἐννέα ἄλλων). Θ.—Καλλίαν πέμπτον αὐτὸν στρατηγὸν ἔπειμαν (= μετὰ τεσσάρων ἄλλων). Θ.

β') Ἐπαναληπτικὴ τίθεμένη μόνον κατὰ τὰς πλαγίας πτώσεις ἀντὶ προρρηθέντος ὀνόματος : διαβάλλει Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῷ.

γ') Μετὰ τοῦ ἄρθρου εἶνε ἐπίθετον σημαίνον ταυτότητα : ἐγὼ μὲν οὖν ὃ αὐτὸς εἰμι τῇ γνώμῃ (= ὃ ἴδιος). Θ.—τὴν Ἀττικὴν ἀνθρώποι ὄκουν οἱ αὐτοί. Θ.

3) Αἱ αὐτοπαθεῖς

§ 193. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι καὶ τῶν τριῶν προσώπων τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὅταν ἀναφέρονται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἢς μέρος ἀποτελοῦσιν (εὐθεῖα ἢ ἄμεσος ἀντανάκλασις) : δίδωμί σοι ἑμαυτὸν δοῦλον. Ξ. παιδ.—γνώθι σαυτὸν.—Κλέαρχος ἀφιππεύει ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ σκηπὴν.—ἐχθρὸν ἐφ' ἡμῶν αὐτοὺς τηλικούτον ἠσκήκαμεν. Δ. 3, 28.

Σημ. α'. Ἐνίοτε ἀναφέρονται καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον : τὸν κομμάρχην ᾤχετο ἄγων πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ οἰκέτας (τοῦ κομμάρχου). Ξ.—ἀπὸ σαυτοῦ ἐγὼ σὲ διδάξω. Ἀρφ.

Σημ. β'. Ἀντὶ τοῦ δοκῶ ἑμαυτῷ συνηθέστερον τίθεται τὸ δοκῶ μοι : οὐκ ἀπέριως μοι δοκῶ αὐτοῦ ἔχειν. Ξ. παιδ.

§ 194. Ἡ αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία καὶ μάλιστα ἡ τοῦ γ' προσώπου ἀνήκουσα εἰς δευτερεύουσαν πρότασιν, ἀπαρέμφατον ἢ μετοχὴν, ἀναφέρεται πολλάκις οὐχὶ εἰς τὸ ὑποκείμενον τούτων, ἀλλ' εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (πλαγία ἢ ἔμμεσος ἀντανάκλασις) : Ὁρέστης ἔπεισεν Ἀθηναίους ἑαυτὸν κατὰγειν. Θ.—πάντας οὕτω διατεθεῖς ἀπεπέμπετο, ὥστε ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ.—ὁ Ξενοφῶν δείσας μὴ ἀνήκεστα κακὰ γένοιτο ἑαυτῷ.—τοὺς ἡδικηκότας ἑμαυτὸν πονηροὺς ὄντας ἐπιδεικνύω. Δ. 57, 59. σαυτῷ πείθεσθαι ἀναγκάζων (σὺ με). παιδ. 1, 6, 20.

Σημ. α. Ἐπὶ πλαγίας ἀντανάκλασιν, ἀντὶ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας τοῦ γ' προσώπου τίθενται καὶ αἱ πλαγίαι πτώσεις τῆς τριτοπροσώπου προσω-

πικῆς ἢ αἰ. πλάγικι τῆς αὐτῆς: ἐφοβεῖτο ὁ Κῦρος μὴ οἱ ἀποθάνοι ὁ πάππος.— οἱ Θεσσαλοὶ ἐφοβήθησαν μὴ καὶ ἐπὶ σφῶς ὁ στρατὸς χωρήσῃ. Θ.—ἐπεσκόπει δὲ καὶ εἴ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾶται. Ξ. ἀπ.—τῶν παρ' ἐαυτῷ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο, ὡς ἐπιμελῶς ἔχουεν αὐτῷ.

Σημ. β'. Ἡ αὐτοπαθῆς ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου τίθεται πολλάκις ἀντὶ τῆς τοῦ α' ἢ β' προσώπου: τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ἀσκήσεις (=τὴν σαντοῦ) Ἰσ.—αὐτὸς αὐτὸν ἀπόλλυον (=ἐμαυτὸν). Ἀνδρκ.—ἀποφαίετε σκαιοτάτους ἑαυτοὺς (=ὑμῶν αὐτοὺς). Λυσ. 8, 5.

Σημ. γ'. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι ἐν τῷ πληθυντικῷ τίθενται πολλάκις ἀντὶ τῆς ἀλληλοπαθοῦς: ἀπίστως ἔχουσι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ Ἕλληνες (=πρὸς ἀλλήλους). Δ.—διαλυσμαμένους τὰς πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐχθρας. Ἰσ.—πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέφεσθε κἄπειτα ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε. Λυσ. 8, 19.

4) Αἱ κτητικαὶ

§ 195. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι τὸν κτήτορα. Τὸ πρόσωπον δὲ τοῦ κτήτορος δύναται νὰ εἶνε ἢ διάφορον τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως ἢ τὸ αὐτό.

Ὅταν τὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος εἶναι διάφορον τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, τίθενται ἐπὶ ἐμφάσεως μὲν αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι, ἄνευ δὲ ἐμφάσεως αἱ γενικαὶ τῶν προσωπικῶν: οἱ ἔμοι ὀφθαλμοὶ καλλίονες ἂν τῶν σῶν εἶησαν. Ξ.—τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς ἀποστερεῖ. Δ.—τὴν σιγὴν σου συγχώρησιν θήσω. Πλ.—τὸν γὰρ ἀδελφόν μου Ἐρατοσθένους ἀπέκτεινε. Λυσ.

§ 196. Ὅταν τὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος εἶνε τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, τίθενται αἱ γενικαὶ τῶν αὐτοπαθῶν ἀντωνυμιῶν: ἐμαυτοῦ, σαντοῦ, ἑαυτοῦ, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ τό: ἡμέτερος αὐτῶν, ὑμέτερος αὐτῶν, ἑαυτῶν καὶ σπανιώτερον τὸ σφέτερος ἢ σφέτερος αὐτῶν: οὐ λόγους ἐμαυτοῦ λέγω. Δ.—σὺ μὲν τὰ σαντῆς προᾶσσε. Σ.—νομίζω τοῦτον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν στασιάζειν. Ξ. ἂν.—πολὺ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν. Θ.—ἀπαγγείλατε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν παισὶ. Λυκ. 141.—οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν ἑαυτῶν συμμάχων κατεφρόνου. Ξ. Ἑλ.—πρὸς τοὺς νεκροὺς τοὺς σφετέρους ἐτρόποντο. Θ.—ἤλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων αὐτῶν παίδων ταφήσεσθαι. Λυσ. 13, 45.

Σημ. Τὸ ἡμῶν αὐτῶν, ὑμῶν αὐτῶν καὶ σφῶν αὐτῶν εἶνε σπανιώτατα. Τὸ δὲ ἐμός αὐτοῦ, σός αὐτοῦ εἶναι παραποιηταῖς: τὸ σὸν σπεύδουσ' ἄμα καὶ τοῦμόν αὐτῆς ἤλθο. Σ. Ἠλ. 251.

§ 197. Ἑλ. τῶν ἀντωνυμιῶν τοῦ γ' προσώπου ἢ μὲν εὐθὺς εἶνε ἀχρηστος πρὸς τοὺς Ἀττικαίους, ἢ δὲ σφέτερος σπανία τιθεμένη ἐπὶ

ἀντανκλίσιως, ἀναπληροῦνται δὲ διὰ τοῦ: αὐτοῦ-αὐτῶν, ἐκείνου-ἐκείνων: μετεπέμψατο ὁ Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς. Ξ. πικρ.—οὐχ ἦττον φρονιτίζω τῆς ἐκείνου δόξης ἢ τῶν ἑμαυτοῦ κινδύνων. Ἰσ.

Σημ. Ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία καίτι πολλὰκις ἀντὶ γενικῆς ἀντικειμενικῆς: ἐπὶ διαβολῇ τῇ ἐμῇ (=ἵνα διαβάλῃ ἐμέ). Πλ.—εὐνοίῃ ἐρῶ τῇ σῇ (=τῇ πρὸς σέ).

Σημ. Πρὸ ἡμῖν τὰς αὐτοπαθῆς ἀντωνυμίας ἀναπληροὶ ἢ αὐτοπαθῆς ἀντωνυμίαι τοῦ γ' προσώπου μετὰ τῶν γενικῶν τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τὸν ἑαυτὸν μου, τὸν ἑαυτὸν σου, τὸν ἑαυτὸν του, τὸν ἑαυτὸν μας, τὸν ἑαυτὸν σας, τὸν ἑαυτὸν των (τους).

5) Ἡ ἀλληλοπαθῆς

§ 198. Ἡ ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία σημαίνει σχέσιν ἀμοιβαιότητος: ἡδίκουν ἀλλήλους.

6) Αἱ δεικτικαὶ

§ 199. Α'. Ἐπὶ δείξεως προσώπων ἢ πραγμάτων.

1) ἡ ὄδε δεικνύει τι πλησιέστατα τοῦ λέγοντος κείμενον: ἐγὼ σε καὶ ὁ Μελησίαις ὄδε (=αὐτὸς ἐδῶ). Πλ.—ἦδε ἡ ἡμέρα (=αὕτη ἐδῶ, ἡ παρούσα). Θ.—ἔνεκα τούτου τίθεται ἀντὶ τῆς ἐγώ: τῶδε τῶσαντοῦ δημότῃ (=ἐμοί). Πλ. Λάχ.—ξὺν τῇδε χειρὶ (=τῇ ἐμῇ). Σ. Ἄντ.

2) ἡ οὗτος δεικνύει τι πλησίον καὶ ἀπέναντι τοῦ λέγοντος κείμενον: οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ (=αὐτὸς ἐκεῖ). Ἰλ. Γ.—ἔνεκα τούτου τίθεται ἀντὶ τοῦ σύ: οὗτος, καθεύδεις; (ἔ σὺ αὐτοῦ, κριμάσαι;) Ἄρφ.—οὗτος σύ, πῶς δεῦρ' ἦλθες; (=ἔ σὺ αὐτοῦ). Σ. Οἶ. Τ. 532.

3) ἡ ἐκεῖνος δεικνύει τι μακρὰν κείμενον: νῆες ἐκεῖναι ἐπιπλέουσι (=ἐκεῖ πέρα). Θ. 1,51.—ὡς νῦν Ἴτρος ἐκεῖνος ἦσται (=ἐκεῖ πέρα κάθηται). Ὅδ.

ἐπὶ τάδε (τοῦ ἰσθμοῦ): πρὸς τὰ ἐδῶ.—ἐπ' ἐκεῖνα.—πρὸς τὰ ἐκεῖ.—ἐκ τούτου τὸ ἐπίρ. ἐπέκεινα (=πέραν κλ.).

Σημ. Ἡ ἐκεῖνος δηλοῖ καὶ γνωστὸν τι ἢ περιφνημον (ἐπὶ καλῷ ἢ κακῷ): τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον. Δ.—τὰ πόλλ' ἐκεῖνα κακά. Σ.—τόδ' ἐκεῖνο ἢ τοῦτ' ἐκεῖνο (ἐστὶ)=τοῦτο εἶνε ἐκεῖνο (τὸ γνωστὸν).

§ 200. Β'. Ἐπὶ λεγομένων ἢ μὲν οὗτος καὶ ἐκεῖνος ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα, ἢ δὲ ὄδε εἰς τὰ ἐπόμενα: ὁ Φρύγιχος οὗτος (ὁ προμνημονευθεὶς) τοὺς τετρακοσίους κατέστησεν. ἐπειδὴ δὲ

ἐκεῖνος (ὁ Φρ.) ἀπέθανε. Λυσ.—ταῦτα μὲν δὴ σὺ λέγεις (=τὰ ἀνωτέρω), παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε (=τὰ ἐξῆς).

Σημ. α'. Ἐνίοτε ἢ οὗτος καὶ ἐκεῖνος, μάλιστα κατ' οὐδέτερον γένος, ἀναφέρονται καὶ εἰς τὰ ἐπόμενα: ἐκεῖνο μόνον ἐτήρουν ὅπως μηδὲν τῶν πατρῶων καταλύσουσι. Ἰσ.—τούτου τιμῶμαι, ἐν τῷ πρυτανεῖῳ σιτήσεως. Πλ.—Οὕτω τίθενται καὶ τὰ ἐπιρρήματα οὕτως, ἐκεῖνος: ἐννοήσομεν γὰρ οὕτως (=κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον). Πλ. Λυσ.

Σημ. β'. Ὅτιν ἢ οὗτος καὶ ἢ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα οὐσιαστικά, ἢ μὲν οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ πληρύτερον, ἢ δὲ ἐκεῖνο εἰς τὸ ἀπώτερον: μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄχοις ἐμμένων, ἐκεῖνος μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον, τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον. Ἰσ.

Σημ. γ'. Τὸ καὶ οὗτος ἀναφερόμενον εἰς προηγούμενον οὐσιαστικὸν σημαίνει πολλάκις καὶ μάλιστα: ξένους προσήκει πολλοὺς δέχεσθαι καὶ τούτους (=καὶ μάλιστα) μεγαλοπορεπῶς. Ξ.—Συχνότατον τὸ καὶ ταῦτα (=καὶ μάλιστα) μετὰ μετοχῆς, δι' οὗ ἐξκίρεται τὸ ἄτοπον προηγούμενης ἐννοίας: δοκεῖς μοι οὐ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις καὶ ταῦτα σοφὸς ὢν.

§ 201. Ἐκ τῶν συσχετικῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν ἢ τοιοῦτος καὶ τοιόσδε δεικνύουσι ποιότητα, ἢ τοσοῦτος καὶ ἢ τοσόσδε πληθος ἢ μέγεθος, ἢ δὲ τηλικούτος καὶ τηλικόσδε μέγεθος ἢ ἡλικίαν: ἢ μὲν δύναμις τοσαύτη ἐστὶ καὶ τοιαύτη τῆς τέχνης. Πλ.—τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα διεπράξατο. Ἰσ.—ὄντες τηλικούτοι (=ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ). ἀπ. 1, 2, 46.

Σημ. Ἐπὶ λόγου ἢ τοιοῦτος, τοσοῦτος καὶ τηλικούτος ἀναφέρονται εἰς τι προηγούμενον ἢ καὶ ἐπόμενον, ἢ δὲ τοιόσδε καὶ τηλικόσδε εἰς τι ἐπόμενον: τοιαῦτα μὲν οἱ Κερκυραῖοι εἶπον, οἱ δὲ Κορίνθιοι μετ' αὐτοὺς τοιάδε (=τοιαῦτα περίπου), Θ. 1, 36.—Τάδε=τὰ ἐξῆς.—Τοιάδε=τὰ ἐξῆς περίπου.

7. Αἰ ἀναφορικά

§ 202. 1) Ἡ ὅς ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον τι, ἢ δὲ ὅστις εἰς ἄοριστον καὶ γενικόν: Ζεὺς ὅς ἐφορᾷ πάντα. Σ.—μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει. Μέ.

Σημ. Ἡ ὅς τίθεται καὶ ἀντὶ τῆς ὅστις: ἄ μὴ οἶδα, οὐδὲ οἶμαι εἶδέν α (=ἄτινα μὴ οἶδα) Πλ. ἀπ.—Καὶ ἢ ὅστις τίθεται ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὅς: Ἀπόλωνος βωμόν, ὅστις (=ὅς) νῦν ἔξω τῆς πόλεως ἐστίν, ἰδρῶσαντο. Θ.—Πολλάκις προτάσσεται τῆς ὅστις τὸ πᾶς ἢ οὐδεὶς: ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν ἠβλέπει.

2) Ἐκ τῶν συσχετικῶν ἀντωνυμιῶν ἢ οἶος ἀναφέρεται εἰς τὴν τοιοῦτος καὶ τοιόσδε, ἢ ὅσος εἰς τὴν τοσοῦτος καὶ τοσόσδε καὶ ἡλικίος εἰς τὴν τηλικούτος καὶ τηλικόσδε: τοσαῦτα καλά, ὅσα οἱ

θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις. Ξ. ἀν.—ἀοιδοῦ τοιοῦδε, οἶος ἔδ' ἔστιν. Ὅδ. Α. 370.—καὶ κατεστήσαμεν (Φίλιπ.) τηλικούτον, ἡλικὸς οὐδεὶς πω βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. Δ.

Σημ. α'. Διαφέρεται ἢ οἶος τῆς ὁποῖος, ἢ ὅσος τῆς ἐπόσος κλ. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἔθεν—ἐπόθεν, οἶ—ἔποι κλ. ὅ,τι ἢ ὅς τῆς ὅστις.

Σημ. β'. Τὸ οἶός τ' εἰμι μετ' ἀπαρεμφάτου=δύναμαι: οὐδεὶς οἶός τ' ἔστιν ἄλλως λέγειν. Πλ.—Τὸ δὲ οἶός εἰμι=1) τοιοῦτός εἰμι ὥστε: οὐ γὰρ ἦν ὥρα οἷα τὸ πεδίον ἄρδειν. Ξ.—2) ἔτοιμος ἢ πρόθυμός εἰμι: καὶ οἶος ἦν ἐπεξίεναι Λεωκράτει. Δ.

Σημ. γ') Ἡ οἶος, ὅσος, ἡλικὸς καὶ τὸ ἐπιρρημα ὡς τίθενται πολλακίς ἐπὶ ἀναφωνήσεων θαυμασμοῦ τίθμεναι ἐνίοτε καὶ δις ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει: ὦ δύσμορ' Ἀἴας, οἶος ὢν οἶως ἔχεις (πόσον καλὸς ἐνῶ εἶσαι, πόσον κακῶς ἔχεις). Σ.—ὡς καλὸς μοι ὁ πάππος (=πόσον καλός). Ξ. παιδ.—ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δείπνῳ.—Ὅμοίως τίθεται καὶ ἐν ἐξηρητημέναις προτάσει: τίς οὐκ οἶδεν ἐξ οἶων συμφορῶν εἰς οἷαν εὐδαιμονίαν κατέστησαν Ἴσ.—θαυμάζω αἰσθανόμενος ὡς ἠδέως καθεύδεις. Πλ. Κρ.

§ 203. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν, εἰς ὃ ἀναφέρεται, κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν, ἢ δὲ πτώσις κανονίζεται ἐκ τῆς θέσεως, ἣν ἔχει ἐν τῇ ἀναφορικῇ προτάσει: μήτηρ ἐν οἴκοις, ἦν σὺ μὴ δείσης. Ξ.

Σημ. α'. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀναφερομένη εἰς βλόκληρον πρότασιν τίθεται κατ' οὐδέτερον γένος: ἔστιν ἔχων τὴν ἀσπίδα, ὃ δοκεῖ κηλὶς εἶναι. Ξ. Ἐλ.

Σημ. β'. Τὸ ἔστι μετὰ παρῶν τῶν πτώσεων τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας: ὅς (ὅστις) ἀποτελεῖ περιφραστικὴν τῆς ἀορίστου τίς χωρὶς νὰ ἐπιδρῶ ἐπ' αὐτοῦ οὔτε ὁ ἀριθμὸς τῆς ἀντωνυμίας οὔτε ὁ χρόνος τῆς πράξεως: ἔστι δ' ὄν (=τινὰ θε) καὶ κοιτὴν καθήμενον (ἀπέκτειναν). Ξ. Ἐλ.—ἔστιν οἱ ἐτύγγανον (=τινές). Ξ. παιδ. καὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἔστιν ὢν (=τινῶν). Θ.—ἦ ἔστιν οἷς (=τισὶ) καὶ πάνν ἀρέσκει; Ξ. ἀπ. Οὕτω τίθεται καὶ τὸ ἦν: ἦν οὐδς ἐποσπόνδους ἀπέδοσαν (=τινάς). Ξ. Ἐλ.—ἦν δ' ἄς ἀσθενεῖς οὐσας.....ὁ Θίβρων ἐλάμβανεν.—Ἐγτεῦθεν ἔστιν ὅτε (ἦ ἔσθ' ὅτε)=ἐνίοτε.—ἔστιν ἴνα, ὅπου, οὐ=ἐνιαχοῦ, πού: οὐκ ἔστιν ὅπου=οὐδαμοῦ.—οὐκ ἔστιν ὅπου οὐ=πανταχοῦ,—οὐκ ἔστιν ὅπως=οὐδαμῶς.—οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ=πάντως: ἐπειδὴν ἀλισθῆ αὐτῷ ἢ στρατιά, οὐχ ὅπως οὐκ ἐπιθήσεται ἡμῖν (=δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ μὴ μᾶς ἐπιτεθῆ, ἄρα ἐξ ἄπαντος θὰ μᾶς ἐπιτεθῆ.—Κατὰ τὸ ἔστιν οἱ ἐσχηματίσθη τὸ ἔνοι (=ἐνι-οἶ) καὶ κατὰ τὸ ἔστιν ὅτε τὸ ἐνίοτε (=ἐνι-ὄτε).

§ 204. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀνήκουσα εἰς δύο προτάσεις παρτακτικῶς συνδεομένης, ἐὰν μὲν εἶνε τῆς αὐτῆς πτώσεως ἐν ἀμφοτέραις, παρχλείπεται ἐν τῇ δευτέρῃ, ἐὰν δὲ διαφόρου πτώσεως, ἢ παρχλείπεται ἢ ἀναπληροῦται διὰ τῆς αὐτὸς ἢ ἐνίοτε τῆς οὗτος ἢ καὶ προσωπικῆς: Ἀρδιαῖος δέ, ὄν ἡμεῖς ἠθέλομεν βασιλέα καθι-

στάται καὶ (ὦ) ἐδώκαμεν καὶ (παρ' οὖ) ἐλάβομεν πιστά, ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν ἐπιχειρεῖ.—ἐκεῖνοι οἷς οὐκ ἐχαρίζοντο οἱ λέγοντες οὐδ' ἐφίλων αὐτούς. Δ.—καὶ νῦν τί χορὴ δοῦν, ὅστις ἐμφανῶς θεοῖς ἐχθαίρομαι, μισεῖ δὲ μ' Ἑλλήνων στρατός; Σ.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία, εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ ἀναφορικὴ, συνηθέστατα παρσλείπεται: ἐγὼ καὶ ὧν ἐγὼ κρατῶ μενοῦμεν παρὰ σοι (=καὶ ἐκεῖνοι ὧν).—βία λαμβάνετε ὧν ἂν δέησθε (ἐκεῖνα ὧν). Ξ. ἄν.—Ἐν τῇ παραλείψει ταύτῃ, ἐὰν ἡ ἀναφορικὴ ἔχῃ πρόθεσιν, αὕτη ἀνήκει ἢ εἰς μόνην τὴν δεικτικὴν ἢ εἰς μόνην τὴν ἀναφορικὴν ἢ εἰς ἀμφοτέρας: ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθον (=ἀντι ἐκεῖνων ἅ) —οἱ ἀφιστάμενοι καὶ ἀφ' ὧν διακρίνονται (=καὶ ἐκεῖνοι ἀφ' ὧν) Θ.—πεισθεὶς ὑφ' ὧν ἐπίσθης (=ὑπὸ τούτων, ὑφ' ὧν). Λυσ.

§ 205) Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι συναπτόμεναι μετὰ δὴ, δὴποτε, οὖν, γίνονται ἀριστολογικὰ ἐπίθετα: ῥήγγυται ὅποια δὴ φλέψ (=κάποια φλέψ).—ἐγὼ πάσχειν οἰοῦν ἔτοιμος (εἰμί). Δ.—οὔτω καὶ τὰ ἐπιρρήματα ὅπουοῦν, ὅπουδὴποτε, ὅποσοῦν κλπ. Ταῦτα πολλάκις τίθενται μετὰ τοῦ καὶ ἢ οὐδέ: καὶ ὅποσοῦν=καὶ ἐλάχιστον.—οὐδ' ὅποσοῦν=οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον, οὐδαμῶς.—οὐδ' ἠντιοῦν=οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην.—καὶ ὅποσοῦν=καὶ ἐλάχιστον: οὐδὲ διὰ φιλονικίαν οὐδ' ἠντιοῦν. Λοκ. 6.—εἰ καὶ ὅποσοῦν ἐνδώσομαι. Θ. 4, 37.

8) Αἱ ἐρωτηματικαὶ

§ 206. Ἐκ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν.

1) ἢ τίς τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ προσώπου ἢ πράγματος. Τίς εἶ; Ἄρφ.—τί ποιεῖς; Ξ. παιδ.

2) ἢ πότερος (=τίς ἐκ τῶν δύο) ἐπὶ διπλῆς ἐρωτήσεως: πότερος ὑμῶν Πηλάδης κέκληται. Εὐρ.—πότερος καλλίων δοκεῖ εἶναι ὁ πατήρ ἢ οὗτος.

3) ἢ ποῖος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς ποιότητος: τίνας καὶ ποῖαι (=ποίας λογῆς) φύσεις ἐπιτήδειαι εἰς πόλεως φυλακίην. Πλ. Ε. Πολλάκις κεῖται ἀντι τῆς τίς: ποίω ποτ' ἐχορήσαντο τεκμηρίω; Ξ. ἄπ.

Σημ. Τὸ ποῖον; Τὸ τί; (=εἰ ἀκριβῶς;) δεικνύουσι ἀνυπομονησίαν τοῦ ἐρωτῶντος: πέποιθα δεινὰ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρός ἀγρίως. Τὰ ποῖα ταῦτα; Σ.—Πάσχει δὲ θαυμαστόν. Τὸ τί; Ἄρφ. 1).

1) πρβλ. τὸ τίς εἶδες, σκλάβα μ'; τί θὰ πῆς; τὸ τί θὰ μαρτυρήσῃς;

Τὸ τί δέ : (= τί λέγεις ἢ αἰεῖ) τίθεται ἐπὶ μεταβάσεως εἰς νέαν ἔννοιαν πρὸς διέγερσιν τῆς προσοχῆς τοῦ ἀκροατοῦ : τί δέ ; συνοδοιπόρον ἢ σύμπλον οὐδὲν ἂν σοὶ διαφέροι φίλον ἢ ἐχθρὸν γενέσθαι ; Οὕτω καὶ τὸ : τί οὖν ; : τί οὖν, ὦ ἄνδρες ; ἀρά γε ὑμῖν δοκεῖ πάτριον εἶναι Λεωκοράτην μὴ ἀποκτεῖναι ; Λυκ. 123.

4) ἡ πόσος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ πλήθους ἢ μεγέθους : πόσα χορήματα ; πόσα καὶ ποῖα ; Ξ. ἀπ.

5) ἡ πηλίκος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ ἡλικίας ἢ μεγέθους : πηλίκος ἦσθ' ὄθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο ; — πηλίκη τις ἔσται ἡ γραμμὴ ; Πλ.

6) ἡ ποστᾶιος (= ἐν πόσαις ἡμέραις) ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ χρόνου : ποστᾶιος ἂν ἐκεῖσε ἀφικοίμην ;

7) ἡ πόστος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς ἀριθμητικῆς τάξεως. Ἡ ἀπάντησις δὲ γίνεται διὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ : κατανόησον πόστῳ μέρει αὐτῶν πάντες μαχεσάμενοι νενικήκαμεν.—πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξείνισας ἐκεῖνον ; ἀπόκρ. τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν. ὁδ. Ω. 288. 309.

8) ἡ ποδαπὸς ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς πατρίδος : ἐρωτώμενος δὲ ποδαπὸς (ἀπὸ ποῖου μέρους) εἶη, Πέροσης, ἔφη εἶναι.

9) Αἱ ἀόριστοι

§ 207. Ἡ τίς δηλοῖ ἀόριστον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα : ἴτω τις ἐφ' ὄρωρ, ξύλα τις σχισιάτω. Ξ. παιδ.

§ 208. Ἡ τίς ὡς κατηγορούμενον σημαίνει σπουδαῖόν τι καὶ ἄξιον λόγου : ἠῦχεις τις εἶναι. Εὐρ.—οἶονταί τι εἶναι ὄντες οὐδενὸς ἄξιοι. Πλ.—Καὶ ὡς ἀντικείμενον ἐνίοτε : ἔδοξέ τι λέγειν τῷ Ἀστυάγει.

§ 209. Μετὰ ἐπιθέτων καὶ οὐσιαστικῶν ἐπιτείνει ἢ κολάζει τὴν σημασίαν αὐτῶν : δεινόν τινα λέγεις τὸν ἄνδρα (=λίαν δεινόν. Πλ. κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τιμὴν οὐκ ἐγεῖραί με (=ἐν λίαν καταλλήλῳ περιστάσει). Πλ. Κρ.—ἡ ἐμὴ φυλακὴ γελοία τις ἂν, οἶμαι, φαίνουτο (=κάπως γελοία). Ξ. Οἰκ. 7, 39.

§ 210. Μετὰ ἀντωνυμιῶν, ἀριθμητικῶν καὶ ἐπιρρημάτων ἔχει κολαστικὴν σημασίαν : πόσοι τινὲς (=σὺν πᾶσι).—ποῖός τις (=σὺν ποῖος).—τοιάδε τις (=τοιαύτη περίπου).—τριάκοντά τινας (=τριάκοντα περίπου).—ἐνιαυτόν τινα (=περίπου).—Οὕτω : σχεδόν τι, μᾶλλον τι, πάνυ τι, ἐγγύς τι κλ.

Σημ. Ἀντίθετον τοῦ τίς εἶναι τὸ οὐδεὶς, μηδεὶς. Τὸ ἢ τις ἢ οὐδεὶς = σχεδὸν οὐδεὶς : τούτων τῶν περισσευόντων ἢ τινα ἢ οὐδένα οἶδα. Ξ. παιδ.

§ 211. Ἡ δεῖνα τίθεται ὅταν τις δὲν θέλῃ ἢ δὲν δύνῃται νὰ ὀνομάσῃ τι : ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα εἰσήγγειλε. Δ. 13, 5.

10) Αἱ ἐπιμεριστικαὶ

212. 1) Ἡ ἕτερος ἄνευ ἄρθρου σημαίνει ἄλλος ἢ ὁ ἤδη γνωστὸς ἢ ἐν γένει ἄλλος, διάφορος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ : ὁ αὐτός) : τοῦτο καὶ ἕτερος ἴσως πέπονθεν, οὐ μόνον ἐγώ. Πλ.— ἕτερος ἤδη ἦν καὶ οὐχ ὁ αὐτός. Δ.— Μετ' ἄρθρου σημαίνει ὁ εἰς ἢ ὁ ἄλλος ἐκ δύο γνωστῶν : Βάτος ὁ ἕτερος τῶν στρατηγῶν (= ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο). Θ.— Ἀντίθετον τοῦ ἕτερος εἶνε τὸ οὐδέτερος (= οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος ἐκ τῶν δύο).

2) Ἡ ἄλλος ἄνευ ἄρθρου σημαίνει διάφορος, ἄλλος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ : αὐτός) : αὐτὸς παραγένου Σωκράτει ἢ ἄλλον του ἠκουσας ; Πλ. Φαίδ. 57, α.— Μετ' ἄρθρου σημαίνει ὁ ἐπίλοιπος : ἢ ἄλλη Ἑλλάς (= ἢ ἐπίλοιπος) Θ.

3) Ἡ ἕκαστος σημαίνει ὁ καθείς (ἐκ πολλῶν) χωριστά : ἕκαστος τῶν ἀνδρῶν.

4) Ἡ ἐκάτερος σημαίνει ὁ καθείς ἐκ τῶν δύο χωριστά : ἐν ἑκατέρῳ τῶ ὀφθαλμῶ. Πλ. Εὐθύδ.

5) Ἡ ἀμφοῦ, ἀμφοτέροι σημαίνουν καὶ οἱ δύο μαζί : ἀμφοῦ τῶ πόλεε. Θ. ἀμφοτέρα τὰ ὄντα.

7) οὐδέτερος, μηδέτερος σημαίνουν οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος : ἔστι δὲ οὐδέτερον τούτων χαλεπόν. Λυκ. 11.

Σημ. Τὰ πληθυντικὰ οὐδένες, οὐδέτεροι, ἕκαστοι, ἐκάτεροι, τίθενται ἐπὶ πληθῶν, λαῶν, ἐθνῶν, τὸ δὲ ἀμφοτέροι καὶ ἐπὶ ἀτόμων : φράσω καὶ τὸ πληθὸς ἐκατέρων Ξ, Ἑλ.— ὁμοίως ἕκαστοι τῶν ἑαυτῶν ἀπολείπονται. Θ.— ὅσα οὐδέσι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Δ.

Περὶ τῶν ἀποφατικῶν ἢ ἀρνητικῶν μορίων

(§ 17. Σημ.)

§ 213. Τὸ μὲν οὐ (= δὲν) δηλοῖ ὅτι δὲν εἶνέ τι πράγματι, τὸ δὲ μὴ δηλοῖ ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος νὰ μὴ εἶνέ τι. Ὅθεν τὸ μὲν οὐ εἶνε ἀρνητικόν, τὸ δὲ μὴ εἶνε κυρίως ἀπαγορευτικόν : οὐκ ἐγένετο τοῦτο.— μὴ γένοιτο τοῦτο ¹⁾.

πρόβλ. δὲν ἐμελέτησα.— μὴ φύγης.

1) Τὸ ἡμέτερον δὲν προήλθεν ἐκ τοῦ ἐπιρρήματος οὐδὲν (§ 127) : οὐδὲν φροντίζω

Τιθενται δὲ ὡς ἐξῆς :

1) αἱ προτάσεις τῆς κρίσεως ἀνεξάρτητοι (§ 223) καὶ ἐξηρητη-
μέναι (§ 245 β. σ.) λαμβάνουσι τὸ οὐ, αἱ δὲ προτάσεις τῆς ἐπιθυ-
μίας ἀνεξάρτητοι (§ 224) καὶ ἐξηρητημέναι (§ 225, β. σ.) τὸ μὴ :
ἐμὲ οὐδὲν ἂν βλάψειεν οὔτε Μέλητος οὔτε Ἄνυτος, Πλ. ἀπ. — ὁ μὴ
γένοιτο. Δ.

2) Τὸ ἀπαρέμφατον ἐπιθυμίας (τελικόν) καὶ ἐν γένει τὸ σύναρθρον
ἀπαρέμφατον λαμβάνει τὸ μὴ, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον κρίσεως (εἰδικόν)
συνήθως τὸ οὐ, ἐνίοτε δὲ τὸ μὴ : τὴν Κέρκυραν ἐβούλοτο μὴ
προέσθαι. Θ. — λέγοντες οὐκ εἶναι αὐτόνομοι. — φαίην δ' ἂν ἔγωγε
μηδενὶ μηδεμίαν εἶναι παιδευσιν παρὰ τοῦ μὴ ἀρέσκοντος.

3) Μετοχή, ἐπίθετον καὶ οὐσιasticὸν λαμβάνει τὸ οὐ, ὅταν
ἰσοδυναμῇ μὲ πρότασιν κρίσεως, λαμβάνει δὲ τὸ μὴ, ὅταν ἰσοδυναμῇ
μὲ πρότασιν ἐπιθυμίας : ἡδὺ τὸ ζῆν μὴ φθονούσης τῆς τύχης (= ἔαν
μὴ φθονῇ ἢ τύχῃ). Γν. — τὸ μὴ δίκαιον ἔργον οὐ λήθει θε-
οὺς (= ἔν τι ἔργον μὴ ἦ δίκαιον). Γν. — ὁ μὴ ἰατρὸς (= εἴ τις μὴ
ατρός ἐστι). Πλ. — κατὰ τὴν τῶν χωρίων ἀλλήλοις οὐκ ἀπόδοσιν
(= ὅτι οὐκ ἀπέδωκαν). Θ.

Σημ. α'. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ περὶ τῶν συνθέτων οὐδαίς, μηδαίς, οὔτε,
μήτε, οὐδέ, μηδέ κλπ.

Σημ. β'. Δευτερεύουσα πρότασις ἀπαιτούσα μὴ λαμβάνει τὸ οὐ, ὅταν
ἢ ἄρνησις ἀνήκη εἰς λέξιν τινὰ τῆς προτάσεως ἰσοδυναμοῦσαν οὕτω πρὸς τὴν
ἀντίθετον αὐτῆς : εἰ μὲν οὐ πολλοὶ ἦσαν (= εἰ ὀλίγοι). Λυσ. — ἔαν δ' οὐ φάσκη
(= ἔαν ἀρνήται). Λυσ. 13, 76.

Σημ. γ'. Τὸ εἰ οὐ πλὴν τῆς ἄνω περιπτώσεως τίθεται καὶ ὅταν τὸ εἰ
εἴνε κίτιολογικόν ἢ ἐρωτηματικόν : καὶ δικαίως, εἰ (= διότι) βάρβαρον μὲν
πόλιν οὐδεμίαν ἠθελήσαμεν κατασχεῖν. Ξ. — μὴ θανάσεως, εἰ πολλὰ τῶν εἰρημέ-
νων οὐ πρόπει σοι. Ἰσ. — Πρωταγόρας ἐρωτᾷ, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι τάγαθὰ δευρὰ
καλῶν. Πλ.

Σημ. δ'. Τὸ εἰδικόν ἀπαρέμφατον, ὅταν ἀνήκη εἰς πρότασιν ἀπαιτου-
σαν μὴ, λαμβάνει πάντοτε τὸ μὴ : νόμιζε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον
Ἰσ. — Καὶ μετοχὴ ἀπαιτούσα τὸ οὐ λαμβάνει πολλακίς τὸ μὴ, ὅταν ἀνήκη
εἰς πρότασιν ἀπαιτούσαν μὴ : ὅν ἂν (= ἔαν τινα) γνώσι δυνάμενον χάριν ἀποδι-
δόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ κολάζουσι ἰσχυρῶς. παιδ. 1, 2, 7.

Σημ. ε'. Πολλακίς πρὸ δοξαστικῆς ἢ λεκτικῆς ῥήματος τίθεται ἄρνησις
ἀνήκουσα εἰς τὸ ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον ἀπαρέμφατον : Κλέων οὐκ ἔφη αὐτὸς
στρατηγεῖν (= ἔφη οὐ στρατηγεῖν). Θ. 4, 28. — αὐτὸς δὲ οὐκ ἔφη ἰέναι (= ἔφη
οὐκ ἰέναι). — οὐχ ἡγούμην δεῖν ἐπιγράψαι (= ἡγούμην οὐ δεῖν). Λυσ. 137.

Συσσώρευσις ἀρνήσεων.

§ 214. Ἐν ἀρνητικῇ προτάσει περιεχούσῃ ἀόριστον ἀντωνυμίαν ἢ ἀόριστα ἐπιρρήματα (τόπου, τρόπου, χρόνου) ἢ ἀρνήσις συνάπτεται συνήθως μετὰ ἐκάστου τούτων καὶ ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις: οὐδεὶς οὐδαμῆ οὐδαμῶς οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει. Πλ.—(ὄμνυμι) μηδέποτε σοι ἕτερον λόγον μηδένα μηδενὸς μήτ' ἐπιδείξειν μήτ' ἐξαγγελεῖν. Πλ.

§ 215. Ἐν τῇ συσσωρεύσει ταύτῃ τῶν ἀρνήσεων, ἐὰν προηγῆται σύνθετος καὶ ἀκολουθῆ ἀπλή, αἱ ἀρνήσεις ἀναιροῦσιν ἀλλήλας, ἄλλως, ἐπιτείνουσιν ἀλλήλας: τῶν δρώντων οὐδεὶς οὐκ ἔπασché τι τὴν ψυχὴν (=πάντες ἔπασχον). Ξ. συμ. 1, 9.—οὔποτε ἐρεῖ οὐδεὶς.—Οὕτω τό: οὐδεὶς ὅστις οὐ=πᾶς.—οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ=πάντως.

§ 216. Τὸ οὐ μὴ προῆλθεν ἐξ ἐλλείψεως φόβου σημαντικοῦ ῥήματος καὶ τίθεται μεθ' ὀποτακτικῆς ἀορίστου (σπανίως ἐνεστώτος) ἢ μεθ' ὀριστικῆς μέλλοντος εἰς δῆλωσιν ἐντόνου ἀρνήσεως: οὐ μὴ σοῦ ἀπολειφθῶ. (=οὐ φόβος ἐστὶ μὴ, ἐξ ἅπαντος δὲν θὰ ἀπολειφθῶ). Πλ.—οὐ μὴ παύσομαι φιλοσοφῶν (=ἐξ ἅπαντος δὲν θὰ παύσω).—στερήσομαι τοιούτου ἐπιτηδείου, οἷον οὐδένα μήποτε εὐρήσω. Πλ. Κρ.—οὐκέτι μὴ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαβεῖν. Ξ. ἀν.

Πλεονασμὸς ἀρνήσεως

217. 1) Μετὰ τὰ ἀρνητικὰ ῥήματα ἀρνοῦμαι, ἀντιλέγω, ἀμφισβητῶ καὶ τὰ ὅμοια ἔπεται πολλάκις εἰδικὴ πρότασις μεία τοῦ οὐ, ὅπερ δι' ἡμᾶς περιττεύει: ὡς οὐκ ἐγεώργει τὴν γῆν οὐκ ἐδύνατο ἀρνηθῆναι (=ὅτι ἐγεώργει) Δ. 30,37.—ἐὰν ἀμφισβητῆ ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν (=ὅτι λέγομεν). Πλ.

2) Μετὰ τὰ ἀρνητικὰ ῥήματα ἀρνοῦμαι, ἀντιλέγω, κωλύω, εἴργω καὶ τὰ ὅμοια ἔπεται ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ μὴ, ὅπερ δι' ἡμᾶς πλεονάζει: ἤρνοῦντο μὴ αὐτόχειρες γεγενῆσθαι. Ξ. Ἐλ.—οἱ Κερκυραῖοι κήρυκα προέπεμψαν αὐτοῖς ἀπεροῦντα μὴ πλεῖν ἐπὶ σφᾶς. Θ. 1,29.—ὁ φόβος τὸν νοῦν ἀπείργει μὴ λέγειν ὃ βούλεται. Εὐρ.—ἀμφισβητεῖ μὴ ἀληθῆ λέγειν ἐμὲ (=ὅτι ἐγὼ λέγω ἀληθῆ). Δ.

Σημ. α'.) Ἐν ταῖς τοιούτοις κυρίως πρὸς τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀρνητικοῦ ῥήματος νοεῖται καὶ ἡ ἐννοία τοῦ ἀντιθέτου καταφατικοῦ: ἤρνοῦντο μὴ αὐτόχειρες γεγενῆσθαι (=ἤρνοῦντο λέγοντες).—ἐὰν ἀμφισβητῆ ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν (=ἐὰν ἀμφισβητῆ λέγων ὡς κ.λ.π. Ἐνίοτε τίθενται καὶ ἄνευ ἐπο-

Σημ. Τίθεται καὶ πληθυντικὸς ἀριθμὸς, ὅταν τὸ ὑποκείμενον εἶνε πρόσωπα ἢ ἐξαλεργηταὶ ἢ ἔννοιαι τῆς πληθῆος ἢ τὸ οὐδέτερον προσδιορίζεται δι' ἀριθμητικῶν. — τὰ μεῖράκια διαλεγόμενοι θαμὰ ἐπιμένονται Σωκράτους Πλ. — φανερὰ ἦσαν καὶ ἴππων καὶ ἀνθρώπων ἕγη πολλὰ. — ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα.

3) Σχῆμα Πινδαρικὸν ἢ Βοιωτικόν

§ 316. Κατὰ τοῦτο πληθυντικὸν ὑποκείμενον ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος. Λέγεται δὲ οὕτω, διότι μεταχειρίζεται αὐτὸ ὁ Πίνδαρος : *μελιγάουρες ὕμνοι τέλλεται*.

Σημ. Παρὰ ταῖς περὶ τοῦτο σπικνωτάτα ἐπὶ τοῦ ἔστι προτασομένου : *ἔστι μὲν που καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἄρχοντες καὶ δῆμος*. Πλ.

4) Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§ 317. Κατὰ τοῦτο τὸ ὅλον τίθεται ὁμοιοπτῶτως πρὸς τὸ μέρος αὐτοῦ : *μέγες με χεῖρα* (= *χεῖρά μου*). Σ. — *ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων* (= *ἕρκος ὀδόντων σου*).

Σημ. Ἐνταῦθα κίχεται καὶ ὁ λεγόμενος παραθετικὸς ἐπιμερισμὸς, καθ' ὃν τὰ μέλη χωρίζονται εἰς τὸ ὅλον ὁμοιοπτῶτως : *αἱ οἰκίαι αἱ μὲν πολλαὶ ἐπεπτόκεσαν ὀλίγαι δὲ περιῆσαν* (ἀντὶ τῶν οἰκιῶν). Θ. — *Τριαῦται εἶναι καὶ αἱ παραθέσεις* : οἱ δὲ (= τῶν δὲ) *κληῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος*. — οὗτοι (= τούτων) ἄλλος ἄλλα λέγει. — οἱ στρατηγοὶ (= τῶν στρατηγῶν) *βραχέα ἀπελογήσατο ἕκαστος*.

5) Σχῆμα ἑλλείψεως

§ 318. Κατὰ τοῦτο παραλείπεται τι ἐν τῇ προτάσει εὐκόλως νοούμενον ἐκ τῶν συμφραζομένων ἢ ἐκ τῆς συχνῆς χρήσεως. Οὕτω παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον (§ 22), τὸ κατηγορούμενον (§ 34), τὸ συνδετικόν (§ 35), τὸ ῥήμα (§ 36), τὸ ἀντικείμενον (§ 118) καὶ ὀλόκληρος πρότασις (§ 37).

§ 319. Εἰς τὴν ἑλλείψιν ὑπάγεται

Α') *Ἡ βραχυλογία*, καθ' ἣν παραλείπεται τι λαμβάνον ἐν τοῖς συμφραζομένοις.

Εἴδη αὐτῆς εἶνε,

α') *σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ*, ὅταν νοῆται ἡ αὐτὴ λέξις κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον : *ἀγατεινάτω τὴν χεῖρα καὶ ἀνέτειναν πάντες* (δηλ. *τὴν χεῖρα*). — οὐκ ἂν εἶεν φύσει οἱ ἀγαθοὶ (ἐνν. ἀγαθοί). Πλ. — *ἴσθι ἐξ ἐμεῖο* (ἐνν. ποιούμενα) τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων. Ἡρόδ.

β') *σχῆμα ἐξ ἀναλόγου*

Χρ. Β. Λώλου—Συμμετακτῶν

1) ὅταν νοῆται ἡ αὐτὴ λέξις κατ' ἄλλον τύπον: ἐσέβαλλον εἰς τὴν Ἐπιδαυρίαν καὶ ἐδήρουν (ἐνν. αὐτήν) Θ.—ὅπως ὑμεῖς ἐκείνων (ἐνν. ἄρχητε), μὴ ὑπ' ἐκείνων ἄρχεσθε. — τοῖς Ἀθηναίοις βοθηεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων (ἐνν. ἀδικῶνται) καὶ μὴ τοὺς πέλας ἀδικῶσι. Θ.—τὰς μὲν ἐπόρθουν, τὰς δὲ ἔμελλον (πορθεῖν). Ἰσ.—ἀπείχοντο ὡσπερ χροῆ (ἀπέχεσθαι). Ἰσ.—μεταδόντες ἀπάντων, ὧν οἱοί τ' ἦμεν (δηλ. μεταδοῦναι) καλῶν. Πλ.—τὴν τῶν πέλας δηοῦν ἢ τὴν ἑαυτῶν δροῦν (ἐνν. δηουμένην). Θ.—ἀνεχώρησαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ καὶ ἐκείνους εἶδον (δηλ. ἀναχωρήσαντας). Θ. ἔδωκεν ὅ, τι ἔτυχεν ἕκαστος (ἐνν. δούς). Λυσ.

2) ὅταν νοῆται ἄλλη ἀνίλογος λέξις: τοῖς βοθηοῦσιν ἢ πόλις παρεχέτω σῖτον, ἐπήν ἔλθῃ (ἐνν. ἢ βοήθεια) εἰς τὴν πόλιν τὴν ἐπαγγείλασαν βοθηεῖν. Θ.—ἐγὼ μὲν εἰς τὸ βαλανεῖον βούλομαι (ἐνν. ἵνα). Ἄρφ.—παραγγέλλει εἰς τὰ ὄπλα (ἐνν. ἵνα). πορεύσομαι πρὸς τὰ βασίλεια. καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται (ἐνν. ὁ βασιλεὺς) ἀμελήσας ὧν περ οἱ πολλοὶ (ἐνν. ἐπιμέλονται) Πλ.—οἶδε μὲν οἶδεις τὸν θάνατον, δεδίασι δέ (ἐνν. πάντες). — μηδεὶς φθόνῳ τὸ μέλλον ἀκούσῃ, ἀλλ' ἂν ἀληθές ἢ σκοπεῖτω (ἐνν. πᾶς τις). Δ.

Σημ. ἐπὶ τοῦ οὐδὲν ἄλλο ἢ, τί ἄλλο ἢ, ἐννοεῖται τὸ ποιεῖν ἢ γίνεσθαι: οὐδὲν ἄλλο (ἐνν. ἐπίκει) ἢ τοὺς πεπτωκότας ἐθεάτο.—τί ἄλλο (ἐνν. ἐποίησαν) ἢ ἐπεβύλευσαν. Θ.—τί γάρ ἄλλο (ἐνν. γενήσεται) ἢ κινδυνεύσεις; — Ὅμοια παρὰ λειψίς γίνεται ἐπὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ ἄλλο τι ἢ, καὶ ἀπλῶ, : ἄλλο τι ἢ οὐδὲν κατῆρησαν ἐρωτηματικὰ ἐπιρρήματα (= εἶναι ἀληθές): ἄλλο τι ἢ οὐδὲν κωλύει παρίεμαι; — τί οὖν δὴ λέγομεν περὶ τοῦ ὁσίου; ἄλλο τι φιλεῖται: ὑπὸ τῶν θεῶν; (= δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι ἀγαπᾶται ὑπὸ τῶν θεῶν); Πλ.—τί φῶμεν πρὸς ταῦτα; ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν (= τί πρέπει νὰ εἴπωμεν; δὲν πρέπει νὰ ὁμολογῶμεν); Πλ.

Β'. τὸ ζευγμα, καθ' ὃ δύο ἀντικείμενα (ἢ προσδιορισμοὶ) ἀναφέρονται εἰς εἰ ῥήμα, ὅπερ ἀρμύζει μόνον εἰς τὸ εἶν, εἰς δὲ τὸ ἄλλο νοεῖται ἢ τὸ αὐτὸ ῥήμα μὲ ἄλλην σημασίαν, ἢ ἄλλο ῥήμα κατάλληλον: ἔδουσι παχέα μῆλα οἶνόν τ' ἔξαιτον (ἐνν. πίνουσι). Ἰλ. Μ. ἔλεν (= ἀπέκτεινε) Οἰνομάου βίαν παρθένον τε σύννευον (ἔλεν= ἔλαβεν). Πιν.—ἢ μὲν εἰς ἄλλα ἄλτο, Ζεὺς δὲ ἐὸν πρὸς δῶμα (ἔβη). Ἰλ. Α'.

πρβλ. ἀκούει τουφέκια καὶ βροντοῦν, σπαθιά λαμποκοπᾶνε.

6) Πλεονασμός.

§ 320. Οὕτω λέγεται ἢ προσθήκη λέξεως, ἧς ἢ ἐννοεῖται ἐμπειριέχεται ἐν ἄλλῃ τινὶ λέξει τῆς προτάσεως, χρησιμεύει δὲ πρὸς ζω-

ηροτέραν ἢ γραφικωτέραν παρίσταται τῆς ἐννοίας : τὰς αἰτίας προέ-
γραφα πρῶτον. Θ.—εἰσαγαγόντες εἰς τὸ μέγαρον ἔσω. Ἡρ.—κα-
τώρουξάν με κατὰ γῆς κάτω. Ἄρρ.—Οὔτω λέγεται ἀ^ςθις αὔ, πάλιν
αὔ, αὔθις αὔ πάλιν (= ξανὰ μάτα πάλιν), φύσει πεφυκῶς, εὐθέως
παραχρῆμα, δρόμῳ ἔθεον κ.λ.

§ 321. ὑπὸ τὸν πλεοναχμὸν ὑπάγονται

α') τὸ σχῆμα ἐκ παραλλήλου, καθ' ὃ ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται
καταφρατικῶς καὶ ἰποφρατικῶς: γνωστὰ κοινὰ ἄγνωστα. Σ.—ψεύδε-
ται καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. Λυσ.

β') τὸ σχῆμα ἐν διὰ δυοῖν, καθ' ὃ μία ἔννοια ἐκφράζεται διὰ
δύο λέξεων συνδεδωμένων οὕτως ὥστε ἡ μία ἔννοια φαίνεται ὡς δύο :
κοσμήσας ἐσθῆτι καὶ χρυσῷ (= χρυσῆ ἐσθῆτι) Ἡρ.—δακνόμενος
ὑπὸ τῆς δαπάνης καὶ τῆς φάτνης (= ὑπὸ τῆς περὶ τὴν φάτνην δα-
πάνης).—βιάζεται καὶ πρᾶττει παρὰ τὴν εἰρήνην (= βιαζόμενος
πρᾶττει). Δ.

7) Ἐλξίς.

§ 322. Οὔτω λέγεται τὸ ἰδίωμα, καθ' ὃ λέξις τις ἔλκεται ὑπὸ
ἄλλης καὶ ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτήν.

Κατὰ τὸ σχῆμα τοῦτο.

1) τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν πρὸς τὸ
κατηγορούμενον, ἐὰν τοῦτο εἶνε πλησιέστερον, καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ
ὑποκειμενον : οἱ σοφισταὶ φανερά ἐστι λώβη καὶ διαφθορά τῶν
συγγιγνόμενων. Πλ.—ἐστὸν δύο λόφω ἢ Ἰδομένη. Θ.—τὸ χωρίον
ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο.—Οὔτω τίθεται καὶ ἡ μετοχὴ καὶ ἡ ἀναφο-
ρικὴ ἀντωνυμία : τὸ ἦττω εἶναι ἐαυτοῦ εὐρέθη ἀμαθία οὔσα (ἀντὶ
δν.) Πλ.—τὴν ἡδονὴν διώκετε ὡς ἀγαθὸν ὄν (ἀντὶ οὔσαν).—
οὐδέποι' ἂν εἶη ἡ ῥητορικὴ ἄδικον προᾶγμα ὅ γε (= ἦ γε) ἀεὶ
περὶ δικαιοσύνης τοῦς λόγους ποιεῖται.

2) τὸ ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων συμ-
φωνεῖ πολλάκις κατ' ἀριθμὸν ἢ καὶ κατὰ γένος πρὸς τὸ πλησιέστερον
ὑποκειμενον : μέθη ἀφύλαξις πρεπέστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία.
Πλ.—αἰεὶ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε. Π. Α.—ὁμοία ἔλξις
γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ῥήματος (§ 48, α).

3) δεικτικὴ ἀντωνυμία οὔσα ὑποκειμενον ἢ ἀντικείμενον ἀφο-
μοιοῦται κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ κατηγορούμενον αὐτῆς :

παρὰ τῶν προγεγενημένων μαρθάνετε· αὕτη γὰρ (=τοῦτο γὰρ) ἀρίστη διδασκαλία.—δικαστοῦ μὲν γὰρ αὕτη (=τοῦτο) ἀρετή. Πλ. ἀπ.—ταύτην πίστιν ἔδοσαν (=τοῦτον τὸν ὄρκον). Λυκ. 79.

4) ἀναφορικὴ ἀντωνυμία οὕσα ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον καὶ ἔχουσα κατηγορούμενον οὐσιαστικὸν συμφωνεῖ πρὸς αὐτὸ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν: ὁ φόβος ἦν (=ὄν) αἰδῶ εἶπομεν. Πλ.—Τὴν ἄκραν αἶ (=ἦ) καλοῦνται κληῖδες τῆς Κύπρου. Ἰβρ.—οὕτω καὶ ἦ (=ὄ) θέμις ἐστί. Ἰλ. Β.

5) ἀναφορικὴ ἀντωνυμία πτώσεως αἰτιατικῆς ἀναφερομένη εἰς δεικτικὴν ἀντωνυμίαν ἢ οὐσιαστικὸν πτώσεως γενικῆς ἢ δοτικῆς ἔλκεται πολλάκις ὑπ' αὐτῶν καὶ τίθεται κατὰ τὴν πῶσιν των (ἔλξις ἢ ἀφομοίωσις): δι' ἐκείνων, ὧν ἂν προσομολογῆ εἰδέναί (=ἐκείνων, ἄ). Πλ.—πρὸς τοῦτοις, οἷς εἶπε Ξενοφῶν (=τοῦτοις, ἄ).—τῶν ἐθνῶν, ὧν ἡμεῖς ἴσμεν (=ἄ).—ἐκ τῶν ἐπιστολῶν, ὧν ἔπεμψε (=ἄς). Ἰσ.—φοβοίμην ἂν τῷ ἡγεμόνι ᾧ δοίη ἔπεσθαι (=ὄν δοίη).

Σημ. α') Ἡ τοιαύτη ἔλξις γίνεται ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὅτι ἡ ἀναφορικὴ πρότασις συνάπτεται στενῶς μετὰ τοῦ δεικτικοῦ καὶ συναποτελεῖ μετ' αὐτοῦ μίαν ἔννοιαν. Διὰ τοῦτο τότε συνήθως τὸ μὲν οὐσιαστικὸν μετατίθεται ἐντὸς τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως, ἢ δὲ δεικτικὴ ἀντωνυμία παραλείπεται: τοῦτους ἄρχοντας ἐποίει ἥς κατεστρέφετο χώρας (=τῆς χώρας, ἦν)—ἀνόμιον ἐστὶ τῆ ἢ φῆς σὺ σκληρότητι (=τῆ σκληρότητι, ἦν κλ.) Πλ. ἐπορεύετο σὺν ἡ εἶχε δυνάμει (=σὺν τῆ δυνάμει ἦν).—ἐπαίνῳ σε ἐφ' οἷς λέγεις (=ἐπὶ τούτοις, ἄ).—ὄν ἔλαβεν ἅπασι μετέδωκε (=τούτων ἄ). Ἰσ.

Σημ. β') Σπικνωτάτα ἔλκεται καὶ ἡ ὀνομαστικὴ ἢ δοτικὴ τοῦ ἀναφορικοῦ: ἄρσται εἰς τὸ βλάπτεσθαι, ἀφ' ὧν ἡμῖν παρεσκεύασται (=ἀπὸ τούτων, ἄ). Θ.—παρ' ὧν βοηθεῖς οὐκ ἀπολήψει χάριν (=παρὰ τούτων, εἷς). Αἰσχ. 2, 117.—μεταδιδοῦσα τῆς τροφῆς ἥς καὶ αὕτη τρέφεται (=τῆς τροφῆς, ἡ καὶ αὕτη) ἀπ. 2, 3, 5.

Σημ. γ') Ἐλξις πρὸς τὸ δεικτικὸν γίνεται καὶ ἐπὶ ἀναφορικῶν ἐπιρρημάτων: διεκομίζοντο ὅθεν ὑπεξέθεντο (=ἐκείθεν οἱ ὑπεξέθεντο). Θ.

6) Ἡ οἷος οὕσα κατηγορούμενον, παραλειπομένου τοῦ συνδεδεικτοῦ εἶναι, ἀφομοιοῦται κατὰ πῶσιν πρὸς τὸ δεικτικὸν ἢ μόνη ἢ καὶ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως, ὅταν τοῦτο εἶνε τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ πρὸς τὸ δεικτικόν: ὄντος τοῦ πάγου οἶον δεινοτάτου (=τοιούτου, οἷός ἐστι δεινότατος). Πλ.—χαριζόμενον οἶφ σοι ἀνδρῖ (=τοιούτῳ οἷος σὺ εἶ).—πρὸς ἄνδρας τολμηροὺς οἷους Ἀθηναίους (=οἷοί εἰσιν) Ἀθηναῖοι. Θ.—Καὶ ἄνευ οὐσιαστικοῦ μετ' ἄρθρου ἢ ἄνευ ἄρθρου: τοῖς οἷοις ἡμῖν τε καὶ ὑμῖν χαλεπὴ πολιτεία ἢ δημοκρατία (τοῖς τοιούτοις, οἷοι ἡμεῖς καὶ

ὁμοῖς ἔσμεν).—προσῆκει μισεῖν τοὺς οἶός περ σύ (=τοὺς τοιούτους, οἶος σύ εἶ). Δ.—τῶν οἴων περ αὐτὸς ὄντων (=τῶν τοιούτων, οἶος αὐτός ἐστι).—οἶω γ' ἔμοι παντάπασιν ἄπορον (—τῷ τοιούτῳ, οἶος ἐγὼ εἶμι). Πλ. σοφ.

Σημ. α') Ἐκ τούτου τό : ὅσον μετὰ ἀριθμητικοῦ ἢ λέξεως σημεινούσης μέτρον ἀπέθη ἐπίρρημα (=περίπευ) : ὅσον ὄργυιαν ἀπέκοψε (=τοσοῦτην ὄση ἐστὶν ὄργυιά, περίπου ὄργυιαν).—ὅσον παρασάγγην.—ἰππεῖς ὅσον ἑξακόσιοι. —τό : ὅσα ἔτη (ἢ ὁσέτη), ὅσα ἡμέραι, ὅσοι μῆνες=κατ' ἔτος, καθ' ἡμέραν, κατὰ μῆνα.

Ἐκ τῆς παρακλιθεῶς τοῦ ἐστὶ προήλθεν ἡ φράσις οὐδέν οἶον μετ' ἀπαρεμφάτου : οὐδέν οἶον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου (=οὐδέν ἐστι τοιοῦτον=τόσον καλόν, οἶόν ἐστι τὸ ἀκούειν, ἐπομένως τὸ καλλίτερον εἶνε τὸ ἀκούειν). Πλ.—οὐδέν οἶον τὸ αὐτόν ἐρωτᾶν (=τὸ καλλίτερον εἶνε).

Σημ. β') Ὁμοία ἔλξις γίνεται καὶ ἐπὶ τῆς ἡλικίας : ἐκείνο δεινὸν τοῖων ἡλικίοιαι γῶν (=τοῖς τηλικούτοις, ἡλίκαι γὼ ἔσμεν). Ἄρφ.—εἰκόσ ἄνδρα κυφόν ἡλίκον Θουκυδίδην ἐξολέσθαι (=ἡλίκος ἐστὶ Θουκυδίδης). Ἄρφ.

Σημ. γ') Ἐπὶ τοῦ ὥσπερ καὶ τῶν ὁμοίων γίνεται κατὰ παράλειψιν τοῦ ῥήματος ἔλξις τοῦ ὑποκειμένου : ἔδει πίνειν ὄσφοντα ὥσπερ βοῦν (=ὥσπερ πίνει βοῦς).—δεῖ τὸν δῆμον ὥσπερ τύραννον καθίσταται τὰς ἀρχὰς (=ὥσπερ τύραννος καθίσταται). Ἰς.

7) Ἐνλοτε τὸ οὐσιαστικὸν ἐλκόμενον συμφωνεῖ κατὰ πῶσιν πρὸς τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν καὶ τοῦτο λέγεται ἀντίστροφος ἔλξις : τὰς τιμὰς ἄς ἔλαβε φανεραί(=αἱ τιμαί, ἄς). Ξ.—ἔλεγον ὅτι πάντων ὧν δέονται πεπραγότες εἶεν (=πάντα ὧν).

Ἡ ἔλξις αὕτη κατὰ πρᾶλειψιν τοῦ ἐστὶ εἶνε συνηθεστάτη

1) εἰς τό : οὐδεὶς ὅστις οὐ (=πᾶς) : οὐδενὸς ὅτου οὐ πάντων ἂν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατὴρ εἶην (=οὐδεὶς πάντων ὑμῶν ἐστὶν ὅτου πατὴρ οὐκ ἂν εἶην). Πλ. Πρωτ. οὐδενὶ ὅτω (=οὐδεὶς ἐστὶν ὅτω) οὐκ ἀπεκρίνατο. Πλ.—οὐδένα κίνδυνον ὄντινα οὐχ ὑπέμειναν (=οὐδεὶς κίνδυνός ἐστιν ὄν τινα). Δ.

2) εἰς τό : θαυμαστὸν (ἀμήχανον, θαυμάσιον) ὅσον : ὠμολόγησε ταῦτα μετὰ ἰδρωῶτος θαυμαστοῦ ὅσον (=θαυμαστὸν ἐστὶ μεθ' ὅσον ἰδρωῶτος). Πλ.—θαυμαστὰ ὅσα χρήματα ἔλαβε (=θαυμαστὸν ἐστὶν ὅσα χρήματα ἔλαβε). Πλ.

3) εἰς τὸ θαυμαστῶς ὡς, θαυμασίως ὡς, ὑπερφυῶς ὡς : θαυμασίως ὡς ἄθλιος γέγονε (=θαυμάσιόν ἐστὶν ὡς ἄθλιος γέγονε). Πλ.—εὖ οὖν λέγει θαυμαστῶς ὡς σφόδρα. Πλ.—ὑπερφυῶς ὡς ἀληθῆ λέγεις (=ὑπερφυῆς ἐστὶν ὡς ἀληθῆ λέγεις) Πλ. Φαίδ. Ἐν τούτοις τὸ ὡς κατήγησεν ἐπιτατικόν. Τοιαῦτα εἶνε τὸ ὡς

ἀληθῶς (= ἀληθέστατα), ὡς ἐτέρως, ὡς ἄλλως (= πάνυ δια-
φόρως), ὡς μάλα, ὡς πάνυ κλ: ἄνδρες σοφοὶ ὡς ἀληθῶς Πλ.
Φιλῶ.

Σημ. Καὶ ἐπιρρημα δεικτικὸν ἔλκεται ὑπὸ ἀναφορικοῦ: βῆναι κείμενον ὄθεν
περὶ ἡκεῖ (= ἐκεῖσε, ὄθεν). Σ.

πρόβλ. νὰ πᾶς ἀπ' ἐκεῖ ἰουῖρθεσ=ἐκεῖ ἀπὸ ὅπου ἦλθεσ.

8) Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία καὶ τὸ κατηγορούμενον αὐτῆσ κατὰ
παράλειψιν τοῦ εἶναι καὶ τῆσ ἀναφορικῆσ ἀντωνυμίασ λαμβάνουσι
τὴν πῶσιν τῆσ ἀναφορικῆσ: τί τόδ' ἀγγέλλεισ (= τί ἐστί τοῦτο, δ
ἀγγέλεισ;) Εὐρ.—τίνασ ποῦθ' ἔδρασ τάσδε μοι θοάζετε (= τίνεσ εἰ-
σὶν αἱ ἔδρασ, ἄσ κλ.—τί καθιστὸ εἶνε αὐτό, τὸ ὁποῖον μοῦ κἀθησθε=
διὰ τί μοῦ κἀθησθε ἔσσι;) Σ.—τίνα τοῦτον ἐπικαλέοιτο (= τίσ ἐστί
οὔτοσ, ὄν κ.λ.): Ἡρ. 1, 86.—ποῖον τὸν μῦθον ἔειπεσ (= ποῖόσ
ἐστί ὁ μῦθοσ οὔτοσ, ὄν εἶπεσ;) Ἰλ. Α.—δειξάτω ὡσ οὐκ ἀληθῆ
ταῦτα λέγω (= ὡσ οὐκ ἀληθῆ ἐστί ταῦτα, ἂ λέγω) Δ.

9) Σύναρθροὶ προσδιορισμοὶ ἀπὸ τόπου κινήσασ τῖθεντι καθ'
ἔλξιν καὶ βραχυλογίαν ἀντὶ προσδιορισμῶν στάσασ: οἱ ἐκ τῆσ ἀγο-
ρᾶσ (= οἱ ἐν τῆ ἀγορᾶ ὄντεσ ἐκ τῆσ ἀγορᾶσ) ἔφυγον.—οἱ ἀπὸ τῶν
πύργων (= οἱ ὄντεσ ἐν τοῖσ πύργοισ ἀπὸ τῶν πύργων) οὐκ ἔβαλλον.—
τοῦσ ἐνδοθεν (= τοῦσ ἐνδον ὄντεσ ἐνδοθεν) ἐξῆγε.—τὸν ἐκεῖθεν πό-
λεμον (= τὸν ἐκεῖ ὄντα ἐκεῖθεν) δεῦρο ἤξοντα. Δ.

Σημ. Οὕτω βραχυλογικῶσ εἰς ῥῆμα στάσασ ἀποδίδεται προσδιορισμὸσ
κινήσασ: παρῆσαν εἰσ Σάρδεσ (= ἐλθόντεσ εἰσ Σάρδεσ παρῆσαν ἐκεῖ).

Καὶ εἰς ῥῆμα κινήσασ προσδιορισμὸσ στάσασ: οὐσ ἐν τοῖσ φίλοισ ἔθεσαν
(= ἔθεσαν εἰσ τοῦσ φίλοσ: ὡστε εἶνε ἐν αὐτοῖσ).

10) Πρότασὶσ ὑποτελῆσ λαμβάνει τὴν ἔγκλισιν τῆσ κυρίασ προ-
τάσασ: οὐ γάρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἶπομεν ὅτι βουλοῖμεθα. Δ.—θυμὸν
γένοιτο πληρῶσαι ποτε, ἵνα αἱ Μυκῆναι γνοῖεν. Σ.—ὄλοιο μήπω
πρὶν μάθοιμι. Σ.—ἄρ' οὐκ ἂν ἐπὶ πᾶν ἔλθοι ὡσ ἡμᾶσ τὰ ἔσχα-
τα αἰκισάμενοσ φόβον παράσχοι τοῦ στρατεῦσαι ποτε ἐπ' αὐτόν;—
ἐπέσχοι ἂν ἔωσ οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο. Δ.

§ 323. Εἰσ τὴν ἔλξιν ὑπάρτεται

1) Ἡ πρόληψισ καθ' ἣν τὸ ὑποκείμενον τῆσ ὑποτελοῦσ προτά-
σασ μετατίθεται εἰσ τὴν κυρίαν ὡσ ἀντικείμενον ἢ γενικὴ ἀντικει-
μενικὴ: οἶσθα Εὐθύδημον ὀπόσοσ ὀδόντασ ἔχει; (= ὀπόσοσ ὀδόν-
τασ ἔχει ὁ Εὐθύδημοσ). Πλ.—λέγουσιν ἡμᾶσ ὡσ ἀκίνδνον βίον
ζῶμεν (= λέγουσιν ὡσ ἡμεῖσ ζῶμεν). Εὐρ. Μῆδ.—ἦδει αὐτόν ὅτι

μέσον ἔχει τοῦ στρατεύματος (= ἤδει ὅτι αὐτὸς ἔχει).— ἦλθεν ἡ ἀγγελία τῶν πόλεων ὅτι ἀφειπᾶσι (= ἡ ἀγγελία ὡς αἱ πόλεις ἀφειπᾶσι). Θ.

πρὸς. σέ θέλω νὰ εἶσαι καλός.— τὸν ξέρω τί πρᾶγμα εἶνε.

2) Ἡ ὑπαλλαγή, καθ' ἣν τὸ ἐπίθετον ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ οὐσιαστικόν, εἰς ὃ φυσικῶς ἀνήκει, συμφωνεῖ πρὸς ἄλλο: Θάσιον οἴνου σταμνίον (= Θασίου οἴνου σταμνίον). Ἀρφ.— αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα (= χυτὰδέλφου Ἰσμήνης κάρα). Σ.

3) Τὸ ὑπερβατὸν καθ' ὃ λέξεις χωρίζεται τῆς λέξεως, εἰς ἣν ἀνήκει, διὰ μεσολαβήσεως ἄλλων λέξεων: πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ὄντες πλουτοῦσι πονηροί.

8) Πρωθύτερον

§ 324. Οὕτω λέγεται τὸ σχῆμα, καθ' ὃ προηγείται τὸ φύσει ὕστερον καὶ ἔπεται τὸ φύσει πρότερον: εἴματ' ἀμφιέσσα καὶ λούσχα. Ὁδ. Ε.— ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι.

9) Ἀνακόλουθον

§ 325. Ἀνακόλουθον σχῆμα λέγεται, ὅταν ὁ λόγος δὲν χωρῇ, ὡς ἤρχισεν, ἀλλὰ μεταβάλλεται οὕτως ὥστε τὸ τέλος αὐτοῦ εἶνε ἀσύμφωνον πρὸς τὴν ἀρχήν.

Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ διαφόρους τρόπους

1) Μετοχὴ ἀναφερομένη εἰς λέξιν τῆς προτάσεως κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν: ἀποβλέψας πρὸς τὸν στόλον ἔδοξέ μοι (= ἡγήσαμην) πάγκαλος εἶναι. Πλ.— ἦν αὐτῶν ἡ δᾶνοια (= διενοοῦντο)... κρατυνάμενοι τὴν Ἀνταδρον τὴν Λέσβον κακώσειν. Θ.

2) Ἀπόλυτος μετοχὴ τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν ἀντὶ γενικῆς ἀπολύτου: Ἡοιπίδης ἐπιπεσὼν τῇ Φαοναβάζου στρατοπεδείᾳ πολλοὶ ἔπεσον.— ἀλῆς γενομένη πᾶσα ἡ Ἑλλάς χειρὸς μεγάλη συνάγεται. Ἡρ.

3) ἄρχεται ὁ λόγος δι' αἰτιατικῆς, ἣτις μένει μετέωρος: τὸν πόνον τὸν κατὰ τὸν πόλεμον μὴ γένηται τε πολὺς. ἀρκείτω μὲν ἡμῖν καὶ ἐκεῖνα.— Ἡ αἰτιατικὴ αὕτη ἐξηγείται διὰ τοῦ ὡς πρὸς (αἰτιατικῆς τῆς ἀναφορᾶς).

Σημ. Οὕτω τίθεται καὶ ἀπαρέμφατον καὶ ἀναφορικὴ πρότασις: ἐπεὶ τὸ γ' ἔλθειν τοῦτον, οἶμαι θεὸν τινα ἀγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν τὴν τιμωρίαν (= ἐπειδὴ)

δὲσιν ἀνορθῶ τὸ ὄτι ἦλθε]. Λυκ. 90.—δ δὲ λέγεις βία παρελθόντας σκηνοῦν, ἡμεῖς ἠξιοῦμεν τοὺς κάμνοντας δέξασθαι (=ὡς πρὸς ἐκεῖνο, ὃ λέγεις κλ.). ἄν: 5, 5, 20.—

4) συνηθέστατα γίνεται ἀνακολουθία ἐκ παρεμπιπτόσεως δευτερευουσῶν προτάσεων: Λακεδαιμόνιοι πάλαι ὀργιζόμενοι τοῖς Ἑλλείοις καὶ ὅτι συμμαχίαν ἐποιήσαντο πρὸς Ἀθηναίους .. καὶ ὅτι ἐκώλνον τοῦ ἀγῶνος καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἤρκει, ἀλλὰ καὶ ὅτε εἰσῆλθε Δίχας στεφανώσων τὸν ἠνίοχον μαστιγοῦντες αὐτὸν ἐξήλασαν. Τούτων δ' ὕστερον καὶ Ἄγιδος πεφθέντος θῦσαι... ἐκώλνον οἱ Ἑλλεῖοι. ὥστε ἄθυτος ἀπῆλθε. Ἐκ τούτων πάντων ὀργιζομένοις ἔδοξε σωφρονίσαι αὐτούς. Ἐλ. 3, 2, 21.

5) Μετὰ τὰ γνωστικά ἢ λεκτικά ῥήματα ἄρχεται λόγος διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς καὶ κatóπιν μεταβάλλεται εἰς ἀπαρέμφατον ἢ μετοχήν: εἰδὼς δὲ ὅτι, ὅσῳ ἂν πλείους συλλεγῶσιν εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὸν Πειραιᾶ, θάπτον ἂν τῶν ἐπιτηδείων ἔνδειαν ἔσσεσθαι (ἄντι: ἔνδεια ἔσοι το.—ἐρεῖ ὡς οὐκ ἂν ποτε ὑπομεῖναι (ἄντι: ὑπέμεινε). Λυκ. 90.—χωρὶς δὲ τούτων Λεωκράτης ἀναβοήσεται αὐτίκα μάλα ὡς ἰδιώτης ὢν (ἄντι: ἐστί). Λυκ. 31.—γνούς δὲ ὁ Κλέων καὶ ὁ Δημοσθένης, ὅτι, εἰ καὶ ὀποσοῦν ἐνδώσουσι, διαφθαρησομένους αὐτούς; (ἄντι: διαφθαρήσονται) Θ. 4, 37.

Β'. Λεκτικοὶ τρόποι.

§ 326. Ἐκάστη λέξις εἶνε ὄνομα μιᾶς ἐννοίας, σημαίνει δὲ ἢ αὐτὴν τὴν ἐννοιαν, ἢς κυρίως εἶνε ὄνομα, ἢ ἄλλην συγγενῆ. Ἡ χρῆσις τῶν λέξεων ἐπὶ τῆς κυρίας σῶτων σημασίας λέγεται κυριολεξία, ἢ δὲ χρῆσις τῶν λέξεων ἐπὶ ἄλλης σημασίας λέγεται τρόπος. Ὁ τρόπος γίνεται ἐπὶ συγγενῶν ἐννοιῶν καὶ εἶνε ἀποτελεσμα τοῦ συνειρμοῦ τῶν παραστάσεων: κόλπος (κύρπος) κυρίως ἐπὶ ἀνθρώπου=στῆθος, τροπικῶς ἐπὶ θαλάσσης=εὐθεία εἰσχώρησις αὐτῆς εἰς τὴν ξηράν.—ἄνθος κυρίως ἐπὶ φυτοῦ, τροπικῶς=ἄκμη: ἄνθος τῆς ἡλικίας.—ἀγκῶν=καμπὴ τοῦ βραχίονος, τροπικῶς πᾶσα καμπὴ (γωνία): ἀγκῶν τειχοῦς.

Ἐκ τῆς τροπικῆς χρήσεως τῶν λέξεων προέκυψαν αἱ διάφοροι σημασίαι.

§ 327. Οἱ κυριώτεροι τῶν λεκτικῶν τρόπων εἶνε,

1) ἡ μεταφορά, ἢτοι ἡ χρῆσις ὀνόματος ἐννοίας τινὸς πρὸς παράστασιν ἐτέρας συγγενοῦς ἐννοίας: δάκνειν (=δαγκάνειν) ἐπὶ

ζώου, μεταφορικῶς ἐπὶ ἀψύχου σημαίνει λυπεῖν: δάκε δε φρένας
 Ἐκτορι μῦθος. Ἰλ. Ε.—ἀλλὰ δάκνει καὶ τοῦτο. Δ.—ὕφαινειν ἰστόν
 (=πνί), μεταφορικῶς ὑφαινειν δόλον (=παρασκευάζειν): δόλον
 ἄλλον ὑφαινε. Ἰλ. Ζ.—ποιμῆν (ἐπὶ προβάτων), μεταφορικῶς ποι-
 μῆν λαῶν (=ἡγεμῶν): Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν. Ἰλ. Β.—ὄζος
 (=βλαστός, ἐπὶ δένδρου), ὄζος Ἄρηος (=υἱὸς τοῦ Ἄρεως, παιδί
 τοῦ πολέμου). Ἰλ. Β.—χαλκοῖς καὶ ἄδαμαντίνοις τείχεσιν ἐτείχισε
 τὴν χώραν. Αἴτχ. 3, 84.—πρίνινοι προεσβῦται (=ἰσχυροί. Ἄρφ.—
 τὰ τοιαῦτα σφόδρα ἤνθησε (=ἀνθίζουσιν, ἀκμάζουσιν. Δ.

Σημ. α') Ἡ μεταφορὰ εἶνε παρβολή (ἢ εἰκὼν) θραχυλογικῶς ἐκπεφρα-
 σμένη: ὁ Ἀχιλλεὺς ἦν λέων ἐν τῇ μάχῃ=ἀνδρείος ὡς λέων.— ἡ ἀλώπηξ αὕτη
 =οὗτος ὁ πονηρὸς ὡς ἡ ἀλώπηξ.—τὰ τοιαῦτα περὶ αὐτὰ καταρρεῖ (=πί-
 πτουν περὶ ἐκτὰ ὡς καταρρέουσι περὶ τὸ στέλεχος τὰ μκραινόμενα ἄνθη. Δ.—
 ἅπαντ' ἀνεχαίτισε (=τὰ σταματᾷ ὡς σταματᾷ τις τὸν ἵππον ἐκ τῆς χαίτης). Δ.

Σημ. β. Ἡ μεταφορὰ εἶνε ὁ ὠραιότατος καὶ πλουσιώτατος τῶν τρόπων
 προσδίδουσα εἰς τὴν ἔκφρασιν ζωηρότητα καὶ χάριν.

2) Ἡ κατάχρησις, ἥτοι ἡ χρῆσις ἀλλοτρίου ὀνόματος ἐπὶ ἐν-
 νοίας μὴ ἐχούσης ἴδιον ὄνομα (κατὰ τοῦτο δὲ διαφέρει τῆς μεταφο-
 ρᾶς, ἐξ ἧς προήλθεν): γόνυ καλάμου, ὀφθαλμὸς ἀμπέλου, χεῖλος
 κεραμίου, χεῖλος ποταμοῦ, τράχηλος ὄρου, πόδες τραπέζης, ἅτινα
 λέγονται ἐπὶ ζώου.—ἀλιεὺς ἐπὶ θαλάσσης, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ποταμῶν.

πρβλ. πέννα (γραφεὶς ἐκ πτεροῦ, καὶ καταχρηστικῶς πᾶσα πέννα.—
 μελάνι=ἡ μέλαινα γραφικὴ ὕλη καὶ καταχρηστικῶς πᾶσα γραφι-
 κὴ ὕλη (μελάνι κόκκινο κλ.).

Σημ. Ἐνεκα καταχρήσεως πολλὰ σύνθετα τίθενται ἀντὶ τῶν ἀπλῶν: οἰ-
 κοδομῶ (=δέμω) νάον, τείχος.—βουθυτιῶ (=θύω) βοῦν, τράγον (2118 σημ.).—
 ἑκατόμβη=θυσιὰ ἐκτὸν βοῶν, καὶ καταχρηστικῶς=πολυτελής θυσιὰ: ἐκ-
 τόμβας τράγων ἡδ' αἰγῶν.—ἑκατόμβην πενήτηντα κοῦων. Ἰλ. Ψ.

πρβλ. νοικοκύρης=ὁ κύριος τοῦ οἴκου, καὶ καταχρηστικῶς ὁ κύριος,
 ὅθεν νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ χωραφιοῦ κλ. σπιτονοικοκύρης.

3) Ἡ μετωνυμία, ἥτοι ἡ χρῆσις ὀνόματος ἀντὶ ἄλλου. Οὕτω
 τίθεται

α') τὸ ὄνομα τοῦ εὑρετοῦ ἢ τοῦ κατασκευαστοῦ ἀντὶ τοῦ ὀνό-
 ματος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρεθέντος ἢ παρρηθέντος πράγματος: Ἡ-
 φαιστος (ἀντὶ πῶρ). Βάκχος (ἀντὶ οἴνο:). Ὀμηρος (=ἀντὶ τὰ ὁμη-
 ρικά ποιήματα): σπλάγχνα ὑπείρεχον Ἡφαίστιο. Ἰλ. Β.

β') τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιεχομένου καὶ τὴν ἀπλιν: εἰς δά-
 κρουα ἔπεσε τὸ θέατρον (=οἱ θεαταί). Ἡρ.—ἡ πόλις (=οἱ πολῖται)

Ἄγρησίλαον εἶλοντο βασιλέα.— ἡ Λέσβος (=οἱ Λέσβιοι).— εἰς Λοκρούς(=εἰς Λοκρίδα, —εἰς τὸν τυρ ν(=εἰς τὸ μέρος τῆς ἀγορᾶς οὗ πωλεῖται ὁ τυρός, εἰς τὰ τυροπωλεῖα): ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρόν. Λυσ.—Οὔτω μῦρον (=μυροπωλεῖον), ἰχθύες, ὄψα, ἔλαιον. πρβλ. τὸ χωρὶ δὲν σὲ θέλει (=οἱ κάτοικοι τοῦ χωριού).

γ') τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου: πρεσβείαν δὲ πέμπειν (=πρόσβεις), Δ.— συμμαχίαν τὴν πρὸν ἀπολείποντας (= τοὺς πρὸν συμμαχοῦς). Θ.—ἐπήμυνον ταῖς ἐνδείαις (=ἐξβοήθουν τῇ φτώχει, τοὺς φτωχοῦς). Ἰσ.—Οὔτω μίασμα (=μιαρός), κάθαρμα (=λέρη, βρωμερός), περιτόριμμα ἀγορᾶς (=ἄχρειος, φαῦλος). Δ.—τὸν κοινοροτὸν (=τὸν οὐπαρόν) Εὐκνήμονα. Δ.

δ') τὸ οὐσιαστικὸν ἀντὶ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τῆς ἀνάπαλις: Ἑλλάς γλῶσσα(=Ἑλληνική). Ἡρ.— ὄλεθρος γραμματεὺς(=ὄλέθριος). Δ.— μυρία ἀσπίς(=ἀσπιδοφόροι).—διακοσία ἵππος(=ἵππεις).— κυνέη=περικεφαλκία (κυρίως ἢ ἐκ δέρματος κυνός), ὅθεν κυνέη ταυρεῖη=περικεφαλκία ἐκ δέρματος ταύρου, τὸ πιστὸν (ἢ πίστις), τὸ δεδιός, τὸ θαρροῦν κλπ.

4) Ἡ συνεκδοχὴ, ἤτοι ἡ χρήσις τῆς αὐτῆς λέξεως ἐπὶ γενικῆς καὶ μερικῆς σημασίας. Οὔτω τίθεται πολλάκις

α') τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὅλου καὶ τῆς ἀνάπαλις: στέγη(=ἡ στέγη τῆς οἰκίας, καὶ ἡ οἰκία).—ἐστία(=ἡ γωνία τῆς οἰκίας, καὶ ἡ οἰκία).—γλήνη(=ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ὁ ὀφθαλμός).—ἐλέφαν(=τὸ ζῷον καὶ τὸ ἐλεφάντινον ὄστον).—μελία(=τὸ δένδρον, καὶ τὸ ἐκ ταύτης δόρυ).—ξυνοῦς(=τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων καὶ τὸ ἄρμα τὸ συρόμενον ὑπὸ δύο ἵππων).

β') ὁ ἐνικός ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ καὶ τῆς ἀνάπαλις: ὁ Ἕλληνας(=οἱ Ἕλληνες).— ὁ Χαλκιδεύς, ὁ Μῆδος(=οἱ Χαλκιδεῖς, οἱ Μῆδοι), ὁ δικαστής(=οἱ δικασταί), ὁ ἄρχων(=οἱ ἄρχοντες), τὰ στήθη(=τὸ στήθος), οἱ γάμοι(=ὁ γάμος), οἷνες(=οἶνος), ἡμεῖς(=ἐγώ):

Σημ. Ὁ πληθυντικὸς τίθεται ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ

1) Ἐπὶ ἀφηρημένων οὐσιαστικῶν, ὅταν πρόκειται γὰρ δηλωθῆναι διάφορα εἶδη ἢ διαφόροι ἐμφανίσεις τῆς δι' αὐτῶν δηλουμένης ἐννοίας ἢ πράξεως: αἱ γὰρ εὐπραξίαι δεινὰ συγκρούσαι τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ. Δ. 2, 20. τῶν δυνατῶν καὶ οἱ ψθόνου καὶ οἱ ἔ. ωτες δεινοί.—ἡ γεωργία φύχη τε καὶ θάληνη εὐεῖσαι καρτερεῖν(=τοὺς διαφόρους βαθμούς κλπ.).

2) Ἐπὶ προσηγορικῶν σημεινόντων τι ἐκ μερῶν συγκεκριμένου (σύνθετον): αἱ πύλαι, αἱ θύραι (διὰ τὰ δύο θυροφύλλα).—αἱ οἷνες (διὰ τοὺς δύο βῶθους).—ἄροατα, τόξα, μέγαρα (πρβλ. τὰ ἀνάκτορα).—Ἰσοθμία, Παναθήναια κλπ.

3) 'Επί κυρίων ὀνομάτων ἐχόντων τὸ αὐτὸ ὄνομα ἢ τὰς αὐτὰς ιδιότητας μὲ τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον: δύο Κρατύλους.—*μυρίους ὀφονται ἀνθ' ἐνὸς Κλεάρχους* ('σάν τόν Κλεάρχο).

4) 'Ο πληθυντικὸς τοῦ α' προσώπου τίθεται ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ πρὸς ἀποφυγὴν ἐγωΐσμοῦ: *ἃ μὲν οὖν ἡμεῖς* (=ἐγὼ καὶ οἱ ὁμόφρονές μου, ἀντὶ ἐγὼ) *δεδυνήμεθα εὐρεῖν*.—*καὶ ἡμεῖς* (=καὶ ἐγὼ, τηλικούτοι ὄντες δεινοὶ τὰ τοιαῦτα ἤμεν. Ε. ἀν. (1)).

γ') ἡ ὕλη ἀντὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς κατασκευασμένου πράγματος: *χαλκός*, τὸ μέταλλον καὶ ἡ ἐκ τούτου μάχαιρα, ἡ αἰχμηὴ κλ.: *μελίη ταμνομένη χαλκῶ* (=χαλκίνῳ πελέκει) Ἰλ. Ν.—*σίδηρος*, τὸ μέταλλον καὶ τὰ ἐκ τούτου ὄπλα: *κατέθεντο τὸν σίδηρον*.

πρὸλ. σίδηρο=τὸ μέταλλον καὶ τὸ ὄργανον μὲ τὸ ὅποιον σιδερώνομεν.

δ) Ἡ ἀντονομασία, ἤτοι ἡ χρῆσις συνωνύμου ἀντὶ τοῦ κυρίου ὀνόματος τῆς ἐννοίας. Οὕτω τίθεται,

α') προσηγορικὸν ἢ περιφρασις ἀντὶ κυρίου ὀνόματος (προσώπου): *ὁ ποιητῆς* (=ὁ Ὅμηρος), *ὁ δῆτωρ* (=ὁ Δημοσθένης), *Πηλεΐδης* (=ὁ Ἀχιλλεύς), τοῦ *Κλειίου νείος* (=τοῦ Ἀλκιβιάδου).

πρὸλ. ἡ πόλι (=Κωνσταντινούπολις), τὸ ἄλογο (=ὁ Ἴππος), ὁ γέρος τοῦ *Μορηᾶ*, ὁ γυιὸς τοῦ Ἀνδροῦτσου κλπ.

β') κύριον ὄνομα προσώπου ἀντὶ προσηγορικῶ: *Κροῖσος* (=ἰσὺν πλούσιος), *Δημοσθένης* (=δεινὸς ῥήτωρ), *Κάλχας* (=μάντις), *Μέντωρ* (συνετὸς σύμβουλος).

6) Ἡ περιφρασις, ἤτοι ἡ ἔκφρασις ἐννοίας διὰ πλειόνων λέξεων: τὸ *χρῆμα τῶν νυκτῶν* (=κί νύκτες). Ἀρφ.—*Δήμητρος καρπὸς* (=ὁ σίτος).—*παῖδες Ἑλλήνων* (=Ἑλληνες).—*ποιεῖμαι πόλεμον, μάχην, λόγον* κλ. ἀντὶ πολέμῳ, μάχομαι, λέγω κλ.—*βίη Προιάμοιο* (=ὁ Πρίχμος).—*ἔς Τηλεμάχοιο* (=ὁ Τηλέμαχος).

πρὸλ. τοῦ λόγου σου (=συ), ἡ εὐγενεία του (=αὐτός), ἡ ἐξοχότης σου κλ.

7) Ἡ ἀλληγορία, ἤτοι μεταφορικὴ ἔκφρασις ὑποκρύπτουσα ἐννοίαν διάφορον τῆς διὰ τῶν λέξεων ἐμφαινομένης: *κνῶμων ἀπέ-*

1) Ἡ παρ' ἡμῖν χάριν εὐγενείας χρῆσις τοῦ β'. πληθυντικοῦ προσώπου (ἡμεῖς, σεῖς) ἀντὶ τοῦ ε' ἐνικοῦ οὐ εἶνε ἀγνωστος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν δὲ τῷ: ἴτε ἡμεῖς, ὦ Ἡριππίδα, καὶ τοῖς ὁμοίοις, ὁ λέγων ἀποστεινεται πρὸς πολλὰ πρόσωπα, ὀνομαζεῖ δὲ ἐν τῷ σπουδαιότερον ἢ πλησιέστερον. — πρὸλ. ἐλάτε ἐδῶ, Νικόλα.

χεσθε (=μὴ πολιτεύεσθε).—μὴ γεύεσθε μελανούρων(=μὴ συναναστρέφεσθε φαύλοις).

πρβλ. τῶκοφε λάσπη (=ἔφυγε ταχέως), ἐκόψαμε καρφιά (=ἔκρυώσαμεν), φυτεύει μηλιῆς (=κουτσάινει).

8) Ἡ εἰρωνεία ἦτοι τὸ νὰ λέγη τις πρὸς ἐμπαιγμὸν τὸ ἐναντίον ἐκείνου. ὄπερ ἐννοεῖ, μετὰ τινος ἡθικῆς ὑποκρίσεως: ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν (=ὑπὸ τῶν φαύλων). Λ.—τὸ πάντων ἀνδρείοτατον (=ἀνανδρότατον). ὡς ἡδὺς εἶ. Πλ. Γοργ.—

Πρβλ. ὠρχία τὸ ἔκκμες (=πολὺ ἄσχημα).—τί νόστιμος ποῦ εἶσαι (=τι ἄνοστος).—

9) Ἡ ἀντίφρασις, ἦτοι τὸ νὰ λέγη τις τὸ ἐναντίον ἢ τὸ παρακείμενον ἄνευ ἡθικῆς ὑποκρίσεως. Εἶδη δὲ ταύτης εἶναι,

α') ὁ εὐφημισμὸς, ἦτοι ἡ διὰ καλῆς ἢ μετριωτέρας φράσεως παράστασις κακοῦ ἢ δυσαρέστου πράγματος: Εὐξείνος πόντος (=ἄξιμος).—εὐώνυμον (=τὸ ἀριστερόν);—Εὐμενίδες (=ἐρινύες): καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ (=ἂν ἀποθάνῃ). Λ.

Πρβλ. γλυκάδι (=ἰδι), καλάγκαθο κλπ.

β') ἡ λιτότης, ἦτοι ἡ παράστασις ἐννοίας οὐχὶ διὰ τοῦ οἰκείου ὀνόματος, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐναντίου μετ' ἀρνήσεως: οὐ πολλοί, (=ὄλιγοι), οὐχ ἦμιστα (=μάλιστα), οὐ λυσιτελήσειν (=βλάψειν). Δ.

Γ'. Ρητορικὰ σχήματα.

§ 328. Οἱ ῥήτορες πρὸς ζωηροτέραν παράστασιν καὶ διέγερσιν τῆς ψυχῆς τῶν ἀκροατῶν μεταχειρίζονται πολλοὺς ἄλλους τρόπους τεχνικῆς διαμορφώσεως τοῦ λόγου λεγομένους ῥητορικὰ σχήματα. Ταῦτα διαιροῦνται εἰς σχήματα λέξεως καὶ εἰς σχήματα διανοίας.

α'. Σχήματα λέξεως.

§ 329 Τοιαῦτα εἶνε,

1) Τὸ ἀσύνδετον, καθ' ὃ προτάσεις ἢ μέρη προτάσεων παρατάσσονται ἀσυνδέτως χάριν γοργότητος καὶ πάθους: ἀκηκόατε, ἐοράκατε, πεπόνθατε, ἔχετε, δικάζετε.—συμβalόντες τὰς ἀσπίδας, ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον.—ἀλλ' οὐκ ἔστι τούτῳ λοιπὸν οὐδέν, οὐκ οἰκία, οὐ συνοικία, οὐ χωρίον, οὐκ οἰκέται, οὐ δάνεισμα, οὐκ ἄλλ' οὐδέν, ἀλλὰ τούτῳ περίεστι βδελυγρία, συκοφαντία, θράσος, τρυφή, δειλία ἀναίδεια, τὸ μὴ ἐπίστασθαι ἐρυνθριαῖν ἐπὶ τοῖς αἰσχροῖς. Αἰτχ. 1. 105.

2) Τὸ πολυσύνδετον, καθ' ὃ παρατάσσονται πρὸς ἑξάρσιν πολ-

λαί ἔννοιαι συνδεόμεναι διὰ τοῦ καί : καὶ τοσοῦτων καὶ ἑτέρων καὶ κακῶν καὶ αἰσχυρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων αἰτίου γεγενημένου. Λυσ.—καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας ὑπὸ πάντων ἠξιώθησαν καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν ἡγεμόνες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος. Λυσ.

3) Ἡ παλιλλογία, ἥτοι ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως ἢ φράσεως. Εἶδη δὲ αὐτῆς εἶνε,

α') ἡ ἐπαναφορὰ καθ' ἣν πολλὰ κατὰ σειράν προτάσεις ἄρχονται διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον : σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς.—τί οὖν, ὦ ταλιπίωρε, συκοφαντεῖς; τί λόγους πλάττεις; τί σαυτὸν οὐκ ἐλλεβορίζεις ἐπὶ τούταις; Δ.—μέχρι τούτου Λασθένης φίλος ὀνομάζετο Φιλίππου ἕως..... μέχρι τούτου Τιμόλαος ἕως..... μέχρι τούτου Εὐδικος..... ἕως κλπ. Δ.—

Πρβλ. βάνει τὸ κυάλι καὶ τηράει καὶ τὸν Μορηὰ ἀγκνντεῦι, βλέπει τῆς Μάνης τὰ βουνά. βλέπει τὰ πέντε ἀδέρφια, βλέπει τὴν Ἀλωνίσταινα, βλέπει τὸ Διμποβίσι, βλέπει καὶ τὰρκουδὸρρεμα κλπ.

β') Ἡ ἐπιφορὰ ἢ ἀντιστροφὴ, καθ' ἣν πολλὰ κατὰ σειράν προτάσεις τελειώνουσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον : ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς.—ὅστις δὲ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν ψῆφον αἰτεῖ, ὄρκον αἰτεῖ, νόμον αἰτεῖ, δημοκρατίαν αἰτεῖ. Αἰσχ. 3, 198.—

γ') ὁ κύκλος, καθ' ὃν ἀφ' ἧς ἄρχεται τις λέξις, εἰς τὴν αὐτὴν καταλήγει : σοὶ μὲν γὰρ ἦν κλέπτης ὁ πατήρ, εἶπερ ἦν ὁμοῖος σοί. Δ.—

δ') Ἡ ἀναδίπλωσις, καθ' ἣν ἡ λέξις, ἐφ' ἧς πίπτει ὁ τόνος τῆς προτάσεως ἐπικυαλμαδάνεται δις (ἐνίοτε καὶ τρίς) : πότε οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἄχρη πράξετε : Δ.—πονηρόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πονηρόν ὁ συκοφάντης. Δ.—οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἕνα ἄνδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὑμῖν προᾶσαι. Δ.—ἔλεσθ', ἔλεσθέ μ' οἰκλήτορα, ἔλεσθέ με. Σ. Αἶ. 398.

Πρβλ. μάννα, σοῦ λέγω δὲν μπορῶ τοὺς Τούρκους νὰ δουλεύω, δὲν μπορῶ, δὲν δύναμαι κλπ.

4) Τὸ πάρισον ἢ ἰσόκωλον, καθ' ὃ αἱ προτάσεις ἢ τὰ κῶλα εἶνε ἴσα τὸ μέγεθος ἢ τὸν ἀριθμὸν : τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου.—ὡς ἢς φιλομαθῆς, ἔσει καὶ πολυμαθῆς. Ἴσ.—

5) τὸ ὁμοιοτέλετον, καθ' ὃ αἱ προτάσεις λήγουσιν εἰς τὴν αὐτὴν συλλογὴν: τοὺς πλείοντας ὡς ἡμᾶς ἐπωλεῖτε, τοῖς ἐναντίοις ἐβοηθεῖτε, τὴν χώραν μου κακῶς ἐποιεῖτε. Δ.—

6) ἡ παρήχησις, καθ' ἣν πρὸς τὴν ἀντιπρὸς τὴν ἀντίθετον ἤχον, ἀλλὰ διέφορον σημασίαν: προσήκει προθύμως.— τοῦ τῆς τῶν τετελευτηκότων ἀγασθέντα ἀρετῆς. Δ.— ἔσωσά σ' ὡς ἴσασι τῶν Ἑλλήνων ὄσοι. Εὐρ.— τυφλὸς τὰ τ' ὄτα τόν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἶ. Σ.—

β'. Σχήματα διανοίας.

§ 330. Τριπλάτεια εἶνε,

1) Ἡ ἀντίθεσις, καθ' ἣν ἀντιπρὸς τὴν ἀντίθετοι ἔννοιαι: ἐδίδασκε, ἐγὼ δὲ ἐφοίτων, ἐτέλει, ἐγὼ δὲ ἐτελούμην, ἐχόρευες, ἐγὼ δὲ ἐχορήγουν, ἐγραμμάτενες, ἐγὼ δὲ ἠκκλησιάζον, ἐτριταγωνίσαιτες, ἐγὼ δὲ ἐθεώρουν, ἐξέπιπτες, ἐγὼ δὲ ἐσύριττον, πάντα ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν πεπολίτευσαι, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Δ.—

2) Τὸ ὀξύμωρον, καθ' ὃ συνίπτονται δύο ἀντίθετοι ἔννοιαι: σπεῦδε βραδέως.— ὄσια πανουργήσασα (= εὐσεβῆς ἐγκληματικὴ πράξις). Σ.— τοὺς φίλους νικᾷ, ὃ δὲ στρατηγὸς ἀκολοιθεῖ. Δ.— οὕτω γάμος ἄγαμος, δῶρα ἄδωρα.

πρόλ. μωρόσοφος, κλυσιγέλως, Κάλλαιτχος κλπ.

3) τὸ παράδοξον ἢ παρὰ προδοκίαν, καθ' ὃ ἄλλο τοῦ ἀκραιοῦ τοῦ προσδεχομένου ἄλλο μετὰ χάριτος ἐπιφέρει ὁ ῥήτωρ: ὁ γὰρ ἔστι χεῖριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Δ.

4) τὸ χιαστόν καθ' ὃ δύο λέξεις ἢ προτάσεις ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα κατ' ἀντίστροφον τάξιν; οἰμωγὴ τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν ὀλλύντων καὶ ὀλλυμένων.— περὶ πλείονος ποιῶν δόξαν καλὴν ἢ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν· ὃ μὲν γὰρ θνητός, ἢ δὲ ἀθάνατος. Ἰσ.—

Λέγεται χιαστόν, διότι ἡ ἀναφορὰ τῶν ἐννοιῶν διὰ γραμμῶν δηλουμένη ἀποτελεῖ τὸ γράμμα X. π. χ.

οἰμωγὴ X εὐχωλὴ
ὀλλύντων X ὀλλυμένων

5) Ἡ κλίμαξ, ἥτοι ἡ βαθμιαία ἀνάβασις ἀπὸ ἀσθενεστέρων ἐκφράσεων εἰς ἰσχυροτέρας: οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ, οὐδ' ἔγραψα μὲν, οὐκ ἐπρέσβευσα δέ, οὐδ' ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔ-

πειρα δὲ Θηβείους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἄχρι τῆς τελευταίας διε-
ξήλθον. Δ. 18, 179.

6) Ὁ συναθροισμὸς ἢ ἐπιτροχασμὸς, καθ' ὃν ἀπκριθμοῦνται
ἐν μιᾷ περιόδῳ πάντες τὰ πεπραχμῆν ὑπὸ τινος : ἀλλ' ὁ τὴν Εὐ-
βοϊαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ
τὴν Ἀττικὴν καὶ Μεγάροις ἐπιχειρῶν καὶ καταλαμβάνων Ὁρεὸν
καὶ κατασκάπτων πορθμὸν καὶ καθιστὰς ἐν μὲν Ὁρεῶν Φιλιστίδην
τύραννον, ἐν δὲ Ἐρετρίᾳ Κλείταρχον καὶ τὸν Ἑλλήσποντον κλ.
Δ. 18, 34.

7) Ἡ ἀποσιώπησις, καθ' ἣν ὁ λέγων διακόπτων ἀποτόμῳ τὸν
λόγον, ἀπαρτῶναι νὰ εἴπῃ τι ὡς ἀίτησιν ἢ κινῶν ἢ πρὸς εὐεργεσίαν
μειζονος ὑπονοίης : βοᾷ δηλοῦν τὸν πατροκτόνον, τὸν μητρὸς—
αὐδῶν ἀνόσια οὐδὲ ζητά μοι. Σ.—ἀλλ' ἐμοί μὲν—οὐ βούλομαι δὲ
δυσχερὲς εἰπεῖν οὐδὲν ἀρχόμενος τοῦ λόγου Δ.

8) Ἡ παραλείψις, καθ' ἣν ὁ λέγων δηλοῖ ὅτι παραλείπει τι,
ὅπερ ὁμῶς λέγει : μυρία τοίνυν ἕτερα εἰπεῖν ἔχων παραλείπω, ναυ-
μαχίας, ἐξόδους, πεζὰς στρατείας, ἅς ἀπάσας... ἢ πόλις πεποίηκε.
Δ.—Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ
τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἐῶ, ἅς ἀπάσας οὕτως ὠμῶς ἀνή-
ρηκε. Δ.

9) Ἡ ὑπερβολή, ἣτοι ἡ ὑπέρμετρος αὔξησις ἢ μείωσις τοῦ
πράγματος : ἐπιλίποι δ' ἂν ἡμᾶς ὁ πᾶς χρόνος, εἰ πάσας τὰς ἐκεῖνου
πράξεις καταριθμησαίμεθα. Ἰς.—ἐνενήκοντα ἔτη (ἂντι νὰ εἴπῃ 70)
τῶν Ἑλλήνων ἠγεμόνες κατέστησαν, Φοινίκην δὲ Κιλικίαν ἐπόρ-
θησαν (ὅπερ δὲν εἶνε ἀληθές), ἅπασαν δὲ τὴν Ἀσίαν κακῶς ποι-
οῦντες περιέπλευσαν (οὐχὶ ἅπασαν τὴν Ἀσίαν). Δυκ. 72.

10) Ἡ προκατάληψις, ἣτοι ἡ ἀνασκευὴ ἐνδεχομένων ἐνστάσεων
τοῦ ἀντιδίκου ἢ τοῦ ἀκροατοῦ : ἤξει δ' ἴσως ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λόγον
φερόμενος... ὡς οὐκ ἔνοχος ἐστὶ τῇ προδοσίᾳ· οὔτε γὰρ νεωρίων
κύριος οὔτε πυλῶν κλ. Δυκ. 59.—ἀλλ' ὦ τᾶν, οὐχὶ βουλῆσεται.
τῶν ἀτοπωτάτων μέντ' ἂν εἴη, εἰ ἂν νῦν ἄνοιαν ὀφλισκάνων ὁμῶς
ἐγγαλεῖ, ταῦτα δυνήθεις μὴ πράξει. Δ.

11) Ἡ ἐρώτησις ἢ πύσμα, καθ' ἣν ὁ λέγων ἀπευθύνει πρὸς τὸν
ἀντίδικον ἢ τοὺς ἀκροατὰς ἐρωτήσεις, ὧν ἡ ἀπάντησις πρόδηλος :
τίς συμμαχία σοῦ πράξαντος γέγονε τῇ πόλει ; τίς δὲ βοήθεια ἢ
κτῆσις εὐνοίας καὶ δόξης ; τίς δὲ πρεσβεία ; τίς διακονία, δι' ἣν ἢ
πόλις ἐντιμότερα γέγονε ; τί τῶν πραγμάτων, οἷς ἐπέστης, ἐπηνώρ-

θωται ; ποῖαι τριήρεις ; ποῖα βέλη ; ποῖοι νεώσοικοι ; τίς ἐπισκευὴ τειχῶν ; ποῖον ἵππικόν ; κλπ. Δ.

12) Ἡ ὑποφορὰ καὶ ἀνθυποφορὰ, καθ' ἣν ὁ λέγων ἐρωτᾷ καὶ ἀποκρίνεται ὁ ἕξτος : τί οὖν, τις ἂν εἴποι, ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν ; ἵνα γινώτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθε.—πότ' οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ' ἂ χροὴ πράξετε ; ἐπειδὴν νῆ Δί' ἀνάγκη τις ἦ.—νῦν δὲ τί χροὴ τὰ γινόμενα ἠγεῖσθαι ; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι κλ. Δ.

13) Ἡ προδιόρθωσις, ἣτοι δικαιολογία τοῦ ῥήτορος διὰ ῥηθησόμενων δυσάρεστον : δέομαι οὖν ὑμῶν μὴ ἄχθεσθαι, ἐὰν ἄρχωμαι ἀπὸ τῶν τῆ πόλει τότε συμβάντων, ἀλλ' ὀργίζεσθαι τοῖς αἰτίοις κλ. Λυκ. 16.—οὐκ ἂν ἡμῖν οἶομαι τούτων οὐδένας πολεμῆσαι καὶ πάντων ἦκιστα (καὶ μοι μηδεὶς θορυβήσῃ πρὶν ἀκοῦσαι) Θηβαίους. Δ. 5, 15.—τίς αὐτόν κωλύσει δεῦρο βαδίζεις ; Θηβαῖοι ; μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν, καὶ συνεισβαλοῦσι. Δ. 126.

14) Ἡ ἐπιδιόρθωσις, ἣτοι δικαιολογία διὰ ῥηθὲν δυσάρεστον : τούτων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μὲν ἐστὶ τὰ πόλλ, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἴσως οὐχ ἡδὲ ἀκούειν. Ἀλλ' εἰ μὲν, ὅσ' ἂν τις ὑπερβῆ τῶ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς τὴν ἡδονὴν δημηγορεῖν. Δ.

15) Ἡ ἐπανόρθωσις, καθ' ἣν ὁ λέγων διορθοῖ ἑαυτόν : ὀψέ γάρ ποτε. ὀψέ λέγω ; χθές μὲν οὖν καὶ πρόην. Δ.—ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων. Δ. (§ 248, 2, σημ.).

16) Ἡ ἀποστροφὴ, καθ' ἣν ὁ λέγων στρέφει τὸν λόγον ἀπὸ τῶν ἀκροατῶν πρὸς τινὰ παρόντα ἢ ἀπόντα, πολλάκις δὲ καὶ πρὸς ἄψυχα. Τὸ σχῆμα τοῦτο εἶνε ποιητικόν, ἀρμοδιώτατον δὲ πρὸς διέγερσιν πάθους : τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαίε συμβῶτα. Ὀδ. Π. 60.—Ὠραιότατον καὶ συγκινητικώτατον παράδειγμα ἀποστροφῆς ἀποτελεῖ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ Αἴαντος πρὸς τὸν κόσμον : σὲ δ' ὃ φαεινῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας καὶ τὸν διαφορετὴν ἥλιον προσεννέπω πανύστατον. Σ. Αἴ. 856.

17) Ἡ προσωποποιία, καθ' ἣν εἰς ἄψυχα ἀποδίδονται ἰδιότητες ἐμψύχων : ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς. Δ.—νομίζοντες οὖν, ὃ Ἀθηναῖοι, ἱκετεύειν ὑμῶν τὴν χώραν καὶ τὰ δένδρα, δεῖσθαι τοὺς λιμένας καὶ τὰ νεώρια καὶ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, ἀξιοῦν δὲ καὶ τοὺς νεῶς καὶ τὰ ἱερά βοηθεῖν αὐτοῖς παράδειγμα ποιήσατε Λεωκράτην. Λυκ. 150.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Παραδείγματα περιόδων

Θέμα 1 (§ 1-4)

1) Εὐλαβοῦ τὰς διαβολὰς κἄν ψευδεῖς ὡσι· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσι.

2) Τίμα τὸ δαιμόνιον αἰεὶ μὲν, μάλιστα δὲ μετὰ τῆς πόλεως· οὕτω γὰρ δόξεις ἅμα τε τοῖς θεοῖς θύειν καὶ τοῖς ὄρκοις ἐμμένειν.

3) Ἦγοῦ τῶν ἀκουσμάτων πολλὰ πολλῶν χρημάτων εἶναι κρείττω· τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολείπει, τὰ δὲ πάντα τὸν χρόνον παραμένει· σοφία γὰρ μόνον τῶν χρημάτων ἀθάνατον.

4) Ἐνθυμοῦ ὅτι τοῖς μὲν φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν· εὐθὺς γὰρ τοῦ βίου τοιαύτην πεποίθησιν τὴν ὑπόθεσιν, τοῖς δὲ σπουδαίοις οὐχ οἷόν τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐπιπλήττοντας.

Προτάσεις.

Θέμα 2 (§ 1-18)

1) ὁ ἀνὴρ ἐστὶ δίκαιος.—2) ὁ Ὀλυμπός ἐστιν ὄρος.—3) οἱ νησιῶται ἦσαν λησταί.—4) ἡ γέφυρα λέλυται.—5) ἡ πόλις ἐστὶ τετειχισμένη.—6) ἀπέπλευσαν αἱ νῆες.—7) τὸ ἔργον ἐστὶ πεπραγμένον.—8) πάλαι ἦσαν πατρικαὶ βασιλείαι.—9) ἐγγὺς Ἰταλίας κεῖται ἡ Σικελία, νῆσος εὐδαίμων καὶ πολυάνθρωπος.—10) ἡλιέ ἡλικα τέρπει.—11) Κόνων τὴν ἀρχὴν τῶν Λακεδαιμονίων κατέλυσεν.—12) οἱ Ἕλληνες ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν.—13) λόγος ἀληθοῦς ψυχῆς ἀγαθῆς ἐστὶν εἶδωλον.—14) ἐν Ἀθήναις οἰκῶ.—15) φείδου χρόνου.—16) πείθεσθε τοῖς νόμοις.—17) δεινὸν ἡ ἀγνοια.—18) μετὰ τὰς λύπας τὰς ἡδονὰς ἔχομεν.—19) εὐτόχει.—20) ἀγαθοὶ πολῖται ἐγένοντο Περικλῆς καὶ Κίμων καὶ Μιλτιάδης καὶ Θεμιστοκλῆς.—21) τοξικὴν καὶ ἱατρικὴν καὶ μαντικὴν Ἀπόλλων ἀνεῦρεν.—22) ἀνὴρ δίκαιος πλοῦτον οὐκ ἔχει.—23) τὸ ὄρος τοῦτο οὐκ ἐστὶν ὑψηλόν.—24) μὴ γένοιτο τοῦτο.—25) μὴ ἐπιθύμει τῶν ἀλλοτρίων.—26) μισῶ ἔφη αὐτόν.—27) Κῦρος εἶπεν ὅτι μισοίη αὐτόν.—28) τί θούλεσθε;—29) ἤρετο αὐτοὺς ὅ,τι θούλοιντο.

Δευτερεύουσαι προτάσεις.

Θέμα 3 (§ 18-25)

1) δῆλοι ἦσαν οἱ πολέμιοι ὅτι ἐπικεῖσονται.—2) Χειρίσοφος ἐπεὶ κατείδε τοὺς πολεμίους ἐπάσχατο πορευόμενος, ἵνα μὴ κατὰ κέρας ἄγων πλησιάζῃ τοῖς πολεμίοις.—3) εἰ μὲν ἀνάγκη ἐστὶ μάχεσθαι, τοῦτο δεῖ παρασκευάσασθαι ὅπως ὡς κράτιστα μαχούμεθα.—4) Κύρος οὖς ἐώρα ἐθέλοντας κινδυνεύειν, τούτους ἄρχοντας ἐποίησεν ἡς κατεστρέφετο χώρας.—5) τοσοῦτον πλήθει περιῆν βασιλεύς, ὥστε μέσον τὸ ἐαυτοῦ ἔχων τοῦ Κόρου εὐωνύμου ἔξω ἦν.—6) οἱ πολέμιοι, ἐπειδὴ ἐώραν τοὺς ἄνω ἡττημένους, φεύγουσι.—7) βούλομαι δέ, εἰ καὶ τινές με φήσουσιν ἔξω τῆς ὑποθέσεως λέγειν, βραχεία καὶ περὶ τούτου διελεῖν.—8) ἀλλὰ γὰρ ἦν ἐπακκολουθῶ τοῖς ἐνοῦσιν ἐπιτιμῆσαι καὶ κατηγορῆσαι τῶν ἐνεστώτων πραγμάτων, δέδοικα μὴ πόρρω τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανηθῶ.—9) ἦλθον πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ ἡρώτων ὅτι εἶπεν τὸ πρᾶγμα.—10) τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ὅποια ἐστὶ πάντως που γινώσκεις.—11) οὐδένα δεῖ τοῦτο μηχανᾶσθαι ὅπως ἀποφεύξεται πᾶν ποιῶν θάνατον.—12) δεισας μὴ οὐ πρῶτος προσδράμοι παρέρχεται πρῶτος.—13) ἐπεὶ ὄρθρος ἦν ἐξέρχεται πρὸς τὸν Χειρίσοφον καὶ λέγει ὅτι ἐλπίδας ἔχει καλῶς ἐσσεσθαι.—14) οἱ στρατιῶται συναγαγόντες τοὺς ἐάλωκότες ἤλεγχον τὴν κήκλω πᾶσαν χώραν τίς ἐκάστη εἶπεν.—15) ἡ λίθος, ἦν καλοῦσιν μαγνήτιν, ἄγει τὸν σίδηρον.

Ἔοροι τῆς προτάσεως.

Θέμα 4 (§ 25-34)

1) πιασῶν τῶν ἀρετῶν ἡγεμῶν ἐστὶν ἡ εὐσέβεια.—2) ἡ ἐγκράτεια κρηπίς τῆς ἀρετῆς ἐστὶν.—3) ἐγὼ μὲν θεοδοθήκηκα τῇ πατρίδι.—4) οἱ πολέμιοι λελύκασι τὰς σπονδὰς.—4) αὐτῶν μὲν τεθνήσκουσιν ὀκτώ, τῶν δὲ πολεμίων πεμπληθεις.—6) ὁ χρήσιμος εἰδώς, οὐχ ὁ πολλὰ εἰδώς ἐστὶ σοφός.—7) βούλομαι σε ἀγαθὸν εἶναι.—8) βούλομαι ἀγαθὸς εἶναι.—9) ὁ δίκαιος οὐχὶ βουλήσεται ἀδικεῖν.—10) οἶομαι αὐτὸν καλὸν κἀγαθὸν εἶναι.—11) οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Ἑλλήσι τοῖς ἀδικουμένοις εὐδοθήβουν.—12) ἄνεμος βορρᾶς ἔπνευε πηγνὺς τοὺς ἀνθρώπους.—13) δίκαιόν ἐστι τὸ ἴσον ἔχειν.—14) ἤδη ἦν ὀψέ.—15) ἦν ἤδη ἀμφὶ πλήθουσιν ἀγοράν.—16) συνεδοθήθησαν εἰς εἴκοσι μάλιστα ἱππέας.—17) ἀπέθανον αὐτῶν περὶ τριακοσίους.—18) οἱ

πελασται ἦσαν περὶ τοὺς χιλίους.—19) ἐρήμον ἦν τὸ χωρίον αὐτό
 τε καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας.—20) ἐνθυμείσθε καθ' ἑκάστους καὶ
 σύμπαντες.—21) ὁ Νικίας κατὰ ἔθνη τε καὶ σύμπασιν τοιαῦτα
 παρεκελεύετο.—22) ἦν χρόνος, ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη
 οὐκ ἦν. 23) χρὴ τὸν ἀτυχοῦντα σοφὸν πεφυκέναι.—24) γίγνου εἰς
 ἄρτην μὴ ταχύς, ἀλλὰ θραδύς.—25) οὐ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι
 θέλει.—26) οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιμητὰς ἑαυτῶν ἀποδει-
 κνύουσιν. 27) ἐγὼ σε ἄσμενος ἑόρακα.—28) ἀνήγοντο πελάγιοι.—
 29) Κύρος Κλέαρχον παρεκάλεσε σύμβουλον.—30) ὁ Ἄδης τοὺς
 ἰόμους ἴσους ποθεῖ.—31) Φίλιππον θαυμάζουσι καὶ χαλκοῦν ἰστάσι.
 —32) κἀκὸς ἐκὼν οὐδεὶς.—33) ἀφικνοῦνται αἰφνίδιοι.—34) ὑπαί-
 θριος ἐταλαιπώρει.—35) κατέβαινον εἰς τὰς κώμας σκοταῖοι.—36)
 ἔφασκεν ὄνειδος ἐξελθεῖν ταύτην τὴν στρατιὰν τῇ πόλει.—37) ῥήτο-
 ρικὸς καλοῦσι τοὺς ἐν τῷ πλήθει δυναμένους λέγειν.—38) ἡμεῖς
 θέλομεν βασιλέα αὐτὸν καθιστάναι.—39) ἵπποι ἤγοντο θύματα τῷ
 ἄλφι. 40) πενία διδάσκει ἄνδρα τῇ χρεῖα κακόν.—41) ὠθοῦσιν
 αὐτὸν ἔξω φυγάδα.—42) ὁ δεσπότης μου μετέωρος ἀῖρεται.—43)
 ἤμετο τὸ ὕψος τοῦ τείχους μέγα.—44) τοὺς λόγους μακροτέρους
 ἢ παρὰ τὸ εἰωθὸς μηχανοῦμεν.

Παράλειψις τῶν ὄρων τῆς προτάσεως.

Θέμα 5 (§ 34-41)

1) τοῦ Εὐφράτου τὰς πηγὰς πόρρω τοῦ Τίγρητος λέγουσιν εἶναι.
 —2) ὅσον χρόνον προύστη τῆς πόλεως (Περικλῆς), ἀσφαλῶς
 αὐτὴν διεφύλαξε.—3) πόνος, ὡς λέγουσιν, εὐκλείας πατήρ.—4) τὰ
 Ὀμήρου Εὐθύδημόν φασιν ἔπη πάντα κεκτήσθαι.—5) καὶ δις καὶ
 τρίς φασιν καλὸν εἶναι τὰ καλὰ λέγειν τε καὶ ἐπισκοπεῖσθαι.—6)
 σήμεγε τοῖς Ἑλλησι τῇ σάλπιγγι.—7) ἐπειδὴν σημήνη (ὁ σαλπιγ-
 γῆς) τῷ κέρατι, συσκευάζεσθαι.—8) ἐκήρυξε τοῖς Ἑλλησι παρα-
 κευάζεσθαι.—9) ἐπειδὴ συνεσκότασεν (ὁ θεός), διέπεμψε πολλοὺς
 ὀτῶν.—10) ὁ μὲν δίκαιος εὐδαίμων, ὁ δ' ἄδικος ἄθλιος.—11) τὸ
 πάνιον τίμιον.—12) χαλεπὰ τὰ καλὰ.—13) τὸ κελευσαι ῥάδιον.—
 14) τοῖς θεοῖς μεγίστη χάρις (ἔστω), ὅτι ἔδοσαν ἡμῖν τυχεῖν ὧν
 νομίζομεν ἄξιοι εἶναι.—15) ἵππας ἔπεμψεν ἐροῦντας ὅτι ἐν ὁδῷ
 ἄντες (εἰσὶ).—16) ἔστ' ἂν ἐν ἀσφαλεῖ (ἦτε) φυλάξασθε.—17)
 τειδῇ οὐ τότε (ἔδειξας), ἀλλὰ νῦν δεῖξον.—18) πάνυ χαλεπῶς
 ἔγω, οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς (χαλεπῶς ἔχειν).—19) ἀλλ'

οἴπω περι τούτων (λεκτέον ἐστί).—20) καίτοι καὶ τοῦτο (ῥητέον ἐστί).—21) ταῦτα μὲν οὕτω (ἔχει).—22) Φίλιππος τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν (λέγει).—23) ἐκέλευσεν ἐπὶ τὰ ὄπλα (ἰέναι).—24) ὦ φίλε Φαίδρε, ποῖ δὴ (πορεύῃ) καὶ πόθεν (ἔρχῃ) ;

Θ έ μ α 6 (§ 27—41)

1) ἐγὼ θὰ εἶμαι ἐπιμελής.—2) σὺ εἶσαι εὐδαίμων.—3) οἱ πολέμιοι ἔχουσιν ἐπιτορκήση—4) αἱ ἐπιστολαὶ θὰ εἶναι γεγραμμένα.—5) θέλω νὰ γείνω ¹⁾ πλούσιος.—6) θέλω νὰ γείνης πλούσιος—7) νομίζω ὅτι εὐτυχῶ ¹⁾.—9) ἰδικόν σου ἔργον, ὧ γύναι, εἶναι νὰ σωφρονῆς ¹⁾.—10) ὁ Ξέρξης λέγεται, ὅτι ᾠκοδόμησε τὰ ἀνάκτορα ²⁾.—11) ὅστις τιμωρεῖται ³⁾ γίνεται καλότερος.—12) μισοῦμεν τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι ἀδικοῦσιν ⁴⁾ ἄλλους.—13) ἦτο περίπου μεσονύκτιον.—14) ἐφρονεύθησαν ⁵⁾ περίπου χίλιοι στρατιῶται. 15) ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐφρονεύθησαν ἦσαν περίπου χίλιοι.—16) ἐκεῖ ἦτο πολὺ ἀταξία.—17) ἐν Ληκόθῳ ὑπῆρχεν ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς.—18) ἡ γυνὴ εἶναι ἐκ φύσεως ¹⁾ δειλὴ.—19) ὁ Ξενοφῶν ἐξελέχθη ²⁾ ἄρχων.—20) αὐτοὶ θὰ ὀνομάζωνται ³⁾ νομοθέται.—21) πτωχοὺς ⁴⁾ οὐδεὶς θέλει νὰ ἀποκτᾷ ⁵⁾ φίλους.—22) φθάνουσιν ⁶⁾ εἰς Κερκασοῦντα τὴν τρίτην ἡμέραν.—23) αἱ μέλισσαι πάντοτε πείθονται εἰς τὴν βασίλισσαν ⁷⁾ μὲ τὴν θέλησίν των ⁸⁾.—24) παρέλαθε τὰς πόλεις παρὰ τὴν θέλησίν των.—25) εἰς τὰ Θήβας ποτὲ οἱ ναοὶ ἠνοίγοντο μόνοι των ⁹⁾.—26) ὅλοι οἱ σύμμαχοι εἶχον ἐκλέξει ὡς στρατηγὸν τοῦ πεζοῦ τὸν Ἀριστέα.—27) νῆες εἶχον παραπλεύση ὡς βοηθοί.—28) οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἴσταται ὀρθός.—29) ἐγὼ θὰ σοὶ παρέχω ¹⁰⁾ παῖδας ὡς συμπαίκτορας.—30) Φίλιππος ἐπεθύμει νὰ ἀναδειχθῆ ¹¹⁾ στρατηγὸς ὅλης τῆς Ἑλλάδος.—31) μόνον τὸν ἀνθρώπον οἱ θεοὶ ἀνέστησαν ὥστε νὰ εἶναι ¹²⁾ ὀρθός.—32) ἀπὸ τὴν μάχην τὸ ὄνομα τούτου εἶχεν ἀυξήθῃ ὥστε νὰ εἶναι μέγα.

Συμφωνία τῶν ὄρων τῆς προτάσεως.

Θ έ μ α 7 (§ 38-49).

1) ὁ ἀνὴρ ἐστί καλός.—2) ἡ γυνὴ ἐστί καλή.—3) τὸ παιδίον ἐστί καλόν.—4) γινῶμαι ἀμείνους εἰς τῶν γεραιτέρων.—5) καλὸν ἢ ἀλήθεια καὶ μόνιμον.—6) δύναμις μὲν καλόν, ἀδυναμία δὲ αἰσχρόν.—7) κοινὸν ἢ τύχη, γνώμη δὲ τῶν κεκτημένων.—8) τέρψις σὺν τῷ

καλῶ μὲν ἄριστον, ἄνευ δὲ τούτου κίικιστον.—9) ἡ Μαλέα ἐστὶν ἀκρωτήριον.—10) τὸ μὲν ἀκούσιον ἀμάρτημα τῆς τύχης ἐστὶ, τὸ δὲ ἐκούσιον τῆς γνώμης.—11) ἡ ἡγεμονία ἐστὶ τῆς πόλεως.—12) ἅπαντα τὰ καλὰ τοῦ πονοῦντος γίνεταί.—13) κλεπτῶν μὲν ἡ νύξ, τῆς δὲ ἀληθείας τὸ φῶς.—14) τὸ σιγᾶν ὁμολογοῦντός ἐστι.—15) δις ἐξῆμαρτεῖν ταχῆτον οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.—16) ἀγαθῆς γυναικὸς ἐστὶ μὴ κρεῖττονα εἶναι τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' ὑπήκοον.—17) σιγὴ μάλιστά ἐστι σώφρωνος τρόπου.—18) Πρῶξενος ἦν, ὅτε ἀπέθνησκεν, ὡς τριάκοντα ἐτῶν.—19) οἱ στέφανοι ῥόδων ἦσαν, ἀλλ' οὐ χρυσοῦ.—20) ὁ Σόλων τῶν ἐπτὰ σοφῶν ἐκλήθη.—21) Λακεδαιμόνιοι Χίλωνα τῶν γερόντων ἐποίησαν.—22) ὠμολόγησας τῶν μεγίστων ἀγαθῶν εἶναι δικαιοσύνην.—23) σύ τε Ἕλληγ καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες.—24) δύο καλῶ καὶ ἀγαθῶ ἀνδρε τέθνηκτον.—25) Κῦρος ἔδωκεν ἐκείνῳ δῶρα ἃ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ τίμια.—26) ἦθη πονηρὰ τὴν φύσιν διαστρέφει.—27) ἐν τῇ Ἀθηναίων χώρᾳ πολλὰ δένδρα ὑψηλά ἐστι.—28) σὺν τῇ πόλει καὶ τῶζεται καὶ ἀπόλλυται τὰ οἰκεία ἐκάστου.—29) τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων κραυγῇ πολλῇ ἐπίασι.—30) πᾶσιν ἡ στρατιὰ ἐκυκλοῦντο περὶ τὰ ἱερά.—31) μέρος τῶν ἀνθρώπων τὸ παράπαν οὐχ ἡγοῦνται θεοῦ.—32) ἀνηρέθιστο ἡ πόλις καὶ τὸν Περικλέα ἐν ὄργῃ εἶχον.—33) ταῦτα ἀκούσασα ἡ πόλις ἀμφοτέρων Ἀγησίλαον εἶλοντο βασιλέα.—34) Ἀγάθων καὶ Σωκράτης λοιποί.—35) εἶδον νέους καὶ νέας ὁμιλοῦντας ἀλλήλοις φιλοφρόνως.—36) Ἀλκίσις μόνη ἠθέλησεν ὑπὲρ τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς ἀποθανεῖν, ὄντων αὐτῷ πατρός τε καὶ μητρός.—37) οἱ ἐωνημένοι καὶ αἱ ἐωνημέναι οὐχ ἦττον τῶν πριαμένων εἰσὶν ἐλεύθεροι.—38) ἡ ἀγορὰ καὶ τὸ πρυτανεῖον Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα ἦν.—39) κάλλος καὶ ἰσχύς δειλῶ καὶ κακῶ συνοικοῦντα οὐ πρόποντα, ἀλλ' ἀπρεπῆ φαίνεται.—40) εὐγένεια καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ δηλὰ ἐστὶ ἀγαθὰ ὄντα.—41) λίθοι καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος ἀτάκτως ἐρριμμένα οὐδὲν χρήσιμά ἐστι.—42) Ἡρακλῆς καὶ Θησεὺς ὑπὲρ τοῦ βίου τοῦ τῶν ἀνθρώπων ἀθληταὶ κατέστησαν. 43) ἐμὲ αἰρήσει ἡ τῶν πολλῶν διαβολὴ τε καὶ φθόνος.—44) ταύτη τῇ ἡμέρᾳ ἀφικνεῖται Βίων τε καὶ Νάυσικλειδῆς χρήματα δώσοντες τῇ στρατιᾷ.—45) οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἅπαν τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει.—46) δεινοὶ καὶ σοφοὶ ἐγὼ τε καὶ σὺ ἦμεν.—47) σύ τε Ἕλληγ καὶ ἡμεῖς.

Θέμα 8 (§ 38—49),

1) τινές τῶν προγενεστέρων¹⁾ ἔχουσι γείνη ἀθάνατοι.—2) ἡ μέθη εἶναι εἰς τοὺς ἀνθρώπους πρᾶγμα κάκιστον.—3) λέγεις ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶναι πρᾶγμα καλόν.—4) ὁ διδάσκαλος τοῦ Θεμιστοκλέους συνήθιζε²⁾ νὰ λέγῃ «δὲν θὰ εἶσαι σὺ, ὦ παῖ, πρᾶγμα μικρόν, ἀλλ' ἐξ ἅπαντος³⁾ μέγα ἀγαθὸν ἢ κακόν».—5) εἰς τοὺς θνητοὺς ὁ θεὸς εἶναι καταφύγιον⁴⁾.—6) δὲν εἶναι ἴδιον παντός νὰ ὑποφέρῃ⁵⁾ τὴν πενίαν, ἀλλ' ἀνδρὸς σοφοῦ.—7) ἴδιον ἀγαθοῦ ἀνδρὸς εἶναι νὰ εὐεργετῇ⁶⁾ τοὺς φίλους.—8) δὲν εἶναι ἴδιον παντός νὰ πλῆθῃ εἰς Κόρινθον.—9) Φθάνει⁷⁾ εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ὅστις εἶναι⁸⁾ τῶν σαύρων σταδίων τὸ πλάτος⁹⁾.—10) ὁ ἀνδριάς εἶναι ἀπὸ χαλκόν.—11) ἐγὼ τοῦτου τοῦ χαρακτῆρος¹⁰⁾ εἶμι.—12) Ἡ Σπάρτη εἶναι μία ἀπὸ τὰς ὀλιγαρχωποτάτας πόλεις.—13) ὅλοι νομίζομεν ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ μέγιστα κακὰ.—14) σὺ εἶσαι σώφρων, τὰ ἰδικά μου δὲν εἶναι σώφρονα.—15) αἱ πόλεις εἶχον κλεισθῆ καὶ ὄπλα ἐπὶ τῶν τειχῶν ἐφαίνοντο.—16) ὅλα τὰ θνητὰ πολλάς μεταβολὰς ἔχουσι.—17) εἰς τοὺς Ἀθηναίους εἶναι πολλὰ χρήματα.—18) εἰς τὴν Συρίαν εἶναι πολλὰ πρόβατα. 19) τὸ πλῆθος ἐνόμιζεν ὅτι ὁ Ἰππαρχος ἐφρονεῦθη¹¹⁾ ἐν ᾧ ἦτο τύραννος.—20) ὁ δῆμος ἐπετέθη¹²⁾ κατὰ τῶν ὀλίγων.—21) ὁ στρατὸς ἀνεχώρει.—22) ὁ ἰδικός μου πατήρ καὶ ἡ ἰδική σου μήτηρ εἶναι ἀδελφοί.—23) Ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ὁ Νικίας καὶ ὁ Λάμαχος ἐξελέχθησαν στρατηγοί.—24) ὅτε εἶδε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὴν γυναῖκά του ὅτι εἶχον γείνη αἰχμάλωτοι, ἐδάκρυσε.—25) ὁ πόλεμος καὶ ἡ στάσις εἶναι ὀλέθρια.—26) Μὲ ἔστειλεν¹⁴⁾ ὁ Ἀριαῖος καὶ ὁ Ἀρτάβαζος, οἵτινες εἶναι¹⁵⁾ πιττοὶ εἰς τὸν Κῆρον καὶ εὐνοϊκοὶ¹⁶⁾ πρὸς ἡμᾶς.—27) Ἀφ' οὗ ἤκουσεν ὁ Ξενοφῶν καὶ οἱ ὀπισθοφύλακες ἐνόμισαν¹⁷⁾ ὅτι ἄλλοι ἐπιτίθενται ἔμπροσθεν.

Ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοί

Θέμα 9 (§ 49—56)

1) ὀχληρὸν ὁ χρόνος ὁ πολὺς.—2) αἱ δημοκρατούμεναι πόλεις τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις διοικοῦνται.—3) οἱ Ἕλληνες ἐσκήνησαν ἐγγὺς παραδείσου καλοῦ καὶ μεγάλου καὶ δασέος παντοίων δένδρων.—4) ἐνταῦθα ἦν πόλις ἐρήμη μεγάλη, ὄνομα δ' αὐτῆ Κορσωτή.—5) ἐνθα ἦν Ἀρτέμιδος ἱερόν μάλα ἄγιον καὶ

λίμνη πλέον ἢ σταδίου, ὑπόφαμμος, ἀέναιος, ποτίμου καὶ θερμοῦ ὕδατος.—6) οἱ μετὰ τοῦ Ξενοφώντος στρατευόμενοι ἔμειναν ἡμέρας ἀμφὶ τὰς τριάκοντα ἐν ταῖς τῶν Κόλχων κώμασι.—7) ἡ ἐν πολέμῳ ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀφθονία ἄμα τροφήν τε καὶ εὐκλειαν παρέχεται.—8) ταύτην τὴν ἡμέραν ἠὺλίσθησαν ἐν ταῖς κώμασι ταῖς ὑπὲρ τοῦ πεδίου τοῦ παρὰ τὸν Κεντρίτην ποταμὸν εὖρος ὡς δίπλεθρον.—9) διέφευγον ἐν τοῖς καλοῖς ἔργοις διὰ τὴν αἰεὶ μελέτην.—10) ὑπερήφανόν ποῦ γίγνεθ' ἡ λίαν τρυφή.—11) τὴν πλησίον τύχην οὐκ ἴσμεν.—12) μισθοφόρων δεῖ ἀνδρὶ τυράννῳ.—13) δεινὸν ἦν προέσθαι δυστυχοῦντας ἀνθρώπους πολίτας.—14) καὶ ὁ ἀνὴρ ὁ νεανίας προελθὼν τοῦ λοχαγοῦ πρότερος ἐπορεύετο.—15) καταπλεῖ Λοκεδαίμονοις ἢ παρὰ Διονυσίου βοήθεια, τριήρεις πλέον ἢ εἴκοσι.—16) τοῖς στρατιώταις ὠφείλετο μισθὸς πλέον ἢ τριῶν μηνῶν.—17) κοινὰ τὰ τῶν φίλων.—18) ἐπλεον ἡμέραν καὶ νύκτα πνεύματι καλῷ ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες τὴν Παφλαγονίαν.—19) μὴ τὸ κακὸν κακῷ ἴω.—20) βιάδιζε τὴν εὐθείαν ἵνα δίκαιος ᾖς.—21) πολὺὰ χρόνου μήνουσι, οὐ φρονήσεως.

Θέμα 10 (§ 49—56)

1) εἰς τοὺς ἀγαθοὺς πολίτας ὁ βασιλεὺς εὐχαρίστως ¹⁾ κάμνει χάριν ²⁾.—2) νομίζω ³⁾ ὅτι οἱ χίλιοι ἴππεις οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ χίλιοι ἀνθρώποι.—3) λέγω ³⁾ ὅτι ὁ ἀγαθὸς καὶ καλὸς ἀνὴρ εἶναι εὐδαίμων, ὁ δὲ ἄδικος καὶ πονηρὸς ἄθλιος.—4) τὸ κράτος ⁴⁾ τοῦ βασιλείως λόγῳ πλήθους ⁵⁾ χώρας καὶ ἀνθρώπων εἶναι ἰσχυρόν.—5) ὁ Κλέαρχος ἦλθεν ἐμπρὸς ⁶⁾ ἔχων τοὺς εὐειδεστάτους ἐκ τῶν στρατιωτῶν του.—6) μέχρι τῆς σημερινῆς ⁷⁾ ἡμέρας οὐδὲν τῶν δεόντων δυνάμεθα νὰ πράξωμεν.—7) καταγέλαστοι ἔχομεν γίνῃ ⁸⁾ καὶ ἐγὼ ἀνὴρ γέρων καὶ ὑμεῖς.—8) τί μεγαλείτερον ἤθελεν ἔχει τις ⁹⁾ νὰ εἴπῃ κατ' ἀνδρὸς ῥήτορος;—9) ἐφονεύθησαν ἄνδρες ὄχι ὀλιγώτεροι ¹⁰⁾ τῶν εἴκοσι.—10) στρατιῶται ἦλθον περισσότεροι ἀπὸ χίλιοι.—11) οἱ μὲν κακοὶ κάμνουσι ¹¹⁾ κακὸν τι εἰς τοὺς πλησίοντων, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἀγαθόν τι.—12) διέφευγον οἱ τότε ἀπὸ τοὺς τώρα.—13) μὲ τὴν θέλησίν σας προτιμήσατε ¹²⁾ τὰ τῶν Ἀθηναίων.—14) ὁ βασιλεὺς ἐνόμισεν ὅτι ὁ Τισσαφέρνης εἶναι αἴτιος τοῦ νὰ πηγαίνωσι ¹³⁾ κακῶς τὰ πράγματά του.—15) ἐκ φύσεως ¹⁴⁾ ὑπάρχουσιν εἰς τοὺς παρόντας τὰ πράγματα τῶν ἀπόντων καὶ εἰς τοὺς θέλοντας νὰ κοπιᾶζωσι ¹⁵⁾ καὶ νὰ κινδυνεύωσι τὰ πράγματα τῶν ἀμελούν-

των.—16) ταράττουσιν αὐτὸν τὰ πράγματα τῶν Θετταλῶν, διότι ταῦτα εἶναι ἐκ φύσεως καὶ πάντοτε ἄπιστα εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Παράθεσις.

Θέμα 11 (§ 59-62).

1) Ἐπάξα ἢ Συνένεσις γυνή προτέρα Κύρου εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο.—2) Φυλὴν χωρὶον ἰσχυρὸν καταλαμβάνει.—3) τὸ σῶμα δεινὰ ἐν ἑαυτῷ παθήματα ἔχει, πρῶτον μὲν ἡδονήν, μέγιστον κακοῦ δέλεαρ, ἔπειτα λύπας, ἀγαθῶν φυγὰς, ἔτι δ' αὐθάρρος καὶ φόβον, ἄφρονε συμβούλω.—4) οὐκ ἔστι πενίας ἱερὸν, αἰσχίστης θεοῦ.—5) Κῦρος ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐπορεύετο.—6) ὁ παῖς μετ' ὁ Σάτυρος ἀπέδρα.—7) ὁ Ὀμηρος ὁ σοφώτατος πεποίηκε περὶ πάντων.—8) ἐκ τούτων τῶν ὀνομάτων ἢ Τηθῆς τὸ ὄνομα σύγκειται.—9) τί ποτε νοεῖ τὸ ὄνομα οἱ δαίμονες; 10) ἡ τοῦ πλήθους ἀρχὴ δημοκρατία τοῦνομα ἐκλήθη.—11) γυναικῆς ἔσμεν ἀθλιώτατον φυτὸν (=ἡμεῖς αἱ γυν.).—12) Ἕλληνες ἀεὶ παῖδές ἐστε.—13) ἐμέθυον, ἱκανὴ πρόφασις εἰς τὸ ἀμαρτάνειν.—14) κείνται πεσόντες, πῆστις οὐ σμικρὰ πόλει.—15) οὐ πάσομαι τὰς χάριτας Μούσαις συγκαταμιγνύς, ἡδίστην συζυγίαν.—16) ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν;—17) ὁ Ἀρμένιος ἐξεπλάγη καὶ, τὸ μέγιστον, ἐφοβεῖτο ὅτι ἔμελλεν ὀφθῆσθαι.—18) καὶ γάρ, τὸ πάντων θαυμαστότατον, ἐπαινοῦσι μὲν πάντες τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα, μιμῆσθαι δὲ αὐτὰ οὐδεμία πόλις ἐθέλει.—19) ἡ ἡμέτερα τῶν σοφιστῶν τέχνην ἐπιδεδωκε.—20) εἶδον τὴν σὴν ἀνδρείαν ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὀκρίβαντα.—21) ἡμέτερα αὐτῶν ἔργα οὐδεὶς ἔχει λέγειν.

Θέμα 12 (§ 59—62)

1) ὁ Ἀντισθένης ὁ φιλόσοφος ἔλεγεν ὅτι εἶναι καλλίτερον 1) νὰ ἐμπέσῃ τις εἰς κόρακας παρὰ εἰς κόλακας· διότι ἐκεῖνοι μὲν νεκροὺς, οὗτοι δὲ ζῶντας τρώγουσι 2).—2) ὁ Ἀρχέλαος ἦτο ἐκ γυναικός, ἣτις ἦτο δούλη τοῦ Ἀλκέτου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Περδικίου.—3) ἐκ λόγων (οἷτινες εἶναι) κοῦφον πρᾶγμα, μίση καὶ ἐχθρα πρόέρχονται 3).—4) τὰ ξύλα καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν σίδηρον (τὰ ὅποια εἶναι) ἄφωνα καὶ χωρὶς νοῦν 4), ἐὰν φονεύσωσι 5) τινα ἐμπεσόντα, ἐξορίζομεν 6).—5) πλησίον 7) τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ὑπῆρχε πόλις μεγάλη, εἰς τὴν ὅποιαν ἦτο ὄνομα Σιττάκη.—6) ὁ

Αθως, ὅστις εἶναι ὄρος ὑψηλόν, τελειώνει ⁹⁾ εἰς τὸ Αἰγαῖον πέ-
λαγος.—6) μάντις παρευρίσκειτο ⁹⁾ ὁ Ἀρηξίων ὁ Ἀρκάς, ὁ δὲ Σι-
λανός ὁ Ἀμπρακιώτης εἶχε δραπετεύσῃ ¹⁰⁾ ἠδῆ.—8) ἐν μετα-
χειριζόμεθα ¹¹⁾ (ἡμεῖς) οἱ Κρήτες ξενικὰ στρατεύματα.—9) ἐγώ,
ὁ Θεμιστοκλῆς ἔχω ἔλθῃ ¹²⁾ πρὸς σέ, ὅστις πλείστα κακὰ ἔχω
κάμῃ ¹³⁾ εἰς τὸν ἰδικόν σας οἶκον.—10) δὲν πρέπει νὰ ἀφίνωμεν
ἀπεριορίστους ¹⁴⁾ ἐπιθυμίας καὶ ταύτας νὰ πληρῶμεν (ὅπερ εἶναι)
κακὸν ἀτελειωτον.—11) προσέθετεν ¹⁶⁾ ὅτι αὐτὸς δὲν θὰ μείνῃ
μακρὰν ¹⁷⁾ ἀνδρὸς καλλίστου καὶ ἀρίστου καί, τὸ μέγιστον κα-
ταγομένου ¹⁸⁾ ἐκ θεῶν.—12) πρέπει ὁ Ἐρατοσθένης νὰ ἀποδείξῃ
ἐν ἐκ τῶν δύο ἢ ὅτι δὲν ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὅτι δικαίως ἐπραξε
τοῦτο.—

Ἐπεξηγήσεις

Θέμα 13 (§ 62—64)

1) τὸ μὲν εὖρημα θεῶν, Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος, ἄγραι
καὶ κύνες.—2) Περικλῆς δυοῖν ἐγένετο μαθητής, Ἀναξαγόρου
καὶ Δάμωνος.—3) τὰ πλείστα τοιάδε ἦν τῶν χωρίων ἀπειχον αἱ
πόλεις στάδια ὀγδοήκοντα.—4) οἱ Ἕλληνες ἀποπέμπουσι τὸν ἡγε-
μόνα δῶρα δόντες, ἔππον καὶ φιάλην ἀργυρᾶν.—5) ὁ νόμος οὕτω
τάττει, μὴ τὸν μάντιν τοῦ στρατηγοῦ ἄρχειν, ἀλλὰ τὸν στρατηγὸν
τοῦ μάντεως.—6) τοῦτο πῶς οὐκ ἀμαθία ἢ ἐπονείδιστος, ἢ τοῦ
οἴεσθαι εἰδέναι, ἢ οὐκ οἶδε;—7) ὑφ' ὧν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰ-
σχρόν, τούτων ἐγκράτειαν ἄσκει πάντων, κέρδους, ὀργῆς, ἡδονῆς,
λύπης.—8) τὸ δὲ μέγιστον τῶν κακῶν δεδιότες γὰρ διατε-
λοῦσι.—9) ὁ καὶ πάντων γένοιτ' ἂν ἀτοπώτατον, εἰ περὶ ὧν αὐτὸς
προσεδόκα τεύξεσθαι τιμωρίας, ταῦτα ὑμεῖς ἀπολύσετε.—10)
περὶ ὧν μικρῶ πλείω βούλομαι διελθεῖν καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαι δέο-
μαι. . . . ἐκεῖνοι γὰρ τοῖς πολεμίοις ἀπήντησαν ἐπὶ τοῖς ὄρτοις
τῆς Βοιωτίας.

Θέμα 14 (§ 62-64)

1) τὸ νὰ τιμωρῆται ¹⁾ τις εἶναι ἀπαλλαγὴ ἀπὸ μέγιστον
κακόν, δηλ. πονηρίαν. 2) δύο εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὅποια παιδεύ-
ουσι ²⁾ τοὺς νέους, δηλαδή ἢ τιμωρία τῶν ἀδικούντων καὶ ἢ
ἀμοιδή, ἣτις δίδεται ³⁾ εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας.—3) κατὰ
τοῦτο ³⁾ διαφέρει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα, δηλ. κατὰ τὸ

ὅτι ἐπιθυμεῖ ⁴⁾ τιμῆν.—4) δύο εἶναι τὰ σπουδαιότατα ⁵⁾ ἀπὸ
 ὅλα ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, δηλ. νοῦς καὶ λόγος.—5) ἔκαμαν ⁶⁾
 ἐπιμαχίαν, δηλ. νὰ βοηθῶσι τὴν χώραν ἀλλήλων, εἰάν τις
 ὑπάγῃ ⁷⁾ κατὰ ⁸⁾ τῆς Κερκύρας ἢ τῶν Ἀθηνῶν.—6) ὁ Ἀγη-
 σίλαος βασιλέως ἀγαθοῦ ἴδιον ἐνόμιζε τοῦτο, δηλ. τὸ νὰ κά-
 μνη ⁹⁾ εἰς τοὺς ἀρχομένους πλείστα ἀγαθὰ.—7) ἐγὼ ὑμᾶς, ὦ
 παῖδες, τοιοιτοτρόπως ἐπαίδευον, δηλ. νὰ προτιμᾶτε τοὺς πρε-
 σβυτέρους ²⁾.—8) κοινὸν ἀγαθὸν εἶναι τοῦτο, δηλ. χρηστὸς
 ὅταν εὐτυχῇ ¹⁾.—9) δὲν ἠθέλομεν εὖρη ³⁾ πολιτείαν περισ-
 σότερον συμφέρουσαν ἀπὸ τὴν τοῦ Κλεισθένης. ἀπόδειξις δὲ
 μεγίστη (εἶναι τοῦτο)· οἱ μεταχειριζόμενοι ⁴⁾ δηλαδὴ ⁵⁾ ἐκεί-
 νην ἔλαβον τὴν ἡγεμονίαν παρὰ τῶν Ἑλλήνων μὲ τὴν θέλησιν
 τῶν ⁶⁾.

Ἄρθρον

Θέμα 15 (§ 64—75)

1) Ξέρξης ἠττηθεὶς τῇ μάχῃ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπεχώρει.—2)
 ὁ σοφὸς ἐν ἑαυτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.—3) λύπη παρούσα πάν-
 τος ἔστιν ἢ γυνή.—4) ὁ παῖς πάντων θηρίων ἐστὶ δυσμεταχειρί-
 στότατον.—5) πονηρὸν ὁ συκοφάντης.—6) νικᾷ ὁ μείων τὸν μέ-
 γαν δίκαι' ἔχων.—7) κρίνει φίλους ὁ καιρὸς ὡς χρυσὸν τὸ
 πῦρ.—8) τὸ μὴ πειθεσθαι τοῖς λεγομένοις τοὺς πολλοὺς οὐδὲν
 θαῦμα.—9) ὁ Κῦρος τὸν πατέρα τῆς μητρὸς ἀπέκτεινε.—10)
 ἀνειπεῖν ἐκέλευσε Τολμίδην τὸν κήρυκα εἶναι εἴσω τὸν βουλό-
 μενον.—11) ἄπανθ' ὁ τοῦ ζητοῦντος εὐρίσκει πόνος.—12) Κῦρος
 ἔδωκε τρεῖς ἡμιδραρικοὺς τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ.—13) εἰρήνη
 ἀργίαν οὐ τρέφει.—14) φόβος μνήμη ἐκπλήσσει.—15) Ἅγις
 ἀφικόμενος εἰς Δελφοὺς πάλιν ἀπιὼν ἔκαμεν ἐν Ἑραῖα καὶ
 ἀπηνέχθη εἰς Λακεδαίμονα.—16) ἀντέλεγον περὶ βασιλείας Λεω-
 τυχιδῆς, υἱὸς φάσκων Ἅγιδος εἶναι, Ἀγησίλαος δὲ ἀδελφός.—17)
 ναυμαχία παλαιοτάτη ὣν ἴσμεν γίγνεται Κορινθίοις πρὸς Κερκυ-
 ραίους.—18) πέμπουσιν εἰς τοὺς Μοσυνοίκους Τιμησίθεον καὶ
 πεμφθεὶς ὁ Τιμησίθεος ἤκεν ἄγων τοὺς ἄρχοντας.—19) σκέφα-
 σθε, ὦ πολῖται, ὅσῃν πρόνοιαν περὶ σωφροσύνης ἐποιήσατο
 ὁ Σόλων ἐκεῖνος ὁ παλαιὸς νομοθέτης.—20) τῶν μὲν φύσει
 τιμιωτάτων ἄριστον ὁ θεός, τῶν δὲ περὶ γῆν καὶ ἀνθρώπους
 ὁ βασιλεὺς.—21) βασιλεὺς ἐπεὶ ἤκουσε τὸν Τισσαφέρνους

στόλον αντιπαρεσκευάζετο.—22) ἄμα ἔφ' ἔπλεον.—23) ἡμέρα ἡλίου πορεία ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμάς.—24) ἄγει ἐπὶ δόρυ.—25) ἐπὶ πόδα ἀνεχώρησαν 26).—ὑδωρ πολὺ ἦν ἐξ οὐρανοῦ.—27) οἱ μετὰ Ἀριαίου φεύγουσι διὰ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου εἰς τὸν σταθμὸν ἔνθεν ὤρμητο.—28) τὰς ἐκ τῶν θεῶν ἀνάγκας ἀνθρώπων ὄντα δεῖ φέρειν.—29) ἡ ἄγαν ἐλευθερία εἰς δουλείαν μεταβάλλει.—30) Περικλεῖ ποτε τῷ τοῦ πάνυ Περικλέους υἱῷ διαλεγόμενος Σωκράτης εἶπε.—31) εἶχον ἡγεμόνας τῶν πάνυ στρατηγῶν.—32) στέργε τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω.—33) τὸ γνῶθι σαυτὸν καὶ τὸ σωφρόνει ἐστὶ ταυτόν.—34) τὸ ὀρθῶς τοῦτο λόγου δεῖται.—35) προσέκειτο τὸ καλὸς τῷ ἀγαθῷ.—36) τὸ ἄλφα πολλοῦ σημαίνει τὸ ὁμοῦ.—37) ἐφημέρους τὰς τύχας κεκτῆμεθα.—38) ταύτης ἔνεκα τῆς παρόδου στενῆς Κύρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο.—39) ἀθάνατον τὴν περὶ αὐτοῦ μνήμην κατέλιπεν.—40) ἐν ἀφθόνοις τοῖς ἐπιτηδεύουσιν ἔζων.—41) οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ ἐπὶ καλοῖς τοῖς ἔργοις.—42) οἱ Ἀθηναῖοι παρ' ἐκόντων τῶν συμμάχων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβον.—43) κατακλίνεται ὁ λαγῶς τὰ μὲν πρόσθεν σκέλη συνθεῖς, ἐπ' ἄκρους δὲ τοὺς πόδας τὴν γένυν καταθεῖς.—44) Κύρος ἔστησε τὸ ἄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος μέσης.—45) ἄκρον ἀφικνεῖσθε τὸ ζητούμενον. 46) οὐ πάσας χρὴ τὰς δόξας τῶν ἀνθρώπων τιμᾶν, ἀλλὰ τὰς μὲν, τὰς δ' οὐ, οὐδὲ πάντων, ἀλλὰ τῶν μὲν, τῶν δ' οὐ.—47) κήρυκας ἔπεμψε βασιλεύς περὶ σπονδῶν· οἱ δὲ ἐπεὶ ἦλθον πρὸς τοὺς προφύλακας ἐζήτουν τοὺς ἄρχοντας.—48) καὶ τὸν κελευσαι δοῦναι (λέγουσι)—49). καὶ τὸν εἰπεῖν.—50) σιωπῇ ἐξέρχομαι καὶ ἀφικνοῦμαι ὡς τὸν καὶ τόν, καὶ τοὺς μὲν ἔνδον κατέλαβον, τοὺς δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντας εὗρον.—51) καὶ ὅς ἀκούσας εἶπε.

Θέμα 16 (§ 74—75)

1) ὁ Μεγάβαζος ἀποδίδει εἰς τὸν Ξενοφῶντα τὴν παρακαταθήκην.—2) ὅτε ὁ Ξέρξης συνήθροισε ¹⁾ τὴν ἀναριθμητὸν στρατιάν καὶ ἦλθεν ἐναντίον ²⁾ τῆς Ἑλλάδος καὶ τότε οἱ ἰδικοὶ μας πρόγονοι ἐνίκων τοὺς προγόνους τούτων.—3) ὁ ἴδιος ³⁾ σὺ ἐδίδαξας τὴν γυναῖκά σου ὥστε νὰ εἶναι ὅποια πρέπει ἢ ἔλαβες αὐτὴν παρὰ τοῦ πατρός της καὶ τῆς μητρός της γνωρίζουσαν ⁴⁾ νὰ διοικῇ τὰ ἀρμόζοντα ⁵⁾ εἰς αὐτήν.—4 γενναίως ⁶⁾ πρέπει νὰ ὑποφέρῃ ⁷⁾ τὰς συμφορὰς ὁ εὐγενής.—5) εἰς τὸν τύραννον ἐπιτρέπεται ⁸⁾

νά μὴ πείθεται εἰς τὰ λεγόμενα.—6) πρέπει ὁ στρατιώτης νὰ φοβῆται πεισιστότερον ⁹⁾ τὸν ἄρχοντα παρὰ τοὺς πολεμίους 7) ὁ Σεύθης ὑπεσχέθη ¹⁰⁾ νὰ διδῇ εἰς ἕκαστον στρατιώτην κυζικηνόν.—8) ἐκήρυξεν ὁ κήρυξ κατὰ τὴν αὔριον ¹¹⁾ νὰ παρευρίσκηται ¹²⁾ εἰς τὴν θυσίαν, ὅστις θέλει ¹³⁾ νὰ λαμβάνῃ τι.—9) ὁ αἷτιος τῶν ἐνοχλήσεων ¹⁴⁾ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ὑμᾶς ἔχει τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν ¹⁵⁾.—10) ἡ μωρία δίδει κακὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.—11) συνέβαινε ἐξ ὧσων οἱ Ἀθηναῖοι ἔπραττον νὰ ἀυξάνῃ ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Εὐρώπη νὰ γίνεταί ἰσχυροτέρα ¹⁷⁾ ἀπὸ τὴν Ἀσίαν.—12) ὁ Πρωταγόρας ἔλεγεν ὅτι μέτρον τῶν ὄντων εἶναι ὁ ἀνθρώπος.—13) ἕνεκα τίνος νομίζεις ὅτι ὁ Ὅμηρος ὠνόμασε ¹⁸⁾ τὸν Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν ;—14) πρέπει ὁ βασιλεὺς νὰ φροντίζῃ ¹⁹⁾ περὶ τοῦ λαοῦ. — 15) ὑπεσχέθη νὰ κάμῃ εἰς αὐτοὺς φίλον τὸν βασιλέα.—16) ὁ βασιλεὺς (τῶν Περσῶν) ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ἔστειλε κήρυκας περὶ σπονδῶν.—17) ὁ Ὀρόντας ἀνὴρ Πέρσης, συγγενῆς ²⁰⁾ τοῦ βασιλέως ἐπιβουλεύεται ²¹⁾ τὸν Κύρον.—17) ὁ Κύρος λέγεται ὅτι εἰς τὸν Λύτανδρον, ὅτε ἦλθε φέρων τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως δῶρα, ἐπεδείκνυε τὸν ἐν Σάρδεσι παράδεισον.—19) νόμιζε ὅτι κατὰ τὰ ἀνθρώπινα δὲν εἶναι βέβαιον.—20) εἶναι ἀνάγκη ὅστις ἔχει ²²⁾ πολλὰ καὶ νὰ δαπανᾷ.—21) εὐδαιμονέστεροι εἶναι οἱ ἐκεῖ ἀπὸ τοῦ ²³⁾ ἐδῶ.—22) τὸ φανερῶς εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τὸ κρυφῶς ²⁴⁾.—23) νομίζω ὅτι εἰς ὄλους εἶναι φανερόν ὅτι τὸ νὰ προγινώσκωμεν ²⁵⁾ τὰ μέλλοντα δὲν εἶναι ἴδιον τῆς ἰδικῆς μας φύσεως.—24) οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τὴν ἡγεμονίαν ²⁶⁾ τῶν συμμάχων κατ' ἀρχάς ²⁷⁾ αὐτονόμων. 25) ὁ θεὸς ἀνεφύτευσε ²⁸⁾ εἰς τὸν ἀνθρώπον τὴν ψυχὴν ἀρίστην.—26) εἰς ὄλους ²⁹⁾ ὁ βίος εἶναι αἰσχρὸς δὲν τιμῶσι τὴν θεὰν Φῆμην, διότι νομίζουσιν ὅτι ἔχουσιν αὐτὴν ἀθάνατον κατήγορον.—27) δύσκολον ³⁰⁾ εἶναι καὶ εἰς ἀνθρώπος ἀργὸς νὰ τρέφεται, πολὺ δὲ δυσκολώτερον ἀκόμη οἶκος ὄλος.—28) ἡ γῆ μὲ τὴν θέλησίν της ³¹⁾ παρέχει τὴν καθημερινὴν τροφήν.—29) ὁ βασιλεὺς κάμνει χάριν εἰς τοὺς πολίτας (ὄντας) ἀγαθοὺς.—30) ἡ πρόσκλησις ἔχει γείνη εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς.—31) ὁ βασιλεὺς νομίζει ὅτι εἰσθε αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἔχει ³²⁾ ὑμᾶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς χώρας του καὶ ἐντὸς ποταμῶν ἀδιαβάτων.—32) ὁ Νεῖλος σχίζει τὴν Αἴγυπτον εἰς τὸ μέσον.—33) ὁ Εὐφράτης διὰ μέσου τῆς Βαβυλωνος ῥέει.—35) πτηγὸν κάθηται εἰς ³³⁾ τὸ ἄκρον τοῦ δένδρου.—35) ἡ πόλις κεῖται εἰς τὸ ἔσχατον τῆς νῆ-

σου.—36) εἰς³⁴⁾ τὸ μέσον τοῦ Καυκάσου εἶναι βράχος³⁵⁾.—37) ἅμα τῇ δύσει³⁶⁾ τοῦ ἡλίου κατέλαβον τὰς ναῦς.—38) ἐκ τῶν ἀκουσμάτων, ἄλλα μὲν ταχέως μᾶς ἀφίνουσιν³⁷⁾, ἄλλα δὲ ὄλον τὸν χρόνον παραμένουσι.—39) τὰ ἄρματα ἐφέροντο ἄλλα μὲν δι' αὐτῶν τῶν πολεμίων, ἄλλα δὲ διὰ τῶν Ἑλλήνων.—40) εἶναι ἀνάγκη³⁸⁾ ἄλλοι μὲν νὰ εἶναι δυστυχεῖς, ἄλλοι δὲ εὐτυχεῖς.—41) ὁ Κῦρος ἐπειδὴ εὐρίσκετο ἐν ἀπορίᾳ³⁹⁾ προσεκάλει⁴¹⁾ τὸν Κλέαρχον· οὗτος δὲ δὲν ἤθελε νὰ ὑπάγῃ⁴²⁾.—42) ὁ Κῦρος διέταξε⁴³⁾ τοὺς στρατηγούς τῶν Ἑλλήνων νὰ προχωρῶσιν⁴⁴⁾, οὗτοι δὲ ἔκαμον τοῦτο.—43) ἔπρεπε αὐτὸ καὶ αὐτὸ νὰ κάμῃς καὶ αὐτὸ νὰ μὴ κάμῃς.—44) ἐὰν αὐτὸ καὶ αὐτὸ ἔκαμνεν⁴⁴⁾ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐδῶ, δὲν θὰ ἀπέθνησκεν⁴⁶⁾.

Οὐσιαστικὰ μετὰ Γενικῆς.

Θέμα 17 (§ 78-79)

1) ἀνδρῶν ἐπιφανῶν ἐν τῇ πολέμῳ πᾶσα γῆ τάφος.—2) Ἀγνόδωρος δ' ἦν δημότης Μενεστράτου, Κριτίου δὲ κηδεστῆς τοῦ τῶν τριάκοντα.—3) ἡ οἰκία λίθου πεποιημένη ἐστί.—4) ὀρῶσι σωροὺς σίτων, ξύλων, λίθων.—5) ταμεῖον ἀρετῆς ἐστὶ γενναία γυνή.—6) θέλω τύχης σταλαγμὸν ἢ φρενῶν πίθον.—7) γαστήρ ὧν πέπονθεν οὐκ ἔχει χάριν.—8) σίτον οὐχ οἶόν τε πολλοῦ χρόνου ἔχειν πεζῆ ἰόντα.—9) ἐὰν τις ὑβρίσῃ εἰς ἄνδρα τῶν ἐλευθέρων, γραφέσθω ὁ βουλόμενος τῶν Ἀθηναίων.—10) ἐβροῆθαι Ἀρίσταρχος καὶ τῶν ἱππέων νεανίσκοι.—11) οἱ Κυθήριοι Λακεδαιμόνιοι εἰσι τῶν περιοίκων.—12) πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πλουτοῦντες πονηροὶ εἰσι.—13) ἀρετὴ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλῶν.—14) ταῖς ἡμισείαις τῶν νέων Κνίδον ἐφύλασσαν.—15) δίκαιον τιμᾶν τοὺς ἀγαθοὺς τῶν νέων.—16) κινδυνεύει οὐδέτερος ἡμῶν οὐδὲν καλὸν κάγαθὸν εἰδέναι.—17) εἰς τοῦτο θράτους καὶ ἀναιδείας ἀφίεται.—18) εἰς πᾶν μοχθηρίας προελήλυθε τὰ πράγματα.—19) λύπης ἰατρός ἐστὶν ἀνθρώποις λόγος.—20) ὀργὴ φιλοῦντων ὀλίγον ἰσχύει χρόνον.—21) ἀκολάστου στρατεύματος οὐδὲν ὄφελος.—22) Σωκράτης οὐδεπώποτε ὑπέσχετο διδάσκαλος εἶναι τῆς δικαιοσύνης.—23) τοῖς θηρίοις πόθος ἐγγίγνεται τῶν συντρόφων.—24) παρέλαβον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἡγεμονίαν διὰ τὸ Παυσανίου μῖσος τῶν συμμάχων.—25) τὸν θεῶν πόλεμον οὐκ ἂν ἀποφύγοι τις.—26) Ἀκαρνάνων τινὲς φίλιξ Δημοσθένους ἐπε-

κούρησαν.—27) ἡ ῥόδος τῆς βασιλέως ἀρχῆς ἐπιτειχισμᾶ ἐστι.—28) ἀνάπαυσις ἐστι τῶν κακῶν ἀπραξία.

Θέμα 18 (§ 78-79)

1) ἰσχυρίζομεθα ¹⁾ ὅτι ἡ πενία εἶναι ἀδελφὴ τῆς πτωχείας.—2) ὅπως οἰκίας τὰ κάτωθεν πρέπει νὰ εἶναι ἰσχυρότατα, οὕτω καὶ τῶν πράξεων αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ θάσεις ²⁾ ἀρμόζει ³⁾ νὰ εἶναι ἀληθεῖς.—3) εἶναι ἄξιον νὰ θαυμάζῃ τις τὴν εὐσέδειαν τῶν Αἰγυπτίων.—4) ἡ Ἑφεσος ἀπέχει ἀπὸ τὰς Σάρδεϊς τριῶν ἡμερῶν δρόμον ⁴⁾.—5) τριάκοντα ταλάντων περιουσίαν ⁵⁾ ἀπέκτησεν ⁶⁾.—6) εἰς τοὺς νικῶντας ἐν Δελφοῖς ἐδίδεται στέφανος ἐκ δάφνης.—7) ἐνυπῆρχε ⁷⁾ σίτος πολὺς καὶ οἶνος ἐκ φοινίκων.—8) καλλίτερον ⁸⁾ νὰ ἔχη ⁹⁾ τις ἀγέλην φίλων παρὰ βοῶν.—9) πρέπει νὰ διδῇ ¹⁰⁾ τις λόγον διὰ τὰ πεπραγμένα.—10) ἐφάνη καλὸν ¹¹⁾ εἰς τοὺς στρατηγούς νὰ δώσωσι λόγον διὰ τὸν περασμένον ¹²⁾ χρόνον.—11) ἡ σελήνη ὄχι μόνον τῆς νυκτός, ἀλλὰ καὶ τοῦ μηνὸς τὰ μέρη κάμνει εἰς ὑμᾶς φανερά.—12) αἰσχρὸν εἶναι οἱ μὲν ζωγράφοι ¹³⁾ νὰ ἀπεικονίζωσι ¹⁴⁾ τὰ ὄρατα ¹⁵⁾ ἐκ τῶν ζώων, οἱ δὲ παῖδες νὰ μὴ μιμῶνται τοὺς σπουδαίους ἐκ τῶν γονέων.—14) νομίζω ὅτι εἰς οὐδὲν μέρος ¹⁶⁾ τῆς γῆς ὑπάρχει πολιτεία καλή.—14) ὅτε ἐγένετο ¹⁷⁾ μάχη ἐν Τανάγρα τῆς Βοιωτίας ἐνίκων οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ σφαγῆ ¹⁸⁾ ἀμφοτέρων πολλῇ ἐγένετο.—15) ἡ εὐνοια τοῦ θεοῦ εἶναι ἀναγκασιότατη εἰς τὸν ἄνθρωπον.—16) ὁ Κύρος ἐνόμιζεν ὅτι τὸ κυνήγιον ¹⁹⁾ εἶναι ἄσκησις τῶν πολεμικῶν.—17) εὐχου νὰ μὴ λάβῃς πείραν τῶν φίλων σου.—18) περὶ τῶν χρηστῶν ἔχει φροντίδα τινὰ καὶ ὁ θεός.—19) ἀμέλειαι τῶν γονέων εἰς τὸν ἀγαθὸν δὲν ἀρμόζουσιν ²⁰⁾.

Ἐπίθετα μετὰ γενικῆς

Θέμα 19 (§ 81-82)

1) τῶν δυστυχούντων οὐδεὶς εὐτυχῆς φίλος, τῶν δ' εὐτυχούντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς.—2) δόξα κτήματα κτητά, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὦνητή.—3) οὐδεὶς ἐστὶν ἔνοχος δειλίᾳ.—4) χαρᾶς καὶ ἐπαίνων ἦν ἡ πόλις μεστή.—5) τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατῆ ἐστι.—6) ἐπιμελεῖς σμικρῶν εἰσιν οἱ θεοὶ οὐχ ἥττον ἢ τῶν μεγέθει διαφερόντων.—7) Κριτίας οὐδενὸς ἰδιώτης

ήν.—8) ὁ γραμμάτων ἄπειρος βλέπων οὐ βλέπει.—9) αἰδοῦς ὁ δειλὸς ἐλεύθερος.—10) αἱ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν ἀγάλματ' ἄγορᾶς εἰσι.—11) δυστυχῆς ἢ Ἑλλάς τοιούτων ἀνδρῶν ὄρφανή γενομένη.—12) ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος.—13) ἤδη καὶ ἄλλοις πολλαπλασίοις ὑμῶν ἐπολεμήσαμεν.

Θέμα 20 (§ 81-82)

1) στήλη ἔχει στηθῆ πλησίον τοῦ ναοῦ. ἦτις ἔχει 1) γράμματα, ὁ χώρος ἱερὸς τῆς Ἀρτέμιδος. —2) περισσότερον ἔχω φοβηθῆ τὰ ἴδια 2) ἡμῶν σφάλματα 3) παρὰ τὰς σκέψεις 4) τῶν ἐναντίων.—3) οἱ φιλόσοφοι φαίνονται 5) εἰς ἄλλους μὲν μηδενὸς τιμῆν ἔχοντες 6), εἰς ἄλλους δὲ ἄξιοι τοῦ παντός.—4) εὐχομαι νὰ δώσωσιν εἰς ἐμέ οἱ θεοὶ νὰ γείνω εἰς ὑμᾶς αἴτιος ἀγαθοῦ τινος.—5) ὁ Σωκράτης ἐφαινετο εἰς ἐμέ ὅτι εἶναι εὐδαίμων διὰ τὸν χαρακτήρα του 7). —6).— γνωρίζω ὅτι σεῖς ἔχετε γείνη 8) μέτοχοι 9) σοφίας.—7) τὸ ζῆν εἶναι γεμᾶτον 10) ἀπὸ πολλὰς φροντίδας.—8) πρέπει ὅσοι ἐπιθυμοῦσι 11) παιδεῖαν νὰ μὴ εἶναι ἄπειροι κανενὸς πράγματος.—9) ὁ στρατηγὸς πρέπει νὰ εἶναι ἐπιτήδειος 12) εἰς τὸ νὰ παρασκευάζῃ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον (ἀπαιτούμενα).

Παραθετικά

Θέμα 21 (§ 82-93)

1) οὐδὲν ἀνθρώπου θηρίον ἀγριώτερον.—2) οὐκ ἔστιν οὐδὲν μητρὸς ἠϊδίου τέκνοισ.—3) πολλῶν χρημάτων κρείττων ὁ παρὰ τοῦ πλήθους ἔπαινος.—4) οὐκ ἔστι διδάσκαλος οὐδεὶς κρείττων τῆς ἀνάγκης.—5) οὐδὲν ἔστι ἀγαθὸν κρείττον ἀνθρώποις ὑγείας.—6) οἱ Ἕλληνες μᾶλλον τοὺς πολίτας ἢ τοὺς πολεμίους δεδίασι.—7) οἱ Πέρσαι Κύρω μᾶλλον φίλοι ἦσαν ἢ βασιλεῖ.—8) περὶ ὑγείας τοῖς ἰατροῖς μᾶλλον οἱ ἀνθρωποὶ πείθονται ἢ γονεῦσι.—9) οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Σικελίᾳ μείζω ἢ κατὰ δάκρυα ἐπεπόνθησαν.—10) ταῦτα μείζω ἔστιν ἢ κατ' ἐμέ καὶ σὲ ἐξευρεῖν.—11) αἱ δευτέραι φροντίδες σοφώτεραι.—12) ἐν εἰρήνῃ οἱ ἰδιῶται ἀμείνους τὰς γνώμας ἔχουσι.—13) ὡς εἶδον οἱ Ἕλληνες τοὺς ἐγγυὺς ὄντας ἐπήσαν πολὺ ἔτι προθυμότερον ἢ πρόσθεν.—14) Κύρος πάντων πάντα κράτιστος ἐνομίζετο.—15) διὰ τοὺς νόμους μάλιστα μέγιστοί ἐστε.—16) δεῖ ὅτι μάλιστα εὐμαθεῖς εἶναι τοὺς νέους.—17) εἰς

εἶπεν ὡς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα.—18) ἐμοὶ οὐδὲν ἔστι πρεσβύτερον τοῦ ὧς ὅτι βέλτιστον ἐμὲ γενέσθαι.—19) οὐκ ἀφθονία τῶν προθυμουμένων ὡς ἀρίστων ὅτι μάλιστα καὶ ὡς τάχιστα γίγνεσθαι.—20) πορευτέον τοὺς πρώτους σταθμοὺς ἂν δυνώμεθα μακροτάτους.—21) ὁμολογεῖται ὁ ἔρωσ ἐν τοῖς πρεσβυτάτος εἶναι.—22) ὁρῶ τὰ πράγματα οὐχ οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλει ὄντα.

Θέμα 22 (§ 82-93)

νομίζω ὅτι σεῖς εἰσθε καλλίτεροι¹⁾ ἀπὸ πολλοὺς βαρβάρους.—2) ὁ θεὸς ἡμᾶς θέλει νὰ μᾶς καταστήσῃ ἐντιμότερους ἀπὸ ἐκείνους.—3) νομίζω ὅτι οὐδὲν κτῆμα εἶναι καλλίτερον εἰς ἓνα ἄνδρα ἀπὸ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν δικαιοσύνην.—4) λέγω ὅτι εἶναι εὐδαιμονέστεροι οἱ κόσμιοι ἀπὸ τοὺς ἀκολάστους.—5) τὸν σώφρονα βίον εὐχαριστότερον²⁾ ἀπὸ τὸν ἀκόλαστον ἔχομεν θεωρήσῃ.—6) τοῦτον μόνον τὸν νόμον λέγουσιν ὅτι ἔθεσαν⁴⁾ οἱ Λοκροὶ ἐν δικιτήματι ἐτῶν⁵⁾ περισσότερον τῶν διακοσίων.—7) οἱ βάρβαροι οὐδέποτε ἐστρατοπέδευον μακρὰν⁹⁾ τῶν Ἑλλήνων ὀλιγώτερον ἀπὸ ἐξήκοντα στάδια.—8) δὲν εἶναι δίκαιον ἡμεῖς νὰ φαινώμεθα χειρότεροι ἀπὸ τοὺς πατέρας μας.—9) οἱ ἀκοντισταὶ ἠκόντιζον κοντότερα⁷⁾ ἢ ὥστε νὰ φθάνωσι⁸⁾ τοὺς σφενδονήτας.—10) ἔλεγεν ὅτι προσετίττετο εἰς αὐτοὺς νὰ πράττωσι μεγαλύτερα παρὰ ἀνολόγως⁹⁾ τῆς δυνάμεως των.—11) ὁ παῖς εἶναι μᾶλλον ἐπιμελὴς παρὰ εὐφυής.—12) πολλοί, ἐπειδὴ¹⁰⁾ διὰ τὴν ἰσχύν των ἐπιχειροῦσιν¹¹⁾ μεγαλύτερα, περιπίπτουσιν εἰς ὄχι μικρὰ κακά¹²⁾.—13) εἶπέ τις ὅτι τὰ χειρότερα εἶναι εἰς τοὺς ἀνθρώπους περισσότερα ἀπὸ τὰ καλλίτερα, ἐγὼ δὲ ἔχω ἐναντίαν γνώμην πρὸς τούτους, ὅτι¹³⁾ δηλ. τὰ καλὰ εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ κακά.—14) οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι ἔτρεχον πολὺ ταχύτερον ἀπὸ τοὺς ἵππους.—15) ἐπιφανέστατος ἐκ τῶν πολέμων ἔχει γαίνη ὁ Περσικός.—16) νομίζετε ὅτι ἡ φιλία τοῦ βασιλέως (τῶν Περσ.) εἶναι ἀσφαλεστάτη.—17) ὅστις πράττει¹⁴⁾ ὅλα εὐκολώτατα καὶ τάχιστα φαίνεται ὅτι εἶναι ἄξιος ἐπαίνου.—18) θὰ προσπαθήσω¹⁵⁾ νὰ σᾶς διδάξω περὶ ἐκείνων τὰ ὅποια ἔχω πράξει¹⁷⁾ ὅσον δύναμαι¹⁸⁾ σαφέστατα.

Ἐπίθετα μετὰ δοτικῆς

Θέμα 23 (§ 93-96)

1) ὁ ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ μόνῳ φίλος.—2) οὐδεὶς θεὸς ἀνθρώποις δύνουε.—3) οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ἐχθροὶ μᾶλλον ἢ φίλοι.—4) ὕπνοι καὶ κόποι πολέμιοι μαθήματα.—5) νόμιζε γήμας δοῦλος εἶναι τῷ βίῳ.—6) ἀνάρμοστον τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ θεῷ.—7) τὰ κρέα τῶν ἀλισκομένων ὄνων ἦν παρὰ πλείους τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλώτερα δέ.—8) ἀκόλουθος ὁ νῦν λόγος ἐστὶ μοι τῷ πρόσθεν εἰρημένῳ.—9) οὐκ ἔστι τοῖς μὴ δρωσι σύμμαχος τύχη.—10) ἀλλήλοις σύμφωνα δεῖ τὸν νόμον τάττειν.—11) τῇ Ἑλλάδι πενία ἀεὶ σύντροφος.

Θέμα 24 (§ 93-96)

1) οἱ ἄνδρες ἐφονεύθησαν διότι ἦσαν ¹⁾ εὐνοϊκοὶ πρὸς ὑμᾶς.—2) οὐδὲν πρᾶγμα εἶναι δυσμενέστερον εἰς μίαν πόλιν ἀπὸ τὸν τύραννον.—3) ὅσα φαίνονται ὅτι εἶναι κάλλιστα καὶ μάλιστα πρόποντα εἰς γυναῖκας γνωρίζουσι.—4) ὁ θάνατος εἶναι κοινὸς καὶ εἰς τοὺς χειρίστους καὶ εἰς τοὺς ἀρίστους.—5) ὁ Μένων ἐνόμιζεν ὅτι τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀληθὲς εἶναι τὸ ἴδιον ²⁾ μετὰ τὸ ἡλίθιον.—6) ἐὰν εὐεργετῆς ³⁾ τοὺς κακοὺς, θὰ πάθῃς ἕμοια μετὰ ἐκείνους οἷτινες τρέφουσι ⁴⁾ τὰς ξένους ⁵⁾ κύνας.—7) δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν ἴσον οἱ κακοὶ μετὰ τοὺς ἀγαθοὺς.

Σημῆσι 2411/1926
Ἐνεργητικὰ ῥήματα

Θέμα 26 (§ 96-102)

1) καιρὸς ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους.—2) αἱ ὀπίδες πέτονται βραχὺ ὥστερ πέρδικας καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι.—3) οἱ Κορίνθιοι ἄρκαυτες ἐβδομήκοντα ναυσὶν ἔπλεον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμνον.—4) ἡ Θάψος ἐστὶ χερσόνησος προύχουσα εἰς τὸ πέλαγος.—5) πλησίον ἦν ὁ σταθμὸς ἔνθα ἔμελλε καταλύτειν.—6) νομηγία κατὰ σελήνην ὁ ἥλιος ἐκλείπει.—7) κυβερνᾶν κατασταθεῖς ὁ μὴ ἐπιστάμενος αἰσχροῦς ἂν καὶ κακῶς ἀπαλλάξειεν.—8) Κύρος τὸν θώρακα ἐνέδου.—9) ὕβρις κακὸν μέγιστον ἀνθρώποις ἔφυ.—10) κούφως φέρειν χρὴ τὰς παρεστῶτας τύχας.—11) τὸ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται.—

Θέμα 26 (§ 96-102)

1) ὁ Κλέρχος δὲν ἐβάδιζεν¹⁾ ἐναντίον²⁾ τῶν πολεμίων· δι-
 ὅτι ἐγνώριζεν ὅτι οἱ στρατιῶται εἶχον ἀποκάμει³⁾.—2) εἰς αὐτὴν
 τὴν κατὰ ττασιν⁴⁾ εὐρίσκοντο⁵⁾ τὰ πράγματα εἰς ἐκείνους.—3) ὅλοι
 οἱ ἄνθρωποι θέλομεν νὰ εὐτυχωμεν⁶⁾.—4) ἀφοῦ ὑπερβῶμεν⁷⁾ τὰ ὄρη,
 θὰ φθάσωμεν⁸⁾ εἰς κώμας εὐδαιμονίας.—5) ἐφαίνετο⁹⁾ καλὸν εἰς
 τοὺς στρατηγούς νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τοὺς Καρδούχους.—6) εἰς
 ἡμᾶς φαίνεται καλὸν, ἐὰν μᾶς ἀείνη τις¹⁰⁾ νὰ ἀπερχώμεθα εἰς
 τὴν πατρίδα μὲς¹¹⁾, νὰ διερχώμεθα¹²⁾ τὴν χώραν ὅσον τὸ δυνατόν
 ἀβλαβέστατα¹³⁾.—7) εἶχε παγώτῃ¹⁴⁾ κρύσταλλος ὕδατος ὁδῆς.—8)
 τρία εἶναι ἐκεῖνα ἐκ τῶν ὁποίων ἔχει συστήσῃ¹⁵⁾ ἡ πολιτεία, ὁ
 ἄρχων, ὁ δικαστὴς ὁ ἰδιώτης.—9) ἐνῶ ἐκοιμῶντο οἱ στρατιῶται ὁ
 στρατηγὸς ἦτο ἄγρυπνος.—

Μέσα ῥήματα

Θέμα 27 (§ 102-110)

1) ἀντιταξάμενοι τούτοις πολλαπλασίους ἐνικάτε.—2) οἱ Ἑλ-
 ληγες τὸ πάλαι ἐτράποντο πρὸς ληστείαν.—3) οἱ μὲν γυμνασάμε-
 νοι καὶ λουσάμενοι, οἱ δὲ καὶ χρισάμενοι παρήλθον.—4) παρε-
 σκευάζοντο ὡς μαχοῦμενοι.—5) βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ
 κακῶν.—6) γῆ πάντα κομίζει καὶ πάλιν κομίζεται.—7) σὺν τῷ
 νόμῳ δεῖ τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι.—8) οἱ μεταβαλλόμε-
 νοι τὰς ἐργασίας πρὸς οὐδὲν ἀκριβῶς ἔχουσι.—9) πονηρὸν ἄνδρα
 μηδέποτε φίλον ποιοῦ.—10) τὸ λέγειν ὡς δεῖ τοῦ φρονεῖν εὖ ση-
 μεῖον ποιούμεθα.—11) οἱ ἄνθρωποι κακοπραγίαν μᾶλλον ἀπωθοῦν-
 ται ἢ εὐδαιμονίαν διασώζονται.—12) οὐ δεῖ τῆς Ἑλλάδος οὐδὲν
 περὶ πλείονος ποιήσασθαι.—13) τοὺς ἀγράφους νόμους οὐχ οἱ ἄν-
 θρωποι ἔθεντο, ἀλλὰ οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις ἔθεσαν.—14) Σόλων
 τοῖς Ἀθηναίοις νόμους ἐτίθει.—15) ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις πρώ-
 τη καὶ νόμους ἔθεσε καὶ πολιτείαν κατεστήτατο.—16) Πέλοψ
 πολλὰς θυγατέρας ἀπέδοτο τοῖς ἀρίστοις.—17) οὐ ῥάδιον ἐν χρό-
 νῳ ὀλίγῳ μεγάλας διαβολὰς ἀπολύεσθαι.—18) Θεμιστοκλῆς τὸν
 υἱὸν ἱπέεα ἐδιδάξατο καὶ ἄλλα πολλὰ αὐτὸν ἐπαιδεύτατο.—19)
 οὐ διαλυόμεθα τοὺς πολέμους, ἀλλ' ἀναβλαβόμεθα.—20) οὐ προσί-
 εμαι δανεῖσθαι εἰδὼς ὅτι ἀναλώτας, ὃ ἂν λάβω, οὐχ ἔξω ἀπο-
 δοῦναι.—21) οἱ Ἀμφικτύονες ἐψηφίσαντο, Σόλωνος εἰπόντος, ἐπι-

στρατεύειν ἐπὶ τοὺς ἐναγεῖς Κιρραίους.—22) ἀράμενος τοῖν χεροῖν πέτρον μέγαν ὁ Ἀμομφάρετος καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Πικυκνίου ταύτην ἔρη ψῆφον αὐτὸς τίθεσθαι.—23) οἱ Πλαταιεῖς τὰς προσβολὰς τῶν Θηβαίων, ἣ προπίπτοιεν, ἀπεωθοῦντο.)

Θέμα 28 (§ 102—110)

1) πρέπει (1) νὰ γυμνάζηται τις καὶ νὰ λούηται.—2) δύσκολον εἶναι νὰ λαμβάνη τις τὰ πράγματα τῶν φυλαττομένων.—3) ἐτοιμάζου (πρὸς ἀναχώρησιν) ²⁾, ὡ Κῦρε, διότι πλέον θὰ ἀπέλθῃς ³⁾ πρὸς τοὺς θεοὺς.—4) διέταχτε ⁴⁾ πάντας νὰ στεφανώνωνται πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς ⁵⁾.—5) πρέπει οἱ νέοι νὰ ἐπιθυμῶσι ⁶⁾ τὰ ἀγαθὰ καὶ νὰ ἀπέχωσιν ⁷⁾ ἀπὸ τὰ κακὰ ἔργα. — 6) οἱ νεανίσκοι εἶχον κοσμηθῆ με στεφάνους.—7) τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς πολεμίας πρέπει νὰ ποριζώμεθα.—8) οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Μιλιτιάδην εἰς τὸ θάραχρον ἐψήφισαν ⁸⁾ νὰ βίψωσι ⁹⁾.—9) οἱ ἄνθρωποι μεταβάλλουσι ¹⁰⁾ τὰ φορέματά των.—10) νὰ προτιμᾶς ¹²⁾ νὰ ἀποθάνης μᾶλλον γενναίως ¹³⁾ παρὰ νὰ ζῆς αἰσχροῦς.—11) αἱ πόλεις, ἐνῶ πολλάκις ἀνέλαβον ¹⁴⁾ πόλεμον, πάλιν κάμνουσι εἰρήνην.—12) πολέμου ἀρχὴν δὲν θὰ κάμωμεν ¹⁵⁾, ὑμᾶς δέ, εἰάν ἀρχίσσητε ¹⁶⁾, θὰ ἀποκρούσωμεν ¹⁷⁾.—13) ὁ ἄνθρωπος οἰκῆσεις καὶ ὑποδέσεις ἐφεῦρε ¹⁸⁾. — 14) τὴν εὐνοίαν τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀποδεικνύετε ¹⁹⁾ διὰ τῶν ἔργων μᾶλλον παρὰ διὰ τῶν λόγων.—15) ὁ Σιγανὸς ἤδη εἶχε δραπετεύη ²⁰⁾ μισθώσας πλοῖον.—16) νόμος αἰσχροῦς, ἂν εἶναι ἐν ἰσχύϊ ²¹⁾, εἶναι ὄνειδος τῆς πόλεως, ἣτις τὸν ἔθεσε.—17) ὁ Ἀλέξανδρος κυριεύσας ²²⁾ τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων ἐπώλησεν ²³⁾ ὅλους τοὺς ἐλευθέρους.—18) οἱ φρόνιμοι γονεῖς διδάσκουσι τὰ τέκνα των.—19) ὁ Δαρεῖος ὠκοδόμησε διὰ τὸν ἑαυτὸν τοῦ μνημεῖον πλίνθινον.—20) εἰάν ἀποκρούσωμεν ²⁴⁾ τοὺς ἐχθροὺς θὰ ἔχωμεν τὴν πόλιν ἐλευθέραν.—21) οὐδεὶς ἤθελε νὰ δοθῆ τὸς Ἀθηναίους οἵτινες ἐνήργουν διὰ πρέσβειων ²⁵⁾ εἰς ὅλα τὰ μέρη²⁶⁾.—22) διὰ τούτων τῶν δοράτων πρόσσεπάθουν²⁷⁾ νὰ ὑπεραπείζωσιν ἑαυτούς.

Παθητικὰ ῥήματα.

Θέμα 29 (§ 110—115)

(1) Λακεδαιμόνιοι ἄρχεσθαι μὲν ἤδεσαν, ἄρχειν δὲ οὐκ ἠπίσταντο.—2) νῦν ἀπέρχομαι πρὸς Λακεδαιμονίους μὲν ὑφ' ὑμῶν διαβεβλημένος, Σεύθη δὲ ὑπὲρ ὑμῶν ἀπηχθημένος.—3) αἱ Ἀθη-

ναίων νῆες τοῖς Κερκυραίοις οὐχ ἐμῶντο.—4) πατὴρ ζῶντος οἱ υἱεῖς βέλτιον θρέφονται καὶ παιδεύονται.—5) ἀγαθὰ πάτχει ὁ δίκην διδούς.—6) εὐπάτχοντες εὖ, ἀλλὰ δρῶντες κτώμεθα τοὺς φίλους.—7) ἡ Τροία ἐάλω ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—8) Δέξιππος ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου τοῦ Λάκωνος.—9) εἰ ἤθελον ἀληθῆ λέγειν, οὐκ ἂν κακῶς ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἤκουον.—10) οἴκτου ἄξιοι τυγχάνειν οἱ ἀπρεπές τι πάτχοντες τῶν ἀνθρώπων.—11) Παυσανίας ἦν ἐν μεγάλῳ ἀξιῶματι ὑπὸ Λακεδαιμονίων.—12) ἔχων ἔπαινον πρὸς ὑμῶν ἐπορευόμην, ἔχων δὲ δι' ὑμᾶς καὶ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εὐκλειαν, ἐπιστευόμην δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίων.—13) Κύρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας ἐπολιόρκει Μίλητον καὶ ἐπειράτο κατὰγειν τοὺς ἐκπεπωκότας.

Θέμα 30 (§ 110—115)

1) λέγουσιν ὅτι οἱ Κένταυροι ἀνετράφησαν ¹⁾ ἐν τῷ Πηλῷ ὑπὸ τῶν Νυμφῶν.—2) λέγουσιν ὅτι ὁ Θητεὺς ἔκαμεν ἀγῶνα ἐν Δήλῳ καὶ ὅτι εἰς τοὺς νικῶντας τότε πρώτην φοράν ²⁾ ὑπ' ἐκείνου ἐδόθη φοῖνιξ.—3) ὁ Περικλῆς ἐξελέχθη ³⁾ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός.—4) τὰ θηρία διὰ τῆς τέχνης συλλαμβάνονται ⁴⁾ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.—5) πολλάκις ἔχει συμβῆ ὥστε οἱ ἔχοντες μεγαλύτεραν δύναμιν νὰ νικηθῶσιν ⁵⁾ ὑπὸ τῶν ἀθθενεστέρων καὶ οἱ πολιορκοῦντες νὰ διαφθαρῶσιν ὑπὸ τῶν κατακλεισμένων.—6) πολλὰ κακὰ ἔχουσιπραχθῆ ὑπὸ τῶν πολεμίων.—7) πολλοὶ ὁμολογοῦν ὅτι πολὺ εἶχον εὐεργετηθῆ ⁶⁾ ὑπὸ τοῦ Ἀγησιλάου.—8) παρακαλῶ ⁷⁾ τοὺς δικαστὰς νὰ εἶναι κοινοὶ καὶ εἰς τὸν κατήγορον ⁸⁾ καὶ εἰς τὸν κατηγορούμενον ⁹⁾.—9) οἱ Ἀθηναῖοι ἐνέμιζον ὅτι εἶναι φοβερώτερον ⁹⁾ νὰ κακολογῶνται ¹¹⁾ ὑπὸ τῶν πολιτῶν παρά νὰ ἀποθάνωσι καλῶς ὑπὲρ τῆς πόλεως.—10) οἱ τύραννοι ἐξεδιώχθησαν ¹²⁾ ὑπὸ τῶν Ἀλκμεωνιδῶν.—11) μέγα φαίνεται ὅτι εἶναι νὰ ἐπαινῆται τις ¹³⁾ ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων.—12) ὁ Κλέαρχος ἐλέγετο ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ἄρχηται ὑπὸ πολλῶν.—13) στρατιῶται πολλοὶ ἐχάθησαν ¹⁴⁾ ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ τῆς χιόνος.—14) οἱ Τραπεζούντιοι τοὺς Ἑλληνας προθύμως ὠδήγουν ¹⁵⁾ εἰς τοὺς Δρίλας, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐκακοποιοῦντο ¹⁶⁾.—15) οἱ Ἀθηναῖοι εἰσβαλόντες εἰς τὴν Θυρεᾶτιν, ἣτις ἦτο γειτονικὴ ¹⁷⁾, ἔλαβον πολλὰ λάφυρα ¹⁸⁾ τῶν Λακεδαιμονίων, τὰ ὁποῖα ἐπωλήθησαν ¹⁹⁾ ἀντὶ ταλάντων ²⁰⁾ ὄχι ὀλιγώτερον τῶν εἴκοσι πέντε.

Ῥήματα μετὰ Γενικῆς

Θ έ μ α 31 (§ 120—121)

1) αἰδῶς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει.—2) τὸ ἀνθρώπινον γένος μετείληφεν ἀθανασίας.—3) ὁ μὴδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.—4) ὁ ταῦτ' ἔχων πλουτεῖ πολλῶν φίλων.—5) οἱ φόγου ἀκροντιστεῖν ἐπιζόμενοι οὐκ αἰσχύνονται αἰσχρόν τι ποιεῖν.—6) ἡ τοῦ θεοῦ φρόνησις ἅμα πάντων ἐπιμέλεται.—7) ἄνθρωπος ὢν μέμνητο τῆς κοινῆς τύχης.—8) Κῦρος ἰδὼν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν ἐπιλαθόμενος πάντων ὢν ἤκουσεν, ἐδίωκεν.—9) αἰσχρῶν κερδῶν μὴ ἐφίετο.—10) τοῦ ζῆν οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἐρᾷ.—11) γυνὴ ἀνδρὸς ἀμαρτάνουσα ἀμαρτάνει βίου.—12) νέος ὢν ἀκούει τῶν γεραιτέρων θέλει.—13) ἦθους δικαίου φαῦλος οὐ ψυχεῖ λόγος.—14) πονηρὰ φύσις μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαθόμενη δημοσίας ἀπεργάζεται συμφοράς.—15) ὡς ὠσφροντο τῶν καμήλων οἱ ἵπποι καὶ εἶδον αὐτάς, ὀπίσω ἀνέστρεφον.—16) πάντη πάντα τοῖς θεοῖς ὑποχα καὶ πανταχῇ πάντων οἱ θεοὶ κρατοῦσι.—17) γλώττης μάλιστα πανταχοῦ πειρῶ κρατεῖν.—18) σωφροσύνη πατρῶν τῶν ἐπιστηθῶν διαφέρει.—19) πᾶσι ἐπιστήμη χωριζομένη ἀρετῆς πανουργία φαίνεται.—20) ἀνὴρ φιλότιμος ἐθέλει αἰσχρῶν κερδῶν ἀπέχεσθαι.—21) οὐδεὶς ποτ' ἐκ τοῦ κατηγορήσει.—22) πολίτου ἀγαθοῦ νομίζω προκινδυνεύειν ἐθέλειν τοῦ πλήθους.—23) οὐδενὸς ἥδιον ἀκούω ἢ λόγου διεξιόντος ἀνδρῶν ἀρετάς.—24) ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις οὐχ οὕτω τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν ὡς τῆς τελευτῆς αἵσθησιν λαμβάνομεν.—25) νόμων ἔχεσθαι πάντα δεῖ τὸν σῶφρονα.—26) πεινώσι τοῦ ἐπαίνου οὐχ ἥττον ἔναι τῶν φύσεων ἢ ἄλλαι τῶν σίτων καὶ ποτῶν.—27) ἀνδρὶ ἥττονι τῶν διὰ σώματος ἡδονῶν πάμπαν οὐδεμιᾶς προσήκει ἀρετῆς.—28) οὐδὲν ἀνισώτερον τοῦ τῶν ἴσων τὸν τε κακὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν ἀξιοῦσθαι.—29) ἡ ἀρετὴ περιγίγνεται τοῦ πλήθους.—30) Κλέαρχον παρεκάλεσε σύμβουλον δε καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτιμηθῆναι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων.—31) ἐνταῦθα διέτχον ἀλλήλων βασιλεὺς τε καὶ οἱ Ἑλλήνες ὡς τριάκοντα στάδια.

Θ έ μ α 32ον (§ 120—121)

1) νόμον ¹⁾ θέτον τὸν μὴ δυνάμενον νὰ μετέχη αἰδοῦς καὶ δίκης νὰ φονεύωσιν ²⁾ ὡς νόσον τῆς πόλεως.—2) εἰς τὸν πόλεμον ³⁾

α) καὶ εἰς τὴν μάχην β) λέγουσιν ὅτι πρέπει τοιοῦτοτρόπως νὰ λαμβάνη γ) τις μέρος.—3) αἱ φύσεις, αἵτινες φαίνονται δ) ἄρισται, πρὸ πάντων ε) ἔχουσιν ἀνάγκην ζ) παιδείας.—4) ὁ λόφος ἐγέμιεν η) ἀπὸ ἱππεῖς ὥστε νὰ μὴ γιγνώσκωσι τὸ ποιούμενον.—5) εἰς τοὺς σπουδαίους δὲν εἶναι δυνατὸν θ) νὰ ἀμελῶσι τὴν ἀρετὴν ι).—6) ἐνθυμοῦ κ) τοὺς ἀπόντας φίλους λ) πρὸς τοὺς παρόντας, ἵνα φαίνηται ὅτι μηδὲ τούτους μ) ἀπόντας παραμελεῖς ν).—7) ἐνθυμοῦ ξ) ὅτι ἄρχεις ἀνθρώπων.—8) ἀκούσας τὴν κατηγορίαν ο) τοῦ Δημοσθένους ἐφοβήθηεν π).—9) μὴ λησμόνει ρ) τὰς εἰεργεσίας σ).—10) εἰς ὅτους πρὸς πολὺ τ) ἀρκοῦσι τὰ παρόντα, ἐλάχιστα υ) τὰ ξένα φ) ἐπιθυμοῦσιν ζ).—11) πρὸ πολλοῦ η) ἐπιθυμῶ τὰ μαθήματα θ).—12) δὲν ἐπεθύμει τὰ ξένα ι), ἀλλ' ἔδιδεν ἐκ τῶν ἰδικῶν του κ).—13) ἐπειδὴ ἔτυχε σώματος θνητοῦ ψυχῆς δὲ ἀθανάτου, προσπάθει λ) νὰ ἀφήσῃς μ) ἀθάνατον μνήμην τῆς ψυχῆς.—14) μοῦ φαίνεται ν) ὅτι ἀκούω φωνήν.—15) ἐν ᾧ δὲν ἠκούετε ξ) τὸν ἄδοντα η), ὠρκίζεσθε θ) ὅτι ἄδει ἄριστα.—16) προσπαθεῖτε ι) μὲ τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν κ) νὰ κάμνητε ἀρχὴν λ) παντὸς ἔργου.—17) ὁ Κῦρος διέταξε μ) τὸν Κλέαρχον νὰ εἶναι ἡγεμῶν ν) τοῦ δεξιοῦ κέρατος, τὸν δὲ Μένωνα τοῦ ἀριστεροῦ ο).—18) ἄρχων ἀγαθὸς οὐδόλως π) διαφέρει ἀπὸ πατέρα ἀγαθόν ρ).—19) ὁ Δημοσθένης λέγει ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι πάντοτε μένουσιν ὀπίσω σ) ἀπὸ τὰς περιστάσεις τ).—20) ἐπιθυμῶ, ἀφοῦ παύσω υ) ἀπὸ τούτους τοὺς κόπους φ) νὰ πλέω εἰς τὸ ἐξῆς ζ).—21) λέγεται ὅτι ὁ Κῦρος ἐγεννήθη η) ἀπὸ πατέρα τὸν Καμβύτην τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν. Ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος ἦτο ἀπὸ τὸ γένος θ) τῶν Περτειδῶν. Ὁμολογεῖται δὲ ὅτι ἐγεννήθη ι) ἀπὸ μητέρας κ) τὴν Μανδάνην.—22) κείνται λ) πρὸ τῆς Ἀττικῆς ὄρη μεγάλα.—23) πρέπει μ) νὰ μὴ περιφρονῆς ν) τὸ πλῆθος.—24) ἡ παρούσα περίστασις ο) ἔχει ἀνάγκην π) πολλῆς ἐπιμελείας καὶ σκέψεως ρ).—25) ὁ τρώγων σ) εὐχαριστότατα τ) οὐδενὸς προσφαινοῦ υ) ἔχει ἀνάγκην φ), ὁ δὲ εὐχαριστότατα πίνων ἐλάχιστα ζ) τὸ μὴ παρὸν ποτὸν ἐπιθυμεῖ.—26) εἰς τοὺς σπουδαίους δὲν εἶναι δυνατὸν η) νὰ ἀμελῶσι τὴν ἀρετὴν θ).—27) πρέπει ι) οἱ πικίδες ὅπως κ) τὴν περιουσίαν λ) τοιοῦτοτρόπως μ) καὶ τὴν φιλίαν τὴν πατρικὴν νὰ κληρονομῶσι ν).—28) Δὲν πρέπει νὰ νομίζῃς ὅτι πολὺ διαφέρει ο) ἀνθρώπος ἀπὸ ἀνθρώπον π).—29) τὴν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ρ) διάνοιαν θὰ εὕρωμεν ὅτι εἶναι ἡγε-

μῶν ⁵³) ἔλων.—30) κατηγορήσαντινες τὸν Ξενοφῶντα λέγοντες
⁵⁴) ὅτι ἐκτυποῦντο ⁵⁵) ὑπ' αὐτοῦ.

Ῥήματα μετὰ δοτικῆς

Θέμα 33 (§ 121-122)

1) πᾶς τῷ ἀδικουμένῳ βοηθεῖτω.—2) ἡ δικαιοσύνη λυσιτελεῖ
τῷ ἔχοντι.—3) οἱ κακοὶ οὔτε λόγοις οὔτε νόμοις ἀγαθοῖς πείθον-
ται.—4) τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώ-
πῳ ὅτι κακὸν καὶ αἰσχρὸν οἶδα.—5) ἐπεθύμει Κύρος κατασκευά-
σασθαι καὶ αὐτὸς ὡς βασιλεὺς ἡγεῖτο πρέπειν.—6) τὸ τῆς πόλεως
ἔλης ἡθὸς ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσι.—7) λοιπαὶ ἡδοναὶς ἅμα κε-
ράννυνται.—8) ἐπίστανται οἱ κρεῖττονες τοῖς ἥττοσι ὡς δού-
λοις χρήσθαι.—9) θεὸς τοῖς ἄρχουσι οὐ παρίσταται.—10) μαχεῖ-
σθαι ἐνόμιζε βασιλεὺς ἀπαρχτευαττοτέρῳ.—11) Κύρος ἀπέκτει-
νεν ἄνδρα Πέρτην καὶ ἕτερόν τινα τῶν ὑπάρχων αἰτιασάμενος ὡς
ἐπιβουλεύει αὐτῷ.—12) οὗτοι οἱ λόγοι εἰσὶν ἀνδρῶν ἡλιθίων
κἄμολοι φθονούντων, ὅτι ἐγὼ ὑφ' ὑμῶν τιμῶμαι.—13) φύσει πᾶσιν
ἀνθρώποις ὑπάρχει τοῖς ἐπικνουσιν αὐτοῦς ἄχθεσθαι.—14) θεῷ
μάχεσθαι δεινὸν ἐστὶ καὶ τύχη.—15) τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν
ἀνθρώποις πρέπει.—16) νῦν ἐπεγένετο τῷ ἔργῳ.—17) τῇ βίᾳ
πρότεινεν ἔχθραι καὶ κίνδυνου.—18) πολλοὶ ἀτυχοῦσι μὲν τοῖς φι-
λοις συνάχθονται, καλῶς δὲ πράττουσι φθονοῦσι.—19) κακοῖς
ὀμιλῶν καὐτὸς ἐκθίγει κακός.

Θέμα 34 (§ 121-128)

1) εὐδόλως ¹) ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ τώρα τρίτην φοράν ²) ἔχει
γείνη φανερός ὅτι μὲ ἐπιβουλεύεται ³).—2) πάντοτε ⁴) ἐδοθήθουν ὁ
εἰς τὸν ἄλλον ⁵) καὶ ἰσχυρῶς ἐαρόντιζον ὁ εἰς περὶ τοῦ ἄλλου ⁶).
3) αἰσχρὸν (εἶναι) νὰ ἄρχῃ (τις) τῶν δούλων, νὰ δουλεύῃ δὲ εἰς
τὰς ἡδονὰς ⁷).—4) ὁ τρόπος οὗτος δὲν ἀρμόζει ⁸) εἰς μαθητήν.—
5) ὁ κόσμος ὁμοιάζει ⁹) μὲ θέατρον ¹⁰).—6) Δὲν δύναται νὰ μετα-
χειρισθῆς ¹⁰) ἐμὲ ⁷) (ὡς) φίλον καὶ κόλακα.—7) πορευόμενοι
συναντῶσι ¹¹) λόφον ὑπεράνω ¹²) τῆς ὁδοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε κατα-
λησθῆ ὑπὸ τῶν πολεμίων.—8) πάντες θέλουσι νὰ συμμαχῶσι μὲ
τοὺς ἀγαθοὺς.—9) ὁ Κλέαρχος ἐπολέμει ¹³) πρὸς τοὺς Θρᾶκας,
οἵτινες κατῴκουν ¹⁴) πέραν ¹⁵) τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ ὠφέλει τοὺς

Ἑλληνας.—10) μὲ πικρὸν¹⁷⁾ γλυκὸ ἔχει ἀναμειχθῆ¹⁸⁾.—11) ἀνάγκη (εἶναι) εἰς τοὺς παῖδας¹⁷⁾ νὰ πεῖθωνται εἰς τὸν λόγον¹⁷⁾ τοῦ πατρὸς.—12) πρέπει¹⁷⁾ πάντες νὰ βοηθῶσι¹⁸⁾ τὴν πόλιν.—13) βοηθοῦντες τοὺς ἀδικοῦντας θὰ κάμωσιν ἄλλους νὰ ἐπιθυμῶσι¹⁹⁾ τὰ αὐτὰ ἔργα.—14) κατὰ τῶν πραγμάτων¹⁷⁾ δὲν (εἶναι) ἀνάγκη²⁰⁾ νὰ θυμῶνῃ²¹⁾ τις.—15) ἐφαίνετο²²⁾ ὅτι σαφῶς ὑπεχώρητεν ὁ ποταμὸς εἰς τὸν Κύρον¹⁷⁾ ὡς μέλλοντα²³⁾ νὰ βετιλεύτῃ.—16) δὲν (εἶναι) ὄλα λευκά, εἰς ὅτα²¹⁾ δὲν ἔχουσιν ἀναμειχθῆ¹⁸⁾ μέλανα.—17) οἱ σοφισταὶ δὲν ἤθελον νὰ διαλέγωνται πρὸς τοὺς μὴ ἔχοντας¹⁷⁾ νὰ δίδωσι χρήματα.—18) οἱ Ἑλωτες πολλαῖς ἐπετέθησαν²⁴⁾ κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων.—19) πρέπει οἱ ὀρθῶς μεταχειριζόμενοι²⁵⁾ τὸν πόλεμον, νὰ μὴ ἀκολουθῶσι τὰ πράγματα, ἀλλ' αὐτοὶ²¹⁾ νὰ εἶναι ἔμπροσθεν τῶν πραγμάτων.—20) σοὺ ὑποχώρει²⁶⁾ εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ μὴ μάχου πρὸς τοὺς θεούς.

Δοτικὴ προσωπικὴ

Θέμα 35 (§ 122-124

1) ἡμῖν μὲν οὐκ εἰσὶν ἱππεῖς, τοῖς δὲ πολεμίοις πολλοὶ πά-
ρεισθι.—2) πόλει εὐτυχοῦντες οἱ κακοὶ νόσοι.—3) φίλος συμπο-
νῶν φίλῳ ἑαυτῷ ποιεῖ.—4) ἄλλῳ δ' τοιοῦτος πλουτεῖ οὐχ ἑαυτῷ.—
5) ὡς καλὸς μοι ὁ πάππος.—6) ἡ μήτηρ σε ἐὰ ποιεῖν ὅτι ἀν-
βούλη, ἵνα αὐτῇ μυχάριος ᾖ.—7) ἀμυυτότεροι ἡμῖν ἔσονται οἱ
νέοι.—8) ἡ γῆ τῷ ἀνθρώπῳ χρήματα.—9) καὶ πρότεστιν ἡ
ὕδρις καὶ ἡ τῶν πραγμάτων αἰτχύνῃ, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημία
τοῖς γε σώφροσι.—10) ἔλεγον ὅτι ἡ ὁδὸς διαδάντι τὸν ποταμὸν
ρὸς ἐσπέρην φέρει.—11) τὸ νόστημα πολλὰ περὶ κλιπὸντι ἀτοπίας
τοιοῦτον ἦν.—12) τοῖς Ἀθηναίοις τότε τὴν παραθλαστίαν
δηροῦσι οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ πολλὰ ἡτύχαζον.—13) ἀποστᾶτιν
αὐτοῖς Βρασιδᾶς διέπλευσεν εἰς τὴν Σικιώνην.—14) εἶπον οὐκ ἀν-
σφίσι βουλομένοις διὰ τῆς γῆς σφῶν τὸν στρατὸν πορεύεσθαι.

Θέμα 36 (§ 122—124)

1) εἰς ἄλλους¹⁾ μὲν χρήματα εἶναι πολλὰ, εἰς ἡμᾶς δὲ σύμ-
μαχοι ἀγαθοί.—2) πόθεν αἱ διαβολαὶ κατὰ σοῦ ἔχουσι γεινή²⁾.—3)
ταῦτα τὰ ἐπιτήδεια εἶχον συναθροισθῆ³⁾ χάριν τοῦ στρατπεύον-
τος τῆς χώρας.—4) ἡ γυνὴ λυπεῖται⁴⁾ διότι⁵⁾ ὁ ἀνὴρ δὲν τῆς¹⁾
εἶναι ἐκ τῶν ἀρχόντων⁶⁾.—5) νομίζω ὅτι ἐκείνους τοὺς ἀγαθοὺς

κατὰ τὰ πεζικὰ¹⁾ εὐκόλως θὰ σοῦ νικήσω.— 6) θεὸς μέγιστος διὰ τοὺς φρονοῦντας¹⁾ οἱ γονεῖς.— 7) τὰ χρήματα διὰ τοὺς ἀνθρώπους¹⁾ (εἶναι) τιμιώτατα.— 8) εἰς ἐμὲ φαίνεται⁹⁾ ὅτι ὁ Σοκράτης εἶναι ἄξιος τιμῆς μᾶλλον διὰ τὴν πόλιν¹⁾ ἢ θανάτου.— 9) ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔχουσιν εὐρεθῆ⁹⁾ ὑπὸ τῶν ἄλλων¹⁾ δυσκόλως¹⁰⁾ θὰ συμβῆ¹¹⁾ εἰς σὲ εὐκόλως¹²⁾ νὰ μανθάνῃς.— 10) ἡ Θράκη αὕτη εἶναι εἰς τὰ δεξιὰ¹³⁾ ἐάν τις εἰσπλήῃ¹⁴⁾ τὸν Πόντον.— 11) θαυμάζω, ἐάν δὲν ἔχω ἔλθῃ¹⁵⁾ μὲ εὐχαρίστησίν σας¹⁶⁾.— 12) ἕκαστος ὄχι διὰ τὸν πατέρα¹⁾ καὶ τὴν μητέρα μόνον ἔχει γεννηθῆ¹⁷⁾ ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πατρίδα.— 13) τὰ ἀγαθὰ διὰ τοὺς ἀγαθοὺς¹⁾ εἶναι ἀγαθὰ, διὰ δὲ τοὺς κακοὺς¹⁾ κακά.

Ῥήματα μετὰ αἰτιατικῆς.

Θέμα 37 (§ 124—129)

1 τίμα τοὺς γονεῖς, φίλει τοὺς φίλους, πείθου τοῖς ἄρχουσι.
 2) ἀφείς τὰ φανερά μὴ δίδωκε τᾶψανῆ. — 3) φεῦγε ἡδονὴν φέρονταν ὑπερὸν βλάβην.— 4) οἱ τύρκνοι ἰκανώτατοι εἶσι κακῶσαι μὲν ἐχθροῦς, ὀνήται δὲ τοὺς φίλους.— 5) μᾶλλον εὐλαβοῦ φόγον ἢ κίνδυνον.— 6) τὰς ἡδονὰς θήρσει τὰς μετὰ δόξης.— 7) Τιμασίαν προελκυνέτω καὶ σκοπεῖτω τὰ ἔμπροσθεν, ὡς μηδὲν ἡμᾶς ἀλάη.— 8) κακὸν βίον οἱ τῶν πλουτίων παῖδες τὰ πολλὰ ζῶσι.— 9) οἱ Θράκες ἐπεὶ εὐτύχησιν τοῦτο τὸ εὐτύχημα, συνεβόων ἀλλήλοις.— 10) ἡ πόλις βραχέει ἡσθεῖται μεγάλη ζημιώσεται.— 11) πλοῦν ὄρωτιν οἱ μαθόντες γράμματα.— 12) δόλιχον Κρήτες εἰλείους ἢ ἐξήκοντα ἔθεον.— 13) πολλὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἡξενια εἰς ἐπιγιγον εὐκλεῶς.— 14) τὸ τολμᾶν πολλὰ πόλλ ἀμαρτάνειν εἶσι.— 15) μύρω ὁ ἀλειψάμενος καὶ δοῦλος καὶ ἐλεύθερος εὐθύς ἴσως ὁμοιον ὄξει.— 16) Σοκράτης τὰ μέγιστα πάντας τοὺς βουλομένους ὠφέλει.— 17) ὁ Φωκικὸς πόλεμος δεκαετῆς γενόμενος εἰς μνηστὸν παιδείαν τοὺς Θηβαίους ἐπαίδευσε.— 18) πολὺ μείω φρακίνοντι οἱ τύρκνοι τῶν μετρίως διαγόντων ἰδιωτῶν, πολὺ ἐπλεῖω καὶ μείζω λυποῦνται.— 19) πολλοὶ ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν πολιορκούμενοι πολιορκίαν οὐδὲν ἐλάττω τῆς ὑπὸ τῶν πολεμίων διετέλεσαν.

Θέμα 38 (§ 124-129).

1) ὁ Τισσαφέρνης οὐδὲ τὸν Δία τὸν ξένον ἐσεβάσθη¹⁾, ἀλλὰ ἐξαπατήσας τὸν Κλέαρχον ἔχει καταστρέψει²⁾.—2) γνωρίζω³⁾ καὶ νὰ εὐεργετῶ⁴⁾ τὸν εὐεργετοῦντα⁴⁾ καὶ νὰ ἐπαινῶ⁵⁾ τὸν ἐπαινοῦντα⁵⁾.—3) εὐκολώτερον⁶⁾ εἶναι νὰ κακοποιῇ⁷⁾ (τις) ἀνθρώπους ἢ νὰ εὐεργετῇ⁴⁾.—4) ἐπειδὴ⁸⁾ βλέπομεν⁹⁾ τὸν Κύριον νὰ εἶναι¹⁰⁾ ἐν κινδύνῳ ἐντράπημεν¹¹⁾ καὶ θεοῦς καὶ ἀνθρώπους νὰ προσδώσωμεν ἐκείνῳ.—5) ἐν ᾧ εἶσαι¹²⁾ ἄνθρωπος, ἔχεις τὴν ἀξιωσιν¹³⁾ νὰ ζῆς¹⁴⁾ ζῶν ἑαυτοῦ.—6) δὲν (εἶναι) ἀξιὸν ἀνδρὸς νὰ ἔχη ὀνομασθῆ¹⁵⁾ δειλὸς¹⁶⁾ καὶ νὰ ἀσθενῇ¹⁷⁾ ἀπὸ αἰσχροῦ νόσου.—7) ἐνθυμεῖσθε¹⁸⁾ ὅσας μάχας μὲ τὴν βοήθειαν¹⁹⁾ τοῦ θεοῦ ἔχετε νικήσει καὶ ὅποια²⁰⁾ πάτχουσι οἱ φεύγοντες τοὺς ἐχθρούς²¹⁾.—8) ὁ Σωκράτης μικρὰς θυσίας προσφέρων²²⁾ (θυσιάζων) οὐδόλως²³⁾ ἐνόμιζεν ὅτι ἤλαττοῦτο²⁴⁾ ἀπὸ²⁵⁾ τοὺς προσφέροντας²⁶⁾ μεγάλας θυσίας.—9) ὁ Τίμαρχος ὅτε ἐγένετο²⁷⁾ λογιστὴς βλάβης εἰς τὴν πόλιν ἔκκαμε²⁸⁾ λαμβάνων δῶρα παρ' ἐκείνων²⁷⁾ οἱ ὅποιοι ἀδίκως ἤρξαν.—10) πολλοὶ διὰ τὴν καχεξίαν τῶν σωμάτων συλληφθέντες²⁹⁾ δουλεύουσι κατὰ τὸν λοιπὸν βίον³⁰⁾ τὴν σκληροτάτην δουλείαν.—11) ὁ Μένων ἤθελε³¹⁾ νὰ εἶναι φίλος εἰς τοὺς ἔχοντας³²⁾ μεγίστην δύναμιν.—12) ὁ Σωκράτης ἰδιαιτέρως³³⁾ ἕκαστον προσεπάθει³⁴⁾ νὰ εὐεργετῇ τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν ἐπιχειρῶν νὰ πείθῃ αὐτὸν νὰ φροντίξῃ³⁵⁾ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ πῶς³⁶⁾ νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν³⁷⁾ κάλλιστος.

Ῥήματα μετὰ δύο πτώσεων

Θέμα 39

α') μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς (§ 129).

1) σὺ δὲ μοι δοκεῖς τὴναντί τῆς φιλοσοφίας ἀπολελουκέναι.—2) οὔτε αὐτὸς τοῦτο Σωκράτους ἤκουσα οὔτε ἄλλου φάσκοντος.—3) φλυαρίαις ἐμπίπληται ἡμᾶς πολλῆς.—4) οἱ τύραννοι μισθοῦ φύλακας ἔχουσιν, ὥσπερ θειριστάς.—5) οἱ ἀγαθοὶ οὐδενὸς ἂν κέρδους τῆς πατρίδος ἐλευθερίαν ἀνταλλάξουσιν.—6) τοὺς περιφρόβους τῆς μὲν τολμῆς οὐ θαυμάζω, τῆς δὲ ἀσυνειδήτου.—7) τῶν ἀγαθῶν οὐδένα ἄλλο αἰτιατέον ἢ τὸν θεόν.—8) καταδικάζω ἑμαυτοῦ τῆς ἐσχάτης δίκης ἄξιός εἶναι.—9) οἱ Θεσσαλοὶ ἐκώλυον τὸν Ἀγησίλαον τῆς παροδοῦ.—10) πολὺ μείζον με ἀγαθὸν ἐργάσει ἀμαθίας παύσας τὴν ψυχὴν.

νόσου τὸ σῶμα.—11 ἐγὼ ἀπολώω ὁμᾶς τῆς αἰτίας καὶ Ἀγασίαν.—12) ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν καθεστῶτων νόμων τοὺς συνόντας.—13) ἄνδρ' ἀγαθὸν ἢ πόλις ἀξιοὶ προϊστάναι.

β'. Μετὰ δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς.—(§ 130).

1) ὁμνῶω ὁμῖν θεοὺς ἅπαντας μὴδ' ἄ ἐμοὶ ἰδίᾳ Σεύθῃς ὑπέσχετο ἔχειν.—2) γόναι, γοναῖξί κόσμον ἢ σιγή φέρει.—3) τὸ τελευτῆσαι πάντων ἢ πεπρωμένη κατέκρινεν, τὸ δὲ καλῶς ἀποθνεῖν ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἀπένειμε.—4) Ἀγησίλοσ τῇ βασιλείᾳ προσήκειν ἐνόμιζεν οὐ ῥηδιουργίαν, ἀλλὰ κλοκαγαθίαν.—5) ὁ χρόνος πάντα τᾶλλ' ἀφαιρῶν τῷ γήρῃ προστίθησι τὴν ἐπιστήμην.—6) ὁ θεὸς πλεῖον μέρος τοῦ φόβου ἐδωρήσατο τῇ γυναικὶ ἢ τῷ ἀνδρὶ.—7) τὸ ὁμοιοῦν ἐχυτόν ἄλλω μιμείσθαι ἐστὶν ἐκείνον, ᾧ ἂν ὁμοιοί.—8) Μίδας τὸν Σάτυρον ἐθήρευσε κερᾶσας οἶνῳ τὴν κρήνην.

γ'. Μετὰ δύο αἰτιατικῶν (§ 131) 1).

ὁ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους.—2) ὑπομιμνήσκω Ἀθηναίους καὶ τάδε.—3) παῖς μέγας μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἕτερον παῖδα μικρὸν μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτόν, τὸν μὲν ἐχυτοῦ ἐκείνον ἠμφίσε, τὸν δὲ ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδου.—4) οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς νηριώτας καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐξήκοντα τάλαντα εἰσέπραττον οὐνταξιν.—5) μὴ με κρύψῃς τοῦτο, ὃ μέλλω παθεῖν.—6) Σεύθῃς ἐκείνον μὲν πεπλούτικεν, ὁμᾶς δὲ ἀποστερεῖ τὸν μισθόν.—7) τὸν μόνον μοι καὶ φίλον παῖδα ἀφείλετο τὴν ψυχὴν.—8) τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.—9) στρατευόμεθα αἰρούμενοι καθάρματα στρατηγούς.—10) Πλάτων τὴν φιλοσοφίαν μελέτην τοῦ θανάτου καλεῖ.—11) ἡ γῆ τοὺς ἄριστα αὐτὴν θεωραπέυοντας πλεῖστα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ.—12) ἦ τε ἐν Δελφοῖς προφῆτις αἶ τ' ἐν Δωδώνῃ ἰέρειαι μανεῖσαι μὲν πολλὰ καὶ κκλὰ τὴν Ἑλλάδα ἐιργάσαντο, σωφρονοῦσαι δὲ βραχέα ἢ μὴδέν.

δ'.) Μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς (§ 132). 1).

1) μετὰδος ἡμῖν τῆς εὐπραξίης.—2) οὐκ ἀντιποιούμεθα βασιλεῖ τῆς ἀρχῆς.—3) Εὐμολοπος ἠμφισβήτησεν Ἐρεχθεὶ τῆς πόλεως.—4) πανταχοῦ νομίζεται καὶ ὁδοῦ παραχωρηῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι καὶ καθήμενον ὑπαναστῆναι καὶ λόγων ὑπειξίαι.

Θ ἔ μ α 40 (§ 129)

1) λέγεται ὁ Σύλλλας ὅτι ἐγέμισε 1) τὰς Ἀθήνας ἀπὸ φόβου καὶ νεκρούς, ὥστε 2) ὁ Κερραμεικὸς 3) νὰ ῥέῃ 4) ἀπὸ αἵμα.—2)

θέλω νὰ σὲ ἐρωτήσω ⁶⁾ τί πράττων καλῶς καὶ ἀγαθὸς ἔχεις ὀνομασθῆναι ⁷⁾.— 3) τοὺς πωλοῦντας ἀντὶ ἀργυρίου ¹⁾ τὴν σοφίαν σοφιστὰς ὀνομάζουσι ²⁾.— 4) οἱ καλοὶ ⁸⁾ οἰκονόμοι ὅταν τὸ μεγάλης ἀξίας ¹⁰⁾ (πᾶγμα) εἶναι δυνατόν ¹¹⁾ νὰ ἀγοράσωσι ¹²⁾ ἀντὶ ὀλίγου ¹³⁾ τό:ε λέγουσιν ¹⁴⁾ ὅτι πρέπει ¹⁵⁾ νὰ ἀγοράζῃ τις ¹²⁾.— 5) ὁ Κῦρος ἔκτιρεν αὐτὸν διὰ τὸ πάθος ¹⁶⁾.— 6) πάντες μοῦ φαίνονται ¹⁷⁾ ὅτι εὐδαιμονίζουσι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὰ ἀγαθὰ ¹⁸⁾, τῶν ὁποίων ὁ θεὸς εἰς αὐτοὺς αἴτιος (εἶναι).— 7) οἱ Ἀθηναῖοι κητεῖλκισαν ¹⁹⁾ τὸν Ἀλκιβιάδην εἰς θάνατον.— 8) ὁ Λεωκράτης εἶχε καταδικάσει τὸν ἑαυτὸν του ὅτι ἔχει προδώσει ²⁰⁾ τὴν πατρίδα.— 9) ἔπεισαν σᾶς νὰ καταδικάσητε ²⁰⁾ διὰ τῆς ψήφου σας μερικοὺς ²¹⁾ εἰς θάνατον ἀκρίτους.— 10) τὰ μνηήματα ἰπὸ πολλὰ ἀμαρτήματα ἀποτρέπουσι ²²⁾ τοὺς νέους.— 11) ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θὰ σώσωσι ²³⁾ πρέπει νὰ προτιμᾷ ²⁴⁾ (τις) ἰπὸ τὰ εὐκολώτατα ²⁵⁾ καὶ εὐχριστότατα ²⁶⁾.— 12) δὲν θὰ ἀφήνωμεν τοὺς πολεμίους νὰ ἐπιβαίνωσι ²⁸⁾ τῶν ὀρίων τῆς χώρας.

β') (§ 130).

1) οὐδὲν ἐκ τῶν ἀγαθῶν ¹⁾ οἱ θεοὶ ἄνευ κόπου καὶ ἐπιμελείας δίδουσι εἰς τοὺς ἀνθρώπους.— 2) ἡ Κίλισσα λέγεται ὅτι παρεκάλει ²⁾ τὸν Κῦρον νὰ ἐπιθεῖξῃ εἰς αὐτὴν τὸ στράτευμα.— 3) ὁ Ἀγησίλαος δὲν περιεφρόνει ³⁾ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τοὺς θεοὺς ἐχρεώθει ⁴⁾ χάριν.— 4) ὁ Δημοσθένης προμοιάζει ⁵⁾ τὴν φύσιν τοῦ Αἰσχίνου πρὸς τὰς Σειρήνας ⁶⁾, διότι καὶ ὑπ' ἐκείνων λέγει ὅτι δὲν γοητεύονται ⁷⁾ οἱ ἀκούοντες ⁸⁾ ἀλλὰ κητστρέφονται ⁹⁾ καὶ ὅτι ἡ φύσις ἐκείνου ἔχει γείνη πρὸς βλάβην ¹⁰⁾ τῶν ἀκούοντων.— 5) ἀναμιγνύω ¹¹⁾ ὕδωρ μὲ οἶνον ⁸⁾.— 6) εἶναι δυνατόν ¹²⁾ εἰς σᾶς ἄνευ δαπάνης νὰ κάμητε τὰ δίκαια εἰς τοὺς εὐεργέτας.— 7) ὁ Ὀμηρος προμοιάζει τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὰ φύλλα.— 8) συμβουλεύω ¹⁴⁾ τοὺς νέους νὰ μὴ περιφρονῶσι ¹⁵⁾ τὰ κυνήγια ¹⁶⁾ μηδὲ τὴν ἄλλην παιδείαν.

γ') (§ 131).

1) λέγουσιν ¹⁾ ὅτι ὁ Διόνυσος ἐδίδηξεν τοὺς ἀνθρώπους τὴν φουτεῖαν τῆς ἀμπέλου.— 2) ἰπὸ ἐκείνου ²⁾ ἔχομεν ἀφαίρειται ³⁾ τὰ ὄπλα.— 3) θέλω, ἀπὸ ὑπενθυμίσω ⁴⁾ ὀλίγα ἐκτέρους ²⁾, νὰ καταδύω.— 4) ὁ Σωκράτης ἀπὸ τοὺς ἐπιθυμοῦντας ²⁾ τὸν ἑαυτὸν

του δὲν εἰσέπραττε ⁹⁾ χρήματα.—5) ζητεῖ ¹⁾ περίπου ⁹⁾ δισχιλίους μισθοφόρους ⁹⁾ καὶ τριῶν μηνῶν μισθόν.—6) ἐκ τῆς χερσονήσου τοὺς Θρακᾶς ἐξεδιώξε ¹⁰⁾ θέλοντας νὰ ἀφαιρέσωσιν ⁹⁾ ἀπὸ τοὺς ἐνοικοῦντας ²⁾ Ἕλληνας τὴν γῆν.—7) οὐδεὶς θέλει νὰ ἀποκτᾷ ¹¹⁾ φίλους πτωχοῦς ¹²⁾.—8) δὲν δύναται νὰ κάμῃς τὸ ψεῦδος ἀληθές.—9) οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ¹³⁾ ἔπρασαν νὰ κάμωσι πολλὰ κακὰ εἰς ἡμᾶς ²⁾.—10) ὁ Θεμιστοκλῆς κατ' ἐκείνου ¹⁶⁾ καὶ τῶν Κορινθίων πολλὰ καὶ κακὰ ἔλεγε.—11) οἱ Ἕλληνες πολὺ ¹⁶⁾ ἐλυποῦντο ¹⁷⁾ διότι ¹⁸⁾ τοὺς πολεμίους εἶχον κάμει θραρυτέρους.—12) ὅτε εὕρισκόμεθα ¹⁹⁾ εἰς ἀπορίαν πτέρᾳ ἐμὲ ὠνομάζετε ²⁰⁾ καὶ ὑπέσχεσθε ὅτι πάντοτε θὰ ἐνθυμῶσθε ²¹⁾ ἐμὲ ὡς εὐεργέτην.—13) πρέπει ²³⁾ ὁ στρατηγῶν νὰ παρασκευάζῃ τὸν βίον βέλτιστον εἰς τοὺς ἐκλεξέντας ²⁴⁾ αὐτὸν στρατηγόν.—14) ὁ Ἀγησίλαος τοῦτο ἔργον βασιλέως ἀγαθοῦ ἐνόμιζε, τὸ νὰ κάμῃ εἰς τοὺς ὑπηκόους ²⁵⁾ ὅσον τὸ δυνατόν πλεῖστα ἀγαθὰ.

δ') (§ 132)

1) ἐκ τῶν τροφῶν καὶ τῶν ποτῶν ἀνάγκη εἶναι νὰ μεταδίδη ¹⁾ τις εἰς τοὺς δούλους, ἐκ δὲ τῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης δὲν πρέπει νὰ μεταδίδη.—2) δὲν ἤθελον νὰ μετέχωσι ²⁾ με' αὐτοὺς ἐκείνων, τὰ ὅποια ἔπραττον.—3) προσπαθοῦς ³⁾ νὰ μᾶς διδάσκωσιν ὅτι πρέπει νὰ παραχωρήσωμεν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐκ τῆς ἰδικῆς μας ⁴⁾ χώρας.—4) προσηκῶνται ⁵⁾ δὲ πρὸς χάριν μου καὶ ἐκ τῶν καθισμάτων ⁶⁾ καὶ ἐκ τῶν ὁδῶν παραμερίζουσιν ⁷⁾ οἱ πλεῖστοι.

Ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοί.

Θέμα 41 Τόπος (§ 134).

✓ 1) ἡ μὲν δὴ Ἀθήνησι στάσις οὕτω ἐτελεύτησε.—2) ἡ πόλις ἐμπόριον ἐν μέσῳ τῆς Ἑλλάδος τὸν Πειραιᾶ κατεσκευάσατο.—3) ἐνίκησαν Ἴσθμοὶ καὶ Νεμέα.—4) νεανίας θεροῦς ὄρη ἐμισθώσατο ὄνον Μέγχαρίδε.—5) ἐντεῦθεν ἐξελάυνει σταθμὸν ἕνα ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν.—6) τὰ ὑποζύγια οὐκ ἦν ἄλλη ἢ ταύτη ἐκθῆναι.—7) οἱ Σικελοὶ διέβησαν ἐξ Ἰταλίας εἰς Σικελίαν.—8) ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου.—9) Ἀγησίλαος εὐθὺς ἐκείθεν ὑπερβαλὼν κατὰ Τενέαν εἰς Κόρινθον αἶρει τὰ τείχη.—10) ὁ μὲν δὴ Δερκυλίδας ἐφ' Ἑλλησπόντου ἐπορεύετο.—11) κώμην δεῖξας αὐτοῖς οὗ σκηνήσουσί καὶ τὴν ὁδὸν ἣν πορεύονται εἰς Μάκρωνας ὄψετο ἀπιών.—12) ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων σταθμοὺς ἑπτὰ.

Θέμα 42 (§ 134)

1) ἐκεῖ προσέρχεται εἰς τὸν Ξενοφῶντα ἀνὴρ ἐκ τῶν πελταστῶν λέγων ὅτι εἶχε κάμει δοῦλος ¹⁾ εἰς τὰς Ἀθήνας.—2) δύσκολον πρᾶγμα εἶναι ὁ βίος εἰς τὰς Ἀθήνας.—3) εὐκόλως θὰ ἔφθανεν ²⁾ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ὀλυμπίαν ³⁾.—4) τοὺς συμμάχους ἀναγκάζουσι νὰ πλέωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας.—5) τὸν μέγαν βασιλέα ἢ πόλις δὲν ἐτόλμησε νὰ βοηθῆ αἰσχυρομένη τὰ τρόπαια τὰ εἰς τὸν Μαρκαθῶνα καὶ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὰς Πλαταιάς.—6) καὶ ἐγώ, ἐπειδὴ εἶχον πληροφόρηθῆ ⁴⁾ τοιαῦτα, τὴν ἐπομένην νύκτα διέπλευσα εἰς Μίγγρα.—7) ὁ Τισσαφέρνης πορεύεται πρὸς ⁵⁾ τὸν βασιλέα ὅσον ἠδύνατο τάχιστα.—8) ὁ Ἀχέρων ποταμὸς ῥέων διὰ μέσου τῆς Θεσπρωτίδος χύνεται ⁶⁾ εἰς τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην.—9) ἐγὼ θὰ σὲ ὀδηγήσω ⁷⁾ δι' ὁδοῦ ⁸⁾ εὐκόλου καὶ συντόμου ⁹⁾ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν.

Χρόνος.

Θέμα 44ον (§ 135).

1) κελεύουσι φυλάττεσθαι μὴ ἡμῖν ἐπιθῶνται τῆς νυκτὸς οἱ βάρβαροι.—2) ἄξω ὑμᾶς πέντε ἡμερῶν εἰς χωρίον ὅθεν ὄψεσθε θάλασσαν.—3) ταῦτα ἦν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ δεῦρο ἐξωρῶμεν.—4) οὐ ῥάδιον τὰ ἐν ἄπνυτι τῷ χρόνῳ πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι.—5) θυμὸς ἐν κηκοῖς οὐ σύμφορον.—6) Δωριεῖς ὀγδοηκοστῶ ἔτει μετὰ τὴν Ἰλίου ἄλωσιν Πελοπόννησον ἔσχον.—7) Λακεδαιμόνιοι ὦντο ὀλίγων ἐτῶν καθιερῆσειν τὴν τῶν Ἀθηναίων δύναμιν.—8) τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐδήρουν τὴν γῆν, τῇ δὲ ὑστερίᾳ εἰσέβαλλον.—9) Ἀριαῖος λέγει ὅτι τούτην τὴν ἡμέραν περιμένει αὐτοὺς, τῇ δὲ ἄλλῃ ἄπεισιν ἐπ' Ἰωνίας.—10) Πρωταγόρας τρίτην ἤδη ἡμέραν ἐπιδηδήμηκεν.—11) ἀπηγγέθη Φίλιππος τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτὶ Ἑραῖον τεῖχος πολιορκῶν.

Θέμα 44ον (§ 135).

1) καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ¹⁾ διήλθον οὐχὶ περισσότερον τῶν εἴκοσι πέντε σταδίων, ἀλλὰ κατὰ τὴν δειλίην ¹⁾ ἔφθασαν ²⁾ εἰς τὰς κώμας.—2) Δῆλια ἦσαν κατ' ἐκείνον τὸν μῆνα ¹⁾.—3) οἱ Σάμιοι ἐκυριεύθησαν ²⁾ κατὰ τὸν ἕνατον μῆνα ¹⁾.—4) ὁ Ἐπιμενίδης εἶπεν ὅτι οἱ Πέρσαι δὲν θὰ ἔλθωσιν ¹⁾ ἐντὸς δέκα ἐτῶν ²⁾.—5) ὁ

Ἀρίσταρχος κατὰ τὴν ὑστεραίαν⁶⁾ προσκλιεῖ⁷⁾ τοὺς στρατηγούς.—6) ὁ Κτησιφῶν εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ στεφανώσωσιν τὸν Δημοσθένην μὲ χρυσοῦν στέφανον⁸⁾ καὶ νὰ ἀνακηρύξωσι⁹⁾ τὸν στέφανον εἰς τὸ θέατρον κατὰ τὰ Διονύσια¹⁰⁾—7) νομίζω ὅτι τὸ πλοῖον δὲν θὰ ἔλθῃ τὴν ἐπομένην¹¹⁾ νύκτα, ἀλλὰ τὴν ἄλλην.—8) ὁ Ἀγησλαγὸς ἐξεστράτευσε¹²⁾ τὸ ἐπόμενον ἔτος εἰς Θήβας. — 9) οἱ Πέρσαι λέγεται ὅτι τιμῶσι πρὸ πάντων¹³⁾ ἐκείνην τὴν ἡμέραν καθ' ἣν¹⁴⁾ ἕκαστος ἐγεννήθη¹⁵⁾.—10) ἀρχίσαντες¹⁶⁾ τὴν τρίτην ἡμέραν¹⁷⁾ εἰργάζοντο καὶ τὴν τετάρτην καὶ τὴν πέμπτην μέχρι τοῦ γεύματος¹⁸⁾. — 11) συνεχῶς ἤδη τρία ἔτη μὲ τοῦτο στρατηγεῖ.—12) καὶ χθὲς καὶ πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦτο ἔπραττον.

Τρόπος καὶ ὄργανον

Θέμα 45 (§ 136—139)

1) Ἀναξίβιος καλέτας Ξενοφῶντα κελεύει πάτη τέχνη καὶ μηχανῇ πλεῦσαι ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.— 2) βουλευόμενος μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα.— 3) οὐ κραυγῇ, ἀλλὰ σιγῇ καὶ ἡσυχῇ ἐν ἴσῃ καὶ βραδέως οἱ βάρβαροι παρήσαν.— 4) οὐδὲν νόμῳ, ἀλλὰ τύχῃ πάντα πράττεις.— 5) ἄλλο στράτευμα αὐτῶ ἐν Χερρονήτῳ συνελέγετο τόνδε τὸν τρόπον.— 6) οἱ Πελοποννήσιοι εἰσῆλθον διὰ τάχους.— 7) ἀκοντίζει Κύρον ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως.— 8) ἦν ὑποδομημένον τὸ τεῖχος πλίνθοις ὀπταῖς.— 9) ἀνὴρ ἄδουλος ἤδοναίς θηρεύεται. — 10) Χειρῖσοφος καὶ Ξενοφῶν ἀνηρώτων τὸν κωμαρχὴν διὰ τοῦ Περσίζοντος διερμηνέως.— 11) οἱ στρατιῶται διετράφησαν τοῖς κτήνεσιν ἃ ἐκ τῶν Ταόχων ἔλαβον.— 12) Σεμίραμις παλλαῖς δυνάμεσιν ἐστράτευεν ἐπὶ τὴν Ἰνδικήν.— 13) Ἀθηναῖοι δισχιλίοις ὀπλίταις ἑαυτῶν καὶ ἵππεσσι διακοσίοις ἐστράτευσαν ἐπὶ Χαλκιδέας.

Θέμα 46 (§ 136—139)

1) Ὁ Ξενοφῶν ἠθέλην ἀπὸ κοινοῦ¹⁾ τὴν πορείαν νὰ κάμνωσι διότι ἐνόμιζεν²⁾ ὅτι τοιοῦτοτρόπως εἶναι ἀσφαλεστέρα παρὰ νὰ ταξιδεύῃ³⁾ ἰδιαιτέρως⁴⁾ ἕκαστος.— 2) ταύτην τὴν πόλιν ὁ βασιλεὺς δὲν ἠδύνατο οὔτε διὰ τοῦ χρόνου⁵⁾ οὔτε διὰ τῆς βίας νὰ κυριεύσῃ⁶⁾.— 3) πάντα ὅσα μετ' ἀρετῆς⁷⁾ πράττονται εἶναι καλὰ καὶ ἀγαθά.— 4) οἱ βάρβαροι μὲ πολλὴν κραυγὴν ἐπέρχονται.— 5) πρέπει οἱ μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἔργου ὠφέλιμοι νὰ

ἐμποδίζονται ⁸⁾ μὲ πάντα τρόπον ⁹⁾.— 6) ἡ ἔλαφος κτυπᾷ ⁹⁾ μὲ τὰ κέρατα καὶ μὲ τοὺς πόδας.— 7) ἡ ψυχὴ τρέφεται μὲ μαθήματα.— 8) τὰ μὲν σώματα μὲ τοὺς συμμέτρους πόρους, ἡ δὲ ψυχὴ μὲ τοὺς σπουδαίους λόγους ἔχει τὸ φυσικὸν ἰδίωμα ¹⁰⁾ νὰ αὐξάνη.— 9) ὁ Δημάδης εἶπεν ὅτι δι' αἵματος καὶ ὄχι διὰ μέλανος ἔγκριψε τοὺς νόμους ὁ Δράκων.— 10) οὐδεὶς ἔπαινον διὰ τῶν ἡδονῶν ἀπέκτησεν ¹¹⁾.— 11) ἐπορεύοντο μὲ τρισχιλίους μὲν ὀπλίτας, ἑπτεῖς δὲ ἑξακισίους.— 12) ὁ βασιλεὺς μὲ ὀλίγον στράτευμα δὲν θὰ τολμήσῃ νὰ παρακολουθῇ ¹²⁾.— 13) ἐχάθησαν πολλὰ νῆες μαζί μὲ αὐτοὺς τοὺς ἄνδρας.

Ποσὸν

Θέμα 47 (§ 139).

1) ἵππον, ὃν ἐν Λαμφάκῳ ἀπέδοτό τριάκοντα ταλάντων, λυσάμενοι ἀπέδωσαν Ξενοφῶντι.— 2) οὔτε ἀγορὰ ἐστὶν ἰκανὴ οὔτε ὅτου δνητόμεθα εὐπορία εἰ μὴ ὀλίγαις τισίν.— 3) Ἐπύρχα ἡ Σπυρνεσίος γυνὴ προτέρα Κύρου πέντε ἡμέραις ἀφίκετο.— 4) ἡνίκα δειλὴ ἐγίγνετο, ἐφάνη κονιορτὸς ὡσπερ νεφέλη λευκὴ, χρόνῳ δὲ συχνῶ ὕστερον ὡσπερ μελανία τις ἐν τῇ πεδιάδι.— 5) ἐπειδὴ πολλῶ μείζων ἐγίγνετο ἡ βοή ὅσῳ δὴ πλείους ἐγίγνοντο, ἐδόκει μείζον τι εἶναι τῷ Ξενοφῶντι.— 6) οἱ Ἕλληνας ἀπειχον τῆς χαράδρας ὅσον ὀκτῶ σταδίου.— 7) οἱ Ἕλληνας ἐπειδὴ πλεῖστα ἰκανὰ ἐδόκει παρεῖναι ἀναβάντες ἔπλεον ἡμέραν καὶ νύκτα.— 8) οὐδέπω εἴκοσιν ἔτη γεγονώς.

Θέμα 48 (§ 139)

1) οἱ Θρᾷκες ἀγοράζουσι ¹⁾ τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων ἀντὶ πολλῶν χρημάτων ²⁾.— 2) λυευθετήσας ³⁾ δὲ ὄλα ταῦτα ὁ Ἄμυντας αὐτὸς πάλιν πωλεῖ ⁴⁾ τὰ ἀνδράποδα ἀντὶ τριάκοντα πέντε μινῶν.— 3) ὁ Ἀβροκόμας ἦλθεν ὕστερον ⁵⁾ ἀπὸ τὴν μάχην πέντε ἡμέρας.— 4) ὁ Ὀμηρος πολὺ ὕστερον ἀπὸ τὰ Τρωϊκὰ ὑπῆρξεν ⁶⁾.— 5) ὁ Ἡρακλῆς ἦτο νεώτερος τοῦ Περτέως κατὰ τέσσαρας γενεάς ⁷⁾.— 6) οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔφθασαν ⁸⁾ μίαν ἡμέραν ὕστερον ἀπὸ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην.— 7) τοσοῦτον εὐχαριστότερον ⁹⁾ ζῆν ὅσον περισσότερα ἔχω.— 8) ὅσον μεγαλύτερα θὰ δωρήσῃς ¹⁰⁾ εἰς τοῦτον, τόσον μεγαλύτερα ἀγαθὰ θὰ πάθῃς ὑπ' αὐτοῦ.— 9) ὅσον περισσώτερον ἐργάζονται, τόσον περισσώτερα ἀγαθὰ θὰ εὕρωσι.—

10) ἡ Δακέλεια ἀπέχει ἀπὸ τὰς Ἀθήνας περὶ τὰ ἑκατὸν εἴκοσι στάδια.—11) Περιέμενον τὸν Τισσαφέρην οἱ Ἕλληνες καὶ ὁ Ἀριαῖος ἡμέρας περισσοτέρας τῶν εἴκοσι.—12) ἐκεῖ τραυματίζεται ἰ) Ἀγασίας ὁ Στυμφάλιος, ὅστις καθ' ὄλον τὸν χρόνον ἐμάχετο πρὸς τοὺς πολεμίους.

Κατὰ τι ἢ ἀναφορὰ

Θέμα 49 (§ 140)

1) Καθαρὸν ἂν τὸν νοῦν ἔχῃς, ἅπαν τὸ σῶμα καθαρὸς εἶ.—2) Κινάδων ἦν καὶ τὸ εἶδος νεανίσκος καὶ τὴν ψυχὴν εὖρωστος.—3) οἱ στρατηγοὶ ἀπομηθέντες τὰς κεφαλὰς ἐτελεύτησαν.—4) ταῦτα συνθέμενοι οἱ στρατιῶται ἐπορεύοντο τὸ πλῆθος ὡς δισχιλίοι.—5) τῷ μὲν τρόπῳ γίγνου φιλοπροσήμερος, τῷ δὲ λόγῳ εὐπροσήμερος.—6) Σωκράτης οὐ θρυπτικός ἦν οὐδ' ἀλαζονικός οὐτ' ἀμπεχόνῃ οὐτ' ἀμφιέσει οὐτε τῇ ἄλλῃ διαίτῃ.—7) ἡ μὲν ἑτέρα γυνὴ ἦν εὐπρεπὴς ἰδεῖν καὶ ἐλευθέρως φύσει.—8) χαλεπαὶ αἱ ὑμέτεραι φύσεις ἄρξαι.—9) ἡ εὐκλεία ὅσῳ ἂν πλείων ἢ τοσοῦτῳ κουφοτέρα φέρειν γίγνεται.—10) ἡ αἰτία ἀπορωτάτη ἐστὶν ἀποδείξαι.

Θέμα 50 (§ 140)

1) καλλίτερον εἶναι νὰ νοσῇ τις κατὰ τὸ σῶμα παρά κατὰ τὴν ψυχὴν.—2) ἡ πενία παρέχει ἀνδρας καλλιτέρους ἰ) καὶ κατὰ τὴν γνώμην καὶ κατὰ τὴν μορφήν ἡ) παρά ὁ πλοῦτος.—3) ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Κίμων καὶ ὁ Περικλῆς ἔχουσι γαίνη δεινοὶ κατὰ τὰ πολιτικά.—4) βλέπω ἡ) ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὥραλους κατὰ τὰς μορφὰς εἶναι πολὺ μοχθηροὶ κατὰ τὰς ψυχὰς.—5) ὅστις ταχέως πείθεται εἰς τὰς διαβολὰς, ὁ ἴδιος εἶναι πονηρὸς κατὰ τοὺς τρόπους.—6) ἐγὼ οὔτε κατὰ τοὺς πόδας ἡ) εἶμαι ταχὺς οὔτε κατὰ τὰς χεῖρας ἰσχυρός.—7) οἱ Ἀθηναῖοι οὔτε κατὰ τὴν εὐφωνίαν ἡ) οὔτε κατὰ τὸ μέγεθος τῶν σωματίων οὔτε κατὰ τὴν βῶμην διαφέρουσιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους τόσον ὅσον κατὰ τὴν φιλοτιμίαν, ἣτις παρακινεῖ ἡ) πρὸ πάντων πρὸς τὰ καλὰ καὶ ἐντιμα.—8) νόμιζε ὅτι εἶναι αἰχρὸν νὰ νικᾶσαι ἡ) ἀπὸ τοὺς φίλους κατὰ τὰς εὐεργεσίας.—9) πολλὰ εἶναι καλὰ ὄχι ἐκ φύσεως ἡ) ἀλλ' ἐκ νόμου.—10) τὸ φῶς εἶναι εὐχαριστότατον ἡ) εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε νὰ τὸ βλέπωσι ἡ).—11) Ἡ ἀκολασία καὶ ἡ ἀδικία εἶναι πρᾶγμα εὐχάριστον καὶ εὐκόλον εἰς τὸ νὰ τὴν ἀποκτή-

Χρ. Β. Λώλου—Συντακτικόν

13

ση τις ¹⁰⁾.— 12) ὁ πλοῦτος εἶναι βάρος εὐκολώτατον εἰς τὸ νὰ τὸν ὑποφέρῃ ¹¹⁾ τις.

Αἴτιον

Θέμα 51 (§ 141)

α') 1) Γηράτων πολλὰ διδάσκεσθαι ἐθέλω ὑπὸ χρηστῶν μόνον.— 2) τὸ κεινηῆσθαι ὑπὸ τῶν βρωμάτων πάνυ οὐκὸν καὶ θηριῶδες δοκεῖ εἶναι.— 3) οἱ Λακεδαιμόνιοι πολεμοῦνται ὑπὸ τῶν τὴν χώραν αὐτῶν περιοικούντων, ἀπιστοῦνται δὲ ὑφ' ἀπάντων Πελοποννησίων, μισοῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν Ἑλλήνων.— 4) οἱ Κορίνθιοι χρήμασι δυνατοὶ ἦσαν ὡς καὶ τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδήλωται· ἀφνειὸν γὰρ ἐπωνόμασαν τὸ χωρίον.— 5) τῶν σεσωφρονημένων ἐν τῷ βίῳ μοι χάριν ἀπειληφέναι νομίζω.— 6) ἀνεμνήσθησαν πάντα τὰ ἡσθεημένα αὐτῷ.— 7) μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται.— 8) τούτοις ἅπασι δοκεῖ κρατεῖσθαι τὸ τῶν νεωτέρων ἦθος.

β') 1) ὑπὸ λύπης ὑδρίζει.— 2) ταῦτα ἔλαβον ἀπὸ τῆς προτέρας συμβάσεως.— 3) ταρτατόμεθα ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρήν.— 4) οἱ πρέσβεις δῶρων ἐκρίθησαν.— 5) διώκω μὲν κατηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φεύγω φόνου.— 6) συγχαίρω τῶν γεγενημένων.— 7) οὐ μνησικακήσει βασιλεὺς αὐτῆς τῆς ἐπιστρατείας.— 8) οἱ σύμμοχοι τῷ Παυσανίου μίσει μετετάξαντο Ἀθηναίσις.— 9) ὅποσα ἀγνοῖα οἱ ἄνθρωποι ἐξαμαρτάνουσι, πάντ' ἀκούσια ταῦτα ἐγὼ νομίζω.— 10) ὅποι ἂν ἐλθόντες ἀγορὰν μὴ ἔχωμεν οὐχ ὕδρει, ἀλλ' ἀνάγκη λαμβάνομεν τὰ ἐπιτήδεια.— 11) Καλλικρατίδης ἠχθέσθη τῇ ἀναβολῇ καὶ ταῖς ἐπὶ τὰς θύρας φοιτήσεσιν ὠργίσθη.— 12) χαίρε μὲν ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι τῶν ἀγαθῶν, λυποῦ δὲ μετρίως ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις τῶν κακῶν.— 13) διὰ τοὺς εὐμχομένους αἱ μάχαι κρίνονται.

γ') 1) ὅποσα εἰσὶν ἀρχαὶ μισθοφορίας ἐνεκα καὶ ὠφελείας εἰς τὸν οἶκος, ταύτας ζητεῖ ὁ δῆμος ἄρχειν.— 2) εἰ ἐπ' ἀγαθῷ τινα ἐκόλασα, ἀξιῶ δίκην ὑπέχειν ὅταν καὶ γονεὺς υἱοῖς καὶ διδάσκαλοι παισί.— 3) ἐτάχθησαν πρὸς τοῦτο τὸ ἔργον οἱ τριάκοντα ἔτη γεγονότες.

Θέμα 52 (§ 141)

α') 1) ὅλοι θέλουσι νὰ θεραπεύωνται ὑπὸ τῶν παίδων των.— 2) ὅσοι θέλουσι νὰ ἄρχωνται ὑπὸ τοῦ νόμου εἶναι σώφρονες καὶ

ἐλεύθεροι καὶ χρηστοί.—3) διὰ τὸν ἀγαθὸν ἄνθρωπον ¹⁾ δὲν εἶναι οὐδὲν κακὸν οὔτε ἐν ᾧ ζῆ οὔτε ὅταν ἀποθάνῃ ²⁾ οὐδὲ ἀμελοῦνται ὑπὸ τῶν θεῶν τὰ πράγματα τούτου.—4) ἠξεύρω ³⁾ ὅτι πολλοὶ δεσπόται ἐφρονεύθησαν ⁴⁾ ὑπὸ τῶν δούλων.—5) τῶν νοσημάτων τοῦ σώματος πολλὰ καὶ διάφοροι ⁵⁾ θεραπείαι ἔχουν εὐρεθῆ ὑπὸ τῶν ἱατρῶν ⁶⁾.—6) κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ⁷⁾ ἐκείνα τὰ ὁποῖα ὑπὸ τῶν ἄλλων μετὰ δυσκολίας ⁸⁾ ἔχουσιν εὐρεθῆ, θὰ συμβῆ εἰς σὲ εὐκόλως νὰ μανθάνῃς.—7) δὲν εἶχον συμφωνηθῆ ⁹⁾ ταῦτα ὑφ' ἡμῶν καὶ σοῦ.—8) οἱ Θηβαῖοι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐμποδίσωσι ¹⁰⁾ τὸν Φίλιππον, ἐν ᾧ ἤλθεν ¹¹⁾ ὕστατος, νὰ ἔχῃ τὴν δόξαν τῶν ὑπ' αὐτῶν μετὰ κόπου πεπραγμένων ¹²⁾.

β'. 1) ἀπὸ ¹⁾ φθόνου λέγει ταῦτα.—2) οἱ Πέρσαι δικάζουσι καὶ δι' ἀχαριστίαν ²⁾.—2) τοὺς θέλοντας νὰ θεραπεύσωσι τὰς πόλεις θαυμάζω ³⁾ διὰ τὴν ἀνδρείαν των.—2) πρέπει νὰ συγχωρῶμεν ⁴⁾ αὐτοὺς διὰ τὴν ἐπιθυμίαν.—5) οἰκτίρω τούτους διὰ τὴν δεινὴν ἀσθένειαν.—6) καλλίτερον εἶναι νὰ σὲ φθονῶσι διὰ σοφίαν παρὰ διὰ πλοῦτον.—7) ἐκ φόβου ⁵⁾ ἡ πόλις ἀποστερεῖται τῶν συμβούλων.—8) ἔσπευδον ⁶⁾ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας νὰ πίωσι.—9) ὁ Κύρος εὐχαριστήθη ⁷⁾ διὰ τὴν στολὴν.—10) αἰσχύνομαι διὰ τὰ πρότερα σφάλματα ⁸⁾.—11) οἱ μὲν νέοι διὰ τοὺς ἐπαίνους τῶν πρεσβυτέρων χαίρουσι, οἱ δὲ πρεσβύτεροι διὰ τὰς τιμὰς τῶν νέων ἀγάλλονται.—12) ὅπως ἄλλος τις εὐχαριστεῖται διὰ καλὸν ἵππον ἢ κύναν, οὕτω καὶ ἀκόμη περισσότερον ἐγὼ εὐχαριστοῦμαι διὰ τοὺς καλοὺς φίλους.—13) τὸν Καλλισθένην ὁ δῆμος ἐφόνευσεν δι' ἄλλας παρεκτροπὰς ⁹⁾.

γ'. 1) Πολλὰς στρατείας ἡ πόλις ἔχει κάμη ¹⁾ ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας.—2) σύμμαχοι ἔχομεν γίνῃ τῶν Ἀθηναίων ὄχι πρὸς ²⁾ καταδούλωσιν τῶν Ἑλλήνων.—2) διάφορα ἔχουσιν εὐρεθῆ ὑπὸ τῶν πόλεων πρὸς φύλαξιν καὶ σωτηρίαν.—4) οἱ ἄνθρωποι ἐξοδεύουσιν ὄχι εἰς ὅσα πρέπει, ἀλλ' εἰς ὅσα φέρουσι βλάβην.

Προθέσεις μονόπτωτοι

Θέμα 53 (§ 146—150)

α'. ἀντι—1) ἡδύ γε πατήρ φρόνησιν ἀντ' ὀργῆς ἔχων.—2) Σωκράτης βελτίους ἐποίει τοὺς συνόντας ἀντι χειρόνων.—3) ταύτην τὴν τάφρον βασιλεὺς ποιεῖ ἀντι ἐρύματος.—4) δεῖ τὰ βέλτι-

στα ἀντι τῶν ἡδέων, ἂν μὴ συναμφότερα ἐξῆ, λαμβάνειν.—5) τιμωρόμεθα τοὺς ἀνδρας ὑφ' ὧν ὑβρίσθημεν.

6'. ἀ π ό.—1) αἱ διώρυγες ἦσαν ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ.—2) θεαίτητος οὐκ ἀπὸ σκοποῦ εἶρηκεν αἴσθησιν καὶ ἐπιστήμην ταῦτόν θέμενος.—3) Κύρος τὰ θηρία ἐθήρευεν ἀπὸ τοῦ Ἰππου.—4) μέχρι μὲν δὴ ἐξ ἧ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσι.—5) ἦλθε Προκλῆς ὁ Τευθρανίας ἄρχων γεγονώς ἀπὸ Δημαράτου τοῦ Λάκωνος.—6) οὐκ ἄξιον ἀπὸ τῆς ὄψεως οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν.—7) ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων στρατεύμα συνέλεξε—8) δυναίμην ἂν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσειαν ἀπὸ στόματος εἰπεῖν.—9) ἀπὸ ἀρετῆς προτιμᾶται.—10) Σωκράτης ἔλεξεν ὡς μῶρον εἶη τοὺς τῆς πόλεως ἄρχοντας ἀπὸ κυάμου καθιστάναι.

γ'. ἐκ.—οἱ Μῆδοι ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Εὐρώπης νικηθέντες καὶ ναυσὶ καὶ πεζῶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—2) οἱ Λακεδαιμόνιοι καθιστᾶσι γέροντας ἐκ τῶν ἐκ παιδὸς εἰς γῆρας σωφρόνων.—3) τερπνὸν ἐκ κυνηγίας τράπεζα πλήρης.—4) τὸ στρατόπεδον εἶχεν αὐτῷ τοὺς μὲν ἀπὸ θεῶν, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν θεῶν γεγονότας.—5) ἐξ ἀπροσδοκῆτου αὐτοῖς ἐπέπεσε τὸ Ἑλληνικόν.—6) χρῆ ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν, ἃ ἐκάστω τυγχάνει πεπραγμένα.—7) δεῖ ἡμᾶς ἐκ τῶν παρόντων πειραῖσθαι ὅπως σωζώμεθα.—8) ἦσαν αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις Τισσαφέρνους τὸ ἀρχαῖον ἐκ βασιλείως δεδομέναι.

δ'. πρό.—1) τὸ μὲν ἔσωθεν τὸ πρὸ Κιλικίας Συέννησις εἶχε, τὸ δὲ ἔξω τὸ πρὸ τῆς Συρίας ἐλέγετο φυλακὴ φυλάττειν.—2) ταῦτα ἠγγελλον πρὸς Κύρον οἱ αὐτομολήσαντες πρὸ τῆς μάχης.—3) τὸν δὲ καὶ πρὸ πάντων χρημάτων καὶ πόνων πριαίμην ἂν φίλον μοι εἶναι.—4) πολλάκις ἃ πρὸ ἑαυτοῦ τις οὐκ ἐξεργάσατο, ταῦτα ὁ φίλος πρὸ τοῦ φίλου ἐξήρκεσεν.

Θ έ μ α 54

Μετὰ δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς (§ 150—153)

α'. ἐν.—1) Κύρος ἐξέτασιν ποιεῖται ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων.—2) βασιλεὺς οὐ μαχεῖται εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις.—3) ὀχληρὸν ἐστὶ ἐν νέοις ἀνὴρ γέροντων.—4) Κλέαρχος ἀκούσας Κύρου τὸν λόγον ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο.—

5) Σόλων ὁ νομοθέτης διαρρήδην ἀπέδειξεν, οὓς χρή δημηγορεῖν καὶ οὓς δεῖ λέγειν ἐν τῷ δήμῳ.—6) ὕλης τῆς Ἑλλάδος ἐν γυναιξίν ἐστι νῦν ἡ σωτηρία.—7) ἐποιοῦν ἐκκλησίαν ἐν Διονύσου.—8) ἐν Ἄδου σκότος ἐστίν.

6'. σύν.—1) τῆς γῆς σύν ἀνδράσι κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν.—2) ἡ τῶν πιστῶν φίλων κτησίς ἐστιν οὐδαμῶς σύν βίᾳ, ἀλλὰ μᾶλλον σύν τῇ εὐεργεσίᾳ.—3) σύν θεοῖς οὐδενὸς ἀπορήσομεν.—4) ἔνθα σύν σπουδῇ πολλῇ καθίσταντο, Κλέαρχος μὲν τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος ἔχων, Μένων δὲ τὸ εὐώνυμον.

γ'. εἰς.—1) τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους οἱ Πελοποννήσιοι εἰσέβαλλον εἰς τὴν Ἀττικὴν.—2) ἐκ τούτων ἐπορεύθησαν εἰς Ταόχους.—3) ἡ ναυμαχία ἐτελεύτα εἰς νύκτα.—4) τοῦ βαρβαρικοῦ ἵππεος εἰς δισχιλίους παρὰ Κλέαρχον ἔστησαν.—5) αἱ κῶμαι ἐν αἰς ἐσκήνουν Παρυτάτιδος ἦσαν εἰς ζώνην δεδομέναι.—6) ζηλωτὸν ἐστὶν ὅστις ηὔτύχησεν εἰς τέκνα.—7) τὰ ζῆα φυλάττεσθαι ἐπίστανται καὶ ταῦτα εἰς οὐδενὸς διδασκάλου φοιτήσαντα.—8) Σωκράτης ἦλθεν ἐπὶ δεῖπνον εἰς Ἀγάθωνος.

Προθέσεις δίπλωτοι

Θέμα 55 (§ 153—157)

α'. ἀνά.—1) Σεύθης καὶ οἱ Ἑλληγες ἐστρατοπεδεύοντο ἀνά τὸ Θυνῶν πεδίον.—2) ἀνά πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνην ἔσται.—3) πομπὰς πολυτελεστάτας καὶ σεμνοτάτας τοῖς θεοῖς οἱ Ἀθηναῖοι ἐδωροῦντο ἀν' ἕκαστον ἔτος.—4) οἱ πολέμιοι φεύγουσιν ἀνά κράτος.—5) οἱ Ἑλληγες ἐπορεύθησαν ἐπὶ σταδίους ἀνά πέντε παρασάγγας τῆς ἡμέρας.

β'. κατὰ.—1) ὄχοντο κατὰ τῶν πετρῶν φερόμενοι καὶ ἀπέθανον.—2) ἐγὼ εὐχομαι πρὶν ταῦτα ἐπιθεῖν ὑφ' ὑμῶν γενόμενα μυριάς ἐμὲ κατὰ γῆς ὀργυῖας γενέσθαι.—3) ἀνδρας ἀγαθοὺς, ἐὰν τοὺς καθ' ἑαυτῶν ἐπαίνους λέγωσιν, οὐ φέρομεν.—4) πολλοῦ δέω κατ' ἑμαυτοῦ ἐρεῖν ὡς ἄξιός εἰμι τοῦ κακοῦ.—5) οἱ μὲν ἐδίωκον τοὺς καθ' ἑαυτούς.—6) πολὺ πένθος ἦν κατὰ τὸ Λακωνικὸν στρατεύμα.—7) κατ' ἐνιαυτὸν πεντακοσίας χιμαίρας ἀποθύουσι.—8) ἱατρὸς ὁ λόγος τοῦ κατὰ ψυχὴν πάθους.—9) δῆλη ἐστὶν ἡ οἰκοδομία ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο.—10) ἡ γλῶττα κατὰ Λυσίαν

νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν ἔχει.—11) οἱ Ἕλληνας ἐδίωκον τοὺς βαρβάρους κατὰ κράτος.—12) εἶπεν Εἰδομένην μὲν κατὰ κράτος, Γορτυνίαν δὲ ὁμολογία.

γ'. διά.—1) Ξέρξης ὁδὸν μὲν διὰ θαλάσσης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι.—2) τέρας ἐστὶν εἴ τις ἠτύχησε διὰ βίου.—3) Τισσαφέρνης διελέγετο αὐτοῖς δι' ἔρμηνέως.—4) οἱ Μαντινεῖς τοὺς Λακεδαιμονίους δι' ὀργῆς εἶχον.—5) Μεσσήνην διὰ τετρακοσίων ἐτῶν μέλλουσι κατοικίσειν.—6) μυρίας ἡμῖν ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν τροφήν.

δ'. ὑπέρ.—1) ὑπὲρ τῆς κόμης γήλοφος ἦν.—2) πάντες οἱ φίλοι μαχόμενοι ἀπέθανον ὑπὲρ Κύρου πλὴν Ἀριαίου.—3) ἐπεὶ σὺ σιωπᾶς ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ λέξω καὶ ὑπὲρ ἡμῶν.—4) ἡδέως ἂν ἡμῖν διαλεχθείην ὑπὲρ τοῦ γεγονότος τούτου πράγματος.—5) ὁ τῆ πατρίδι γεγενῆσθαι νομίζων ὑπὲρ τοῦ μὴ ταύτην ἐπιδεῖν δουλεύουσαν ἀποθνήσκειν ἐθέλησει.—6) Κλέαρχος ἐπολέμει τοῖς Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλησποντον οἰκοῦσι.—7) οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐφρόνησα.—8) τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ τὰ πενήκοντα ἔτη γεγονότων ;—

Προθέσεις τριπτοῖ

Θ έ μ α 56 (§ 157—164)

α'. ἀμφί.—1) καταλαμβάνουσιν τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ καθημένους.—2) ἀπέδοτο τὸν ἵππον καὶ ἃ ἀμφ' αὐτὸν εἶχε.—3) Κλέαρχος ἦν ὅτ' ἐτελεύτα ἀμφὶ τὰ πενήκοντα ἔτη.

β'. περί.—1) σοφὸς νόμιζε οὐ τοὺς ἀκριβῶς περὶ τῶν μικρῶν ἐρίζοντας, ἀλλὰ τοὺς εὖ περὶ τῶν μεγίστων λέγοντας.—2) χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάζειν.—3) Σωκράτης περὶ πλείονος ἐποιήσατο εὐδοκεῖν ἢ χαρίσασθαι τῷ δήμῳ.—4) ἀποκτινύναι μὲν γὰρ ἄνθρωπος περὶ οὐδενὸς ἠγούντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο.—5) ἔνοιοι τῶν Περσῶν εἶχον στρεπτοὺς περὶ τοὺς τραχήλους καὶ ψέλια περὶ ταῖς χερσὶ.—6) ἡ Κίλισσα εἶχε φυλακὴν περὶ αὐτήν.—7) οἱ στρατιῶται περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἦσαν.—8) Σωκράτης τὸ μῆτε περὶ θεοῦς ἀσεβῆσαι μῆτε περὶ ἀνθρώπων ἀδικος φανῆναι περὶ παντὸς ἐποιοῖτο.

γ'. μετά.—1) Αἰακὸς ἕως ἦν μετ' ἀνθρώπων μετὰ καλλίστης ὧν δόξης διετέλεσεν.—2) οὐδέεις μετ' ὀργῆς ἀσφαλῶς βουλεύε-

ται.—3) Δαρείος μετὰ Καμβύστην Περσῶν ἐβασιλεύσε.—4) μετὰ μουσικὴν γυμναστικὴν θρεπτέει οἱ νεανῆαι.—5) πολλῶ πλέον γε ἀγγεῖν ἔστι νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν.

δ'. παρά.—1) σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρῆ σοφόν τι μανθάνειν.—2) παρὰ Κύρου οὐδεὶς ἀπήει πρὸς βασιλέα.—3) οὐ ταῦτ' ἀπαρὰ τοῖς Μήδοις καὶ Πέρταις δίκαια ὁμολογεῖται.—4) οὗτος παρ' ἔμοι τὸ ὄνομα τοῦ ὀλίγου δίκαιός ἐστι φέρεσθαι.—5) παρὰ ταύτην τὴν πόλιν ἦν πυραμῖς λιθίνη.—6) παρὰ τὴν θάλασσαν ἐμπορεύεται.—7) τὸν δόλιον ἀνδρα φεῦγε παρ' ἔθλον τὸν βίον.—8) παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα ὡσπερ θεοὶ οἱ ἀνθρώποι βιοτεύουσι.—9) οὐδενὶ πώποτε συνεχώρησα οὐδὲν παρὰ τὸ δίκαιον.—10) οὐδὲν ἂν παρ' ἓνα ἀνθρώπον ἐγένετο τούτων.

ε'. πρὸς.—1) τὸ πρὸς Σικυῶνος καὶ πρὸς ἑσπέρην τείχος ἐξετείχισαν.—2) τὸν δημοτικὸν ἐλεύθερον δεῖ εἶναι καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός.—3) δοκεῖς μοι τὸν λόγον πρὸς ἔμοῦ λέγειν καὶ οὐδὲν δεῖ με πρὸς τοῦτον ἐναντιοῦσθαι.—4) Ξενοφῶν ἔχει ἔπαινον πολλὸν πρὸς Ἑλλήνων.—5) τὴν εὐγένειαν πρὸς θεῶν, μὴ μοι λέγε.—6) πρὸς τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως λίμνη ὕδατος ὕδωρ παρέχει.—7) ἡ ψυχὴ πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι καὶ ἀνώλεθρός ἐστι.—8) οἱ στρατιῶται πάντες πρὸς ὑμᾶς βλέπουσι κἂν ὀρώσιν. ὑμᾶς ἀθυμοῦντας πάντες κακοὶ ἔσονται.—9) ἀλεκτρυῶν ἄδει πρὸς ἡμέραν.—10) ἕτερος λόγος οὗτος, οὐ πρὸς ἐμέ.—11) οὐδὲν ἢ εὐγένεια πρὸς τὰ χρήματα.—12) τὸ πιεῖν πρὸς βίαν ἴσον κακὸν πέφυκε τῷ διψῆν βίᾳ.—13) οἱ πολῖται ἐπαιδεύθησαν πρὸς ἀρετὴν.

ς'. ἐπὶ.—πᾶς ὁ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὁ ὑπὸ γῆς χρυσοῦς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιός.—2) οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον ἐπ' ἀναχωρήσαντες ἐπήλθον ἐπὶ φυλῆς.—3) ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἡ Ἀττικὴ εἰς Θησέα ἀεὶ κατὰ πόλεις ᾤκειτο.—4) πᾶσα πρᾶξις αὐτῇ ἐφ' ἑαυτῆς πραττομένη οὔτε καλὴ οὔτε αἰσχρά.—5) ἦν μὲν ἐπὶ πολλῶν τεταγμένοι προσάγωμεν, περιττεύουσιν ἡμῶν εἰ πολέμιοι, ἦν δ' ἐπ' ὀλίγων τεταγμένοι ἴωμεν, διακοπεῖν ἂν ἡμῶν ἢ φάλαγγ.—6) ἐν ταῖς τῶν Καρδούχων κώμαις ἐπὶ ταῖς πλείσταις οἰκίαις τύρσεις ἐπήσαν.—7) ὁ ἥλιος ἦν ἐπὶ δυσμάς.—8) ἐπὶ τοῖς Ἀθηναίοις ἦν ἡ Μακεδονία καὶ φόρυς ἔφερε.—9) οὐδεὶς ἐπὶ μικροῖς λυπεῖται σοφός.—10) ἐπὶ τέχνῃ μανθάνει ὡς σοφιστῆς ἐσόμενός.—11) Τιγράνης ἐπὶ λόγον καταφεύγει.—12) προτρέπετε τοὺς

νεωτέρους ἐπ' ἀρετήν.—13) τὸ ὄμμα δύνανται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι.—14) εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς στρατηγούς, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον.

ζ'. ὑπό.—1) πηγὴ χαριεστάτη ὑπὸ τῆς πλατάνου βεῖ.—2) Θεμιστοκλῆς ἦν ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—3) ὁ οἶνος ἄκρατος μὲν δξὺς ἐφαίνετο ὑπὸ τῆς ἀσθηρότητος, κερασθεὶς δὲ εὐώδης καὶ ἡδύς.—4) ἐστρατεύοντο ὑπὸ σκλίγγων.—5) ἐφθειρε τὴν τῶν Καττανάων γῆν, οἱ ὑπὸ τῆ Αἴττη τῷ ὄρει οἰκοῦσι.—6) Κύρος τοὺς ὑφ' ἑαυτῷ ὡσπερ παιδᾶς ἑαυτοῦ ἐτίμα.—7) Κλέαρχος οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπ' αὐτὸν ἔστησε τὸ στράτευμα.—8) διέβησαν ὑπὸ νύκτι εἰς Σάμον.—9) Αἴγυπτος ὑπὸ βασιλέα ἐγένετο.

Χρόνοι τοῦ ῥήματος

Θέμα 57 (§ 170—182)

1) Χειρίσοφος μὲν ἐπὶ πλοῖα στέλλεται, ἡμεῖς δὲ ἀναμενοῦμεν.—2) ἄπανθ' ὁ λιμὸς γλυκέα ποιεῖ πλὴν ἑαυτοῦ.—3) ἐνταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμνεται ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ χεὶρ ἢ δεξιὰ, βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ Κύρειον στρατόπεδον.—4) Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας ἐβιάζετο ἰέναι.—5) Φίλιππος Ἀλόνησον ἐδίδου, Δημοσθένης δὲ ἀπηγόρευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν. 6) Δημοκράτης ἄνδρα συλλαβὼν ἦκεν ἄγων ἔχοντα τόξον Περσικὸν καὶ φαρέτρην.—7) οἱ Ἕλληνες ἐσκήνησαν εἰς κόμας ὅθεν ἔμελλον πλείεστα ἐπιτιτιτάμενοι ἐπὶ θάλασσαν ἦξειν.—8) νομιῶμεν ὁμοίως ἀπεθεῖν τοὺς τε τὰ ψεύδη περὶ θεῶν λέγοντας καὶ τοὺς πιστεύοντας αὐτοῖς.—9) πάντα ἐόρακας Σόλωνά ἰδῶν.—10) τὸν οὐκ ὄντα ἄπας εἴωθεν ἐπαινεῖν.—11) Ἀγησίλοος εἴθιστο φοβούμενος μὲν ἰλαρὸς φαίνεσθαι, εὐτυχῶν δὲ πρῶτος εἶναι.—12) οἱ μάντις ἀποδεδειγμένοι ἦσαν ὅτι μάχη μὲν ἔσται, τὸ δὲ τέλος καλὸν τῆς ἐξόδου.—13) οἱ Ἕλληνες σὺν τῷ Κύρῳ στρατευτάμενοι πολλὰ χρήματα εἶχον ἀνηρηκότες ἐν Κιλικίᾳ.—14) οἱ τύραννοι οὐδὲν ἀγαθὸν κεκτήσονται.—15) ῥώμη μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέληται, ἀνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἐδολαφε καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀτκούντων ἐκόσμησε, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότηται.—16) πολλὰκις μικραὶ δυνάμεις μεγάλας ῥοπὰς ἐποίησαν.—17) δεῖ σε ὡς ὁμοιότατον γενέσθαι τῷ Ἀθηναίων δήμῳ, εἰ μέλλεις τούτῳ προσ-

φιλήs είναι καί μέγα δύνασθαι έν τή πόλει.—17) οὐδένα κρινω
 υπό πλειόνων περιλήσθαι οὔτε Ἐλλήνων οὔτε βαρβάρων ἢ Κυρον.—
 —19) πρὸς δεδειπνηκότα μολόντες οὐκ ἀξιούμεν πάλιν αὐτὸν δει-
 πνεῖν.—20) ἐάν ἐμοὶ δόξη τινὰ τουτωνὶ τῶν ἀνθρώπων, ὧν σὺ
 ὄρας αὐτίκα μάλα δεῖν τεθάναι, τεθνήξει οὗτος, ὃν ἂν δόξη.—
 21) περιμένετε ἔστ' ἂν ἐγὼ ἔλθω.—22) ἔλεγον ὅτι οὐ πρόποθ' οὐ-
 τος ὁ ποταμὸς διαδοτὸς γένοιτο.—23) εἰμὶ τυράννω ἔοικώς, τότε
 δὲ σαφῶς δοῦλος ἦν.—24) οὐδὲ ἤσθοντο ὅτε ἦν τετελευτηκῶς Ἄ-
 γίας.—25) κρείττον ἐμφανῆs φίλος ἢ πλοῦτος ἀφανῆs ὃν σὺ κα-
 τούρξας ἔχεις.—26) τὸν λόγον σου θαυμάzας ἔχω.

Θέμα 58 (§ 170—182)

1) πολλοὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων τὰ μὲν φυτρώνοντα ¹⁾ ἐκ τῆs γῆs
 δὲν μεταχειρίζονται ²⁾ πρὸς τροφήν, ζῶσι δὲ τρεφόμενοι μὲ γάλα
 καὶ τυρὸν καὶ κρέας.—2) ὁ Κλέαρχος ἐπειδὴ ἔκρινεν ὅτι ἠδίκει ὁ
 στρατιώτης τοῦ Μένωνος ἐκτύπησεν ³⁾ αὐτόν. ἀκούσαντες δὲ οἱ στρα-
 τιῶται ὠργίζοντο κατὰ τοῦ Κλεάρχου.—3) ὁ Κύρος, ἐν ᾧ ἀκόμη
⁴⁾ ἦτο παῖς ἐπαιδεύετο μὲζὶ μὲ τὸν ἀδελφόν του καὶ μὲ τοὺς ἄλ-
 λους παῖδας.—4) ἐκ τῶν Ἀρκάδων ἄλλοι μὲν ἔχουσιν ἀποθάνη,
 οἱ δὲ λοιποὶ ἐπὶ λόφου τινὸs πολιορκουνται.—5) φίλος εἰς ἡμᾶs
 οὐδεὶs θὰ ἔχη μείνη ⁵⁾, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ἦσαν πρότερον,
 πολέμιοι πρὸς ἡμᾶs θὰ εἶναι.—6) ἡ Οἰνόη εἶχε τειχισθῆ καὶ
 αὐτὴν ὡs φρούριον οἱ Ἀθηναῖοι μετεχειρίζοντο.—7) ἀκούω ὅτι
 μὲ διαβάλλει τις ὅτι δῆθεν ἐγὼ ἀφοῦ σᾶs ἐξαπατήσω ⁶⁾ μέλλω νὰ
 σᾶs ὀδηγήσω ⁷⁾ εἰς τὸν Φᾶσιν.—8) ἔχω ἔλθῃ χωρὶs νὰ ἔχω ⁸⁾
 χρήματα.—9) ἐάν λέγῃs τὸ κάλλος θεοῦ μοῖραν, δὲν θὰ εἶπῃs κα-
 κῶs.—10) ὁ Κύρος δὲν ἐβράδυνεν ⁹⁾, ἀλλ' εἶπεν ὅτι θέλει νὰ
 μένη.—11) τοὺs νόμους οἱ τριάκοντα πάντοτε ἔμελλον νὰ γρά-
 φωσι καὶ νὰ φέρωσιν εἰs φῶs ¹⁰⁾.—12) μᾶs ἔχουσιν ἀφήσῃ ¹¹⁾ ὁ
 Ξενίας καὶ ὁ Πισίων, ἀλλ' ὅμως ἄs γνωρίζωσι ¹²⁾ καλῶs ὅτι οὔτε
 ἔχουσι δραπετεύσῃ ¹³⁾ διότι γνωρίζω ¹⁴⁾ ποῦ ἔχουσιν ἀπέλθῃ ¹⁵⁾,
 οὔτε ἔχουσι διαφύγῃ ¹⁶⁾, διότι ἔχω τριήρεις ὧs τε νὰ συλλάβω ¹⁷⁾
 τὸ πλοῖον αὐτῶν.—13) ἐκεῖνοι, οἵτινες φοβοῦνται τὰ δεινά, νο-
 μίζω ὅτι δειλοὶ εἶναι.—14) κύτταξε ¹⁸⁾ πρὸς τὰ ὄρη καὶ ἰδὲ ὅτι
 ὄλα εἶναι ἄδατα.—15) ἐπειδὴ ἐξελέξτε ¹⁹⁾ ἐμέ, καὶ ἐγὼ θὰ προσ-
 παθήσω νὰ κάμω πρὸς ὑμᾶs, ὅ,τι καλὸν δύναμικι.—16) θὰ σὲ εὐ-
 φράνῃ ὁ πλοῦτος ἐάν πολλοὺs εὐεργετῆs ²⁰⁾.—17) μοὶ φαίνεσαι

21) ὅτι ὀρθῶς ἔχεις εἶπη.—18) δὲν εἶναι ὥρα νὰ σκεπτώμεθα ²²⁾, ἀλλὰ νὰ ἔχωμεν σκεφθῆ.—19) ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μέλλεις νὰ κάμῃς μὴ προλέγῃς ²³⁾. διότι ἐὰν ἀποτύχῃς θὰ γελασθῆς.—10) ἀκριβεῖς νὰ κάμῃς ²⁴⁾ τὰς δοκιμασίας τῶν φίλων σου ²⁵⁾, γνωρίζων ²⁶⁾ ὅτι ὅλοι ὅσοι δὲν σὲ ἐπλησίασαν θὰ σὲ νομίζωσιν ὅμοιον μὲ ἐκείνους, οἵτινες σὲ συναιαστρέφονται ²⁷⁾. 21) νομίζω ὅτι ἡ ἐγκράτεια εἶναι καλὸν πράγμα εἰς τὸν μέλλοντα νὰ πράξῃ τι καλόν.—22) ἐὰν μὲ ἐξελέγξῃς, δὲν θὰ δυσαρεστηθῶ ²⁸⁾ κατὰ σοῦ, ἀλλὰ θὰ ἔχῃς ἀναγραπτὴν μέγιστος εὐεργέτης.—23) λέγεται ὅτι ὁ Κροῖσος εἶχε στείλῃ εἰς Λακεδαίμονα περὶ συμμαχίας.—24) ὁ Εὐρυσθεὺς εἰς τὸν Ἡρακλέα διέταττε τοιαῦτα ἐπίπονα ἔργα ²⁹⁾, ἐκ τῶν ὁποίων ἔμελλεν ὄχι νὰ ὠφελήσῃ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ νὰ κινδυνεύσῃ ὁ ἴδιος ³⁰⁾. 25) ἐὰν συνάψῃτε μάχην τινὰ μεταξὺ σας νομίζετε ὅτι κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν καὶ ἐγὼ θὰ ἔχω κατακοπῆ καὶ ὑμεῖς ὀλίγον ὕστερον.

Ἐγκλίσεις ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις
προτάσεσιν

Θέμα 59 (§ 182 189 & 222—239)

1) Ἀδικεῖ Σωκράτης, οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζων, ἀδικεῖ δὲ καὶ τοὺς νέους διαφθείρων.—2) καὶ δὴ τεθνασιν τίς με δέξεται πόλις;—3) τὴν ὑπὸ πάντων ὁμολογουμένην ἀριστον εἶναι εἰρήνην χρὴ ποιήσασθαι.—4) χρὴν δὲ σε, εἴπερ ἦσθα χρητὸς, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μνηστὴν γίγνεσθαι.—5) οὐκ ἂν ἐποίησε ταῦτα Ἀγασίας, εἰ μὴ ἐγὼ αὐτὸν ἐκέλευτα.—6) ἐπέγνωσ ἂν ἐκεῖ οὐδένα οὔτε ὀργιζόμενον κραυγῇ, οὔτε χαίροντα ὕβριστικῶς γέλωτι, ἀλλ' ἰδὼν ἂν αὐτοῦς ἠγῆσω τῷ ὄντι εἰς κάλλος ζῆν.—7) ἡμῖν ἂν τρισάσμενος τοῦτ' ἐποίει βασιλεύς, εἰ ἑώρα ἡμᾶς μένειν κατασκευαζόμενους.—8) εἰς ἕκαστος ἐν μὲν ἂν ἐπιτηδεύμα καλῶς ἐπιτηδεύοι, πολλὰ δ' οὐ.—19) πολλὰς ἂν εὐροῖς μηχανάς· γυνὴ γὰρ εἶ.—20) τάχ' ἂν ποῦ δοὺς δίκην γένοιτ' ἂν βελτίων ὁ ἀδικός.—11) τὰ πονηρὰ ἀνθρώπια οὐκ ἂν ἄλλως ἔλοις ἢ εἰ διδοίης τι.—22) εἴθ' ὦφελος τοιάδε τὴν γνώμην τοῦ πατρὸς θνήσκοντος εἶναι.—13) ὁ νῦν ἄρχων οὗτος ἀκοντίσας ἡμαρτε (τῆς ἄρκτου) ὡς μὴ ποτ' ὦφελε.—24) μὴ ζῶην μετ' ἀμουσίας.—25) δῦσμορφος εἶην μᾶλλον ἢ καλὸς κακός.—26) Ἀριαῖον καὶ Τισσαφέρην οἱ θεοὶ ἀποτίσαινο

17) λέγω ἄπερ ἤκουσα· εὐτύω μοι πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο.—28) φειδόμεθα ἀνδρῶν εὐγενῶν, φειδόμεθα.—29) φέρε νῦν ἀναλάβωμεν πάλιν ὃ λέγεις.—30) Τιμασίας ἔχων ἰππέας προελανέτω καὶ σκοπέτω τὰ ἔμπροσθεν.—31) λαβὼν ἀπόδος καὶ λήψῃ πάλιν.—32) περὶ τούτου τῶσδε εἰρήσθω μοι.—33) μηδέποτε πειρῶ δύο φίλων εἶναι κριτής.—34) μὴ θαυμάζετε ὅτι χαλεπῶς φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασι.—35) μὴ τοιήσης ταῦτα, εἰ δὲ μὴ αἰτίαν ἔξεις.—36) μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης.—37) μὴ ἀπέλθῃτε πρὶν ἂν ἀκούσῃτε.—38) μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσῃ.—39) ἀθάνατον ἐχθραν μὴ φύλαττε θνητὸς ὢν.—40) μὴ ἐν πολλοῖς ὀλίγα λέγε, ἀλλ' ἐν ὀλίγοις πολλά.—41) μὴ δίκην δικάσης πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσης.—42) μισθωσώμεθα κήρυκα ἢ αὐτὸς ἀνείπω;—43) πῶς μάχωμαι θνητὸς ὢν θεῖα τύχη;—44) βούλει θῶ σε φοβηθῆναι;—45) τί βούλεσθε εἶπω;—46) πότερον σέ τις, Αἰσχίνῃ, τῆς πόλεως ἐχθρὸν ἢ ἑμὸν εἶναι φη;—47) τί ποιήσωσι;—48) τίνας ἦσαν οἱ παραγεγόμενοι τῶν ἐπιτηδείων Σωκράτει ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ;—49) μᾶν τί σε ἀδικεῖ Πρωταγόρας;—50) πῶς ἂν τις μᾶλλον ὑπὸ τῆς πόλεως τιμῶτο ἢ εἰ τοῖς νόμοις πείθοιτο;—51) ποτέρως ἂν μᾶλλον ἄνθρωποι σωφρονοῖεν, ἀργοῦντες ἢ τῶν χρησίμων ἐπιμελούμενοι;—52) ἄρα οὐκ ἂν δικαίως σε ἡρόμην ὃ τὰ ποῖα τῶν ζῴων γράφων;— τί ἂν ἐπισταμένην τὴν γυναῖκα παρέλαβον;

Θ έ μ α 60 (§ 182—189 καὶ 222—239)

1) ἡ ἀταξία πολλοὺς ἤδη ἔχει χάσει ¹⁾.—2) ἡ θύρα ἢ ἰδικῆ μου ἦτο ἀνοιγμένη καὶ πρότερον εἰς τὸν ἔχοντα ἀνάγκην ²⁾ ἔμοῦ, θὰ εἶναι δὲ ἀνοιγμένη καὶ τώρα.—3) σείε εἰσθε γενναῖοι ³⁾.—4) ἔπρεπεν ⁴⁾ ὁ Σωκράτης νὰ μὴ διδάτῃ πρότερον τὰ πολιτικὰ τοὺς μαθητάς του ⁵⁾ ἢ νὰ εἶναι σώφρονες.—5) ἔπρεπεν ⁶⁾ εἰσεῖν οἱ ῥήτορες ⁷⁾ ὅ,τι ἕκαστος ἐνόμιζεν ὠφελιμώτατον ⁸⁾ τοῦτο νὰ ἐκφράζωσι ⁹⁾.—6) τὸ νὰ ὑπενθυμίζῃ ¹⁰⁾ τις τὰς ἰδίας αὐτοῦ εὐεργεσίας σχεδὸν ¹¹⁾ εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ νὰ ὑβρίζῃ ¹²⁾.—7) ἐγὼ παρ' ὀλίγον ¹³⁾ νὰ λησμονήσω ¹⁴⁾ τὸν ἑαυτὸν μου.—8) ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν σας ¹⁵⁾ νὰ βοηθῆτε ¹⁶⁾ ἐὰν ἠθέλετε.—9) ἡμεῖς πρὸ πολλοῦ ¹⁷⁾ θὰ ἤμεθα ¹⁸⁾ πλησίον σας, ἐὰν ὁ Ξενοφῶν δὲν μᾶς ἀπήγεν ¹⁹⁾ ἐδῶ ²⁰⁾.—10) πῶς ἠδύνασο νὰ εἶσαι ¹⁸⁾ καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὴν Τροίαν;—11) τὴν πόλιν ἠδύνασο νὰ νομίζῃς ¹⁶⁾ ὅτι εἶναι πολέμου ἐργαστήριον.—12) ἐγὼ δὲν ἠθελον ἀπέλθῃ ²¹⁾, ἀλλὰ θὰ

κτυπήσω ²²⁾ τὴν θύραν.—13) ὅλοι ἤθέλετε ὁμολογήσει ²¹⁾ ὅτι ἡ
 ὁμόνοια εἶναι μέγιστον ἀγαθόν.—14) ὅλοι ἤθέλετε ὁμολογήσει ²¹⁾
 ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης διέφερεν ²³⁾ ἀπὸ τοὺς ἄλλους.—15) ἐγὼ μαζὶ
 μὲ τὸ καλὸν καὶ διὰ (μέσου) τοῦ πυρὸς ἤθελον πορευθῆ ²⁴⁾.—16)
 εἶθε νὰ ἤμην ἱκανὸς νὰ κάμω τὸ πραχθὲν ἄπρακτον.—17) εἶθε νὰ
 συνέζων μὲ σὲ ὅτε ἦσο ²⁵⁾ νέος.—18) εἶθε νὰ σὲ εὐρίσκομεν ²⁶⁾,
 Ἄδμητε, μὴ λυπούμενον.—19) εἶθε νὰ ἐχάνεσο ἄγαμος.—20) κα-
 κῶς εἶθε νὰ χαθῶσιν ²⁷⁾ ὅλοι ὅσοι εὐχαριστοῦνται ²⁸⁾ μὲ τὴν τυραν-
 νίδα.—21) εἶθε νὰ χαθῆ ὅστις φθονεῖ τοὺς ἔχοντας τὰ ἀγαθὰ.—
 23) εἶθε νὰ γείνη νὰ ἀποδώσω τὰς εὐεργεσίας ²⁹⁾ εἰς τὸν πατέρα
 μου.—24) ἄς πηγαίνωμεν ³⁰⁾ κατὰ τῶν πολεμίων.—25) ἄς μὴ
 ἀφήσωμεν ³¹⁾ τὸν λόγον ἀτελεῖ.—26) ἄς ἐξετάσωμεν ³²⁾ ἐν πρὸς
 ἐν ³³⁾ ἕκαστον.—27) (δι') ὅσα κατακρίνομεν ³⁴⁾ τοὺς ἄλλους,
 ταῦτα ἄς μὴ μιμούμεθα.—28) πλούτιζε τοὺς φίλους, διότι τὸν
 ἑαυτὸν σου θὰ πλουτίσης.—29) νὰ πράττης πάντοτε ἐκεῖνο τὸ
 ὅποιον πρέπει ³⁵⁾.—30) νὰ εὐεργετῆς τοὺς ἀγαθοὺς.—31) φίλους
 νὰ ἀποκτῆς ³⁶⁾ ὄχι ὅλους ὅσοι θέλουσιν, ἀλλ' ἐκείνους, οἵτινες
 εἶναι ἄξιοι τοῦ χαρακτῆρος ³⁷⁾ σου.—32) ἄς ἀποκρίνεται, ὦ
 ἄνδρες, καὶ ἄς μὴ θορυβῆ ἄλλα καὶ ἄλλα (λέγων).—33) μὴ νο-
 μίζης ὅτι θὰ παραδώσωμεν εἰς σὲ τὰ μόνα ἀγαθὰ, τὰ ὅποια ὑπάρ-
 χουσιν εἰς ἡμᾶς.—34) μὴ κάμης ταῦτα.—35) μὴ νομίση ³⁸⁾ τις
 ὅτι διάκειμαι δυσμενῶς ³⁹⁾.—36) μὴ νομίση ⁴⁰⁾ τις ὅτι διάκειμαι
 δυσμενῶς πρὸς τοὺς ἔχοντας ταύτην τὴν ἡλικίαν.—37) Μὴ θαυ-
 μάτης ἐὰν προχείρως ἐπιχειρῶ νὰ σὲ συμβουλεύω.—38) εἰς κα-
 νένα μὴ εἴπης τοῦτο.—39) ἀχάριστος ἀνὴρ ἄς μὴ νομίζεται φί-
 λος.—40) θέλω νὰ συμφωνήσω ⁴¹⁾ μαζὺ σου καὶ ἄς εἶναι οὕτω.—
 41) τί ἀπήγγειλας; ἂν μὲν ἀληθῆ νὰ σώζεσαι ⁴²⁾, ἐὰν δὲ ψευδῆ,
 νὰ τιμωρηθῆς ⁴³⁾.—42) νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ἐναντίον εἶναι μάλιστα
 φίλον μὲ τὸ ἐναντίον;—43) ποῖον ἐκ τῶν δύο θεὸν νὰ εἴπω τὸν
 Σωκράτην ἢ ἄνθρωπον;—44) νὰ εἴπωμεν οὕτω ἢ νὰ μὴ εἴπω-
 μεν;—45) θέλεις νὰ ἐξετάζωμεν ⁴⁴⁾ ἀρχίσαντες ἀπὸ τὴν τροφήν;—
 46) ποῦ νὰ φύγωμεν;—47) ποῦ ἀφ' οὗ ἔλθη τις νὰ εὕρη τὴν ἀλή-
 θειαν;—48) τί νὰ κάμη τις;—49) (διὰ) τί τόσον ⁴⁵⁾ πρῶτ' ἔχεις
 φθάση, ⁴⁶⁾—50) Ἄρά γε μὲ ἐνθυμεῖσθε;—51) ἀλλὰ μήπως θέλεις
 νὰ γείνης ἀρχιτέκτων;—52) (διὰ) τί ἤθελεν ἐπιχειρῆ τις ⁴⁸⁾ τὰ
 ἀδύνατα;—53) τις ἄνευ ἀρετῆς ἢ ἤθελε μάθη ἢ ἤθελε μελετήσῃ τι
 ἀξιόλογον;—54) Πῶς πορευόμενοι ὀπίσω θὰ διέβαινον ⁴⁹⁾ τὸν πο-

ταμόν;—55) τί θά ἀπεκρίνεσο ⁴⁹⁾;—56) τίνα ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἠδύνατο νά λυπήσῃ ⁴⁹⁾ ἢ εἰρήνη;—57) νομίζεις ὅτι θά κάμῃ μάχην ⁵⁰⁾ πρὸς σέ, ὦ Κύρε, ὁ ἀδελφός σου; μὰ τὸν Δία, εἶπεν ὁ Κύρος, δὲν θά λάβω ταῦτα ἄνευ μάχης.

Ἄντωνυμιαί προσωπικαί, αὐτός, αὐτοπαθεῖς, κτητικαί.

Θέμα 61 (§ 189—190)

1) εὖ σύ τε πάντα εἶπες καὶ ἐπηνέσαμεν ἡμεῖς.—2) τί λέγεις σύ; ἃ σὺ λέγεις.—3) ἐνεκάλουν ἔμοι ὡς μάλλον μέλοι μοι ὄπως τὰ σὰ καλῶς ἔχοι ἢ τὰ ἑαυτῶν.—4) πρὸς θεῶν συμβούλευσον ἡμῖν, ὅ,τι σοι δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ ὅ,τι σοι τιμὴν οἴσει.—5) ἐγὼ καὶ σέ καὶ ἑμαυτὴν τῶν καλλίστων ἤξιωσα.—6) οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιμητὰς ἑαυτῶν ἀποδεικνύουσιν.—7) ἐλεύθερον φύλαττε τὸν σαυτοῦ τρόπον.—8) ἄρεσκε πᾶσι καὶ σύ, μὴ σαυτῷ μόνῳ.—9) Ἄρταξέρξου ἀδελφός ἐπιστήσας τὸ ἑαυτοῦ στρατεύμα τοὺς Ἑλληνας ἐθεώρει.—10) ἡ Κίλισσα εἶχε φυλακὴν περὶ αὐτήν.—11) οἱ στρατιῶται προσεδόκων Χειρίσφορον ἄγοντά τι σφίσιν ἤξιεν.—12) Κύρος παρήγγειλε καθίστασθαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ τάξιν ἕκαστον.—13) μάρτυρα παράσχωμαι σέ κατὰ σαυτοῦ.—14) τοὺς λαμβάνοντας τῆς ὀμιλίας μισθὸν ἀνδραποδιστὰς ἑαυτῶν ἀπεκάλει.—15) οἱ κόσμιοι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἤθος ζητοῦσι.—16) τὴν ἐμὴν τύχην ἐξετάζω πρὸς τὴν σαυτοῦ σκόπει καὶ εὐρήσεις τὴν ἐμὴν βελτίῳ τῆς σῆς.—17) διδάσκετε τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν παῖδας βασιλεύεσθαι.—18) οἱ πολῖται στρατηγούς αἰροῦνται, ἵνα αὐτοῖς ἡγεμόνες ᾧσι.—19) τὸ δέος αὐτοὺς ποιεῖ τὸ ἡμέτερον καὶ τὸ τῶν κατηγόρων στρατεύεσθαι.—20) σὴν χάριν ἐλέγχειν τὸν λόγον ἐπιθησόμεθα.—21) αὐτῇ τῇ ψυχῇ θηρατέον αὐτὰ τὰ πράγματα.—22) τὴν Ἀτικὴν ᾤκουν οἱ αὐτοὶ ἀεὶ.—23) μετεμπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς.—24) ὅταν ὁ νοῦς ὑπὸ τοῦ οἴνου διαφθαρή ταῦτα πάσχει τοῖς ἄρμασι, τοῖς τοὺς ἡνιόχους ἀποβαλοῦσι.—25) καταλέλυκε τὴν αὐτὸς αὐτοῦ δυναστείαν.—26) ἱατρός οὐδὲ εἰς τοὺς αὐτὸς αὐτοῦ βούλεθ' ὀφθαλμῶν φίλους.—27) Ἀλκιδιᾶδος ἡρέθη πρεσβευτῆς δέκατος αὐτός.

Θέμα 62 (§ 189—198)

1) ἐγὼ λέγω ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶναι σοφοί.—2) δὲν θά σέ

φρονεύσω¹⁾ ἐγώ, ἀλλ' ὁ νόμος τῆς πόλεως.—3) οἱ πολέμιοι ἡμῶν δὲν γνωρίζουσιν ἀκόμη²⁾ τὴν συμμαχίαν μας.—4) βλέπω³⁾ ὅτι σὺ ἔχεις τὴν δύναμιν καὶ τὴν χώραν τοῦ Κύρου καὶ ὅτι σφύζεις τὴν ἰδικήν σου.—5) ἀφ' οὗ ἔπεισας ἐμέ, πιστὰ πάλιν ἔδωκας εἰς ἐμέ καὶ ἔλαβες παρ' ἐμοῦ.—6) οἱ ἄνθρωποι θὰ πεισθῶσιν εἰς σέ, ἐὰν διδάξης αὐτοὺς ὅτι τὸ νὰ πείθωνται εἶναι καλλίτερον.—7) περὶ ὅλων μὲν τῶν πραγμάτων τοῦ βίου νὰ φροντίζης⁴⁾ πρὸ πάντων⁵⁾ δὲ νὰ ἀσκῆς τὴν φρόνησίν σου.—8) ὁ Κύρος συγκαλεῖ εἰς τὴν σκηνήν του τοὺς ἀρίστους ἐκ τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτά.—9) ἐγὼ δίδω εἰς σέ τὸ ἑαυτὸν μου καὶ τοὺς συντρόφους μου⁶⁾, ἵνα εἶναι⁷⁾ εἰς σέ φίλοι πιστοί.—10) τώρα, ὅτε ὁ ἀγὼν εἶναι περὶ τῆς ἰδικῆς μας σωτηρίας, ἀρμόζει⁸⁾ νὰ εἴμεθα ἡμεῖς καὶ ἀγαθοὶ καὶ πρόθυμοι.—11) ὅλοι προέτρεπον⁹⁾ τὸν Κύρον νὰ μὴ μάχηται, ἀλλὰ νὰ τάττηται ὀπισθεν των.—12) δὲν λέγω λόγους μου.—13) νόμιζε ὅτι τὰ ἰδικά μου εἶναι ἰδικά σου.—14) ἐνόμιζον οἱ Ἑλληγνες ὅτι ὁ βασιλεὺς θὰ ἐπιπέσῃ ἐναντίον των¹⁰⁾ ἐν ᾧ εἶναι ἄτακτοι.—15) δὲν εἶναι εὐκόλον εἰς θνητὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποβαίνωσιν¹¹⁾ ὅλα εἰς τὴν ζωὴν του κατὰ τὴν γνώμην¹²⁾ του.—26) περισσότερον¹³⁾ νὰ πιστεύητε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς σας παρὰ εἰς τοὺς λόγους τούτων.—17) θέλω νὰ εἴμαι μαθητῆς σου.—18) σεῖς ὅλοι ἀγαπάτε τοὺς παιδάς σας.—19) ὁ Κλέαρχος ἤθελεν ὅλον τὸ στράτευμα πρὸς αὐτὸν νὰ ἔχῃ τὴν γνώμην.—20) ἐὰν θέλωμεν¹⁴⁾ νὰ ἀποκτήσωμεν ἀγαθὸν τινα φίλον, ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἀγαθοὶ πρέπει νὰ γείνωμεν.—21) αὕτη εἶναι ἡ σοφία τοῦ Σωκράτους, αὐτὸς δηλ. νὰ μὴ θέλῃ¹⁵⁾ νὰ διδάσκῃ.—22) οἱ παρόντες εἰς τὰ ἔργα δὲν ἔλεγον τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν.—23) ὁ κόλαξ εὐθὺς ἀπὸ νέος¹⁶⁾ συνηθίζει¹⁷⁾ τὸν ἑαυτὸν του νὰ χαίρῃ καὶ νὰ λυπῆται διὰ τὰ ἴδια μὲ τὸν δεσπότην.—24) ἦτο στρατηγὸς ὁ Νικίας μετὰ δύο ἄλλων.

Αἱ λοιπαὶ ἀντωνυμίαι.

Θέμα 63 (§ 198—213)

1) τόνδε τὸν ἄνδρα στεφανοῖ ὁ δῆμος.—2) τουτοῖ τὸν στέφανον σοὶ δωρήσομαι.—3) τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθ' ἐταίρους μὴ τὰ συγγενῆς μόνον.—4) Κλέαρχος τοσαῦτα εἶπε. Τισσαφέρνης δὲ ᾄδε ἀπημεύθη.—5) οὐ τοῦτο μόνον ἐννοοῦνται τί πείσονται.—6)

παρὰ πάντα ταῦτα ἐκεῖνα ἔτι ἀκούετε.—7) Μένωνα οὐκ ἐζήτει καὶ ταῦτα παρ' Ἀριαίου ὧν τοῦ Μένωνος ξένου.—8) ἔστι δίκης ὀφθαλμός, ὅς τὰ πάνθ' ὄρα.—9) ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.—10) οὗτός ἐστι σοφώτατος, ὅστις ὡς περ Σωκράτης ἔγνωκεν ὅτι οὐδενὸς ἄξιός ἐστι τῆ ἀληθείᾳ πρὸς σοφίαν.—11) ἂ ποιεῖν αἰσχροὺς ταῦτα νόμιζε μὴδὲ λέγειν καλόν.—12) ὧν πρόσθεν ἀπέχοντο κερδῶν τούτων οὐκ ἀπέχονται.—13) ἡ τῶν Περσῶν δύναμις τηλικύτῃ τὸ μέγεθος ἐγένετο ἡλικίην οὐδεμίαν ἴσμεν γεγεννημένην.—14) ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δειπνῷ.—15) ὦ μέγ' ἀγαθὸν σὺ τοῖς φίλοις Κύρε, ὡς πολλήν με τοῖς θεοῖς ποιεῖς χάριν ἔχειν.—16) ὦ γῆρας, ὡς ἐπαχθὲς ἀνθρώποις εἶ.—17) ἔστιν οὓς τινὰς τεθαύμακας ἐπὶ σοφίᾳ.—18) ἦν δ' ἄς τῶν πόλεων βίᾳ εἶλε.—19) οὐδὲν ὠφελιμώτερον ἦν τοῦ Σωκράτει συνεῖναι ὅπου οὖν καὶ ἐν ὄψοις πράγματι.—20) ὁ σοφιστῆς τυγχάνει ὧν ἔμπορός τις.—21) ἦν τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ὅστις οὔτε στρατηγός, οὔτε λοχαγός οὔτε στρατιώτης συνηκολούθει.—22) λέγουσι μὲν τι, οὐ μέντοι ἀληθές γε.—23) τριάκοντά τινὰς ἀπέκτειναν.—24) μεγάλη τίς μοι δοκεῖ ἡ γρῆα τῆς ῥητορικῆς εἶναι.—25) τῶν ἔξωθεν Ἑλλήνων ἔνιοι Λακωνικῶς τοῖς τέκνοις τίθασ ἐνοῦντο.—26) οὗτοι μὲν, ὦ Κλέαρχε, ἄλλος ἄλλα, σὺ δὲ ἡμῖν εἰπέ τί λέγεις.—27) ἄλλοις ἄλλος θεῶν καὶ ἀνθρώπων μέλει.—28) δυνάμεις ἀμφοτέρᾳ ἔστων, δόξα τε καὶ ἐπιστήμη, ἄλλη δὲ ἐκατέρᾳ.—29) ἦγεν ἕκαστος τῶν στρατηγῶν τὸν αὐτοῦ λόχον ἐπὶ κόμην.—30) κατηγοροῦσιν ἀμφοῖν τοῖν πολέοις.—31) ἐπεὶ ἀφίκοντο εἰς ταυτόν, ἄσμενοί τε εἶδον ἀλλήλους καὶ ἠσπάζοντο ὡς ἀδελφούς.

Ἀποφατικὰ μόρια

Θέμα 64 (§ 213—219)

1) ἵππικόν οὐκ εἶχεν Ἀγησίλαος ἐπὶ Καρίαν πορευόμενος.—2) Σωκράτη μεθύοντα οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἑώρακε.—3) οἱ τῶν Ἀθηναίων νόμοι οὐδὲν ὠμὸν οὐδὲ βίαιον οὐδὲ ὀλιγαρχικὸν προστάττουσι, ἀλλὰ τὸναντίον πάντα φιλανθρώπως καὶ δημοτικῶς φράζουσι πράττειν.—4) πῶς οὐκ ἐνδέχεται σωφρονήσαντα πρόσθεν αὐθις μὴ σωφρονεῖν καὶ δίκαια δυνηθέντα πράττειν αὐθις ἀδυνατεῖν;—5) ὁ ἴδιος πονηρὸς οὐκ ἂν ποτε γένοιτο δημοσίᾳ χρη-

στός.—6) εἰ γὰρ σε ὑπολάβοιεν πρὸς τοὺς γονεῖς ἀχάριστον εἶναι, οὐδεὶς ἂν νομίσειεν εὖ σε ποιήσας χάριν ἀπολήψεσθαι.—7) εἰ γὰρ ἐκ τοῦ παρελυθηθότος χρόνου τὰ δέοντα αὐτοὶ συνεδούλευσαν, οὐδὲν ἂν ὑμᾶς ἔδει νῦν βουλευέσθαι.—8) μὴ πρὸς θεοῦ μαινώμεθα μηδὲ αἰσχυρῶς ἀπολώμεθα ἐχθροὶ ὄντες καὶ ταῖς πατρίσι καὶ τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν φίλοις.—9) ὅπερ ὑπισχνεῖ, μὴ φεύσῃ.—10) μὴ εἶγν, ἔφη ὁ Ξέρξης, ἐκ Δαρείου γεγονώς, μὴ τιμωρησάμενος Ἀθηναίους.—11) ἐὰν μὴ οἱ βασιλεῖς τε νῦν λεγόμενοι καὶ δυνάσται φιλοσοφήσωσιν, οὐκ ἔσται κακῶν παύλα.—12) Τισσακφέρνης προεῖπεν Ἀγησιλάῳ πόλεμον, εἰ μὴ ἀπίοι ἐκ τῆς Ἀσίας.—13) συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδῶν ποιησθαι.—14) παρήλθομεν ὅπως μὴ χεῖρον βουλευσῆσθε.—15) ἕνα ἐν πολλοῖς εὖροις ἂν ὅστις ἐστὶ μὴ χεῖρων πατρός.—16) Κύρος ἐπὶ θήραν τοὺς στρατιώτας ἐξήγεγν, ὁπότε μὴ μένειν ἀνάγκη τις εἶη.—17) οὕτω καθαρὸν χρῆ τὸν βίον τοῦ σώφρονος εἶναι ὥστε μὴ ἐπιδέχεσθαι δόξαν αἰτίας αἰσχυρᾶς.—18) ὁ λόγος ἡμῖν ὀρθός ἐστι οὐκ εἰσὶν οἱ παμπλοῦσιοι ἀγαθοί.—19) ἐπειδὴ πάντα ποιούντες δίκην παρ' αὐτῶν οὐκ ἂν δύνασθε λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχυρὸν ὑμῖν καὶ ἡγνινοῦν ἀπολιπεῖν;—20) οὐ βῆδιον εὐρεῖν ἔργον ἐφ' ᾧ οὐκ ἂν τις αἰτίαν ἔχοι.—21) νῦν οὕτω διάκειμαι ὑφ' ὑμῶν ὡς οὐδὲ δεῖπνον ἔχω ἐν τῇ ἑμαυτοῦ.—22) νῦν οὐχ ὁ νόμος κρίνεται πότερόν ἐστιν ἐπιτήδειος ἢ οὐ, ἀλλ' ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκιμάζεσθε εἴτε ἐπιτήδειοί ἐστε πάσχειν εὖ τὸν ἐπιλοιπόν χρόνον εἴτε μὴ.—23) συμβουλεύω σοὶ μὴ ἀφαιρεῖσθαι ὃ ἂν δῶς.—24) κἂν εὐτυχῇ τις, προσδοκᾷ ἀεὶ τι δεῖ καὶ μὴ τι πιστεύειν τύχῃ.—25) Ἡγούμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν ἢ οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ γίνονται.—26) Φαίην ἂν ἔγωγε μηδενὶ μηδεμίαν εἶναι παιδεύσιν παρὰ τοῦ μὴ ἀρέσκοντος.—27) φημί οὐδέν' ἂν ἐν βραχυτέροις ἔμοῦ εἶπεν.—28) οὗτοι ὑπολαμβάνουσιν οὐ τοὺς ὄρνιθας εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις.—29) οὐκ ἂν δύναιο μὴ καμῶν εὐδαιμονεῖν.—30) εἰς φρονῶν μυρίων μὴ φρονούντων κρείττων.—31) ἐσχάτη ἀδικία δοκεῖν δίκαιον εἶναι μὴ ὄντα.—32) ὁ μὴ ἱατρὸς ἀνεπιστήμων, ὢν ὁ ἱατρὸς ἐπιστήμων.—33) τὰ μῆτε ἀγαθὰ μῆτε καλὰ οὐ βουλόμεθα.—34) Ἀκαρῶνες οὐ προσεδέξαντο διὰ τῆς Λευκάδος τὴν οὐ περιτελιχίσιν.—35) θεὸς οὐδαμῶς οὐδαμῶς ἀδικός, ἀλλ' ὡς οἶόν τε δικαιοτάτος καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὁμοιότερον οὐδὲν ἢ ὅς ἂν ἡμῶν αὐ γίνηται ὅτι δικαιοτάτος.—36)

οὐχ ὕφ' ἑαυτῷ τὴν πόλιν ποιήσασθαι βούλεται Φίλιππος, οὐ, ἀλλ' ἔλως ἀνελεῖν.—37) τὰ ξένα οὐ μὴ γένηται τῇ στρατιᾷ τριῶν ἡμερῶν σιτία.—38) Καλλικράτιδας εἶπεν ὅτι ἡ Σπάρτη οὐδὲν μὴ κάκιον οἰκίζεται αὐτοῦ ἀποθανόντος.—39) οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἀπεδέξαντο καὶ αὐτοὶ φοβούμενοι μὴ οὐχ ἱκανοὶ ὡς Λέσβῳ πάσῃ πολεμεῖν.—40) οὐχ ὅσιόν σοι ἔστι μὴ οὐ βοηθεῖν δικαιοσύνη εἰς δύναμιν παντὶ τρόπῳ.—41) Ἀστυάγης ὅ,τι δέοιτο αὐτοῦ Κύρος οὐδὲν ἐδύνατο ἀντέχειν μὴ οὐ χαρίζεσθαι.—42) τοιαύτης τιμῆς τυχεῖν ὥστε θνητὸν ὄντα θεὸν γενέσθαι κριτὴν, οὐχ οἶόν τε μὴ οὐ τὸν πολὺ τῇ γνώμῃ διαφέροντα.—43) οὐκ ἔστι φίλον τῷ φιλοῦντι· οὐδὲν μὴ οὐκ ἀντιφίλον.

Θέμα 65 (213-219)

1) Οἱ ἀληθεῖς σοοὶ οὐδέποτε δουλεύουσιν εἰς τὰς ἡδονάς.—
 2) οὐδένα γνωρίζω ¹⁾ νὰ μισῇ ²⁾ περισσότερον ἀπὸ αὐτὸν τοὺς τοὺς ἀδικούντας. 3) ὁ κακῶς διανοηθεὶς περὶ τῶν ἰδίων οὐδέποτε θὰ σκεφθῇ ³⁾ καλῶς περὶ τῶν ξένων. ⁴⁾ —4) ὁ Κύρος δὲν εἶχε φθάσει ⁵⁾ ἀκόμη ⁶⁾, ἀλλὰ προσήρχετο ⁷⁾ ἀκόμη ⁸⁾.—5) τίς δουλεύων εἰς τὰς ἡδονάς δὲν ἤθελε διατεθῆ ⁹⁾ αἰσχροῦς καὶ κατὰ τὸ σῶμα ¹⁰⁾ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν;—6) δίκαια μὲν λέγοντες πολλοὶ ἄδικα κάμνουσι, δίκαια δὲ κάμων οὐδεὶς ἤθελεν εἶναι ¹¹⁾ ἄδικος.—7) ἐὰν ἔλοι οἱ ἐπιχειροῦντες νὰ παιδεύωσιν ἤθελον νὰ λέγῳσι τὰ ἀληθῆ, δὲν θὰ ἐκακολογοῦντο ¹²⁾ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν.—8) μηδένα φοβέριζε ¹³⁾.—9) ἔνεκα χρημάτων μὴ ὀρκισθῆς ¹⁴⁾ εἰς κανένα ἐκ τῶν θεῶν.—10) κανεὶς ἄς μὴ νομίζῃ ὅτι ἐγὼ ἀγνοῶ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐγιναν αἵτιοι πολλῶν κακῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας.—11) ὦ Ζεῦ, εἶθε νὰ μὴ γίνῃ εἰς τὴν πόλιν τσσαύτη ἔλληιφίς ¹⁵⁾ ἀνδρῶν.—12) εἶθε νὰ μὴ χαθῶ ¹⁶⁾ ἀλλὰ νὰ κάμω μέγα τι.—13) ἀληθῶς ἀγανακτῶ, διότι ¹⁷⁾ δὲν δύναμαι νὰ εἶπω ὅ,τι ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου.—14) φανερόν εἶναι ὅτι ὁ Φίλιππος δὲν θὰ σταματήσῃ ¹⁸⁾ ἐὰν δὲν θὰ τὸν ἐμποδίσῃ ¹⁹⁾ τις.—15) ἐγὼ θὰ εἶπω εἰς σέ, ἵνα μὴ εἶπῃς ὅτι δὲν ἐννοεῖς ²⁰⁾ πῶς ²¹⁾ τοῦτο ἤθελε γείνη ²²⁾.—16) φυλάχθητε νὰ ²³⁾ μὴ σᾶς συμβῆ τι τοιοῦτον.—17) μήτε ἄκουε μήτε βλέπε ὅσα δὲν ἀρμόζει.—18) ὁ νόμος ἐκ φύσεως ἔχει γείνη ²⁴⁾ νὰ προλέγῃ ὅσα δὲν πρέπει νὰ πράττῃ (τις).—19) δὲν ὑπάρχει κανεὶς εἰς τὸν ὅποιον νὰ μὴ ἔχει γείνη κακόν τι ἢ δὲν θὰ γείνη.—20) οἱ στρατιῶται τοῦ Κύρου πάντοτε ὀσάκις ²⁵⁾ δὲν

Χρ. Β. Λώλου. Συντακτικόν.

ἔπραττον ἄλλο τι σπουδαιότερον, ἤσυχολοῦντο εἰς τὰ παιγνίδια.—
 21) τόσον φοβερόν εἶναι τὸ ἀδίκημα τὸ ὅποιον ἔχει γείνη ὥστε
 μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν νὰ εἶναι δυνατόν ²⁰⁾ νὰ εὕρη τις
 ἀξίαν.—22) ἐγὼ νομίζω ὅτι πρέπει οὗτος ν' ἀποδεικνύη ὅτι ²⁰⁾ δὲν
 ἔχει κάμῃ ἐκεῖνα περὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἡ κατηγορία ²⁰⁾.—23)
 οὗτος λοιπὸν τοῦτο ἄς ἀποδεικνύῃ ἢ ὅτι δὲν ἐφόνευσαν ²¹⁾ ἐκείνους
 ἢ ὅτι δικαίως, διότι ²²⁾ ἔκαμαν κακόν τι εἰς τὸν δῆμον ²³⁾.—24)
 παραδέχομαι ²⁴⁾ ὅτι σὺ συμφωνεῖς ²⁵⁾ ἐπειδὴ δὲν ἀποκρίνεσαι.—
 25) τινὲς ὑπὸ τοῦ φθόνου καὶ τῶν ἀποριῶν ἔχουσι ἐξαγριωθῆ
 ὥστε ὄχι κατὰ τῶν πονηριῶν ἀλλὰ κατὰ τῶν εὐτυχιῶν πολεμοῦσι
²⁶⁾.—26) ὄχι τὸ νὰ μὴ λάβῃ (τις) τὰ ἀγαθὰ εἶναι τόσον λυπηρὸν
 ὅπως ²⁷⁾ εἶναι λυπηρὸν τὸ νὰ στερηθῆ ἀφοῦ λάβῃ.—27) νομίζο-
 μεν ὅτι σημεῖον ἐλευθερίας εἶναι τὸ νὰ μὴ κάμνωμεν τίποτε ἀκου-
 σίως ²⁸⁾.—28) ἀφ' οὗ ἐπίστευεν εἰς τοὺς θεοὺς πῶς ἐνόμιζεν ὅτι
 δὲν ὑπάρχουσι θεοί.—29) νομίζω ὅτι κανεῖς ἐκ τῶν θεῶν δὲν
 εἶναι κακός.—30) ὁμολογεῖται ὅτι οὐδεὶς ποτὲ μέχρι τοῦδε ²⁹⁾
 ἐκ τῶν ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι μνημονεύονται, ὑπέμεινε ³⁰⁾ καλλίτε-
 ρον τὸν θάνατον ἀπὸ τὸν Σωκράτην.—31) δὲν πρέπει νὰ λέγῃς,
 ὦ Αἰσχίνη, ἔχων τὴν χεῖρα ἐντὸς ³¹⁾, ὄχι, ἀλλὰ νὰ ἐνεργῆς ὡς
 πρεσβευτῆς ³²⁾ ἔχων τὴν χεῖρα ἐντὸς ³¹⁾.—32) τίποτε, ὦ φίλε,
 μὴ φοβῆσαι ³³⁾, τίποτε.—33) τὸν Πῶλον μὲν καὶ τὸν Γοργίαν
 ἐξέπληξα καὶ ἔκαμα νὰ αἰσχύωνται, σὺ δὲ ἐξ ἅπαντος δὲν θὰ
 ἐκπλαγῆς ³⁴⁾ μηδὲ θὰ αἰσχυνθῆς.—34) ἐάν τοὺς φίλους νικᾷς
 εὐεργετῶν, ἐξ ἅπαντος δὲν θὰ δύνανται ³⁴⁾ ν' ἀντίστανται ³⁵⁾ οἱ
 πολέμιοι εἰς σέ.—35) δὲν φοβοῦμαι τοῦτο, μήπως δὲν ἔχω τί νὰ
 δώσω ³⁶⁾ εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν φίλων, ἀλλὰ μήπως δὲν ἔχω ἰκα-
 νούς, εἰς τοὺς ἐπίλους νὰ δώσω.—36) νομίζω ἀνόητον νὰ μὴ ³⁷⁾
 κάμνω ³⁸⁾ καὶ ταύτην τὴν χάριν εἰς σέ.—37) οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ
 τὸ ὅτι δὲν ³⁷⁾ εἶναι εὐχάριστα ³⁹⁾ τὰ εὐχάριστα.—38) οἱ πατέρες
 μας ἀπηγόρευσαν ³⁹⁾ εἰς τοὺς δούλους νὰ (μὴ) κάμνωσι ταῦτα τὰ
 ὅποια ἐνόμιζον ὅτι πρέπει νὰ πράττωνται ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων.—
 39) εἰ Ἄθηναῖοι ἀφοῦ εἶπον ⁴⁰⁾ πολλοὺς ἐπαίλους διὰ τὸν ἑαυτὸν
 τοὺς, οὐδαμοῦ ἀντειπὸν ὅτι δὲν ἀδικοῦσι τοὺς συμμάχους.—40)
 τί ἤθελε σοῦ λείπῃ ⁴⁰⁾ διὰ νὰ (μὴ) εἶσαι καθ' ὄλοκληρίαν εὐδαίμων;

Συμπλεκτική παράταξις.

Θέμα 66 (§ 241-248)

1) τῷ Πάχῃτι καὶ τοῖς Ἀθηναίοις ἤλθεν ἀγγελία.—2) ἐστρατήγει τῶν Κορινθίων Ἀριστέυς ὁ Ἀδειμάντου, κατὰ φιλίαν τε αὐτοῦ οὐχ ἤκιστα οἱ πλείστοι ἐκ Κορίνθου στρατιῶται ἐθέλονται συνέσποντο.—3) τὸν μέλλοντα εὖ γεωργήσειν δεῖ τοὺς ἐργαστήρας καὶ προθύμους παρασκευάζειν καὶ πείθεσθαι θέλοντας.—4) τὸν δ' ἐπὶ πολεμίοις ἄγοντα ταῦτά δεῖ μηχανᾶσθαι δωρούμενόν τε τοῖς ποιοῦσιν ἃ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀγαθοὺς καὶ κολάζοντα τοὺς ἀτακτοῦντας.—5) Σωκράτης τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἡμέλει τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπῆνει.—6) οἱ ἄλλοι ποιηταὶ οὐχ ὁμοίως πεποιθήκασιν καὶ Ὅμηρος.—7) κλόν γε καὶ γέροντα μανθάνειν σοφά.—8) τὸ καλῶς ἔχον κρείττον ἐστὶ καὶ νόμου.—9) τύφρانون εἶναι τιμωρία καὶ τὸ θέλειν.—10) οὐδενὶ πρόποτε οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγαμεν, ἀλλ' οὕτως ψοκοῦμεν δημοκρατούμενοι, ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι.—11) οὐ δεῖ τοῖς παιδοτρέχαις ἐγκαλεῖν οὐδὲ ἐκβάλλειν ἐκ τῶν πόλεων.—12) οὔτε τᾶλλα οἴμην κακὸς εἶναι ἀνθρώπος φθονερός τε ἤκιστ' ἀνθρώπων.—13) οὐ μόνον ὁ γέρον δις ἂν παῖς γίγνοιτο, ἀλλὰ καὶ ὁ μεθυθεῖς.—14) οὐχ ὅπως τῶν ἑαυτοῦ τι ἐπέδωκε, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡμετέρων πολλὰ ὑφῆρηται.—15) χρῆ τὸν μὴ τυχόντα γνώμης οὐχ ὅπως ζημιῶν, ἀλλὰ μηδ' ἀτιμάζειν.—16) ταῦτα πολλὴν αἰσχύνην ἔχει καὶ λέγειν, μὴ τί γε δὴ ποιεῖν.

Ἀντιθετική παράταξις

Θέμα 67 (§ 248)

1) Ἀργεῖοι μὲν οὐκ ἐδέξαντο τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀλλ' ἐφευγον.—2) οὐκ ἀνδρὸς ὄρκοι πίστις, ἀλλ' ὄρκων ἀνήρ.—3) τῶν κακῶν ἄλλα αἴτια δεῖ ζητεῖν τὰ αἴτια, ἀλλ' οὐ τὸν θεόν.—4) ἴστοι γυναικῶν ἔργα κοῦκ ἐκκλησῖται.—5) τὸ συνετὸν ὁ θεὸς δίδωσιν, οὐχ ὁ πλοῦτος.—6) ὄρω τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων διὰ κακίαν μὲν ἀπολλύμενον, δι' ἀρετὴν δὲ σφζόμενον.—7) βραδύτερον μὲν, εἴλκε δὲ με ὅμως ἢ περὶ τὸ πράττειν τὰ κοινὰ ἐπιθυμία.—8) αἰεὶ μὲν

ἔγωγέ που τὴν φιλοσοφίαν ἄγαμαι, ἀτὰρ καὶ νῦν ἐπαινῶ καὶ φιλῶ.

9) λέγεται δὲ καὶ ἔδε ὁ λόγος, ἐμοὶ μὲν οὐ πιθανός.—10) οἱ δίκαιοι τῶν ἀδίκων, εἰ μὴδὲν ἄλλο πλεονεκτοῦσιν, ἀλλ' οὖν ἐλπίσι γε σπουδαίως ὑπερέχουσι.—11) οἱ ποιηταὶ οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἔρμηνεῖς εἰσὶ τῶν θεῶν.—12) ἡ φιλοσοφία πιστεύει οὐδενὶ ἄλλῳ, ἀλλ' ἢ αὐτῇ ἑαυτῇ.—13) ἰόντων εἰδότες ὅτι κακίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς ἢ ἡμεῖς περὶ ἐκείνους.—καίτοι ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν Τράλλεσι φρουρούμενα.—14) τούτων, ὦ ἄνδρες, Ἄθηναῖοι, ἀληθῆ μὲν ἐστὶ τὰ πολλὰ, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἄλλ' ἴσως οὐχ ἡδὲ ἀκούειν.

Διαζευκτικὴ παρατάξις.

Θέμα 68ον (§ 249)

1) στρατηλάται ἂν μυρῖοι γενοίμεθα, σοφὸς δ' ἂν εἷς τις ἢ δύο ἐν μακρῷ χρόνῳ.—2) αὐτοὶ ἦτοι κρίνομέν γε ἢ ἐνθυμούμεθα ὀρθῶς τὰ πράγματα.—3) πάντα δοκεῖ, ἕσα τις μὴ πείσας ἀναγκάζει τινὰ ποιεῖν, εἴτε γράφων εἴτε μῆ, νόμος εἶναι.—4) ὁ ἀγαθὸς φίλος ἂν τε τινὰ εὖ ποιῆσαι δέη, συνεπισχῆι, ἂν τε τις φόβος ταραττῆ, συμβοηθῆι, τὰ μὲν συναναλίσκων, τὰ δὲ συμπράττων.—4) λέγομεν ὑμῖν τὰ διάφορα δίκη λύεσθαι· ἢ θεοὺς μάρτυρας ποιούμενοι πειρασόμεθα ἀμύνεσθαι πολέμου ἄρχοντας.—6) πόθεν οὖν ἀρξόμεθα καὶ τί πρῶτον ὑποθησόμεθα; ἢ βούλεσθε ἀπ' ἐμοῦ ἀρξῶμαι;—7) τίς σοι διηγείτο; ἢ αὐτὸς ὁ Σωκράτης;—8) ἐστὶ ψυχὴ πόλεως οὐδὲν ἕτερον ἢ πολιτεία.

Αἰτιολογικὴ παρατάξις.

Θέμα 69ον (§ 251)

1) οὕτως οἱ πολέμιοι πλείστον ἐψευσμένοι ἔσονται· τῆδε γὰρ τῇ ἡμέρᾳ μυρῖους ὄφονται ἀνθ' ἐνός Κλεάρχους τοὺς οὐδ' ἐνὶ ἐπιτρέφοντας κακῶ εἶναι. ἀλλὰ γὰρ καὶ περαινέειν ἤδη ὥρα· ἴσως γὰρ οἱ πολέμιοι αὐτίκα παρέσονται.—2) παραπλήσιον πρᾶγμα ἐστὶ γῆρας καὶ γάμος· τυχεῖν γὰρ αὐτῶν ἀμφοτέρων σπουδάξομεν, ὅταν δὲ τύχωμεν, ὕστερον λυπούμεθα.—4) ἄρα λέγεις τὴν τῶν θεῶν κρίσιν, ἣν οἱ περὶ Κέκροπα ἔκριναν; λέγω γάρ.—5) φιλοσοφητέον ὡμολογήσαμεν τελευτώντες· ἢ γάρ;

Συμπερασματικά παρατάξεις

Θέμα 70ον (§ 252)

1) πάντες ἄρα, ὡς εἶπεν, Ἀθηναῖοι καλοὺς κἀγαθοὺς ποιοῦσι τοὺς νέους πλὴν ἐμοῦ.—2) ὦ παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυπρούμεν ὅτε τὰ ἐν τῇ παρὰδεῖσῳ θηρία ἐθηρῶμεν.—3) πολλὰ ὑπὲρ ἐμοῦ εἶπε βοηθῶν ἐμοί, καὶ οὖν ἄρτι ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι.—4) τοῦτο δεῖ λέγειν ὅπως ἂν πορευοίμεθα ὡς ἀτραλέττιχτα.—5) πρῶτον μὲν τοίνυν δοκεῖ μοι τὰς ἀμάξια κατακκῦσαι.—6) ὁ ἄγγελος εἶπεν ὅτι πολλὴ χώρα ἐστὶ καὶ κῶμι ἐνεῖσι καὶ πόλεις πολλαί. τότε δὴ καὶ ἐγνώθη ὅτι οἱ βάρβαροι τὸν ἄνθρωπον ὑποπέμψειαν.—6) εὐήθεις νέοι ὄντες οἱ ἐπεικειε φάνονται. τοιγάρ τοι, ἦν δ' ἐγώ, οὐ νέον, ἀλλὰ γέροντα δεῖ τὸν ἀγαθὸν δικαστὴν εἶναι.—7) ἐπίστευον μὲν Κύρῳ αἱ πόλεις, ἐπίστευον δὲ οἱ ἄνδρες. τοιγαροῦν ἐπεὶ Τισσαφέρνει ἐπολέμητε, πᾶσαι αἱ πόλεις ἐκοῦσαι Κύρον εἴλοντο ἀντι Τισσαφέρνους.—8) οἱ μὲν βιασθέντες μιτοῦσιν, οἱ δὲ πεισθέντες φιλοῦσιν. οὐκ οὖν τῶν φρόνησιν ἀσκούντων τὸ βιάζεσθαι.—9) ἀλλὰ μὰ τὸν Δί, ἔφη, οὐδὲ γέγραπται μοι πω.οὐκοῦν, ἔφη, καὶ περὶ πολέμου συμβουλεύειν τὴν γε πρώτην ἐπισχῆσομεν.

✓Θέμα 71 (§ 256)

1) γίνεται πόλις ἐπειδὴ τυγχάνει ἡμῶν ἕκαστος πολλῶν ἐνδεῆς.—2) δεῖ μὴ μόνον κεκτηθῆαι τὰ ἀγαθὰ, ἀλλὰ καὶ χρῆσθαι αὐτοῖς, ὡς οὐδὲν ὄφελος τῆς κτήτεως γίνεται.—3) μέγα ἐστὶ τὸ ὄμοῦ τραφῆναι ἐπεὶ καὶ τοῖς θηρίοις πόθος τις ἐγίγνετο τῶν συντρόφων.—4) τὸ σύκλον ἐκ τοῦ στόματος ἀποπτύουσιν, ὅτι ὠφελεῖ μὲν οὐδὲν αὐτοῦς ἐνόν, βλάπτει δὲ πολὺ μᾶλλον.—5) οἱ πρεσβύτατοι τῶν στρατηγῶν Ξενοφῶντα ἠτιῶντο, ὅτι ἐδίωκεν ἀπὸ τῆς φάλαγγος.—6) οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Περικλέα ἐκάκιζον, ὅτι στρατηγὸς ὢν οὐκ ἐπεξάγοι ἐπὶ τοῖς πολέμοις.

Θέμα 72ον (§ 256)

1) ὁ Ἀστυάγης ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὸν Κύρον, διότι ἐμάνθανεν¹⁾ ὅτι αὐτὸς εἶναι καλὸς καὶ ἀγαθός.—2) ἐπειδὴ λοιπὸν ταῦτα τοιοῦτοτρόπως ἔχουσιν, ἀρμόζει προθύμως νὰ θέλητε νὰ ἀκούητε²⁾ τοὺς θέλοντας νὰ συμβουλεύωσιν.—3) ὁ Ἀριαῖος καὶ ὁ

Ἄρτάβαζος, οἱ ὅποιοι διάκεινται εὐνοϊκῶς³⁾ πρὸς σᾶς, προτρέπουσι⁴⁾ νὰ στείλητε φρουράν⁵⁾, διότι⁶⁾ διανοεῖται ὁ Τισσαφέρνης νὰ λύσῃ αὐτήν.—4) ἐπειδὴ σεῖς δὲν θέλετε νὰ πορευθῆτε μαζί, (εἶναι) ἀνάγκη εἰς ἐμὲ νὰ ἔρχωμαι μαζί σας.—5) ἐπειδὴ τοιαῦτα πολλὰ ἔχουσι γεινή, ἀρμόζει νὰ μὴ νομίζητε ἀκόμη⁷⁾ τοὺς λόγους τῶν κατηγορῶν πιστούς.—6) οὔτε ἡμεῖς πλέον⁸⁾ στρατιῶται τοῦ Κύρου (εἶμεθα), ἐπειδὴ βεβαίως δὲν συνακολουθοῦμεν⁹⁾ αὐτόν, οὔτε ἐκεῖνος πλέον¹⁰⁾ εἰς ἡμᾶς μισθοδότης.—7) δὲν κάμνει μνείαν¹¹⁾ ἐκείνων τὰ ὅποια ἔχουσιπραχθῆ ὑπ' ἐμοῦ, διότι θὰ ἔκαμνε μνείαν¹²⁾ τῶν ἀδικημάτων του, ἐὰν εἶχε γράψῃ τι περὶ ἐμοῦ.

Τελικαὶ προτάσεις

Θέμα 73 (§ 258)

1) πολλὰ διδάσκεις ἀφθόνως διὰ φθόνον, ὅπως ἀκούων πολλὰ μὴδὲ ἐν μάθῳ.—2) κόλαζε τὰ πάθη, ἵνα μὴ ὑπ' αὐτῶν κολασθῆς.—3) συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδῶν ποιεῖσθαι, ὡς μὴκέτι δέῃ τοῦτον φυλάττεσθαι.—4) τῶν σκευῶν τὰ περιττὰ ἀπαλλάξωμεν, ἵνα ὡς πλείστοι ἡμῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ὦσιν, ὡς ἐλάχιστοι δὲ σκευοφορῶσι.—5) μὴ σπεῦδε πλουτεῖν, μὴ ταχὺ πένης γένη.—6) ἐκαλούμην ἐπὶ τὰ δειπνα, ἵνα εὐφραίνοντο οἱ πίνοντες.—7) ὁ Λυκοῦργος διμοιρίαν γε ἐπὶ τῷ δειπνῷ ἐτίμησε τοὺς βασιλεῖς, οὐχ ἵνα διπλάσια κατοφάγοιεν, ἀλλ' ἵνα ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν εἴ τινα βούλοιντο.—8) Μένων δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπιθυμῶν δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαίνοι.—9) εἰσεβεβλήκεσαν εἰς τὴν Πηγίνην οἱ Λοκροὶ πανστρατιᾶ, ἵνα μὴ ἐπιδοθῶσι τοῖς Μεσσηνίοις.—10) οὔτε χρημάτων ἕνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλου κέρδους οὐδενός.—11) τὸ ἀπολλύναι ἀνθρώπους συμμάχους πολλοὺς δεινὸν ἐφαίνετο εἶναι, μὴ τινα διαβολὴν σχοίεν καὶ οἱ στρατιῶται δύσνοι πρὸς τὰ πράγματα ὦσι.—12) ναὺς οἱ Κορίνθιοι ἐπλήρουν ὅπως ναυμαχίας τε ἀποπειράσωσι καὶ τὰς ὀλκάδας αὐτῶν ἦσσαν οἱ Ἀθηναῖοι κωλύοιεν.—13) ὡς ἂν μάθης, ἀκουσον.—14) γύμναζε σαυτὸν πόνοις ἐκουσίοις, ὅπως ἂν δύναιο καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομένειν.

Θ έ μ α 74 (§ 258)

1) πρέπει ήμεις να προσπαθώμεν να νικώμεντες σωζώμεθα.—
 2) πάντοτε πρέπει να τιμωρή¹⁾ τις τόν κακόν να καλλίτερος είναι.—
 —3) τήν πόλιν έχθράν εις τήν πόλιν έχει κάμη, να μη τιμω-
 ρηθή²⁾.—4) μη φθόνει³⁾ τούς ευτυχούντας, να μη φαίνησαι⁴⁾
 ότι είσαι κακός.—5) ούδέν εκ τούτων κελεύω να κάμνητε να
 λυπησθε⁵⁾, άλλ⁶⁾ να εκ τούτων αγαθόν τι λαμβάνητε.—6) οι Έλ-
 ληνες από τόν Κύρον πλοία εξήτησαν⁷⁾ να αποπλέωσι.—6) ο
 Μένων ήθελε να είναι φίλος εις τούς έχοντας μεγίστην δύναμιν⁷⁾
 να άδικών μη τιμωρηται.—8) ο άρχων στέλλει ήγεμόνα εις τούς
 Έλληνας, να οδηγή⁸⁾ αυτούς, διά μέσου τής πολεμίας χώρας.—
 9) εὐθός ως⁹⁾ ειπε ταῦτα έσηκώθη¹⁰⁾, να μη άναβάλλωνται¹¹⁾,
 αλλά περαίνωνται τά πρόποντα.—10) πολλές προφάσεις ο Κύρος
 εύρισκεν, ως και σύ γνωρίζεις, να και σās άπαρασκευούς εύρη¹²⁾
 και ήμās έδω¹³⁾ οδηγήση.—11) ο Άβροκόμας τά πλοία κατέ-
 καυσεν, να μη ο Κύρος διαβή.—12) τά ίδικά σας¹⁴⁾ έξωδέε-
 τε¹⁵⁾ να οι άλλοι επιτύχωσι¹⁶⁾ τά δίκαια.—13) ένεκα τούτου
 περί τών δικαστῶν εις σε ταῦτα διηγήθη¹⁷⁾ να τούς λόγους
 άσφαλεστέρους πρὸς αυτούς μεταχειρίζησαι¹⁸⁾.—14) σās προσε-
 κάλεσα¹⁹⁾ να μαζί με σās σκεπτόμενος²⁰⁾ ότι είναι δίκαιον,
 τούτο κάμω περί τοῦ Όρόντα τούτου δά²¹⁾.—15) έπρεπε πάντες
 οι συγγενείς να βοηθῶσιν (αὐτόν) οτε εξη²²⁾, διά να εξη ὦν ὄσον
 τὸ δυνατόν²⁴⁾ δικαιοτάτος και ὀσιώτατος.—15) εἴθε να με έφόνε-
 νευες²⁶⁾, οτε με συνέλαβες, διά να μη έδείκνυσον τόν έαυτόν μου
 εις τούς ανθρώπους.

Συμπερασματικά προτάσεις

Θ έ μ α 75 (§ 261)

1) οὕτως ισχυρόν ή αλήθεια, ὥστε πάντων επικρατεῖ τῶν
 ἀνθρωπίνων λογισμῶν.—2) Ξενοφῶν και Χειρίσφοσ διεπράξαντο
 ὥστε λαβόντες τούς άνδρας τόν ήγεμόνα άπέδωσαν.—3) Ξερξης ο
 τής Άσίας βασιλεύς χιλιάς μὲν και διακοσίαις ναυσί άφικετο
 εις τήν Ελλάδα, τής δὲ πεζής στρατιάς οὕτως άπειρον τὸ πλῆθος
 ήγεν, ὥστε και τά έθνη τά μετ' αὐτοῦ ακολουθήσαντα πολὺ αν
 έργον εἶη καταλέξει.—4) και κατεφαίνετο πάντα αὐτόθεν, ὥστε

οὐκ ἂν ἔλθην αὐτὸν Κλέων ὀρμώμενος τῷ στρατῷ.—5) τοιοῦτόν τι ἐποίησεν ὡς πᾶς ἔγνω ὅτι ἀτμένη ἦκουσεν.—6) χαλεπὸν οὕτω τι ποιήσῃ ὥστε μηδὲν ἀμαρτεῖν.—7) οἱ στρατιῶται ἐνετύγχανον τάφρους καὶ αὐλώσει πλήρεις ὕδατος ὡς μὴ δύνασθαι διαβαίνειν ἄνευ γεφυρῶν.—8) χρὴ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα μηδέποτε καταστῆναι ὥστε πάντα λαβεῖν ἢ πάντ' ἀπολαβεῖν.—9) πρὸς ἅπαντας τοὺς μετὰ Δημοσθένους γίνεται ὁμολογία τοῖς Συρακοσίοις ὥστε ὄπλα τε παραδοῦναι καὶ μὴ ἀποθανεῖν μηδένα.—10) ἀφιεμέν σε, ὦ Σώκρατες, ἐπὶ τούτῳ μέντοι ἐφ' ᾧτε μηκέτι φιλοσοφεῖν.—11) ἀναστήσαντες δὲ αὐτοὺς οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραχμένοι τὴν φυλακὴν, ἐφ' ᾧ μηδὲν κακὸν ποιήσουσιν, ἀπκγαγόντες ἀπέκτειναν.—12) ἐγὼ ἐπὶ τούτῳ εἰπὼ, ὥστε ἂν ἀναγκασθῆναι ἡμῖν προσέχειν τὸν νοῦν.—13) Σωκράτης οὕτω πόρρω τῆς ἡλικίας ἦν ὥστε, εἰ καὶ μὴ τότε, οὐκ ἂν πολλῷ ὕστερον τελευτῆσαι τὸν βίον.—14) οὐκ ἦν ὥρα οἷα ἄρδειν τὸ χωρίον.—15) ὅσον μόνον γεύσασθαι ἑαυτῷ κατέλιπεν.—16) κραυγὴν πολλήν ἐποίουν καλοῦντες ἀλλήλους ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν, ὥστε οἱ μὲν ἐγγύτατα τῶν πολεμίων ἔφυγον καὶ τῶν σκηνωμάτων.

Θέμα 76 (§ 261)

1) οἱ παῖδες οἱ παιδευόμενοι εἰς τὰς θύρας ¹⁾ τοῦ βασιλέως βλέπουσιν ἄλλους νὰ τιμῶνται ²⁾ ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ ἄλλους νὰ ἀτιμάζωνται ³⁾, ὥστε, ἐν ᾧ εἶναι παῖδες μαθηθάνουσι νὰ ἀρχωνται καὶ νὰ ἀρχωσι.—1) ὁ Ἀστυάγης τόσον ηὐχαριστήθη ⁴⁾ διὰ τὸ τότε κινήσειον, ὥστε ἐξήρχετο μαζί με τὸν Κύρον.—3) τὸν ὑπηρέτην ⁴⁾ τοῦ κυβερνήτου, ὃ ὁποῖος ὀνομάζεται προφρεὺς τοῦ πλοίου, εὖρον νὰ γνωρίζῃ ⁵⁾ ἐκάστην θέσιν, ὥστε καὶ ἀπὸν ἦθελεν εἶπῃ ⁶⁾ πῶς ἕκαστα κείνται.—4) οἱ ἰδιοὶ μὲν στρατιῶται ⁷⁾ τόσον θερραλέως ἐπολέμησαν, ὥστε ἐὰν δὲν ἐπήρχετο ⁸⁾ νύξ θὰ ἐνικῶντο παντελῶς οἱ ἐχθροί.—5) πολλάκις ἔχει συμβῆ ὥστε καὶ οἱ ἔχοντες μεγαλυτέραν δύναμιν νὰ νικηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων.—6) ὁ Εὐαγόρας τόσον τὸν βασιλέα ἀπέκρουσεν ⁹⁾ ὥστε νὰ ἔχη γαίνη ἀειμνηστος οὗτος ὁ πόλεμος.—7) ὁ Ξενοφῶν ἐγνώριζεν ἐκεῖνα τὰ ὅποια οἱ Σινωπεῖς ὑπέσχοντο εἰς τὸν Τιμασίωνα μετὰ τὸν ὄρον ¹⁰⁾ νὰ μὴ ἐκπλήσῃ.—8) ἔχω τριήρεις, ὥστε νὰ κυριεύσω ¹¹⁾ τὸ πλοῖον ἐκείνων.—9) πολλὰ χρήματα ἦτο δυνατόν ¹²⁾ εἰς ἐμὲ νὰ

λάβω μὲ τὸν ἕρον ¹⁰) νὰ μὴ κατηγορῶ.—10) οἱ πολέμοιοι ἔλεγον, ὅτι θὰ ἀποδώσωσι τοὺς νεκροὺς μὲ τὸν ἕρον νὰ μὴ καίωσι τὰς οἰκίας.—11) οἱ ἀγαθοὶ εἶναι δίκαιοι καὶ (τοιούτοι) ὥστε ¹²) νὰ μὴ ἀδικῶσιν.—12) ἡ Ἀττικὴ ἐκ φύσεως ¹⁴) εἶναι (τοιαύτη) ὥστε ¹³) νὰ παρέχη πλείστας προσόδους.

Ὑποθετικαὶ προτάσεις.

Θέμα 77 (§ 263-268)

1) εἰ θνητὸς εἶ, βέλτετε, θνητὰ καὶ φρόνοι.—2) εἰ δεῖν' ἔδρα-
σας, δεῖνὰ καὶ παθεῖν σε δεῖ.—3) εἰ τις αὐτοῖς φίλος ἦν βαρ-
βάρων, τούτων ἀπειχόμεθα.—4) δεῖξαιμι ἂν ταῦτα, εἰ μοί τινα
βούλεσθε συμπέμψαι.—5) Κλέαρχος εἰ παρὰ τοὺς νόμους ἔλυε
τὰς σπουδὰς, ἔχει τὴν δίκην. 6) τῇ στρατιᾷ οὐκ ἔστι τὰ ἐπι-
τήδεια, εἰ μὴ ληψόμεθα τὸ χωρίον.—7) εἰ μὴ καθέξεις γλῶσ-
σαν, ἔσται σοι κακὰ.—8) εἰ μὴ τότε ἐπόνουν, νῦν οὐκ ἂν εὐφραι-
νόμην.—9) εἰ πάντες ἐβοηθοῦμεν ἀλλήλοις αἰεὶ, οὐδεὶς ἂν ἀνθρω-
πος ἐδεήθη τύχης.—10) οὐκ ἂν ἐγὼ ἐπταστίαζον, εἰ ἄλλον εἴλε-
θε.—11) εἰ τότε πλείους πολέμοιοι συνελέγησαν, ἐκινδύνευτεν
ἂν διαφθαρῆναι πολὺ τοῦ στρατεύματος.—12) εἰ μὴ ὑμεῖς ἤλ-
θετε ἐπορευόμεθ' ἂν ἐπὶ βασιλέα.—13) νέος ἂν πονήσης, γῆρας
ἔξεις εὐθαλές.—14) ἐὰν ποιῆτε κακῶς τὴν ἡμετέραν χώραν, ὡς
πολεμίους ὑμᾶς ἀλεξόμεθα.—15) ἦν ἐθέλωμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ
τῶν δικαίων εὐδοκιμήσομεν, εἰ δὲ φοβησόμεθα τοὺς κινδύνους,
εἰς πολλὰς ταραχὰς κα:απτήσομεν ἡμᾶς αὐτούς.—16) ἐὰν ἔχω-
μεν χρήματα ἔξομεν φίλους.—17) ἐὰν τις τὸν ἥλιον ἀναιδῶς ἐγ-
χειρῇ θεᾶσθαι, τὴν ὄψιν ἀφαιρεῖται.—18) πολὺ ἂν ἐπιδοίη ἡ
γεωργία, εἰ τις ἀβλα προτιθεῖ τῷς κάλλιστα τὴν γῆν ἐργαζο-
μένοις.—19) εἰ τις τοὺς Ἀθηναίους φαίη πεφυκέναι ἐπὶ τῷ μῆτε
αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν μῆτε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐὰν, ὀρθῶς
ἂν εἴποι.—20) εἰ τις θεῶν ἀρεσὴν σοι δοίη, μετὰ ποίας ἐπιμε-
λείας εὖξαισ' ἂν τὸν βίον διαγαγεῖν, οὐδεμίαν ἔλοιο ἂν, εἴπερ
ἐμοὶ συμβούλω χρῆσ' ἢ ταύτην.—21) ἦν τοῖς μὲν ὀφθαλμοῖς
ἐπικούρημα χιόνος εἰ τις μέλαν τι ἔχων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πο-
ρευοίτο, τῶν δὲ ποδῶν, εἰ τις κινοίτο.—22) εἰ τις Κλεάρχῳ δο-
κοίη τῶν πρὸς τι τετραγμένων βλακεύειν, ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτή-
δειον ἔπαιεν ἂν.—23) εἰ τινα ὀρώη δεινὸν ὄντα οἰκονόμον ἐκ τοῦ

δικαίου καὶ ποιούντα προσόδους, οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο, ἀλλ' αἰεὶ προσεδίδου.—24) εἰ μὲν βούλεσθε συναπιέναι, Ἄριατος ἦκειν ἤδη κελεύει τῆς νυκτός, εἰ δὲ μή, αὔριον πρῶ ἀπιέναι φησίν.—25) εὐχου μὴ λαβεῖν πειραὴν τῶν φίλων, εἰ δὲ μή, γνώσει σεχυτὸν ἄλλο μηδὲν ἢ σκιάν.—26) ὁ χρηματιστικὸς τὴν τοῦ τιμᾶσθαι ἢ μανθάνειν ἡδονὴν οὐδεὶς ἀξίαν φήσει, εἰ μὴ εἴτις αὐτῶν ἀργύριον ποιεῖ.—27) συμφέρει ἡμῖν εἴπερ τῷ καὶ ἄλλῳ τὸ νικᾶν.—28) Νικίας μὲν εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἵθιστο συκοφαντεῖν τότε ἂν ἐπαύσατο, Εὐθύνοιο δέ, καὶ εἰ μηδεπώποτε διενεμήθη, τότε ἂν ἐπήθη.—29) ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεὶ γὰρ εὐτυχῆ.—30) τὰ δίκαια πάντες, ἐὰν καὶ μὴ βούλωνται, αἰσχύονται μὴ πράττειν.—31) οὐ μὲ πείσεις, οὐδ' ἦν πείσης.—32) οὐδ' εἰ πάνυ ἀγαθοὶ εἴητε λιμῶ μάχεσθαι ἂν δύναισθε.—

Θέμα 78ον. (§ 263—268)

1) εἶναι δυνατόν (1) εἰς σᾶς νὰ τιμωρήσητε (2) αὐτούς, ἐάν ποτε κατὰ τι σᾶς ἔχουσιν ἀδικήση.—2) ἐὰν σεῖς θέλητε νὰ ἐξεομαῖτε εἰς ταῦτα, θέλω νὰ σᾶς ἀκολουθῶ.—3) εἰς τὸ στράτευμα δὲν ὑπάρχουσι τὰ ἐπιτήδεια ἐὰν δὲν καταλάβωμεν τὸ μέρος 3).—4) ἐὰν μέλλωσι νὰ εἶναι 4) πλοῖα ἀρκετά, ὥστε νὰ μὴ μένη 5) κανεὶς ἐδῶ 6) ἡμεῖς ἠθέλαμεν πλέη.—5) ἐὰν σᾶς φαίνηται ὅτι τὰ τοιαῦτα εἶνε ἔργα θηρίων, ἀλλ' ὄχι ἀνθρώπων, σκέφθητε παῦσιν 7) τινα αὐτῶν.—6) ἐὰν τώρα θὰ ἀπέλωμεν θὰ φανῶμεν ὅτι ἀπερχόμεθα διὰ πόλεμον καὶ ὅτι κάμνομεν παρὰ τὰς σπονδάς.—7) πολλοῦ (λόγου) ἀξίον θὰ ἦτο τὸ πλουτεῖν ἐὰν ἦτο μαζί (8) του καὶ τὸ χαίρειν· τώρα δὲ καὶ τὰ δύο ταῦτα εἶναι κεχωρισμένα.—8) ἐπετρέπετο 9) εἰς τὸν κατηγοροῦντα τοὺς ἄλλους νὰ μένη· ἐὰν δὲ τοῦτο ἔκαμνεν ἕκαστος, θὰ ἐνίκων.—9) ἐὰν τὰ ψηφίσματα ἦσαν μόνον τῶν ἀρκετά 10), ὁ Φίλιππος δὲν θὰ εἶχε φερθῆ ὑβριστικῶς 11) τοσοῦτον χρόνον· διότι πρὸ πολλοῦ ἕνεκα ψηφισμάτων τοῦλάχιστον 12) θὰ εἶχε τιμωρηθῆ 13).—10) ἐὰν ἐγνωρίζομεν 14) σαφῶς ὅτι ὁ Χειρίσοφος θὰ ἔλθῃ 15) φέρων πλοῖα ἀρκετά, δὲν θὰ ἦτο ἀνάγκη 16) αὐτῶν, τὰ ὅποια μέλλω νὰ λέγω.—11) ἐὰν ὅλοι ἐκάμνομεν τοῦτο, θὰ ἐχανόμεθα (ἀορ.).—12) ἐὰν ἔλθητε μαζί μας, καὶ τὸν ἐχθρὸν θὰ ἐκδικηθῆτε 17) καὶ δαρεικὸν ἕκαστος τὸν μῆνα θὰ λαμβάνῃ 18).—13) ἐὰν βλέπωσιν ὑμᾶς νὰ ἀθυμήτε, ὅλοι κακοὶ θὰ εἶνε.—14) ἐὰν εἶσαι φιλομαθῆς, θὰ εἶσαι.

καὶ πολυμαθής.—15) ἐὰν οἱ πολέμιοι νικῶσι, τί ἀνάγκη εἶνε νά λύωσι τὴν γέφυραν;—16) οἱ πολέμιοι καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοὶ εἶναι περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς, ἐὰν οἱ θεοὶ δίδωσι νίκην εἰς ἡμᾶς καθὼς καὶ πρότερον.—17) ὅλα εἶναι δυνατὸν νά ἐξεύρη τις ἐὰν δὲν ἀποφεύγῃ ¹⁹⁾ τὸν κόπον ²⁰⁾.—18) ἐὰν τις πράττη τι ἕνεκά τινος, δὲν θέλει τοῦτο, τὸ ὅποιον πράττει, ἀλλ' ἐκεῖνο ἕνεκα τοῦ ὁποίου πράττει.—19) ἀφ' οὗ ²¹⁾ ὁ Κύρος ἔχει ἀποθάνῃ, ἠθέλομεν πορευθῆ ²²⁾ εἰς τὴν πατρίδα μας ²³⁾ ἐὰν τις δὲν ἠθελε μᾶς ἐνοχλῆ ²⁴⁾.—20) ἐὰν ἠθελον βλέπη ²⁴⁾ ὑμᾶς νά σκέπτεσθε ²⁵⁾ σωτήριόν τι, ἠθελον ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς.—21) πρὸ πάντων ²⁶⁾ ἠθελες εὐδοκιμῆ, ἐὰν ἠθελες φαίνεσθαι ²⁴⁾ ὅτι δὲν πράττεις ταῦτα, (διὰ) τὰ ὅποια ἠθελες ἐπιπλήττη ²⁷⁾ τοὺς ἄλλους, ἐὰν ἠθελον τὰ πράττη.—22) ἐὰν ἠθέλετε διαβῆ τὸν Ἄλυν, ἠθέλετε ἔλθῃ εἰς τὸν Παρθένιον ποταμόν.—23) δὲν ἠθελον θαυμάζῃ ἐὰν οἱ πολέμιοι ἠθελον παρακολουθῆ ²⁸⁾ ἡμᾶς ἀπερχομένους.—24) ὁ Κύρος ἦτο φανερός ὅτι, ἐὰν τις ἔκαμεν ²⁹⁾ εἰς αὐτὸν καλὸν τι ἢ κακὸν προσεπάθει νά τὸν νικᾷ.—25) ὁ Ξενοφῶν ἐὰν ἔβλεπέ τι ²⁹⁾ φαγώσιμον ³⁰⁾ διεμοίραζεν ³¹⁾ εἰς τοὺς στρατιώτας.—26) ὁ Σωκράτης ἐὰν τις ἀντέλεγεν ²⁹⁾ εἰς αὐτὸν περὶ τινος, ἐπανέφερον ³²⁾ αὐτὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν.—27) καὶ ἂν κανένα ἄνθρωπον δὲν ἦσχύνεσο, τοὺς θεοὺς ἔπρεπε νά φοβῆσαι ³³⁾.—28) ἐγὼ, ὦ Κλέανδρε, ἂν καὶ ³⁴⁾ νομίζῃς ὅτι ἐγὼ ἄγομαι, διότι ³⁵⁾ ἀδικῶ κατὰ τι, οὔτε ἐκτόπου ³⁶⁾ κανένα οὔτε ἔβαλλον.—29) οἱ θεοὶ καὶ τοὺς μικροὺς καὶ ἂν εἶναι ἐν δεινοῖς, εἶναι ἱκανοὶ νά σώζωσιν ὅταν θέλωσιν.—30) οἱ μὴ μεταχειρισθέντες ³⁷⁾ ὀρθῶς τὰς περιστάσεις ³⁸⁾, οὐδὲ ἂν συνέβῃ, τι καλὸν παρὰ τῶν θεῶν ἐνθυμοῦνται.

Χρονικαὶ προτάσεις

Θέμα 79 (§ 268-270)

1) φασίν, ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῶα, τὴν οἶν πρὸς τὸν δεσπότην εἶπειν.—2) ἡνίκα δειλὴ ἐγένετο, ἐφάνη κοινορτός.—3) ταῦτα ἐποιοῦν, μέχρι σκότος ἐγένετο.—4) ἐπειδὴ τοῦτο τὸ φήμισμα ἐψηφίσθη, ἔρχονται ἐπὶ τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ.—5) ἐχώρουν διὰ τῶν Σικελῶν, ἕως ἀφίκοντο εἰς Κατάνην.—6) ὅτε εὐτυχεῖς μὴ μέγα φρόνει.—7) ὅταν ἐγὼ κελεύσω, πάρεστε πρὸς τὴν κρίσιν.—8) εἴπερ βούλεσθε πλεῖν, περιμένετε ἔστ' ἂν ἐγὼ ἔλθω.—9) ἐπειδὴν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβά-

νετε.—10) όταν σπεύδῃ τις αὐτός, καὶ ὁ θεὸς συνάπτεται.—11) μαινόμεθα πάντες, ὅταν ὀργιζώμεθα.—12) δεῖ τοὺς γενομένους μέχρις ἂν ζῶσι πονεῖν.—13) πρότερος ἂν ἐπιχειρήσῃ ἐπιμέλῃσθαι τῶν ἐκείνου, ὅπότε ἀποδημοίῃ.—14) ἀνίστασθαι ἐξ εὐνῆς εἶθισμαι, ἡνίκα ἐτι ἔνδον καταλαμβάνοιμι, εἴ τινα δεόμενος εἶδειν τρυχάνοιμι.—15) ἐπεὶ οἱ στρατιῶται τὰ ἄρματα προῖδοιεν, διίσταντο.—16) οἱ δὲ αὐτὸν τε ἔβαλλον καὶ τὰ ὑποζύγια, ἐπεὶ ἄρξαιντο προΐεναί.—17) οἱ πολέμιοι οὐ πρότερον πρὸς ἡμᾶς τὸν πόλεμον ἐξέφεραν πρὶν ἐνόμισαν καλῶς τὰ ἑαυτῶν παρασκευάσασθαι.—18) Κύρος δεῖται Ἀριστίππου μὴ πρόσθεν καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀνιστασιώτας πρὶν ἂν αὐτῷ συμβουλευσῆται.—19) μὴ δίκην δικάσῃ, πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς.—20) Κύρος ὑπέσχετο τοῖς φυγάσι μὴ πρόσθεν παύσεσθαι πρὶν αὐτοὺς καταγάροι.—21) Ἀστυάγης ἀπηγόρευε μηδένα βάλλειν, πρὶν Κύρος ἐμπλησθεῖν βάλλων.—22) πρὶν καταλῦσαι τὸ στράτευμα πρὸς ἄριστον ἐφάνη βασιλεύς.—23) πρὶν τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίνουσιν οἱ βάρβαροι.

Θέμα 80 (§ 268-270)

1) ὁ Εἰρέξης, ὅτε ἀπεχώρει ἐκ τῆς Ἑλλάδος νικηθεὶς (ἐν τῇ μάχῃ λέγεται ὅτι ἠκοδόμησε τὴν τῶν Κελαινῶν ἀκρόπολιν.—2) οἱ Ἕλληνες, καθὼς¹⁾ εἶδον τοὺς βαρβάρους νὰ εἶνε πλησίον²⁾ ἀπῆρχοντο.—3) ὀλίγον πρότερον, ὅτε ἐγὼ εἶπον ὅτι εἶμαι πλούσιος³⁾ ἐγέλασας.—4) ἔχει γράψῃ ταῦτα ὁ Θεουκιδίδης κατὰ σειρὰν⁴⁾ ὅπως ἐγίνοντο ἕκαστα, ἕως ὅτου⁵⁾ κατέπαυσαν τὴν ἀρχὴν τῶν Ἀθηναίων οἱ Λακεδαιμόνιοι.—5) ὁ Κλέαρχος ἐπολέμει κατὰ τῶν Θρακῶν, ἕως ὅτου⁶⁾ ὁ Κύρος ἐχρειάσθη⁷⁾ τὸ στράτευμα.—6) οἱ στρατιῶται κτυποῦσι⁸⁾ καὶ ὑβρίζουσι⁹⁾ τὸν Σωτηρίδαν, ἕως ὅτου¹⁰⁾ τὸν ἠνάγκασαν, ἀφοῦ λάβῃ¹¹⁾ τὴν ἀσπίδα, νὰ πορεύηται.—7) ὅταν κατορθώσω¹²⁾ ὅσα ἔχω ἀνάγκην, θὰ ἔλθω.—8) ὅταν τις ἀναγκασθῇ ἐκ δύο κακῶν τὸ ἓν¹³⁾ νὰ προτιμήσῃ οὐδεὶς θὰ προτιμήσῃ τὸ μεγαλύτερον.—9) ὅταν μέλλῃς νὰ μεταχειρισθῆς τινα ὡς σύμβουλον ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ σου, παρατήρει¹⁴⁾ πρῶτον πῶς τὰ ἰδικά του διόκησε.—10) θὰ δώσω εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν πέντε μνᾶς ἀργυρίου, ὅταν φθάσωμεν¹⁵⁾ εἰς Βαβυλῶνα.—11) εἶναι φανερόν ὅτι καὶ τοῦτον πρότερον ἠθέλον ὑποδέχεσθαι, ὅπότε ἠθέλεν ἔλθῃ¹⁶⁾ εἰς τὰς Ἀθήνας.—12) οἱ

Χαλκιδεῖς δσάκις¹⁷⁾ οἱ πολέμοιοι ἐπήρχοντο, ὑπεχώρουν.—13) οἱ πολέμοιοι τοὺς Μεσσηνίους δὲν ἔπαυσαν¹⁸⁾ πρότερον νὰ τοὺς πολιορκῶσιν εἰ μὴ ἀφοῦ¹⁹⁾ τοὺς ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας.—14) οἱ πολέμοιοι δὲν ἐκήρυξαν²⁰⁾ πρότερον τὸν πόλεμον ἐναντίον μας εἰ μὴ ἀφοῦ συνέλαβον τοὺς στρατηγοὺς ἡμῶν.—15) κανένα νὰ μὴ κάμῃς φίλον σου πρὶν²¹⁾ ἐξετάσης πῶς ἔχει μεταχειρισθῆ τοὺς πρότερον φίλους του.—16) ἔπειθον αὐτοὺς νὰ μὴ κάμνωσι μάχην πρὸ τοῦ νὰ φθάσωσιν²²⁾ οἱ Θηβαῖοι.—17) ὁ Χειρίσοφος εἰς τὰ ἄκρον ἀναβαίνει πρὸ τοῦ νὰ ἐννοήσωσιν²²⁾ οἱ πολέμοιοι.—18) ἤθελε νὰ παύσῃ τὰς ὑποφίας πρὸ τοῦ νὰ γείνη²³⁾ ἐξ αὐτῶν πόλεμος.

Ἀναφορικαὶ προτάσεις

Θέμα 81 (§ 270)

1) δρᾶτε δὴ τὴν Τισσαφέρνους ἀπιστίαν, ὅστις ἐξαπατήσας συνέλαβε τοὺς στρατηγοὺς.—2) ἦν ὁδὸν ἐνιαυσίαν ὁ βάρβαρος ἐποιήσατο ταύτην μείον ἢ ἐν ἐνὶ μηνὶ κατήνυσεν ὁ Ἀγησίλαος.—3) ἔστι δίκη ὀφθαλμός, ὅς τὰ πάνθ' ὄρα.—4) ἃ δέ μοι ἐπατήρ καὶ οἰκήματα καλὰ καὶ παραδείσους κατέλιπεν, ἐφ' οἷς εὐφραϊνόμεν, ταυτα πάντα ὄρω κατακεκομμένα.—5) ἄνδρας οἱ μάχονται ἂν Ἑλλησι πάνυ ζητῶν οὐκ ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν.—6) Ἰπποκράτης πρ' ἐμὲ ἀφικόμενος οὐκ πείσεται, ἄπερ ἂν ἐπαθεν ἄλλω. Ἐτῷ συγγενθόμενος τῶν σοφιστῶν.—7) εὐχομαι τοῖς θεοῖς ἐμὲ μὲν ἄξιον τῶν Λαωικράτους ἀδικημάτων κατήγορον ποιῆσαι, ὃ καὶ τῆ πόλει συμφέρει καὶ πᾶσιν ὑμῖν.—8) τριακοντόρω ἐπεστάθη Πολυκράτης Ἀθηναῖος, ὅς ὀπόσα λαμβάνοι πλοῖα, κατήγεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.—9) ἀνάγκη δούλω αἰ πληγαὶ καὶ ὁ τοῦ σώματος αἰκισμός, ἃ μῆτε γένοιτο οὔτε λέγειν ἄξιον.—10) οὐκ ἄξιον τοῖς λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις καὶ τῷ χρόνῳ, ὃν ὑμεῖς σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίσατε.—11) Τίγρης ποταμός ἐστι ναυσίπορος, ὃν οὐκ ἂν δυναίμεθα ἄνευ πλοίων διαθῆναι.—πολλὰ ὄρω πρόβατα καὶ αἰγας, ἃ ἀποδαρέντα καὶ φυσηθέντα βραδίως ἂν παρέχοι τὴν διάβασιν.—13) οἱ ἀφροστώτες πρὸς ἡμᾶς οἰκείως ἔχουσιν. . . . οἱ πολὺ ἂν ἤδιον τὴν Ἀσίαν ἐπόρθουν.—14) ἦλθε τὸ ναυτικὸν τῶν Περσῶν, ὃ τίς ἂν ἰδὼν οὐκ ἐφοβήθη;—15) οἱ Λακεδαιμόνιοι ἱκανοὶ εἰσιν καὶ εἰς ἕκαστος ἐν ταῖς πόλεσιν

ἔτι βούλονται διαπράττεσθαι.—16) Λεοντιάδης ὁ Θηβαῖος εἶπε μῆδενα παριέναι εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὃν τινα μὴ αὐτὸς κελεύει.—
 (17) Λακεδαιμόνιοι οὐδενὶ φασι πολέμιοι ἦκειν, ὅστις μὴ πολέμου ἔρα.—
 (18) αἰρήσομαι ὑμᾶς καὶ σὺν ὑμῖν ὅ,τι ἂν δέη πείσομαι.—
 19) ὅς ἂν τὸν ἀφέντα τὸν ὄνον εἰς τὰ ὄπλα μῆγύση λήψεται μισθὸν τάλαντον.—
 20) ἄτ' ἂν σοι λογιζομένῳ φαίνεται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει.—
 21) ἀπόκρισαι ὅ,τι ἂν σε ἐρωτῶ.—
 (22) οἱ ἔφοροι ἱκανοὶ εἰσι ζῆμιον ὃν ἂν βούλωνται.—
 23) σαπρὸν ἐστὶ φύσει πᾶν ὃ ἂν μὴ δικαίως ἢ πεπραγμένον.—
 24) οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα θέλουσι πείθεσθαι οὓς ἂν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι.—
 25) ὅποι' ἄτ' ἂν ἦ τὰ ἐπιτηδεύματα τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.—
 (26) ἐγὼ ὀκνοίην ἀνεῖς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν, ἃ ἡμῖν Κύρος δοίη.—
 27) ἐν συνοσίᾳ τις ἂν ἤσθειη τῷ τοιούτῳ ὃν εἰδείη τῷ ὄψῳ καὶ τῷ οἴνῳ χαίροντα μᾶλλον ἢ τοῖς φίλοις;—
 28) ὃν ἔλοιεν τῶν ταύρων ἔσφαιτον.—
 29) Κύρος οὓς τινας ὄρωγῃ τὰ καλὰ διώκοντας πάσαις τιμαῖς ἐγέραιρεν.—
 (30) ὄντινα ἴδοιμι καλόν, τοῦτῳ προσήμην.—
 31) εἶπεν ὅτι ἄνδρα ἄγοι ὃν εἰρξαι θεοί.—
 (32) οὐκ αἰσχύνεσθε οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους, οἵτινες ὀμόσαντες ἡμῖν τοὺς αὐτοὺς φίλους καὶ ἐχθροὺς νομίζειν προὔδοτε ἡμᾶς.—
 33) κατοικιτέρων τὴν γυναῖκα οἴου ἀνὴρὸς στέροιτο καὶ τὸν ἀνδρα οἴαν γυναῖκα καταλιπὼν οὐκέτι ὄφιοιτο.—
 34) εὐδαίμων μοι ἐφαίνετο ὁ ἀνὴρ, ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα.—
 (35) Ἦξουσιν ἡγεμόνας ἔχοντες οἱ αὐτοὺς, ἐὰν σπονδαὶ γένωνται, ἄξουσιν ἔνθεν ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια.—
 36) κώμην ἔδειξεν αὐτοῖς οὐ σκηνήσουσι καὶ τὴν ὁδὸν ἣν πορεύσονται εἰς Μάκρωνας.—
 37) οὐδεὶς πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχει δυσμενῶς, ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν ἡμᾶς τῷ πολέμῳ κρατῆσαι.—
 (38) οὐδεμία ἐστὶν οὕτω καλὴ παραίνεσις, ἣτις τοὺς μὴ ὄντας ἀγαθοὺς ἀθημερὸν ἀγαθοὺς ποιήσει.

Θέμα 82 (§ 270)

1) Πάντες γνωρίζομεν ¹⁾ ὅτι ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Τιτσαφέρνης ἄσους ἐξ ἡμῶν ἠδυνήθησαν ἔχουσι συλλάβη.—
 2) ἔπρεπε αὐτοῖ νὰ διαβῶσι χαράδραν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐροδοῦντο μήπως οἱ πολέμιοι ἐπιτεθῶσι ²⁾ κατ' αὐτῶν ἐν ᾧ διαβαλοῦσιν.—
 3) Δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ εὕρη τις ἔργον, διὰ τὸ ὅποιον δὲν ἤθελε κατηγορηθῆ ³⁾.—
 4) Δὲν ὑπάρχει γυνὴ Ἑλληνίς, ἣτις θὰ ὑπέφερε ⁴⁾ τοῦτο.—
 5) εἰς τὸν κύνα, ὅστις οὐδὲν τοιοῦτόν σοι παρέχει, δίδεις μέρος ⁵⁾ τῆς τροφῆς, τὴν ὁποίαν σὺ ὁ ἴδιος ἔχεις.—
 6) ὁ Κύρος ὑπῆρξεν ἄρχων

*) πολλῶν ἔθνῶν, τῶν ὁποίων οὐδὲ τὰ ὀνόματα βὰ ἡδύνατο *) τις νὰ εἶπη.—7) τίς δὲν ἤθελεν ἐπαινέσῃ ὑμᾶς, ὅτινες τόσον γενναίως *) μάχεσθε ὑπὲρ πατρίδος;—8) ἤξεύρομεν *) ὅτι πολλαὶ πράξεις ἔχουσι γείνη αἰτιαὶ μεγίστων ἀγαθῶν τὰς ὁποίας ὅλοι κατ' ἀρχὰς ¹⁰⁾ ἐξέλαβον ¹¹⁾ ὡς συμφοράς,—9) νομίζω ὅτι ἡμεῖς ἠθέλομεν πάθῃ τοιαῦτα, ὅποια οἱ θεοὶ εἶθε νὰ κάμωσιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς μας.—10) θὰ ἀναγκάσετε τὸν Φίλιππον νὰ μένῃ ἐπὶ τῆς χώρας τοῦ, τοῦ ὁποίου μεγαλύτερον ἀγαθὸν δὲν ἤθελε γείνη.—11) οἱ ποιηταὶ τοιοῦτους λόγους περὶ τῶν θεῶν ἔχουσιν εἶπη, ὁποίους οὐδεὶς ἄλλος ἤθελε τολμήσῃ νὰ εἶπη περὶ τῶν ἐχθρῶν του.—12) πρέπει ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅσα μὲν δύνασαι νὰ πράττης, νὰ ὑπομένῃς, ὅσα δὲ δὲν δύνασαι, (ἀπὸ αὐτὰ) νὰ φυλάττεσαι ¹²⁾.—13) θὰ κάμω ὅ,τι μὲ διατάξετε¹³⁾.—14) θὰ εἶπω ὅ,τι θέλετε.—15) θὰ τιμωρηθῆ ὅστις παρεκτραπῆ ¹⁴⁾.—16) οἱ Βυθινοὶ ὅποιον συλλάβωσι ¹⁵⁾ ἐκ τῶν Ἑλλήνων ὑδρίζουσι φοβερά.—17) ἤξεύρεις ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ λέγωνται εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅποια μᾶς συμβουλεύτης.—18) πρέπει οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες νὰ ἐπιχειρῶσι ¹⁷⁾ μὲν ὅλα τὰ κτλὰ πάντοτε, νὰ ὑποφέρωσι δὲ γενναίως ὅ,τι ὁ θεὸς δίδει.—19) ἐὰν διορισθῇ ¹⁸⁾ νὰ κυβερνᾷ ἢ νὰ στρατηγῇ ὁ μὴ γνωρίζων, ἤθελε καταστρέψῃ *) ὅποιους ἐλάχιστα ²⁰⁾ ἤθελεν ἐπιθυμῆ ²¹⁾.—20) οἱ Λακεδαιμόνιοι ὅλους, ὅσους συναλάμβανον ²²⁾ τοὺς ἐφόνευσον.—21) τινὲς τῶν βαρβάρων ἱππέων, ὅποιον συνήντων ²³⁾ Ἑλληνα ἢ δοῦλον ἢ ἐλεύθερον, ὅλους ἐφόνευσον.—22) νομίζω ὅτι ὁ πατήρ αὐτοῦ ὅστις ἔχει ἀποθάνῃ ²⁴⁾ ἤθελε γείνη σκληρότερος ²⁵⁾ δικαστής, τοῦ ὁποίου τὸν χαλκοῦν ἀνδριάντα παρέδωκεν ²⁶⁾ εἰς τοὺς πολεμίους.—23) στρατηγούς ἐκλέγομεν, οἱ ὁποῖοι νὰ πολεμήσωσι τὸν Φίλιππον.—24) πρέπει νὰ στείλωμεν πρεσβεῖαν, ἣτις νὰ εἶπη ταῦτα καὶ νὰ παρευρίσκειται εἰς τὰ πράγματα.—25) ναυτικὸν παρεσκευάζον, τὸ ὅποion νὰ στείλωσιν εἰς τὴν Λέσβον.—26) οὐδεὶς εἶναι τόσον ἀνόητος, ὅστις τὸν πόλεμον πρὸ τῆς εἰρήνης προτιμᾷ ²⁷⁾.—27) τοῦτο νὰ κάμητε φανερόν εἰς ὅλους, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι τόσα χρήματα, τὰ ὅποια θὰ σᾶς ἀποτρέψωσι (ἀπὸ τοῦ) νὰ τιμωρῆτε ὅποιους συλλαμβάνετε.

Εἰδικαὶ Προτάσεις

Θέμα 83 (§ 271-275)

1) τῷ φθόνῳ τούτῳ μόνον τὸ ἀγαθὸν πρόκειται, ὅτι μεγίστον

κακὸν τοῖς ἔχουσίν ἐστι.—2) ἐπιστάμεθα Μυσοῦς ὅτι ἐν τῇ βασι-
λέως χώρα πολλὰς καὶ εὐδαίμονας πόλεις οἰκοῦσι.—3) λέγει ὡς
οὐδὲν ἐστὶν ἀδικώτερον φήμης.—4) εὖ ἴσθι ὅτι ἔμοιγε ὄσον αἰ
ἄλλαι αἰ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοναὶ ἀπομαραίνονται, τοσοῦτον αὐξά-
νονται αἰ περὶ τοὺς λόγους ἐπιθυμῖαι καὶ ἡδοναί.—5) Κύρος τοῖς
ἔρωτῶσι στρατιώταις ἀπεκρίνετο ὅτι ἀκούει Ἄδροκόμαν ἐχθρὸν
ἄνδρα ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶναι.—6) οἱ Ἕλληνες ἔγνωσαν
πλαίσιον ἰσόπλευρον ὅτι πονηρὰ τάξις εἶη πολεμίων ἐπομένων.—
7) ἔλεξαν ὅτι ἐν τοῖς ἱεροῖς φαίνοιτό τις δόλος καὶ ἐπιβουλὴ
ἐμοί.—8) Κλέαρχος Τισσαφέρνει ἔπεμφέ τινα ἐροῦντα ὅτι συγ-
γενέσθαι αὐτῷ χρήξει.—9) δῆλοι ἦσαν οἱ πολέμιοι ὅτι ἐπικείσον-
ται ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ.—10) ἦχον λέγοντες οἱ προπεμφθέντες σκοποὶ
ὅτι οὐχ ἵππεις εἰσιν, ἀλλ' ὑποζύγια νέμονται.—11) Περικλῆς
προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχίδαμος μὲν οἱ ξένος εἶη, οὐ
μέντοι ἐπὶ κακῷ γε τῆς πόλεως γένοιτο, τοὺς δὲ ἀγροὺς καὶ οἰ-
κίας ἀφήσιν αὐτὰ δημόσια εἶναι.—12) καταπλέοντος τοῦ Ἀλκι-
βιάδου ὅ τε ἐκ τοῦ Πειραιῶς καὶ ὁ ἐκ τοῦ ἄστεως ὄχλος ἠθροίσθη
πρὸς τὰς ναῦς λέγοντες ὡς κράτιστος εἶη τῶν πολιτῶν καὶ μό-
νος ἀπελογήθη ὡς οὐ δικαίως φύγοι.—13) ὅτι οἱ νῦν ὑπὸ σοί
Θρᾶκες γενόμενοι πολὺ ἂν προθυμότερον ἴοιεν ἐπὶ σὲ ἢ σὺν σοί
οὐκ ἄδηλον (ἐστὶ).—14) ἀκούσατε δὴ μοι τὰ ἐμοί συμβεβηκότα,
ἵνα εἰδῆτε, ὅτι ἐγὼ οὐδενὶ ἂν ὑπείκασθαιμι παρὰ τὸ δίκαιον δεῖσας
θάνατον.—15) εἶπεν, εἰ δόλῃ αὐτῷ ἵππέας χιλίους, ὅτι τοὺς προ-
κατακόντας ἵππέας ἢ κατακάνοι ἂν... ἢ ἔλοι.—16) ὅτι μὲν,
ὦ πάτερ, εἰ μηδὲν ἠδίκηει Σφοδρία, ἀπέλυσαν ἂν αὐτόν, οἶδα.—
17) ἀπαγγέλλετε Ἀριαίῳ ὅτι εἰ μὴ ὑμεῖς ἤλθετε ἐπορευόμεθα ἂν
ἐπὶ βασιλέα.—18) οἱ δὲ ἀπελογοῦντο ὡς οὐκ ἂν ποτε οὕτω μῶροι
ἦσαν ὡς, εἰ ἤδεσαν καταλαμβανόμενον τὸν Πειραιᾶ, ἐν τῷ ἄστει
ἂν ὑποχειρῶς αὐτοὺς παρεῖχον.—19) αὐτῷ σοὶ διαφερόντως τῶν
ἄλλων Ἀθηναίων ἤρεσκεν ἢ πόλις τε καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δῆλον
ἐστὶ.—20) ὡς ἀληθῆ λέγω τὰς μαρτυρίας ὑμῖν ἀναγνώσεται.—21)
ἐθαύμαζον οἱ Ἕλληνες ὅτι οὐδαμοῦ Κύρος φαίνοιτο οὐδ' ἄλλος
ἀπ' αὐτοῦ παρείη.—22) τοὺς ἀπαιδεύτους παντάπασιν ἀρετῆς
θαυμάζοιμι ἂν, εἰ τι πλέον ἂν ὠφελήσειεν λόγος καλῶς βῆθεῖς
εἰς ἀνδραγαθίην.—23) δικαίως ἂν μοι βασιλεὺς χαρίζοιτο ὅτι
πρῶτος αὐτῷ Κύρῳ ἐπιστρατεύοντα ἠγγεῖλα καὶ βοήθειαν ἔχων
ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ ἀφικόμεν.—24) Δημοσθένης οὐκ ἀγαπᾷ εἰ μὴ

δίκην ἔδωκεν, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθήσεται, ἀγανακτεῖ.

Θέμα 84 (§ 271-275)

1) γνωρίζομεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ διαβαίνωμεν τὸν Εὐφράτην, ἐὰν ἐμποδίζωσιν ¹⁾ οἱ πολέμιοι.—2) ταῦτα πάντες γνωρίζομεν ²⁾ ὅτι ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Τισσάφέρνης ὅσους ἔδουνήθησαν ἐξ ἡμῶν ἔχουσι συλλάβῃ.—3) ἄς δεῖξωμεν εἰς τοὺς βαρβάρους ὅτι δυνάμεθα νὰ τιμωρῶμεν ³⁾ τοὺς ἐχθρούς.—4) φανερόν (εἶναι) ὅτι τὰ τῶν φίλων θὰ εἶναι κοινά.—5) οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτελέχισαν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου φανερά δὲ (εἶναι) ἀκόμη καὶ τώρα ἡ οἰκοδομία, ὅτι ταχέως ⁴⁾ ἐγένετο.—6) ὁ Κύρος προσκαλέσας ⁵⁾ τοὺς στρατηγοὺς ἔλεγεν ὅτο ἡ πορεία ⁶⁾ θὰ εἶναι ⁷⁾ ἐναντίον ⁸⁾ τοῦ βασιλέως εἰς Βαβυλῶνα.—7) μετὰ ταῦτα ποσειπάθει ὁ Μιθριδάτης νὰ διδάσκη ὅτι δύσκολον ⁹⁾ εἶναι νὰ σωθῶσι χωρὶς τὴν θέλησιν τοῦ βασιλέως ¹⁰⁾.—ὁ Ἀγησίλαος εἰς τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολήν εἶπε ν' ἀναγγείλῃ ¹¹⁾ εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι ἰδιαιτέρως ¹²⁾ μὲν πρὸς αὐτὸν οὐδόπως εἶναι ἀνάγκη ¹³⁾ νὰ στέλλῃ ἐπιστολάς.—19) ἄκποτε μέχρι τοῦδε ¹⁴⁾ ἤκουσα ¹⁵⁾ τινὰ νὰ λέγῃ ¹⁶⁾ ὅτι τὸ ὅμοιον πρὸς τὸ ὅμοιον καὶ οἱ ἀγαθοὶ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς πολεμιώτατοι εἶναι.—10) ἔλεγον οἱ Θαψακκηνοὶ ὅτι οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ὁ ποταμὸς διαβατὸς ἐγένετο.—11) ἦλθεν ἄγγελος λέγων, ὅτι ὁ Συέννεσις ἔχει ἐγκαταλίπη ¹⁷⁾ τὰ ἄκρα.—12) εἴχετε λησμονήσῃ ¹⁸⁾ καθ' ὀλοκληρίαν ¹⁹⁾ καὶ σὺ ὅτι βασιλεὺς ἦσο καὶ οἱ ἄλλοι ὅτι σὺ ἄρχων.—13) ἐσπέρα μὲν ἦτο, ἦλθε δὲ τις ἀγγέλλων εἰς τοὺς πρυτάνεις ὅτι ἡ Ἐλάτεια ἔχει καταληφθῆ.—14) οἱ στρατιῶται ἐπέθοντο εἰς τὸν Κλέαρχον βλέποντες, ὅτι μόνος ἐφρόνει ὅποια πρέπει ὁ ἄρχων (νὰ φρονῆ), οἱ δὲ ἄλλοι ἄπειροὶ ἦσαν.—15) οἱ πρεσβῦται ἔλεγον ὅτι πολιορκοῦνται οἱ Ἕλληνες ἐπὶ λόφου, οἱ δὲ Θραῖκες ὅλοι ἔχουσι περικυκλώσῃ ²⁰⁾ αὐτούς.—16) ἀνηγγέλλετο ²¹⁾ ἐκ τῆς πόλεως εἰς τοὺς Θηβαίους, ὅτι οἱ ναοὶ πάντες μόνοι των ²¹⁾ ἠνοίγοντο καὶ αἱ ἱέρειαι ἔλεγον ὅτι οἱ θεοὶ φανερώνουσι ²²⁾ νίκην.—17) νομίζω ὅτι ἔχει γείνη φανερόν, ὅτι πολὺ ταχύτερον ἤθελε σωθῆ ²³⁾ τις, ἂν δὲν εἶπῃ λέξιν ²⁴⁾ παρὰ ἂν κακῶς ἀπολογηθῆ ²⁵⁾.—18) οἱ Κερκυραῖοι παρεκάλουν τοὺς Ἀθηναίους νὰ βοηθῶσι καὶ ἐδίδασκον ὅτι μέγα μὲν ἀγαθὸν ἦθελον ἀποβάλλῃ ²⁶⁾ ἐὰν στερηθῶσι ²⁶⁾ τῆς Κερκύρας, εἰς δὲ τοὺς πολεμίους μεγάλην ἰσχὺν ἦθελον προσθέσῃ ²⁸⁾

19) ποτὲ δὲν θὰ πείσῃς κανένα ἐκ τῶν ἀνθρώπων ὅτι θὰ ἠθροῦσο ²⁹⁾ ὑπὸ τῶν τριάκοντα φονεύσας τὸν Φρύνιχον.—20) ἔλεγεν ὅτι ἐὰν ὁ πατήρ τοῦ Δημοσθένους δὲν εἶχεν ἐμπιστοσύνην ³⁰⁾ εἰς τοὺς ἐπιτρόπους, δὲν θὰ ἐπέτρεπε ³¹⁾ πάντα τὰ χρήματα.—21) ὁ Σωκράτης ἐθαύμαζεν, ἐὰν τις ἔχων ὡς ἐπάγγελμα ³²⁾ τὴν ἀρετὴν χρήματα εἰσέπραττε ³³⁾ καὶ δὲν ἐνόμιζεν ³⁴⁾ ὅτι θὰ ἔχῃ μέγιστον κέρδος, ἐὰν ἀποκτήσῃ ³⁵⁾ φίλον ἀγαθόν.—22) ἀληθῶς ἀγανακτῶ διότι (ἐὰν) ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔχω ἐν νῆ ³⁶⁾ δὲν δύναμαι νὰ εἶπω.

Πλάγιοι ἐρωτήσεις

Θέμα 85 (§ 275—280)

1) ἐρήσομαι, πόθεν μαθὼν τὰ συμφέροντα ἐπίστασαι καὶ ὅστις ἐστὶν ὁ διδάσκαλος.—2) οὐ φροντιστέον ἡμῖν τί ἐροῦσιν ἡμᾶς οἱ πολλοί, ἀλλ' ὅ,τι ὁ ἐπαίων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων.—3) ἐπισκεψώμεθα εἰ ὁ ἄριστος εὐδαιμονέστερος καὶ ὁ κάκιστος ἀθλιώτατος ἢ ἄλλως ἔχει.—4) σκέψασθε εἰ τοῦτο καὶ μωρότατον πεποιθήκασιν οἱ βάρβαροι.—5) ἐρωτᾷ ὁ Κρίτων πῶς με θάπτῃ.—6) ὀρῶ σε ἀποροῦντα ποῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράπη.—7) εἶπέ παρὰ τίνος ἔλθῃ.—8) οὐκ ἔχω τί φῶ.—9) ἐὰν ἡμεῖς νικῶμεν, λευμένης τῆς γεφύρας, οὐχ ἔξουσιν οἱ πολέμιοι ὅποι φύγωσιν.—10) ἐρωτώμενος ποδαπὸς εἶη Πέρσης ἔφη εἶναι.—11) οἱ Ἀρκάδες ἐπυθάνοντο τῶν περὶ Ξενοφῶντα τί τὰ πυρὰ κατασβέσειαν.—12) Τισσαφέρνης πέμπσας ἤρετο αὐτὸν τίνος δεόμενος ἦκοι.—13) οὐδὲν ἔχοντες ὅ,τι ποιήσαιεν παρέδωσαν σφᾶς αὐτούς.—14) Κλέαρχος ἐδουλεύετο εἰ πέμπωσί τινος ἢ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.—15) ἦλθον πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ ἠρώτων ὅ,τι τὸ πρᾶγμα ἐστὶ.—16) οὐκ ἔχοντες ὅ,τι γένωνται εἰς ὀλιγωρίαν ἐτρέποντο.—17) Μένων πρὶν δῆλον εἶναι τί ποιήσουσιν οἱ ἄλλοι στρατιῶται, πότερον ἐφονται Κύρῳ ἢ οὐ, συνέλεξε τὸ στρατεύμα.—18) οὐκ οἶδα ὅπως εἶποιμι ἂν εὐτυχεῖν τινα.—18) Κῦρος συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς συνεδουλεύετο πῶς ἂν τὴν μάχην ποιοίτο.

Θέμα 86 (§ 275-280)

1) ἐγὼ λέγω ὅτι πρέπει νὰ διαβῶμεν τὸν Εὐφράτην πρὸ τοῦ νὰ γείνη φανερόν τί θὰ ἀποκριθῶσιν οἱ Ἕλληνες.—2) ἄς ἐξετάσωμεν τὰ ἔργα τοῦ οἰκονόμου καὶ τοῦ στρατηγοῦ ἵνα γνωρί-

σωμεν¹⁾ ποῖον ἐκ τῶν δύο τὰ ἴδια εἶναι ἢ διαφέρουσιν.—3) νομίζω ὅτι γνωρίζεις τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ποῖα εἶναι.—4) ἀπορῶ πῶς νὰ μεταχειρισθῶ τὰ ὑπόλοιπα καὶ τίνος πρῶτον νὰ κάμω μνηστῆρα²⁾.—5) δὲν ἤξεύρω τί νὰ ἀποκριθῶ εἰς σέ.—6) δὲν ἔχω τί νὰ δώσω.—7) δὲν ἔχω ποῦ νὰ τραπῶ.—8) ὁ Θαλῆς ἐρωτηθεὶς τί παραδοξότατον ἔχει ἴδῃ³⁾ ἀπεκρίθη τύραννον γέροντα· 9) ἠρώτησαν εἰς ταῦτα εἶναι ἀληθῆ.—10) δὲν εἶχε ποῦ νὰ τραπῆ.—11) διέμεινε σιωπηλὸς⁴⁾ σκεπτόμενος τί νὰ ἀποκριθῆ.—12) ὁ Κόνων καὶ ὁ Εὐαγόρας ἐνῶ οἱ στρατηγοὶ τοῦ βασιλέως ἠπόρουσαν πῶς νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ πράγματα, ἐδάδασκον αὐτοὺς κατὰ θάλασσαν νὰ κάμωσι τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.—13) σκεπτόμεθα⁵⁾ πῶς ἠθέλομεν ἀγωνίζεσθαι ἄριστα.—14) οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐσκέπτοντο πῶς ἠθελον διαδοῆ τὸν ποταμὸν κάλλιστα.

Τροπικαὶ καὶ διστακτικαὶ προτάσεις.

Θέμα 87 (§ 280-282)

1) ὅπως ἀμυνόμεθα οὐδεὶς παρασκευάζεται οὐδ' ἐπιμελεῖται.—2) ἦν ὅτε Λακεδαιμόνιοι ἐπεμελοῦντο ὅπως ἄξιοι εἶεν ἡγεῖσθαι, νῦν δὲ πολλῶ μᾶλλον πραγματεύονται ὅπως ἄρξουσιν ἢ ὅπως τούτων ἄξιοι ἔσονται.—3) τοῦτό μοι δοκεῖ σκεπτέον εἶναι ὅπως ἐλάχιστα μὲν τραύματα λάβωμεν, ὡς ἐλάχιστα δὲ σώματα ἀνδρῶν ἀποβάλωμεν.—4) ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται οὐκέτι τούτου τὴν ἐπιμέλειαν ἄλλοις προσέταττον.—5) διαμηχανήσομαι ὅπως ἂν ἰστίον σαπρὸν λάβῃς.—6) Κύρος ἐπεμελεῖτο ὡς ἂν βέλτιστοι εἶεν πολῖται.—7) ὅπως ταῦτα μηδεὶς ἀνθρώπων πείσεται.—8) ὅπως μὴ μοι ἐρεῖς ὅτι δίκαιον τὸ δέον ἐστὶ.—9) δέδοικα μὴ λόγοις τισὶ ψευδέσιν ἐντετυχήκαμεν.—10) τὴν εἰρήνην δέδοικα μὴ λελήθαμεν ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ἐπὶ πολλῶ ἄγοντες.—11) ἔνιοι φοβούμενοι μὴ ληφθέντες ἀποθάνωσιν ὑπὸ τοῦ φόβου προαποθνήσκουσιν.—12) τὴν ὑπερβολὴν τῶν ὀρέων ἐδεδοίκεσαν οἱ Ἕλληνες μὴ προκαταληφθεῖν.—13) ἐφοβούμενη μὴ ἐν τῷ κρατῆρι φάρμακα μεμιγμένα εἶη.—14) ὑπόπτει μὴ ἀπάτης ἕνεκα λέγοιτο.—15) οἱ Ἀκαρναῆνες ἔδεισαν μὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔχοντες Ἀμπρακίαν χαλεπώτεροι σφίσι πάροικοι ὦσι.—16) ἐχομένης τῆς Ἀμφιπόλεως οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς συμμάχους ἐφοβοῦντο μὴ ἀποστῶσιν.

Θ έ μ α 88 (§ 280-282)

1) έν δσφ ¹⁾ μένομεν έδω μοι φαίνεται ότι πρέπει νά σκεπτόμεθα τίνι τρόπῳ ²⁾ άσφαλέστατα θά μείνωμεν.—2) Ίδιον άρχοντος είναι νά φροντίζη περι τῶν άρχομένων πῶς θά είναι όσον τῶ δυνατόν βέλτιστοι.—3) ό ποιμήν πρέπει νά φροντίζη πῶς θά είναι σῶα τά πρόβατα ³⁾.—4) ό Άγγισίλαος έφρόντισε πῶς νά δύνανται ⁴⁾ οι στρατιῶται νά ύποφέρωσι τούς κόπους.—5) ένήργουν πῶς νά έλθῃ ⁵⁾ βοήθειά τις.—6) εάν ποτε ό θεός δώσῃ νά γείνωσιν εις ἡμᾶς τέκνα, τότε θά σκεφθῶμεν ⁶⁾ πῶς νά αναθρέψωμεν αὐτά άριστα.—7) φοβοῦμαι μήπως ἔχομεν έμπέση εις πολεμίους.—8) φοβοῦμαι μήπως ταῦτα ἔχουσι γείνη.—9) δέν φοβοῦμαι μήπως δέν ἔχω τί νά δώσω, αλλά μήπως δέν ἔχω άρκετούς ⁸⁾ εις τούς όποιους νά δώσω.—10) φοβοῦμαι μήπως πάθῃ τι.—11) έφοβείτο μήπως πάθῃ τι.—12) ό Ξενοφῶν έφοβείτο μήπως δέν δύναται νά εξέλθῃ εκ τῆς χώρας.—13) ό Ήρακλειδης έφοβήθη μήπως εκβληθῇ εκ τῆς φιλίας τοῦ Σεύθου.

Μετοχή επιθετική

Θ έ μ α 89 (§ 284-286)

1) ό μη έπιτρέπων τοίς άδικούσιν άδικεῖν τιμῆς άξιος.—2) ένταῦθα ἦν παρὰ τήν δδδν κρήνη ή Μίδου καλουμένη τοῦ Φρυγῶν βασιλέως.—3) ό μη δαρεις οὐ παιδεύεται.—4) μίσει τούς κολακεύοντας ὡσπερ πούς άξαπατῶντας· άμφότεροι γάρ πιστευθέντες τούς πιστεύσαντας άδικούσιν.—5) ό ένταῦθα έαυτὸν τάξας τῆς πολιτείας είμι έγώ.

Θ έ μ α 90 (§ 284-286)

1) εκείνος ό όποιος τρώγει ¹⁾ εύχαριστότατα ²⁾ οὐδενός προσφαγίου ³⁾ έχει ανάγκην ⁴⁾, εκείνος δέ ό όποιος πίνει ¹⁾ εύχαριστότατα ελάχιστα ⁵⁾ έπιθυμεί τὸ μη παρόν ποτόν.—2) ό Σωκράτης έλεγεν ότι βασιλεῖς και άρχοντες είναι όχι εκείνοι οι όποιοι ἔχουσι ¹⁾ τά σκήπτρα.—3) μετά τοῦτον έσηκώθη ⁶⁾ άλλος ό όποιος έπεδεικνυε ¹⁾ τήν άνοησίαν ⁷⁾ εκείνου, όστις προέτρεπε νά ζητώσι ⁸⁾ πλοία από τον Κύρον.—4) νομίζω ότι ἔχουσι γείνη αίτιοι πλείστων άγαθῶν και άξιοι μεγίστων έπαίνων εκείνοι, οι όποιοι

προεκινδύνευσαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος διὰ τῶν σωματῶν⁹⁾), ἀλλ' ὁμως δὲν εἶναι δίκαιον οὐδὲ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ὑπῆρξαν πρὸ τοῦ πολέμου νὰ μὴ μνημονεύωμεν¹⁰⁾.—6) Νοῦς εἶναι ὁ ὅποτος ἔχει διακοσμήσῃ πάντα ὅσα εἶναι εἰς τὸν οὐρανόν.

Μετοχὴ κατηγορηματικὴ

Θ έ μ α 91 (§ 286-287)

1) πόθεν ἂν ἀρξαιμέθα ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐπαινοῦντες.—2) θεὸν οὐ λήξω ποτὲ προστάτην ἰσχῶν.—3) ἐπίσχεσ ὀργιζόμενος.—4) οἱ πολέμιοι ὡς ἤρξαντο θεῖν οὐκέτι ἔστησαν, ἀλλὰ φυγῆ ἄλλος ἄλλη ἐτράπετο.—5) ὅστις σύνοιδεν ἑαυτῷ τῶν θεῶν παρημεληκῶς τοῦτον ἐγὼ οὐποτ' ἂν εὐδαιμονίσαιμι.—6) ὄρω λύπας ἔχοντας μείζονας τοὺς μείζονας.—7) οὐδένα οἶδα μισοῦντα τοὺς ἐπαινοῦντας.—8) Ἄδρυκόμας ἐπεὶ ἤκουσε Κῦρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα, παρὰ βασιλέα ἀπήλαυε.—9) ἄνθρωπον ὄντα σαυτὸν ἀναμίμνησκε.—10) ἐνενόησα καταγέλαστος ὢν.—11) ἀκούω ὑμᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐκ παιδῶν κλέπτειν μελετᾶν.—12) ἄρχεσθαι μαθὼν ἄρχειν ἐπιστήσῃ.—13) συνίσασιν Ἀθηναῖοι Μελήτω μὲν ψευδομένῳ, Σωκράτει δὲ ἀληθεύοντι.—14) ἀνανδρίας ἕνεκα δειχθήσεται ταῦτα πεποιηκῶς.—15) Ἀθηναῖοι φανερόν ἐποίησαν οὐκ ἰδίᾳ πολεμοῦντες, ἀλλ' ὑπὲρ κοινῆς ἐλευθερίας προκινδυνεύοντες.—16) τοὺς νόμους κακουργῶν εἰληπται.—17) ἀδικοῦντα Φίλιππον ἐξήλεγξα.—18) Κῦρος ἤσθη τῶν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον ἰδῶν.—19) Κῦρος οὐ φθονῶν τοῖς φανερώς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρώμενος χρῆσθαι τοῖς τῶν ἀποκρυπτομένων χρήμασι.—20) ἀνέχου πάσχων. δρῶν γὰρ ἔχαιρες.—21) οὐκ οὐκ αἰσχύνει οὕτω μῶρος ἐξαπατῶμενος.—22) ἀπείρηκα συσκευαζόμενος καὶ βαδίζων καὶ τρέχων.—23) σὺ μὲν ἐφ' ἵππου ὄχει, ἐγὼ δὲ χαλεπῶς κάμνω τὴν ἀσπίδα φέρων.—24) μέγιστον τῶν κακῶν τυγχάνει ὃν τὸ ἀδικεῖν.—25) κρέα ἐσθιόντες οἱ στρατιῶται διεγίγνοντο.—26) τοῦ οἴνου ἀφαιρεῖν δεῖ, ἕως ἂν λάθωμεν ὑδροπόται γενόμενοι.—27) ἐπιόντος τοῦ θανάτου τὸ μὲν θνητὸν ἀνθρώπου ἀποθνήσκει, τὸ δὲ ἀθάνατον ζῶν καὶ ἀδιάφορον οἶχεται ἀπὸν.—28) πορευόμενον αὐτὸν φθάνει ἡμέρα γενομένη.—29) ἦσαν ἀπιστοῦντές τινες Φιλίππῳ καὶ νοῦν ἔχοντες.—30) ἐγὼ τὸ πρᾶγμά εἰμι τοῦτο δεδρακῶς.—31) ἔστιν οὕτως ἔχοντε καὶ γεγονός.

Θέμα 92 (§ 286—287)

1) δὲν ἐκάμνομεν ἀρχὴν 1) νὰ διαλεγώμεθα ἕνεκα τούτου θεθαίως, ἵνα εὐρωμεν τί δὲν εἶναι ἐπιστήμη, ἀλλὰ τί εἶνε.—2) οὗτος δὰ ὁ ἀνὴρ δὲν θὰ παύσῃ 2) νὰ φλυαρῇ. 3) οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐδόλως ἔπαυον νὰ πολιορκῶσι κάθε μίαν ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ἕως ὅτου ὄλας ὑπέταξαν 3).—4) ἔπαυσα τοὺς πένητας νὰ ἀδικῶνται.—5) ἀκούουσι τοὺς στρατιώτας νὰ φωνάζουσι «θάλασσα, θάλασσα».—6) ὁ Κῦρος ὅτε ἐνόησε ⁴⁾ ὅτι οἱ στρατιῶται εἶχον διαβῆ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἠὺχαριστήθη.—7) ἐγνώριζον ὅτι οἱ Ἕλληγες δὲν εἶχον συνειθίσῃ ⁵⁾ νὰ ὑπομένουσι τὰς μοναρχίας.—8) πληροφοροῦμαι ⁷⁾ ὅτι καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη εἶνε τοιαῦτα τὰ ὁποῖα νομίζω ὅτι ἤθελον (ἐγὼ) παύσῃ ⁸⁾ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνοχλῶσιν ⁹⁾ πάντοτε ¹⁰⁾ τὴν ἰδικὴν σας εὐδαιμονίαν.—9) γνωρίζετε ὅτι δὲν εἴσθε καλλίτεροι ἀπὸ κανένα κατὰ τὰ ἄλλα.—10) ἐνθυμούμεθα ὅτι ἤλθομεν εἰς μέγαν κίνδυνον.—11) ἐνθυμοῦμαι ὅτι σὺ ἔλεγες τοῦτο.—12) γνωρίζω ὅτι ὁ Σωκράτης ἐπέδεικνε τὸν ἑαυτὸν του εἰς τοὺς συναναστρεφομένους ¹¹⁾ ὅτι ἦτο καλὸς καὶ ἀγαθός.—13) ὅσοι δὲ καὶ ἔμενον, φανεροὶ ἦσαν ὅτι δὲν θὰ μείνωσι.—14) τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ὅτι ἡ διαθήκη εἶναι ψευδής.—15) θὰ εὐρωμεν ὅτι ὁ λόγος εἶναι ἠγεμῶν καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν διανοημάτων ὄλων καὶ ὅτι οἱ ἔχοντες πλεῖστον νοῦν πρὸ πάντων μεταχειρίζονται αὐτόν.—16) ὁ θεὸς ὡς φαίνεται χαίρει νὰ κάμνῃ ¹²⁾ τοὺς μὲν μικροὺς μεγάλους, τοὺς δὲ μεγάλους μικροὺς.—17) χαίρω νὰ ἀκούω σὰς τοὺς σοφοὺς.—18) χαίρω νὰ διαλέγωμαι μὲ τοὺς πολὺ γέροντας.—19) εὐχαριστοῦμαι νὰ τιμῶμαι ἀπὸ σας.—20) ὁ Ἀγησίλαος δὲν ἀπέκαμε ¹³⁾ νὰ ἐπιθυμῇ μεγάλα καὶ καλά.—21) δὲν αἰσχύνομαι νὰ μανθάνω.—22) οὐδεὶς φθόνος νὰ λέγω ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα κατὰ τύχην ¹⁴⁾ ἔχω ἀκούσῃ.—23) ὅστις εὐχαριστεῖται νὰ λέγῃ πάντοτε, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐννοήσῃ ¹⁵⁾ εἶναι βαρῦς εἰς τοὺς συναναστρεφομένους.—24) ὁ Χειρίσοφος κατὰ τύχην ἦτο ἀπών.—25) ὁ τύραννος ἀδιαλείπτως ¹⁶⁾ ἔχει πόλεμον.—26) ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἀδιαλείπτως ¹⁷⁾ ἐμάχοντο.—27) τὸ πολὺ μέρος τοῦ δάσους ¹⁸⁾ λεληθότως ¹⁹⁾ κατεκάκη.—28) ὁ Δέξιππος ταχέως ²⁰⁾ ἐδραπέτευσεν ²¹⁾ ἔξω τοῦ Ἑλλησπόντου ἔχων τὴν ναῦν παραμελήσας τὸ νὰ συλλέξῃ πλοῖα.—29) φαίνεται ὅτι εἶναι ἄξιος πλείστου ἐπαίνου ὁ ἀνὴρ, ὁ ὁποῖος

πρότερον ²⁰⁾ τοὺς μὲν πολεμίους κακοποιεῖ, τοὺς δὲ φίλους εὐεργε-
τεῖ.—30) οὐδαμοῦ τὰ μὴ ὄντα εἶναι ὄντα.—31) ὁσίως διέφυκσαν
τὰ ἀφορῶντα τὴν πόλιν, ὅπως ἦτο ἀρμόζον.—32) ταῦτα δὲν ἔχου-
σιν οὕτω.

Παραθετική μετοχή

Θέμα 93 (§ 287-288)

1) ἀριστῶντι τῷ Ξενοφῶντι προσέτροχον δύο νεανίσκω.—2)
συναγαγὼν τοὺς στρατιώτας ἔλεξε τοιάδε.—3) ὁ ἐν καιρῷ μόχθος
πολλὴν εὐδαιμονίαν τίκτει ἀνθρώποις τελευτῶν.—4) πολλοὶ οὕτω
πρὸς τινὰς ἔχουσιν ὥστε κακῶς μὲν πράττοντας μὴ δύνασθαι
περιορᾶν, ἀλλὰ βοηθεῖν ἀτυχοῦσιν, εὐτυχοῦντων δὲ λυπεῖσθαι.—5)
πᾶς ἑαυτῷ συγγνώμην ἔξει κακῷ ὄντι.—6) μένουσιν οὐδὲ μιᾶς
ἡμέρας ἐστὶ τὰ ἐπιτήδεια.—7) σκοπούμενος εὐρήσεις πάσας τὰς
ἀρετὰς μαθήσει καὶ μελέτη αὐξανομένης.—8) οὐδὲν ἐπ' ἐμοῦ
ἀδικούμενος ἀποστάς εἰς Μυσοὺς κακῶς ἐποίησε τὴν ἐμὴν χῶ-
ραν.—9) ἡμεῖς πολλὰ ἀγαθὰ ὀρῶντες αὐτῶν ἀπειχόμεθα διὰ τοὺς
θεῶν ὅρκους.—10) πολλοὶ ὄντες εὐγενεῖς εἰσι κακοί.—11) ἔρχεται
τάληθές εἰς φῶς ἐνίστε οὐ ζητούμενον.—12) ὠφελούμενοι δὲ καὶ
οἱ ἵπποι καὶ αἱ κύνες ἀπὸ τῆς γεωργίας ἀντιωφελοῦσι τὸν χῶρον,
ὁ μὲν ἵππος πρῶτ' τε κομίζων τὸν κηδόμενον εἰς τὴν ἐπιμέλειαν
καὶ ἐξουσίαν παρέχων ὀφείδει ἀπιέναι, αἱ δὲ τὰ τε θηρία ἀπερύκου-
σαι καὶ τῇ ἐρημίᾳ τὴν ἀσφάλειαν παρέχουσαι.—14) δεκάτῃ ἔτει
μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην αὐθις ὁ βάρβαρος τῷ μεγάλῳ στόλῳ
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα δουλωσόμενος ἦλθε.—14) Μεγάθυκος ἀφικνεῖ-
ται εἰς Ὀλυμπίαν θεωρήσων.—15) πέμπει τῶν ἐκ τῆς κόμης
σκεφομένους πῶς ἔχοιεν οἱ τελευταῖοι.—16) οἱ Ἑλληνας εἰκαζόν
Κύρον ἢ διώκοντα οἴχεσθαι ἢ καταληφόμενον τι προεληλακέ-
ναι.—17) ἦκε Μένων ἔχων δισχιλίους ὀπλίτας.

Θέμα 94 (§ 287-288)

1) τὸν Πρόξενον τὸν Βοιώτιον διέταξεν, ἀφ' οὐ λάβῃ ¹⁾ ἄνδρας
ὅσον τὸ δυνατόν πλείστους νὰ ἔλθῃ, διότι ²⁾ (ὡς ἔλεγε) ἤθελε νὰ
ἐκστρατεύσῃ ³⁾ ἐναντίον τῶν Πισιδῶν.—2) ἀφ' οὗ διέβησαν τὴν
τάφρον καταθέτουσι ⁴⁾ τὰ ὅπλα των, καὶ ἐκήρυξαν νὰ ἐξέλθωσιν
οἱ στρατιῶται ἀφ' οὗ γευματίσωσιν ⁵⁾.—3) ἀφ' οὗ ἐφάνη καλὸν

εἰς τὸν Κύρον νὰ πορευῆται ἄνω, παραγγέλλει εἰς τὸν Κλέαρχον νὰ ἔλθῃ [ἄφου λάβῃ¹⁾] ὅσον στράτευμα ἦτο εἰς αὐτόν.—4) δὲν ἐγίνοντο τὰ ἱερὰ εἰς αὐτόν ὅτε ἐθυσίαζεν²⁾.—5) ἔλεγον ὅτι αὐτοὶ θὰ φθάσωσιν εἰς Ἀρμενίαν ἄφου θὰ διέλθωσι³⁾ τούτους.—6) πρέπει νὰ διδάσκησθε σεῖς ὅτι δὲν ὑπάρχει σωτηρία ἐὰν δὲν νικᾶτε⁴⁾.—7) ἐὰν πράξῃς⁵⁾ δίκαια θὰ ἔχῃς σύμμαχον τὸν θεόν.—8) ἐὰν εὐεργετῆτε τοὺς φίλους θὰ δύνασθε νὰ τιμωρῆτε καὶ τοὺς ἐχθροὺς.—9) πρέπει ὁ ῥαψωδὸς νὰ γίνεται ἐρμηνευτῆς⁶⁾ τῆς διανοίας τοῦ ποιητοῦ· ἀδύνατον δὲ εἶναι νὰ κάμῃ τοῦτο καλῶς· ἐὰν δὲν γνωρίζῃ τί λέγει ὁ ποιητής.—10) ὁ Ἀριαῖος, ἐν ᾧ ἐτιμᾶτο πάρα πολὺ⁷⁾ ὑπὸ τοῦ Κύρου, ὅτε ἔζη· τῶρα ἀπεστάτης⁸⁾ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἐκείνου.—11) ἀνὴρ δίκαιος εἶνε ὄχι ἐκεῖνος ὁ ἵππος δὲν ἀδικεῖ, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ ὄπιος δὲν θέλει νὰ ἀδικῇ ἐνᾷ δύναται.—12) ἐν ᾧ γνωρίζει⁹⁾ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὰ κακά, εἶναι κακά, ὅμως κάμνει αὐτά.—13) ἔλεγον ὅτι οἱ στρατηγοὶ ἐν ᾧ ἐγνωρίζον¹⁰⁾ ταῦτα πρὸ πολλοῦ, ἀπέκρυπτον.—14) ὑπώπτευον ὅτι ὁ Μένων εἶναι ὁ διαβάλλων, διότι ἐγνωρίζεν ὅτι αὐτὸς κρυφίως¹¹⁾ εἶχε συναντήσῃ¹²⁾ τὸν Τισσαφέρην καὶ ὅτι ἐστασίαζε κατ' αὐτοῦ.—15) δυσηρεστοῦντο¹³⁾ κατὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου, διότι ἦτο ἐμπόδιον εἰς αὐτούς.—16) ἡ γεωργία ἐνδυναμώνει τοὺς ἐπιμελῶς ἐργαζομένους τὴν γῆν¹⁴⁾, διότι τοὺς ἐγείρει πρῶτ' καὶ τοὺς ἀναγκάζει νὰ πορευῶνται.—17) οἱ στρατιῶται ἔλεγον ὅτι οἱ δύο λόχοι ἐχάθησαν¹⁵⁾, διότι ἔμειναν ὀπίσω¹⁶⁾ καὶ διότι δὲν ἠδύναντο νὰ εὕρωσι τὸ ἄλλο στράτευμα.—18) ὅτε ὁ Κύρος ἐπορεύετο διὰ νὰ πολεμήσῃ¹⁷⁾ ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ λέγεται ὅτι οὐδεὶς ἠῦτομόλησεν ἀπὸ τὸν Κύρον πρὸς τὸν βασιλέα.—19) ὁ Θράσυλλος ἐπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ ζητήσῃ στρατὸν καὶ πλοῖα.—20) ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κένυρος συνήρχοντο πρὸς τὸν βασιλέα διὰ νὰ σκεφθῶσι.—21) δὲν ἔχομεν ἔλθῃ διὰ νὰ κάμωμεν πόλεμον, ἀλλὰ νὰ ἐπιδειξωμεν ὅτι εἴμεθα φίλοι.—22) ὁ Σωκράτης ὠφέλει¹⁸⁾ τοὺς μαθητὰς¹⁹⁾ οὐδόλως ὀλιγώτερον παίζων ἢ σπουδάζων.—23) προσπάθει νὰ νικᾷ πάντας εὐεργετῶν.

Γενικὴ ἀπόλυτος

✓ Θέμα 95 (§ 290, 1)

✓ 1) τῶν στρατιωτῶν θάττον προϊόντων σὺν κραυγῇ πολλῇ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὄνια ἔφυγον.—✓ 2) θεοῦ διδόντος οὐ-

δὲν ἰσχύει φθόνος, καὶ μὴ διδόντος οὐδὲν ἰσχύει πόνος.—3) ἐπιόντων ἡμῶν οὐδ' ὑμεῖς ἐλπίζετε τοὺς πολεμίους δέξεσθαι ἡμᾶς.—4) εὐ μὲν φερομένης τῆς γεωργίας, αἶρονται καὶ αἱ ἄλλαι τέχνηαι ἅπασαι.—5) δις ἤδη ἐπιχειρήσαντός μου σκοπεῖν περὶ τῆς ἀπολογίας ἐναντιοῦται μοι τὸ δαιμόνιον.—6) δυοῖν λεγόντοιιν θατέρου θυμουμένου ὁ μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος.—7) σὺν θεῷ πραττομένων (τῶν πραγμάτων) εἰκὸς καὶ τὰς πράξεις προΐεναι ἐπὶ τὸ λῦρον.—8) σημανθέντων τῷ Ἀστυάγει ὅτι πολέμιοι εἰσιν ἐν τῇ χώρᾳ ἐξεβοήθει.—9) Περικλῆς ᾤχετο ἐπὶ Καύνου καὶ Καρίας εἰσαγγελθέντων ὅτι Φοίνισσαι νῆες ἐπ' αὐτὸν πλέουσιν.—10) Κύρος ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη οὐδενὸς κωλύοντος.

Θέμα 96 (§ 290, 1)

1) ἀκούω ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν δεινοὶ εἰς τὸ νὰ κλέπτωσι τὰ δημόσια, ἂν καὶ ἦτο ¹⁾ πολὺ φοβερὸς ὁ κίνδυνος εἰς τὸν κλέπτοντα.—2) ἐὰν κατέχωνται ¹⁾ ταῦτα τὰ ὄρη οὐδὲ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δύνανται νὰ διέλθωσι.—3) ἐὰν ¹⁾ ἀποδώσι ²⁾ καλῶς τὰ πράγματα μου, ἐγὼ τὸν θέλοντα ἀπὸ σᾶς νὰ ἀπέρχηται εἰς τὴν πατρίδα ³⁾ θὰ κάμω νὰ ἀπέλθῃ ζηλευτός ⁴⁾ εἰς τοὺς ἐν τῇ πατρίδι ⁵⁾.—4) ἐν ᾧ ἐμάχοντο οἱ Ἕλληγες καὶ εὗρισκοντο εἰς ἀπορίαν ⁶⁾, δίδει τις ἐκ τῶν θεῶν εἰς αὐτοὺς μέτρον ¹⁾ σωτηρίας.—5) γνωρίζω ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ διαβαίνωμεν τὸν Εὐφράτην, ἐὰν ἐμποδίζωσιν ¹⁾ οἱ πολέμιοι.—6) ὅταν τὰ σώματα ἀδυνατίζωσι ²⁾ καὶ αἱ ψυχαὶ πολὺ ἀρρωστώτεραι γίνονται.—7) ὁ Σωκράτης ἐν ᾧ οἱ φίλοι ³⁾ ἤθελον νὰ κλέψωσιν αὐτὸν ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου, δὲν ἠκολούθει.—8) ἐν ᾧ διέβαινον οἱ Ἕλληγες ἐνεφανίσθη ¹⁰⁾ ὁ Γλοῦς μετ' ἄλλων.—9) ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν ¹¹⁾ σου νὰ κάμῃς τότε μὲ τὴν θέλησιν ¹²⁾ τῆς πόλεως ἐκεῖνο, τὸ ὅποτον τῶρα ἐπιχειρεῖς ὄχι μὲ τὴν θέλησιν ¹³⁾ τῆς.

Αἰτιατικὴ ἀπόλυτος

✓ Θέμα 97 (§ 290, 2)

1) οἱ Ἀθηναῖοι μετεμέλοντο, ὅτι μετὰ τὰ ἐν Πύλφ, καλῶς παρασχόν, οὐ συνέδησαν.—2) ὅταν ἀναγκασθῇ δυοῖν κακοῖν τὸ ἕτερον αἰρεῖσθαι, οὐδεὶς τὸ μείζον αἰρήσεται, ἐξὸν τὸ ἔλαττον.—3) βουλῆς νῦν ἀξιοὶ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῷ.—4) Λακεδαιμόνιοι ἀδι-

κήσουσιν Ἀθηναίους, εἰρημένον ἄνευ ἀλλήλων μὴ σπένδεσθαι.—
 5) παρὸν σεσῶσθαι φευξόμεθα μὴ θανεῖν.—6) τῆς Λακεδαιμονίων
 ἀρχῆς ἀπηλλάγημεν οὐδὲν προσήκον ἐκείνοις ἐπιτάσσειν.—7) δό-
 ξαν ταῦτα ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν.

Θέμα 98 (§ 290,2)

1) ταῦτα μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε ἔργον ἀνδρὸς φιλοπολέμου, ὁ
 ὅποιος προτιμᾷ ¹⁾ νὰ πολεμῇ, ἐν ᾧ εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν του ²⁾ νὰ
 ἔχη ³⁾ εἰρήνην ἄνευ αἰσχύνης.—2) εὐφύεις ὀνομάζουσι τοὺς δυ-
 ναμένους νὰ σκώπτωσιν, ἐν ᾧ ἀρμόζει ⁴⁾ νὰ τυγχάνωσι ταύτης
 τῆς ὀνομασίας ⁵⁾ ἐκείνοι, οἱ ὅποιοι ἐκ φύσεως ἔχουσι γαίην ⁶⁾
 ἄριστοι πρὸς τὴν ἀρετήν.—3) ὁ Βούσιρις ἐνόμιζεν, ὅτι πρέπει ὁ
 ὄχλος νὰ συνηθίζῃ νὰ ἐμμένῃ εἰς ὅλα τὰ παραγγελόμενα ὑπὸ τῶν
 ἀρχόντων, διότι ἐνόμιζεν, ὅτι οἱ παραμελοῦντες ταῦτα ἂν τύχῃ ⁷⁾
 καὶ τὰ μεγαλύτερα θὰ καταφρονήσωσι.—4) ἐν ᾧ δύνασαι ⁸⁾ νὰ
 ἐκλέξῃς τοὺς καλυτέρους φίλους, μὴ λάβῃς τοὺς χειροτέρους.—5)
 ὁ δὲ ἰδικὸς μου παῖς ῥίψας ⁹⁾, ἐν ᾧ οὐδόλως ἦτο ἀνάγκη ¹⁰⁾, κα-
 ταβάλλει τὴν ἄρκτον.

Μετοχὴ μετὰ μορίων.

Θέμα 99 (§ 288)

1) οἱ δὲ ἤρπαζον ὡς ἤδη νικῶντες.—2) οἱ Ἀθηναῖοι εἰς
 Ἴωνίαν ὡς οὐχ ἱκανῆς οὔσης τῆς Ἀττικῆς ἀποικίαν ἐξέπεμ-
 ψαν.—3) Σωκράτης πολλοῖς τῶν συνόντων προηγόρευε τὰ μὲν
 ποιεῖν, τὰ δὲ μὴ ποιεῖν, ὡς τοῦ δαιμονίου προσημάνοντος.—4)
 οἱ Κόλχοι ἅτε ἐκπεπτωκότες τῶν οἰκιῶν πολλοὶ ἦσαν ἀθρόοι καὶ
 ὑπερεκάθηγντο ἐπὶ τῶν ἄρκων.—5) Ἀγησίλαος μάλα ἔδραψε τοὺς
 Ἀργεῖους, ἅτε ἀπροσδοκῆτως αὐτοῖς ἐμβαλῶν.—6) οἱ Λακεδαι-
 μόνιοι ἀπῆσαν ἐκ τῆς Βοιωτίας μάλα χαλεπῶς πορευόμενοι οἷα
 δὴ ἐν ἵνυκτι καὶ ἐν φόβῳ ἀπιόντες.—7) Ἀγησίλαος καίπερ
 εἰδὼς ταῦτα ὅμως ἐνέμενε ταῖς σπονδαῖς.—8) αἱ συμφοραὶ καὶ
 βραχὺν ὄντα μακρὸν δοκεῖν εἶναι ποιοῦσιν τὸν βίον.—9) τοῖς
 καλοῖς εὐθὺς ἰδόντες εὖνοι γιγνόμεθα.—10) ἅμα ταῦτα εἰπὼν
 ἀνέστη.—11) εὐθὺς ἐξανέστησαν μεταξὺ δειπνοῦντες.—12) οἱ Συ-
 ρακόσιοι παρεσκευάζοντο ὡς ἐπιθησόμενοι κατ' ἀμφοτέρα τοῖς
 Ἀθηναίοις καὶ ναυσὶ καὶ πεζῇ.—13) κλίμακας ἔχοντες οἱ Ἀρ-

γαίτοι ἦλθον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαυρον ὡς βίᾳ αἰρήσοντες.—14) σιωπῆ, ἐδείπνουν, ὡσπερ τοῦτο ἐπιτεταγμένον αὐτοῖς ὑπὸ κρείττονος.—15) οὐδεὶς ἐθέλει ἄρχειν ἐκὼν, ἀλλὰ μισθὸν αἰτοῦσιν ὡς οὐχὶ αὐτοῖς ὠφέλειαν ἐσομένην ἀπὸ τοῦ ἄρχειν, ἀλλὰ τοῖς ἀρχομένοις.—16) τοὺς υἱεῖς οἱ πατέρες ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων εἴργουσιν, ὡς τὴν μὲν τῶν χρηστῶν ὀμιλίαν ἄσκησιν οὖσαν τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν κατάλυσιν.—17) ἐπίσταμαι Ἄθηναίους ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας ὅτι οὖν ἂν ποιήσαντας.—18) Ξενοφῶν ἐσκοπεῖτο πότερον κρείττον εἶη ἀπαγαγεῖν καὶ τοὺς διαβεβηκότας ἢ καὶ τοὺς ὀπλίτας διαβιδάζειν ὡς ἀλόντος ἂν τοῦ χωρίου.—19) Σωκράτης οὐδὲν ἠθέλησε τῶν εἰωθότων ἐν τῷ δικαστηρίῳ παρὰ τοὺς νόμους ποιῆσαι, ἀλλὰ βράδιως ἂν ἀφθεῖς ὑπὸ τῶν δικαστῶν εἰ καὶ μετρίως τι τούτων ἐποίησε, προεἴλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ ζῆν.

Θέμα 100 (§ 288)

1) ὁ Κῦρος ἐπέτρεψε νὰ διαρπάσῃ τὴν Λυακονίαν, διότι ¹⁾ (ὡς ἔλεγε) ἦτο πολεμία.—2) ὁ Κῦρος παρήγγειλεν εἰς τοὺς φρουράρχους νὰ λαμβάνουσιν ἄνδρας Πελοποννησίους ὅσον τὸ δυνατόν πλείστους διότι (ὡς ἔλεγε) ἐπιβουλεύεται ²⁾ ὁ Τισσαφέρνης τὰς χώρας.—3) δὲν πρέπει νὰ ἀθυμῆτε μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ³⁾ δὲν εἶναι εὐτακτοὶ οἱ Ἄθηναῖοι.—4) ὁ Κῦρος ἐπειδὴ πράγματι ⁴⁾ ἦτο παῖς φιλόκαλος καὶ φιλότιμος ἠὲ χαριστεῖτο διὰ τὴν στολήν.—5) ὁ δῆμος ἐπειδὴ ⁵⁾ καλῶς γνωρίζει ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν ἰδικῶν του θὰ καύσῃ ⁶⁾ οὐδὲ θὰ λεηλατήσῃ ⁶⁾ οἱ πολέμιοι ἀφόβως ζῆ.—6) ἐπειδὴ ⁷⁾ εἶχε γείνη ἀσυνήθης εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ἢ ἐν Λεχαίῳ συμφορὰ πολὺ πένθος ἦτο ἀνὰ τὸ λακωνικὸν στράτευμα.—7) καὶ τότε προσεκύνησαν τὸν Ὀρόνταν ἂν καὶ ἐγνώριζον ὅτι ἦγετο εἰς θάνατον ⁸⁾.—8) σὲ συμβουλεύω ⁹⁾ ἂν καὶ εἶμαι νεώτερος.—9) ὁ Πρόξενος ὁ Βοιώτιος εὐθὺς ὅτε ἦτο μεράκιον ἐπεθύμει νὰ γίνῃ ἀνὴρ ἱκανὸς νὰ πράττῃ τὰ μεγάλα.—10) οἱ Ἄθηναῖοι παρεσκευάζοντο μὲ τὸν σκοπὸν νὰ πολεμήσῃ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.—11) ἅμα ἐξημέρωσε ¹⁰⁾ βλέπουσιν ἵππεις πέραν τοῦ ποταμοῦ νὰ ἔχωσιν ἐξοπλισθῆ ¹⁰⁾ μὲ τὸν σκοπὸν ¹¹⁾ νὰ ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ διαβαίνωσιν.—12) κατακείμεθα ὅλοι ὡσὰν νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν ¹²⁾ μας νὰ ἡσυχάζωμεν ¹³⁾.—13) εὗρισκω ὅτι αὕτη μόνῃ ἠθέλε γείνη ¹⁴⁾ καὶ ἀποτροπῆ ἀπὸ

τοὺς μέλλοντας κινδύνους καὶ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰ παρόντα κακὰ.—
 14) τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ ἂν καὶ θὰ εἶχον¹⁴⁾ πολλὰ νὰ εἶπω.—15)
 εἰάν θὰ ἀποκτήσωμεν ἐχθροὺς ἐκεῖνους, οἱ ὅποιοι ἤθελον βοή-
 θήσῃ¹⁴⁾ ἡμᾶς ἐναντίον τοῦ Ὄρωπου, δὲν θὰ ἔχωμεν συμμάχους.

Ἀπαρέμφατον.

Θέμα 101 (§ 292—302)

1) ἐν τῷ κρατεῖν καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ τῶν ἡττόνων ἐστὶ.—
 √2) τὸ κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει.—3)
 τῷ ζῆν ἐστὶ τι ἐναντίον, ὥσπερ τῷ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν.—
 4) πόνους τοῦ ζῆν ἠδέως ἡγεμόνας νομίζετε. √5) τοῦτῳ μοι δο-
 κεῖ διαφέρειν ἀνὴρ φιλότιμος ἀνδρὸς φιλοκερδοῦς, τῷ ἐθέλειν
 ἐπαίνου καὶ τιμῆς ἕνεκα πανεῖν, ὅπου δεῖ, καὶ κινδυνεύειν. √6)
 καλοῦσιν ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἄρχεσθαι.—7) ὁ λύχνος
 διὰ τὸ λαμπρὰν φλόγα ἔχειν φῶς παρέχει.—8) ὥσπερ τις ἀγάλλ-
 λεται ἐπὶ θεοσεβείᾳ καὶ ἀληθείᾳ, οὕτω Μένων ἠγάλλετο τῷ ἐξα-
 πκτῶν δύνασθαι, τῷ πλάσασθαι ψευδῆ, τῷ φίλους διαγελᾶν.—9)
 οἱ Ἴπποιοι τοῖς Πέρσαις τῆς νυκτὸς δέδενται τοῦ μὴ φεύγειν ἕνεκα
 εἰ λυθείησαν. √10) οὐ χρὴ δεῖσαι τὸν τῶν ἀνοήτων γέλωτα.—11)
 οὐχ οἶόν τε ἄνευ δικαιοσύνης ἀγαθὸν πολίτην γενέσθαι. √12) τὸ
ἰᾶσθαι καὶ τὸ οἰκοδομεῖν καὶ τὸ ὕψαινειν πράττειν τι δήπου
 ἐστίν. √13) ὅ,τι ἂν ποιῆς νόμιζε τοὺς θεοὺς ὄραν. √14) φημί
 Ὅμηρον πεποιηκέναι ἄριστον μὲν ἄνδρα Ἀχιλλέα τῶν εἰς Τροίαν
 ἀφικομένων, σοφώτατον δὲ Νέστορα, πολυτροπώτατον δὲ Ὀδυσ-
 σέα. √15) μὴ βούλου περιδεεῖς εἶναι τοὺς μηδὲν ἀδικούντας.—
 √16) αὐτὸς εὔρειν τὴν τέχνην ἀδυνατῶ.—17) οἱ ἐν τῇ ἀκροπόλει
 οὐχ ἱκανοὶ ἐδόκουν εἶναι σχεῖν τοὺς ἄνδρας. √18) δειναὶ αἱ γυ-
 ναῖκες εὐρίσκειν κακὰ. √19) τὸ τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ὑπομιμνή-
 σκειν μικροῦ δεῖν ὁμοίον ἐστὶ τῷ ὄνειδίσειν.—20) πολλοὺς οἶμαι
 ἀνθρώπους εἶναι οἱ οὔτε ἀσεβεῖν ἂν θέλοιν οὔτε ἀδικεῖν οὔτε ἂν
 ψεύδοιντο ἐκόντες εἶναι.—21) οἱ πάλοι Ἀθηναῖοι ἐπέστησαν τὴν
 ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐπιμελεῖσθαι τῆς εὐκοσμίας.—22) εἰσὶν
 ἑαυτοῖς εὖνοι πάντες, ὡς εἰπεῖν, ἄνθρωποι.—23) οἱ πλείστοι φα-
 σιν ὑπὸ τῶν ὀρνίθων καὶ τῶν ἀπαντῶντων ἀποτρέπεσθαι τε καὶ
 προτρέπεσθαι.—24) ὑπὸ Ἀγησιλάου στέρεσθαι μὲν οὐδεὶς οὐδὲν
 πώποτε ἐνεκάλεσεν, εὐ δὲ πεπονθέναι πολλοὶ πολλὰ ὁμολόγουν.—

- 25) δεῖ τοὺς ἄρχειν αἰρεθέντας τῶν κτημάτων τῶν ἰδίων ἀμελεῖν.—
 26) ὁ ἡγεμῶν παρεκελεύετο αἰθεῖν καὶ φθειρεῖν τὴν χώραν.—
 27) ἡδὺ δικαίους ἄνδρας εὐτυχεῖς ὄραν.—28) Πίνδαρος εἶπε τὰς ἐλπίδας εἶναι τῶν ἐγγρηγορότων ἐνύπνια.—29) Σωκράτης ἐπαυσε πολλοὺς τῆς κακίας ἐλπίδας παρασχών, ἂν ἑαυτῶν ἐπιμέλωνται, καλοὺς κάγαθοὺς ἔσεσθαι.—30) ἐνδέχεται σωφρονήσαντα πρόσθεν αὐθις μὴ σωφρονεῖν.—31) Ἀγησίλαος τῷ ἀεὶ ἐμφανῆς εἶναι ἠγάλλετο.—32) ἐνόμιζον παρὰ Κύρῳ ὄντες ἀξιοτέρας ἂν τιμῆς τυγχάνειν ἢ παρὰ βασιλεῖ.—33) τῷ Ξενοφῶντι οὐκ ἐδόκει φαῦλον εἶναι τὸ πρᾶγμα.—34) ἔξεστιν ἡμῖν τὰ ὄρη προκαταλαβοῦσιν ἄπορα ὑμῖν παρέχειν.—35) ἔκρινον Κύρον τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων τοξικῆς τε καὶ ἀκοντίσεως φιλομαθέστατον εἶναι.—36) Ἐπισθένης Ἀμφιπολίτης ἦρχε τῶν πελταστῶν καὶ ἐλέγετο φρόνιμος γενέσθαι. 37) Καρδούχους καὶ Ταόχους πολεμίους ἐκτησάμεθα διὰ τὸ ἀνάγκην εἶναι λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια.—38) ἡμεῖς ἄρξωμεν τοῦ ἐξορμῆσαι καὶ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τὴν ἀρετὴν.—39) Ξενοφῶν καὶ οἱ λοχαγοὶ ἐσκόπουν εἰ οἶόν τ' εἶη τὴν ἄκραν λαβεῖν. 40) δίκαιον ἀπόλλυσθαι τοὺς ἐπιποροῦντας.—41) Πρόξενος ὑπισχεῖτο Ξενοφῶντι, εἰ ἔλθοι, φίλον αὐτὸν ποιεῖν.—42) οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι τοῦ πρόσω· ὑπώπτευσον γὰρ ἤδη ἐπὶ βασιλεῖα ἰέναι, μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἔφασκαν.—43) τί ὑμεῖς οἶοί τ' ἔσεσθε συμπράξει περὶ τῆς διόδου;—44) συμβουλεύω τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδῶν ποιεῖσθαι, ἵνα σχολὴ ἢ ἡμῖν τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι τοὺς ἐθέλοντας φίλους εὖ ποιεῖν.—45) οἱ πολέμιοι λαβόντες τοὺς ἄρχοντας ἐνόμιζον ἀναρχίᾳ ἂν καὶ ἀταξίᾳ ὑμᾶς ἀπολέσθαι.—46) οὐκ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου ἔχοντα μὴ διδόναι.—47) οἱ Πέρσαι οἶονται τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοὺς ἂν ἀμελῶς ἔχειν.—48) ἀγαθὸν εἶναι τὸν φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖόν φαμεν.—49) τὸ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν τοῖς σοφοῖς ἔστιν ἀπαρέσκειν.—50) ἡσθόμην πολλῶν διὰ τὴν ποιήσιν οἰομένων καὶ τᾶλλα σοφωτάτων εἶναι ἀνθρώπων, ἃ οὐκ ἦσαν.—51) χαλεπὸν πατρὶ καὶ μητρὶ παίδων στερηθῆναι καὶ ἐρήμους εἶναι τῶν οἰκειοτάτων γηροτρόφων.—52) οἱ Ἀθηναῖοι ἠγοῦντο ταῖς ὑπερεχούσαις τῶν πόλεων λυσιτελεῖν ἕξ ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι μᾶλλον ἢ δούλαις ὀφθῆναι γενομένας.

Θέμα 102 (§ 291—302)

1) τῶν μὲν νικῶντων τὸ νὰ φονεύωσι, τῶν δὲ νικωμένων τὸ

νά αποθνήσκωσιν εἶναι.—2) ἄς εἶναι εἰς σὲ σημεῖον τοῦ ὅτι καλῶς βασιλεύεις ἐν βλέπτῃς τοὺς ἀρχομένους νά γίνωνται ¹⁾ εὐπορώτεροι ἕνεκα τῆς ἰδικῆς σου ἐπιμελείας.—3) λέγω ἐγὼ τοῦλάχιστον ὅτι τὸ νά ἀδικῆ τις εἶναι χειρότερον ἀπὸ τὸ νά ἀδικηται.—4) οἱ δεσπότες ἐμποδίζουσι τοὺς δούλους ²⁾ ἀπὸ τοῦ νά δραπετεύσωσι διὰ δεσμῶν.—5) μοῦ φαίνεται ὅτι κατὰ τοῦτο διαφέρει ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα, (δηλ.) κατὰ τὸ ὅτι ἐπιθυμεῖ τιμῆν.—6) σχεδὸν ἐγὼ τοῦλάχιστον τοῦτο νομίζω σωφροσύνην τὸ νά γινώσκῃ τις τὸν ἑαυτὸν του.—7) ὁ Κύρος ἦτο φανερὸς ὅτι διέφερον ἀπὸ ὅλων τοὺς ὁμήλικας καὶ εἰς τὸ ὅτι ταχέως ἐμάνθανε καὶ εἰς τὸ ὅτι καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ἔκαμνεν.—8) ὁ Ξενοφῶν ἐσκέπτετο ³⁾ τί πρέπει νά κάμνῃ περὶ τοῦ νά ἐκστρατεύῃ ⁴⁾ ἄνω.—9) τὸ νά τιμᾶ τις τοὺς γονεῖς παντοῦ συνηθίζεται ⁵⁾.—10) δὲν ἀρμόζει ὁ ἀρχὼν νά εἶναι πονηρότερος τῶν ἀρχομένων.—11) οὐδέποτε πρέπει νά ἀθυμῆ ὁ δυστυχῶν ⁶⁾.—12) ὁ Ἀλέξανδρος ἔλεγεν ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Διός.—13) ὁ Πρόξενος ἐνόμιζεν ὅτι ἀρκεῖ εἰς τὸ νά εἶναι (τις) κατάλληλος νά ἀρχῇ ⁷⁾ τὸν μὲν εὐεργετοῦντα νά ἐπαινῆ, τὸν δὲ ἀδικοῦντα νά μὴ ἐπαινῆ.—14) ὅστις ἐν ᾧ εἶναι πένθης θέλει νά ζῆ εἰς πόλιν, ἐπιθυμεῖ νά κάμῃ τὸν ἑαυτὸν του ἀθυμότερον.—15) τὸ ψεῦδος δὲν δύνασαι νά κάμῃς ἀληθές.—16) ὁ Ἀγησίλαος μεταχειριζόμενος τὸ στρατεύμα τοῦ Κύρου σχεδὸν ⁸⁾ ἐγένετο κύριος ⁹⁾ τῆς ἐκτὸς τοῦ Ἑλλήνων χώρας.—17) παῦσον ¹⁰⁾ ὅσον διὰ τώρα ¹¹⁾ νά μὲ κατακρίνῃς ¹²⁾.—18) τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύματος ἀφήκε ¹³⁾ νά φυλάττῃ τὸ στρατόπεδον.—19) ἄνευ ἀρχοντος οὐδὲν ἤθελε γείνη οὔτε καλὸν οὔτε κακὸν διὰ νά εἶπω ἐν συντόμῳ ¹⁴⁾.—20) μὴ σπεύδετε νά πλουτήτε μᾶλλον παρὰ νά φαίνησθε ὅτι εἰσθε χρηστοί.—21) οἱ Ἕλητοι ἔλεγον ὅτι ἠγόρασαν ¹⁵⁾ τὴν χώραν παρὰ τῶν τότε ἐχόντων ἀντὶ τριάκοντα ταλάντων ¹⁶⁾ καὶ ὅτι ἔχουσι δώση τὰ χρήματα.—21) οἱ μέλλοντες νά ἀδικῶσι πρέπει πολὺν χρόνον νά σκέπτονται.—23) οἱ Πέρσαι διδάσκουν τοὺς παῖδας καὶ νά πείθωνται εἰς τοὺς ἀρχοντας.—24) δύσκολον ¹⁷⁾ εἶναι καὶ εἰς ἄνθρωπος ἀργὸς νά τρέφῃται, πολὺ δὲ δυσκολώτερον οἶκος ὅλος.—25) νόμιζε ὅτι ἡ ἀρετὴ τῶν φίλων εἶναι ἀσφαλεστάτη φυλακὴ τοῦ σώματος.—26) πρέπει νά εἶναι τις φιλόανθρωπος καὶ φιλόπολις.—27) δὲν εἶναι δυνατὸν ¹⁸⁾ ἄνευ δικαιοσύνης νά γείνη (τις) ἀγαθὸς πολίτης.—28) ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων ἔχει τειχισθῆ ὥστε νά εἶναι ἱκανὴ νά

σώζῃ τοὺς κατοικοῦντας μέσα εἰς αὐτήν.—29) νομίζω ὅτι αὕτη εἶναι ἰδική μου πατρίς.—30) ὁ Σωκράτης συμβουλεύει ¹⁸⁾ τὸν Ξενοφῶντα, ἀφοῦ ἔλθῃ εἰς τοὺς Δελφοὺς νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν θεὸν περὶ τῆς πορείας.—31) μοῦ φαίνεται ²⁰⁾ ὅτι πρέπει ἀφ' οὗ ἔλθωσιν ²¹⁾ ἄνθρωποι εἰς τὸν Κύρον, νὰ ἐρωτῶσιν αὐτὸν τί θέλει νὰ μᾶς μεταχειρίζεται ²²⁾.—32) ὑπόσχομαι ²³⁾ νὰ παράσχω εἰς σᾶς μισθὸν κυζικηγόν εἰς ἕκαστον κατὰ μῆνα.—33) μόνοι οἱ Σινοπεῖς ἐφαίνοντο ²⁰⁾ ὅτι ἦσαν ἱκανοὶ νὰ παράσχωσι πλοῖα ἀρκοῦντα εἰς τὸ στράτευμα.—34) νομίζω ὅτι σεις εἴσθε εἰς ἐμὲ καὶ πατρίς καὶ φίλοι καὶ σύμμαχοι καὶ μαζὶ μὲ σᾶς νομίζω ὅτι ἤθελον εἶσθαι ²⁵⁾ τίμιος.—35) ὠρκίσθησαν ²⁶⁾ καὶ οἱ Ἕλληγες καὶ ὁ Ἄριαϊος καὶ νὰ μὴ προδώσωσιν ἀλλήλους καὶ σύμμαχοι νὰ εἶναι.—36) εἶναι ²⁷⁾ εἰς τὴν ἐξουσίαν σας νὰ κάμητε ταύτην τὴν πρᾶξιν πολὺ ματαίαν, ἐὰν εἰσπράττητε ²⁸⁾ ἀπὸ αὐτὸν χρήματα.—37) τώρα, ὁπότε ὁ ἀγὼν εἶναι περὶ τῆς ἰδικῆς σας σωτηρίας, ἀρμόζει ²⁹⁾ σεις καὶ καλλίτεροι ³⁰⁾ καὶ προθυμότεροι νὰ εἴσθε.—38) ἀπεφάσισαν ²⁰⁾ οἱ στρατηγοὶ ἀφοῦ συναθροισθῶσι ³¹⁾ νὰ σκεφθῶσι, τίνι τρόπῳ ὅσον τὸ δυνατόν ³²⁾ κάλλιστα, θὰ ἀγωνισθῶσι.—39) εἰς τὸ νὰ φέρῃ εἰς πέρας ³⁴⁾ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐπεθύμει, ἐνόμιζεν ὅτι εἶναι συντομωτάτῃ ὁδὸς ἢ διὰ τοῦ νὰ ἐπιτορκῆ καὶ νὰ ψεύδῃται.—40) ἐὰν θέλητε, εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σας νὰ λάβῃτε καὶ ἡμᾶς συμμάχους καὶ νὰ τιμωρήσητε ³⁶⁾ ἐὰν κατὰ τι σᾶς ἔχουσιν ἀδικήσῃ οὗτοι.—41) κίνδυνος εἶναι νὰ καταστρέφησθε ³⁷⁾ πολλοί, ἐὰν ἀμελῶς καὶ ἀφυλάκτως πορεύησθε διὰ ³⁸⁾ τὰ ἐπιτηδεῖα.—42) οἱ στρατιῶται ἠύχοντο νὰ εὐτυχήσῃ ὁ Κύρος.—43) ὁ Πρόξενος οὔτε σεβασμὸν ³⁹⁾ οὔτε φόβον ἤτο ἱκανὸς νὰ ἐμβάλλῃ ⁴⁰⁾ εἰς τοὺς στρατιώτας του.—44) ἐὰν ἐμὲ στέλλητε, νομίζω ὅτι ἤθελον ⁴¹⁾ ἔλθῃ ἔχων καὶ τριήρεις καὶ πλοῖα.—45) ἐγὼ λέγω ὅτι ταῦτα εἶναι φλυαρία.—46) αἰσχρὸν εἶναι νὰ προδώσῃ (τις) τοὺς εὐεργέτας.—47) ἡ εἰρήνη φαίνεται ⁴²⁾ ὅτι εἶναι μέγιστον ἀγαθὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.—48) νομίζω ὅτι ἡ ἐγκράτεια εἶναι θεμέλιον ⁴³⁾ τῆς ἀρετῆς.—49) νομίζω ὅτι τὰς εὐεργεσίας τῶν θεῶν οὐδὲ εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἤθελεν ἀνταμείψῃ δι' ἀξίων χαρίτων.—50) Τὸ νὰ ἁμαρτάνωμεν ἐν ᾧ εἴμεθα ⁴⁵⁾ ἄνθρωποι, οὐδόλως νομίζω ὅτι εἶναι θαυμαστόν.—51) τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων δίδει τὰς ἀρχὰς εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐφάνησαν ⁴⁶⁾ ὅτι εἶναι ἄριστοι.—52) ἐγὼ, ὦ Περικλεῖς, ἐλπίζω νὰ νικήσωμεν τὴν πόλιν τῶν πολεμίων, ἐὰν

45) σὺ στρατηγήσῃς.—53) ὁ Καλλικρατίδας εἶπεν ὅτι εἶναι αἰσ-
χρὸν νὰ φεύγῃ.—54) ὁμολογῶ ὅτι ταύτην τὴν φύσιν ἔχουσι καὶ
πολλοὶ ἐκ τῶν ἄλλων καὶ μερικοὶ ἐξ ἐκείνων οἱ ὅποιοι προσ-
ποιοῦνται 45) ὅτι εἶναι σοφισταί.

Ἀπρόσωπα ῥήματα

Θέμα 103 (§ 302-305)

1) προσήκει μὲν πᾶσιν ἡμῖν τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν οἱ
ἀπέθανον εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, προσήκει δὲ κάμοι
οὐχ ἥκιστα.—2) εὐθὺς ἔθεον ὁμόσε, οἷς εἴρητο.—3) πᾶσιν ἀν-
θρώποις νομίζεται τὸν πρεσβύτερον ἡγεῖσθαι παντὸς καὶ ἔργου
καὶ λόγου.—4) τὰς ὀπίσθας ἀν τις ταχὺ ἀνιστῆ, ἔστι λαμβάνειν.
5) ἔστιν ἐλευθερίους εἶναι καὶ ἄνευ χρυσοῦ.—6) δίκαιον τοῖς
ἄλλοις παρέχειν, ἃ ἀν αὐτὸς ἀξιοὶ παρ' αὐτῶν λαβεῖν.—7) φέ-
ρειν ἀνάγκη τὰς παρεστώσας τύχας.—8) σοὶ ἀκμὴ φιλοσο-
φεῖν.—9) οὐ σχολὴ κάμνειν.—10) ὦρα σε θυμοῦ κρείσσονα γνό-
μην ἔχειν.—11) Μελήτην τῷ Σωκράτους κατηγόρῳ τῶν νόμων
οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν ἐμέλησε.—12) καὶ τοῖς μὲν πει-
θόμενοις μετέμελε.—13) ἐν δημοκρατίᾳ μέτεστι πᾶσιν τὸ ἴσον.
14) οὐδὲν προσήκει Ἀνδροκίδῃ τῶν συνθηκῶν.—15) λέγονται
οἱ Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελτίους γεγονέναι.—16) λέγεται
Ἀλκίμεωνι τῷ Ἀμφιάρου τὸν Ἀπόλλωνα χρῆσαι Ἐχινάδας
οἰκεῖν.—17) ὁμολογοῦνται τρεῖς πολιτεῖαι εἶναι παρὰ πᾶσιν ἀν-
θρώποις.—18) ὁμολογεῖται τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν ἀρχαιοτά-
την εἶναι.—19) ἐχαλέπαινεν ὅτι αὐτοῦ ὀλίγου δεήσαντος κατα-
λευσθῆναι πράως λέγει τὸ αὐτοῦ πάθος.

Θέμα 104 (§ 302-305)

1) πρέπει νὰ ἐπαινέσω τὴν ἀρετὴν τῶν Ἀθηναίων.—2) εἰς
ἐμὲ φαίνεται 1) ὅτι δὲν εἶναι ὦρα νὰ κοιμώμεθα 2), ἀλλὰ νὰ σκε-
πτώμεθα τί πρέπει νὰ κάμνωμεν μετὰ ταῦτα.—3) πρέπει νὰ μάθῃ
(τις) γράμματα καὶ ἀφοῦ μάθῃ 4) νὰ ἔχη νοῦν.—4) ἔπρεπεν ὁ
Σωκράτης νὰ μὴ διδάσκῃ πρότερον τοὺς μαθητάς 5) τὰ πολιτικά
ἢ νὰ εἶνε σώφρονες 6).—5) δὲν εἶνε δυνατόν 7) νὰ περᾶσωμεν 8) τὸν
λόφον ἐὰν δὲν ἀποκόψωμεν τούτους.—6) δὲν εἶναι εὐκολόν 9) νὰ
φανῇ διδάσκαλος τῆς ἀρετῆς.—7) εἶναι ἀνάγκη 10) χρημάτων καὶ

ἀνευ αὐτῶν οὐδὲν ἐκ τῶν θεόντων εἶναι δυνατὸν νὰ γένη.—8) τί μᾶς μέλει¹¹⁾ διὰ τὴν γνώμην τῶν πολλῶν.—7) ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων πολλάκις μετενόησε¹²⁾ διὰ τὰς κρίσεις αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο μὲ ὀργὴν καὶ ὄχι μὲ ἔλεγχον.—10) ἡμεῖς θὰ φροντισώμεν¹¹⁾ διὰ τὰ ἰδικά μας.—11) λέγεται ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης πρὸ τοῦ νὰ εἶναι εἴκοσιν ἐτῶν διελέχθη μὲ τὸν Περικλέα, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπίτροπος μὲν αὐτοῦ, προστάτης δὲ τῆς πόλεως.—12) ὁμολογεῖται ὅτι οἱ ἀπὸ τοῦ Διὸς καταγόμενοι ἦσαν εὐγενέστατοι τῶν ἡμιθέων.—13) νομίζω ὅτι πολὺ ἀπέχω νὰ ἔχω τὰ ἰδικά σας.

Ῥηματικά εἰς τὸς καὶ τέος

Θέμα 105 (§ 305-309)

1) Τὰ μαθητὰ μανθάνω, τὰ εὐρετὰ ζητῶ, τὰ δὲ εὐκτὰ παρὰ τῶν θεῶν ἠτησάμην.—2) δόξῃ χρήματα κτητὰ, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὦνητή.—3) ὁ νομοθέτης τὸν ἀστράτευτον οὐκ ἐᾷ στεφανοῦσθαι.—4) Ἦγοῦμαι τῷ τοῦς προγόνους αἰσχύναντι ἀβίωτον εἶναι.—5) ὁ φίλος οὐ θηρατέος ἀπάτη, ὡσπερ αἱ ὄρνιθες.—6) μετὰ μουσικὴν γυμναστικὴν θρεπτεοὶ οἱ νεανίσκοι.—7) τοῦτο δῆλον ὅτι, εἴπερ τιμᾶσθαι βούλει, ὦφελητέα σοι ἡ πόλις ἐστὶ.—8) πᾶσαν κολακείαν φευκτέον.—9) εἰ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος θαυμάζεσθαι ἐπ' ἀρετῇ ἀξιόεις, τὴν Ἑλλάδα πειρατέον εὖ ποιεῖν.—10) μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλείοσιν.—11) ἐπιχειρητέον ἐστὶ τῷ ἔργῳ.—12) οἷς ἂν ἔργον ἔνδον ἐργαστέον, τούτων σοὶ ἐπιστατητέον καὶ τὰ τε εἰσφερόμενα ἀποδεκτέον καὶ ἂ μὲν ἂν αὐτῶν δέη δαπανᾶν σοὶ διανεμητέον.—13) οὐδενὶ τρόπῳ φαμέν ἐκόντας ἀδικητέον εἶναι.—14) οὐ δουλευτέον τοῦς νοῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονούσιν, τοῦς δὲ ἄλλους ἐθιστέον ἀκούειν περὶ ὧν λέγειν δίκαιόν ἐστι.

Θέμα 106 (§ 305-309)

1) ἄς μὴ νομίζῃ ὅτι ἐγὼ λέγω ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἶναι διδακτόν.—2) φαίνεται ὅτι ἔχει εἴπη κάλλιστα ὁ Σωκράτης ὅτι ἡ σωφροσύνη εἶναι διδακτόν.—3) πάντα καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ καλὰ εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον¹⁾ φαίνονται ὅτι εἶναι ἀσκητὰ.—4) οὗτοι οἱ ἄνδρες καὶ θνητοὶ εἶναι καὶ τρωτοὶ περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς, ἐὰν οἱ θεοὶ ὅπως πρότερον δίδωσι νίκην εἰς ἡμᾶς.—5) δὲν πρέπει νὰ τιμᾶται²⁾ ὁ ἀνὴρ πρὸ τῆς ἀληθείας.—6) ἐγὼ ἔχω τὴν

γνώμην ὅτι οἱ κακοὶ ἄνδρες πρέπει νὰ ἐξαιρῶνται ²⁾ τῆς στρα-
τιᾶς. —7) ἔορταί τινες πρέπει νὰ νομοθετηθῶσι ³⁾ καὶ ὕμνοι πρέ-
πει νὰ ποιηθῶσιν ⁴⁾ ὑπὸ τῶν ποιητῶν μας. —8) ὕστερον θὰ σκεφθῆ-
τε ⁵⁾ περὶ ἐκείνων τὰ ὅποια πρέπει νὰ πραχθῶσι. —9) ἀπηγό-
ρευσαν ⁶⁾ εἰς τοὺς δούλους νὰ μὴ πράττωσι ταῦτα τὰ ὅποια ἐνό-
μιζον ὅτι πρέπει νὰ πράττωνται ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων. —10) πρέπει
νὰ πορευώμεθα ⁷⁾ τοὺς πρώτους σταθμοὺς ὅσον τὸ δυνατόν ⁸⁾ μακρο-
τάτους. —11) ἐὰν θέλῃς ἢ γῆ νὰ φέρῃ εἰς σέ καρποὺς ἀφθόνους,
πρέπει νὰ καλλιεργῆς ⁹⁾ τὴν γῆν. —12) κατὰ τὰς δυστυχίας πρέ-
πει νὰ ἐπιδεικνύωμεν ¹⁰⁾ ἐὰν κατὰ τι ἔχωμεν ἀνατραπῆ καλλιτε-
ρον ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ἔχωμεν παιδευθῆ πρὸς τὴν ἀρετὴν. —13)
ἐὰν ἢ πατρὶς ὁδηγῆ ¹¹⁾ σέ εἰς πόλεμον διὰ νὰ πληγωθῆς ¹²⁾ καὶ
νὰ ἀποθάνῃς, πρέπει νὰ κάμνῃς καὶ ταῦτα. —14) οἱ σοφισταὶ
προσπαθοῦσι ¹³⁾ νὰ πείθωσι τοὺς νεωτέρους, ἔτι, ἐὰν συναναστρέ-
φονται ¹⁴⁾ αὐτοὺς, θὰ μάθωσιν ἐκεῖνα τὰ ὅποια πρέπει νὰ πράτ-
τωσι ¹⁵⁾ καὶ θὰ γείνωσιν εὐδαίμονες.

Πλάγιος λόγος

Θέμα 107 (§ 309-311)

1) Ξενοφῶν ἐπέστειλεν αὐτῷ ἀναθεῖναι ποιησάμενον τῇ Ἀρτέμιδι ὅ,τι οἶοιτο χαριεῖσθαι τῇ θεᾷ.

2) παρεκελεύοντο Κύρῳ μὴ μάχεσθαι, ἀλλ' ὀπισθεν ἑαυτῶν τάττεσθαι.

3) οὗτοι οἱ ἄνδρες ἔφασαν οὐκ ἐπιτρέψειν ταῦτα γενέσθαι.

4) Σεύθης ἔλεγεν ὅτι, εἰ μὴ καταδήσονται οἰκῆσοντες, κατακαύσει τὰς κώμας.

5) Κύρος ἔλεγεν ὅτι εὖπω δὴ πολλοῦ χρόνου τούτου ἠδίωνι οἴνω ἐπιτύχοι.

6) Κύρος ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἐκάστῳ δῶσειν πέντε ἀργυροῦ μνάς ἐπὶ εἰς Βαθυλῶνα ἦκωσι.

7) εἶπον οἱ Μοσύνοικοι ὅτι οὐ διήσοιεν τοὺς Ἕλληνας.

1) ἀνάθεσ ποιησάμενος τῇ Ἀρτέμιδι ὅ,τι ἂν οἴῃ χαριεῖσθε τῇ θεᾷ.

2) μὴ μάχου, ἀλλ' ὀπισθεν ἡμῶν τάττου.

3) οὐκ ἐπιτρέψομεν ταῦτα γενέσθαι.

4) εἰ μὴ καταδήσεσθε οἰκῆσοντες, κατακαύσω ὑμῶν τὰς κώμας.

5) Οὕπω δὴ πολλοῦ χρόνου τούτου ἠδίωνι οἴνω ἐπέτυχον.

6) δῶσω ἐκάστῳ ὑμῶν πέντε ἀργυροῦ μνάς ἐπὶ εἰς Βαθυλῶνα ἦκωμεν.

7) οὐ διήσομεν τοὺς Ἕλληνας.

8) Λύσανδρος τοῖς συμπράξαι τι δεομένοις σαφῶς ἔλεγεν ὅτι ἔλαττον ἔξοιεν εἰ αὐτὸς παρείη.

9) ἔρχεται (ἐπιστολῇ) ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν ἄρχειν καὶ τοῦ ναυτικοῦ ὅπως γινώσκου καὶ καταστήσασθαι ναύαρχον ὄντινα αὐτὸς βούλοιο.

10) Θηραμένης εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ἡμετέρου θορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων εἶδειν τοὺς τὰ ὅμοια πράττοντας αὐτῷ, δοκοῦντα δὲ Δυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέγει.

11) τῶν στρατιωτῶν ἀντέλεγόν τινες μὴ ἴεναι πάντας τοὺς λοχαγοὺς καὶ στρατηγοὺς μηδὲ πιστεύειν Τισσαφέρνει.

12) Κύρως εἶπε Φαρναδάζῳ ἢ παραδοῦναι τοὺς πρέσβεις ἑαυτῷ ἢ μὴ οἴκαδὲ πω ἀποπέμψαι.

13) Εὐχὴν τινες Κύρου ἐξέφερον ὡς εὐχοίτο τοσοῦτον χρόνον ζῆν, ἔστε νικῶν καὶ τοὺς εὐ καὶ τοὺς κακῶς ποιοῦντας ἀλεξόμενος.

1) μηδεὶς οἰέσθω με λέγειν ὡς ἔστι δικαιοσύνη διδακτόν.—2) λέγει καλῶς καὶ Ἡρόδοτος καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταί, ὡς, ἐπειδὴν τις ἀγαθὸς ὢν τελευτήσῃ, μεγάλην μοῖραν καὶ τιμὴν ἔχει καὶ γίγνεται δαίμων.—3) οἱ στρατηγοὶ ἐκέλευον αὐτοὺς ἐλέσθαι ἄρχοντας, μέχρι ἂν ἀφίκωνται οἱ ἡρημένοι ἀντ' ἐκείνων. οἱ δὲ ἀναδοήσαντες ἐκέλευον ἐκείνους ἄρχειν.—4) οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν δεῖν στασιάζειν πρὸς τὴν ἑαυτῶν πόλιν.—5) εἰ δὲ τις ἐπικαλοῖται αὐτοῖς, λόγον ἔφασαν χρῆναι διδόναι.—6) οἱ στρατηγοὶ ἀπεκρίναντο ὅτι περὶ τούτων τῶν χρημάτων σὺν τῇ στρατιᾷ βουλευσίντο.—7) τὰς πόλεις ἔπειθεν ὁδοποιεῖν λέγων ὅτι θάττον ἀπαλλάξονται, ἢν εὐποροὶ γένωνται αἱ ὁδοί.—8) Κόνων τὸν Φαρνάδαζον ἐδίδασκεν ὡς οὕτω μὲν ποιοῦντι πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῷ φίλαι ἔσονται, εἰ δὲ δουλοῦσθαι βουλόμενος φανερὸς ἔσοιτο ἔλεγεν ὅτι μίᾳ ἑκάστη

8) ἔλαττον ἔξετε, ἂν ἐγὼ παρῶ.

9) ἄρχε τοῦ ναυτικοῦ ὅπως ἂν γινώσκῃς καὶ κατάστησαι ναύαρχον ὄντιν' ἂν βούλῃ.

10) οὐδὲν μέλει μοι τοῦ ἡμετέρου θορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων οἶδα τοὺς τὰ ὅμοια πράττοντας ἐμοί, δοκοῦντα δὲ Δυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέγω.

11) Μὴ ἰόντων πάντες οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ μηδὲ πιστευόντων Τισσαφέρνει.

12) Ἡ παράδος μοι τοὺς πρέσβεις ἢ μὴ οἴκαδὲ πω ἀποπέμψῃς.

13) Εὐχομαι τοσοῦτον χρόνον ζῆν ἔστ' ἂν νικῶ καὶ τοὺς εὐ καὶ τοὺς κακῶς ποιοῦντας ἀλεξόμενος.

πολλά πράγματα ἰκανῆ εἶη παρέχειν καὶ κίνδυνος εἶη μὴ καὶ οἱ Ἕλληνες, εἰ ταῦτα αἰσθοῖντο, συσταῖεν.—9) ὄντι δ' αὐτῷ ἐν Ἀμφιπόλει ἀγγέλλει Δερκυλίδας ὅτι νικῶεν τε αὐτὸς οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ αὐτῶν μὲν τεθάναι ὀκτώ, τῶν δὲ πολεμίων παμπληθεῖς, ἐδήλου δὲ ὅτι καὶ τῶν συμμάχων οὐκ ὀλίγοι πεπτωκότες εἶεν.—10) Κλεάνωρ ἀπεκρίνατο ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιμεν ἢ τὰ ὅπλα παραδοῖμεν.—11) ἀναστὰς Θηραμένης λέγει ὅτι ἐὰν αὐτὸν ἔλθῃτε στρατηγὸν αὐτοκράτορα περὶ τῆς εἰρήνης, ποιήσῃν ὥστε μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν μήτε ἄλλο ἐλαττώσαι τὴν πόλιν μηδέν, οἷοιτο δὲ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμονίων εὐρήσεσθαι.—12) ὁ Ἅγις ἐκέλευεν αὐτοὺς εἰς Λακεδαίμονα ἵεσθαι· οὐ γὰρ εἶναι αὐτὸς κύριος.—13) Κῦρος πρὸς Ἀβροκόμαν ἔφη βούλεσθαι ἐλθεῖν καὶ μὲν ἢ ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη χρῆναι ἐπιθεῖναι αὐτῷ, ἣν δὲ φύγη, ἡμεῖς ἐκεῖ πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα.

Θέμα 108 (§ 309-311)

1) ἐκεῖνον μὲν λοιπὸν διέταττον ¹⁾ νὰ βαδίζῃ, ἐμὲ δὲ νὰ ἀκολουθῶ μαζί τῶν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Δαμνίππου. ὁ Πείσων δὲ πλησιάσας ²⁾ με προέτρπε ³⁾ νὰ ἡσυχάζω ⁴⁾ καὶ νὰ ἔχω θάρρος λέγων ὅτι θὰ ἔλθῃ ἐκεῖ.—2) ἐγὼ δὲ ἡρώτων τὸν Πείσωνα ἂν θέλῃ νὰ με σώσῃ λαθῶν χρήματα, ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν ἐὰν εἶνε πολλά. εἶπον λοιπὸν ὅτι εἶμαι ἕτοιμος νὰ δώσω τάλαντον ἀργυρίου. ἐκεῖνος δὲ ὁμολόγησεν ὅτι θὰ κάμῃ ταῦτα.—3) ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν ὅτι θὰ μένω εὐχαριστημένος ⁵⁾ ἐὰν σώσω τὴν ζωὴν μου ⁶⁾.—4) ὁ Σιλανὸς ἔλεγεν, ὅτι δίκαιον εἶναι ὅστις θέλει ν' ἀπέρχηται.—5) οἱ Θηβαῖοι εἶπον ὅτι δὲν ἤθελον ἀποδώσῃ ⁷⁾ τοὺς νεκροὺς, εἰ μὴ ἐπὶ τῷ ὄρω ⁸⁾ νὰ ἀπέλθωσι τῆς χώρας.—6) ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη νὰ φυλάττῃ αὐτὰ (δῶρα) ἕως ὅτου ⁹⁾ ὁ ἴδιος ἐλθὼν λάβῃ τὰ δῶρα μαζί με ἐκεῖνον τὸν ἴδιον· διότι ἔλεγεν ὅτι δὲν ἤθελεν ἐπιθυμῆναι νὰ ζῆ, ἐὰν δὲν λάβῃ ἐκδίκησιν ¹⁰⁾ χάριν τῆς Μανίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Θέμα 6

- 1) Ἀπαρέμφατον. 2) τὰ βραχίλαια. 3) κολάζω μετοχή. 4) μετοχή. 5) μέσα νύκτες. 6) ἀποθνήσκω. 7) φύω. 8) αἰροῦμαι. 9) πένης. 10) κτώμαι. 11) ἀφικνοῦμαι. 12) ἡγεμών. 13) ἐκών. 14) αὐτόματοι. 15) παρέρχομαι. 16) ἀποδείκνυμαι. 17) κατηγορούμενον.

Θέμα 8

- 1) προγεγενημένος. 2) εἶωθα. 3) πάντως. 4) καταφυγή. 5) φέρω. 6) εὖ ποιῶ. 7) ἀφικνοῦμαι. 8) μετοχή. 9) τὸ εὖρος. 10) τρόπος. 11) ἀποθνήσκω. 12) μέσ. ἀόριστος. 13) γεγέννημαι μετοχή. 14) πέμπω. 15) μετοχή. 16) εὖνους 17) οἶμαι.

Θέμα 10

- 1) ἡξέως. 2) χαρίζομαι. 3) ἀπαρέμφατον. 4) ἡ ἀρχή. 5) δοτική. 6) προέρχομαι. 7) σήμερον. 8) γέγονα. 9) εὐκτική μετά τοῦ ἄν. 10) ἐλάττων. 11) ἐργάζομαι μετά δύο αιτιατικῶν. 12) αἰροῦμαι μέσον. 13) φέρομαι. 14) φύσει. 15) πονῶ.

Θέμα 12

- 1) κρείττων. 2) ἐσθίω. 3) γίγνομαι. 4) ἀγνώμων. 5) ἀποκτείνω. 6) υπερ-ορίζω. 7) πρὸς μετά δοτικῆς. 8) τελευτῶ. 9) πάραιμι. 10) ἀποδιδράσκω. 11) χρώμαι τινι. 12) ἦκω. 13) ἐργάζομαι τινά τι. 14) εἶω. 15) ἀκόλαστος. 16) ἀνήνυτον. 17) προστίθημι. 18) ἀπολείπομαι. 19) γέγονα.

Θέμα 14

- 1) δίχην δίδωμι. 2) μετοχή. 3) δοτική ἀπρόθετος. 4) ὀρέγομαι ἀπαρέμφ. 5) κύριος. 6) ποιῶμαι, μέσον. 7) εἶμι. 8) ἐπὶ τήν. 9) τινά τι. 10) γε-ραίτερος. 11) εὐτυχῶ, μετοχή. 12) εὐκτική ἀορ. μετά ἄν. 13) τεκμήριον. 14) χρώμαι τινι. 15) γάρ. 16) ἐκών.

Θέμα 16

- 1) ἀγείρω. 2) ἐπὶ τήν. 3) αὐτός. 4) ἐπίσταμαι. 5) προσήκω. 6) εὖ. 7) φέρω. 8) ἕξεισι. 9) μᾶλλον. 10) ὑπισχνοῦμαι, μέσον. 11) δοτική. 12) πάραιμι. 13) μετοχή. 14) πράγματα. 15) δίχη. 16) αὐξάνομαι. 17) κρείττων. 18) προσ-αγορεύω. 19) κήδομαι. 20) γένει προσήκων. 21) ἐπιβουλεύω. 22) μετοχή. 23) ἐνθάδε. 24) λοθρα. 25) ἀπαρέμφατον. 26) ἡγοῦμαι. 27) τὸ πρῶτον. 28) ἐμφύω. 29) δοτική. 30) χαλεπός. 31) ἐκών. 32) καθ' ἡμέραν. 33) μετοχή. 34) ἐπὶ μετά δοτικῆς. 35) κατὰ αιτιατικῆς. 36) πέτρα. 37) μετοχή τοῦ δύνω. 38) ἀπολείπω. 39) δεῖ. 40) ἀπορῶ, μετοχή. 41) καταπέμπομαι. 42) εἶμι, ἀπαρέμφ. 43) κλεύω. 44) ἄγω, ἀόριστος. 45) ἀόριστος. 46) δριστική ἀορί-στου μετά τοῦ ἄν.

Θέμα 18

- 1) φημί. 2) υπόθεσις. 3) προσήκει. 4) ὁδός. 5) οὐσία. 6) κτῶμαι 7) ἐνεῖμι. 8) κρείττων. 9) κέκτημαι. 10) ὑπέχειν. 11) δοκεῖ. 12) παρέρχομαι. 13) γραφεύς. 14) ἀπεικάζω. 15) καλός. 16) οὐδαμοῦ. 17) μετοχή. 18) φόνος. 19) θήρα. 20) προσήκω.

Θέμα 20

- 1) μετοχή. 2) οἰκείος. 3) ἀμαρτία. 4) διάνοια. 5) δοκῶ. 6) τίμιος 7) τρόπος. 8) γέγονα μετοχή. 9) κοινωνός. 18) μεστός. 11) ὀρέγομαι, μετοχή. 12) παρασκευαστικός.

Θέμα 22

- 1) ἀμείνων. 2) ἡδύς. 3) κρίνω. 4) τίθεμι, μέσον. 5) ἐν μετὰ δοτικῆς. 6) ἀποστρατοπεδεύομαι. 7) βραχύς. 8) ἐξικνοῦμαι τινος. 9) ἡ κατά. 10) μετοχή. 11) δοτική. 12) ἀμείνων. 13) ἀπαρέμφατον. 14) θρῶ, μετοχή. 15) βῆδιος. 16) πειρῶμαι. 17) μετοχή. 18) οἶός τ' εἰμί.

Θέμα 24

- 1) μετοχή. 1) πρεσβῆς. 3) ὁ αὐτός. 4) εὖ ποιῶ, μετοχή. 5) σιτίζω, μετοχή. 6) ἀλλότριος.

Θέμα 26

- 1) ἄγω. 2) ἐπί. 3) ἀπαγορεύω. 4) οὕτω. 5) ἔχω. 6) εὖ πράττω. 7) μετοχή. 8) ἤκω. 9) δοκεῖ. 10) εἶω. 11) οἴκαδε. 12) διαπορεύομαι. 13) ἀσινέστατα. 14) πῆγνυμι. 15) συγκίταμαι. 16) ἐγείρω.

Θέμα 28

- 1) χρή. 2) συσκευάζομαι. 3) ἄπειμι. 4) κελεύω. 5) δοτική. 6) ὀρέγομαι. 7) μέσον. 8) μέσον. 9) ἐμβάλλω. 10) μέσον. 11) ἱμάτιον. 12) αἰροῦμαι. 13) καλῶς. 14) αἴρωμαι, μετοχή. 15) ἄρχω. 16) μετοχή. 17) ἀμύνομαι. 18) εὐρίσκομαι. 19) ἐνδεικνυμαι. 20) ἀποδιδράκω. 21) κύριος. 22) αἰρῶ. 23) ἀποδίδομαι. 24) ἀπωθοῦμαι. 25) πρεσβεύομαι. 26) πάντοτε. 27) πειρῶμαι. 28) ἀμύνομαι.

Θέμα 30

- 1) τρέφω. 2) πρῶτον. 3) αἰροῦμαι. 4) ἀλίσκομαι. 5) κρατῶ. 6) εὖ πάσχω. 7) δέομαι. 8) διώκω. 9) φεύγω. 10) δεινός. 11) κκῶς ἀκούω. 12) ἐκπίπτω. 13) εὖ ἀκούω. 14) ἀπόλλυμαι. 15) ἄγω. 16) κκῶς πάσχω. 17) ἄμορος. 18) λεία. 19) πιπράσκω. 20) γενική μόνη.

Θέμα 32

- 1) τίθημι. 2) κτείνειν. 3) γενική. 4) μεταλαγχάνειν. 5) δοκεῖ μετοχ. 6) μάλιστα. 7) δέομαι τινος. 8) ἐμπίπλασθαι. 9) οὐχ ὅλόν τ' ἐστί. 10) μέμνημαι. 11) ὀλιγωρεῖν. 12) ἔδεισα. 13) ἐπιλανθάνομαι. 14) ἤκιστα. 15) ἀλλότριος γενικ. 16) ὀρέγεσθαι. 17) πάλαι. 18) τῶν ἑαυτοῦ. 19) πειρᾶσθαι. 20) καταλίπειν. 21) δοκῶ μοι. 22) οὐκ ἀκροᾶσθαι, μετοχή. 23) ὄμνυμι. 24) σὺν τοῖς θεοῖς. 25) ἄρχεσθαι τινος. 26) κελεύειν. 27) ἡγεῖσθαι τινος. 28) εὐώνυμον. 29) οὐδέν. 30) ὑστερίζειν. 31) καιρός, γεν. 32) παύεσθαι, μετοχή. 33) πόνος, γενικ. 34) τὸ λοιπόν. 35) γενέσθαι. 36) γενική. 37) προκτεῖσθαι τινος. 38) χρή. 39) καταφρονεῖν τινος. 40) καιρός. 41) δεῖσθαι τινος. 42) βουλή. 43) ἐσθιειν. 44) ἡδύς. 45) ὄψου. 46) δεῖ μετ' ἀπαρεμφ. καὶ αἰτιατικῆς. 47) ὡσπερ. 48) οὐσία

γενικ. 49) οὕτω. 50) κληρονομεῖν τινος. 51) ἀπαρέμφ. μετ' αἰτιατ. 52) ἐν μετὰ δοτικ. 53) ἡγεμονεύειν τινός κατὰ μετοχὴν. 54) φάναι. 55) παύσθαι.

Θέμα 34

1) οὐδέν. 2) τρίτον. 3) ἐπιβουλεύειν τινί. 4) ἀεὶ. 5) βοηθεῖν ἀλλήλοις. 6) ἐπιμελίσθαι ἀλλήλων. 7) δοτικῇ. 8) πρέπειν. 9) ἔοικα. 10) χρῆσθαι τινί. 11) ἐντυχάνειν τινί. 12) ὑπέρ μετ' αἰτ. 13) πολεμεῖν τινι. 14) οἰκεῖν μετοχ. 15) ὑπέρ μετ' αἰτ. 16) μίγνυσθαι τινι. 17) χρῆ μετ' ἀπαρέμφ. καὶ αἰτ. 18) ἀμύνειν τινί. 19) ἐπιθυμεῖν τινος. 20) χρεών. 21) θυμοῦσθαι. 22) δοκεῖν μετ' ἀπαρεμφ. καὶ αἰτ. 23) μετοχὴ μέλλ. τοῦ βασιλεύειν. 24) ὅς, δοτ. 25) ἐπιτίθεσθαι τινι μέσον. 26) χρῆσθαι τινι, μετοχ. κατ' αἰτ. 27) αἰτιατικῇ. 28) εἴκειν τινί.

Θέμα 36.

1) δοτικῇ. 2) γέγονα. 3) συμφέρεσθαι. 4) ἄχθεσθαι. 5) ὅτι. 6) γεν. ἀπλῆ, 7) αἰτ. ἀπλῆ. 8) δοκεῖν. 9) μετοχῇ. 10) χαλεπῶς. 11) συμβαίνειν. 12) ῥαδίως. 13) ἐπὶ δεξιᾷ. 14) δοτ. μετοχ. 15) ἀφικνεῖσθαι. 16) ἀσμένως ὑμῖν. 17) γίγνεσθαι.

Θέμα 38.

1) αἰδοῦμαι. 2) ἀπολλύναι. 3) ἐπίστασθαι. 4) εὖ ποιεῖν. 5) εὖ λέγειν. 6) ῥᾶον. 7) κακῶς ποιεῖν. 8) ἐπεὶ. 9) ὄρᾶν. 10) μετοχῇ. 11) αἰσχύνεσθαι τινα. 12) μετοχῇ. 13) ἀξιούν. 14) ζῆν βίον. 15) καλεῖσθαι. 16) αἰτιατ. 17) νοσεῖν νόσον. 18) ἀναμνησθεσθαι. 19) σὺν τοῖς θεοῖς. 20) οἶα. 21) πολέμιος. 22) μικρὰ θύειν. 23) οὐδέν. 24) ἐλαττοῦσθαι. 25) γεν. ἀπλῆ. 26) θύειν μεγάλα. 27) μετοχῇ. 28) πλεῖστα βλάπτειν τινά. 29) ἀλίσκεσθαι. 30) αἰτ. ἀπλῆ. 31) βούλεσθαι. 32) μέγιστον δύνασθαι, δοτ. 33) ἰδίᾳ. 34) πειρᾶσθαι. 35) ἐπιμελίσθαι ἑαυτοῦ. 36) ὅπως μετ' εὐκ. μέλλοντος. 37) ὡς βέλτιστος.

Θέμα 40.

1

1) πλήροῦν τί τινος. 2) ὥστε μετ' ἀπαρεμφ. 3) αἰτιατικῇ. 4) ρεῖν αἵματος. 5) πυθάνεσθαι τινος. 6) καλεῖσθαι. 7) γεν. ἀπλῆ τοῦ τιμήματος. 8) ἀποκαλεῖν. 9) ἀγαθός. 10) τὸ πολλοῦ ἀξίον. 11) ἔξεστιν. 12) ὠνεῖσθαι 13) γεν. τιμήματος. 14) φημί. 15) δεῖ, ἀπαρέμ. 16) γεν. αἰτ. 17) δοκοῦσί μοι. 18) καταγιγνώσκειν τινός θάνατον. 19) ἀπαρέμφατον. 20) καταφηγίζεσθαι τινος θάνατον. 21) ἔνιοι. 22) ἀποτρέπειν τινά τινος. 23) μέλλοντος μετοχ. 24) προαιρεῖσθαι τί τινος. 25) ῥᾶστος. 24) ἡδιστος. 27) ἔαν. 28) ὄρος.

2

1) γενικὴ διαίρετ. 2) θέομαι τινος. 3) ὑπερφρονεῖν τινος. 4) χάριν οἶδά τινι. 5) ἀφομοιοῦν. 6) δοτ. 7) κηλεισθαι. 8) ἀκροώμενοι, αἰτιατικ. 9) ἀπόλυσθαι. 10) ἐπὶ βλάθῃ. 11) μίγνυμαι. 12) ἔξεστι. 13) εἰκάζειν τί τινι 14) παραινῶ τινι 15) καταφρονεῖν τινος. 16) κυνηγεῖα.

3

1) φημί. 2) αἰτ. ἀπλῆ. 3) ἀφαιρεῖσθαι. 4) ἀναμνησκειν μετοχ. 5) γενικ. 6) πράττεσθαι. 7) αἰτεῖ. 8) εἰς διασχίλους. 9) ξένους. 10) ἐξελαύνειν. 11) κτᾶσθαι. 12) πένης. 13) οὐδενῶποτε. 14) παύεσθαι μετὰ μετοχ. 15) αἰτιατικῇ

ἀπλῆ. 16) μάλα. 17) ἄχθεσθαι. 18) ὅτι. 19) ἐν ἀπόροις εἶναι. 20) καλεῖν. 21) ὑπισχεῖσθαι. 22) μεμνήσθαι τινος, μέλλων. 23) δεῖ καὶ ἀπαρέμφ. 24) αἰρεῖσθαι δοτική. 25) ἀρχόμενοι.

4

1) μεταδιδόναι τινί τινος. 2) κοινωνεῖν τινί τινος. 3) πειρᾶσθαι. 4) ἡμέτερος γεν. 5) ὑπανίστασθαι τινί τινος. 6) θάκος. 7) ἐξανίστασθαι τινος.

Θέμα 42.

1) δουλεύω. 2) ἀφίκετο ἄν. 3) ἐπίρρημα. 4) πυνθάνομαι. μετοχή. 5) ὤς. 6) ἐξίημι. 7) ἄγω. 8) αἰτιατική. 9) βραχύς.

Θέμα 44.

1) γενική. 2) ἀφικνοῦμαι. 3) ἐκπολιορκῶ 4) ἦκω. 5) γενική. 6) δοτική. 7) μεταπέμπεται. 8) δοτική. 9) ἀναγορεύω. 10) δοτική. 11) ἐπιούσα. 12) στρατεύω. 13) μάλιστα. 14) δοτική. 15) γίγνομαι. 16) ἄρχομαι. 17) δοτική. 18) ἄριστον.

Θέμα 46.

1) κοινῆ. 2) μετοχή. 3) στέλλομαι. 4) ἰδίᾳ. 5) δοτική. 6) αἰρῶ. 7) δοτική. 8) κωλύω. 9) παίω. 10) πέφυκα. 11) κτῶμαι. 12) ἐφέπομαι.

Θέμα 48.

1) ὠνοῦμαι. 2) γενική. 3) διοικῶ. 4) ἀποδίδομαι. 5) ὑστερῶ. 6) γίγνομαι 7) δοτική. 8) ἀφικνοῦμαι. 9) ἡδύς. 10) κέκτημαι. 11) δωροῦμαι. 12) τιτρώσκομαι.

Θέμα 50.

1) βελτίων. 2) ἰδέα, αἰτιατ. 3) ὄρῶ μετὰ μετοχῆς. 4) δοτική. 5) παροξύνω. 6) ἤττωμαι, μετὰ γενικῆς. 7) δοτική. 8) ἡδύς. 9) ἀπαρέμφατον. 10) κτῶμαι. 11) φέρω.

Θέμα 52.

α' 1) δοτική. 2) τελευτῶ, μετοχή. 3) οἶδα μετὰ μετοχῆς. 4) ἀποθνήσκω. 5) παντοδαπός. 6) δοτική. 7) οὖτω. 8) χαλεπῶς. 9) διηγούμαι. 10) ἔμολογῶ. 11) κωλύω. 12) μετοχή. 13) τὰ πεπονημένα.

β' 1) ὑπὸ καὶ γενική. 2) γενική. 3) ἄγαμαι. 4) συγγινώσκω. 5) δοτική. 6) ἐπείγομαι. 7) ἤδομαι 8) ἁμαρτία. 9) ἀποκτείνω.

γ' 1) ποιῶμαι, μέσον. 2) ἐπὶ μετὰ δοτικῆς. 3) εἰς ἄ.

Θέμα 58.

1) φύομαι. 2) χρῶμαι τινί. 3) πληγᾶς ἐμβάλλω τινί. 4) ἔτι. 5) λείπομαι μέλλ. τετελ. 6) μετοχή. 7) ἄγω. 8) μετοχή. 9) μέλλω ἄορ. 10) ἀποδείκνυμι. 11) ἀπολείπω 12) ἐπίσταμαι. 13) ἀποδιδράσκω. 14) οἶδα 15) οἶχομαι 16) ἀποφεύγω. 17) αἰρῶ. 18) βλέπω. 19) αἰροῦμαι, μέσον. 20) μετοχή. 21) δοκῶ. 22) βουλεύομαι. 23) μὴ καὶ προστακτική. 24) ποιῶμαι. 25) οἱ συνόντες. 26) οἶδα. 27) χρῶμαι. 28) ἄχθομαι τινι. 29) πόνος. 30) αὐτόζ.

Θέμα 60.

1) ἀπόλλυμι. 2) δέομαι. 3) ἀγαθός. 4) χρῆ. 5) συνόντες. 6) δεῖ. 7) οἱ λέγοντες. 8) βέλτιστον. 9) ἀποφίνομαι. 10) ὑπομιμνήσκω. 11) μικροῦ δεῖν 12) ὀνειδίζω. 13) ὀλίγου δεῖν. 14) ἐπιλανθάνομαι, ὀριστική. 15) ἔξεστι. 16) ἐπικουρῶ. 17) πάλαι. 18) δυνητική ἐριστική. 19) ἀόριστος. 20) δεῦρο. 21) δυνητι-

κή εὐκτική. 22) κόπτω. 23) διαφέρω ἀόριστος. 24) εἶμι, δυνητ. εὐκτική. 25) μετοχ. 26) ἀόριστ. 27) εὐκτ. 28) χαίρω. 29) χάρις. 30) εἶμι. ὑποτακτική. 31) καταλείπω. 32) σκοπῶ. 33) κατὰ καὶ αἰτιατική. 34) φέγω. 35) δεῖ, μετοχῆ. 36) κτῶμαι. 37) φύσις. 38) ὑπολαμβάνω. 39) ἔχω δυκολῶς. 40) οἴομαι. 41) συγχωρῶ τινι. 42) προστακτική. 43) δίκην δίδωμι, προστακτική. 44) σκοπῶ. 45) οὕτω. 46) ἀφικνοῦμαι. 47) μέμνημαι 48) δυνητική εὐκτική. 49) δυνητική ὀριστική. 50) μάχομαι. 51) ἀμαχεῖ.

Θέμα 62.

1) ἀποκτείνω. 2) πῶ. 3) ἔρῳ καὶ μετοχῆ. 4) ἐπιμέλομαι τινος. 5) μάλιστα. 6) ἑταῖρος. 7) ἀπαρέμφατον. 8) προσήκει. 9) παρακελεύομαι τινι. 10) δοτική. 11) ἐκβαίνω. 12) νοῦς. 13) μᾶλλον 14) μέλλω. 15) ἀπαρέμφατον. 16) ἐκ καὶ γενική. 17) ἐθίζω.

Θέμα 65.

1) οἶδα. 2) μετοχῆ. 3) βουλευέσθαι. 4) ἀλλότριος. 5) ἤκειν. 6) οὐπω. 7) προσελαύνειν. 8) ἔτι. 9) εὐκτ. μετὰ τοῦ ἄν. 10) αἶτ. ἀπλῆ. 11) κακῶς ἀκούειν, παρατ. μετὰ τοῦ ἄν. 12) ἀπειλεῖν τινι. 13) ὁμνυμί τινα. 14) σπάνις. 15) ἀπόλυμαι. 16) εἰ. 17) νοῶ. 18) ἵσταμαι. 19) κωλύω. 20) μινθάνω. 21) ὅπως. 22) εὐκτ. μετὰ τοῦ ἄν. 23) ὅπως μετὰ μέλλ. ὀριστ. 24) προσήκει. 25) πέφυκα. 26) ὁπότε καὶ εὐκτ. 27) χρῆσθαι καιδιᾶ. 28) ἐνδέχσθαι. 29) εἰδικὴ πρότασις. 30) αἰτία. 31) ἀποκτείνω. 32) μετοχῆ. 33) αἰτιατ. ἀπλῆ. 34) τίθημι. 35) ὁμολογῶ, μετοχ. 36) πολεμεῖν τινι. 37) ὡσπερ. 38) ἄκων. 39) πῶποτε. 40) ὑποφέρω. 41) εἶπω. 42) πρεσβεύω. 43) δέδοικα. 44) οὐ καὶ ὑποτακτ. 45) ἀντέχω τινί. 46) ὅ, τι δῶ 47) μὴ οὐ. 48) χαρίζομαι τινί τι. 49) ἡδύς. 50) ἀπαγορεύω. 51) ἐπαινώ τινα. 52) δέομαι τινος, εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν. 53) πάμπαν.

Θέμα 72.

1) ἀκούω. μετ' ἀπαρεμφ. 2) ἀκούειν μετοχ. γεν. 3) εὐνοῦς εἰμί τινι. 4) κελεύω. 5) φυλακῆ. 6) ὡς. 7) πῶ. 8) συνέπομαι τινι. 9) ἔτι. 10) μέμνημαι τινος 11) ὀριστ. μετὰ τοῦ ἄν.

Θέμα 74.

1) κολάζω τινά. 2) δίδωμι δίκην. 3) φθονεῖν τινι. 4) δοκῶ. 5) ἀνιῶμαι. 6) αἰτεῖν τινά τι. 7) μέγιστα δύναμαι. 8) ἄγω εὐκτ. 9) ἄμα μετὰ μοτοχῆς. 10) ἀνίσταμαι. 11) μέλλω παθ. 12) λαμβάνω. 13) ἐνθάδε. 14) τὰ ἡμέτερα αὐτῶν. 15) ἀναλίσκω. 16) τυγχάνω τινός. 17) διέρχομαι. 18) χρῶμαι τινι. 19) παρακαλῶ τινά. 20) βουλευομαι. 21) οὕτως. 22) προσήκοντες. 23) μετοχ. 24) ὅτι μεθ' ὑπερθ. 25) εἴθε μετ' ἀόριστου ὀριστικῆς.

Θέμα 76

1) ἐπὶ ταῖς θύραις. 2) μετοχῆ. 3) ἡδομαι τινι. 4) διάκονος. 5) ἐπίσταμαι μετοχ. 6) εὐκτ. μετὰ τοῦ ἄν. 7) ἀόριστ. ὀριστική. 8) ὀριστικὴ μετὰ τοῦ ἄν. 9) ἀμύνομαι. 10) ὥστε μετ' ἀπαρεμφάτ. 11) κίρῳ. 12) ἔξῃστι. 13) ὅλος μετ' ἀπαρεμφ. 14) πέφυκα. 15) παρέχω, μέσον.

Θέμα 78

1) ἔξῃστι. 2) μέσον. 3) χωρίον. 4) ἀπαρέμφ. μέλλ. 5) καταλείπομαι. 6) ἐνθάδε. 7) παῦλα. 8) σύνεμι. 9) ἔξῃστι. 10) αὐτάρκης. 11) ὑδρίζω. 12) γε. 13) δίκην δίδωμι. 14) ἐπίσταμαι. 15) ἤκω. 16) δεῖ. 17) τιμωροῦμαι. 18) φέρω. 19)

φεύγω. 20) πόνοσ. 21) ἀπεί. 22) θυνητ. εὐκτ. 23) οἰκαδε. 24) λυπῶ, εὐκτ. 25) βουλευόμει μετοχ. 26) μάλιστα. 27) ἐπιτιμῶ τινι. 28) ἐπακολουθῶ. 29) ποιῶ τινά τι. 30) βρωτόν. 31) διαδίδωμι. 32) ἐπανάγω, ὄριστ. μετὰ τοῦ ἄν. 33) δέδοικα. 34) εἰ καί. 34) μετοχή. 36) παίω. 37) χρωμαι. 38) καιρός.

Θέμα 80

1) ὧσ. 2) ἐγγύσ. 3) πλουτῶ. 4) ἐξῆσ. 5) μέχρι οὐ. 6) μέχρι. 7) δέομαι. 8) παίω. 9) λοιδορῶ. 10) ἔσσε. 11) μετοχή. 12) διαπράττομαι. 13) τὸ ἕτερον. 14) σκοπῶ. 15) ἦκω. 16) εὐκτική. 17) ὁπότε καὶ εὐκτ. 18) παύομαι, καὶ μετοχή. 19) πρίν. 20) ἐκφέρω. 21) ὑποτακτ. καὶ ἄν. 22) εὐκτική. 23) ἀπαρέμφατον,

Θέμα 82

1) ἐπίσταμαι 2) ἐκτίθεμαι τινι, μέσον εὐκτ. 3) αἰτίαν ἔχω, θυνητ. εὐκτ. 4) ἔτλην. 5) μεταδίδωμι. 6) ἄρχω. 7) ἔχω. 8) καλῶσ. 9) οἶδα. 10) τὸ πρῶτον. 11) ὑπολαμβάνω. 12) φυλάττομαι τι. 13) κελεύω, ὑποτακτική καὶ ἄν. 14) ἁμαρτάνω. 15) λαμβάνω. 16) ὑβρίζω. 17) ἐγχειρῶ. 18) καθίσταμαι, μετοχ. 19) ἀπόλλυμι. 20) ἦκιστα. 21) δούλομαι εὐκτ. 22) λαμβάνω εὐκτική. 23) ἐντυγχάνω, εὐκτ. 24) τελευτῶ μετ. 25) χαλεπός. 26) ποιῶ ἐκδοτον. 27) αἰρούμαι.

Θέμα 84

1) κωλύω, γεν. μετοχήσ. 2) ἐπίσταμαι. 3) τιμωροῦμαι τινα. 4) κατὰ τάχος. 5) μεταπέμπομαι. 6) ὁδός. 7) εὐκτική. 8) πρὸσ μετὰ αἰτιατ. 9) ἄπορον. 10) ἄκοντοσ βασιλέωσ. 11) ἀπαγγέλλω. 12) ἰθιχ. 13) δέομαι. 14) ἤδη ποτέ. 15) ἀκούω τινός. 16) μετοχή. 17) λείπω τι. 18) ἐπιλανθάνομαι. 19) παντάπασι. 20) περικυκλῶ, μέσον. 21) αὐτόματοι. 22) φαίνω. 23) εὐκτ. μετὰ τοῦ ἄν. 24) μηδὲν φθέγγομαι, μετοχ. 25) μέσον μετοχ. 26) εὐκτ. μετὰ τοῦ εἰ. 27) ἐφίεμαι, ὄριστ. ἄόρ. μετὰ ἄν. 28) ἀπιστῶ τινι. 29) παρατ. μετὰ τοῦ ἄν. 30) ἐπαγγέλλομαι τι. 31) ἀργύριον πράττομαι, εὐκτική. 32) εὐκτική. 33) κτῶμαι, μετοχή. 34) νοῶ.

Θέμα 86

1) οἶδα. 2) μέμνημαι. 3) εὐκτικ. 4) διασκοπῶ. 5) βουλευόμει.

Θέμα 88

1) ἔωσ καὶ ὄριστ. 2) ὅπωσ καὶ μέλλ. ὄριστ. 3) οἶσ. 4) εὐκτική μέλλ. 5) ἦκω. 6) βουλευόμει. 7) παιδεύω. 8) ἱκανός.

Θέμα 90

1) μετοχή. 2) ἡδύσ. 3) ὄσφον. 4) δέομαι τινος. 5) ἦκιστα. 6) ἀνίσταμαι. 7) εὐήθεια. 8) αἰτῶ τινά τι. 9) ὁστική. 10) ἀμνημονῶ τινος.

Θέμα 92

1) ἄρχομαι. 2) παύομαι. 3) καταστρέφομαι. 4) βοῶ. 5) αἰσθάνομαι. 6) ἐθίζομαι. 7) ἀκούω καὶ ἀπαρέμφ. 8) ἀπαρέμφ. μετὰ τοῦ ἄν. 9) ἐνοχλῶ τινι. 10) ἀεί. 11) συνόντασ. 12) μετοχή. 13) ἀπαγορεύω μετὰ μετοχ. 14) τυγχάνω μετὰ μετοχ. 15) λαμβάνω μετὰ μετοχ. 16) διατελῶ. 17) ὄλη. 18) οἴχομαι μετὰ μετοχ. 19) ἀποδιδράσκω. 20) ὅσ ἄν φθάνῃ μετὰ μετοχῆσ. 21) εἰμί μετὰ μετοχῆσ.

Θέμα 94

1) μετοχή. 2) ὡς μετὰ μετοχῆς. 3) στρατεύομαι. 4) τίθεμαι. 5) ἀριστῶ. 6) δοκεῖ. 7) μέσον. 8) ἐρμηνεύς. 9) μάλιστα. 10) ἀφίσταμαι. 11) λάθρα. 12) συγγίγνομαι. 13) ἄχθομαι τινι. 14) γεωργῶ. 15) ἀπόλλυμαι. 16) ὑπολείπομαι. 17) μάχομαι τινι, μετοχή. 18) λυσιτελῶ τινι. 19) συνόντες.

Θέμα 96

1) μετοχή. 2) γίγνομαι. 3) οἰκᾶδε. 4) ζηλωτός. 5) οἰκοί. 6) ἀποροῦμαι. 7) μηχανή. 8) θηλύνομαι. 9) ἐταῖρος. 10) ἐπιφαίνομαι. 11) ἔξεστι τινι. 12) ἐκῶν· 13) ἄκων.

Θέμα 98

1) αἰροῦμαι. 2) ἔξεστι, μετοχ. 3) ἄγω. 4) προσήκει, μετοχ. 5) προσηγορία. 6) ἀριστα, πέφυκα πρὸς τι. 7) μετοχή. 8) πάρεστι, μετοχή. 9) βάλλω. 10) δεῖ μετοχή.

Θέμα 100

1) ὡς μετὰ μετοχ. 2) ἐπιβουλεύω τινί. 3) ἄτε καὶ μετοχ. 4) ἐμπίπρημι. 5) τέμνω. 6) ἐπὶ μετ' αἰτιατ. 7) συμβουλεύω τινί. 8) ὡς μετὰ μετοχῆς, 9) ἅμα τῇ ἡμέρᾳ. 10) μετοχή. 11) ὡσπερ μετὰ μετοχῆς. 12) ἔξεστι. 13) ἴσου· χίαν ἄγω. 14) ἂν μετὰ μετοχῆς.

Θέμα 102

1) μετοχή. 2) οἰκέτης. 3) βουλευόμεαι. 4) στρατεύομαι. 5) νομίζομαι. 6) κακῶς πράττω. 7) ἀρχικός. 8) μικροῦ δεῖν. 9) κρατῶ τινος. 10) μέσον. 11) τὸ γυν εἶναι. 12) μέφομαι τινι. 13) καταλείπω. 14) ὡς συνελόντι εἰπεῖν. 15) ὄνοῦμαι. 16) γεν. ἀπλῆ. 17) χαλεπόν. 18) οἶόν τ' ἐστί. 19) συμβουλεύω τινί. 20) δοκεῖ. 21) μετοχή. 22) χρῶμαι τινι. 23) ὑπισχοῦμαι μετ' ἀπαρεμφάτου μέλλ. 24) γενική. 25) ἀπαρέμφ. μετὰ τοῦ ἂν. 26) ὄμνυμι μετ' ἀπαρεμφάτου μέλλ. 27) ἔξεστι. 28) πράττομαι τινά τι. 29) προσήκει. 30) ἀγαθός. 31) δοκεῖ μετὰ δοτ. 32) συλλέγομαι, μετ. 33) ὡς μεθ' ὑπερθ. 34) κατεργάζομαι ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς ἐπί. 35) εὐκτ. 36) μέσον. 37) ἀπόλλυμαι. 38) ἐπί. 39) αἰδῶς. 40) ἐμποῖῶ. 41) ἂν. 42) δοκεῖ. 43) κρηπίς. 44) ἀμείβομαι μετὰ τοῦ ἂν. 45) μετοχή. 46) δοκῶ, μετοχή.

Θέμα 104.

1) δοκεῖ. 2) καθεύδω. 3) βουλευόμεαι. 4) μετοχή. 5) συνόντες. 6) σωφρονῶ. 7) οὐκ ἔστι. 8) παρέρχομαι. 9) ῥάδιον. 10) δεῖ. 11) μέλει μοί τινος. 12) μεταμέλει τινί τινος.

Θέμα 106.

1) γέ. 2) ῥηματικόν. 3) βουλευόμεαι. 4) ἀπαγορεύω. 5) ῥηματικόν. 6) ὡς οἶόν τε. 7) θεραπεύω, ρηματικόν. 8) ἄμεινον. 9) ἄγω. 10) τιτρώσκω, μετοχ. 11) πειρῶμαι. 12) πλησιάζω τινί.

Θέμα 108

1) καλεύω. 2) προσέρχομαι. 3) παρακαλεύομαι. 4) σιγῶ. 5) ἀγαπῶ. 6) τὸ σῶμα. 7) θυνητ. εὐκτ. 8) ἐφ' ᾧ τε. 9) ἔστ' ἂν. 10) τιμωρῶ.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<p>ἀγαπῶ § 121,1 ἀγε, ἄγετε 143,1 ἀκούω 287, β', 5. • αἰσχύνομαι 287, δ', σ. • Αἰτιατική 124, τοῦ χρόνου § 135, β', τοῦ τρόπου § 136,4, τοῦ ποσοῦ § 139,4. τῆς αἰτίας 141, β', 3, τοῦ κατὰ τι § 140, μετ οὐσιαστικῶν 80, αἰτιατική ἀπόλυ- τος § 291,2, ὡς ἀντικείμενον 124, αἰτιατικ. σύστοιχος § 125. • αἴτιον ποιητικόν, ἀναγκαστικόν τε- λικόν § 141. ἀλλά § 248, γ' 4. ἀλλὰ γὰρ § 248, γ', 5. ἀλλ' ἢ § 248, γ', 4. ἀλληγορία § 327,7. ἄλλος § 212,2. ἄλλο τι ἢ, ἄλλο τι § 318, β', 2, σημ. ἄλλως § 143,3 ἄλλως τε (καί) § 143,4. ἄμα § 143, β'. ἀμέλει 143,5. • ἀμφί 157. ἄν 220. ἀνά 153. ἀναδίπλωσις § 329,3 δ'. ἀντί § 146. ἀντικείμενον § 11, 117. ἀντίθεσις 330,1. ἀντικρῦ, ἀντικρως § 143,6. ἀντίφρασις § 327,9. ἀντονομασία 327,5. ἀνθυποφορά 330,12. ἀντωνυμῖαι προσωπικαί § 189, ἀν- τὸς § 192, ἀποπαθεῖς § 193, κτητικαί § 194, ἀλληλοπαθῆς § 198, δεικτικαί § 199, ἀναφορικαί § 202, ἐρωτηματικαί § 206, ἀδ- οριστοί § 207, ἐπιμεριστικαί § 212. ἀόριστος § 173. ἀπαγόρευσις § 227. • ἀπαρέμφατον 22, σ. § 293. ἀπὸ § 147, 147. ἀποσιώπησις § 330,7. ἀποστροφή 330,16. • ἀποφατικά μόρια § 16 σ. § 213. • ἀπρόσωπα ῥήματα 303.</p>	<p>ἄρα § 252,1. ἄρθρον 64—75. ἀρήσεις πολλαί § 224. ἄρτι § 143,7. ἀρχὴν 143,8. ἀρχόμενος § 288,1. σ. ἀσύνδετον 329,1. ἄτε' § 289, β'. αἷ, αἰθίς § 143,10. αὐτίκα 143,11. βραχυλογία § 319, Α'. γὰρ § 251, α, β. γέ § 219,1. γενική § 75. γενική μετὰ οὐσιαστικῶν § 78. • γενική χρονική § 135,2, τοπική § 134, Δ', β. συγκριτική § 81, 6, τῆς ἀναφορᾶς § 140,2, σ. τῆς αἰτίας § 141, β, 1, τοῦ τμήματος § 139. — γενική ἀπόλυτος § 291, β. — γινώσκω § 287, β, 2. γούν § 252,6. Δαί 219,2. Δέ 248, β, 2. Δεῦρο 143,12. Δεῦτε 143,1. Δή 219,3. § 252,4. Δῆθεν 219,4. Δήπου 219,5. Δῆτα 219,6. Διά 155. Διαίρεσις σύντακτικῆς § 24 Διαλιπὼν § 288,1, σ. Δίκην § 142,1. Δοτική μετὰ οὐσιαστικῶν § 79 • Δοτικὴ κτητικὴ § 122, α'. χαριστι- κὴ β'. ἠθικὴ γ'. τῆς ἀναφορᾶς δ. τῆς κρίσεως δ'. σημ. τοῦ ποιητι- κοῦ αἰτίου ε'. δοτικὴ προσωπικὴ κατὰ μετοχὴν § 123. χρονικὴ 135 ε'. τοπικὴ § 134, Α' β. ὄργανικὴ § 137,2, τροπικὴ § 136,3, τοῦ μέ- τρον 139,3, τῆς συνοδείας § 138, τοῦ κατὰ τι § 141,2, τῆς αἰτίας § 141, β, 2. ἐβουλόμην ἂν, βουλοίμην ἂν § 265, 2, γ.</p>
---	---

- ἐγκλίσεις § 182. ὀριστική § 183, ὑποτακτική § 184. εὐκτική § 185.
- προστακτική § 186. παρατηρ. § 187. κρήσεως καὶ ἐπιθυμίας § 188. Σημασία αὐτῶν ἐν δευτερευούσαις προτάσεσι § 255.
- Εἰ § 266, 1.
- εἰ ἄρα § 266, α'.
- εἰμὴ (ἄρα) 266, β, 4, α.
- εἰάν μόνον § 266, γ.
- Εἰ δὲ μὴ § 266, 4, β. εἴπερ που, εἴπερ ποτέ, εἴπερ τις καὶ ἄλλος § 266, 4, γ.
- εἰ καὶ, καὶ εἰ § 267, σ.
- εἰ οὐ § 213, β, γ.
- εἶεν § 143, 13.
- εἰμὶ συνδυετικὸν § 8, ὑπαρκτικὸν § 30
- εἰρωνεία § 327, 8.
- εἰς, ἐς § 152.
- εἶτα, ἔπειτα § 143, 14.
- εἶτε—εἶτε § 250.
- ἐξ § 148.
- ἔλλειψις § 318.
- ἔλλητις πρότασις § 15. 32—37.
- ἔλξις ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν § 322, 5.
- ἔνεκα (κεν) § 164, 2.
- ἐν § 150.
- ἐνεστώς § 171.
- ἐνθάδε, ἐνταῦθα § 143, 16.
- ἐπαναφορὰ καὶ ἐπιφορὰ § 329, 3, α' β'.
- ἐπανόρθωσις § 330, 15.
- ἐπεὶ § 251, ε'.
- ἐπὶ § 162.
- ἐπιδιόρθωσις § 330, 14.
- ἐπίθετα μετὰ γενικῆς § 80, δοτικῆς 93, αἰτιατικ. 94.
- ἐπιρρήματα § 142, μετὰ γενικῆς δοτικῆς, αἰτιατικῆς § 143.
- ἐπίσταμαι § 287, β' σ'
- ἐπιφωνήματα § 231.
- ἐρώτησις ἢ πύσμα § 330, 11.
- ἐρώτησις εὐθεία § 4.—5 § 229.
- πλαγία § 4. § 275
- ἔστιν οἷ § 203, β.
- ἔτι § 143, 29.
- εὐθύ, εὐθὺς § 143, 17.
- εὐφημισμός § 327, 9, α.
- ἔχω § 97.
- ἦ § 219, 7. Ἥ γάρ § 251, β.
- ἦπου § 219, 8. Ἥ μὴν § 219, 9.
- ἦ § 249, β.
- ἦγοῦμαι § 295, β' β'. § 120, 7. —
- ἦδη § 143, 18.
- ἦζω 171, 3, σ.
- ἴθι § 143, σημ. 1.
- ἵνα τοπικὸν § 259, γ'
- ἵνα τί § 259, γ'.
- κἄν § 266, 5, β'.
- καὶ 243—244.
- καὶ γάρ 251, δ. καὶ γάρ τοι 251, γ.
- καὶ μὴν § 248, 5. § 219, 10.
- καίπερ 289, γ.
- καίτοι 248, 5. § 219, 12.
- κατὰ 154.
- κατὰ τι 140.
- κατάχρησις 327, 2.
- κατηγορήμα 6 καὶ 7.
- κατηγορούμενον § 8 § 29. ἐπιρρηματικὸν 31. προληπτικὸν 31, β'
- κλητικὴ § 77.
- κλίμαξ 330, 5.
- κρατῶ 120, 7.
- κύκλος 329, 5, γ'.
- κῶλον 5.
- λανθάνω 287, σ'
- λεκτικὸς τρόπος § 313, 2. § 326.
- λιτότης § 327, 9, β'
- λόγος 1, 2.—εὐθύς § 5.—πλάγιος § 5 § 311. —
- μά § 143.
- μάλιστα § 143, 19
- μᾶλλον δέ § 248, β' 2 σ.
- μανθάνω § 287, β', 4.
- μέλλω § 179, σ.
- μέλλων § 175. —περιφραστικὸς 179.
- τετελεσμένος § 178.
- μέμνημαι § 287, β' 3 καὶ γ' β'.
- μὲν § 248, β' 1.
- μέντοι § 248, β' 3.
- μετὰ § 159.
- μεταφορὰ § 327, 1.
- μετοχή § 282, ἐπιθετικὴ 284, κατηγορηματικὴ 286, παραθετικὴ 288
- μετωνυμία § 327, 3.
- μέχοι § 164, 3.
- μὴ § 213. μὴ οὐ 217. μὴ ὅτι, μὴ ὅπως, μὴ τί γε δὴ 247. μήτε—μήτε κλπ. 246
- μὴν § 219, 10.
- μικροῦ δέω § 306, α'.—μικροῦ δεῖν § 295, 4, σ. § 306 β'.
- μόνον οὐ, μόνον οὐχί § 143, 20.
- νῆ § 143, γ'.
- οἶδα § 287, β' 1 καὶ γ' β'.
- οἶον δὴ, οἶα δὴ § 289, β'.
- οἶονεῖ, οἶόνπερ § 266, 5, α.
- οἶος, ὅσος § 202, 2 (α' β' γ') § 262, § 270, γ', 2, σ. § 322, 6.
- οἶχομαι § 287, 5. § 171, 3, σ.

- όλιγου δέω § 306, α'. όλιγού δεῖν § 295,4, σ., § 306, β'.
- όμοιοτέλετον § 329,3.
- όμοσε § 143,21.
- όμως § 248, β' 6.
- ονομαστική § 77.
- όξύωρον § 330,2.
- όργανον § 137.
- όσον οὐ, όσον οὐπω § 143,22.
- ότι ειδικόν § 272, α' αιτιολογικόν 274. ότι μὴ 270, γ' ότι τί § 259, δ'. σημ.β'.
- οὐ § 213. οὐ γάρ 251, β' 1. οὐ μὴ § 216· οὐ μὴν ἀλλά § 248, β' 5. οὐ —οὐδέ, οὔτε—οὔτε § 246, οὐ μόνον—ἀλλά καί, οὐχ όπως—ἀλλά καί ἢ ἀλλ' οὐδέ § 247.
- οὐδέ πολλοῦ δεῖ, οὐδ' όλιγού δεῖ § 306, α.
- οὐκοῦν, οὐκουν § 252, 7.
- οὖν § 252,2.
- παλλιλογία § 29, 3.
- παρά § 160.
- παράδοξον § 330,3.
- παραθετικά § 82.
- σχήμα παραλείψεως § 330,8.
- παρατατικός § 172.
- παρήχησις § 329,6.
- πάρισον ἢ ισόκωλον § 329,4.
- πειθω § 281,3, β' σ. πείθομαι 121, 2.
- πέρ § 219,11.
- πέραν πέρα § 143,23.
- περί § 158,
- περίοδος § 3
- περίφρασις § 327,6.
- πλὴν § 164,4.
- πόθεν § 143,24.
- πολλάκις § 143,25.
- πολλοῦ δέω, πολλοῦ γε καί δεῖ § 306, α.
- πολυσύνδετον § 329,2.
- πόρω § 143,26.
- ποτέ § 143,27.
- πὸν § 143,28.
- πρὶν § 269.
- πρὸ § 149.
- προδιόρθωσις § 330,13.
- προθέσεις § 143, παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν προθέσεων § 165. καταχρηστικά § 164.
- προκατάληψις § 330,10.
- πρὸς § 161.
- προσδιορισμοὶ § 9. ονοματικοὶ § 10, ἐπιθετικοὶ § 50. παράθεσις § 59. ἐπεξήγησις § 62. ἐπιρρηματικοὶ § 10 § 133.
- προσωποποιία § 330,17.
- πρότασις § 2. ἀπλή, § 12, ἐτηξημένη § 13, σύνθετος § 14, καταφατική καὶ ἀποφατική § 16, κυρία καὶ δευτερεύουσα § 15. πρότασις κρίσεως καὶ ἐπιθυμίας § 4. 222, κύρια § 223 229. δευτερεύουσαι § 22. § 253, αιτιολογικαὶ § 256. τελικαὶ § 258 συμπερασματικαὶ 261. ὑποθετικαὶ § 263. ἐνδοτικαὶ § 267. χρονικαὶ § 268. ἀναφορικαὶ § 270. εἰδικαὶ § 271. πλάγια ἐρωτηματικαὶ § 275. τροπικαὶ § 280. διστακτικαὶ § 281. προτροπή § 227, 1.
- πῶ § 143,29
- πώποτε § 143,30.
- ρήματα § 8-ρήματα ἐνεργητικὰ § 96-μέσα 112 παθητικὰ § 110. οὐδέτερα § 115. ἀποθετικά § 116. μετὰ γενικῆς § 120. μετὰ δοτικῆς § 121. μετὰ αιτιατικῆς § 124. μετὰ αιτιατικῆς καὶ δοτικῆς § 130. μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς § 132.
- ρήματικά εἰς τος καὶ τέος § 307.
- σολοικισμὸς § 313, ὑποσ. συγκατάθεσις § 228.
- συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον § 38-41. 45-47 τοῦ ῥήματος § 42. 44-48.
- σύν § 150.
- συναθροισμὸς § 330, 6,
- σύνδεσις κατὰ παρατάξιν § 18—22, συμπλεκτική § 241, ἐπιδοτική § 246. ἀντιθετική § 247, διαζευκτική § 249. αιτιολογική § 251 συμπερασματική § 252. καθ' ὑπόταξιν § 20—22. σύνδεσις μετοχῶν § 292.
- συνδετικόν § 8—30.
- συνεκδοχή § 327, 4.
- συντακτικόν, σύνταξις § 23.
- συσσώρευσις ἀρνήσεων § 214.
- σχῆμα § 313. ἀναταπόδοτον § 255,3 κατὰ σύνεσιν § 44. § 314. Ἄττικόν § 43. § 315. Πινδαρικόν ἢ Βοιωτικόν § 316. καθ' ὅλον καὶ μέρος § 317. ἀπὸ κοινοῦ § 319, α' ἐξ ἀναλόγου § 319, β'. ζεύγμα § 318, β'. πλεονασμὸς § 320. ἐν διὰ δυοῖν § 320, β'. ἔλξις § 323,2 ὑπερβατὸν § 323, 3. πρωθύτερον § 324. ἀνακόλουθον § 325.
- τάχα § 143, 31. τάχιστα § 143. 32. τελευτῶν § 97.

- τελευτῶν § 288, 1, σ.
 τίς § 206. τίς [ἀόρ.] § 207.
 τί βουλόμενος, τί παθών, τί μαθών § 288, 4 σημ.
 τί δέ; § 206, 3, σημ.
 τί οὖν; § 206, 3, σημ.
 τὸ ποῖον; τὸ τί; § 206, 3, σημ.
 τοί § 219, 12.
 τοιγάρτοι, τοιγαροῦν § 252, 5.
 τοίνυν § 252, 3.
 τόπος § 134.
 τρόπος § 136.
 τυγχάνω μετὰ μετοχῆς § 287, 5'.
 ὑπὲρ § 156.
 ὑπερβολή § 330, 9.
 ὑπερσυντέλικος § 177.
 ὑπὸ § 163.
 ὑποκείμενον § 6, 7, 25. ἀπαρεμφάτου § 27, σ. 282. μετοχῆς § 27, σ. ὑποφορὰ § 330, 12.
 φαίνομαι § 287, γ' σ.
 φέρων, φερόμενος § 288, 6, σ. —
 φθάνω § 287, στ.
 χιαστόν § 330, 4.
 χρόνος § 135, χρόνοι τῆς ὀριστικῆς § 170 τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων § 179.
 χωρὶς § 165, 4.
 ὡς, εἰδικόν § 273, σ. πρόθεσις § 164, 6.
 ὡς, ὡσπερ μετὰ μετοχῆς § 289, β' ὡς ἂν § 266, 5.
 ὡσπερ ἂν εἶ, ὡσεὶ, ὡσπερεὶ § 256, 5, α'.
 ὡσπερ τις καὶ ἄλλος, ὡς τις καὶ ἄλλος § 270, Γ'. σημ. β.

φέρων
 701 = ἔχει
 συντεταγμένον

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελ.		στίχ.		γράφε	
	4		32		ἔστιν
	13	»	28	»	ἡμέτεροι
	23	»	28	»	ἢ ἄλλαι
	31	»	36	»	ἡγεῖσθαι
	34	»	22	»	παρ' ἐμοῖ
	46	»	8	»	σημαινούσης
	56	»	21	»	αιτιατικῆς
	67	»	7	»	κίνησιν
	74	»	34	»	ἀνάστηθι
	75	»	10	»	ἢ τίθεται
	80	»	12	»	ὑπερσυντέλικ
	84	»	34	»	ἔρξ
	94	»	24	»	ἀρνητικῶν
	111	»	30	»	τοῦ πλαγίου
	119	»	37	»	καὶ τίθενται
	125	»	25	»	β' (ἀντὶ 1)
	126	»	33	»	γ' (ἀντὶ 2)
	138	»	13	»	ἀγγέλλεται
	159	»	19	»	ἀνήρηκε

024000020149

